

דברי האדון

[יעקב פראנק]

תורגם מפולנית בידי פאניה שלום
מהדורת ביניים בעריכת רחל אליאור

© 1997 ירושלים.

כתב היד באחריות פרופ' רחל אליאור ופרופ' יהודה ליבס, האוניברסיטה העברית בירושלים. אין להדפיס או לצלם כתב יד זה ללא רשות בכתב מאחד מהנזכרים לעיל. אין להשתמש בכתב היד לשום מטרת מסחריות אלא למטרות הוראה ולימוד בלבד.

סימונים בגוף הטקסט:

סוגריים עגולים () - מופיעים בתרגום של פאניה שלום

סוגריים מרובעים [] - תוספת עריכה

< > - מילים לא ברורות בכ"י פאניה שלום

<?> - מילים לא ברורות לחלוטין

דברי האדון - חלק 1

1§

ראיתי מראה בסלוניקי כאלו נאמרו הדברים כדלקמן אל מישהו: לך ותנחה את יעקב החכם אל בין (אל תוך) החדרים, וכשתגיע אתו אל החדר הראשון, זכור שיפתחו לפניו כל הדלתות וכל השערים. וכשנכנסתי לחדר הראשון נתנו לי ורד כאות (סיסמא) כדי שאוכל להיכנס בעזרתו לחדר השני וכן הלאה מחדר לחדר, וכך הייתי מרחף באוויר כשנתלוו אלי שתי עלמות ונשים, אך היו (חדרים) שהכילו אספות שלמות של מורים ותלמידים, ושם כשאמרו אך את המלה הראשונה, מיד הבנתי מתוכה את כל התוכן ותפסתי את כל המשמעות (הידיעה), החדרים הללו רבו מספור, באחרון החדרים ראיתי את הראשון אשר גם הוא ישב כמורה עם תלמידיו לבוש בגד פרנקי (!) והוא שאל אותי מיד: אתה הוא זה יעקב החכם? שמעתי כי חזקת ולבך אמיץ, עד כאן הלכתי אנוכי אך מכאן והלאה אין בי הכוח להמשיך (להתקדם) אם רצונך בכך התחזק יהי האל בעזרך רבים לפניך נטלו את המשא הזה על עצמם והלכו בדרך זאת אך נכשלו. מבעד לחלון אותו החדר הראה תהום דומה לים שחור מכוסה במעטה שחור יוצא מן הכלל ומן התהום הזאת מהעבר השני ראיתי הר מתנשא וראשו מגיע לרקיע. קראתי: ויהי מה אלך בעזרת השם. כך התחלתי לדאות באלכסון לתוך התהום עד שהגעתי לעצם קרקעיתה. נגעתי באדמה ועמדתי. התקרבתני בחשך לקצה ההר, בגלל חלקות ההר קשתה עלי ההעפלה עליו. היה עלי לטפס עליו בידי ובציפורני עד שהגעתי לפסגה. כשעמדתי שם, אפף אותי ריח ניחוח יוצא מן הכלל והרבה מאמינים נמצאו שם: אחוז שמחה רבה, לא רציתי לעלות בכל גופי על ההר, אמרתי: אניח מעט, כי הזיעה ניגרה מראשי כנהר שוטף בגלל העינויים שסבלתי בעלותי על ההר. רק לכשאנוח יפה אעלה על ההר אל כל הטוב שנמצא שם וכן עשיתי. הורדתי רגלי למורד ובגופי וידי ישבתי בנוחי על ההר. בזה עלה על ההר.

2§

כשחליתי בדזורדזב חלמתי והנה אשה יפה עד למאד ולה באר מים חים ועוד באר ומימיה זכים ותאמר אלי: שים רגליך אל תוך המים והבראת מיד, ואעשה כן ורפא לי. במקום שעמדה האשה היה שדה רחב ויפה ובקחתה את ידי אמרה: בא ואראך את בתי והיא עודנה בבתוליה. הלכתי אתה לתוך עמק אותו שדה ושם מורגש ריח משלל הפרחים. שם יצאה לקראתי העלמה ויופיה לא יתואר בעולם. היא היתה מקושטת בבגד פולני ושדיה מגולות. בראותי זאת ידעתי מיד מסוף העולם ועד סוף

העולם. אמה הודיעה לי שתתן הסכמתה אם ברצוני לשאתה לאשה, אך אני עניתי כי יש לי אשה וילדים.

תוספת: בהיותו עוד באיוואניה בקש כמה פעמים פתרונות לחלום זה.

3§

בהיות ר' מרדכי רבם של ילדי ישראל בפראג, חלם חלום משולש, לילה אחרי לילה ובו נאמר אליו: לך מכאן וגלה ליעקב את הדת הסודית, פעם ועוד פעם ובשלישית ראה, אך לא שם דעתו לכך (לא השגיח בכך). והנה לאור היום ויבוא איש פשוט ואמר: תברח מכאן כי אומרים להתנפל עליך בגלל ניאוף ולהעליל עליך דברים שונים, ונבהל מאד וברח, ומכיוון שהיה לו נכד (חתן) שנקרא יעקב. חשב כי לו לנכד עליו לגלות את רזי אמונת הסוד. וכן עשה בהגיעו ללבוב.

והיה קרה כי בהניחו הכול הגיע לחתונתי אל ניקופוליס וכשמצא אותי שם מתחת לחופה - כמנהג המקום - והוא אינו יודע אותי בכלל עלה על ליבו לספר לי (והתוודע לפני בכל) הכל. ואני בשומעי זאת שאלתי: והיכן הוא המשיח? ענה בסלוניקי. אם כך הוא הדבר, אמרתי אלך אליו מיד, אני רוצה לעבדו בכל לבי, אם יש צורך לחטוב עצים אני אעשה ואם יצוו לשאוב מים, אעשה זאת ברצון, ואם יצטרכו במשהו למלחמה, אני אעמוד בראש, בשמעו את הדברים האלה נבהל מאד.

4§

כשבקשתי בנעורי מר' לייב שיגלה לי את האמונה הסודית אמר לי: בני, לא תדע אותה עד שתהיה ראוי לשאת אישה, בעצם עת החתונה יתגלה לך כל הסוד.

5§

אלוהים נמצא בעולם הזה מעצם הראשית. מקום שבתו המיוחד לא נודע, לכן עמלו הקדמונים רבות כדי להכיר (לדעת) את אלוהים ולמצוא אותו, אך לא זכו ונכשלו. עד עכשיו אמרו כי במעשים יוכל האדם לקיים או להחליש את כוחו, אבל עכשיו אני אומר לכם כי אלוהים יתגלה בעולם הזה ובמעשים לא יעצרו בעדו. העושה את הרע, יזיק לעצמו, אך לפני אלוהים אין שום מכשול.

6§

עוד באיוואניה שאל אחד, רפאל החיגר, את האדון: כי יחטא אחד מהחבורה האם תעניש את כולם על כך? ענה האדון: אם יעשה מישהו חור באנייה, האם לא על כולם תרחף הסכנה? הרי שאתם כולכם יושבים בספינה אחת.

7§

בצי'נסטוכובה ראיתי חלום והנה אני בבית כנסת יהודי ובו שלושה ארונות קודש וצורתם בצורת מזבחות. עמדתי שם לפני המזבח והתפללתי, אחרי התפילה חזרתי, לפי המנהג למקומי והורדתי מעלי את המעטה היהודי הזה, בעשותי כן, ראיתי 12 יהודים קרבים אלי ופניהם מזהירים בזוהר מיוחד ומלאי דעת (חכמה) ברכתי אותם ואמרתי שלום עליכם, על כך ענו לי: שלום עליך. אנחנו, אמרו, הננו נשלחים (מלאכים) מאת אלוהים עצמו אליך כדי שתסכים שנהיה לך אחים. עניתי להם: זה לא יוכל להיות, כי כבר בחרתי לי אחים באיוואניה, והרי, אמרו, אלוהים בעצמו שלח אותנו אליך: ושמים וארץ (ועברו (ופסו)) יתחלפו, אך אותם לא אחליף, עניתי, כי מזמן קבעתי אותם. ובצד השני ראיתי שתיים עשרי נשים ופניהן אומרים יופי וצניעות ואף הן אמרו: הרי אלוהים בעצמו שלח אותנו להיות לך לאחיות. אבל גם להן עניתי את אשר עניתי לגברים, אחר כך ברכתי אותם ובוזה הקיצותי.

8§

לשאלת יעקובובסקי, ברוהטין, בגלל מה היה האדון חוזר בכל פעם לסלוניקי השיב האדון תשובה זאת: למה הדבר דומה, לבעל בית שעובר לבית אחר; אף על פי שאסף את נכסיו וכליו בכל זאת נוהג הוא לחזור בכל פעם אל ביתו הריק, מדליק נר, מביט ומסתכל בכל הפינות, שמא שכח מה שהוא, כן גם אנוכי.

9§

לעוסמן בניקופוליס דבר האדון בקשר לכבודה (בתו) אשר הייתה אז בת שנה וחצי: ראה את בתי, דע שהיא מלכה, וכדי שלא תבין כי בגלל יופיה מניתיה להיות מלכה, לא, היא הנה למעשה, בלי כל ספק ובעצם מהותה מלכה.

10§

פעם בניקופוליס נכנס האדון לחדר בצעדים חזקים (כתוב: חיים) אך מדוכא מאד. עוסמן שדעתו היתה אז צלולה עליו, שאל: חכם יעקב! מפני מה התעצבת כך? זה שבכוחו לתת אויר [אור?] לעולם, ענה האדון, בא אלי, והייתי נאלץ לקבוע לו גבול, עד אן עליו להפיץ את המגפה שלו, זה דכא אותי מאד.

11§

בהיותי בפעם הראשונה בסלוניקי, העירו אותי פעם בחצות הלילה ודברו אלי בקול נפעם לאמור: יעקב, צא את העיר, אל נמל היום ותבצע שם מעשה מסוים. אך זה יתכן, אמרתי, כששערי העיר נעולים ושלושים תורכים מזיזים אותם אך בקושי? אל תשגיח בכך, לך! והביאו לי מיד מפתחות ופתחו את השער הכבד בקלות כזאת כאילו היתה זו דלת רגילה שנפתחת. יצאתי לשפת הים ועשיתי מעשה חיבור וכו' וכו' וחזרתי לאחר שסגרתי את השער מאחורי, לקחו ממני את המפתחות ושמו אותם במקומם.

12§

כבודה ז"ל ספרה למטושבסקי ז"ל כי כשהיו בדזורדוב באו שתי נשות קאדים לערוך לה ביקור ולפי המנהג שם באו אתן שתי שפחות מקושטות פאר. במשך כל הזמן הפנו שתי הגבירות את עיניהן לנקודה אחת וכשעזבו ספרו לבעליהן כי ראו בפינה אחת בחדר ארבע שפחות מקושטות בעשירות שלא תתואר. בהיות האדון אחר כך אצל זקן העיר, נאסר שמו, שאל אותו הלה: תואיל נא להסביר לנו מפני מה זה תסתיר את עושרך? אנחנו היינו להפך, חושבים את הדבר לכבוד לנו, לו היית מרשה לגבירתך ללכת למרחץ בפומבי ואיתה שפחותיה העשירות.

13§

וכן קרה דבר דומה בברין בביקור כבודה יחד עם האדון אצל הקיסר במחנה, לא ענדה שום תכשיט לא על אוזניה, ולא בראשה. ואף על פי כן פרסמה גברת אחת שכל הקצינים סיפרו לה שאף פעם לא ראו כל כך הרבה תכשיטים כפי שהיא ענדה אז.

14§

עוד באיוואניה אמר האדון: אבקש את האדון הקדוש שלא יהיה לי מקור, ואתם כשתהיו טובים ותמימים, נשב כולנו מסביב לשולחן עגול, ואתם תדמו לי בכל דבר כך שאי אפשר יהיה להבחין ביניכם אפילו כחוט השערה, ומי שיצא, תמיד יאמרו עליו כי הוא האדון הקדוש בכבודו ובעצמו.

15§

בהיותי בפעם השניה בסלוניקי, קבלתי פקודה לנהוג במעשים הפוכים (זרים?) וכך בפגשי תורכי ברחוב היונים שלפתי <fatygarz?> והכרחתי אותו לבטא את השם

הראשון והשני ולעשות סמן הצלב. ולא הנחתי לו עד שציית לי ברצון או שלא ברצון. ובדומה לזה נפגשתי ביוני ברחוב התורכי הכרחתי אותו לאמור את המילים מחמד סורולה (רסאללה ?) זאת אומרת מחמד הוא נביא אמת וכמו כן צויתי עליו לבטא את שני השמות של הראשונים ההם (האלה?) ולהרים אצבע אחת למעלה לפי המנהג המוסלמי. ושוב כשפגשתי ביהודי הכרחתי אותו לעשות את סימן הצלב ולבטא את שני השמות, זה היה ברחוב היוני. אך כשנפגשתי בו ברחוב התורכי היה עליו להרים את האצבע ולהזכיר את השנים.

16§

פעם בשבת, בצאתי לרחוב נפגשתי בתלמיד חכם יהודי בסלוניקי. הצגתי לפניו בעיה ולא היה יכול לפתור אותה. לאחר שיחה ארוכה אמרתי לו את פתרונה והוא נהנה מאד. אמרתי לו: עתה תשאל אתה ואני אפתור. הייתכן ברחוב? ענה החכם, נכנס לבית קפה תורכי שם נוכל להתווכח. נכנסנו, אני קרצתי למלצר שיגיש לנו שני ספלי קפה, הוא הביא מיד ונוסף לכך שתי מקטרות (נרגילות) לפי מנהגם. איך זה יתכן, התפלא המלומד, וכי אינך יודע כי שבת היום ושאסור לנו לאכול ולשתות דבר אצל התורכי? לבלי לענות לו פניתי לתורכי: האם טבלת את הקפה בחזיר שהוא אינו יכול לשתותו? אצלם חס מלהשתמש בחזיר, התורכי בשמעו כזאת התנפל בכעס על היהודי ורצה לדקור אותו בסכין. ואני אמרתי ליהודי: הרי החוקים שלכם מתירים איסור זה בזמן פקוח נפש. אתה יודע מה מוטב שנשתה, מה לעשות! וכך שתינו ועישנו את המקטרות ומכיוון ששם בתי הקפה הם פתוחים לרחוב, לא יכלו העוברים ושבים להבין כיצד יהודי תלמיד חכם כזה עובר על החוק שלו. לבסוף הגיע הזמן לשלם. ליהודי לא היה שום כסף בגלל השבת. כן גם אני, לא היה לי במה לשלם. הורדתי מהיהודי את התרבוש והשארתי אותו כעירבון. היהודי היה נאלץ ללכת עד לביתו בלי התרבוש שבגלוי ראש, וכך הייתי נוהג כל שבת כל פעם ברחוב אחר וכל פעם בתלמיד חכם אחר.

17§

פעם בשבת יצאתי את העיר וקניתי תפוחי זהב ומכיוון שהיה בכיסי אולר, קלפתי אותם. הופיע רב עם תלמיד מה אתה עושה רחמנא לצלן?! וכי אינך יודע ששבת היום ואתה נושא אתך אולר? צדקת, עניתי, נכונה תדבר, אבל אתה שהנך תלמיד חכם כזה איך זה יתכן שאתה נושא היום סכין? זה לא יכול להיות, קרא היהודי, אני נוהג ללכת בכל יום ו' למרחץ ולהחליף את בגדי לכבוד שבת! אם כך אמרתי תכניס בעצמך את ירך לכיסך ותמצא אולר. היהודי נדהם כששם את ידו בכיס והוציא את

אולרו והוא צעק: אתה לבטח אינך בשר ודם (אדם) ואם אתה אדם, אני חמור, והוא עמד לבקש שאבקר אצלו, חבק אותי ורצה להעניק לי כל טוב. אבל אני לא רציתי בזאת. וכך בכל מקום שיכולתי עשיתי מעשים כאלה.

18§

בסלוניקי קימת קהילה (קהל) שנקראת אליהו הנביא. נפגשתי בראש מבאי קהל זה ושאלתי: למה הנכם קוראים לבית מדרש [בית כנסת] זה קהל אליהו? אחד מאבות אבותיי, ענה היהודי מצא בו במוצאי שבת את אליהו הנביא יושב על כסא. לכן מאותו הרגע נקרא בית הכנסת הזה קהל אליהו ונקבע שמשפחתנו תחזיק במשרת גבאי הקהל. בשמעי את זה הפלתי אותו הרבצתי בו ואמרתי גם אני יהודי טוב, תראה לי מיד את אליהו. לקול הרעש נזעקו תורכים ושאלו לסיבת המכות ספרתי להם הכל והוספתי: תגידו בעצמכם לא הייתם מאמינים בכך עד שהייתם רואים בעצמכם את אליהו? למה שלא אצווה להראות לי אותו? אמת, נכון קראו בפה אחד, תרביץ בו הלאה, הכה! וכו'.

19§

כשבאתי פעם לבית הכנסת בסלוניקי נמצאו שם כ-1200 בעלי בתים. כשהגיע זמן קריאת התורה ואחד הגבאים צריך היה להתחיל להזמין את פלוני בן פלוני לתורה. קראתי בקול חזק: אל יעזי שום איש לעלות על הבמה הזאת כי אמוטט אותו כאן במקום! כולם התפלאו התחילו לצעוק: איך זה אתה צריך להגן! אני חזרתי על דברי, תפסתי את הדוכן וצעקתי את הראשון שיעזי לעלות בזה ארצח. אחר כך לקחתי את ספר התורה ושמתי על האדמה הערומה הורדתי את המכנסיים וישבתי באחוריים חשופות עליה, וכל היהודים כשראו כי לא יועילו הלכו.

20§

נשים יהודיות שנפגעו קשות על ידי מעשים אלה, שמו לי מארב באחד הרחובות. בערב, לכל אחת חבילת אבנים, וכשראו שאני הולך, הן התחילו לשפוך עלי ברד של אבנים, בלי לאמור מלה אספתי את אותן האבנים והתחלתי להמטיר עליהן, אחדות שהיו בהריון, הפילו מיד, והרבה התעלפו, הרבה נפצעו, הנאקות והצעקות מלאו את כל הרחוב, ואני הלכתי לי הביתה.

21§

כשראו היהודים שאין להם עצה נגדי, שכרו תורכים להרגני בביתי. ערב אחד כששכבתי בחדרי תקף אותי פתאום חשק לשכב על הגזזטרא, אמרתי לאחד היונים שגר באותה אכסניה שישכב היום במקומי ואני אלך לישון יותר גבוה במרפסת. וכך היה. התורכים ידעו את חדר השנה שלי ופרצו לשם והרגו את היוני כי חשבו כי אני שכבתי שם.

22§

מה עשו היהודים? פיתו ושיחדו את כל בעלי האכסניות בסלוניקי, שהם יהרגוני בכל מקום שאבוא ללון. באתי לאחד, היה הגון מאד, גלה לי את קשר היהודים. והצהיר שלא ייתן ידו לכך אבל אי אפשר שאלון אצלו. כשלא יכולתי למצוא מקום לינה הייתי מתגלגל בלילות בתעלות בוץ ושם בתוך הבוץ הייתי לן. נשאתי את כל זאת וסבלתי בגלל אהבת אלוהי וכדי לעשות את רצוני [רצונו] כי אפילו אלה אשר נשארו מהשני (!) {ברוכיה?} פחדו לקבל אותי.

23§

ברצותי לעזוב את העיר לא רצו אלה אשר נשארו מהשני לתמוך בי, כי חששו שמא שאאר כאן. בהימצא כמה פרוטות בכיסי, הלכתי לרבי יששכר אשר נתן לי 5 דוקטים לדרך. בזה שכרתי סוס אצל בעלי העגלה לפי מנהג הנוסעים בחבורות. היהודים שיחדו את התורכים שיהרגוני בדרך, התורכים תפסו עמדות בדרך. כשרק יצאתי התחיל סוסי לצלוע, התחלפתי עם בעל העגלה ושאלתי ממנו כסות התכסית בה ונסעתי קדימה. התורכים חשבו שאני נמצא מאחור על הסוס הצולע הרגו את בעל העגלה והביאו אותו ליהודים אשר הכירו את אפסות כוונתם.

24§

כנראה שבצאתי בשנייה מפולין לסלוניקי, הסיתו היהודים את התורכים להרגני. כשהחלו התורכים לרדוף אחרי ראו פתאום אישה יפיפייה רוכבת על סוס. נדלק בהם יצר לתפוס אותה והחלו לדלוק אחריה. היא הייתה בורחת ומשכה אותם אחריה יותר ויותר ואני בינתיים נסעתי לדרכי.

25§

בצאתי לדרך זו, כוסה כל גופי פצעים וחבורות, רק ידי ופני נשארו נקיים. כותנתי היתה נדבקת לגוף וכשרציתי להוריד אותה, היה עלי לקשור שרוול אחד לעץ, ובכל כוחי לקרוע את גופי מזה. וכשהייתי עושה זאת הייתי מוציא קול כמו נחש בעת

השלת עורו. כל כך, עד שחברי לנסיעה היו שופכים על דמעות, כשהגעתי עד לפני סלוניקי נאמר לי יעקב, לך אל הנקלה במשרתי, לים, תרחץ בו ותרפא מכל פצעך. כשעשיתי זאת וקפצתי לים רציתי להטביע את עצמי בגלל הכאב הנורא, אך הים סרב לקבלני ופלט אותי לאחר רחצה של שעה אחת. בבקר יצאתי בריא ורענן ושום סימן לא נשתייר בגופי.

26§

בהיותי פעם אצל אלעזר, יהודי עשיר מאד, אמר אלי ר' מרדכי: יעקב, תראה כאן את כחך. עליתי על מדרגות מעץ אלון וכל צעדי הנעל שקעו בעץ והשאירו צורתם.

27§

כשנסענו אני ור' מרדכי בחבורה גדולה לסלוניקי מצאנו כידון תקוע באמצע הדרך, סימן שנמצא במקום שודד. על יד הכידון היה פרוס שטיח כל נוסע צריך היה לשים עליו מס בשביל אותו שודד. פתאום הופיע השודד, אני החזקתי אבנים ביד, והוא ידה עלי בכל כעסו את הכידון, והחטיא. אני צעקתי צעקה, ובשמעו אותה, נעלם ביער והוא הכיר את כעסי. והנה התחוללה סערה חזקה, רעמים ברקים וגשם, כששככה הסערה המשכנו בשקט בדרכנו.

28§

בהתחלה כשהייתי בפולין בשנת 1750 עשיתי דברים מוזרים עוד יותר ביזרוזו רוהטין זבורוב וכו'. ובלבלתי את מוחות כולם, גם בין עשירי פולין עשיתי בלבולים דומים, ולכן הנכם רואים מה יוצא להם עכשיו (למה הם מתכוננים עכשיו). לו הייתי יכול לעשות את המעשים האלה בנוכחותכם היה עכשיו מתברר (נראה) ביניהם הרבה יותר.

29§

כשהייתי בווינה בזמן שנסעתי בפאר גדול (כפי שנסע יוסף כשפרעה מסר לו את השלטון במלכות). על אף הנביחות וההסתות של הרוזנים ושל היהודים לפני המלכה. ולמרות שכלם סבבנו בשם אלוהי בפני מי היה עלי לפחד? והבכי הזה שראיתם בעצמכם לפני נסיעתי, זה היה האות שראיתכם כבר אז מרוחקים ממני בזמן יותר רחוק. אילו הייתם שלמים (בשלמות) רק אז הייתם יכולים לראות מה היה יכול לקרות בעיר ההיא.

30§

עוד בדזורדזב אמר האדון : כשאגיע לעיר הראשונה בפולין אהיה מושם בבית הסהר. באיוואניה אמר האדון את הפסוק עם דברי יעקב לבניו <יען> כי תעסקו בקבורתי אתן חלקכם יותר וטוב מאשר לאחיכם [״ואני נתת לך שכס אחד על אחיך״ (בראשית, מ״ח: כ״ב)]. ובכן כשגיליתי לכם בדזורדזב על בית האסורים ובאיוואניה רמזתי לכם כי עליכם לעסוק בקבורתי היה עליכם להבין מיד כי אות נתתי לכם, כי הקבורה משתמעת <מתוך> בית האסורים, והיה עליכם לאמור : לא נעזבך לבד, אתך נלך, כפי שאמרה רות : לאשר תלכי אלך, באשר תליני אלון, עמך עמי, אלוהיך אלוהי. וכשהלכתי לבית האסורים היה עליכם לדעת שאני יושב שם על לא דבר (עוון) ושאני עוקב אחרי עניין גדול בעל ערך. ואני לו הייתי רואה את זה ומכיר את שלמותכם, ואת חסדכם אלי, היית בוחר שניים מכם, ומראה לכם ומגלה לכם מה הוא הדבר שאני מבקש, אבל כשאתם הלכתם לוורשה ולמרות רצוני גילתם בפרהסיה לכן אני קורא עליכם פסוק זה : פחו כמים וכו' [בראשית מ״ט: ד], ומה שאמר יעקב לראובן.

31§

בשנת 1756 כשבא לפולין, הראה לכולם את הפסוק הבא במקרא : ולא נתן יהוה לכם לב לדעת ועיניי לראות וגוי למען תדעו כי אני יהוה אלוהיכם [דברים, כ״ט: ג-ו].

32§

כשנאמר לי ללכת לפולין עניתי : למה אני, הרי יש הרבה חכמים, למה לא תשלחו אותם? לא אתה בעצמך צריך ללכת, ענו לי, כי בחרך אלוהים עצמו, ואם תסרב ללכת מתוך רצון טוב, ישימוך באזיקים ויובילוך למען תעשה שם את המוטל עליך לעשות. ובאמת כשהייתי בפעם הראשונה בפולין עשיתי מעשים שלא ידע עליהם איש, כי אלה הם דברים שהפה אינו יכול לאמור מה שהלב נושא בחובו.

33§

זהו כפי שאמרתי לכם קודם, כשהביאו אותי לאולמות ההם אשר בהם ישבו כל מלכי ישראל. ונמצאו האבות, אמרו לי : יעקב, עד כאן הלכנו אנחנו, ומכאן והלאה עליך ללכת. אני עם הארץ, עניתי, ושכל אין לי ואיך אלך? אל דאגה, ענו, אין זה מזיק כי החכמה מסתתרת במקומות השפלים ביותר. בכל זאת עוד סחבתי (את מתן ההסכמה) והנה אותו הראשון בהעמידו אותי על השולחן ובפתחו את החלון הראה לי תהום ואמר : ראה את המקום הזה שלא דרכה בו רגל, אנחנו לא נוכל ללכת לשם,

אבל אתה, לולא הדחייה, היית יכול לעבור את הדרך הזאת בפחות קושי. אך בגלל שאתה מתמהמה תהיה מוכרח לעבור את כל המיצרים ואז ראיתי את כל המשא שעלי לקחת על עצמי ונדחפתי לתוך אותה תהום.

34§

בשנת 1758 בעיר ברין שאלתני כבודה למה בחרתי רק בורים ועמי ארצות <ובני> בלי שכל, ולמה לא לקחתי אותה מבין הנשים. היא בודאי לא הייתה סרה ממני. איזה קונץ זה שאלוהים ינהג עולמו בחכמים ומלומדים? עניתי לה, אלוהים רוצה לצאת לעולם עם הנחותים והמופלים ביותר, ושכוחו יראה מכאן, ראי והביטי בי, הרי לא היה עם הארץ גדול ממני ושכל אין בכלל; אך כפי שאמרתי, החכמה מאין תמצא.

בשנתי 18 בבוקרשט, כשהייתי אצל גברת בת 24 היה בידי _____ של זהב וכסף בשווי 100 דוקטים, מכרתי לה אותם ב500 דוקטים. התפלאתי מאד, טמנתי את הכסף והלכתי לדרכי, אמרתי לעצמי: אם היא נתנה לי מרצונה הטוב למה לא לקחת? הגברת הזאת הייתה עשירה מאד והיו לה כ1200 משרתים, כולם צעירים ומובחרים, בעלה לא היה נוכח בבית הוא היה באחת האחוזות. היא קראה לי ובקשה שאשב על ידיה עשיתי כן וראיתי שהמשרתים עוזבים את החדר אחד אחרי השני וסגרו את הדלת ונשארתי אתה לבדי. הגברת החלה לבקש שאלון אצלה ואעשה את רצונה (אספק את יצרה) והציעה לי בעד זה 1000 שקים ואם אעשה את זה מתוך רצון וחשק אכפול לך, ראה כמה עבדים יפים ומושכים יש לי אך חשקתי בדך ודווקא הלילה ואם תחמוד בי הלאה לא אסרב לך. רק זאת חשקי ורצוני מוכרחים לבוא על סיפוקם הלילה. רציתי לברוח, אבל כל השערים נסגרו. בראותה את זה אמרה אם לא תעשה מתוך רצון יכריחו אותך. הרהרתי: אם אשבור חלון ואקפוץ אקים רעש. לקחתי את כל כלי הערך שלי ונתתי לה שתחזיק ובקשתי רשות לצאת למרפסת היא הסכימה ויצאה אתי. המרפסת הייתה גבוהה מאד והחצר מלאה בולי עץ מחודדים ומאחריהם זורם נהר. חשבתי איך לקפוץ שעקבי יגעו במים. פשטתי את מעילי וקפצתי ישר לתוך המים, שחיתי קצת והלכתי ישר הביתה. למחרת הלכתי אליה והחזרתי את בגדי ואת כלי הערך. עשיתי כל זאת מפני שאני עם הארץ. אחר כך נודע לי כי היא קוסמת (מכשפה) גדולה ובהכירה אותי רצתה בהכרח חיבור איתי.

35§

פעם עברתי עם שותפי בכפרים נזדמנו במקום של איכרים אשר שותפי היה חייב להם כסף. האיכרים עכבו אותנו ולא נתנו לנו לנסוע הלאה. רציתי להתנפל עליהם אך הם אמרו: אין לנו כלום עליך השני חייב לנו 900 (Lpwow) שותפי ידע שהיה לי 600 (Lpw) האיכרים כבלו את הבעל חוב והוא התייפח ואמר: יעקב בשם אלוהים תן לי 400 (Lpwow) זה ירגיע אותם ואני אשתחרר ולכשאבוא הביתה אקח את האלמוגים של אשתי ששווים 100 <?> ואחזיר לך. הסכמתי ונתתי כשחזרנו בקשתי את האלמוגים, אשתי ישנה, ענה השותף, אתן לך מחר בבקר ובעד הטובה שגמלת לי אתן לך גם עגלה משורינת העומדת אצל אבי. למחרת ברח השותף עם אשתו ועם כל אשר לו. אני מיהרתי לאב עם מכתב שותפי כדי לקבל את העגלה אך גם את זאת לא קבלתי כי האב אמר לי, שבנו חייב לו יותר מכך ולשם בטחון שם את העגלה בחצר מגודרת בתיל גבוה. בחצות באתי לשם עם שני סולמות אשר חברתי לקחת את העגלה שמשקלה 100 <O'K> וירדתי אתה מן הסולם ונשאתי אותה על שכמי חצי מיל עד לרומניה. בעל הבית רדף אחרי אך כולם אמרו שנוק שלי יותר גדול בגלל 400. זהו הקונץ השני בגלל פשטותי (Prostak).

36§

כשהגעתי לנחל טוטורוש (?) מצאתי שם עומדות על החוף 150 עגלות, אשר חששו לעבור מפני גאות המים. אני, לא אמרתי כלום, שמתתי את בגדי עם השקים על ראשי ולמרות הסכנה הגדולה הפלגתי על סוסי (עם סוסי) אל תוך המים. העומדים מהעבר השני שאלו, מה אני עושה, ולמען השם למה אני מסתכן, אני לא צייתי ועברתי את הנהר ובו ביום רכבתי עוד 6 מילין עד לרומניה (Romani). האנשים ההם עמדו שם 11 יום, עד שעברו והגיעו לרומניה. כשראוני בחיים, התפלאו ושאלו. זאת עשתה פשטותי.

37§

בכפר פרון בוולוכיה נמצא בור נורא, עומק לו - אין סופי, ורוחב לו - איום. ואני כל פעם שהייתי עובר אותו, קופץ מעליו על גבי סוסי. התורכים לא פסקו מלהתפלא. מכאן תראה שמעשי היו פשוטים ובלתי מחושבים, וכן בחרו בי, כי הייתי הגון מאד וירא שמים.

38§

ביער אחד התחבאו שודדים. היו להם בתוך המערה כל הנוחיות לחיים, ואפילו כלי ניגון משלהם. כשעברתי שם נכנסתי, לא היה איש בתוך המערה. ראיתי תופים חלילים וכו'. לקחתי תוף התחלתי לתופף עליו בכל כוחי, בכוונה כדי שיבואו להיפגש בי. <תדון> אם זהו מעשה שהעולם היה חושב אותו לנבון, ובכל זאת בחרו בי. לכן

גם אני בחרת בכאלה, אם כי לא היו חכמים, אך בתמימות כלפי השם, אבצע את דברו.

39§

על יד העיר סקופי זורם נהר אשר אינו סובל לא את האדם ולא את הבהמה. את כולם הוא מטביע. מעבר לנהר ישנו הר, ועליו ארמונות השיכים לאשמדאי בהם הוא יושב מקדמת דנא יחד עם חילו. לילה אחד עשו עבדי אשמדאי גשר מעל לנהר זה ואת עשר אמותיו האחרונות לא גמרו. מדי שנה מנסים אזרחי <העיר> לגמור את הגשר אך ללא תועלת כי גל מים בא וגורף אותו. נתן אחד, שהיה אצל הראשון, בחינת נביא, שם פעמיו לסקופיה וכשהגיע מת אשמדאי הזקן ובנו בא תחתיו. נתן זה אסף את כל הילדים התמימים והספיד אותנו באמרו כי הוא (אשמדאי) היה נצוץ קדוש. לכשעבר שם נתן בשנית אמר לאישה צעירה אלך לרחוץ כאן וכשאחזור אחיה לעולמים. אותה אישה ביקשה אותו שבושבו יפעל גם בשבילה כך. הוא בשובו ציוה את צואתו ומת מיד. אני בעצמי הייתי שם וראיתי את המצבה שלו. כל זה קרה בשנת {?} 1769.

40§

כשהייתי שם בשנת 1754 סיפרה לי אשה זקנה (אותה אשה) את קורות נתן. אני לא שמת לב לזה, התפשטתי ולמרות האזהרות קפצתי לתוך המים. רחצתי ושחיתי הלוך וחזור בהצלחה. אחר כך אמרתי לר' מרדכי: נעלה על ההר לאשמדאי, הוא יגלה לנו הרבה סודות. טוב, ענה, אני יודע שם נסתר אחד, אכתוב אותו ואשים בתוך הכובע, הלכנו. כשעברנו את הגשר ראה ר' מרדכי מלך הנוסע במרכבה אל הארמון בפאר גדול, וראה שולחן ערוך בתור הארמון, ושני שומרים שעל יד השער היו כשני מגדלים גבוהים, ותופיהם כמו בית גדול, בראותו זאת, נבהל וסרב ללכת הלאה. אמרתי לו: אל תירא, בוא אתי, תראה שישמח לקראתנו ויזמין אותנו לשולחנו וישמח בנו מאד, לשווא, הוכרחתי לחזור. לו היה שומע לי ובא, היה אשמדאי נותן לו את בתו הבתולה לאישה.

41§

כשבא לפולין אמר האדון לגבי מטושבסקי ז"ל, מה מרגיש אותו סוחר שבא ליריד ובידו אבן יקרה מאד, למרות המון העם, אינו מוצא אף אחד שיכיר את ערכה?

42§

כשהייתי בדזורדוב בזמן (צום) רמדאן הלכתי ליוני אחד שכבד אותי במקטרת. אכלתי ועישנתי, הגיעו תורכים הם בכלל לא ראו שאני אוכל ורק התפלאו על המקטרת. השני אמר אשרי העם אשר מלך חופשי מלכו. אף על פי כן, לו הוא מוצאים בכך אחד מאנשיו, לא היה יוצא חי.

43§

כשנסעתי מפולין, אחרי לבוב, סטיתי לבית מרוח הנמצא בכפר צדדי, נכנסתי לשם ובקשתי את היהודי המוזג שירשה לי לשבת אצלו והבטחתו לו תשלום הוגן. היהודי ואשתו לא הסכימו בשום אופן והפנו אותי לאכסניה הרחק מהכפר. המשכתי לבקש אך כזה לא הועיל אמרתי: כשלא תתנו לי להישאר, דעו לכם: יבוא אדון אחד (פריץ) עם פמליתו ויכה אתכם ויפצע אתכם. עוד אני מדבר, והנה מופיע פריץ עם חצרו, הסייס <כולו> <שתוי> רוכב בראש. תכף עם בואם הקים רעש, היהודי רצה להיפטר ממנו בדרך שניסה אתי. והוא התחיל להפוך אותו ולהרביץ בו, האשה איימה שתגיש תלונה אל הפריץ שלה, זה הרגיז אותם ביותר והוסיפו להכות אותם עד שעשו להם פצעים וחבורות. המוכסן ואשתו נפלו לרגלי והציעו לי לגור אצלם בחינם, אני סירבתי ונסעתי.

44§

סבתי, אם אמי, היתה קוסמת מאולפת. כשנולדתי סבבו את ביתנו כל המכשפות ואפילו המלכה שלהן היתה שם בראשן. היה לנו כלב בבית בן כלבה וזאב והוא לא ישן בכלל, כי לו היה נרדם היו המכשפות פועלות שלא יתעורר כלל. הוא שמר כל הזמן. ביום השמיני בזמן המילה, הקיפו כנראה את הבית ורצו לעשות לי רעה, אך לא יכלו כי הכלב שמר כל הזמן. וסבתי אף היא התנגדה לרעה בלהטיה, ואמרה: שמרו היטב, כי על ידו יבוא דבר חדש לעולם.

45§

בסלוניקי, לפני פסח, הלכתי עם יקובובסקי ונתן לתלמיד חכם גדול הנאמן על קופת העניים ובקשנו שיתן לנו מה, לחג כי זרים ועניים אנחנו. יקובובסקי אמר לו דבר תורה ונגע בכל התורות כדי לעורר את רחמיו (לפי מנהג המקום). ההוא לא רצה לתת ואמר יש לנו מספיק פושטי יד משלנו ולא נוכל לפרנס גם זרים. בארצנו, אמר יקובובסקי, כל הזרים מקבלים עזרה. יש קופה מיוחדת לכך, ואנחנו היינו עוזרים לעניים בארצנו. למה עזבת את ארצך, שאל הקופאי, אם היה לך שם כל כך טוב? לא

יכולתי לשאת יותר דחפתי את השניים הצידה, פניתי אליו ואמרתי: איך תעיז לשאול על עזבנו את ארצנו. ענה לי מיד למה יצא יעקב אבינו מארצו וירד עם בניו למצרים, הרי מכאן בא חג הפסח, לולא היה עוזב את ארצו, לא היה לנו צורך במצות של פסח. עכשיו? והתחלתי לצעוק עליהם בתורכית ובלבלתי אותו ואמרתי: אשתך ובנותיך הן בסכנת אונס. הקופאי הנדהם קרא שיביאו כסף ונתן לנו לבים אחדים ושלח אותנו בנימוס.

46§

כשנסעתי עם יקובובסקי מסלוניקי לסמירנה, שלחתי שם את יקובובסקי אל תלמיד חכם בעל הקופה של "עוזר דלים" שהיה נוהג להתווכח עם כל זר על דברי תורה, והיה אם ניצח אותו הזר היה נותן לו להוצאות הדרך ואם לאו, היה יוצא מעליו כשידיו ריקות. כשבא יקובובסקי מצא שם זר באמצע ההתנצחות. הקופאי ניצח את הזר והלה עזב בלא כלום. לא כן יקובובסקי, הוא נתקבל בכבוד גדול, הצליח וקיבל לבים אחדים לדרך. משם נסענו לאדריאנופול שם יושבים 3 רבנים שגם הם נוהגים כך עם עוברי אורח. כשהם נותנים הסכמה שמי שהוא תלמיד חכם, הוא מתקבל יפה בכל מקום וכל הדלתות פתוחות לפניו. יקובובסקי קיבל תעודה כזאת. הוא חשב כי חכמתי עשתה לו ולא שיער כי מאלוהים היא. ר' ישכר ידע אחד מהשלושה ואמר כי לא נפגש בחכם כמוהו ואיש לא יוכל לו ובכל זאת הצליח יקובובסקי.

47§

כשנסעתי עם יקובובסקי מסלוניקי אל פולין, היתה מגפה בפודוליה התקרבו לעיירה אשר שם טרפה המגפה אנשים, חסר לנו מזון, יין, גבינה וכו'. נזכרתי שמנגועים אינם [לא] מקבלים כסף אמרתי אליו: לך וקנה הכל ואל תיתן להם כסף. כך עשה, בא לאופה וקבל לחם ששם אותו לכיס, האופה נופל ומת, הולך למכולת לוקח גבינה שם אותה, בעל המכולת מת, הולך לחנות לקחת יין וקורה אותו דבר. בקיצור בכל מקום שהלך קנה בלי כסף כי המגפה הפילה את המוכרים. כשחזר אלי על גבי סוס, רצה לפגוע בו רוכב אחר וגם הוא נפל ומת. ככה זה עשיתי את כל זאת כי הבטיחו לי ששום מגפה לא תיגע בי וכל הפקודות שנתתי הצליחו בידי מי שמלא אחריהן כאלה הייתם צריכים להיות.

48§

שאלתי את ר' מרדכי ואת ר' ישכר, אם זה השני היה אלוהי, איך מת? ענה לי ר' ישכר כתוב בספרינו שהוא בא לעולם הזה כדי לטעום מהכל שכלול בעולם הזה. לכן

היה עליו גם לטעום ממר המות. יפה, ענייתי, תשובה טובה, אך מכיוון שבא לטעם מהכל למה לא טעם את טעם היותו פשה ווזיר או שולטן? למה לא טעם טעם שלטון? אני איני מאמין בזה. לא ידעו לענות לי.

49§

כשפקדו עלי ללכת לפולין, סירבתי, כי איך אוכל עם הארץ כמוני ללכת בדרך זו, ישנם כאן שני תלמידי חכמים ר' ישכר ור' מרדכי, ילכו הם. אמרו לי: עצתך לא תשמע, אתה בחיר השם. כשלא רציתי החלו לידות בי אבנים, מכיוון שאתה מהסס, נאמר, עליך ללכת בדלות. לו היית מוסיף להתעכב היו מוליכים אותם באזיקים. שם עליך לעשות מה שנחוץ. מה שנוגע ללבך הרי הוא חופשי לנהוג לפי ראות עיניך (!) הראו לי רק את המקומות ואת הדרכים עליהם אצעד, ואת מה שיבוא (יצא) כנגדי, ונאמר לי אתה יעקב אל תירא מפני שום דבר, עשה הכל שידך משיגה.

50§

בפודוליה, כשהייתי הולך עם יקובובסקי ועם נתן נזהרתי מאד במעשי. כשלנו פעם באחת העירות, שמעתי לפתי בכי מאחד הבתים. הלכתי שמה, מצאתי בחורה יהודיה כשהיא גוססת וכל הבית מבכה אותה. שקטו כולכם, קראתי, והשאיירוני איתה לבד. כולם יצאו, ואני אמרתי בזה הלשון: אני גוזר עליך שתהיי בריאה. אחר כך "התעסקתי" בה, היא התעוררה והבריאה, צייתה להלביש אותה בכתונת לבנה. בצאתי פקדתי על כולם לשמור את כל זה בסוד. האשה הזאת חיה עד היום הזה, יש לה ילדים היא בריאה ואמידה.

51§

בדומה לכך קרה עם בתו של הנריק וולובסקי מצנסטוכוב. היא כמעט כבר מתה. האם הלכה אל האדון, החלה לבקש בעד ילדתה. האדון ציוה עליה פעמיים לצחוק ולבקש כשהיא צוחקת. הוא אמר לה: לכי הביתה, בתך תהיה בריאה. וכך היה. הילד חיה עד היום הזה.

52§

בימי נעורי בבוקרשט הייתי חסון מאד. קרה כי שני הוזרים (בריונים) הכו יהודי. שאלתי את ההוזרי: למה הנך מכה? ענה לי: גם אותך אכה. דחפתי אותו עד שנפל ארצה שותת דם. התנפלו עלי, אך פצעתי אותם. לקול ההמולה נזעקו משמרות. תפסתי בו לעץ וטאטאתי אחד אחרי השני, כולם נמלטו. את הראש שלהם תפסתי

בצווארו וקרעתי את כל בגדו מלפנים. בראותם מעשה זה הלכו לאגא שלהם. בשומעו על המקרה אסף הרבה אנשים ויחד עם הערב-רב באו לבית כ700 איש, יצאתי אליהם ושוב פיזרתי אותם. כשלכל אחד סמן בסנטרו באפו וכו'. שכני, סוחר הגון, יעץ לי, להקדים ולהגיש תלונה לאגא ולהסביר לו שהם התחילו בפעולות, ונתן לי על כך תעודה. כשבאתי לארמון לא מצאתי את האגא עצמו שנעצר ובמקומו היה איש הצבא אשר קרעתי את בגדו. בראותו אותי, הזעיק אנשים והתנפל עלי. אני הרבצתי לו כהוגן וכמעט שמעכתי אותו. מכיוון שהיו אז חגים אצלנו, בקשתי אחרת 12 נשות החצר שתלך לאגא ותפעל שידחה את המשפט עד לאחר החגים. הגברת הזאת הביאה אותי במרכבתה עד לביתי. לאחר חג הפסח, לבשתי בגדים אדומים והלכתי למלך. השומרים לא עצרו בעדי כי חשבוני לאחד האדונים הגדולים. בעלה של הגברת ההיא וגם האגא עצמו עמדו אף הם לפני המלך. האגא סיפר למלך את כל העניין והדגיש כי לבדי הכיתי ופצעתי כמה מאות איש. המלך שאל איך הכיתי כל כך הרבה אנשים. אנוכי, אדוני המלך, איני יודע כלום, אצלנו נהוג לשתות (!?) בערב החג, ולא בחג עצמו. לכן הייתי שתוי מעל לרגיל ויותר לא אזכור כלום, אלא שהכל התחיל מההזרים כפי שמעידות התעודות האלה. ואני, המלך, הנני בידיך, ועשה בי כטוב בעיניך. המלך בפנותו לאגא ביקש שיסלח לי, כי צעיר הנני, וכן המליץ עלי בעלה של אותה הגברת. קראו לקצין ההוא, והוא נכנס בבגדו הקרוע, המלך נעלב ואמר: ראה היהודי בא מקושט ונותן יקר לכבודי, ואיך תעיז אתה לעמוד בפני כד? סור מלפני עיני. וכך גורש הוא ואני הוצאתי בכבוד וחופשי באתי הביתה.

53§

בבוקרשט כשהייתי צעיר, באו אלי פעם ששה איכרים והראו לי בורג מרוח במשחה מיוחדת, והיתה לו תכונה שבכל מקום שנגע בו באדמה והיתה שם איזו מתכת, העלה אותה למעלה. מצאנו, אמרו, אוצר, ומכיוון שאתה חזק, בוא איתנו ותעזור להוציאו ואחר כך נתחלק. טוב, אמרתי, הסכמתי, הלכנו כשהגענו להר אחד התחלנו לחפור את האדמה ואני סחבתי אותו (כנראה את האדמה שחפרו) על שכמי אל המים. כשהגענו בחפירה לעמק ההר, ראינו דלת ברזל נעולה במנעול איום. היו לנו מסורים וכל הכלים הנחוצים, ובאמת ניסרנו ורק עוד חלק קטן נשאר. יעצתי להם, להפסיק בגלל העייפות הגדולה, ולדחות את שאר המבצע למחרת. וכך היה, הלכנו הביתה. בהגיעי חשבתי למה לי לחלק איתם את האוצר? אנקוט במזימה לקחתי שני בקבוקי עופרת דומים בדיוק. את האחד ביד ימיני מלאה בוודקה נקייה, ואת השני בשמאלי מילאתי בוודקה מהולה ברעל. התכוונתי לשמור את הראשון לעצמי ובשני לכבד אותם. כשעשיתי את זאת נכנסה אלי שכנה ואמרה: אדוני היקר, עשה למעני,

תותר על התוכנית, שמע לי לפני עשותך, לך לאשה כך וכך והיא תגיד לך מה לעשות. הלכתי, והגעתי אליה בחצות, בחודש דצמבר, השמים היו מעוננים, האישה ישנה. הערתי אותה, נתתי לה פדיון ויצאתי אחריה החוצה, השמים התבהרו, ראו את הכוכבים והיא קראה בהם: אני יודעת לאן אתה הולך ושיש בידך בקבוקים כפולים עם יינות שרופים. עצתי היא: אל תלך, גם לאנשים ההם יש עצה נגדך והכינו סכינים כדי להזיק לך. אבל מזלך גדול ולא יוכלו לעשות לך כלום. ועכשיו, עשה כרצונך לפי שנראה לך. הלכתי בכל זאת, מצאתי את האנשים. כשהתחלנו לנסר את השאר, קפצו פראים משונים ותפסו את השישה וזרקו אותם למרחק כמה מילין ושברו את ידיהם ורגליהם. אני בהיותי לבד שלפתי את החרב, ופתאום, ראיתי בין הפראים אחד תורכי, התחבש שלו היה דומה לחבית ובזה הכרתי שזהב היה (הסמאל) השטן. באותו רגע חזר ההר שהורדנו אותו במשך כל כך הרבה זמן לקדמותו בין רגע.

54§

כשהלכתי פעם בפולין ב R ברחוב בשנת 1756 רציתי לקנות משהו. יהודי, גנב, כשראה את הנרתיק שלי הכניס את ידו לכיס, וידו נשארה תקועה בכיס, ואני הובלתי אותו כך בכל הרחוב לצחוקם של כל הנוכחים, עד שהגיעה עלמה אחת וביקשה ממני לשחררו. עשיתי כן כי זה היה בקרבת מקום של האכסניה אשר בה היו המאמינים. לא רציתי כי יראו, שלחתי אותו לחופשי.

55§

כשהלכתי ללנצקורונה ברחוב, נכנסתי לחנווניתי, שהתחילה להוכיח אותי על שגיליתי הכל בפרהסיה. עניתי לה: יפה דברת אבל את נושאת אצלך מטבע של כסף מזויף. היא התחילה להכחיש. אני אמרתי: בכיס שלך תמצאי מטבע של כסף דהוי (מלובן). תכניסי את ידך. היא המשיכה להכחיש. תראי בעצמך אם יש לך, אמרתי, הבוקר קיבלת אותו מאציל שזנה אתך. והנה היא הודתה ואמרה: אשרי האבות שהולידו בן כזה, אתה (לך?) אמת ודברך אמת.

56§

באיוואניה אמר האדון: כשכלבים נאבקים ונושכים זה את זה, אין הם מגיבים כשמישהו בא ביניהם ומרביץ בהם במקל. כך צריכה להיות שפיכות דמים גדולה בעולם. ותוך הבלבול הגדול נוכל רק להחזיר את אבדתנו. וכן טוב לדוג במים עכורים, וכך כשהעולם יישטף בדם נוכל לדוג אנחנו את שלנו.

57§

באיוואניה אמר האדון בשנת 59 מעשה באחד שהיתה בידו ופנינה אשר לא תסולא במחיר, אך לא היתה חלולה ואי אפשר היה להשחילה. נסע איתה מעיר לעיר וביקש אומן שיוכל לעשות בה חור. הציע מקדמה שלא יפסיד האומן אם יבולע לפנינה. איש מגדול החרשים לא הסכים לקבל על עצמו את העבודה הזאת. הוא הציע כבר 1000 (!) אך לשווא, איש לא העיז. באין עצה פנה אל שוליה אחד בזמן שאדונו הלך הביתה ולבלי להזהירו על הסכנה הנשקפת לשלמות הפנינה, אמר, קח והעבר לי בורג בפנינה הזאת ואשלם לך בעין יפה. הלה לקח אותה לבלי חת ועשה בה את החור ללא תקלה. כן גם הרבה חכמים רצו לעשות ולא יכלו, כי פחדו והנה בחרו בי, שאני פשוט ובעזרת השם אעשה כל ואביא לכל.

58§

כשעברתי בשבת מ6 ל7 לינואר 59, את הדניסטר אמר הדניסטר את המילים הבאות: אסתר, אסתר אני אחיך ואת אחותי [בגרמנית].

59§

כבודה חלמה חלום בצנסטוכובה והנה היא יושבת בתוך מגדל אפל, בא גרמני בבגד לבן ושחרר אותה משם. שאלה: מי זה היה? ענו לה: קיסר רומי. כשספרה לכבודו, אמר האדון, זה הילד שלו התפללתי.

60§

כשהיתה כבודה בצנסטוכובה בגלל הרוסים ובלל הצרות עם הקונפדרציה, אמר אליה האדון: בתי, בתי, כולם עזבוני, אחים, אחיות וכו'. רק את נותרת והחזקת מעמד יחד אתי, כל שנותיי בכלא עד הסוף. לכן אני מברך אותך, תהיי היפה בנשים וכולם כאין לעומתך.

61§

בשנת 1783 בברין: כל אדם הוא שלושה, האדם, צלו ומזלו, אשר יש להם בדיוק דמות האדם. כשהולך צייד לירות בדוב נראות לו כל שלושת הדמויות ועליו לדעת מיהו בעצם הדוב מבין השלושה.

62§

כל הדתות, כל החוקים, כל הספרים שהיו עד עכשיו ומי שקורא בהם, נמשל למי שהופך את פניו אחורנית ומביט בדברים שמזמן מתו. כל זה יצא מצד המות, אך החכם, תמיד עיניו בראשו, ועליו להביט רק במה שלפניו, ולא יראה ימינה שמאלה או אחורה אלא יפנה את עיניו ישר אליו, וילך אחריו. להוציא את סיפורי יעקב ועשו כי אין מקומם בתורה, מפני שנמסרו כך במסורת האבות.

[סעיפים 63-70 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום מכיוון והם מצויים אצל קרויזהאאר]

71§

היו נסיכים רבים ממעמד מלכים, הם הלכו בדרך ארוכה כדי לזכות בנסיכה אחת. נכנסו לארמונות אשר היא אמרה לבנות במכוון בדרכם. היא ציידה אותם בכל חמדת האדם, ניגנה, ריקודים, נוחיות החיים, נערות יפות. לכן כולם אשר היו בדרך אליה נלכדו ברשת שנקרתה להם בדרך ורק חתנה המיועד והאמיתי זחל בין עקרים וטיפס על אבנים ואחרי עמל רב הגיע אליה. כך אני מזהיר אתכם כשתראו מקום נחמד ומפתה, ותרצו בו, הישמרו לכם, פן ייתפס לבבכם, כי המקום שאנו מבקשים מכוער הוא מאד, דברי בעל התהילים: אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה.

[סעיפים 72-74 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

75§

בשנת 1783 החלה אחרית הימים.

76§

יעקב אמר: אין זה כי אם בית אלוהים אך באמת אין עוד בית לאל חי. יעקב גלה את הכל שצריך היה ורק הסתיר (כיסה) במילים (בדברים), אבל בלעם תיאר בדיוק את דרכנו, ילדים קטנים כי יקראו יבינו ויסבירו, כשאראה אותו אתנשק עמו.

78§

לפני שנראה סם (עשב) החיים, מופיע סם המות, אבל אין שם מות, רק בעיני האדם נראה כאילו יש מות.

[סעיף 79 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום]

80§

הנסיכים אשר רדפו אחרי בת המלך נפלו בפח שנטמן בדרך, אך לא כן אהובה האמיתי, הלה למד מאיכר פשוט כי יש 7 מקומות מצוידים בכל התועבה לבלתי ילך לשם. אמר לו האיכר: כשתכנס שם, לעולם לא תחזור הביתה, ולא הובתך בת המלך לא תגיע כמו שני הראשונים אשר נכנסו לדת התורכית, והם ואנשיהם אשר הובילו אותם עדיין תלויים באוויר. לכן אמר האיכר לנסיך: יומיים תעבוד בזיעת אפך וביום השלישי תגיע ותיגש אליה.

81§

לכשיגיע הזמן, יתחדש האדם, ויגדל מיום ליום, וראהי לכך שלידתו בקטנות והקטן גדל והולך ונעשה גדול.

[סעיפים 82-84 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום]

85§

ידע תדעו והבן תבינו שכל הממלכות נאחזות בדבר אחד איתן. למשל כל כוחם של בני ישראל בא מזה שנאחזו בבית המקדש. לכשנחרב בית מקדש מיד הוגלו. כן גם בפולין, כוח משמרתם היה בצנסטוכובה בגלל אותו השומר אשר (חבוי בה) עובד אצלה. כפי שכתוב, ושפחה תירש גבירתה, אבל ברגע שאנחנו באנו לשם, חלקו את הארץ ונתקיימו דברי בלעם: היה אדום ורשה והיה ורשה שעיר אויביו, ולא היה כדבר הזה מאז היות פולין. לו הייתם אתם שלמים (בשלמות), היה קורה לפולין מה שקרה לבית המקדש. ועכשיו עזבתם את האות אלף (א) והתחלתם באות בית (ב). אלה שמקרוב יבואו (באו) מארצות רחוקות ולו גם יהיו שלמים, לא אוכל לגלות להם, כי לא היו אתי מההתחלה.

[סעיפים 86-91 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

92§

התרפים האלה הם פסלים ולמה אמר לבן: למה גנבת את אלוהי? אני אומר לכם אמת לאמיתה, העלמה אשר יעקב חיזר אחריה בשביל לקבלה, נשארה עדיין אצל לבן. לו היה יעקב לוקח את האלילים האלה בעצמו, היה מקבל אותה בשלמותה,

אבל היה צריך להישאר אצל לבן עוד 3 שנים נוספות, אך הוא לא יכול היה לשאת עוד וברח מלבן, ולכן לא תקן כלום עם עשו, אבל לו היה יעקב יוצא מלבן בשלמות היה משלים ומתקן הכל עם עשו, ומפני התרפים האלה מתה רחל.

[סעיפים 93-95 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

96§

בת מלך אחת חשקה להינשא לבן מלך שעלה עליה במעלה, שלחה לאביו שימסור את בנו, ואם יסרב איימה עליו במלחמה. המלך רצה להימנע מתגרה, לקח את הגנן נתן על ידו פמליא ושלח אותו אליה. הנסיכה המחכה לאהובה צייתה לרפד את הדרך המובילה לארמונה בבדים יקרים. כשראה את זאת הגנן ציוה לסור מהדרך כי לא רצה לקלקל את הבד היקר. הגיע, הנסיכה מובילה אותו לגן שלה, אשר מקודם צייתה להפוך שם את כל העציצים ולעשות מהפכה. הגנן לא יכול לשאת את זה, ואמר מה לא טוב ואיך צריך להיות. הנסיכה הכירה מיד שאין זה אביר מגזע מלכים. שלחה אותו בחזרה ואיימה אם לא ישלחו לה את בן המלך האמיתי. המלך מנסה שנית ושולח את הטבח. גם הוא סר מהדרך המרופדת. כשנכנס למטבח העיר על כמה דברים שאינם בסדר. בת המלך ראתה את האמת ושלחה אותו והזהירה לאחרונה שאם לא יינתן חפצה, תכריז מלחמה. בלחץ זה המלך שולח את בנו האמיתי. זה דורך על הדרך המרופדת כי רגיל הוא לכך. הנסיכה מכירה את האמיתי ומתחתנת אתו. כן גם אתכם, היה עליכם לרמוס את כל החוקים שהיו מקודם וגם כשדברתי אתכם דברים מנוגדים לא רציתם (יכולתם) לקבל. החכם צריך לדעת שזרע החיים נסתר בתוך דבר בר תמותה, היה עליכם להקשיב לכל עד שהייתם זוכים להגיע לזרע החיים.

97§

היתה משפחה מלכותית אחת שהיתה בה מחלה שלא הרפתה. בא מכשף שמצא את סיבת המחלה. הוא אמר שלפני הרבה שנים התאהב מכשף אחד בבת המשפחה שלכם ומכיוון שהיא לא רצתה בו בשום אופן, הפך אותה לעץ, הביא אותה להר גבוה, הוא שם את העץ בכלי מורכב משלוש מתכות והקיף את ההר בנמרים, אריות ועוד חיות טורפות. איש לא יוכל לשחרר אותו אלא בן משפחתכם. למלך, ראש המשפחה הזאת, היו 48 בנים. הוא רצה להשאיר את הקטן ואת השאר לשלוח שימצאו את האבדה וישחררו את הבית מהמחלה. אך המכשף הפציר שילכו כולם כי ייתכן שדווקא האחרון יצליח ביותר. הלכו כולם, 12 עלו על ההר אך החיות פצעו

אותם, הם חזרו וסירבו להמשיך. הצעיר, יורש העצר, הזדיין בכידון ועלה על ההר בא לקראתו נמר, תקע בו את הכידון, הנמר ברח כשהכידון בגופו. בן המלך, נשאר בלתי מוגן ורק חצוצרה בידו. התחיל לתקוע בחצוצרה. לשמע הקולות בורחות כל החיות, הוא מטפס על ההר בכל כוחו, על קוצים אבנים דרך שקיעות, בליטות הוא מגיע לבסוף לראש ההר. אחרי מנוחה קצרה הוא מתקדם [נראה שמהתרגום הושמטה תחילת השורה] את הכלי בעל 3 המתכות. הנסיכה הופכת מעץ לאדם חי וליופייה לא היה גבול. היא מיד הכירה שהוא בן משפחתה הוא מביא אותה הביתה המחלה נפסקת מיד ופה כלם מלא תהילתו. כך אנחנו שהננו בני הדור הצעיר ביותר עלינו להשתדל בכל כוחנו בעד אבותינו ואבות אבותינו בעד בנינו וניננו שלא יהיה עוד רע.

98§

מקור חכמת מצרים בא מידיעתם את אחד השמות של שלושת האלים הנוהגים את העולם לכן עלה הנילוס על גדותיו והאדמה פורייה.

99§

מכשפה אחת שהיו לה ארמונות בתוך המים, הבריאה בן מלך ועשתה אותו גבוה. אמר לו: תראה כמה כוחי גדול, אך אין להשוותו עם כוחו של הבורא כוחו אשר ייתן לבני אדם יגדל על תחיית המתים, בקשה ליופי, קומה והתחדשות הכל.

100§

המלכים בעת ההיא לא ישמרו בכלל על כבודם, כי אם ינהגו כחיילים פשוטים. וכל זה ירד מטה מטה עד שיתמוטט, וגם את הדת יעזבו, כן האדונים הפולנים מתחפשים לפעמים לאיכרים לשם שעשוע ונסיכים אתם, גם הם מושפלים.

[סעיפים 101-106 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

107§

פרשתי לפניכם דברים הרבה, ואתם לא שאלתם אותי דבר פשוט שכל ילד היה שואל הרי יעקב נבחר מבין האבות בזה שעבד את לבן 20 שנה וגם אל עשו הלך. בודאי רדף אחרי חיים מסוימים. הוא לא ביקש מעצמו (ראשון) את רחל מלבן, כי אם לבן בעצמו שאל אותו הכי אחי אתה ועבדתני חיים? [בראשית, כט: טז]. ורק אז ענה לו יעקב: אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. וגם קיים את דברו ועבד בעדה ואחר

כך היא מתה בדרך? האם יאה הדבר שהוא ירדוף אחרי עלמה שעלולה למות? לו שאלתם אותי, הייתי עונה לכם שהוא רדף אחרי עלמה אמיתית, וזאת רק בדמותה היתה, בדמותה של האמיתית אשר בה תלוי כל העולם, והיא עומדת לפני האלוהים.

109§

ישנה ציפור ולה אבן מיוחדת אשר במגעה הופכת כל דבר לבלתי נראה. כשציפור זאת עוזבת את קנה משאירה כי את האבן הזאת על העץ שעליו הקן ועושה בזה את העץ ואת האפרוחים לבלתי נראים. ישנם 3 אלילים והם יושבים על הרב גבוה מכוסה בענן כבד, אחד לרגלי ההר, השני לפני ההר, והשלישי בראש ההר. ואלה יכולים לראות את האבן, את העץ (ואפילו לצוד את הציפור עצמה אף על פי שהיא בלתי נראית) בעזרת מראה אשר בה אפשר לראות את צלו של העץ אשר בו יושבת הציפור. מי שתופס את הציפור הזאת לא ייתן לה להירדם שלושה ימים ושלושה לילות והציפור לא תעזוב אותו לעולם. ושיקשור לה האיש פעמון לרגלה היא תעוף ולא תנוח עד שתעמוד במקום שנמצא בו אוצר.

[סעיפים 110-115 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

[

116§

באיוואניה ראו אצלי אנשים שלוש גידולים/בלוטות ולא הבינו לשם איזה דבר טוב העמדתי אותם, ועד עכשיו איני יכול לגלות את זה. לו הייתי מגלה לכם את זה, נשמותיכם לא היו מחזיקות מעמד בגופכם. המלך דוד נתגלה ומיכל אמרה לו: נגלית כהיגלות אחד הריקים? ולא דבר קטן הוא. כי בודאי היה בו כוח יותר גדול מאחרים ואת הכוח הזה גילה.

[סעיפים 117-118 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

119§

עודני חולה (חלש) בשבר, כי אני מצפה ומקווה לדבר שמוכן לי באיוואניה ששתי הנשים ראו אצלי שתי בלוטות יצאו ושלישית התחילה לצאת, וכך היו יוצאות עד חמש. הבלוטה היתה מעל לטבור, בגלל שהילד מונח מתחת לטבור בא מכן המות (!?) אך כשיהיה כך זה יגיע לחיים וכשילך עוד הלאה יבואו חיי עולם.

[סעיף 120 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

121§

היה חיל פשוט ממשפחה מלכותית, הוא שרת כמה שנים אצל מלך זר ולא קבל כל דרגה. הגיש תלונה למלך. שאל המלך מיהו? אני מקרוביך המלך! אני שואל אותך מי אתה? אני, ענה, החייל, היית עד כה קל דעת וזממתי רעות. אמר המלך: איני מכיר אותך כקרוב, אל תסמוך עלי, עליך לשרת ולהגיע לדרגה, לעזוב את מעלליך וללמוד את תורת האבירות. הצעיר עשה כן והגיע לדרגת רב סרן. המלך התעניין בו ושאל אם הטיב דרכיו, כי רצה להעלותו. כולם הללו אותו בפני המלך, רק אז העלה אותו המלך לדרגה הגבוהה ביותר, ומינה אותו למצביא ראשי והושיבו על שולחנו. ורק אז הודיע המלך לאלופיו כי הוא נכדו. אך לפני כן התנכר המלך ולא הודה בקרבה. כך גם אתכם, כשתהיו שלמים בכוחות עצמכם תגיעו לדרגה, אודה על קרבת אליו. אני אסתכל על מקום אחד, כשיאמרו לי לקבל אתכם. אפילו ברמז קטן, אעשה בכם גדולות וארים אתכם.

[סעיף 122 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

123§

לא יכול היה יעקב לקבל את ברכת יצחק אביו אלא אם כן לבש את בגדי עשו שריחם טוב. שימו לב, דרכנו עכשיו היא הדרך שיעקב הלך בה כי לבן הוא אצל עשו ועשו אצל לבן היינו הך. יעקב בקש הצילוני נא מיד אחי, מיד עשו ולא אמר מיד עשו אחי, ורמז בזה לזמן הזה שינצל יעקב מידי אחיו. יעקב ההוא היה צולע וכן גם עכשיו כאן.

[סעיף 124 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

§125

באיוואניה אמר האדון היה מלך שהקים כנסיה גדולה. הבנאי שם את היסודות באדמה ובנה מעל האדמה עוד כגובה אדם וברח מהעבודה. הוא נעדר 13 שנה והיסודות נשארו באדמה כי איש לא הסכים לגמור את הבניין. אחרי 13 שנה חזר האומן וגמר את הבניין. שאל אותו המלך: למה ברכת והשלכת את העבודה? וכי לא הייתי משלם לך? ענה האומן: בנין זה, ששמת את יסודותיו הוא גדול מאד, לו הייתי גומר אותו מייד לא היו היסודות מחזיקים את גודל הבניין, הוא היה נופל ומתמוטט לכן עזבתי בכוונה שישקעו היסודות עד המקום שישארו עומדים. לכן

עזבתי ל13 שנים שישתרש הבניין באדמה ולא ישקע עוד, עכשיו אבנה את הבניין והוא יקום לעד ולא ייפול. לכן רמזתי לכם לשביי ולא הבינותם, כדי שתשתרשו היטב. ושוב בשנת 1783 הביא משל ממלך שבנה מצודה על הר גבוה, הבנייה ארכה 13 שנה, אחר כך הזניח את הבניין ל13 שנה ולא בנה.

[סעיפים 126-127 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

128§

כתוב, יתחבאו מפני פחד השם כי גדול יהיה הפחד בעולם וגדולה הערבוביה, אבל זה יהיה לפני זה, לפני יהוה, אך אצל יהוה עצמו אין מורא ואין פחד, כי שם תשכון השמחה והששון.

[סעיף 129 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

130§

באתי לפולין רק בכדי לבטל את כל החוקים ואת כל הדתות, ושאיפותיי היו להביא חיי עולם לעולם. לו הייתם הולכים בשלמות, איש מכם לא היה עוזב. אבל כשראיתי את עבירותיהם ולא נותר אחד הראוי לחיי עולם, היה עלי לוותר על כוחי.

131§

יעקב חיזר אחרי רחל, אך ישן עוד 7 אחיות כמו שהיה אצל אסתר, גבירות החצר, לכן עבד יעקב 7 שנים.

132§

כתוב שיעקב אהב את רחל, ולא כתוב שרחל אהבה אותו.

133§

כל אדם צריך להרהר במחשבה כל ערב לפני עלותו למיטה, האם חטא כלפי מעלה או כלפי חברו ולהשתדל לתקן הן במחשבה והן במעשה.

[סעיפים 134-135 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

136§

המלך שאול אבד עיר שלמה של כוהנים אף על פי שידע כי לא חטאו בזה שנתנו את הדברים לדוד, אלא מפני שמאס במקדש ובשושביניו. לכן הרג אותם.

137§

באפריל 1783 אמר האדון: עכשיו יתברר למה העולם דומה לילדים או לעבדים.

[סעיפים 138-139 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

140§

למלך אחד ולאשתו היה משרת נאמן וטוב. אדוניו המלך קנה לעצמו שפחה היא נשאה חן בעיני המלך עד למאד. נשא אותה לאשה, זה גרם צער רב לאשתו המלכה. כל כך עד להתהפכה (!) מרתה מרוב צער, וכמעט שיצאה מדעתה וסירבה לדבר עם איש. המלך השתדל בכל כוחו, ובעזרת רופאים להחזירה לאיתנה אך ללא הועיל. המלך רחם מאד על אשתו כי אהב אותה. בא עבדו הנאמן ואמר למלך: תרשה לי אדוני ללכת אל אשתך, ואני אתלוצץ איתה ואקניט אותה עד שתרגז עלי, ואתה עמוד נא מנגד וראה את מעשי כשתראה שהיא מרוגזת וכועסת מאד עלי תיכנס ותשקה אותה את המשקה הזה, ותראה כי הכל יתוקן. וכך היה, המשרת לבש בגדים מצחיקים ונכנס למלכה והתחיל להצחיק אותה. אמרה המלכה הרי זה אתה קמל שנחשב לטוב וצנוע בחדר שלנו ואיך תנהג כאחד הריקים כמוקיון? הוא לא ענה והתחיל להתקרב אליה, וכי אינך יודע כי אני המלכה, קראה ומנין ההעזה הזאת? הוא השכיב אותה על הספה ואמר שכבי עמי. המלכה הכועסת החלה לצעוק. נכנס המלך, מה לך? שאל. החוצפן הזה רוצה לאנוס אותי, ענתה. אמר המלך אעשה מה שנחוץ, יש בשביל זה בית משפט, בינתיים הוציא את המשקה ונתן לה. היא שתתה והמרה שלה חזרה למקומה. וכמו אותו המלכה שמרתה היתה כבר הפוכה, היתה צריכה לשם מרפא להמשיך לכך כדי שהמרה שלה תתהפך עוד יותר ורק אז תגלה את הרפואה, כך היה עליכם לחשוב אז כשהיתה מרירות בעת שרציתי לשלוח את מטושבסקי והאחים מיכאל ופנצישק למקום אחד, למה דברתם סרה שאני גורם למרירות? כל זה שאף לטוב רב ולרפואת עולמים.

[סעיף 141 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

142§

ישנו עץ הנקרא קן צפור. בעולם כולו מדברים עליו אך אין איש יודע מה זה. אני אומר לכם, ישנה ארץ כזאת אשר בה גדל עץ הצפרססה (ברוש) העלים שלו הם חדים כחרבות. מלך הארץ הזאת נקרא קן אשר יושב מדי יום ביומו שלוש שעות למשפט. משפטו של פושע אורך פי שלוש כדי שיתנהל ביסודיות. אחרי גזר הדין מובילים את האשם לעץ הזה ושמים אותו על סולם, הוא עולה עליו עד לראש העץ ונופל משם כשהעלים החדים פולחים אותו.

143§

מלכתחילה היתה נחוצה לנו טבילה פשוטה, ורק אז צריך ללכת (לפנות) לדעת ואני עמכם, אלא שאני כבר התנצרתתי ואתם עוד לא, למה זה כך? כי לא הלכתם אחרי שליח ה' שחי לשם הדבר הזה. אנו צריכים לשני המינים: למין זכר ולמין נקבה. אנו צריכים לאמור לאחד: אתה עשה את זה, ולשני: אתה תפעל את זה. וכן גם לנשים, עכשיו זה ייקח ימים ושנים עד שנגיע לאותו עניין. אף על פי כן לא אוכל לקרב אתכם כפי שזה היה בהתחלה אלא אם תשפילו את עצמכם כמו הסף שכל אחד דורך לעליו. כשתוכלו לעמוד בזה ולשאת את זה תזכו לדבר טוב, עכשיו אגיד לכם כשהאל הטוב יתגלה בעולם, תהיה שמחתכם רבה, אך כשתראו דבר אחד חסר בגללכם תתעצבו ותצטערו מאד. אחרי הנאום הזה התחיל האדון לשיר בזה הלשון: עלמה יחידאה ויכבוש בכבשותו מרא דהו בשמיא ושליט ביבשתא. הוא יתקן את העולם כולו בעצמו, ויכבוש את העולם בכיבושו. האדון שהיה בשמים, הוא יהיה השליט עלי אדמות.

144§

כתבתי לכם במכתב הגדול לורשה: אני לדודי ודודי לו.¹ לו היה לכם לב מבין הייתם מצטערים וחוזרים בתשובה ולחזור למקומכם הראשון אז הייתם מתפטרים מהכל. אני בחרתי בכם אנשים. לו הייתי מנער אתכם כפי שאנענע עץ על ענפיו ועליו, אף על פי שמתעקם פה ושם אך נשאר עומד במקומו. ואני רק פעם אחת נענעתי אתכם וראו איך נשרתם. מכאן והלאה, חזקו, את לבותיכם אמצו, אל תגורו ואל ירך לבבכם בטחו באלוהים ועשו טוב.

145§

בהתחלות היה האדון מספר לנו על אבן אחת אשר אליה הלכו אנשים לבלי ספור, אך רק אחד מני אלף היה חוזר משם. זה שהצליח להזדווג אתה וחי, היה חי אלפי

שנים ועד היום חיים האנשים האלה. יש עוד אבן ממין זכר ושמו עפרא (Affra) מפני שצמו אליו היו נופלים לידיו. ישנה גם אחת אשר יושבת בשאול עמוקה פחד וחושך עוטפים אותה. היא בעצמה שחורה, עיניה לבנות, יושבת בדד ואין איש אתה תמיד עצובה. הרשעים מהצד השני אינם יכולים לעשות רעה עד שלא יקריבו לה קרבן, אז היא נותנת להם כוח לבצע את זממם. הרבה מאד אנשים ונשים נפלו לשם, לולא שמרכם אלוהים הייתם חלילה גם אתם קרובים לנפילה. כי היא יודעת שברגע שתגיעו לדבר הזה שאני מוביל אתכם אליו, היא תאבד. היא לא נתנה לכם לנסוע מוורשה לצנסטוכובה כדי שלא תקרבו אותי לכוח הגדול הזה שהיא נכנעת לו. ישנן גם שלוש עלמות ועוד שלוש, כשתרצו להבין תשגוהו במראה עם הרקע הלבן כשהוא ישנו אפשר לראות את עצמו ובלי זה אין רואים אין רואים כלום ודי לחכימא! תבינו זאת תבינו יותר לא אוכל לגלות, אני צויתי לכם ולכל החברה לנסוע לצנסטוכובה למה עשיתי זאת? אמשול לכם משל: היה מלך אשר החזיק בחדר המשפט שלו פסל שהיה בו כוח מהבתולה, כשבאו אנשים המלך היה מציץ לפסל והיא היתה רומזת לו מי אשם ומי חף מפשע. וכל הארץ התפלאה על חכמתו ולא ידעו שכל מעשיו באים מאותו פסל שהמלך מביט בו. כן גם אני הבאתי את כולכם לפנייה והיא נתנה לי סמנים מי אתם.

[סעיף 146 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

147§

כשראה יעקב את המקום אמר: מה נורא המקום הזה וגו'. מה ראה שם שפחד כל כך? הגעתי למלון אורחים אחד ושם היה שודד ידוע, שאלתי אותו: מי אתה? ענה לי כאן אני אדם הגון. השודד שאל אותי מי אני, עניתי לו גם כן: כאן אני אדם הגון. הזמנתי אותו לארוחת ערב, אכלנו שנינו בחדר. השודד ספר לי מעשה שקרה בשודד אחד בארץ אחת. הוא היה שודד במשך שנים אחדות, אדון הארץ ההיא עקב אחריו אך לא יכול לתפסו. פעם בלכתו לצוד צייד נפל לידיו של אותו שודד, הלה החזיק חדש שלם, האכיל אותו יפה פינק אותו בכל ונתן לו כבוד כראוי. הם כרתו ברית שלום ביניהם. והשודד הביא את האדון לביתו. האדון שמר על הברית ולא רדף יותר למצוא את השודד. כעבור איזה זמן הודיע לו השודד שמכיוון ששמר את הבטחתו ולא רצה לפגוע בו לרעה. הרי הוא השודד עוזב את המדינה הזאת ועובר למדינה אחרת. זה היה ספורו של השודד. שאלתי אותו: מה היה שמו של אותו שודד? ענה

¹ מוטיב המכתב עם המשפט "אני לדודי ודודי ליי" מופיע גם בסעיף 770.

לי: למה לך לדעת את שמי? למחרת לוח אותי השודד ואמר: אני הנני (Bojar) והונגרי והייתי רב סרן אצל הקיסר. שאל אותי לשמי, עניתי לו אני הוא יעקב היפה.

[סעיפים 148-149 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

150§

כשהייתי בבוקרשט איים על העיר שודד אחד ושמו גרויה. 8000 שודדים סרו למשמעתו, אימתו נפלה על אזרחי העיר. המלך צווה לצבא לשמור על כל קצוות העיר. אחד השומרים בחר לו 1500 איש, השני העמיד 1600, השלישי אלפיים, סוחר אחד אמר למלך ששוהה בעיר יהודי אמיץ חזק ואביר גדול. המלך צווה לסוחר לבקש אותי בשמו שאקבל על עצמי תפקיד של אחד השומרים האלה. הסוחר בא אלי ואמר לי: תבחר לך אנשים טובים בעיניך בכל כמות שתראה לך והם יהיו לרשותך. עשה זאת לטובת המדינה לטובת העיר ולכבוד המלך. הסכמת, בחרתי לי רק 400 איש, כלם אנשי חיל משוריינים, בלילה התחפשתי ביחד עם מוחמד השחור שלי, והתנפלתי על אנשי, הם עמדו יפה נגדנו נלחמו ופצעו את מוחמד ברגלו, הם לחצו עלינו עד שלא אמרתי מי אני, בלילה השני התנפלו אני ואנשי על שאר השומרים ששמרו במקומות אחרים הם ברחו מיד אחרי שהגענו.

[סעיף 151 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

152§

פעם נועדו בבוקרשט מטיפים יהודים מלומדים. מייד ר' לייב הזקן בקש ממני שאקבל אותם ואסדר אותם בדירתי. עשיתי כן והחזקתי אותם בדירתי 4 שבועות. נתתי להם דירה קטנה שיוכלו ללמוד בה, היו בה רהיטים, ספות, והקירות מצופים בבד. היה זה לא רחוק מאבנשטי הם ישבו שם לא ראו שום דבר מסביבם ורק למדו כל הזמן. כשספרתי את זה לרבי אמר לי: כשהם אינם יודעים על כך, עזוב אותם, שישבו כבר שם.

כן גם כאן, נכנסנו למדינה זרה, אי אפשר לדעת מי כאן רם ומי שפל, רק מי המנהיג אפשר לראות. לא שאלתם את פי אם ללכת הלכתם בעצמכם, מטעם עצמכם הייתם גדולים בעיני עצמכם וחכמים, נאחזתם במקום בן תמותה, הים אינו יכול להחזיק בתוכו את המתים לכן פלטו וזרקו אתכם עכשיו. ואני דברתי אליכם על החיים ולא על המות. לכן עליכם ללכת שוב ולהתערב בחבורה כפי שאמר שלמה: לכו בעקבות הצאן... וגו'. וכשתזכו לעבור את שלשת הצעדים שאנחנו מקווים ללכת, רק אז

נהייה ראויים להגיע לחיי (עולם). לכם [לכן] אני קורא לכם בשם זה אחים, לכו אחרי כולכם, צעד אחרי צעד וכל יום אומר לכם או אכתוב לכם מה עליכם לעשות באותו יום, ביום לאחריו וכו'. רק תהיו זהירים ולכו אחרי, הקשיבו ושמעו בקולי כי מי שהולך אחרי אדם בוודאי שאינו קשור לאל האמיתי.

153§

למה לא תשתדלו ותעבדו בשביל ירושת אבותיכם? אלוהים הבטיח לאברהם יצחק ויעקב שיתן להם את כל הארצות האלה. זה עדיין לא נתקיים. אלוהים אמר לאברהם ואעשך לגוי גדול, כלומר שיתנצר ואחר כך לדעת, ורק אז אתן לבניך עד עולם. ואני משתדל שאבותינו יראו שהבטחת אלוהים תתגשם עכשיו. לו הייתם מחזיקים בחוט הזהב, לא יכול היה אפילו מי שעומד לפני אלוהים, לעשות לכם כלום. לו היו מטלטלים אתכם מכל הצדדים, אי אפשר היה להזיז אתכם מהחוט שהייתם מחזיקים. לכן המשלתי לכם את המשל: אצל השולטן ישנם שומרים והם מחזיקים בידים מקל. קוראים להם <Kolokyie> כשמזדמן מישהו בלילה ומוציא מידם את המקל הוא נעשה השומר, וזה שהוציאו את המקל מידו נופל. לכן כולם מחזיקים בחזקה את המקל. כן גם אתם, עליכם להחזיק בחבל הזה ולו גם יבואו כל רוחות העולם להזיזכם, תחזיקו בלי פגם כי בה (?) אתם מחזיקים לכן עליכם להיות עכשיו מעורבים בתוך החבורה, וכשיפתח <האלי> שלי את הדבר לפני העולם, אקרא כל אחד לחוד מתוך החבורה ואשאל אותם מה ראו, כל אחד יגיד לי לפי המדרגה שלו. אחר כך אקרא גם לכם ואשאל כל אחד לחוד מה ראה. אני משער כי הנשמות שלכן תראנה יותר ותגיעו למדרגה יותר גבוהה. אני מאחל לכם כי בהיותכם במקום היקר הזה, תראו מה שאפשר לראות. כשתהיו ראויים לראות את המדרגה ההיא, תזכו להגיע למקומכם הראשון. אני מאחל לכם שתראו ושתוכלו ללכת לאל האמיתי ושעמיד אתכם לפניו, ושתוכלו לראותו בעיניכם ושתדברו אתו פנים אל פנים, ותעבדו לו לעולמים.

[סעיף 154 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

155§

בתחילה מוטל על היהודים להתאסף במספר גדול ובצעד הראשון תכף יתגלה החלק מעל לעקב כפי שכתוב אצלכם: עקבו של אדם הראשון מכהה גלגל חמה, כלומר עקבו של אדם מכהה את השמש. אחר כך יתגלה עד לחצי הרגל וכשיתגלה עד מעל לברך, נלך כולנו ונבוא אל עשו. כשהלך יעקב בראשונה לעשו השתחוה לו פעמים,

אבל עכשיו ייבהל (עשו) כי יעקב יבוא לשפוט את הר עשו, וכשאחד יעשה את מעשיו, ידע כבר עשו כי הולכים אליו. הוא ידע כבר כי יום הדין קרב. ובעת ההיא יהיה לא יום ולא לילה בגלל הפחד הגדול שיהיה. כתוב כי האדמה תרעד, זאת אומרת כי לא האדמה תרעד אלא אלה שחיים עליה יזועזעו. אף על פי שהמעשים אשר יעשה ההוא יעשו רק במקומות אחדים, ישמע כל העולם ויפחד. אך כשיתגלה עד לקורקבן, נלך לאדום. אצל עשו אני בעצמי לא אעשה כלום. הדבר ההוא אשר יקדים את המעשה ההוא אשר דברתי עליו הוא דבר שהפה אינו יכול לאמר מה שהלב מרגיש ונושא בתוכו, כדי שהמעשה לא יאבד מכוחו. ביום הדין ההוא יצא השמש מנרתיקו שלו ויאיר חזק בקרניו.

[סעיפים 156-157 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

158§

כתוב אצלכם: ואם שלוש אלה לא יעשה לה. כלומר שלושת הצעדים הצעד הראשון הוא זה שמובילים אותך למקום הזר, שלא אתה ולא אבותיך ידעו על כך.

[סעיף 159 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

160§

ויהי בחצי הלילה יום הישועה הראשון יהיה רשום לזיכרון שיקדשו אותו תמיד, ומי שימצא באותו יום כשתתחיל הישועה, אני אתן לו מתנה, והמפלה שלכם לא תיזכר עוד, ואפילו השנים מכם יצאו לחופש, ויתעלו מעל לאלפים אחדים, לרגליכם יכרעו אלפים אחדים, ואפילו שאתם לא תהיו תמיד אתי בחדרים שלי אני תמיד אהיה אתכם אצלכם.

161§

הכוח שהמלך דוד נתגלה בדורו, בא בגלל שהיה בו משהו מהמשיח. אך את הכוח של הגלוי הנוכחי, מי יוכל להשיגו? היה אחד שנקרא רבא בר ברחנא, הוא אמר שראה ציפור אשר בעמדו בתוך היס עמד שם רק עד הברכיים, אך גלוי הזרועות איש אינו יכול להשיג אפילו במחשבה.

[סעיף 162 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

163§

כל האלים אשר נמצאים בעולם ואפילו השלושה שנוהגים בעולם, אינם יודעים על מעשה שעתיד ההוא לעשות, כשיראו האבות ישמחו מאד בפולין הוא לא יעשה וגם אני לא אפעל שם. כבר יהיה מי שיעשה, אז תאמרו מכיוון שאין אנו ראויים לראות את האריה בעצמו, אנו רואים עכשיו את מקומו של האריה לא כפי שאמרו כי נקמת אדום תהיה ברצח והרג, חלילה! בהבל פה יאבד הכופר, אפילו אליו יגיעו הדברים בנחת. ביום ההוא ייבהלו כל האצילים באדום. הפחד יגרפם ויאלמו כאבן, יבקשו מות על חיים כאלה. בימין ובשמאל יבקשו הצלה, אך ללא הועיל, שום נשק לא יעזרם, ואתם שדבקתם באלוהים תשירו ותשמחו לאמור: לך אלוהים התפארת, הגדולה, הגבורה והנצח וכו'. כי תראו בעיניכם כי כל הצרות והמצוקות שעברו עליכם, ייקחו אותם ויטילו על הגויים זהו מה שכתוב אצלכם שפוך חמתך על הגויים. זהו מה שכתוב אצלכם שפוך חמתך על הגויים. העונג שלהם יהפוך לנגע ולנו הנגע יהיה לענג.

164§

יעקב ראה את הסולם, אלה הם השלבים שבהם נעלה מדרגה לדרגה בעזרת האלוהים שלי. הוא עדין לא עלה על המדרגה הראשונה של הסולם כי חרד. כתוב שם בסולם הזה מלאכי אלוהים עולים ויורדים בו. אלה הם המנהיגים הנסתרים של העולם. מילה זו אלוהים, משמעותה שופטים, קודם היו עולים למעלה, אך אחר כך ירדו מטה כעבדים וכהרף עין יעבור שלטונם לידי אלה שיתחילו לעלות בו ולעולם כבר לא יחול עליהם לרדת (ירידה). יעקב לא בחכמה עשה ולא עקף כי ברח מלפני לבן ולכן לא קבל לידיו את השלטון מידי עשו, אבל אנחנו נעקוף וננהג בחכמה, כי כולם יזדעקו למלחמה ובזמן ההוא יצא כוח נורא מאלוהים והארץ כולה תרעד. והמלכים על חכמתם הרבה ומתק דבריהם יפלו בידינו וישימו את כתריהם לפני זה שיעשה מעשה מיוחד, ומספרם של מלכים אלה יהיה לפחות עשרים. אף על פי כן זה עוד לא יהיה הרוח הרעש האש. וכשאצא אני מברין יהיה זה הצעד הראשון אשר אלוהים בעצמו יוביל אותי, כי אינני יכול עדיין לעלות על המדרגה הראשונה של הסולם כי צולע אנוכי, אך אלוהים בעצמו יוביל אותי.

[סעיפים 165-167 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

168§

כשהגעתי לפולין היו לי אחים שבאו אתי כפי שכתוב שיעקב בא עם כל ביתו. רציתי להציג את זה בפרהסיא אך עכשיו אין המקומות האלה בטוחים. הם באו לרגל אחרי ולראות מה אתי, היה עליכם להחליט בעצמכם מה יקרה עמכם, היה עליכם ללכת אחרי בשלמות צעד אחרי צעד, ולו הייתי רואה כי שלמים אתם הייתי בעצמי מגלה לכם ומחייב אתכם לשמוע, כמו אותו אוצר אשר במידה שרודפים אחריו הוא מסתתר, אך האיש שמגיע לו, יקבלנו בידיו ללא עמל.

[סעיפים 169-170 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

171§

היה בן מלך אחד שיצא עם מורהו לדרך רחוקה, כששמע על בת מלך אחת יפיפיה אשר הרבה נסיכים רצו בה והיא השיבה פני כולם, אמר למורה, נלך לשם אולי ישחק לי מזלי, והיא תרצה בי. ענה המורה: הרי שמעת כי הרבה מלכים ונסיכים נוסעים אליה בפאר גדול, וכל חיזורים אינו נושא פרי. השיב בן המלך: כשאין רצון אלוהים בדבר, הרי כל מאמציהם לריק, אך אם ירצה השם תיפול לידי גם בלי שיהיה לי עושר, הלכו. כשהגיעו בקש בן המלך אל המלך, אבי הנערה, שיקבל אותו לשרות בין בני החצר. הוא שרת את המלך בכל לבו (בגלל אהבתו את הבת) שכולם אהבוהו. הוא מצא חן בעיני האדונים ובני החצר עד שהיו מוכנים למות בעדו. לכן גם המלך אהבו. הגברות נשאו לו פנים, הוא עלה מהר בדרגה, נעשה <Marsal> ובעוד זמן קצר המפקד הכללי של כל הצבא. כשפרצה מלחמה שלח אותו המלך בראש צבאו אל מול האויב החזק מאד, בן המלך יכול לאויב כי בכל אשר פנה שיחק לו מזלו. כשחזר מנצח משדה הקרב נתקבל על ידי המלך ואנשיו בכבוד גדול. כששמעה בת המלך על שובו שלחה לו פתק סודי, כי אהבה אותו, הם נפגשו התאהבו והתחתנו.

[סעיפים 172-175 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

176§

שאלתי אתכם באיוואניה מנין ניקח כסף לצרכינו? יעצתם לי לשלוח להונגריה. זה היה לי מאד לא נעים, הייתם צריכים לענות: אתה באת להנהיג אותנו (לנהוג בנו) וידוע לך כי עניים אנחנו. למה תשאל מאתנו מה לעשות? תעשה כטוב בעיניך. עכשיו אגלה לכם כי עוד בדזורזב אמרו לי: מארץ זו אסור לך לקחת שום דבר לגבול פולין. בכפר איוואניה תוכל לקחת אוצר אשר מונח שם, וגילו לי את מקום האוצר.

בקשתי בין האנשים שבאו אלי מפולין, אדם אחד שאוכל לגלות לו את מקום האוצר ולשלוח אותו כדי שייקח את האוצר, אך ראיתי כי הם עדיין דבקים בתורות הישנות וחששתי שמא יגלו לאחיהם והם יפרסמו את זה בין העם (הגויים?) ולא היו נותנים לי אפילו להיכנס ולא היו מקבלים אותי לדת, כי הם הם עצם הלב, והיו אומרים: כשהוא יושב בארץ אחרת נודע על אוצר בארצנו... ולכן לא רציתי לשלוח איש מכם. הלכתי אצל אלה שהיו במעמד תורכי כדי לשלוח מהם אל האנשים בחרתי באוסמן החלש. הוא שאל אותי כפי שצריך ואמר: אליעזר עבד אברהם שאל את אדוניו: אילו לא תאבה האשה ללכת אחרי מה אעשה? [בראשית כד: ה] ויאמר אליו אברהם: אם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית משבועתי זאת [בראשית כד: ח], כן גם אני שואל אותך: אתה שולח אותי כדי להחזירם לפולין, ואם לא יאבו לשמוע לי ולחזור, ואמרו ערומים אנחנו אין כותנת לגופנו ואיך נחזור בבושת פנים לארצנו? הוא שאל אותי בצדק ואני כך עניתי לו: אל תדאג, תלך ותצליח דרכך כי נשלחת ממקום חזק, הם יאמרו לך: לא נלך. ואתה אמור להם: תלכו ותחזרו כי זהו השער לאלוהים, נתתי לו סוסון ושלחתי אותו את החלש, אך כעבור 10 ימים עמד בין החבורה שהיתה מפוזרת בשדות וצעק: מי לה' אלי. נחזור בשקט לארצנו. וכן כשאני שולח אתכם למקום כזה, עליכם לשאול, ומה אם המקום אינו מסכים לדבר שאתה שולח אותנו? או אם ישאלו מאתנו שאלה, מה לענות להם? אני מרשה לכם לשאול כל דבר שעולה על דעתכם, ואני אענה בסדר על כל דבר.

177§

שמעתם שצנסטוכובה נפלה לידי המלך, איני שבע רצון מזה, כי רצוני הוא שאנחנו נדרוך שם בעצמנו.

178§

כתוב אצלכם כבד את אביך ואת אמך, הרי כל העמים עושים כן ומכבדים את אבותיהם ואת אמותיהם. איזה מין מצוה היא זאת בשבילכם? כי אביך הוא זה שיראה לך את הדרך לחיי העולם, ואמך אשר בצל כנפיה נהיה ראויים לכסות.

179§

רק כשנעבור את הדרך שצריך ירחשו לנו אבותנו תודה. יעקב אבינו אמר לי בעצמו, שלא אזוז ממקומי ואמר: גם אתם תעמדו לעומתי אך אתה אל תזוז עמוד בתמימותך (בשלמותך). לא כן אני אתכם: רק תהיו שלמים וצייתנים ולו אפילו ידעתי שהדבר יתעכב עוד 20 שנה עד שתגיעו לדרגה ראשונה, והאבות ירחשו לכם

תודה כמו לי, אקח על עצמי, כי עליכם לדעת כי אנו צריכים לעבור מקום. ובמקום הזה ישנו נחל קטן וצר כמו אגרוף. כשכל הלב יהיה עם אלוהים ואנשים, יעמדו האבות יעקב יראה אברהם ויצחק יעזרו מימין ומשמאל ויברכו את בניהם כדי שיוכלו לעבור את הנחל הקטן. אך אם לבו של מי שהוא לא יהיה חלילה בשלמות, יראה בעיניו הנחל כים גדול עליו הולכות אניות. כזה לא יעבור ולא ימצא עזרה, כל מה שעשו ופעלו אבותינו בזמנם לא בגלל שום דבר אלא שבניהם יעברו את הדרך בשקט אם תזכו תהיו עוזרים, כי אני שמתי אתכם להיות שומרי עטרת אל חי.

182§

נפלתם לידי של אחרון משרתיה. מה היה קורה עוד לו נפלתם בידי מחלת הסבתא שלה? הישמרו!

183§

צויתי כי שישה מכם יצאו את וורשה כשאני אשתחרר מן הכלא, כדי שלא אמצא אתכם, היה בגלל שחששתי שמא תפלו, כפי שהיה עם מילבסקי ז"ל.

184§

כשנזכה לראות בישועה, תראו כמה טובות אעשה עם כל העמים. בזמן ההוא תבכו ותבינו מה הייתי עושה בכם לו הייתם שלמים.

185§

לא אתם, ולא העולם כולו יודעים ידיעה על עשו. מי הוא ומה הוא. לא לשווא השתחוה לו יעקב שבע פעמים. על 400 האיש שהיו עמו, אינכם יודעים גם כן מי הם היו? שימו לב: כשאמרו לו ונתנו לו את בגדי החמדה, אשר אחריהם אנו רודפים, כשלבוש הוא כזה האם צריך להניח מי הוא שלובש הלבוש? טיפש מי שמביט רק על הבגד, והחכם רואה את מי שלובש את הבגד.² יעקב לא היה יכול לקבל את הברכה אלא בלבוש זה, והיה בלתי <נכר>, ריח הבגדים עלה באפו של יצחק וברך אותו. אני מאחל לכם שתהיו ראויים לבוא לעשו ולראות אותו, ושהבנים שלכם יהיו כמו עשו.

[סעיפים 186-187 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

188§

מנין לקח יצחק את הברכות שברך את יעקב ואת עשו? בודאי ממקום יקר ונעלה. יצחק ראה שיעקב הוא איש תם (שלם) וישב בשני האוהלים. ועשו לעומתו היה רק איש יודע ציד, רק ציד בלבד. למה אפוא אהב יצחק את עשו יותר מיעקב. ועוד וכי ליצחק זה לא היה מה לאכול. אלא צריך היה לבקש מעשו שייקח נשק ויצוד ציד ויכין לו מאכל? שיברך אותו? ולא אמר את זה ליעקב? אחר כך כשעמד יעקב בבגדי עשו לפני יצחק, שאל אותו האתה זה בני עשו? הריח את ריח הבגדים וברך אותו. מכאן אתם יכולים להבין מה גדולה היתה אהבתו של יצחק לעשו. אם היה יצחק אדם כה גדול, עד שיכול היה לברך, איך יכול להיות שטעה וברך את יעקב? אם יעקב כבר קיבל את הברכה: היה גביר לאחיד וישתחוו לך בני אמך [בראשית כז: כט] למה זה לא נתקיים? להפך יעקב הוא עכשיו תחת שלטונו של עשו אף על פי שעשו אמר למה לו הבכורה הזאת? ועליכם לדעת כי בארמונותיהם של שרים גדולים, נמצאים וילונות לפני הדלתות ולפני שפוחתים את הדלת, צריך להזיז את הוילון, וכן נהוג שאת האבנים היקרות שומרים בתוך ארגזים קטנים, כן גם כאן. וכי ישנו רק עשו אחד? דעו לכם כי יש עשו וישנו שני אשר לפני עשו, בכל מקום (מקרה) יש שנים, אחד לטוב ואחד למוטב, אחד לעזור והשני להזיק. סם החיים כלול בתוך סם המות, אך עשו זה שאנו הולכים אליו, הלוואי שנהיה ראויים לראות אותו במהרה. זה אשר ראוי לראותו יזכה לחיי עולמים אך לא את עשו אשר לפני עשו.

189§

בקרבת בוקרשט נמצא אוצר כדי להגיע אליו צריך היה לעבור ממרתף למרתף שני. יצא קול שכל מי שנכנס לשם מתעלף מרוב פחד, כי מסביב לאוצר רובץ נחש גדול עשוי זהב ירוק, שקוראים לו דרקון. והוא היה בגודל כזה שיכול היה לבלוע בקלות אדם ענק, ועוד כמה אנשים. פיו פעור, מלשונו האדומה בקעו להבות, עיניו עשויות אבנים יקרות בגודל גביע נורא והן האירו כמו כקרני השמש. כל מי שראה אותו, חשב שהוא חי כי הברק עשה רושם של תנועה ומראהו כמו חי. הנכנס חשב שיבלעו ומרוב פחד התעלף. אמר המלך: אלך בעצמי ואראנו ללא פחד. הלך, ולא נבהל. הוא ליטף את ראשו וראה כי מעשה ידי אדם הוא. רתמו 180 זוגות שורים והוציאו את הדרקון, ושמנו אותו באוצר המלך. יוצא מזה שכל אחד רואה לפי המדרגה שלו, וזהו פירוש בצע אמתהו ומובנו כפול: או שהוא קולף (מבטל/בוצע) את דברו או שהוא ממלא (מבצע) כי במקום אחד תמיד שני פנים.

190§

² ר' זוהר פרשת בהעלותך קנב ע"א (הערה של גרשום שלום)

הבתולה הזאת, כשרק אחד מביט בה היא יכולה להיחבא, אך כשכמה אנשים זוכים לראותה ולהביט, לא תוכל להסתתר ולהתחבא עוד. ולו אפילו תצליח להיות נסתרת לזמן מה, סופה להתגלות. שימו לב למשל השפחה שירשה את גבירתה, כמה משתדלים האנשים לצבוע אותה שלא תעלם מעיניהם לעולם וכל העולם מביט בה, אך היא מתגלית רק מצד התמותתי. אבל אנחנו כשנהיה ראויים לראותה ולחסות בצל כנפיה נגיע לחיי עולמים. והיא תתגלה יום יום ביופי (חן) חדש. וכל אחד יראה אותה לפי המדרגה שלו כל מי שיהיה ראוי יותר, יראה אותה יותר יפה. וכל אחד יביט בה לפי לבו (כאות לבו?).

191§

למה לא כתוב מאיזה מקום לקחו 12 השבטים נשים ורק אצל יהודה כתוב בפרוש שלקח בת איש כנעני [בראשית לח:ב]. ואצל יוסף שלקח את בתו של כהן און?

192§

אני באתי לאדום במתי מעט ולא בקשתי כל מלך שירשה לי להיכנס לארצו. איש לא מנע בעדי כשנכנסתי. למשה היו ששים ריבוא זכרים, והיה עליו לבקש ממלך אדום שיתן לו לעבור בארצו, אך הוא סרב ואמר: פן בחרב אצא לקראתך [במדבר כ:יח].

193§

אמשול לכם משל על הצלף שהלך אחרי צפור ביער. הציפור שרה והצלף הלך אחרי הקול הציפור ברחה מלפניו ודילגה מעץ לעץ עד שברחה לארמון המלך. הצלף הלך אחריה לשם, מה עשתה הציפור? עמדה מאחרי דיוקן המלך וכבר לא פחדה עוד. כן עלינו לחסות בצל כנפיה כי היא דיוקן (פורטרט) של האל בעצמו (דמות האל עצמו).

[סעיפים 194-195 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

196§

כתוב: ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, אז באה לקראתו האם מצד הטומאה, הוא צריך היה להיאחז בדבר מה, וישם אותה מצבה (הקים אבן) וצק שמן על ראשה. ולקראתכם באה היא עם כל משפחתה.

197§

אני נשלחתי ממקום עז, וכשאני אומר לכם כי תמלאו אחרי פקודותיי, נדמה לכם כי זה נגד הטבע. גם בדברים חילוניים אסור עליכם להרהר אחרי, כי המנהיג שלי יתקן הכל כדי שהכל יצא לטובה כפי שכתוב: וכל אשר עושה יהוה מצליח בידו. אתם צריכים לשמוע הכל בלא שמץ של ספק.

198§

כתוב: כי נפת תטפנה שפתי זרה. הכוונה למעשים זרים אבל אתם לא ידעתם להישמר כפי שכתוב במשלי: תשמר מאשה זרה, וכתוב שחכמים עובדים את השם בכל רמ"ח אבריהם. וכן צריך כל אדם לעבוד את השם בכל אבריו כתוב גם: כי הנה אדון עושה חדשות בארץ נקב תסובב גבר.

[סעיף 199 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

200§

ישנם 3 אבות ואנחנו הננו הרביעי. אחרון אחרון חביב. בכל זאת ישנם 12 עמודים ואתם בתוכם.

[סעיף 201 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

202§

עלינו להיות אסירי תודה לראשון שפתח את הפתח החדש הזה בדת התורכית. וכן לשני שגלה את בחינת אדום כלומר הטבילה. למה לא הבינותם שכאשר שלחתי אתכם מתוך בחינה לרוסיה, מן הסתם ישנו שם מצב יותר גדול יותר יקר יותר גבוה? אשר לו צפו האבות הגדולים ועמודי העולם והדברים הידועים לכם מכבר: ריח ניחוח נודף לי מהצפון. הכוונה: כי עליכם להשתוות לדת הזאת, תנהגו בשכל, כשקובעים עץ בתוך האדמה, מי ששם אותו משגיח שיקבע היטב שיגדל ויפרח ויניב פרי יפה וכו' וכו'.

[סעיפים 203-204 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

205§

כתוב : בראשית ברא אלוהים. אלוהים אלה הם אלים. שום יצור עוד לא היה מהאל עצמו. והכל היה במצב של קלקול. כל העולם שרוי בחסרון. שום דבר אינו קבוע. רק כשיבוא הזמן והאדם יהיה ראוי להיברא ע"י אלוהים עצמו, אז יקבלו ממנו נשמה חדשה, ובזמן ההוא יהיה האדם נחתי כמו אלוהים עצמו.

[סעיפים 206-207 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

208§

כתוב : ויצא יעקב מבאר שבע. זה מראה שאת יציאתי אני מדזורדזב. וזה מה שכתוב : שמן תורק. שמן - כשמריקים מכלי אחד לשני וכו'. עוד כתוב וילך חרנה. רק אז פגש את המקום ההוא. יעקב לא הסיר את האבן מן הבאר עד שראה את רחל, ורק אחר כך גולל אותה. כן גם עכשיו.

209§

לכשאנוח אלמד אתכם דרך להתפלל, אך כל התפילה תהיה כלולה בתוך שלוש או ארבע מילים.

210§

כל דבר צריך להתגלות בחסד וצדק. אני עצמי לא אוכל לפעול בלעדיהם כלום. והנה, הם אינם מביטים בכם בעיניים טובות, אילו הייתם שלמים היו רואים בעין טובה. לדחות אתכם לגמרי מעלי אי אפשר, והרי מזמן אמרתי לכם אף כי תרדו לשאול העולם, תעמדו כעבור ימים מספר על ידי. לדבר שהייתי צריך לכם בשבילו, הדבר היקר הזה אשר אליו רציתי להוביל אתכם, זה היה תלוי רק בכם לו הייתם עמלים בעצמכם הייתם יכולים להגיע לדבר ההוא.

211§

אותו ראשון קרא לשתי הדתות האלה לאיסלאם ולנצרות, שני נעלי בית. מכאן שאדם אחד צריך לנעול אותן. הוא גלה לכם דבר גדול אך יש שניים והוא בעצמו לא ידע עדיין מה הם. כי הוא לא היה בתוך הדעת הנסתר הזה, כי אי אפשר להיכנס לדעת זה. עד שלא באים לעשו, כי כתוב : וזרח משעיר (למו, הופיע מהר פראן) ואחר כך יאיר מישמעאל. דווקא משעיר, שם יפתח.

212§

אנחנו מקווים ליום ההוא הנקרא גדול ואי אפשר למסור לכם שום דבר מראש. אילו הייתם שואלים אותי מה הוא היום הגדול הזה, הייתי עונה לכם, והיה כבר בא. כי כל דבר שיוצא מפי, כשקול נוגע בקול, פועל העצה בבצוע הדבר.

213§

פעם הלך השולטן בלוית הוויזיר שלו ובקרו ספינת עבדים (משוטים). שאל כל אחד מה פשעו, כולם ענו כי חפים הם מפשע. רק אחד גלה את כל פשעיו ולא הסתיר דבר. למה יושב רשע זה בין צדיקים גמורים? אמר השולטן: עזוב את האנייה. ושלח אותו לחופשי. שאל הוויזיר את השולטן: איך תשלחנו והרי בעצמו הודה כי פושע הוא? שאל הקיסר את השודד במה אתה חושב לעסוק? נפל לרגליו ואמר: תן לי לשרת אצלך ולא יחסר לי דבר וגם אתה תהיה שבע רצון.

214§

ואמר לאברהם לך לך מארצך וממולדתך כלומר מהמקום האפל אשר נולדת בו. לך, נאמר לו, אל הארץ אשר אראך אך לא הראו לו כלום, אבל אברהם הראה את חסידתו אף על פי שהראו לו דברים נוראים, גם אל שדי האמין ולא הרחר, ואתכם גרשו מארץ מולדתכם ביד חזקה, טעיתם ממקום למקום. על כן לטובתכם נעשה הדבר. כדי להגיע למקום החיים בתוך האדמה האפלה, הייתם צריכים ללכת אחרי ובשתיקה לשים לב ובסתור לראות היטב, האם קשה הדבר להגיע אליו. אך יגעת ומצאת והייתם זורחים אז כמו החמה, והייתם מספיקים לעבור שבעים פרסה במשך שעה אחת. כשבאתי אליכם בפעם הראשונה סובבו אתכם בחוט אחד בלבד, כבר העולם כולו לא היה יכול להרע לכם. ולמה עכשיו יותר (!) וכן כשבאתי אמרו לי: אל תירא מפני דבר, יהי לבך אמיץ ואל יפחידך דבר, כי כל רע לא יגע בך. עכשיו כשנפלתם אני חושש אפילו לספר לכם חלום טוב, כי לו הייתי אומר את זה לפני שלושה בהרצאה ברורה, היה קולי מאיץ (דוחק) את הביצוע של תוכן הרצאתי.

215§

היום הגדול הזה שאנו מייחלים לו, דומה לאשה שחורה. והיום הזה, הוא בשבילי ובשביל עוד אחד אותו בקר אברהם והוא בקרו של היום הגדול ההוא, אך קודם צריכה לבוא ישועתי שלי, על ידי זה שאלהים יפתח לפני את השערים. אחר כך אלך כאברהם אל אותו בקר, וכל העולם יגיד: היום הזה הוא יומו, ביום ההוא אצטרך אנשים לעזרה. לו הייתם ראויים להיאחזו בבתולה הזאת אשר בה תלוי כוחו של העולם כולו, הייתם זוכים בעבודה הזאת, אך מכיוון שעדיין לא הגעתם לזה

שתאחזו בה, איני יודע על מי היא תטיל את העשייה. יתכן שתטיל על אנשים מן העם, כי מי שאינו נאחז בה, אינו יכול להגיע לשום דבר בלי עזרתה. אני מוכרח להיאחז בה ולקיים את פקודותיה. כשם שעשה יעקב אבינו, כשפגע במקום. היא צייתה עליו לשכב עליה על אבן והוא נשמע. כן גם אני צריך להישמע לה. לכן אגלה לכם דברי. אתם תראו משהו ומזה אסיק כי זכיתם. אני מאחל לכם שהיא תצווה עלי לקבל אתכם, זה היה גורם לי שמחה רבה. אמרתי לכם כי הנני שליח ומה שתאמר לי אעשה. ידעו תדעו כי הדבר שאני מוכיח אתכם וגוער בכך בכל שעה ובכל רגע, זה בגלל סיבה טובה, שתדחק את הישועה. אך אלה המפתים אתכם לסור מהדרך הטובה הזאת שאני רציתי להוליכם בה, הם בראותם ביכולתכם להגיע לדבר טוב, באים כמו מקודם ומסיתים עליכם. לכן אני מבקש את כל הדרכים כדי לרכך אותם שלא ירדפוכם, אבל בלי מצוותה לא אוכל לקבלכם, אך כשתראו את הדבר ההוא, אז היא תצווה עליכם מה לעשות, ומיד בלי הרהורים וספקות עליכם לקיים בשמחה כל דבר מצוותה בשמחה ובלב שלם. וכשיבוא משהו כנגדכם אל תיראו, חזקו ופחדו על יעכבכם. ברגע ההוא תראו דבר משמח מאד. יתחיל צעד מסוים, ויהיה היום הגדול, לא כמו אותו הראשון שהיה רק כמו אשה, יהיה זה יום גדול. היום הזה הוא רק בשבילי ולא בשביל שום אדם אחר. אני מאחל לכולם שתוכלו ביום ההוא להימצא על ידי. רק אז ייפתח דבר גדול בעולם שאוון לא שמעה עלי מראשית העולם. ובזמן ההוא תתחיל דרך אלהים ואחר כך יבוא יום אלוהים.

[סעיף 216 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

217§

נאמר לאברהם לך לך מארצך, כי שינוי מקום משפיל את האדם, לכן הועברתם ממקום למקום כדי שתהיו מושפלים לא רק למראית העין כי אם שגם לבכם ישח מבפנים. יחד עם זה היו חזקים וישרים, אולי ירחם השם ויגיע לאיזה דבר טוב.

218§

אברהם היא מגייר את האנשים ושרה את הנשים. ומשכו אותם לדבר שעבדו בעצמם. כן אתם ונשותיכם עשו כאבותיכם ואמותיכם.

219§

יעקב כיבד את אדוניו, אצל אלהים אחרים, כן גם עלינו לכבד את אדונינו, במה? על ידי פריקת כל חוק וכל דת וכו', והליכה אחרי צעד אחרי צעד.

220§

בילדותי היו נוהגים לתפור לי בגדים חדשים לקראת כל חג. כמה ימים לפני החג היו מודדים לי את הבגדים החדשים, מפשיטים אותי, ומחביאים אותם. מה עשיתי, התפשטתי מבגדי הישנים, הטמנתי אותם באדמה ועמדתי ערום לפני בית אבי, שאלו אותי איפה בגדיך? עניתי: גנבו אותם והשאירוני ערום ועריה, היה עליהם להלביש לי חולצה לבנה ואת הבגד שהתקינו לחג. התחלתי להתהולל: עכשיו אצלי חג, כן תאמרו גם אתם: גנבו מאתנו הכל.

[סעיפים 221-229 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

230§

קראתי לכם אחי ואחיותיי, היה משהו מוכן שעל ידיכם יתגלה דבר מסוים לעולם. לא באשמתי ולא באשמתו של איש אחר, אלא באשמתכם אבדתם את הדבר. אני מזהיר אתכם תזוהו מפני הדבר השני, היו זהירים.

[סעיפים 231-232 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

233§

בכל מקום שישנם שם אנשים יראי השם תמימים, נמצאים גם עקומי מוח. כך צריך להיות כי לולא זה לא היו גדלים ציפורניים אצל האדם, ואותם צריך לקצץ כל פעם שלא יפצעו. בכל מקום נמצא דבר והיפוכו. במקום אושר יש גם אסון ולהפך במקום אסון האושר מוכרח להיות.

234§

אנשים רגילים לשמוע מלך אומר למשנהו: נתמודד, נלחם ונראה מי יגבר. כן קראתי לכם אחים כדי להשוות אתכם לאחרים.

235§

כשיקרב היום הגדול ההוא יתקיים הפסוק: כשייפול ההוא (פלוגי) יקום הזה (אלמוני) (=כשזה קם זה נופל).

236§

כשמניתי אתכם להיות אחים ואחיות, היה עליכם לנשק את האדמה בעד הזכות שזכיתם להיקרא כן. כי בבואי לפולין באו איתי אחים ואחיות כפי שכתוב: כי יעקב בא עם כל ביתו. אני הקמתי אתכם, ודאגתי ששמותיהם יעבור עליכם. וכי יש לכם שכל להבין את משמעות השם: "אחים" ו"אחיות"? וכי לשווא בקשו אברהם ויצחק את נשותיהם שיקראו להם אחים? בתוך 12 השבטים אנו מוצאים שמות כפולים כגון דן גד וכו'. נמצא גם כפול יעקב, יעקב. מכאן יוצא שיש יעקב שני, אשר אלהים שם את עינו עליו, ובכל זאת, ירחם על העולם וכן שמות השבטים הם כפולים כי ישנם שני מיני אחים. אז כשפניתם, כיסיתי גם כן את פני, ועמדתי כמו אותו הדעת בין הספירות.

[סעיפים 237-238 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

239§

אני הייתי הקול הקורא במדבר העמים, והקול קול יעקב. היה עליכם לשמוע בקולי בלבד ולא בקולו של שום אדם אחר.

[סעיף 240 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

241§

רציתי ללכת יחד אתכם לדעת הנסתר. עכשיו אלך לבדי, ואתם לכו לבדכם, אך עשו כמצוותי.

[סעיף 242 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

243§

אמר האדון לאחד מהחבורה: לו לפחות הייתם כורעים ברך לפני אווה (חוה) יזרזנסקי לא היה לכם ממה לפחד כי היתה זאת פקודתי.

[סעיף 244 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

245§

כשנהיה ראויים להיכנס לדעת הסודי, נלבש מחלצות המושכות עיני כולם. אני לובש עדיין את הבגד אשר יצאתי בו מארצי. עוד בכלל לא לבשתי את בגדי עשו, מפני

שרבים מאדוני פולין קבלו מסורת מאבות אבותיהם, שיהודי אחד אשר יילד בפולין, יעזוב את דתו, יתנצר והרבה אנשים נשים וילדים יעשו כמוהו. זהו בשבילם סימן כי קרב יום הדין בפולין. ישנם במסורת שלהם הרבה סודות, אך הם אינם מגלים לשום עם אחר, לכן השארתי את הבגדים האלה על גופי, בגדים של ארץ אחרת כדי שלא ינחשו ולא יכירוני. ואף על פי שהיהודים הלשינו לפניהם שאני נולדתי בפולין, לא יאמינו לכך בראותם את לבושי. אך כשנהיה ראויים לבוא אל אותו דעת נסתר, אנוכי וגם אתם תלבשו לבוש שיקרא בגדי חמודות.

[סעיף 246 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

247§

בפלורנץ נוהגים לאחר מות הארכיבישוף לבחור בחדש בזו הדרך: אחרי התאסף כולם לכנסיה הם נופלים על פניהם ארצה. נכנס המלך וממנה אחד מהם. פעם אחת בשעת בחירה כזאת, נרדם אחד הכמרים, ממעלה נמוכה, המלך הצביע דווקא עליו וציווה להלבישו בגדי הארכי-בישוף על כל פרטיהם, וכשהתעורר הכומר מצא את עצמו ארכי-בישוף. העולם כולו התפלא שנתעלה פתאום מתוך השינה. כן גם כאן. ידוע לכם כי כאן משא השתיקה היה עליכם לשתוק בלי להוציא הגה. ויכולה היתה לחול עליכם התנשאות (עליה) פתאומית.

[סעיף 248 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום]

249§

אותו ראשון אמר: ראשית כל אשפוט את המאמינים. הוא אמר דבר גדול, ובלי ספק כך הוא: כשיש ראשית כל, יש גם שנית. כשיש: משפט הראשון יהיה במאמינים, יש גם משפט השני. עכשיו תראו שאיני נושא פנים לשום אדם. ואתם רואים את פסק דיני עליכם, אף כי הייתם עושים לי הרבה טובות. והדבר נראה בניגוד לעולם עולו, אני אינני מקל באף אחד. אתם עשיתם מעשים זרים שאינם הולמים אתכם. לכן תהיו מרוחקים מחצרי ומקרבת החברים, ועליכם לציית <לצריר> ביותר ובזה לכבד את אדוניכם. הוא מצוה אתכם, ועליכם לעשות. ובזה פיזם לעצמו את השיר: אלוהים ישמור וכו'.

250§

כבר הגיע הזמן שיהודים זרים יבואו אלי מארצות רחוקות. אלא שמלכות אחת אינה יכולה להגיע בחברתה ולהזיק לה אפילו כחוט השערה. עד שיבוא זמן ישועתי רק אז הם יגיעו.

[סעיף 251 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

252§

אברהם ושרה שאפו לשלושה דברים והסימן שהוא בקש ממנה להיקרא אחותו, והיא, שיהיה אחיה. יצחק הלך אחרי עניין אחר, וכן בקש יעקב דבר אחר לגמרי, ושלושתם חשבו שהנה כבר הגיעו לדבר עצמו, אך באמת הגיעו רק למכסה הדבר, כי הדבר כולו חבוי הוא כמו בתוך נדן, אך אפילו נדן לכשעצמו מגרה ומושך את העין.

253§

כשם שהו (האות ו') עמדה בין שתי נקודות. כן חל גם כלפי דבר מסוים אלכסון (!) ונקודה אחת עלתה יותר מהשניה, כן גם אתם צריכים ללכת בחבורה (עם החברה).

[סעיף 254 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

255§

אמרתי לכם כי משכנה בתוך מגדל גבוה מאד, אך היא אינה מביטה בכלל על האנשים, אף על פי שרבים עוברים על ידה.³ מי שבאמת רוצה להגיע אליה, מה הוא עושה? משנה את לבושו ועושה תחבולה עד שכל העולם כולו מתפלא על מעשהו. אז גם היא לשמע הקולות שמגיעים עדיה, משקפיה עליו והוא גם כן רואה אותה, וכן בכל דבר אחר צריך להשתמש בתחבולה, כפי שאמרתי לכם בדומה למעשה שעשיתי בבנו של אותו האדון הקדוש בסלוניקי. אמרו לי כי אי אפשר יהיה לי להתראות עמו, על כך עניתי בצדק שעוד אראנו וגם אשוחח אתו. הלכתי ועמדתי לפני חלונותיו והתחלתי לשיר את השיר [בתרגום של פאניה שלום מופיע ציטוט של החרוז אך לא ניתן לפענחו]⁴ בקול גדול והוא הוציא מיד את ראשו ושאל מי אני וכו', ועמד לדבר איתי. כן בכל דבר, רציתי למסור לכם תחבולה ואת השאר הייתם מנחשים בעצמכם.

³ מוטיב הבתולה במגדל מופיע בזוהר חלק ב' ע' צ"ט.
⁴ חרוז הפתיחה של שיר מהדונמה (הערה של גרשום שלום)

256§

כשתמצאו ראויים להיכנס לתוך סודו של אותו הדעת, תראו קדם ותבינו אחר כך, יהיה הדבר ידוע לעולם כולו, כי לכן נקרא דעת שיהי ידוע לכולם.

[סעיף 257 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

258§

לשם מה בעצם התנצרתם? כי במצב שהוא במדרגה ההיא היהודית, לא יכולתם לשמוע או לראות שום בתולה באף בית כנסת, אבל בדת הזאת אתם שומעים כי העולם כולו מלא אותה ומאמין בבתולה אף על פי שהיא איננה בתולה. ובכל זאת השם הזה, בתולה, אינו סר מפיהם, לשם כך נכנסנו הנה, כדי לבקש אחרי הבתולה אשר כל העולם כולו אינו יודע עליה ולא כלום, ולא ידע אותה מעולם. לעתים יש והיא מרימה את ראשה, וצופה על העולם כי בלעדי זאת העולם לא יכול היה להתקיים. אנחנו, מתוך אהבתנו אותה, נכנסנו למקום צר כזה, לתוך כלא, לבקש ולרדוף אחריה, היא בראותה את עמלנו ועניינו, הראתה פניה, כי גם היא שואפת ומשתוקקת חופש ולצאת מכלאה. אך בראותה שלא עמדתם לי, ולא באתם אחרי ללא, כדי לעשות כמעשי, כי אם הנחתם אותי התרחקתם - לו הייתם עומדים לצדי וזוכים לראות אותה יחד עמי לא היתה יכולה להתחבא עוד.

[סעיף 259 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום].

260§

ביום החמישי ליוני בשנת 1783 אמר האדון: עכשיו גילו לי שאלהים מביא מרחוק יהודים יראי השם בלבב שלם, אשר לא יעברו על דברי אפילו צעד אחד. ומה שאמרתי לכם באיוואניה: כל אחד יבוא במקום השני, אני אערבב אותם עם החבורה ואחבר את בניהם בבניכם. אז יצא וקולות, קולות לעולם כולו. כל האדונים והמלכים יבואו וישאלו: מה אומר אדוניכם?

261§

כשיעזרני השם אומר לכם יום יום, איך עליכם לנהוג ומה לעשות. הלוואי שבעוד שנים, שלוש שנים תאמר אלי המילה: אחי! ואני תפילה שאעמוד במקום שרציתי להביאכם אליו.

262§

כשיבואו אלי יהודים, אקרא ואקים קול בוינה, בברין, בוורשא, בלבוב ובנותיהן, בוואלכי, בליטא ובמוסקבה. אבל שפתי תהיינה <עצומות>.
 בשנית אמר האדון: כשיבואו אותם היהודים מארצות רחוקות אקים רעש באיסטנבול, מצרים ובבל ובכל זאת יהיה פי סגור ואף מילה אחת לא תוצא מדל שפתי. אך על ארצות אלה אין כבר מה לומר.

263§

למה לא תיפול בחלקכם תקוות האנשים אשר בכוחם להפוך את המר למתוק? עליכם לסמוך על בא הבקר כפי שכתוב: וישכם אברהם בבקר. אברהם בקש אחרי משהו, אך בעצמו לא האמין כי ישיגנו, וכן כפי שכתוב: ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק [בראשית, כב: ג-ד] משמע כי ראה אותו מקום אצל היום השלישי והוא יעקב אשר אצלו כתוב ויפגע במקום. כל זה מתייחס לזמננו. אותו ראשון אשר פתח את המעמד המוסלמי, היה במקומו של אברהם. האדון הקדוש השני אשר גילה את המעמד הנוצרי, הוא יצחק. אך שניהם לא פעלו כלום לשם גלוי משהו בעולם. והאנשים אשר החזיקו במעמדם (של השניים) נשאר לפעמים שרויים בחושך. אבל עכשיו זכיתם לראות את היום השלישי, ומכאן יצא זהר גדול. קדם כל יאיר אור בקרו של אברהם. איך הסכלתם ללכת אחרי אדם אשר לא היה מההתחלה אלא הגיע באמצע. למה לא שאלתם אותי כשראיתם אותי לראשונה בסלוניקי, וחזרתי אליכם, ובשנית הלכתי לסלוניקי, לשם מה השקעתני כל כך הרבה עמל ויגיעה? הרי לא היתה לי טובת הנאה מאלה שנשארו? דעו כי לא ייתכן ללכת למקום שהוא כשלא מתחילים מההתחלה ובסדר, ובהתחלה היה אותו ראשון אשר פתח את דת האיסלאם, אחריו בא השני, וזה גילה את הטבילה (נצרות) אשר אנחנו שרויים בה כרגע, ואלה הם אברהם ויצחק, אבל יעקב הוא השלישי וזה אשר כתוב אצל אברהם כי שלושה אנשים ניצבים לפניו, והוא אמר רק אל אחד מהם: אדוני, כי הראו לאברהם את אחרית הדברים ואלה היו השנים, עשו וישמעאל והשלישי שקרא לו אדוני היה יעקב ולכן כתוב אצל אברהם כי רק ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק ולכן היה אותו אדון קדוש שני חוזר על שיר מהכתוב נביא מקרבך מאחיד כמוני יקום בך אליו תשמעון. משמע שיהיה לבוש כמוני, ובגלל זה התחלתי מסלוניקי אף על פי שעברו על שם הרבה צרות, עשיתי את רצון אלוהי ומשם נכנסתי לנצרות. כשנזכה להיכנס בצעד השלישי, אותו מקום חד מאד, תיזהרו פן תחטיאו כי בשני צעדיכם הראשונים התחלקתם. זאת

אומרת בהתחלה כשרק באתי לאיוואניה לא שאלתם לסיבת הלבוש שלבשתי בבואי אליכם, ומעצמי מבלי שאשאל לא יכולתי לגלות. ושנית, בזמן הטבילה, לא שאלתם לאן נלך ומה עלינו לעשות שם, לכן החטאתם ונפלתם. היזהרו לכן בצעדכם השלישי. כשם שיעקב השפיל עצמו לפני עשו וקרא לו: אדוני באמרו: עבור נא אדוני לפני עבדו, כן גם אתם כשתגיעו לאותו מקום, קראו אדוני. מזמן כתוב אצלכם: ההורג את הנחש, יתנו לו את בת המלך.⁵ כאן מקפידים עוד הרבה יותר לכן היזהרו פן תפלו חלילה, אך כשתזכו לעבור את כל שלושת הצעדים, תהיו ראויים לבוא אל אותו הדעת הנסתר ושם תתגלה לכם רק מלה אחת ותקרבוה אליה בלב טהור ותדעו את כל התורה ותבינו משמעותה (פרושה) כי בעיניכם תדעו את האמת. ומכאן והלאה אל לכם לפחד מפני דבר כי לא תחטיאו, ולא תפחדו לא מפני כוחות עליונים ולא מפני כוחות תחתונים, שמחתכם תתקיים לעולם. כפי שכתוב אצלכם בפרוש: ברגלי משיחא חוצפה ושגר, בעקבות המשיח מתגבר אומץ הלב מתוך רוב השמחה. ביום ההוא תבכו בצורה שמעולם לא הוזלו דמעות כאלה ותקראו: למה לא הלכנו צעד אחרי צעד אחרי מנהיגנו מהרגע שהכרנו אותו? אם תראו את זאת אשר אותה החטאתם אתמול, כי גם היא תטוהר ביום ההוא, אותו צעד שלישי, אשר הזכרתי הוא המקום לפני אלוהים, שימו לב: אברהם לא ראה עדיין לפניו את עשו ולא הלך רק למצרים, כלומר לישמעאל, יצחק ראה את עשו אך לא הכירו בדיוק, לא ידע מי הוא אף על פי שאהבו אבל יעקב ראה והכירו על נכונה וקרא לו: אדוני. אך אין זאת המלה "אדוני" אשר בה פנה אברהם לאחד מן השלושה. כי כרחוק מזרח ממערב, כן רחוק השם "אדוני" אשר בו כיבד יעקב את עשו מהשם אשר בו קרא אברהם לאחד מאלה שנזכרו למעלה. כאן שאל את האדון לשם מה הלך יעקב קודם אל לבן ולעשו ורק אחר כך ירד מצרימה ושם לבש את בגדי ישמעאל? ענה האדון: כי אז היו גם לבן וגם עשו אצל ישמעאל, יעקב שאף להיות אצל עשו לכן מיהר להגיע קודם אל לבן כדי שיוכל ללכת אל עשו. לכן גם כתוב כי בעזבו אותו נאבק עם המלאך והחל צולע. היתה זאת ירידה, שהלך למצרים ורק שם לבש את הבגדים האלה. אותו ראשון אשר ראה כי לבש יעקב את הלבוש הזה, לכן נכנס אף הוא למעמד זה. לכן רצה הראשון ללכת לעשו, והאדון הקדוש השני אשר גילה את המעמד הנוצרי רצה גם הוא להפנות את צעדיו אל עשו, אבל לא יכלו, כי גם לבן וגם עשו נמצאים עכשיו בפולין. לכן היה צריך אחד, אשר נולד בפולין, ללכת לפי הסדר שמנינו עד שנזכה להגיע לדעת הנסתר.

264§

⁵ תיקוני זוהר 13 דף 31, 21 דף 45a (הערה של גרשום שלום).

כפי שכתוב אצל אברהם : ביום השלישי למילה כשהצטער צער רב, בתוך הצער הגדול נראו אליו השלושה. כן גם אתכם, בצוק העתים בכלות הקיצים תוחזרו אל אלוהיך.

[סעיפים 265-266 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

267§

אני נהגתי אתכם כפי שנהג אליעזר עבד אברהם : קודם הוא שם טבעת על ידה של רבקה ואחר כך שאל : למי את בתי? כך אני שמתי אתכם להיות אחי ואחיותיי ולא שאלתי בני מי אתם?

268§

יעקב שאל את יוסף בזה הלשון מי אלה? לו הייתי אומר לכם את המילים האלה, הייתם יורקים ובורחים ממני.

269§

היתה עוד מלכה אחת אצל שלמה, אך לא ידעו אותה כי היא נמצא אצלו בעילום שם.

[סעיפים 270-272 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

273§

מעשה בבן מלך אשר שלחו אביו לארצות רחוקות לקנות חכמה ודעת, ובבן מלך שני, ששלח אותו אביו לבן המלך הראשון לכתות איתו ברית ידידות. והנה הודיעו למלך הראשון כי בנו מת ויתאבל עליו מאד מאד. המלכה אשת המלך, מתה מרוב צער בשמעה את השמועה כי מת בנה. בינים הופיע אל תוך הארמון עטוף השחורים בן המלך השני. הלך אל המלך ואמר לו : מי אנוכי שאוכל לנחם אותך בצערך ובאבלך? אך זאת אומר לך, לבי אומר לי, כי בנך חי וכי אני והוא נפגש ונהייה ידידים. ענה המלך : בני ניחמתני וינחמך אלהים, אני מבטיח לך עזרה בכל חילי באם תבוא עליך איזו צרה שהיא. והכל נתאמת, הבן חזר הביתה בכבוד גדול, כן גם אתכם : לו הייתם באים לנחם אותי בתם לבב ובדברים טובים, הייתי גם אני מנחם אתכם ושמח בכם, כפי שכתוב : כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו. במשך כל ימי שביי היה עליכם לחזק את לב החברים ולומר להם שיחזיקו מעמד ולא ידחקו את הקץ. ומכאן היתה

באה רפואה גם בשבילכם עצמכם מקץ 13 שנה לשביי הייתם נקראים בני. כדברי בעל התהילים בני אתה היום ילדתיך. לכם ולי, או בניס או זרים. עכשו אתם מוכרחים לעשות שלא ברצונכם כדרך שמוכרחים להתנהג הרוסים (הרוסים אינם פועלים בחופש אלא תחת השבט של הרודן כן גם אתם!). אבל לו הייתם כמו בניס הייתם עושים את רצון האלוהים באהבה. אל תאמינו לאומרים כי אין דין ואין דין, להפך יש דין ויש דין ואפילו מלכים לא ינוקו. ואני רציתי לשים אתכם במעמד מלכים, את אתם לא רציתם.

[סעיפים 274-276 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

277§

למלכה אחת היתה בת יפיפייה שלושה נסיכים באו כדי שתבחר מהם בעל. היא לא רצתה באף אחד מהם. הזעיקו שלושת הנסיכים צבא רב והחלו להלחם בה. אותה מלכה היתה עשירה ולאוצרותיה לא היה שיעור, ותיקרא המלכה לשלושת הרוזנים לסעוד עמה ודיברה על לבם: עשו נא שלום עמדי ושובו כל אחד לביתו על צבאותיכם, ראו הזהרתיכם, אם תמאנו, כל שלושתכם לידי תפלו. וילעגו לדבריה וישבו איש למחנהו. ותשלח המלכה דברה לאלופי הצבאות שצרו עליה לאמר, כי תשלם מאוצרה לכל טוראי שכר של דוקט אחד ליום ולקצינים כפליים. לשמע הדברים האלה עשו כל החילות יד אחת, זנחו את מלכיהם ועברו לצד המלכה. מופלים באו המלכים לחלות את פני המלכה.]
כן גם אני רציתי להעניק לכם מעמד מלכים ולתת לכל אחד כוח רב וגם חיל, אבל אתם מיאנתם.

278§

אלמנה אם להרבה ילדים באה לרבי לבקש שיפרנסה פן תגווע עם ילדיה ברעב. אמר לה הרבי: אני וכל הקהל עניים אנו מכדי לעזור לך, אך אעוץ לך עצה ואולי יעזרך אלוהים: הכריזי על עצמך כי רופאה את היודעת לרפא חולים, ולכשיקראו לך ללכת אל חולה לכי מיד. ומה אעשה בו שיבריא? שאלה האשה, ענה לה: אל תעשי דבר, רק התפללי אליו ואולי יצליח השם דרכך והחולה יבריא. אני אפילו זאת לא אדע, למדני את התפילה. אמר לה להגיד אדון עולם וכו'. ותעשה כן. ולכל אשר פנתה האיר לה המזל פנים וכל באי ביתה הברואו. וקרה פעם שאותו רבי באוכלו דגים נתקעה עצם בגרונו. שום רופא לא יכול היה להושיעו, אמרו לו שיקרא לאותה

אלמנה הכל יכולה. היא באה ועמדה עליו לאמר את התפילה שקבלה ממנו. מרב צחוק שנגרם לו על ידי כך נפלה לו העצם מהגרון והבריא.

279§

פעם בא אלי איכר שסבל מחום (?) במשך 17 שנים, ושאל בעצתי מה עליו לעשות? אמרתי לו קח כמה שקים מלאים פרג, ותאכל כל יום גרגיר אחד כשאתה עומד על רגל אחת. ויעשה כן ויבריא כעבור כמה ימים. הביא לי מתנות ורחש לי תודה לתמיד.

280§

קניתי מאתיים אוקיות (דם תשעת האחים?) כולם לעגו לי. לזה הוספתי קינמון, ערבבתי ועשיתי מזה אבקה, וכל חולה אשר בה, הייתי נותן לו את זה, וכולם הברואו מזה, וכל אשר עשיתי הצליח השם את ידי וכולם קראו לי רופא ורק אז הנחתי את הדבר הזה.

281§

למה לא הבינותם כשהייתי בצנסטוכובה ומטאוש עבדי הסתכן כמעט יום יום? וגם כשהיה המצור והמבצר היה מסוגר. כל אשר עשה, מכיוון שלא להנאתו עשה, אלא למעני, הצליח לו אלהים ואתם לא שמתם לב?

282§

בהיותי צעיר כשברחנו בחורף מפני הקוזאקים לסניאטין נכנסתי לבית כנסת והשתובבתי מאד. היהודים הוציאו אותי משם. ראיתי שאיכר הסיק להם את התנור. נתתי לאיכר זה כמה זהובים שיתרחק ובעצמי התחלתי מכניס עצים יבשים לתוך התנור בסגרי יפה את הדלת מבחוץ. עשיתי אש כל כך גדולה שלא יכלו לשאת אותה שם. מרוב החום רצו לברוח דרך החלונות אך אני עמדתי עם מקל, וכל מי שהוציא את ראשו הרבצתי לו והכרחתיו לחזור. כוחם עזבם והתעלפו. לו היה להם אז שכל והיו נופלים על פניהם ארצה, לא היה קורה להם כלום. אני הלכתי הביתה.

283§

בסניאטין ראיתי את השמש הולך מבית לבית ומכה בפטיש שלוש פעמים בשערי הבתים. בימי התשובה בשופרות. נתתי לו כמה זהובים שייתן לי את הפטיש, קמתי בחצות והלכתי מבית לבית מיהודים לאיכרים מאיכרים לארמנים ולאדון של

המקום, לכמרים ולכולם. בהתעוררם משנתם יצאו כולם וצעקו מה אתה רוצה?
קראתי קומו לתשובה, רדפו אחרי, אני חמקתי והמשכתי לדפוק. בשער יהודים
דפקתי פעמיים (אצלם מראות שתי דפיקות שמישהו נפטר). הם יצאו באמרם לפי
המנהג: ברוך דיין אמת ושאלו אותי מי נפטר? ואני עניתי בודאי האמת שלי.

284§

גם בשבת כששמעתי את השמש קורא: לכו לבית הכנסת, עברתי אצל הנוצרים
וארמנים וכו' וקראתי גם כן, כולם רדפו אחרי, אך ברחתי.

285§

גם בצרנוביץ חטפתי מהשמש את פרי הדר (אתרוג) והלולב, הלכתי בין התורכים
וכו' וציוותי של אחד ינענע בזה, היתה בידי אבן ואיימתי על כל המסרבים והכרחתי
את כולם לעשות זאת.

[סעיף 286 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום. כתוב מספר הסעיף ומתחתיו מקום
ריק].

287§

פעם חנתה פלוגת חיילים בסניאטין. בשבת אחת שלמתי למתופף שישאיל לי את
התוף וילמדני לתופף עליו. למדוני והלבישוני כובע של טוראי וכך הלכתי בנייהם
ברחוב הכיתי בתוף כמתופף. אמא התעלפה כי חשבה שהתנצרתי עד שהסבירו לה כי
שלמתי בכסף שירשו לי לעשות זאת.

288§

היתה לי חבורה של ילדים נוצריים בגילי. הלכתי לבית הכנסת, הוצאתי את השופר.
הלכתי עם הנערים עד לנהר פרוט ותקעתי אתם כמו בבית הכנסת. ובהכרח היו
בשעת מעשה בחורות נוצריות פשוטות.

289§

כשחסר אחד למניין לוקחים ילד ונותנים לידיו תנ"ך, וע"י זה הוא נחשב לאיש שלם
והוא מצטרף למניין. בהלבישי פעם ילד נוצרי בבגדי, נתתי תנ"ך בידו והוא היה
העשירי לתפילה.

290§

נהוג לאסוף ילדים ולהביאם ליולדת שיתפללו (ויקראו שמע). אני פעם אספתי ילדים נוצריים והלכנו שמה להתפלל.

291§

עטו עלי פעם בבוקרשט 25 איכרים. לכל אחד היתה אלה אשר בה רצה לכלותני. העדותי עליהם שופטים וסוחרים לחנויותיהם ובקשתי שיניחו לי. לא רצו והחלו להרביץ בי. קראתי לארבעת הבחורים שלי: עמדו מנגד וראו איך אלחם! לימדו! הורדתי את ותפסתי בשנים ואכה עורף אל עורף עד זוב דם, וכן נהגתי בזוג השני והשלישי עד הסוף. אחרי זה נפלו על פניהם ובקשו רחמים. אני נותן לכם את החיים, אמרתי, אך היזהרו מלהתגרות בי!

292§

כשהייתי קטן שאלתי את רבי לייב⁶ בפסח: אתם אומרים כי ליל שימורים הלילה הזה, והרי בלילה הזה נהרגו הרבה יהודים וקורות הרבה גנבות ולמה תקראו לו שימורים? שנית, אתם נוהגים לשים כוס בשביל אליהו, וכי יתכן שבמשך שעה אחת יוכל לשתות את כל הכוסות אצל היהודים הקיימים? שלישית, מה התהילה שתהוללו את 'יי' כשאתם מספרים שהיו לו 4 בנים? רביעית, הייתכן להזכיר תוך כדי שולחן ערוך ושירות ותשבחות כאלה, כינים, צפרדעים וכו' מעשרת המכות? חמישית, אתם לוקחים מצה ומרור ואתם כורכים ביחד? וכי מפני שהזקן ההוא שהיה טיפש, עשה כן גם עלי לעשות? הכל שקר ולא אמת! כל המסובים בכו והודו כי שאלותיי צודקות.

293§

בנעורי בכפר Faraon היה לי בשר שמן למכירה, וכל הסוחרים שעברו שם היו קונים את הבשר הזה ומשלמים כפליים, כי היה יפה מאד. תליתי ערסל (עריסה) על אחד העצים ולא הסכמתי למכור בשר עד אשר נענע אותי הקונה בערסל. בא יהודי אחד זקן ורצה לשלם לי פי ארבע בעד הבשר כי התבייש אך ללא הואיל, הוכרח לנענע אותי. מכאן בקשו ממני הסוחרים שאכנס קודם לערסל ורק אחר כך דיברו על הבשר.

294§

גוי אחד הביא חזיר לכנסיה לברכו. כשהלך מהכנסייה נשמט החזיר ונפל והתגלגל בבוץ. התפלא הגוי ואמר: אף על פי שכבר מקודש אינו יכול לחדול מנוהגו ואינו יכול לשנות את טיבעו. כן גם אתם כבר, ניקו וטהרו אתכם במים אך אינכם יכולים לעזוב את חוקיכם ומנהגיכם.

295§

בשבת באו אורחים אל ר' ליב והקניטו אותי כפי שעושים לילד. בערב בין שבת ליום ראשון נוהגים היהודים לברך על גביע מלא בשמים, אני גנבתי את הגביע הוצאתי ממנו את הבשמים והכנסתי צואה. בערב כולם ברכו על זה ודחפו את האפים אל הטינופת. אחד אחרי השני. כן גם אתם.

296§

אבי עשה לי פעם בגד בצבע תכלת, שאלתי מנין לו? הייתי, ענה לי, בשמים ואלהים נתן לי את האריג בשבילך. שאלתי: מה אמר אלהים עלי? ענה לי: אני אמרתי לאלוהים שאתה נוהג לקפוץ מהעגלה. מה אמר על כך אלוהים? מה החכמה, אמר אלוהים, שהוא קופץ מהעגלה על אדמה, מוטב שיקפוץ מן האדמה על העגלה. מכיוון שאלוהים אמר, אמרתי, אעשה כן. אימא היתה אוסרת עלי לעשות זאת, אך אבי היה אומר, אמת אין היא נוהגת על נכונה בהתנגדה לרצון אלוהים, אך אתה עשה את רצונו.

297§

פעם בראותי מכשף שגזר מטפחת ל4 חלקים לעיני כולם ואחר כך חיבר אותה ועשאה שלמה כמו קודם, מה עשיתי? לקחתי מטפחת ובעצמי גזרתי אותה ל4 חלקים והבאתיה לו שיעשנה שוב שלמה. אמר לי: כשאני גוזר בעצמי אני יכול לאחד, אך כשמישהו אחר גוזר אינני יכול לאחות את הגזרים. כן גם אתם, אתם גזרתם את החבורה לגזרים ועכשיו אתם באים אלי שאעשה מכם שלמות. יעקב היה זה אשר חלק את החבורה אך לא אתם.

298§

נהוג בזמן חתונה יהודית שעל יד החתן ישב האיש הנכבד ביותר, רציתי להכות את כולם כדי לקבל את המקום הזה. אמרו לי לא במכות תשיג את זה כי אם בניצחונך

⁶ ר' לייב היה מורו בבוקרשט (הערה של גרשום שלום).

אותם בדברי תורה. כשתגבר עליהם בפלפול תתכבד לשבת על יד החתן. שאלתי כמה שאלות וענו לי על כולן. אמרתי להם זה לא פלא שעניתם לי כי הרי לימדו אתכם מלמדים, אך ענו לי על שאלה פשוטה אחת ודי. שאלתי: כתוב אצלכם שאב מחויב למול את בנו, ובמקום אחר כתוב שהאם צריכה למול. על זה לא יכלו לענות לי. אני ישבתי על די החתן.

299§

כשהייתי בנעורי ברומניה, נפגשתי שם עם יהודי מלומד ועשיר. בבואו אלי אמר: יעקב כמה אוקיות יין עלי לתת לך כדי שתפיל את הזקן ההוא? בקשתי בעד זה 10 אוקיות יין. נתן לי ואני הפלתי את הזקן כל כך חזק עד שקיבל שבר, נקראתי למשפט, בשמוע השופט את הסיבה שחרר אותי והשני שילם את הקנס.

300§

אותו יהודי מצחיק בראותו 12 תרנגולות בתנורו של יהודי אחר שאל אותי: כמה עלי לתת לך כדי שתאכל את כל 12 העופות האלה? 12 אוקיות, עניתי. ישבתי ואכלתי את 12 התרנגולות, בעלם ואשתו באו וצעקו "מה עשית?" אני הבלטתי את הבטן ואמרתי: נשכרתי לשם כך, אני אדם פשוט ואיני מבין את הרוגז שגרמתי על ידיך כך, רק חשבתי שעלי לעשות את הדבר שלמענו שכרו אותי. אחרי שאכלתי הלכתי הביתה לאכול ארוחת צהרים. היהודי הלך אחרי ושאל: יעקב הרי זה עתה אכלת ואיך תוכל לאכול ארוחת צהרים? הארוחה הראשונה היתה שכורה, עניתי, רק עכשיו אני הולך לאכול את ארוחת הצהרים שלי.

301§

בחג הסוכות לא רצה אבי לשבת בסוכה בגלל הגשם. אני לקחתי חלה ודבש, הלכתי לסוכה וישבתי שם עד שנרטבתי כליל. למה עשיתי כך? כדי כשאבי לא יוכל להושיבני על ידו ואוכל להשתובב. מה עשה אבי? החליף את בגדי ביבשים כדי שאוכל לשבת לידו.

302§

אני ספרתי לכם דברים אשר בעיניכם הם זרים ופשוטים ובלתי חשובים, לא יכולתם לשתות את המים המרים האלה. הרי ידוע לכם מאסיף האגוזים האיטלקיים הקליפה הראשונה היא ירוקה מרה ומשחירה את הידיים עד שמגיעים לתוך, לגרעין, איך לא ניחשתם את זה?

303§

אתם הייתם מזמן מוכנים בדרגה שתוכלו להיכנס מייד לאותו דעת נסתר. אילו הייתם נכנסים לשם, לא היו כל האלים שבעולם יכולים לנגוע בכס. היינו יכולים להגיע לכך, אבל אז פניתם שמאלה ועכשיו עלינו להיכנס בצעד אחד ורק בעוד כמה שנים נגיע לדעת הזה אשר הוא נסתר.

304§

יום הנקם של אדום יהיה כה גדול שאפילו 72 שרי האומות ירעדו כעלים לפני רוח מפני פחד אלוהים. אבל אף אחד לא יאבד ולא ייהרג וזה מה שכתוב כי יום נקם בלבי אבל אתם הייתם צופים ומבשרים בעולם, פנו, פנו מקום מהרו למען זה שעתיד לבוא הנה. עכשיו אפילו לגלות לא אוכל לכם על יום נקם זה. אמרתי בקרוב תראו דבר, אך הישמרו לכם ודומו שמא תנחשו ותבינו, היזהרו ואל תפליטו מילה.

305§

אל לכם לשאול שינחו אתכם אל מקום מסוים כי לא תדעו אל מי. ולכשאוביל אתכם, שמעו והיו טובים ובקשו את דרגתכם בתוך עצמכם. כפי שאמרתי קודם, רציתי להרים על ידכם דבר מסוים והקימותי מכס 12 אחים ו14 אחיות, כי כתוב אצלכם מזמן שיש ספירה עליונה ותחתונה לספירה הזאת קוראים בעברית Thieren (טהירו, תורה, עטרה?) ואני פשוט אמרתי Turen (שערים) עליונים ושערים תחתונים. המילה Thieren פירושה דלתות וגם שערים. כי יש 7 מלכויות בעולמות הנסתרים מפני אנשים הנעים בים וביבשה. הם (המלכויות) מוקפים חומר, עננים ואפלה, מהראשונה יצאה מלכת שבא אשר היתה אצל שלמה ואז היא נסתרת ולא נודע עליה דבר, שליטת המלכות השניה נקראת סבא, אחרי מלכה אדמה, ירוקה ובצבעים אחרים עד שבע מעל לשבעת הממלכות ישנן עוד שבע ממלכות עליונות ואלה נקראות מלכויות שמעל למלכויות. שם כלולים כל טוב העולם וכל כתרי העולם, לכן קבעתי פעמיים 7 וקראתי להן אחיותיי, ידידותי. במשך שעה אחת יכלו להתאחד, הראשונות עם השניות ואם היו מוסרת את כל כתרי המלכות ואת כל מכלול הטוב, כל אחת היתה מקבלת כוח המספיק לפחות כדי לעקור עץ על שורשיו. כן ישנו כאן אחד השווה לי ולו 12 אחים, לכן קבעתי כאן 12 וקראתי לכם בשם אחי ורעי. ולו היינו מתאחדים אתן הייתי מברך לשלום את זה ששווה לי, ואתם הייתם מברכים את בני גילכם ואת אחיכם וזה ומה שכתוב אצלכם בפירוש: למען אחי אדברה נא שלום בך.

וכן הייתם מחזירים מההם את כל טוב העולם הזה ואת כתרי המלכויות, כל אחד מכם היה משיג כוח רב, ולו הייתי שולח שלושה מכם אליו, היו חוזרים מעוטרים כתרים, בעלי כוח שלטון שכמוהו עוד לא היה בעולם. הם היו אמנם מודים כי נשלחו על ידי, אך בכל זאת היו עוטים גאווה כזאת שבקושי הייתי מצליח להשפילם, ועכשיו אתם הנפילים שהיו על בארץ כאשר אתאחד עימהם, נרים דבר גדול אך מי יודע כמה שנים יתעכב הדבר עד שאתאחד עימהם. אני גיליתי שם שיש לי אחים ואחיות לכן לא אוכל לשלוח שמה אחר, לו גם אחד מאלה שהחזיק מעמד בנפילה (בירידה) הזאת, כי ישאלו שם: למה לא שלחתי אחד מאחי ואחיותי? כשם שאנחנו צריכים להם, כך הם צריכים לנו. הם ממתנינים וסומכים על כך, כי יביאו אליהם אלה הנקראים אחים ואחיות. מזמן כבר שלחו משם אלי ושאלו למה אינני בא אליהם? הייתי אנוס לענות אין לי זמן ואני טרוד בדברים אחרים. לו הייתם אתם שם, כל אחד לחוד היה מכיר שם את עצם עצמו כי היה חוזה את צורתו.

306§

אז, כשהועדתי אתכם, אסר עלי אחד להועיד אתכם, ואני, אף על פי שידעתי, שלא ינעם לההוא, אמרתי לעצמי שתהיו מצייתים ובשלמות. בודאי הייתם מגיעים לאותו דבר יקר והייתם מתקשרים אליו.

307§

בצנסטוכובה אמר האדון: ישנה כאן בקרבת מקום מערה זאת היא מערת בעלי הקבין כלומר מחוסרי הרגליים אשר עליהם כותבים הספרים שלכם. ביולי בשני בשנת 1763 הוא אמר: לו הייתם בשלמות מלכתחילה כששמעתם שאלך לבית האסורים בעיר הראשונה בפולין, כשהועדתי אתכם לאחים, היה עליכם לבקש לשבת אתי יחד בבית האסורים הזה. לא הייתי יכול לאסור את זה עליכם והיינו יושבים ביחד לפחות במשך שנה אחת, והייתי מלמד אתכם מה עליכם לעשות וכך הייתם זוכים לראות בעיניכם ממש את העלמה, אשר היתה שומרת עליכם ותומכת בכך מכל צד. הייתי שולח אתכם אל המערה הנזכרת לעיל, בלי מורא ובלי פחד, ושם הייתם פוקדים לרתום את המרכבה בשישה סוסים, אשר אחד מההם היה מביא, אלא הייתם צריכים לשמוע לכל אשר יצווה. הוא היה מעביר אתכם בכל הימים: השחור והלבן והאדום, וברבע שעה היה עובר אתכם מהלך 500 מיל. והייתי מעמיד אתכם לפני אדם הזהב ואתו הייתם מדברים פנים אל פנים לא כמו אצל נבוכדנצר אשר שם רק ראש של זהב, אך כאן הוא כולו זהב טהור. והייתם רואים באיזה כוח מיוחד ומוזר הייתם חוזרים משם.

308§

בהגיעכם אל שערי עשו היזהרו, כי שם רעיון השחר העולה, הישמרו לבל תתחלקו, כי מי שמפנה שם את הראש והולך אחרי האדם, נופל לתוך תהום ממנה לא ייצא לעולם.

309§

בזמן שמתושבסקי ז"ל נסע לצנסטוכובה אמר האדון: לו היה מתושבסקי שומע בקולי ומונע את עצמו מכל הבלבולים שלו ונשאר על ידי שלושה ימים, אמסור לו מילה אחת מיוחדת (דבר אחד מיוחד) ואתן לידיו כרטיס ואשלח אותו למקום, אשר אין עליו כל ידיעה לאף אחד בעולם, ובשום עולם מהעולמות. וכשיחזור משם יראה בעולם כל הדר גאון י"י כי גבהו שלושים אמה ויותר, וכוח אכלו שור שלם ליום ונעוריו יחזרו אליו כפי רצונו לגיל 18 או 20, בכוחו לעקור את גדל האילנות על שורשיו ולאוצרותיו אין שיעור. ואחרי חזרו לא ירצה להביט בפני אחיו ולא בפני אשתו כי שם, באותו מקום מצויה דמותו של כל אדם בתוארו כפניו ובצורתו בדיוק כמו כאן ועל מצח כולם כתובים כל מעשיו ודבריו כלפי אלוהים. וגם בקשר לדמבובסקי אמר האדון את אותם הדברים. (ומה שנוגע אלי ולצרכי) ומצדי יכלו להיות להם אוצרות כפי רצונם אפילו 10,000 דוקטים היו ניתנים להם והיו נותנים 3 אנשים משם. ואותם השלושה היו מקימים כהרף עין הר ובתוך ההר היו שמים את האוצר והיו לוקחים יום יום להוציאו לפי הצורך. וכוחי היה ככוח 7 שורים והייתי מסוגל לעקור את ההר הגדול ביותר על שורשיו, היו מביאים לי גם כן אבנים יקרות, בגודל שעדין לא נראה בעולם הזה, ויחד עם זה הייתי מצוה על שלושת אלה לבנות גשר באורך 70 מלין וכל זה היה קם מיד. מלכם הוא מלך המלכים ומושל לבדו. משכנו משתרע על 2 מלין בשש קומות אחת מעל לשניה, על הגג תלויים כתרי כל המלכים, אך כתרו שלו יקר מכולם וערכו עלה על ערך כולם. קירותיו זהב מותך ומשובצים אבני חן. המלך שלמה ידע עליו באשר הודיעתהו על כך מלכת שבא, אך לא היה בכוחו לגשת שמה. אני הייתי יכול לשלוח אתכם לשם עם הכרטיס שלי, לו הייתם אחים. אבל לו הייתי שולח עכשיו אחד מכם שמה, היה המנהל שלו באותה דמות עורך איתו מלחמה עזה כי היה נאלץ לרדת קודם מדרגתו והוא מתבייש, ויש שם בפני מי. ולכן לא אוכל לשלוח אתכם כדי שלא תעלו על דעתכם כי זה הכל שמחכה לנו. חלילה לכם לחשוב כדבר הזה, זה החלק הקטן ביותר מהדבר שאנחנו מאמינים בו ומתחכים לו. למה לא תבינו: המלאך גבריאל תקע מקל לתוך היום וכולם נשמעים לו ואני הנני המקל וחצי זה שנקרא <ce?y> אשר

בהם דשים את התבואה. כשהועדתי אתכם לאחים היו כל מאמצי להפקיד ולהצניע ביניכם סוד מסוים. ואמרתיו אל לבי כי תהיו נאמנים ותשמרו על הדבר, אך לא עלה בידי.

פעם אחת היה מלך ולו עלמה אשר חונך אותה להיות לו לפילגש כשתגדל ואהבה אהבת נפש. היה שם נסיך אחד בן מלך שכן, ויאהב את בן המלך (המדובר) ונפשו נקשרה זו בזו. קרה פעם שהנסיך הזה פגש בעלמה וקרע את בתוליה. איש לא ידע על כך, ורק לבן המלך ידידו ורעו סיפר, כי לא ידעו. הלך הבן וגילה לאביו. האב חלה מרוב אהבתו אותה. קרא המלך לדיינים לשפוט את הנסיך הזר. והנה פסק הדין: העלמה נדונה לשרפה ובן המלך אשר גילה את הסוד וגרם לחולי אביו, לא יירש, ועל כיסא אביו לא יישב גורש גורש מהארץ בקריאה כי חדל אישים הוא וחדל מלכים. תשימו לב שבעד מעשה פעוט כזה, בא עונש כל כך גדול, לא כל כשכן לו חיתי מגלה את הסוד על מוסקבה עדיין לא נמצאתם ראויים לדעת על דבר יקר ערך זה הנמצא שם ואני מאחל לכם שבעוד כמה שנים תוכלו לדעת מה זה. ואתם להתאפק לא יכולתם וגילתם את הסוד לפני העמים לו הייתם יודעים את רקע הדבר וענינו הייתם חלילה מאבדים את כל ישראל.

310§

נח היה שואל באלוהים על כל מעשיו אשר יעשה, ובצדק שאל וענו לו על נכונה. לבסוף ראה דבר נחמד ולבלי לשאול, על דעת עצמו, קבל על עצמו את הדבר ולכן נפל.

311§

כשיבואו אלי גרמני וגרמניה אתנשק אתם מצד שמאל אך לא בימין.

312§

כשיבואו אלי היהודים, לא אתראה עמכם אולי במשך כחצי שנה, אבל כשיביאו לי אלה הקודמים ייתכן שאגלה להם דבר מסוים כי הם יכולים לשמור סוד ולהיות אילמים.

313§

יעקב לא יכול היה לקבל את הברכה אלא בידיים שעירות ואתם בחלקות (אתם חלקים?).

314§

אומר לכם איך עליכם לנהוג כשתזכו להגיע אל העלמה הזאת: קודם כל רחצו ולבשו לבנים ורק אז יגידו לך היכן היא נמצאת, ותבוא לפניך אך דע לך כי מלכת כל העולם היא ובלעדיה אי אפשר להגיע לשום דבר. תיפול על פניך ובלי להביט עליה, בפניה, תישק את האדמה. היא תשאל מה רצונך? ענה לה: עד כאן עבדתי את האלוהים ולו נא יכולתי לראותך כי בלעדיך לא אוכל להגיע אל האלוהים ועתה חליתי את פניך, הנחי אותי בכל דרכי אל האלוהים ואז היא תאמר: "קרב אלי", תקרב ותישק את רגליה אך לא את ידיה. אחרי זה היא תאמר "קום על רגליך" וגם היא תקום, תעמוד כך שלא תמצא ממולה תעמוד בצד. תהיינה עיניך מושפלות ידיך משולבות על לבך, יד אחת על אחותה, לאט תרים את עיניך קמעה קמעה אך לא על פניה. אז היא תאמר לך: אחי! ורק אז תוכל לנשק את ידיה, היא תצווה עליך לשבת על ידה ותשאל: מה רצונך? אז תתחנן לפניך בזו הלשון: פתחי לי אחותי רעיתי (ידידתי) ופתחה לך בזמן ההוא שערי גבוהים ובימינה תמשש את פניך ואת עיניך ותאמר: עד כאן סומא היית ולא תראה, מכאן והלאה פתח עיניך והבט, ובזמן ההוא תתחיל להביט בעיניך ולראות מה שטרם ראו אבותיך ואבותיך.

315§

כל היהודים מבקשים ודורשים דבר אשר את שחרו לא ידעו. הם נוהגים לאמר בכל שבת: לך דודי לקראת כלה ולעלמה (לכלה) אומרים: בואך לשלום. אלה הם רק דברי שיר, אבל אנחנו עוקבים ומשתדלים לחזות בה בחוש (בהקיץ) איך רדף אחריה אותו ראשון במשך לילה שלם רדף אחרי העלמה. היה בכוונתו לעורר משהו מסוים אבל בדת שלו אי אפשר להרים שום דבר, כי לא נשמע שם דבר על שום עלמה לכן לא היה עדיין שום אדם בעולם שיוכל להיכנס לפני ולפנים ומכאן הלאה לדרך הנכונה כי בלעדיה אי אפשר.

316§

שימו לב, לפני היכנסי לפולין, ישבו אדוניה ומלכה לבטח, אך ברגע שבאתי לצנסטוכובה ספרתי והודעתי לכולם כי פולין תחולק כן גם עכשיו. האם עליכם לדעת מה נעשה בין מלכים וקיסרים ומה עצותיהם.

317§

לפני היכנסי לבית האסורים הייתי שולח אתכם דרך המערה למקום שהעולם לא שמע עוד עליו, והייתם מביאים לי כ-50 או 60 מרכבות משובצות אבני חן, כולן

רתומות ל 6 סוסים וכן מדים לסוסים. אם המרכבה כסף, אף הסוסים כסף, אם המרכבה עשויה זהב גם הסוסים זהב. וכשהיה מגיע זמן שחרורי הייתי מצוה על כל המרכבות האלה, לגשת עד למבצר וכל העולם היה רואה ומשתומם. ומי שהיה ניגש ונוגע בידו בחומה היה נופל לתעלה ונבלע באדמה. אני הייתי יוצא אז מן המאסר, ולו היה בא אפילו איזה מלך חזק ואיתו כאלפיים או 3000 אנשי חיל, היה ניגש אחד מרים את המלך באוויר ושאלו בפני כל הצבא: מי שמך למלך? ומי נתן לך כוח לשלוט? כל החיילים היו נשארים עומדים תחתם על נשקם, אילמים כאבנים.

318§

כתוב אצלכם: העוזרים יכנסו, מי אלה? האבות ואבות האבות אשר נכשלו שם. אלה הם העוזרים אשר עזרכם בכל אשר תלכו. הם היו מחזיקים אתכם, כל אחד לחוד, כי הם נכנסו ביחד אתנו לטבילה כי כתוב: ויבוא עם כל ביתו. ובשבילכם היה כל זה מוכן, אבל כשהפנתם עורף, מיד נסוגו אל אותו מקום, כי מעתה והלאה תהיו טובים ותמימים וכל הטוב המוכן מלכתחילה יהיה בחלקכם.

319§

כתוב במפורש: ואם שלוש אלה לא יעשה לה, אלה שלושת הצעדים. הראשון הוא הטבילה שאנו שרויים בתוכה, השני הוא הדעת הנסתר והשלישי: אדום. וכל שלושת הצעדים האלה, לא ייתכן לצעוד אותם בלעדיה. היא היא אשר מוליכה אותנו בכל הדרכים האלה. רק אחר כך אפשר לבוא אל אלוהי האמת (אלוהים חיים). אך כאשר נלך אל עשו צריך שיהיו יהודים ללא ספור בכוח גדול, ואז היזהרו והישמרו ללכת מיד אחרי ולדרוך בעקבותיי, לא לנטות ימין ושמאל ולא לעשות מגדול ועד קטן לפי ראות לבכם פן תדרכו על ראש נחש פן ישוך אתכם. לכן מלכתחילה לעקוב אחרי צעד בצעד, זאת אבטיחכם: לכשאעשה את הצעד הראשון, טרם הכנסכם לעשו, אומר לכם דבר אחד ומיד תשתנו בצורה ביופי בקומה בחכמה ובכוח, אתם תבינו מהו "יום הנקם בלבי", ויום נקם זה יהיה בפולין. חלילה לי מלהרוג משהו, רק אומר לאדונים הגדולים האלה: "אדוני רם המעלה" "שרי הנעלה" וכו', ובדברים אלה ארביץ בהם יותר גרוע מאשר המות עצמו. תיפול עליהם שפלות יותר גדולה מאשר היתה בחלקם של אותם השניים. ומדי יום ביומו אזדקק ל1000 אדונים יותר שאוכל לחלק מחמאות אלה בפניהם. שם בפולין נהיה ראויים להיכנס לאדום, כשנכנס לעשו אתראה עם בלעם ואשוחח אתו. ואני מאחל גם לכם שתזכו לראותו כפי שכתוב אצלכם: מראית (שדי) יחזה, שם תראו דבר (מלה) ומעשה, תראו את שתום העין וכן תבינו מה פירוש הדבר כי נשא את משלו, כי זה אך משל היה. ולא

לשווא אמר את הדברים האלה : ותהי אחריתי כמוהו. כאן אמר האדון : יראתי שמא יקום ויבוא דור אחד, ולא אדע אם מעפר יהיה. ובה הזכיר שבלעם צווה לבנות שבעה מזבחות ולהעלות עליהם שבעה פרים ושבעה אילים [במדבר כג].

320§

כתוב בספריכם העתיקים : ישנו אי בלב ים, נסתר מעיני עוברי הימים. בים עוגנת ספינה גדולה מאד מלאה כלי זין ונשק. על אי זה יושבים מראשיתו יהודים, מקובלים גדולים ויראי השם. מדי חודש הם יורדים בסירות קטנות אל הספינה להודיע אם כבר הגיע הזמן לצאת ולהלחם בארבע נפות עולם. ובאי הר גדול וגבוה מאד אשר איש לא יוכל לעלות בו. ובראש ההר נמצא מטה זהב. נכרי יבוא ויכה בספינה, ואז יהיה להם האות לצאת למלחמה.

321§

אמר האדון : עוד אתם עומדים מבחוץ ואינכם ראויים שאין כאן הרבה, אלא רק <אילן> אחד נמצא.

322§

אלוהי האמת לא יוכל להתגלות בעולם הזה כפי עצמותו, כי כל העולם מקולקל ושום דבר אשר בו אין קיום. לכן אמר איוב : ומבשרי אחזה אלוהי [איוב יט : כו] מכיוון ולבשרו אין קיום, אני למד מזה שאין זה האל הקיים ועלינו לעבוד ולעמוד כדי שנגיע מדרגת האדם השלם כפי שכתוב נעשה את האדם. רק אז נזכה להתגלות אלוהי האמת ולתשומת לבו ורק אז נגיע לחי עולם.

323§

בדזורזב בשבתי לשלחן לסעוד צהרים, אמרו לי ללכת מיד לרוהטין לגבול פולין. הורדתי את המפית ובהניחי את הכף, נסעתי מיד למלא רצון אלוהי באהבה כן חייב כל אדם, שלא יתעכב במצוות השם. מעשה במלך שנצח את אויביו במלחמה וחזר עייף ויגע לביתו. מרוב עייפות לא רצה ללכת מיד לארמונו למלכה כי אם לנוח כמה ימים לפני זה. הוא החליף את בגדיו של יכירוהו וסר לאכסניה ועמו רק שני משרתים, אמר לאחד : שב כאן ואני אשעין את ראשי עליך ואישן ואנוח. וכך ישן יממה שלמה על ברכיו של משרתו, הלה נחלש מרוב ישיבה והחזקת ראש המלך בחיקו, אמר לחברו : אני אשים את ראש המלך לאט לאט על ברכיך עד שאנוח כי לא

אוכל נשוא עוד. וכך היה, השני קבל את ראש המלך ושם אותו בחיקו. כעבור זמן מה התעורר המלך והבטיח פרס לשני, בא הראשון ואמר: אדוני הרי במשך יממה שלמה על ברכי היית נח! ענה המלך: אני לא אדע איש זולת זה אשר על ברכיו התעוררתי. כן גם כאן, יש אדם אשר משרת במשך כמה שנים בשלמות כמוכם אשר הלכתם אחרי שנים אחדות אך כשהגיע זמן צאתי מהתפיסה, לא מצאתי את הראשונים אלא את האחרונים. לו היו נשארים לפחות 3 מכם וחלק אחד מהנשים והוא 7, לא הייתם נופלים כך.

324§

כתוב בספר דניאל: שלח מלאכיה וסגר פם אריותא [דניאל ו: כג], אלוהים שלח לפני מלאכו אשר סגר את פי הארי. אני אומר: לא היה מלאך כדרך המלאכים אלא שלמותו ודבקותו באלוהיו נראתה בעיני הארי כמלאך. כן עם כל אדם, אם הוא שלם ודבק באלוהיו הוא נשמר מכישלון ונפילה.

325§

בצנסטוכובה הלכו כמה אדונים לכנסיה בשובם משם באו אלי. אחד מהם היה ישר וצנוע מאד והוא הביט אל תוך עיני הגבירה ואמר לחבריו מתקבל על דעתי הרבה יותר כי זאת היא האם הקדושה והבתולה האמיתית. הם חשבו כי אך לצון חמד לו.

326§

מראשית העולם, זה כמה מאות אלפי שנים - אמרתי לכם - קיים אחד כדמותי, שווה לי, ולו 12 אחים, לא מלידה, כי אם יועדו על ידו, ולהם בדיוק צורה כדמותכם. את עצמי עוד איני יכול לראות ולהשוות פנים אל פנים כי גופי (בשרי) עדיין גס ולו רק פלג גופא, מחציתו בשר ומחציתו ____ . יכולתי לשלוח אתכם, ולא רחוק, רק להולשטין קרוב לצנסטוכובה. בדרך זו הייתם הולכים אליו. לו היה אחד או שניים מכם הולכים אליו וההם היו רואים ומכירים בהם אחים, היו מביאים אתכם אל ראשם וכל מאווייכם היו ניתנים לכם, כי אלה הם חיי עולם חכמה ויופי קומה כוח ועושר בלתי משוער ושום נשק לא היה בו כוח לפגוע בכם. ולא רק למענם אבל גם לאחיהם יכלו להעניק מכל הכוחות האלה. הדבר הזה אבוד אך יבוא יום <וישימו> אנשים על הדבר, זה ייקח עוד זמן, תשתדלו להיות טובים. כשראה יעקב שיוסף איננו ורוצים לקחת ממנו את בנימין אמר: הורדתם את שיבתי ביגון שאולה כי הוא חשב שיגיע בגלל אותם ה-12 לחיי עולם אך כשראה את חסרונם אמר את הפסוק.

327§

כל אדם שתי צורות לו אחת ימנית ואחת שמאלית כפי שכתוב אצלכם: ויעש אלוהים את שני המאורות להבדיל בין האור והחושך. מזמן האדם הראשון נוטה העולם לצד החושך ולכן אמרו לאברהם: לך לך מארצך וממולדתך ואמרו לו שכאן לא יזכה להוליד בנים אך שם יגיע אל הכבוד כלומר שיצא מן החושך ויכנס לאור. ואמר: כשאדם נוטה לצד הרע גם ימינו עוזרת לו - צד ימינך הלך לנדוד - אך כשפונה לטוב גם הצד החשוך עוזר לו בכך. כן הוציאו אתכם מארצכם מדתכם ומחקתיכם שתוכלו להגיע לאור, אך אתם נסוגותם ונסוגותם מהדרך אף על פי שלא ראיתם בעיניכם ורק מפי שמעתם שאראה לך את אלוהים כפי שהנכם רואים את השמש. והיה עליכם ללכת בעקבותיי צעד אחרי צעד אפילו לו ראיתם אותי הולך כשראשי למטה ורגלי למעלה ושאר מעשים זרים. ועליכם היה להחזיק מעמד ולשמוע וללכת אחרי עד אשר היה נפתח השער. כי בלי שערים פתוחים אי אפשר להגיע לשום דבר. ואני רציתי להוליך אתכם אל השערים האלה ורק אחר כך אפשר להגיע אל אלוהים בעצמו כל זה בהקיץ, לא בשמיים כי אם עלי אדמות. אין אדם מסוגל להיאחז בשני דברים היה עליכם לסגת מכל דבר. הרי תראו בעיניכם שבלכתי למאסר קניתי לעצמי מרכבה וסוסים, מכאן יוצא שכל מעשי הם למטה, עלי אדמות ואתם חזרתם בכך בו במקום. למה לא שאלתם אותי בגלל מה אשב במאסר? הייתי עונה לכם כדברי שלמה: אל תמנע טוב מבעליו הייתי מראה לכם את הדרך וכאב הייתי מורה לכם מה לעשות וממה לחדול ואיך לנהוג כדי שתוכלו להגיע אל אותה עלמה. קודם הייתם צריכים להשתטח על האדמה לפני מעוני, למשך כמה שבועות בהכנעה גמורה במשך כמה שבועות עד שהיו רחמיה נכמרים עליכם והייתי מראה לכם את צלם דמותה שבה היא עתידה להתגלות והייתם שמחים מאד.

328§

מתורגמן אחד עבד במשך שנים אחדות אצל השולטן, תפקידו היה להימצא בפרוזדור כל יום שעתיים לפני הצהרים ושעתיים אחרי הצהרים. אך המתורגמן לא אבה לנטוש את משמרתו, והיה נוהג להימצא בפרוזדור במשך כל הזמן. לעגו לו, ענה להם: תבוא שעת כושר ואיני רוצה להחמיצה, לכן עלי לחכות ולשמור את שעתיי. וכך היה, השולטן שמו ל>מלך<. כן גם אתכם היה עליכם לעבוד לשמור על שעת הכושר כשאני הייתי בתפיסה.

329§

עשיר אחד בא אלי לצנסטוכובה ובקש רשות לכרוע לפני כבודה ולנשק רגליה. שמעתם שהזהרתי את הנשים שהיו נוהגות לבשל למעני מרק לבל תפנינה, ולו אפילו

לרגע, את ראשן מסיר הבישול. עשיתי את זה כדי להרגילכם להיזהר בכל מלה שיוצאת מפי ולמלא אחריה בדיוק.

330§

שאלתיכם לא פעם: אלוהים הבטיח לירמיהו הנביא שיהיה לו חומת ברזל, ובכן למה השליכוהו לתוך בור והכו על פניו? ללמדכם שלבכם יהיה אמיץ כחומת ברזל.

331§

כתוב ואדוני נתן חכמה לשלמה, אבל אני אגיד לכם אמת שטרם נכתבה בספרים שלכם. עיקר אחד של חכמתו היה זה שנתנה לו מלכת שבא, ממנו באה העצה לצוד את אשמדאי ללכת לאותו מקום אשר אליו הגיע אשמדאי כשהוא עייף ויגע אחרי המלחמה שנלחם בגבולו. לא כפי שכתוב אצלכם שאשמדאי חזר מהמקום אשר שם נתן כבוד ותהילה. ממנו (מהמקור שבא ממלכת שבא) באה ההוראה לבניהו (בן יהוידע) למלא את הבאר יין, לשכרו ולתפסו. שימו לב כמה רעה השכרות, מלך גדול כזה נתפס בעטיה על ידי בשר ודם. מלכת שבא נתנה לשלמה טבעת ועליה חותם המלך. זאת אומרת המלך הראשון אשר מולך עליכם כפי שנאמר למעלה, ולכן אמר בניהו לאשמדאי שם אדוניך הוא מעליך. זהו שמו של המלך הראשון אשר הזכרתיו כאן. ולכן השפיל את עצמו אשמדאי לפניו. לו היה שלמה מקבל את הטבעת מידי המלך הראשון, היה מאריך ימים, אך הוא קבל את הטבעת מידי גברת, לכן לא האריך ימים. הו שלמה היכן חכמתך, כשהיה בידך דעת כזה מסרת אותו לאשמדאי! הרי היה יכול לבלוע אותך בכוחו זה. והוא אשר גרם שיובילוהו אל אלה אשר באוויר (?). אבל שלמה לא ידע מה שאצלם, רק את אשר לפניו. הוא לא ראה ולא ידע מה יש מאחורי השניים. אותו עץ הזהב עם פרי זהב שהיה גדל בבית המקדש מלכת שבא שלחה לו, לפני שבאה אליו שלחה לו את כוח הזהב. לו הייתם יודעים את הראשית, ומי היה זה שנתן לשלמה את השכל מלכתחילה, הייתם יודעים מה צריך לקרות בעולם. כשכה רב היה כוח הטבעת קל וחומר מה היה קורה לו הייתם אצל המלך בעצמו.

332§

היו שני אנשים טורקים שכנים, לאחת בת יפת תואר ולשני בן. רצו להשיאם זו לזה. נהוג לשלוח את אם החתן לראות את הכלה, וכן רצו לנהוג, אבל הבן חשק לראותה בעצמו. אבי הכלה קנה שק של קמח, נכנס בו בזהירות והובא לביתו. בעשותו חור בשק קרא: כמה את יפה! כשהפכו את השולחן, רצה לזוז ונפל עם השק.

333§

עד אשר לא תשיגו כי כל דברי פשוטים כמשמעם, לא תגיעו לשום דבר. אמרתי לפלוני בבוקרשט: שמעתי שכל אחד מבינכם שאהב לשתות הוסיפו לו ואמרו שהולך בדרך הנכונה, והכוונה היתה לטמטם ולהטות מהדרך הטובה ולצור מחיצה ביני לביניכם, לולא רחמיו הגדולים עליכם, הייתם נופלים אחד אחד כפי שנפלו האבות שם ועדיין לא קמו.

[סעיפים 334-337 לא מופיעים בתרגום של פאניה שלום].

338§

אין איש בעולם שיודע עדיין את שם אלוהי האמת ולא את מקומו. לו היתה לאדם אמונה טהורה ותמה היה יכול לחיות בשלמות כפי שכתוב: צדיק באמונתו יחיה. גם שמו של זה העומד לפני האלוהים אינו ידוע לעולם, החותם האלוהי המלכותי נמצא בידיו, והזוכה לקבל את החותם הזה, איש לא ישווה לכוחו, כי הוא מלך מלכי המלכים. בידו לבבות כל המלכים והשליטים וישלוט על חיות היער. יש לו 12 אחים ושבע נשים ושבע בתולות. מלכת שבא היא אחת משבעת הצעירות. באהבתו המפעמת אל שבעת הבתולות נתן לכל אחת מהן טבעת עם חותמו. כששמעה מלכת שבא על מציאותו של שלמה בעולם הזה, הלכה ובקשה רשות מהמלך שלה לבקר את שלמה, כי מתאוים הם להתאחד (להתחבר) עם אנשי העולם הזה, ולכן כתוב אצל שלמה שנתן לה כל מבוקשה כלומר התחבר עמה ומתוך עצם אהבתה שהיא הרגישה אליו, נתנה לו את הטבעת עם החותם אשר קבלה ממלכה. לו היה שלמה מחזיק בטבעת זאת, היה חי עד היום. כי ראשית חכמת שלמה היתה מאדונו, כלומר מהמועצה (senat) האלוהי ולא מאלוהים עצמו. וימסור את הטבעת מידי ואלא היו לו חיים. אני לא אוכל להתאחד עם מלך זה בגלל סיבה שלא אוכל לגלותה, אבל באמצעות האחים והאחיות היה אפשר כאמור למעלה, הם היו שולחים לי 100 מילים ואני להם רק מלה אחת הנחוצה להם ביותר. כל זאת עם העומד לפני האלוהים, כי אצל אלוהים בעצמו זה לא נחוץ. עלינו ללכת ממדרגה למדרגה מכתר לכתר עד אשר נגיע אל מי שנמצא לפני האלוהים כי חסר להם דבר אחד אשר הוא אתנו כאן ולנו חסר מה שנמצא תחת ידם. אנחנו מצפים לכך ועלינו להתאחד עימם. אך ביחס לאנשים שזכו לראות את האלוהים בעצמו, מי ידע הליכותם? כי תיקונו של העולם לשלמות וליופי רק בידי האלוהים בעצמו. <והיתן> לכל אחד נשמה ויוכל להביט ולראות מקצה העולם ועד קצהו. למה לא גלה שלמה המלך

למלכת שבא את חסרונו (את מה שהוא צריך)? יש סיבה, והיא, כי הוא בעצמו לא ידע את הדבר. שים לב: המלך בעצמו אינו יכול ללכת. והראיה לכך כי שלח שלמה את בניהו אל אשמדאי ובעצמו לא הלך, כן גם אני לא אוכל ללכת בעצמי, אבל דרככם היה הכל יכול להגיע אל ידי.

339§

למה לא נהגתם כפי שנהג אלישע, אז כשהיה על אליהו לעלות לשמים אמר לאלישע: שב נא פה, אך אלישע ענה: חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך, וכך ענה לו שלוש פעמים ולא רצה לעזבו, עבר עמו את הנהר. כך גם עליכם לדבק בי ולא לעזבני. אך שמעו עוד: יהושפט מלך ישראל⁷ האין אלישע אשר יצק מים על ידי אליהו? ולכן העניק את המתת, כי היה פי שנים ברוחו ממנו. לו הייתם אתם אומרים אנחנו יצקנו מים על ידי אדונונו מה לא הייתם יכולים לבקש ומה לא היה נתן לכם? כשאמר לי אחד: לא אצוק, עד כאן הלכנו בתלם ויצקנו אך מכאן והלאה לא נעשה זאת, ענית לי: כן תלך ותיצוק מים על ידי.

340§

ידוע לכם הפסוק כשושנה בין החוחים ואי אפשר לנגוע בה בגלל החוחים אשר יקיפוה כן גם עליכם לסגור את פיכם ולהחזיק ולסבול את דברי אשר הם כמו קוצים בשבילכם עד שהייתם יכולים להגיע אל השושנה בעצמה.

341§

כשתבוא אל אותה עלמה תעמוד קודם כל כשעה או כחצי שעה כשעיניך (מושפלות לאדמה) כבושות בקרקע, ולא תביט אל תוך פניה שלא יהיה כל עצב בלבך אלא להפך כשלבך טוב וידיך מורדות היא תביט בך בשתי עיניך ותכיר שרצונך לעבוד את אלוהים. רק אז תתחיל להסתכל בה אך לא בשתי עיניים כי אם בעין אחת שמא תכעס ותגייד מה? אני חברה שלך? ולא היית מוסיף לראותה. ושנית תוך הביטך בה תשתחוה ותאמר: אני עבדך גבירתי את אשר תצווי אעשה.

342§

כשיעזרני האל ותבוא לי רגל יהיה לי הדבר לסימן לעשות צעד, אקיף את כל החבורה מאחד לשני ועל מי שאראה את האות (סימן) לזה שני ווין (wuwen). וזה יהיה לבלי חת. ב"ד אעבור את כל החבורה, אך אני מאחל לכם שאראה עליכם ועל הנשים את האות ושאתן לכם את שני הווין (wuwen).

343§

את יעקב האב לא היה מי שילמדו את דרכי אותה עלמה, ואני הייתי רוצה ללמד אתכם כי מזמן ידוע לכם שקוראים לצנסטוכובה השער הרומאי ואני הייתי שם במצוקה גדולה וגם היא (בן אדם) בשר ודם ואף היא היתה במצוקה. לא היה צריך לעשות כלום אלא הייתם צריכים לשכב על המדרגות ולבכות. אולי היתה מרחמת עליכם. לו היה לכם שכל לא הייתם עושים שום משתאות ושמחות וחתונות לבניכם אלא הייתם משתדלים לראותה אותה ולבכם היה מתמלא שמחה.

344§

כתוב וקרא לך שם חדש אשר פי יהוה יקבנו [ישעיהו סב: ב], ואתם בעצמכם קראתם שמות אחד לרעהו.

345§

הנפילים היו על הארץ, כלומר היו מבראשית הם חיים וקיימים. לו חלילה לא היתה השגחתם קיימת בעולם, לא היה יכול העולם להתקיים רחמנא לצלן. אחד מעמיק שבת מהשני אך הוא יודע יותר מהשני; וכל חלומות העולם הם משפיעים על אנשים איש איש לפי דרגתו.

346§

השלושה שמנהיגים את העולם, אינם יודעים שום דבר על מלך כל המלכים, ואין להם כל מושג עליו, ועליהם אמר שלמה: שלושה (המה) נפלאו ממני, וארבע לא ידעתים [משלי ל: יח]. הנפילים דברו כלפי מקום מסוים (ברור שהכוונה ל"מקום" - השם) ברצותם לדחוק את המאורעות, רצו שיהיה כבר אז כפי שצריך להיות היום, בגלל זה היו כביכול מקובלים ולכן נפלו. הם נמצאים במאסר ומחכים לנו.

347§

אחד שנמצא בהולשטין שומר על אוצר גדול. הוא היה יהודי ועבר למעמדו של אדום. הוא היה אדם הגון מאד (ירא שמים), הוא היה אצל הנפילים והוא יכול היה לשאת אתכם עד לגבולו של האח הגדול. שלמה המלך לא היה יכול להיות אצל האח הגדול כי היה במעמד של יהודי. לו היה מחליף את מעמדו כמוני, היה יכול להיות אצלו.

⁷ נראה שהוא לא רוצה לכתוב יהודי (הערה של פאניה שלום).

348§

אברהם אמר לשרה : אמרי (נא) אחותי את [בראשית יב: יג] היא אמרה כי אחיה הוא. כך נהג גם יצחק עם רבקה. כי שם לא היתה עדיין שלמות, אך כאן קראתי לכם אחים ואחיות, כי הייתי צריך ל12 ונחוץ היה שתהיו שלמים עם אלוהים.

349§

יעקב אמר : ארד אל שאל חיה (?) מפני זה שיוסף לא היה! לכן היה צריך למות והרי התאחד עמו במצרים, ולמה בכל זאת מת? כי במצרים הוא כבר מלך, ואין למלך אח.

350§

כתוב : והנה שלושה עדרי צאן רובצים עליה [בראשית כט: ב], שלושה רועים סבבו את הבאר, אלה אם השלושה שמנהיגים את העולם ואינם נותנים לגשת לבאר, ולכן יידו אבנים למקום שלהם.

351§

אנחנו נלך בצעד חדש ועלינו להיות אנשים חדשים, לא אנשים אחרים חלילה, אלא אותם האנשים יהיו מחודשים.

352§

הנילוס במצרים בחכמה עשוי, אחרי נח ואחרי המבול.

353§

כשדבר על האח הגדול אמר : אני בעצמי לא אוכל ללכת אליו, אך שלפני האלוהים היה יכול לבוא אלי, לכן אמרתי אל השניים שבאו אלי לצנסטוכובה : חכו לי השנה האחת הזאת, ותראו בעיניכם שאני אשוחח עם אחד אשר כל העולם כולו ירא מפניו, ואני אהיה יושב עמו במרכבה אחת. אני מתכוון לזה אשר לפני המלך ועליו כתוב : הנה מלכך יבוא לך [זכריה ט: ט]. לו הייתם מביאים לי משם את כל האוצרות הייתי קונה מדינה אחת והייתי מצווה לנטוע בלילה אחד ענבים. כרם אחד הייתי נוטע כולו גפני כסף ופרות כסף וגם כרם זהב בעל 2000 גפנים, ולכל חבורת הגברים והנשים היו גדלים בתים ואתם הייתם כמגדל. ולו היתה אחת יולדת תינוק היה יכול מיד ללכת, ובמלא לו שישה שבועות היה אוכל עגל שלם וכל העולם כולו היה

מתפלל על העצמה שהייתם מביעים לי משם. נוסף הייתם נותנים להם דבר הנחוץ להם, וכל זה הוא אשר לפני האלוהים. אך מה שממנו והלאה אפילו הוא עצמו, שלפני האלוהים, אינו יודע, לא מה יעשה ולא קומתו של מי גבוהה יותר זה קשור ליותר לאלוהים ולרליגיה.

354§

אותה עלמה שלטת בכמה עלמות, אשר יונקות את כוחן ממנה. היא מאירה בהן כמו מראה, אשר מאירה הודות לצפוי שלה, אשר אם יורידוהו תשאר רק זכוכית בלי בבואה. כן גם לכשתעזבן, תשארנה בלי כוח. כל מי שיזכה לראות בעיניו את מלבושיה יגיע לחיי עולם, לא כל שכן מי שיראה אותה עצמה כפי שהיא במציאות (בממשות). איש כזה לא יפחד לא בפני העליונים ולא בפני התחתונים כי יהיה ראוי לחסות תחת כנפיה.

355§

לכשתבוא לי הישועה, לא יהיו כבחדרי יותר מאשר 6,7 אנשים פשוטים. אתכם לא אוכל להשאיר בזמן ההוא בחדרי בגלל מה שידוע לכם כי כתוב: אדוני ממית. כשיבואו אלי יהודים אני אנטוש את הדרך הזאת, כאילו לא היתה קיימת ואתחיל לחפש דרך אחרת, אשר בה אוכל להגיע אליה ולראות את פניה.

356§

כשחזרתי מלריסה לסלוניקי, עמדנו לחצות גשר ארוך. פתאום צצו מן האדמה 800 איש בערך כולם בלבוש תורכי. כל אחד ואחד ושוט בידו. שאלו האלך לפולין? ענית: לא אלך. עמדו להכותי אותי ואת העגלון. אני הרימותי אבנים גדולות מעל האדמה והחילותי לידות בהם וגם הם כולם גרפו אבנים וזרקו עלי, עד אשר כשלתי ונפלתי, אחרי ששמו את צוארי, ידי ורגלי באזיקים, שאלו אם אלך לפולין? ענית: לא אלך. החלו להכותני מחדש וגם את העגלון שלי הכו וציוו עליו לאמר לי שאלך לפולין. כשעלה השחר, הביאו אותי לחדר אשר בו ישב תורכי זקן בעל זקן שיבה ודבר אלי מה שדיבר, מיד חדלתי לחוש בכאבים וחזרתי לאיתני. גם העגלון חזר לאיתנו אלא שנשארו בפניו צלקות וסימנים. לקחו ממני 800 לבים בהשאירם לי, 16 אמרו: לו היית מסכים מיד ללכת לפולין היית הולך בעושר ובעצמה, עכשיו תלך בחוסר כל וחלישות. מכאן נלקח ממני כוחי שהיה לי. התחלנו נוסעים ופגשנו בחבורה נוסעת, העגלון סיפר להם את כל קורותינו. כולם התפלאו מאד ואמרו: מעולם לא עמד כאן כל בנין.

357§

איכה לא שמתם לב למה שכתוב אצלכם בפרוש בדוכתי בישי מכילהו. במקום הרע ביותר תמצא מחילה, ואתם מצאתם אותי במקום הרע ביותר, בלי צורה בארץ פשוטה וריקה ללא מים כלומר ללא תורה, הייתם צריכים ללמוד מכך שכאן תמצאו כפרה.

358§

נחוץ גם להבין את הכתוב: ראשית חכמה יראת אדוני וגם שכל טוב לכל עושיהם. מכאן, כי העיקר הוא המעשה, כי אבותנו ואבות מדברים ומה תועלת בדבוריהם, מה יצא מהם? וכאן משא הדומה כאן צריך לשתוק ולהרים את הדבר הנחוץ, וזהו משא, לשם כך נחוצים עוזרים שכל אחד יעזור, מי ביד ומי אפילו באצבע הכל לפי יכולתו.

359§

שלושה רועים מקיפים את הבאר אלה הם שלושת האבות אשר מחכים לזה שיבוא להסיר את האבן. כי אף על פי שיעקב גולל אותה בזמנו צריך היה בכל זאת להחזירה ומה יצא מזה?

360§

היה פעם מלך ולו בן ובת שניהם יפי תואר ובעלי שכל. פעם ביקש הבן מאביו רשות לצאת לדרך למען קנות חכמה ודרך ארצות. שלח אותו המלך בליווי פמליא קטנה. היה עוד מלך וגם לו בן, אך לבן ההוא עוד שלושה אחים אשר לא עמדו לרשת את כסא המלוכה שנועד רק לו. מרוב קנאה התנפלו עליו האחים עם צבא, נכנסו לבירה הרגו את משמרותיו חסמו את העיר ויורש העצר הצעיר ברח דרך מוצא סתר, זחל במשך 2 ימים והגיע בשדה אחד, שם מצא שני דרווישים שישבו תחת עץ, ביקש מהם שיאכילוהו. נתנו לו ממה שהיה להם, והוא ספר להם את מר גורלו. הם הלבשוהו בתלבושת שלהם ואת בגדיו הצניעו פן ימצאוהו רודפיו. הם שמו לדרך רגליהם והגיעו לעיר שם מצאו מהומה ורעש, התקרבו וראו שישה שודדים אשר רצחו אדם אחד וכן שישה נרצחים על ידי אותו אחד. מרוב תאוות נקם על רעייהם הנרצחים, עמדו השישה לבתר את הגופה של האחד ולתיתה למאכל כלבים. המלך שהגיע למקום בלויית הדרווישים החל לרחם על אותו נרצח וביקש את גופתו למען יוכל לקברה, אמרו לו: גם אותך נהרוג. היתה בידו עוד טבעת יקרה, ובה קנה את

חייו ואת מבוקשו. המרצחים התרחקו והוא המלך קבר במו ידיו את ההרוג שהיה בן המלך הראשון שיצא לעולם ללמוד ממנהגי העמים, אמרו לו הדרווישים: הבה נברח כי עוד מעט יבואו השומרים והם עלולים להאשים אותנו ברצח ולשים אותנו למשפט, וברחו. המלך לא שם לב וקברו בעצמו. ובאמת הופיעו החיילים וכשמצאוהו קובר מת, שמוהו בבית הכלא והאשימוהו ברצח. המלך ספר לשופטיו את כל האמת אך לא האמינו לו ודנוהו לתליה. כשהובילוהו לתליה, רחם עליו כל העם, אך מי יקום נגד פסק הדין? ופתאום ראה המלך את אחד הרוצחים עומד בתוך הקהל ועל ידו הטבעת, אמר בלחש לשומריו, תפסו את השודד והביאוהו לפני השופט והשודד הודה. וירא השופט כי הרוצח הנדון הוא בנו עצמו ובשרו, ובכל זאת דנהו. בקש מחילה מהמלך ואמר לו: הנה איש עשיר אנוכי ונשארתי ללא יורש, היה אתה בני ויורשי ואני אהיה לך לאב, קיבל. מיד מת השופט והמלך ירש את נכסיו. חלק את הונו לשלושה חלקים, חלק נתן לצדק, בחלק בנה כנסיות ובחלק השלישי בנה ספינה וירד בה לימים וביקש שופכי דם אדם חיים. את הספינה ציפה בזהב וקראו לה ספינת הזהב, המזל האיר לו פנים לכל אשר הלך. הוא הציל פעם ספינת מסחר שנפלה בידי שודדי ים. בספינה היו כמה מאות סוחרים וביניהם שניים מששת הרוצחים אשר הרגו את בן המלך, הכירוהו והוא לא הכירם. קשרו עליו להורגו בלילה. כשנרדם המלך והשודדים התחילו לבצע את זממם והרגו את אחד השומרים, נראה למלך הישן בן המלך הנרצח והזהיר אותו מפני רוצחיו, ואמר לו: אני בן המלך מארץ פלונית לך אל אבי ותראה לו את חתימתי אשר אשים בזרועך ויתן לך את אחותי לאשה. הלך המלך לארץ פלונית. בן המלך ההרוג הופיע בחלום אביו וסיפר לו כי הנה מתקרב לעירו מלך רווק ועל זרועו חתימת שמו וסיפר לו לאביו את כל חסדי אותו מלך שעשה עמו, ואמר לו להשיא לו את אחותו ולהמליכו למלך וכך היה.

361§

ויאמר אלוהים: נעשה את האדם, הם רצו לעשות את האדם גדול מאשר הוא עכשיו, אבל מאלהים עצמו בא החטא של אדם. מאז יורדים מטה מטה עד יגיעו לשפלות שבשפלות ומתחתית השפלות תתחיל העלייה ותמשך לעולם. בהכרח שהאור יראה בחשך העמוק כאמור למעלה, זהו שאמר סינור סנטו אנחנו נודה לאדם.

362§

אמרתי : אל תוציאו דבר רע מדל שפתיכם, אפילו באוזניים אסור לשמוע דבר רע.
לא לדבר רעות באף אחד, כי לא אתה בוחן לבבות ויודע טוב מרע, לכן אל תרבה
בדבור.

363§

אמרתי לכם את האמת הקשיבו גם זו לטובה.

364§

יהודי אחד שלם לשמש שיעירו לסליחות, דפק ודפק וההוא לא בא לעולם. שאל :
למה שילם לי? אמר לו : אני נוהג לשכב תמיד על צד אחד וכשאתה דופק, אני נוהג
להתהפך לצד השני.

365§

היה סוחר ארמני עשיר מאד, נהגתי לקנות אצלו סחורה בסכומים גדולים, לכן
קבלתי הנחות וגם קרדיט, הסוחרים קראו לו בוגדזי (פירוש המילה צואה-טינופת)
אני חשבתי שכך שמו וקראתי לו פעם לפני כל הסוחרים אדוני בוגדזי. אמר לי אני
עושה לך כל הטובות ואתה מעליב אותי לפני אנשים! בקשתי סליחה.

366§

בדזורדזוב ראיתי נאד בן 100 שנה ואף טיפת יין לא נגרה ממנו. לו היו משקים אדם
הנוטה למות, כמה טיפות מהיין הזה, היה נולד מחדש.

367§

אמרתי לך : כשם שלכוחות השחורים אין כל שליטה לאחר חצות, כן לכשיעלה
השחר ובא הבקר של אברהם, לא יישאר שום כוח בידי אלה השולטים עכשיו.

368§

עושה חול לים (אשר שמתי חול גבול לים) [ירמיהו ה: כד]. אך הזמן יבוא והים יעבור
את גבולו כי גם אתם עברתם את גבולכם והעולם כולו עבר על גבולו עד שכל
המלכויות תתהפכנה מהקצה עד לקצה.

369§

את הנשמה לא יכול לתת אף אחד, אלא האלוהים בעצמו (לבדו) - ועוד אחד.

370§

זה 500,000 שנה שהעולם עומד, ועדיין לא שמע עליה שום נברא. היא שוכנת במקום מסוים וכל הכוחות כלולים בה. בלעדיה אי אפשר לעבור ממקום למקום. מבחוץ הנה שחורה. היא בעצמה מאמינה שהעולם יכבשנה ומי שיראה אותה אז, יחיה, כפי שהיא חיה וקיימת לעולם ביופייה ביפי נעורים. צניעותה ומתיקותה מקיימים אותה לאורך הזמן. יעקב נזקק לסימן אצל רחל אך החתן שנועד בשבילה אינו צריך לכל סימן, כי אהבתם תעיד בהם. ליעקב היה רק הפורטרט של רחל ובהכירו שאין זו רחל בשלמותה היה עליו לברוח מלבן כי נמנע ממנו להגיע לשום כוח. הנחש שומר עליה, כל היודע את הדרך אליה ידע גם איך להישמר מהנחש. גם הנחש מצפה לזה שיבוא ויפתח לה וישחרר אותו מעול השמירה.

דברי האדון - חלק 2

371§

לו אחים ואחיות, בהגיעכם לצנסטוכובה הייתם בוכים באכסניותיכם ואומרים: הנה יושב אחינו במאסר, הייתי שולח לקרוא אחד אלי והשני היה משתדל להיות שלם מפני קנאתו בראשון. היא היתה נותנת לי אות כי באתם לעיירה. קודם כל הייתם רואים ואינם נראים והעולם כולו לא היה יכול לראותכם ורק קולכם היה נשמע. לו הייתם שמים עין עליה, הייתי משדלה שתראה אליכם ותגלה לפניכם בדמות יותר גדולה. אתם הייתם רשאים לקרוא לה בשם "אחותי"! את הנשים הייתי כבר מלמד באיזה שם לקרוא לה. אז הייתם רואים את כל אלה מאתנו אשר הלכו לעולמם ולו הייתם בזמן ההוא הולכים לבית הקברות שמחה היתה אוחות בכל גדולי אדם אשר הלכו לעולמם, ולכתכם אלי היו מתלווים אליכם 1000 או 10000 מהם בתקווה שבזכותכם יקומו לתחייה. ועתה, כשנפלתם נפלו כולם עמכם.

372§

הנה אני נמצא בתוך מעשה מסוים כלומר במשך ארבעה שבועות עלי לבצע מעשה. לבוש לבנים, אני, וכל האנשים אשר איתי, הייתי עומד זקוף כשידי ועיני מורדות. שש שעות, שש שעות ליום. הדבר, המעשה מיועד לי ולפי מידתי הוא. אלא שהייתי נסמך על ידי האנשים אשר איתי, הם היו סומכים אותי מכל צד מימיני ומשמאלי, אחד מלפני ואחד מאחורי. אחד היה מחזיק את ראשי, והייתי יכול להחזיק מעמד זקוף וללא תנועה במשך כל שש השעות. האנשים אשר היו תומכים בי, היו יכולים להתחלף כל שעתיים, אף שאיש אינו עוזב אותי אפילו לרגע אחד, עד שמחליפו אינו תופס את מקומו. חוששני שכעבור כמה ימים היה נראה לכם דבר כל כך נורא

ומבהיל אשר כמוהו עוד לא ראיתם ומרוב פחד הייתם מסירים ידיכם ממני. ולו הייתי עושה חלילה איזה שהוא תנועה היה המעשה נמשך כמה שנים. לו היה המעשה מתקדם בקצב הנכון, היה הדבר (הנורא) עובר ואתם הייתם רואים איזה דבר הייתי מקים אני בעולם. אני יושב כאן בברין במיצר זה II [שתיים] וחצי שנה והייתי שמח לעשות משהו. אחרי המעשה המוגמר לא הייתי הולך לבדי אף צעד אחד, אלא תמיד בלוית שנים, אחד מימיני ואחד משמאלי, ואחרי גמר המעשה הייתי עוזב את הארץ הזאת.

373§

כל אחד מהחבורה יסביר לכם את מובן המלה דעת ומיד למחרת הייתם נכנסים לעשו והייתם לובשים לבוש אחר והיו קוראים לכם בשם חדש.

374§

איכה תבטחו בישועת השם, כשאני עדיין שרוי בחשך לעיניכם הסובבים (המקיפים) אותי? אך לכשתבוא ישועתי ואתם תהיו מנגד, אז תתחילו לקוות לעזרת אלוהים כפי שאמר יעקב: לישועתך קיויתי אדוני לעזרתך ולכן כתוב: וישכם אברהם בבקר, אברהם הקדים את השחר ובזה הוכיח לבניו שכשיראו את החשך העובר ואת השחר העולה יבטחו בזאת הישועה.

375§

סניור סנטו היה אומר: הצנע לכת (כתוב: leiches) לכן גם הוא נסתר וכל ההולכים אחריו. אבל אני הלכתי בפרהסיה וידעתי איך יסתיים דבר, הכל בעולם יתגלה יתפרסם ואפילו ששמתי אתכם לאחים ואחיות, אפילו זה יצא לאור. בוורשה בזמן המבחן שאלו אותי: כשאתה קורא להם אחיות, איך תוכל לשכב אתן? ואני לא הסתרתי דבר מפניהם ובמכוון פרסמתי את זאת בפני כל העולם, למען כשיגיעו למקום (הנחוץ) הנועד, יהיה ידוע, כי הנכם אחים ואחיות.

376§

אותו ראשון תשימו לב! לקח בפולין אשה נוצריה מנוצרת, השני אמר בגלוי שלא יוכל ללכת לפולין. ובאמת אין מפחדים מפני יום הדין בשום ארץ, כפי שיראים מפניו בפולין וסבה היא יעקב ועשו.

377§

שלמה המלך אמר: פתחי לי אחותי, איך יתכן שאהובה תקרא אחותו, מפני שיש 7 (שבע) ושוב 7 (שבע) וכולם בתוך האלוהות. הן קוראות זו לזו אחיות והמוות אינו חל עליהן. כשהן מגיעות לגיל 100 רוחצות במים והופכות לבנות 16. שנאה וקנאה אין ביניהן וכשהן מתווכחות ביניהן דנים אותן. רק את יופיה שלה לא השיג אף אחד מעולם ושום עין לא ראתה. רק הוא עצמו עשה למען הבוטחים בו.

378§

כפי שאצל מלכה נמצאות גבירות ונערות רמות יחס כדי לשרתה, כן גם גבירותיה ונערותיה נמצאות באלוהות, וכל אחת מלכה והן משרתות אותה. רבים האנשים אשר דברו עמה, אך לו ראה אותה איש בתוארה ובצורתה האמיתיים, היה חי לעולמים. היא משתוקקת לשעה שבה יכירוה כפי שהיא, כי אז יינתן תוקף לכל כוחה מייד.

379§

האח הגדול, מלך המלכים, מצטער על שעד עכשיו לא שלחתי אליו את אחד מאחי, כי הוא זקוק לעניין אחד, וכן גם אחיו כועסים עליכם כי לא טוב עשיתם. וזהו שאמר קהלת: שאדוני עשה (ברא?) אחד כנגד השני (דבר כנגד דבר) זהו Se מכיל שתים עשרה כנגד שתים עשרה. וזה מה שאמר יעקב: אין זה כי אם בית אלהים! גם זהו Se, ועוד כתוב, ולכן כתוב: יעקב, יעקב כי יש יעקב שני וזהו האח הגדול ומה שכתוב אצל אברהם וביום השלישי ראה את המקום מרחוק, הוא שראה את יעקב השלישי ולכן חשב אברהם שהוא יוציא, ולכן אמר יעקב, כשלא ראה את יוסף ארד שאולה ולכן קנה אברהם את מערת המכפלה זהו כפל.

380§

למלך שלמה היתה מלכה שדים אחת, מאהבתה אליו נתנה לו כוח על כל השדים (השדות?) הוא שכב אתן. הם הודיעו לו שאם לא יפייס את אשמדאי לא יגיע לתולעת, כי התולעת הזאת היא בארצו וסרה לפקודתו, ועוד הודיעו לו שהם ללא יוכלו ללכת לארץ הזאת כי אין מלכות נוגעת בחברתה במלוא הנימה.

381§

חכמת מצרים באה מתוך כך שהאוויר מחכים אותם. כי אין שם לא גשם ולא רוח, כי שם הנילוס זורם ומשקה מעצמו, לכן הם שולטים במאגיה השחורה וחכמת האסטרולוגיה. כי שמיהם בהירים וטהורים ואף ענן לא יכסם. רבות שאלתי למה

שונה ארץ זו מרב הארצות, ולא נבראה כדוגמת העולם כולו? איש לא מצא מענה .
ועוד שאלתי שני מלומדים בסופיה ואחד בסלוניקי, אמרו לי : אינך בשר ודם רגיל כי
שאלה עמוקה שאלת, שאלה נסתרת.

382§

בת מלך ראתה בחלומה אילה שנפלה בפח, ושני צבאים אשר בראותם אותה בפח
ברחו ממנה. כשהקיצה גמרה אומר לא להינשא אף פעם לאיש. מלכים רבים חזרו
אחריה אך היא מנעה מהם את ידה. והנה קרה שבן מלך אחד חלם חלום ובחלומו
ראה את אותה בת המלך ובחלומו רצה לשאתה לאשה אך היא סירבה. וייקץ בן
המלך מחלומו כולו נלהב ומיד חלה במחלה קשה. לבן מלך זה היה מחנך חכם
ומלומד ויודע עצה. אך הוא נעדר אז מן הארמון. כשחזר לבסוף נשלח מיד על ידי
המלך המודאג למטת בנו, כדי שימצא את סיבת המחלה הפתאומית. כשסיפר בן
המלך את כל הקורות אותו בחלום, הבין המורה כי חלום אמת היה זה ושבת מלך זו
קיימת בודאי במציאות ואמר : אל תירא נסיכי, מקבל אני על עצמי למצוא אותה,
ומצוידים בכל טוב יצאו לדרך בשירה והלכו לחפש את בת המלך. הגיעו למדינה
אשר מלכה שכל את בנו, באו לפני המלך, מזה נמצא שבן המלך שלנו דומה בכל לבן
המנוח והמלך התעלף. אמר האורח : אם נוכחותי לזרה לך אלך מיד, אמר המלך :
לא, לא כך, לפני זמן מה שכלתי את בני אשר פניו פניך ותוארו תוארך. ומראך הזכיר
ללבי הדואב את הפצע הממאן להגליד ולכן התרגשתי. אם תאבה העלם אראך כבני
ואני אהיה לך לאב, תהיה יורשי לכסף ולכתר, תראה את שיבתך, היא כבר זקוקה
למשענת, תהיה לי לעזר. הבן מלך לא כל כך התפעל מההצעה אך המורה דיבר על
ליבו : לא תוכל לדחות מה שנפל בחלקך מאלוהים, אתה תמשול בשני עמים אל
תמאס בכך תקבל את ההצעה בשמחה אני לבדי אמשיך בדרכנו ואשתדל להביא
אליך את אותה בת המלך. הסכים הנסיך, המורה יצא לדרכו ועבר במדינה אשר
למלכה היו שתי בנות, שתיהן קוסמות, אחת קוסמת טובה ואחת רעה. בשדה אשר
רוחבו 40 מיילים עמדו שני ארמונות נהדרים מוקפים גנים ומגרשי שעשועים אחות
אחות וארמונה. המורה המבקש את בת המלך היה צריך לעבור את אותו השדה.
זאת הזוממת תמיד רעות, נהגה להציץ דרך חלונות ארמונה ולפתות את כל העוברים
שיסורו אל ביתה. והיה כי נתפתה בן מלך ונכנס היתה מקבלת אותו בכבוד גדול
ועושה למענו סעודה, ואחר כך הופכת אותו לחיה : צבי או אילה וכו', ולאות כי נסיך
הוא היתה קושרת לרגלו שרשרת זהב, אך זה אשר עמד בפיתוי ולא סטה היה ניצל
ובן חורין. הרבה מלכים אשר עברו שם בדרכם לבקש את בת המלך לא אבו להיכנס
לזאת הרעה, אלא המשיכו בדרכם אל מחוז אהבתם. אך מה? הדבר עלה להם

ביוקר, כשדחתה אותם בת המלך, היו מתים כקורבנות לאהבתם. אותו מורה נתפתה על ידי זוממת הרעות ונכנס אליה, לאחר קבלת פנים לבבית הפכו אותו לאיל. אך הכרתו ושכלו נשארו כמקודם, קרה פעם שהמכשפה יצאה מהבית, והעושה טובות הצניעה להישאר בבית. ברחמיה על האסירים המכושפים ציוותה על אחת מנערותיה להביא לפניו אחד מהם. הביאו את המורה, הכינה מיץ ממין צמח וציוותה עליו לשתות. כששתה חזר לצורתו הראשונה הוא נפל לפניו והודה לה, ועל כך ענתה: יען כי ראיתי את שלמות לבך עם אדוניך וכאבך על גורל אדוניך אשר שלח אותך, נכמרו רחמי עליך ושחררתיך, ובגלל אהבת את אדוניך אייעץ לך איך להגיע אל אותה בת המלך אשר יאהב אדוניך, לא רחוק מכאן ישנו מקום ובו שוכנת אלוהות (שוכן אליל) ושמו Kayzyr הכהן אשר מקריב לו קורבנות הוא זקן וקוראים לו אהרון. על יד משכן האל זורם נהר ומימיו רותחים. גשר מעליו עשוי חידודים חידודים וכל העובר עליו פוצע רגליו. אתן לך ממרח אשר כל המורח בו את פניו נראה זקן מופלג, ועוד משחה אתן לך לרפא את רגליך. תלבש בגדי דרוויש תעבור את הנהר כשתבוא לכהן הזקן תאמר לו כי חשקה נפשך לעבוד לאלוהיו. שמע לעצתה של הנסיכה הטובה, עבר את הנהר בגלל משחת הפלא הפכו הנהר והגשר לאבן מתחת רגליו. בראות הכהן את כל אלה אמר לו: כאן תחיה ותעבוד לאל ולאחר מותי תעמוד במקומי. כששכב הכהן אהרון לישון נתן לו המורה אבקה אשר המיתה אותו מיד, ושם את עצמו במקומו. והנה קרה שחלה בן המלך ואחי הנסיכה אשר בגללה הגיע המורה עד לשם ומחלתו היתה אנושה וכל הרופאים התייאשו מלרפותו. הלך המלך אל הכהן ואל האל לבקש ישועה לבנו. בת המלך הרחימאית הודיעה לכהן מראש על הביקור אשר צפוי לו ואף סם מרפא נתנה בידו להושיע בו את אחי הנסיכה הממאנת להינשא. נתן המורה את התרופה ויבריא העלם. אחוזת ייראה וכבוד לאלוהות החליטה הנסיכה לעלות בעצמה למקדש, גם על כך הוזהר המורה מראש. ציווה הכהן לעשות תמונה של איל אשר נפל בפח ושתי איילות זונחות אותו ובורחות. בראות בת המלך את התמונה התפלאה מאד ואמרה אני רואה שנשים זונחות גבר בצר לו. דבר אליה המורה בשם האלוהות: כי כועס הוא האל עליך אשר גרמת למותם של מלכים רבים, בסירובך להינשא להם, המרת בכך את רצון האל. קבלה על עצמה להינשא לאיש, אמר לה המורה: תבואי אתי ואתן אותך לבן מלך אשר נכוננו לו שתי ממלכות. אמרה לו: איך אוכל לעשות זאת בלי ידיעת אבי? אמר לה: אל תדאגי אני אלך אצל אביך ואבי לך מכתב ממנו, וכן עשה. התחילו ללכת אל בן המלך כשעברו את אחוזותיהן של שתי האחיות והנה הטובה הרחימאית כבולה באזיקים. המראה הדאיב את ליבו והחל ממגיר דמעות. קראה אליו הרחימאית וספרה שאחותה המרשעת כבלה אותה על שגילתה לו מה שגילתה

ואמרה לו : אם אמיץ לבבך ושלם כלפי, לך למקום אחותי ותוציא מידיה את מפתחות כבלי תביאם אלי ונהיה מאושרים לעולם. התנדב אותו מורה והלך אל המרשעת ומצאה כשהיא ישנה והמפתחות מתחת לראשה, הוציא חרב והתיז את ראשה ואת המפתחות הביא לאחותה הצעירה. כשפתחה את אזיקיה ציוותה לנערותיה להביא את כל השבויים והחזירה להם את דמותם הקודמת. ושלחה אותם. תוך כדי כך הכיר המורה את אדוניו, בין המשוחררים, אשר פקעה סבלנותו וניסה עוד פעם להגיע, וקרה לו מה שקרה לכולם. ותרבה השמחה והרחימאית אמרה למורה : ראיתי את שלמותך כלפי אדונך וגם כלפי לך ואדונך יתחתן עם משאת נפשו. הם שמחו שמחה גדולה, אך שמחתכם תהיה עוד יותר שלמה ויותר יקרה יהי רצון במהרה.

383§

על יהודי אחד אשר היה לו חולי שנהג להזדווג עם אחת בלתי נראית ולא רצה להירפא ולהיגמל, בעיני אנשים נראה שהיא מובילה אותו לאכסניה כדי שיעשה בה את המעשה. רבי ליב אשר ידע כשפים רצה לעזור ליהודי אך הוא סרב. הוא פעל שאשתו תראה במו עיניה כי מה שנראה כאכסניה היה באמת ארמון מפואר, הראה לה גם חתימה אשר חתם בדמו שהוא מתחייב להזדווג עם האשה ההיא. אבל אני כשבאתי אני לפולין נתלוותה אלי אחת ואחר כך עוד עלמה אחת, והרגשתי איתה יותר סיפוק מאשר עם נשים אחרות. הן מגבירות את האון. שאלתי אותה : מדוע יש לי יותר סיפוק ממך מאשר אפילו מהראשונה שקרעתי את בתוליה? ענתה לי : אחד מ>אבודה< (אבותיה?) חטף בת מאחד ממלכי פולין ואני נכדתה. ומכיוון שיש בי חלק מה מהעולם הזה, ספוקך הוא הרבה יותר גדול. והיתה מעוררת בי חשק בפני כל האנשים. היא ראתה את כולם אך בעצמה לא נראתה. היא גילתה לי את שמה ואמרה : אלך אתך אל ליבה של פולין ואהיה לך למגן בפני כל הסכנות. עניתי לה : וכי לא תדעי כי אלוהים שומר עלי מכל רע? מוטב לבטוח באלוהים ולא במשהו אחר. היא הודתה כי צדקתי וביקשה : כל פעם שתקרא בשמי אשר גיליתי לך אבוא אליך, לא עניתי לה ולא מסרתי לה את נפשי.

384§

אילו הייתי שולח אתכם אל אותו האח הגדול, הוא היה בא אלי כפי שכתוב : הנה מלכך יבוא אליך גובהו חצי מייל וכל העולם היה רואה שזהו אל נורא. הוא עצמו היה עושה <Zar Zer> הוא היה נותן לי את ארץ פולין, ומי היה אומר לי מה אעשה?

עליו הכרזתי למאמינים באיוואניה כפי שהנכם רואים את השמש, כך אראה לכם את האלוהים.

385§

לולא היו האבות נחים במערת המכפלה, כלומר כפולה, אחת מול השניה, כל העולם כולו היה מתנועע לעולמים. וזה מה שאמר האדון אשר היה עם הראשון⁸: אני אפעל שיהיה שם ב aele (עילא?) והכונה לספירה שלמעלה.

386§

איך תבטחו בביאת האל החי כשאינן ראויים לראות מקודם את פני עשו (הוא נמצא בפולין) (הוא הנהו בן אדם) וזה שאמר יעקב: כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלוהים. אז זה היה רק ההקדמה כציור.

387§

הייתי צריך לארבע אנשים, לשניים שישבו בבית ויתבוננו בדבר מיוחד, והשניים האחרים היו הולכים אחרי לכל אשר אלך, שאוכל להניח לפחות את ראשי עליהם, כי עדיין לא נודע לכם על מה אדרוך ועל מה אני מהלך שם יחידי ועל מה אני נוסע במרכבה כי בזמנו של משה נהפך המטה לנחש והנחש היה למטה, אך לא כן עכשיו. אני מפחד שמא תראו ותתבוננו בדמות שבה אני מהלך. ובמי שאני דורך עליו, ומי שבא לקראתי. פחד גדול היה אוחז אתכם והייתם נסוגים חלילה אחור, ישמרנו השם, כי אין לאיש בעולם ידיעה על הדבר הזה, 4 אנשים אלה היו מקבלים שכר שווה בשווה, כמוהם ההולכים אחרי וכמוהם השניים שהיו נשארים בבית ומתבוננים במשהו.

388§

אבי שלח אותי ואת אמי לפולין בדרך עברנו בעיירה בה גר אחד ממכרי הוותיקים אשר שמרתי לו טינה בלבי ורציתי להתנקם בו. ומה שעשיתי היה כך: לפני עלות השחר לבשתי שחורים כמו שד קניתי שני דליים ומילאתים מים הלכתי לביתו ודפקתי בדלת ושאלתי עם יש להם ייש טוב? קמה אשתו ופתחה לי את הדלת, מיד שפכתי עליה את כל המים. הלכתי ומילאתי את הדליים בשניה ושפכתי עליו וכך עוללתי לכל בני העירה כולם פחדו כי אמרו השד, רק אשה אחת הביטה לתוך עיני והכירה ולא פחדה. כשחזרתי לחברה שלי אמרתי: הייתי שד.

389§

בבוקרוויטה היה עשיר האכילו אותו עשב והשתגע. הוא היה מנגן בכינור להפליא.
הוא קנה כינור חדש ושבר אותו לרסיסים כדי שקולו ישמע למרחקים.

390§

היה לי כלי של בדולח, הכלי נפל לאדמה, אך התעקם ולא נשבר. מאד אהבתי את
הכלי הזה, בא אחד ושבר אותו לגמרי. היה עלי לאסוף את השברים ולשלחם
לוונציה כדי שיתקינו אותו יפה יותר וחזק יותר.

391§

יהודי אחד היה ספקו של הקיסר. הקיסר אהבו מאד. הוא (היהודי) היה דואג לכל
צרכי הצבא ולא החסיר דבר. פעם הלשינו עליו שהוא נוהג לגנוב הרבה מאוצר
המלך. ציווה הקיסר שלא לתת לו דריסת רגל בחצר המלכות. מקודם היה עושה שם
כבתוך שלו, היה נוהג לבוא וללכת, אפילו עד לקיסר מבלי להודיע על כך. כשבא
עכשיו הכוהו וגרשוהו. היהודי ארב לקיסר בגנו, כשראה אותו, התקרב עמד לפניו
מלא חוצפה כשראשו מכוסה בכובע ושאל את הקיסר: "מה שלומך?" כאילו היה
עומד בפני מי ששווה לו, שאל הקיסר: "מה קרה לך וכי לא תדע כי לפני קיסר רגליך
עומדות?" "למה ומדוע היכוני שומריך?" שאל היהודי, ענה הקיסר: "מפני שהסרתני
את חסדי מעליך וציוויתי לסגור בפניך את השערים". "לשליט גדול כמוך יאה
לכעוס על מי ששווה לו ולא על אדם שפל כמוני, הרי אני עבדך הנכנע וכל ביתי
ורכושי בידך לא נאה לך לכעוס עלי." נראו דבריו של היהודי לקיסר ואמר: "אמרו
לי כי גנבת הרבה מאוצרותי" ענה לו: "יעמדו המלשינים ויוכיחו אם אמת
בדבריהם". לבסוף התברר כי היה חף מפשע, והקיסר חזר להאמין בו ולסמוך עליו
כמקודם. כן גם אני אתכם, לא שמתו אתכם לעבדים ושפחות והעדפתי שתהיו לי
אחים ואחיות.

392§

לולא היתה שרה קוראה לאברהם אחי, והוא לה אחותי לא היו יוצאים ממצריים
וגרר. הוא היה נופל שם. המנהיג שלו (מורה דרך) נתן לו את העצה שיקראו זה לזה
אח ואחות.

⁸ ככל הנראה הכוונה לנתן העזתי (הערה של גרשום שלום).

393§

ישנן 7 (שבע) ארצות בעולם הזה אשר אין בהן לחם כי אם רק פרות האדמה, וגם חכמה אינה מצויה שם. בחלק העולם אשר שם מערת המכפלה יש 7 מיני לחם (מיני תבואה) והחכמה שם רבה מאשר אצל שאר כל העמים.

394§

עלי להיות עכשיו כמו יהודה אשר עיכב בעד בנימין, כן גם אני עמכם.

395§

סוחר תורכי נתן לי למכירה סחורה מיושנת בערך של אלפים אחדים. לא היה לי חשק להעמיס את הדבר על עצמי אך הוא הפציר בי והסכמתי. עשינו חוזה בכתב ולפי ההסכם היה עלי לפרוע לו את הכסף לאחר מחצית השנה. כעבור כמה שבועות הוא בא ותבע את הכסף לפני המועד בטענו כי עליו לנסוע למרחקים ועלי לשלם מיד. לא עניתי כלום. בכעסו הוא תפס את המאזניים וזרק אותם עלי. שאלתי אותו: מה אתה באמת כועס? אחזתי בו הכיתיו עד חולי. תבע אותי למשפט, שאל המלך בגלל מה הכית אותי? עניתי וספרתי הכל והראיתי את החוזה. פסקו שלא צדק ואמרו לי להחזיר לו את סחורתו המיושנת. באותו זמן כבר מכרתי שני שלישים מסחורתו. הלכתי לסוחרים שכנים ואספתי מהם סחורה מיושנת והחזרתי לו.

396§

מי שלבו שלם עם אלוהים ואדם והולך בדרך הישר, צילו הוא תאוה לעיני כל. כולם חומדים להקשיב לו ולדבר איתו כפי שכתוב: בצלך תמדתי. ומי שפונה חלילה לדרך הרע, מכסה אותו אם הסטרא אחרא בצילה, ואם אפילו מתחרט ורוצה לסור מרע לדרך הטוב, הצל שלה מחזיק בו. למה הדבר דומה לאדם עייף מדרך ארוכה וקורה שאחד מוכן לשכב בשמש ובלבד להנפש מהדרך. והשני מבקש לו עץ ענף ונח בצלו. אדם אשר לבו תמים, כולם שואפים לחסות בצילו.

397§

אני משכתי אתכם ועליכם לומר: נלך אחריך ואפילו לשאול, לארץ לא זרועה נלך אחריך ואז היה מתקיים והביאני המלך חדריו. אך כשאדם סר מדרך הטוב מיד אורבים לו והיא מכניסה אותו לחדריה, וחדרים שונים שם, באחד שותים, באחד צמים ובאחרים רוקדים. היא פיתתה אתכם לצום במעמד זה ולשנן את החוק ביראתה היא מושכת את האנשים אליה ואחר כך עוסקת בעצמה בהענשתם. היא

השפחה שירשה את גבירתה וזהו שאמרתי לכם קודם: העלמה האמיתית, גם היא במצוקה גדולה, והיא מסתרת בו בזמן שהיא תפסה את השלטון ואם היא מתגלה לפעמים, היא לובשת צורת אילה שלא יכירוה כפי שהיא באמת, אותה שפחה יודעת היטב שבזמן שהאחרת תתפוס את השלטון היא נפול תיפול וזהו ימלא החרבה. אלוהים עשה את האחת כנגד השניה לכן הזהרתיכם זה כמה פעמים שתשתקו על הכל. ואמרתי לכם: (לך) דומיה תהילה לכן נחוץ ללכת בדומיה ואתם הוצאתם קולות. מזמן בריאת העולם ניתן בידיה כל הנשק, כל המצוקה והמכאוב והצער באים ממנה. וכל אלה שנפלו, נפלו שם, ואפילו אותו ראשון אשר עשה מעשה טוב בשברו את חוקי משה ובפתחו את המעמד ההוא, כי חשב להשתחרר על ידי כך מרשתה, אך בארץ אשר היה בה, אי אפשר היה לבצע (לפעול) דבר כי אין שם זכר לעלמה. אמנם הוא לקח אשה מפולין מאותו המעמד, אבל זה היה רק מעשה (רק פעולה?) ולכן גם הוא נפל שם. עכשיו אגלה לכם את ראשית מוצאה מההתחלה. היא הנה האהובה ביותר אצל אל המות אשר הוא אחד משלושת האלים המנהיגים את העולם. אהבתו אליה היא בלי מצרים, הוא בחר בה ושם אותה על הכאבים החוליים, על הצער ועל כל מיני מיתות המצויות בעולם. מכיוון שכל נשקו נאמן בידיה קוראים לה: זאת האשה (הנקבה) הזרה, זאת האשה הרעה המרה ממוות. היא הנה שאול התחתיות (או תחתיות השאול), ואף על פי כל יש בה דבר טוב מאד וגדול מאד דבר הטמון בה בתוכה ואי אפשר להתקרב אל הדבר הזה אלא על ידי כך שנכנסים אל תוכה. היא הנה הדלת התחתונה, הספירה אל ההתנצרות (טבילה) לכן ביידעם זאת כי טמון בה דבר גדול, ניסו כל האנשים הגדולים להתקרב אליה אך לא נכנסו אל תוכה, כי היא הנה כקליפה השומרת על הפרי. מה עשתה? היא הביאה את כל יראי השמים ואת כל הצדיקים והנזירים לאהבה גדולה וליראה רבה לעצמה, והפיחה לתוכם (בהם) את רוח הקודש, ואת כל החוקים גלתה להם רק בגלל הצום, וכל זאת היא עשתה כדי שיפלו לתוך רשתה, והחניקה אותם ביראתם הבלתי טהורה. היא נקראת אסתר בגללה נעשה נס גדול ליהודים אך בגלל צום שלושת הימים, נפלו אל תוך ידיה ורשתה. ולכן היא פיתתה גם אתכם שתצומו שלושה ימים ותאבדו. אבל תקוותנו היא גם כי נלך בצל צלמוות לא נירא רע כי אתה עמדי, כי לי נתן הדבר להיכנס אל תוך אותה התנצרות, לשבור את הכל להחריב את כל המשפטים והחוקים שהיו עד כה. עד עכשיו היא נקראה המלכה השלטת בכל כי הכל בידיה. היא נקראת בשם רחל, אך זאת אשר כתוב עליה מבכה על בניה, היא הסיתה לבנות את שני בתי המקדש, את הראשון ואת השני, ובעצמה החריבה אותם. לו היה שלמה הורס בעצמו את מעשה ידיו, היה משתחרר מרשתה והיה משיג את הדבר הטוב, והיה חי אף על פי שמלכת שבא הודיעה לו על כך, לא היה בידה לתת לו

חיים כי היא אשה ופחותה בדרגה מגבר. לו היא היתה מתגלה לפני אשה בעולם הזה היתה יכולה להעניק לה חיי עולמים, גם משה אהרון ודוד החזיקו בדבר מסוים וחשבו כי תפסו דבר טוב, אך זה בא ממנה, היא שנתנה להם את השושנה להחזיקה, לכן נפלו, כי עדיין לא התקרב אף אחד לשושנה האמיתית, ולא החזיק אותה, לכן מתו, כפי שספרתי לכם על השושנים באי הנסתר כשהקוסמים הזהירו את הנסיך שלא ייקח אחרת אלא את השושנה הזאת (לא ברור יתכן גם השושנה השביעית) ויקבל ממנה כל ידי כך יותר כוח. איך נפלו אצלה השניים שבאו להורת את הדרך, כריסטוס ומוחמד. כי כך דרכה, היא תרים אדם ותעלה אותו לגדולות ואחר כך תתיז את ראשו. כפי שספרתי לכם על בת המלך הרעה אשר היתה מושכת אליה את כולם ואחר כך הופכת אותם למה שעלה על לבה. אך לי ניתן להיכנס לאותה התנצרות (טבילה) מה עשיתי? העמדתי לעצמי אחים ואחיות כמו אותו מלך גדול אשר לפני האלוהים, גם לו אחים ואחיות כמוכם. הייתי צריך לתת לכם סימנים שתוכלו להתאחד עימם. לו הייתם הולכים אחרי. כמו שאיוון איונוביץ הזכיר לאנשים שהלכו אחריו לא להוסיף ולא לגרוע, אם כי אחי איוון איונוביץ הלכו רק שניים, ופה היה אותו הדבר לכולם, כהולכים לקרב כיושבים על הסיר (סיר לילה?) אך כשראתה אותה אשה זרה, שהעמדתי אתכם הבינה כי לא לריק עשיתי זאת. מה עשתה? שלחה את ראש עבדיה כדי לפתותכם אליה, והכניסה לתוככם את אותה היראה הרעה שלה, והכהתה עיניכם וליבותיכם השמינה כדי שיראה לכם כי בדרך הישר תהלכו. קראתי, הזהרתי ואסרתי לכם אך היא בלבלה את ראשיכם שלא תפנו אלי (לא תשימו לב אלי) כי אכן נפלתם ברשתה, כוונתי הייתה להתאחד עם אותו האח המולך על מלכים, לפי עצתי, כי שם רשתה אינה פרושה ויש ווילון בינו ובינה, והיתה נופלת מעצמה. בעזרת האח הגדול הזה הייתם יכולים להגיע לשלמות ולחיי עולם, זאת אומרת שחרור משלטון המוות ושחרור מעבדות כל שהיא, לעושר בלי גבול ולכל אשר הזכרתי לעיל, עד אשר הייתם משיגים את הזכות להגיע לאלוהי האמת עצמו (או: לעצם האלוהים האמיתי) ורק אז הייתם רואים את ההבדל. היה לאבותינו מנהיג, משה, כשעמד נגדו קרח, ירדו הוא ועדתו חיים שאולה, כן גם אצל יהושע אשר עבר על מצוותו ולכן נשרף על הכל, והרבה אחרים, וכל זה בגלל פיתוייה שיכנסו תחם שלטונה, כן גם אתם הייתם נופלים לבלי קום. וקל היה לקום לאלה שנפלו לתוכה מלמעלה כי לא הלכו לטבילה, אך אתם נכנסתם לטבילה, ואל תוכה. לכן הייתם יכולים ליפול חלילה לבלי קום. לו הייתי אני נופל יחד אתכם בתוכה, הייתי ניצל, הדבר הטוב שנחבא בתוכה, היה מציל אותי ממנה, אך אתם לא הייתם יכולים להוסיף לראות פני. אבל איש פשוט כמוני בלי דעת ובלי תורה, סירבתי לקבל ממנה תורה, וגם יראה לא קבלתי. והיא חזרה ופיתתה אתכם

שתכריחו אותי לגלות לכם את הדבר, שהדבר יקיים אתכם בדרגתכם. אבל כוונתה, היתה שתקבלו את הדבר ואחר כך יתגלה (יתפרסם) הדבר העמים וכך לא היה נשאר מכם אף אחד חלילה. אני נשארתי עומד במקומי ולא נשאר בכם כוח. אני זוכר לכם חסד נעוריתם אשר אז הלכתם אחרי ועמדי. תחילתכם היתה ללכת אליה ולטבילה וחוזר, ואני העברתי אתכם בעזרת הדבר הטוב הזה אשר טמון אצלה, והכוח הזה הציל אתכם מידיה ולא נפלתם אל תוך <פחה> עם הכל. לכן שתקתי בדומיה ויציאתי מהכלא לא גרמה לשום רעש בעולם. היה עלי לצאת מוורשה אל שערים אחרים אל ארץ אחרת והיה עלי לוותר על ירושת העצר של אלוהים. הרי שמעתם ממני במיוחד: נלך על [כך מופיע בתרגום] פולין. כאן בארץ הזאת יש דבר גדול לדרוך ואני דורך עד כאן, אך היא משגיחה על הדריכה ועל הצעדים שלי ושוקלת מה עליה לחשוב עלי. ואתם עוד מחזיקים בה ומוכנים לשמוע לפיתוייה. ובכן מה עשיתי? ציוויתי לשניים מכם לעשות את הדבר השפל הזה. זקן משרתיה ברח בהמולה גדולה ואיתו כל להקתו לאחר שהראיתי להם מעשה כזה, ולא יכול היה לחזור ולעמוד במקומו הקודם, כי מודחים הם ממקומם. אני מדכא ופוצע אתכם רק כדי לטהרם ולהוציאם ממנה. מתוך שאני מדכא אתכם הולך ונשבר כוחה. לכן באו עלי השנה פגעים מכל צד, מחלות, דלות, שמתי את תקוותי באלוהי החיים, כי ממנו תבוא ישועתי, כשיגיעו לידי סכומים, אני מקווה לצעוד עוד צעד אחד למקום מסוים ואשתדל להרים את המעמד הזה עד לשמיים בלבד שהקול הזה יפגע באותו מקום אשר שם קבלתי על עצמי להיות דורך. אחרי זה יבוא חיל של אין ספור יהודים וכולם יתנצרו. סוכם מלכתחילה שהיא מחויבת לקבל את כולם למעמד הזה כי היא הנה השער והדלתות לטבילה הזאת. היא תקבל אותם בסבר פנים יפות, כי תחשוב שכולם ייפלו אל תוכה כפי שנפלו הראשונים. אבל היא תשבר דווקא בגלל המספר הרב הזה. ואם [ועם:] כל זה, אני אומר לכם כי בת מלך היא וכבוד מלכים לה. היא שומרת בכל כוחותיה על כך כי לא יימלט איש מרשתה. לו הלכתם אחרי בשלמות הייתי מוציא אתכם ממנה, והיא לא היתה מרגישה כי אין לה כוח עליכם, היתה נסוגה, כי כבודה העצמי היה מחייב שלא תפגע בכם לרעה, אדרבא, היא היתה שומרת עליכם מכל צד, כי ישוב הדעת אינו משאיר מקום לחטיפה.

398§

כשתבוא ישועתי מאלוהים אקבל כל מי שאראה בו את האות, כי זה יבוא מאלוהים עצמו. ולכל מי שיבוא לקראתי, בראשית ישועתי, אחלק מתנות לפי דרגתו.

399§

כל האבות, כל 12 הדורות רעו צאן והיו רועים ולגבי מה שכתוב כי שלושה רועים סובבו את הבאר, הרי כל הדברים הם בשלושה, לו הייתם אתם רועים את הצאן באהבה, כשישבתני אני בכלאי, בחלקות ובמלים טובות, כפי שאומר הפתגם: את הדבורים צדים בדבשה. לו הייתם נוהגים איתם ברכות, ומרגילים אותם למעשים טובים, ומפיחים בהם יום יום את התקווה באלוהים שיבטחו בו, שינדבו לעניים כל אחד לפי יכולתו, וכל דבריכם באהבה. ולו הייתי אני רואה אתכם בכך, מייד היו חלים עליכם שלושה דברים טובים כפי שכתוב שלושה ספרים נפתחים. ראשית: הייתם נחים שלושה שלושה על פה הבאר והוא היה מעיד עליכם כי טובים אתם במעשיכם. שנית: הייתם ראויים להיקרא אחים ואחיות. שלישית: איני יכול לגלות לכם כעת את הדבר השלישי.

400§

ידוע כי יעקב הוא הנבחר מבין האבות הוא הוא אותו: והבריה התיכון מבריה מן הקצה אל הקצה, היה עליכם ללכת אחרי מן הקצה אל הקצה.

401§

אני ומוחמד השחור שמרנו על ה"חברה". יום אחד הוא היה סרן והלך לפני החברה ואני הייתי רב סמל והלכתי מאחור, ולמחרת להפך. הייתי נוהג להשתובב בדרך הייתי מחליף את לבושי. פעם שמתני על עצמי עור עז, פעם אחרת עור דוב, ולפעמים של אריה או ברדלס ועוד'. נהגנו שההולך כחלוץ היה לבוש מדים והיה לו נשק. פעם התנפלו שודדים על חבורה אחרת אשר הלכה במרחק שני מילין מאתנו. שמעתי את משק כלי הזין רדפתי אחריהם, ואם כי מחוסר שריון הייתי, השכבתי 4 שודדים בו במקום והשאר ברחו. הייתי כה צדיק שאהבתי לעשות חסד עם עמים (גויים) שחסו בי.

402§

הייתי מאוהב בעלמה בבוקרשט ושמה אסתר אטלי. לא אהבתיה כדי לשאתה לי לאשה אבל היא היתה מאוהבת בי מאד, היא כבדה אותי מאד. היתה עוד אחת וגם לה קראו אטלי. פעם התנפלו עליה אנשים בחצר ורצו להביא אותה בכוח לטבילה. כשמעתי שהתנפלו על הבתולה אטלי חשבתי שזאת היא אשר אהבתי, לבשתי מדי וחגרתי את נשקי, והתחלתי לרוץ בכוח כזה שהאדמה רעדה מתחתני, כדי להצילה מידיהם. הרגשתי עוצמה כזאת ובכל צעד התגברו כוחותיי עד כדי כך שהייתי מסוגל לחסל במכה אחת 600 אנשים. הייתי מוכן ומזומן להקריב את עצמי בגלל אהבתה

אף על פי שלא היתה שלמה. אתם לא הרגשתם בלבותיכם כלום שהיה מריץ אתכם אחרי אותו דבר טוב לחסות בצלו.

403§

לאברהם אמרו: לך לך מארצך אל ארץ אשר אראך [בראשית יב:א]. זהו האות החל על היום כי גם לכם אמרו: לכו מארצכם וכו'. כלומר מכל החוקים מהדת שבה הייתם שרויים, דומה לגנן העוקר עצים רבים ושותל אותם בגן המלך, כך רציתי אני לשתול אתכם בגן המלך. וזהו אשר אמרתי לכם: אני מראה לכם את האלוהים, זהו פרוש המילים שנאמרו לאברהם: לזרעך אתן את הארץ הזאת. אבל אתם לא רציתם ושתלתם את עצמכם במקום שפל גרוע עוד מהמעמד היהודי. וכי אנחנו להוטים אחרי האוכל והמשקה באופן גס כמו עדר? כי כל זה ייבול ואנחנו מקווים לסעוד על שולחן המלך. המנהג הוא שבעת שתייה קורא אחד לשני לחיים! למה זה? כי עד כאן היו הכוסות מלאות סם מוות ואנחנו מקווים להגיע לכוס חיי עולם, לכוס ישועות.

404§

כשנהייה ראויים לבוא אל אדום, אלבש לבוש מסוים וגם אתכם אלביש בבגדים כבגדי. למראה הדבר הזה ייבהל כל העולם כולו ויפחד פחד אכזרי. אלה אשר ימצאו אתי בחדרי ילבשו את הבגדים האלה, כי יהיו לבושים שונים אשר אלבש, אולם לא כאלה שלבשתי לראשונה. כשלקח יעקב לראשונה את הברכה ולבש בגדי עשו, נפל עליו פחד גדול למה? כי לקח אותו מאשה. ועוד, אלה לא היו עצם הלבושים אשר ניקח עכשיו, שנית היה זה רק ריח הבגדים אבל עכשיו לא ניקח מאשה. אז כשתעטו את הלבוש שלי תבקשו שלא לבוא לפניי ובכי וצחוק ישמשו בערבוביה.

405§

אני אומר לכם: זה 24 שנים מאז נכנסנו לטבילה ומאז נועדה המועצה לפניי שבאתי לפולין, במשך כל 24 השנים הללו יושבים ונועצים איך צריך לנהוג עד הסוף. אילו הייתם טובים הייתם יושבים גם אתם ביניהם והייתם יודעים מה מתרחש מה התרחש ומה יתרחש, כפי שמלכים נועצים ביניהם כעומדים לחלק את פולין, כי כל הדברים קמים על פי המועצה.

406§

אותו אח גדול נמצא לפני האלוהים ובכוחו להעניק את כליל היופי ואת כל העושר. אך את העולם הזה אשר בו אנו נמצאים, אין הוא יודע כיצד להכניעו רק לי נתנו את הדבר הזה, כי עם הארץ אני, ואני יודע יותר טוב ממנו איך להתנהג כאן. לכן שאיפתי היא להתאחד אתו, שנינו ביחד היינו יכולים לבצע את הדבר בגלוי כפי שכתוב אצלכם: לא תצפו לרגלי המשיחא עד דשרי קשתה בגוונין נהירין. אל תאמינו בצעדי המשיח עד שתראה קשת בצבעים בהירים. זה מכוון כלפי אותו אח גדול עכשיו אומר לכם כי הגיע הזמן שאלך ואבוא לאותו שער הפתוח לפני, לא אדע מה לעשות אתכם כי יפה תדעו שלמען לגשת לעלמה ולהעניק לה אהבה צריך לפעמים לרדוף אחריה שנה או שנתיים ולחזור אחרי [?] כדי למשוך אותה אליו. ואתם לא נאחזתם בה עדיין כל עיקר ובלעדיה לא יגיע שום איש לשום מקום אלא אם כן היא בעצמה רואה אותו כי היא כוח כל הכוחות. היא עתידה להנהיג את כל העולמות וגם עכשיו אף על פי שהיא מכוסה ע"י ההיא שהזכרתי אותה קודם, היא נותנת לי בכל זאת הרבה כוח, ומנחה אותי בכל דרכי. עכשיו מה אעשה אתכם? אצטרך בוודאי לארבעה או לחמישה אנשים, אך מה אעשה, כשנכניס אתכם בשער, ישנן שם שתי דלתות ואני חושש שתכנסו לדלת האחרת, השם ישמור, ואיני יכול לא להראות לכם ולא לספר לכם.

407§

כשירד אברהם מצרימה אמר לשרה: קראי לי אחי, אמרי נא אחותי את. פרעה לקחה לביתו, כתוב כי הכה אדוני את פרעה בנגעים גדולים בעבור זה. ברור שדבר זה נודע בכל הארצות ובפרט לאבימלך שהיה קרוב לארץ זאת, למה איפה אמר לה בשניה אמרי נא אחותי את ואבימלך גם הוא לקח אותה והרי נתפרסם כבר אצל כולם כי אשתו היא.

408§

שמעתם על אחד שקראו לו דוד בר דוד שעשה עצמו משיח וראה לבסוף שלא ישלים. הביאו לפני השולטן, אמר לו השולטן: תראה לי מופת אחד מהידועים לך, אמר לו: אני אקפוץ אל תוך המים לנגד עיניך ואצא חי, טבע בים. רבים מהאנשים אשר נהו אחריו הקריבו את עצמם וקפצו אף הם אל תוך הים וטבעו. אבל אני איני רוצה במות מישהו כפי שכתוב בפירוש: כי לא אחפוץ במות הרשע. רצוני הוא להבטיח שתגיעו לחיי עולמים.

409§

פעמיים עמדתם כנגדי, בפעם הראשונה בוורשה הלכתם בין העם (גויים) והפצתם דברים עלי אשר ציוויתי עליכם שלא לפרסמם אף על פי שאסרתי, לא שמעתם. אני רציתי למתוח את הקשת על העמים (גויים?) אך מה יכולתי לעשות כשהעם שם אתכם מול החצים כנגדי? שאכנס לפחות לבית הסוהר. והיתה לכם כבר דריסת רגל. אך אתם פניתם מיד לדרך אחרת בוורשה ואני לאחזק בשנת 60. בפעם השניה לפני שיצאתי מן הכלא העם (גויים) קומם אתכם נגדי ומה היה עלי לעשות? הוצאתי את הקשת מידי ועד היום הזה אני סובל ביחד אתכם. יהודי עשיר מאד היה אצל מלך. ליהודי העשיר היה אח תלמיד חכם וירא אלוהים, והוא דאג לכל צרכיו. באו למלך ואמרו אתה מהלל את היהודי על יושרו, הנה יש לו אח ירא שמים תם לבב עם אלוהים ואדם והוא משאיר אותו בעוניו. קרא המלך ליהודי העשיר ושאל אותו לפרש הזנחתו. ענה לו היהודי: הוא ממאן לקחת יותר מאשר נחוץ לו לצרכי יום יום, אם לא תאמין לי, קרא לו, יעמוד כאן לפניך ואני אשים בדרכו כמה שקי כסף ותראה בעצמך שלא ימצאם. שלח אחריו המלך שיעמוד לפניו. אמר העני אל לבו כל ימי חיי לא קרא לי המלך אף פעם, ועכשיו קרא לי, בוודאי כדי לנקר את עיני, אכסה את עיני ואלך ואדע את הדרך שאוכל לחזור לביתי כשאין לי עיניים. כן עשה הלך כעיוור כשנתקל בשק כשל ונפל אך בקומו כיסה שוב את עיניו והמשיך כך על יד כל השקים. הגיע לפני המלך, שאל אותו המלך: למה יסגור עיניו, ספר לו היהודי את כל האמת מה חשב ומה עשה. אמר המלך, כל השנה לא יכולת לעשות עצמך כעיוור אלא כשאני קראתי לך?! ראה המלך כי צדק היהודי העשיר, כן אני ביקשתי אתכם במפורש שתמתינו לי שנה אחת עד שאצא לחופשי, ואתם הייתם עיוורים בצאתי (הלכתם בעיוורון). לו מצאתי אצלכם לפחות אהבת מה כפי שכתוב: מה לך בבית והיא ענתה שיש לה רק מעט שמן. כן היו עוזרים גם לכם מכל צד כפי שכתוב במפורש: הבא להיטהר מסייען לו.

410§

בשנת 1784 בראשון לאפריל אמר האדון: מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. אני אומר לכם שכל הטוב נמצא אצל אותו האח הגדול אשר דברתי עליו קודם, מראשית הבריאה, חבוי כל הטוב בגבולותיו. כי שם האדמה אינה ארורה ונמצאת בין העולמות שהקללה חלה עליהם, מגודרת מהם, ויש בה כל מה שלב האדם חפץ: צלי חיות ועופות שמנים. האדמה מוציאה מעצמה לחם לבן כהרף עין. הוא שואף תמיד להתאחד עם האנשים השוכנים בעולם הזה. הוא יודע עלי שנוצרת כאן בעולם הזה ושאני מתייגע ורודף אחרי איזה דבר טוב, ידוע לו גם כי גם לי אחים ואחיות כמו לו ואף על פי כן אם הוא נמצא בתוך האלוהים נבצר ממנו האופן לעבור את הגבול

ולהיות כאן עמנו, כי המחיצה היא מבראשית, לו הייתם אתם אחים שלמים, הייתי שולח לו עצה ממני לגלות לו שבו חבוי דבר טוב, אך הוא בעצמו אינו יכול להשיג אותו, בגלל גודל מחשבותיו אבל אני אדם פשוט, הייתי מייעץ לו איך עליו לקחת אותו (דבר טוב) שהמחיצה לא תעכב בעדו, ולפי שהיה יוצא מגבולו, הייתי אני מסדיר בינתיים את ביתי ואתכם, אחים ואחיות. הייתי מצויד בכל האותות אשר גם לאחים והאחיות שלו. ברגע שהיה מגיע עם ביתו לביתי היתה פורצת שמחה כזאת שכדוגמתה לא היתה מעולם. כי היו האחים מתאחדים עם האחיות ההן והאחיות עם האחים ההם לבלי הפרד. הוא היה מברך אתכם כפי שברך יעקב את בניו ולהפך אני הייתי מברך אותם, הוא היה דואג להליכות יפים לביתי כפי שהמלכה שבא עסקה בתכנון ביתו של שלמה. הייתי מבקש ממנו שיברך את ביתי, את פרדסי את כרמי, שיעלו יפה כמו אצלו. ומה (שלא) הייתם מבקשים ממנו היה נותן לכם. זאת אומרת: קומה, יופי, חכמה, כוח, חיים ועושר. כל זה היה נותן לכם. הוא היה כבר מבין ורואה למה אני רץ אחריכם. לו הייתם הולכים אחרי השלמות כשהייתי בכלא הייתי מצווה עליכם לעמוד על המשמר יום ולילה. אתם בצד אחד והנשים בצד שני. או שהייתי פוקד עליכם להסתכל בעמדכם בדבר אחד בלי להפסיק אף לרגע להביט בה. לא לישון כלום, היתה לכם כבר תמיכה ממנה ועזרה ממנה, וביום לפני התגלותה היו מתחלפות צורותיכם ומקבלות צורתה, ולו הייתם ראויים לראותה, הייתם מבטאים רק מילה אחת שהייתי גוזר עליכם לבטא, הייתם אומרים שושנה, וכבר הייתם נאחזים בה אחיזה נצחית בלי סוף. היא היתה מברכת אתכם בזה הלשון: ברוכים אתם ילדי עד כאן רדפתם אחרי מעכשיו אהיה עמכם לעולם. אף על פי שהיא מולכת בלעדית, היא אוהבת כשכרוכים אחריה לעזור לה להעניק אהבה. עוד בהיותי בכלא נתנה לי סימנים לעשות עמכם מה שהתכוונתי לעשות וכשנכשלתם בוורשה בכתה וכך אמרה לי: ראית מה עוללו לך אנשים, גם אני בכיתי שלא יכולתם להחזיק מעמד, אתם רואים יש כמה עלמות. כשנכנסתם לטבילה נתנה לכם עלמה אחת לשמירה אך אין זאת העלמה שאנחנו רודפים אחריה. היא היתה עוזרת לכם לעשות מעשים שאי אפשר לעשותם בדרך הטבע. כן גם עכשיו כשתבואו למקום מסוים יתנו לכם איזו עלמה כשומרת, ואז לו הייתם מסתכלים בדבר הנזכר בלי להפנות פנים רק להביט ישר לזה מה שהייתי מראה לכם.

411§

אתם מבקשים שאלמדכם איך להתפלל לאלוהים. עכשיו אני דורך כדי להגיע לדלת ואי אפשר לי ללמד אתכם, אך כשתבוא ישועתי תצאו מהכל ותהיו טהורים.

412§

היטב אלמד אתכם איך לסור מעם אדוני, יהיו לכם די דבוקים בעתו.

413§

המלים מעשים זרים משמעם ללכת למקומות זרים, כי כוונת המילים האלו אצל יעקב היא: מעשים יפים.

414§

כן הייתי מבקש מאותו אח גדול שייתן לי במתנה הר אחד מארצו אשר גודלו 3 מילין ושימלא את כל דרישותיי כי האדמה והעצים יהיו מזהב טהור, ואילו רציתי 6 שוורים שמנים, היתה האדמה מספקת לי אותם בין מטוגנים בין מבושלים, וכן עופות פרות יינות וכו'. וכן היה הדבר בידי להסתיר את ההר מעיני הבריות וברצוני לגלותו היתה מתגלה ואיש לא היה ראוי לנגוע בהר הזה. וכן הייתי מבקש עשב אחד מארצו, אשר בכוחו לחדש את השנים לא כזה שעושה אותך כבן 15 אלא עשב המחזיר לשנת 20 של חי אדם. כן הייתי מבקש ממנו באר אשר בן 100 הרוחץ בה, מתחדשים נעוריו. אם כי זה קצת קשה להעביר את ההר הזה עם הבאר, זה היה לוקח כ 8 ימים, הוא היה עושה זאת למעני.

415§

אז כשהעמדתי אתכם לאחים ואחיות שמח האח הגדול מאד, הוא וכל ביתו. הם אמרו: אלה האנשים אשר שואפים להגיע לשלמות שלנו ולהתאחד עמנו. לו הייתם שואלים אותי למה שמתי אתכם כאחים ואחיות, הייתם שומעים את תשובתי ויודעים עם מי כרתתם ברית.

416§

אגיד לכם איך זה בא שהמלכה שבא הלכה לשלמה. הרי היא מעבר למסך ומעבר לחיץ ומי נתן לה רשות לעבור את המחיצה? תדעו לכם כי היא מלכה בארצה שלה, היא שולטת בהרבה תקיפים. וכמנהגו של עולם יש להם מרכבות ניצחון וכוח לצוות שיבואו שתי ציפורים גדולות להירתם למרכבות האלה ולהרימן מן האדמה אל האוויר. את שמות הציפורים לא אוכל לגלות לכם, הן נמצאות כאן מטעמם וכשהן מתקרבות אל אותה מחיצה עומד פתאום איזה [?] שאינו נותן לעבור לצד הזה כאן, קרה שאדון אחד משם הצליח איך שהוא לעבור את המחיצה באותה מרכבת אויר, התפלל מאד על כל הדברים והאישים שראה כאן. בראותו עלמה מסוימת חטף

אותה, שם אותה באותה מרכבה והביא אותה מתנה למלכתו. המלכה שמחה בה מאד כי לא ראו כמוה באותה מדינה. המלכה שבא נתנה אותה במתנה למלך הגדול שלה: אשר אף שמח מאד במתנה והודה לשבא בעד המתנה. העלמה נראתה לו למלך והיא חביבה עליו עד [היום] הזה. כי היא רוחצת כל 100 שנה באותה באר ונעוריה מתחדשים. כשראתה המלכה שבא שבני העולם הזה נעימים ונחמדים הם בקשה ממלכה שייתן לה כוח לעבור את אותו פרגוד כדי שתוכל לקיים חבור עם גבר מהעולם הזה. באהבתו אותה שלח עמה אחד מהאחים שלו, שיעביר אותה, אל מעבר למחיצה, כך הגיעה לשלמה והוא עשה את חפצה בכל.

§417

אינכם אחים ביחס אלי אך ביניכם לבין עצמכם עליכם להיקרא אחים ואחיות.

418§

השלושה אשר מנהיגים את העולם הולכים לפי דרכם, אך אדוני המות רוצה לעקור את העולם ממקומו, אבל האח הגדול שם עינו בעולם ומשגיח בלי ידיעתם, ומשתדל להציל כל מה שנחוץ לקיום העולם ולכן כותבים וחותמים בימים הנוראים (כתוב בזמן תקיעת שופר) את כל מעשי בני האדם, וכך גם אצל ההוא, משקיפים משם על בני העולם הזה, ולילה לילה ישלח שליחים לעולם הזה לרגל אחרי מעשי בני אדם ובעיקר אחרי "החברה" ואחרי מעשיכם. וכשאני הקימותי אחים ואחיות, הודיעו לו השליחים כי קם דבר חדש בעולם וישמח שמחה גדולה, ואמר: אלה יהיו לנו לעזר להתאחד עם דרי עולם ומאז שנפלתם הוא רוגז עליכם וגם עכשיו אומרים לי שליחי הבאים אלי כי הוא כועס עליכם, לכן גם אני כועס עליכם, אומר לכם: אנחנו זקוקים זה לזה, אני צריך לו והוא צריך לי, אילו היינו מתחברים ועושים דבר אחד (מעשה אחד) אפילו לפני זמנו, אלוהים בעצמו היה מסכים לכך מאהבתו את שנינו. לו הייתם נמצאים בשלמות, אז, כשיצאתי מבית האסורים, הוא היה בא אלי, בדיוק כפי שהבטחתי לכם: "אני את אלוהים אראה לכם" הכוונה היתה אליו, הוא היה נותן לי בכוחו חתיכה מפולין 50 או 60 מיל כפי שצריך לפי דרכו, הוא היה נותן לי את אדמתו שהיא זהב עם כל סמכויותיו וחזקותיו כפי שמתואר למעלה. ללא גשם ללא רוח ללא שמים, כי אם שמים חדשים. בלי בתים, בלי גגות, אלא גדולתנו ורום קומתנו, ובחלקת האדמה החדשה שהיה נותן לי, לא היתה שליטה לאותם אחרים, כי שלטונם משתרע רק על האדמה הארורה הזאת. הוא היה שולח לי נשים ועלמות יפות לאין השוואה. ואני הייתי שולח לו בעזרת (על ידי) אחד מכם, שתי עלמות ואף על פי שיש לו עילוסים עד אין קץ, היה מעריך את המתנה הזאת מעל לכל. בארצו,

בארץ שבה הוא נמצא חיים כולם ונקראים כל אחד לפי מדרגתו, מתחתיו ישנם מלכים ואדונים, שם אין מגדלים לא חיות ולא עדרים ולא עופות, האדמה נותנת הכל מעצמה כפי שכבר מסופר למעלה. וכשימצא בעל חי, יחיה כמו האדם, לא רחוק משם ישנו אי אחד ושם גרים פשוטי העם וחיות יש שם וחיות בית ועופות וכו' וכו'. וכשבאותה ארץ יחטא מישהו, המלך כועס ושולח לאחר המשפט (לאחר ששופטים אותו) לאי הזה ושם הוא מת. כל הטוב וכל האושר הם מנת חלקו, ובכל זאת גדול רצונו להתאחד אתנו בעולם הזה ולכך תקוותו. אך להוריד הכל שאולה ולהעלות למרומים נתן רק לי. כמו כן ישנם באותה ארץ שמים חדשים, והשמש והירח, אורם לא יתואר, כי בעולם הזה יש פרגוד בשמים אשר מסתיר את קרני השמש. לו הייתי שולח אתכם אליו, לא היו עיניכם מסוגלות לשאת את שפע האור באותה ארץ והיו נאלצים לתת לכם צעיף לכסות את פניכם למשך כל הזמן שהייתם נמצאים לפניו. לו היה נקרה לכם הדבר הזה, היתה קומתכם גובהת ולו היה הוא רק נוגע בפניכם, הייתם יכולים לשאת (לסבול) את הכל כשם שאותם האנשים אשר חיים בארץ ההיא רגילים אליה. ועוד דבר, הייתי מבקש ממנו שתילים (כתוב ענפים) מארצו, והייתי נוטע אותם בגני והם היו מוציאים קולות ערבים מעצמם, כקול מכלול כלי הנגינה, ולו היה עולה ברצוני הייתי מזמין מלכים וקיסרים שיבואו אל ארצי ויוכחו כי עמנו אל. לילה לילה מרחפים דרי אותה ארץ באוויר, והנשים אסור להם ביום כי אם רק בלילה וחסרונן כי לא תוכלנה לקחת בעלים כי הן כולן שלו. כל הגברים אשר שם, כולם שלו. את המלכה שבא הוא אוהב מעל כולן והוא קורא לה בת שבע, לכן היא אהבה כל כך את שלמה כי התפלאה שחכם כמוהו יצא מבשר ודם, וכן גם לאחים שלו אין נשים. הנשים שלו מותרות להם והם משתמשים בהן. וגם זה נחשב חסרון כלפי גדולתם. הם בוטחים כולם שהדבר יתמלא בשלמותו זה יביא גם להם תיקון. כי יהיה חבור עם העולם הזה והם ייקחו נשים מהעולם הזה והגברים מכאן ייקחו נשים משם. ותהיה דרך מאתנו אליהם ומהם אלינו. הם גם ישנים משהו וגם זה חסרון, יש להם חלקי גוף גדולים (איברים?) ושלישית וגם זה חסרון הם שולחים מהמקום הגדול הנקרא שמי השמיים, את החוטאים מארצם למקום אחר שימותו שם. וכל מקום שיש שם מות יש בו שגיאה, ועוד הרבה דברים בקשר עם זה שלא אוכל למנותם עד שייגיע זמן הגאולה הכללית. לאחיו ישנן עלמות ואין להם נשים ולו לעצמו ישנה אחת הנשואה לו, מלכה. כל אחד מאחיו חובש כתר ויש לו מלכות משלו אך הם גרים תמיד אצל גדול המלכים ויושבים למשפט על דרי העולם הזה וכשמישהו מהגדולים כאן נמצא ראוי למות, מכניסים בו את הרצון למות ולכך יש כאן כוח להמית. שלשת אלה אף על פי שהם חורצים את המשפט ומוציאים את פסק הדין, אינם יודעים מאין להם הפסק דין. כי כאן מלך המלכים הוא גם כן שומר לפני

אלוהים אך הוא אינו יודע את מי הוא שומר. לו היה יודע על האל האמיתי, לא היה בו כל פגם, כשהוא עושה מעשה טוב, אינו יודע מאין זה בא לו. כפי שמודיעים לי, גם מודיעים גם לו. לו היה נותן לי רשות לבצע לא הייתי מקבל ממנו את הכוח הזה, כי ממנו היה בא הכוח עם פגם, ואני רוצה בלי שום פגם.

419§

Brincona Wode נסע לטייל מרחק כמה מילין לכפר גדול, פגע בדרך בפסל עתיק ציווה להורידו ומצא שם אוצר, ארגזים גדולים בצורת בתים. להוצאת ארגז אחד צריך היה לרתום 180 זוגות שורים. הוציא 12 ארגזים כאלה. כשרצו להוציא את השלושה עשר, באה אשה וצעקה <Trakole>, כלומר גם אתה עוזר להוציא את האוצר? ברגע שאמרה את זה נקרעו כל שרשרות הברזל, והארגזים על השורים נבלעו באדמה, רק הזוג הראשון נשאר בקצה ומיד נקוו במקום מים. אני הלכתי לשם בכיוון ורחצתי במים ההם.

420§

בפרק זה מסופרים מעשי גבורתו כשהציל 700 מרכבות וכמה מאות אנשים אשר שקעו בשלג העמוק.

421§

באיוואניה אמרתי: שמן תורק שמך [שיר השירים א: ג] כשמריקים שמן מכלי אל כלי דבר זה מצריך התעוררות מצד האדם כפי שכתוב שמן תורכי, בדיוק כמו בעצם תורכי בתלבושת תורכים וכך יתקדם שמו בין העמים כפי שכתוב ינהרו אליו כל הגויים [ישעיה ב: ב] ולא כתוב ישראל. ראיתם בעין שציוויתי לכם למכור את הספרים העתיקים. ואיכה לא הבנתם שכל הספרים והחוקים ישברו כקליפת השום? כי בלכת אדם ממקום אחד לשני עליו להניח את כל מנהגי המקום הראשון ולהחזיק באלה הנהוגים במקום שהוא נכנס. מה היה על שכלכם שהשלכתם את עצמכם אל תוך אותו מקום שממנו יצאתם וקראתם בפני את שני השמות האלה ת"ת (תפארת?) ושכינה מה הם בשבילנו? כך זעקו כבר אבותיכם ואבות אבותיכם ואין מענה. הרי רק מה שבעל הבית אומר צריך לעשות כן גם עליכם היה לפעול לפי מצוותי ולא מה שהמצאתם מראשיכם.

422§

כל העי"ב בעולם הזה הם ממונים בשמים. השדים האלה הם רק בשליש אחד
אנושיים, ביתר שני השלישים הם מאבן. יש בהם אמנם הכוח להיהפך לאדם שלם,
אבל זה רק לפעמים.

423§

בשנת 1784 ב10 לאוקטובר אמר האדון: ידוע אותו גדול בכס הנקרא רב המנונא
סבא, לפני שהיה אומר משהו חכם היה קדם כל מדבר איזה שטויות⁹ גם כשמעתם
משהו שנאמר על ידי למה לא הבינותם שמהשטות הזאת תצא בוודאי חכמה? איש
לא שם לב, היה זה רק כצחוק בעיניכם. התדעו כי כתוב אצלכם: הני טפשי
מסתכלין בלבושא דמלתא והני דיודעין יתיר מסתכלין בגופי תחת לבושא הטיפש
מסתכל בלבוש והחכם בזה הלבוש את הלבוש. היה עליכם לדעת כי בוודאי מסתתר
דבר מאחורי הלבוש.

424§

באותו לילה אמר האדון: היו עקביים אמצו והצניעו לכת ולא יהיה חלקכם עם
המשרתים (עבדים) ועם השפחות, יתכן שייכמרו רחמיה עליכם ותדבר אליכם כפי
שדברה אותה בת מלך אל בן המלך אשר עמד ללכת ולהרוג פיל: קום עמוד מהארץ,
כך היא תכיר אתכם כשתנהגו לפי המידות הנזכרות למעלה. היום יום הכיפורים
אבל אנחנו נשיר את השיר ששרים בזמן סדר של פסח אדיר במלוכה והשיר מסתיים
כך בזה הלשון: לך אדוני הממלכה. וזהו תפקידכם. ברוכים אבותיכם סבותיכם
ואבות אבותיכם כי תישאו את השם אחים שלוש פעמים בשנה יראה כל זכר (לפני
ה').

425§

היה מלך ולו עבד נאמן, הפקיד בידיו את ביתו, מינה אותו למזכיר המלך ועשה אותו
נאמן על כל ביתו. קרה ומלך אחר הכריז עליו למלחמה. הלך המלך לרואה מזלות
וביקש ממנו לבחור לו עבדים נאמנים שילכו עמו למלחמה. ציווה האסטרולוג החכם
כי יזמן המלך את כל עבדיו לארמונו למשך 2-3 לילות, ועוד אמר כשישנו יצווה מלך
להדליק בחדרם הרבה נרות, וישים בעצמו לב כי תבוא יד ובכל מי שתיגע, יהיה ידוע
כי נאמן הוא וראוי ללכת עם המלך למלחמה. עשה המלך כדברו וראה והנה נגעה
היד בכל אחד חוץ במזכיר. תמה המלך תמיהה גדולה, אמר לו הרואה בכוכבים
מזמן ידעתי כי כוזב הוא אך ראיתי את רוב כריכותך אחריו ושתקתי, עכשיו לך אל

חדרו ותמצא שם כתב וממנו תראה את טיב אהבתו אותך. עשה כן ובאמת מצא שם
מכתב אל המלך היריב ובו הוא מציע להסגיר לידיו את כל הצבא בשכר 50 מליון
דוקטים, וגם התשובה נמצאה ובה מציע המלך ההוא 7 מליון.

426§

עבד אחד עבד את אדוניו במשך 17 שנה, נאמן היה ופקח, היה לו שק מלא דוקטים
אשר השתכר בעבודתו והיה חוגר אותו על מותניו. ככלות 17 שנה החל העבד לשתות
ולזנות, אמר לאדוניו: הנח לי ואלך, נתן לו ללכת. הלך ובא ללבוב, שם נכנס לבית
בושת ובילה, השקו אותו והורידו ממנו את כספו ושמו אותו על ערמת אשפה.
בהקיצו ראה והנה כספו נלקח. מה עשה? הסתובב בעיר ומצא בית של סוחר אמיד.
פרץ לתוך המרתף הדליק נר ומצא כסף רב, מלא לעצמו שק, נכנס למרתף השני
ומצא שם הרבה זהב, זרק את הכסף ולקח את הזהב, הלך למרתף השלישי ומצא
מלא אבנים טובות, זרק את הזהב ולקח את האבנים, הלך למרתף הרביעי מצא שם
יין ועוד משקאות חריפים. השתכר והתחיל לשיר ולצרוח בקולי קולות. בבקר בא
בעל הבית וראה כי הדלת לאוצרותיו פרוצה שמע את השירה ונבהל מאד. שלח
הרבה אנשים לבדוק מה שם וגם כמרים ביניהם. חזרו נפחדים ואמרו כי שד נמצא
במרתף. אחד אמיץ שם את נפשו בכפו והלך לראות. נכנס והנה לפניו אדם רגיל
ובידו שק. יצא והודיע, שלחו שוטרים ואסרו אותו. הודיעו לבעל הבית אשר אצלו
שירת, בא ופדה אותו. משמע כי השתכרות היא רעה, הוא איבד את כל זכויותיו,
היה בבית הסוהר וקיבל מלקות.

427§

שנים עשר איש גמרו אומר להשקות אותי לשכרה בגלל קנאתם בי, כי נהגתי תמיד
לפי השכל הישר, שתו עמי שלושה ימים ושלושה לילות. הם הסתדרו ביניהם ונחו
מפעם לפעם אך לי לא נתנו לישון ולאט לאט סטייתי ממנהגי, אמרתי לאדון אחד
שיתן לי סוס טוב וארכב קצת ואתרענן. אמר לי: לך לאורווה וקח את הטוב בעיניך,
בחרתי בשחור, איש לא יכול היה להשיגו, רכבתי ישר לארמון המלך. רכבתי (טסתני)
בחצר הלוך ושוב. המלך הביט מבעד לחלון וראה אותי. מכיוון שהייתי קצת שתוי
הוצאתי אקדח ויריתי, הכדור עבר על יד אוזן המלך, מיד הקיפו אותי משמרות
המלך ובסגרם את השערים ניסו לתפסני. אני הוצאתי את חרבי וצעקתי צעקה
גדולה, אשר לשמעה נשמטו כל כלי הזין מידי החיילים ואז נעלמתי. כמה מאות איש
דלקו אחרי אך אני ברחתי בין רחובות העיר ולא תפסו אותי. אחר כך באתי אל

⁹ ראו זוהר חלק ג' מז ע"ב.

האדון אשר שאלתי ממנו את הסוס. איש לא הכיר בי שאני יהודי כי הייתי לבוש כולי באדום. חשבו אותי לבעל אחוזה. האדון הזה שלח איתי את אחותו העלמה ונסענו במרכבה לארמון לא רחוק מבוקרשט. הארמון היה מוקף חומה ומים מסביב לה. ביליתי שם 4 שבועות עד שנשכח הדבר.

428§

לו ידעתם למה ומדוע קראתי לכם בשם הזה אחים, נשמותיכם לא היו יכולות להחזיק מעמד בתוך גופותיכם והיו יוצאות, הרי ידוע לכם שסניור סנטו אשר היה רק דבר זמני, כנה אותו וקרא לו: הוא הנהו אחי, ברור כי לא לשווא קרא לו כך. ואני כיניתי אתכם למען קיום נצחי. ואת אשר אמר אותו ראשון איני חפץ לגלות לכם אבל בכל אשר נלך עלי לקרוא לכם בשם הזה אחים וכשעמדתם אתם מנגד, היה עלי להניח לכל, ולבדי עמדתי במקומי. שמעתם מפי שאמרתי כי יבואו יהודים לאין ספור, כמספר העלים בגני, כדי להתנצר וזה אינו מתקבל על הדעת, כי כל היהודים דבקים בדתם ואומרים מוטב להיהרג ולא לעבור על הדת. יש עליהם מנהיג, נחוץ יהיה להזיזו להפילו אותו ממקומו ואז תראו מה יתרחש איתם. אתכם חטפתי ראשונים מביניהם כדי להביאכם לאותו מקום יקר ומרומם אשר לא אבותיכם ולא אתם ידעתם עליו. לו הייתם שומעים בעצתי במעמד הזה, ומכבדים את המעמד הולכים בקר וערב לכנסיה, אוהבים זה את זה, מכבדים זה את זה, מתכחשים לכל החוקים הראשונים, הייתם רואים בכבוד אפילו מהממונה עליהם. והאדונים היו מעניקים לכם אוצרות ומתנות אפילו לו היו מתנגדים לכך בפנים. הם היו מוכרחים להוכיח כי הם מכבדים את מעלותיכם אך עכשיו שניאצתם זה את זה, רצו לדחוק אתכם מהכל ורק אלוהים מנע את זה בחסדו הגדול.

429§

שימו לב כשהורסים בית כנסת ישן, מפרקים אותו לאט לאט, או בית מוזנח מאדם נחרב ונופל מעצמו כפי שכתוב: "ושאיה יכת שער" [ישעיהו, כד: יג] וכן כל הדברים לו היו הורסים אותם בבת אחת, העולם לא היה יכול לשאת את זה, אבל לאט מביאים אותו לכך. אמרתי לכם: עד שכל המלכויות תיהפכנה על פיהן וכל הדתות תשתנינה ותצאנה מהגבולות שקבעו (הקדמונים) האבות, זה כמה שנים שאמרתי לכם שפולין תחולק ל-4 חלקים. זה ארך הרבה זמן עד שזה התקיים ויצא לאור. וגם השאר יגיע לחלוקה, גם המדינה שאנחנו יושבים בה עכשיו, תחולק אבל הכל לאט.

430§

העלמה נמצאת עוד בשלמות משני הצדדים.

431§

כשתדעו ותבינו את דרכו של אברהם שהוא העמוד הראשון וכן את דרך יצחק ויעקב, תדעו מה יקרה עד סוף הימים, אלא שהעולם עדיין מתנועע כי ישנן רק שלוש רגלים, ורק כשיבוא הרביעי הרגל הרביעית, יהיה העולם קבוע ולא יחרב. שימו לב, בני ישראל אינם נוהגים לברך את בניהם שיהיו כמו אדם שת נח וכו' ובניהם וכו' אלא מברכים שיהיו כמו האבות ונשיהם כי הם ראשית העולם וסופו וכל דרכם לא היתה אלא ציון (ציור) בדרך אשר בה אנו התחלנו ללכת עד עכשיו וכל הדרכים אשר נמשיך ללכת בהן מן הקצה עד לקצה סומנו על ידם בשביל הדור האחרון. וגם המילה מראה כי לא שם לב לגופו מאהבת בוראו והשאיר בזה צוואה לצאצאיו לאהוב את אדוניו בכל מאודם ובכל נפשם.

432§

לו הייתם נותנים לי למתוח את הקשת אז כשהייתי בפעם הראשונה בווארשה, ולא הייתם מכניסים אותי לאותם הדברים בלי ידיעתי כי היה בי נכון כוח (עצמה) כזה שכבר ביום השלישי לאחר המאסר הייתם עומדים כולכם אחים אחיות בכפרים ובעירות בקרבת צנסטוכובה ואפילו בתוך העירה עצמה שם הייתם מבלי כשניים עד שלושה חדשים, הייתם נוהגים לפי הוראותיי עד שהיתה אותה עלמה עצמה מבקשת שתבואו אלי הייתם נוהגים במדות שהזכרתי קודם עד שהייתם מתחבבים עליה עד כדי כך שהייתם ראויים לראות אותה פנים אל פנים. הייתם נשארים בלתי נראים אך רואים את הכל, הייתם אוכלים ושותים אתי והיינו מדברים ביחד. קולכם היה נשמע אך פניכם לא נראות הייתי מצווה עליכם לבקש ממנה שלושה דברים: ראשית חיי עולם, התחדשות נעורים בעשרים שנה וזהר לפניכם כזוהר השמש.

433§

אותה עלמה היא בודדת מבראשית ואין מי שישרתה וגם העלם שלב שרוי בבדידות ואין מי שישרתו ואם תשאלוני מדוע זה כך? עליכם לדעת כי ישנה בזה חכמת אלוהים ואין שיעור לחכמה נסתרת ונפלאה זאת.

434§

כשיגיע הזמן ויבואו אלי היהודים, יירשם כל המחנה אנשים נשים וטף בספר. ואחלק את החבורה לקבוצות ואשים עליהם זקנים מהיהודים האלה ללמד אותם יראת השם ותמימות עם אלוהים ואדם, אבל עליכם שהייתם אחים ואחיות, אשים אחד יהודה שיורה לכם את הדרך לעבוד את השם בכל לבבכם. הוא ישאל כל אחד ואחד מכם האם אתה הוא אשר סטית מדרכי אלוהים ועשית מעשים אלה ואלה? תענה לו: אני, אני הוא. הוא ישאל עוד: האם אתה מקבל על עצמך ללכת מהיום והלאה בדרכי השם לדבוק בו? אם תמאן ימחק שמך מיד מהספר ותורחק לעולמים מהחבורה ואם תאמר: אהבתי את אלוהי בכל לבבי ולא אסור ממנו ואעבוד אותו, יכיר אותו זקן אם נאמנים דבריך ואם לאו. רק כשתקבל על עצמך את עול האמונה יתחיל ללמד אותך במשך 3 או 4 ימים, איך לנהוג. הוא יגיד לך איך עליך לאכול, לשתות, לישון, לדבר לשבת ולעמוד. לאחר 4 ימים אלה שוב יבוא אליך וישאלך: האם מעתה כבר לא תעשה כפי שעשית לפני כן? תענה: לא! ועוד ישאל: האם קיימת במשך ארבעת הימים את כל מה שאמרתי? כשתענה לו דבר שקר מיד יגיד: כוזבים דבריך. הישמרו פן תמחקו חלילה מאותו ספר. ועוד ילמד אותך במשך ארבעה ימים איך לנהוג בצניעות דע לך כי אז נלך (לשרה/ סודה?) של הדעת שלא ידעת עליו, לעבוד שם את אדוני לכן הזהר בדברי בהוראותיי.

[פאנייה שלום הותירה עמוד ריק ממוספר באמצע הסעיף]

כן תהיה גם אשה יראת השם שלמה עם אלוהים ואנשים ואותה אשים על הנשים אשר נקראו אחיות והיא תלמד אותם מידות כפי שתיארתי קודם. לפני שזה יתרחש, אתן פקודה שלא ייזכר בין החבורה השם, אחים ואחיות, כל מה שהוא ילמד אתכם הם מנהגי כבוד מלכות. הרי אמרתי לכם שאני הסנה הבוער ואינו אוכל, כי הייתי כצנינים בעיני כל רואי. בעיני היהודים הייתי לצנינים מפני שהתנצרתי ובעיני הגויים הייתי כצנינים בגלל שנהגתי בפאר, בעשירות הפמליה, רוכבים הוזרים וכו'. ולמה עוד אהיה גם לצנינים בעיניכם? ידוע לכם שכתבו מי אלה המחזיקים יום יום בתקוות (אלה) היכולים להפוך מרירות למתיקות (מאן מנכון חשיבא מהפכן לנהורא וטעמי מריאא למתקא וכו') כי לעולם תבוא המרירות לפני המתיקות.¹⁰ ראיתם אותי עם הארץ בלי תורה שאינו יודע לכתוב, בלי לשון (שפה) ובכל זאת עברתי את פולין ובאתי בסוד עשירים אדומים לולא היא ששמרה עלי לא היה נשאר חלילה כל זכר ממני.

¹⁰ זוהר חלק א' ע' ד ע"א.

תדעו שבהתחלה יצא לקראתכם נחש שארכו 3 אמות, כמה הבהיל אתכם וכמה בלב את מחשבותיכם עד כי נסוגתם ונפלתם. לו הייתם חלילה רואים עכשיו כמה קרוב אני אליו ראשו כגודל כל ביתי, עיניו גדולות כתנור בוער ולהבות פורצות מפיו שיכול לבלוע גם מי שעומד מרחוק. מה הייתם עושים, אך כל מי שדבק באלוהי בכל נפשו ומלא אהבה אליו וכו' לעבור חומות. כפי שכתוב: שמתו חול גבול לים. וכשם שאינו יכול לעבור על גבול, ולו אפילו הגיעו גלי הים עד לשמים כן נמנע מההוא להרע לדבקים באלוהיהם.

436S

כשברחנו בילדותי מצרנוביץ לסניאטין מפני הקוזאקים, התאספו כמה מאות ילדים יהודים ונוצרים. התחלקנו לשני מחנות, טטרים ורוסים. משני הצדדים שלמו לי שאהיה המפקד. כל מי שהיה מנצח הייתי למנהיגו והייתי מגרש את האחרים. פעם תבע אותי אחד הסטודנטים לדו קרב, היה זה בנו של מוכתר עשיר, לו היתה חרב ובידי רק אלה. כשקראו הנוכחים כי ננסה את כוחנו זה בזה הרבצתי לו עד שנפל לארץ וכל הנוכחים נשאו אותו. מה עשה ברוגזו? אסף 80 פלחים ושמו לי מארב. וכשעליתי עם עוד שני נערים לשבת על גבעה, הקיפו אותנו. אמרתי לנערים נבטח באלוהים ונצא לקראתם יתכן שנוכל להם. ענו לי: טוב, יהיה מה שיהיה נלך בכוח השם. עם האלה שבידי פגעתי בסטודנט אשר היה מפקד עליהם ורבים נאלצו לחוש לעזרתו באשר נפל מתעלף, אחרים ברחו ועל הנשארים התגברנו. אחרי זה נועצנו והחלטנו להיות שודדים. עבר סוחר עשיר גזלנו את השמיכות שלו ועשינו מהן עטיפות לראשינו לבל יכירונו. הכנו מלאי של חול וכך היינו נוהגים: היינו מתנפלים על הנוסעים שמים חול בעיניהם ומעוורים אותם, קשרנו את ידיהם לאחור ולקחנו כל מה שהיה להם. פעם עבר על ידנו אדם בתוך מרכבה רתומה לשישה סוסים על ידו ישבה אשתו כשהיא מניקה את תינוקה ממולם אומנת. את המרכבה הקדימו שני רוכבים על סוסים. התנפלנו קודם כל על הרוכבים ושמנו חול בעיניהם וכפתנו אותם. האדון החל להתחנן שלא נפגע בעיניו ובעצמו מסר לנו כל מה שהיה לו. רצינו להוריד את בגדיו ולהשאירו עירום ויחף אך למען אשתו שבקשה שלא נעשה זאת הנחנו להם.

437S

כשהייתי ילד שחקתי עם ילדים. שניים החזיקו ברצועה ארוכה, אחד בקצה אחד ואחד בקצה השני. וכל מי שלא יכול היה לעבור מתחת לרצועה ולברוח היו תופסים אותו ומלקים אותו. אני הצלתי את כל הילדים, אי אפשר היה לתפוס אף אחד.

אמרתי להם שלשים את ראשיהם זה בין רגליו של זה ולעבור בבת אחת, כך הצלתי אותם מעונש.

438§

אילו הייתם שלמים, הייתם יודעים את ארבעת היסודות, הייתם יודעים על כל פסיעותיו של אברהם. הוא גילף בפסיעותיו את צעדנו שאנחנו דורכים בו. הוא לא ידע בעצמו לאן ילך ורק ציית למנהיגו אשר כל אשר אמר כן עשה. לו הייתי מראה לכל היהודים את פסיעותיו של אברהם היו נמשכים אחרי כמו הנמלים.

439§

אני אומר לכם, לו היו באים כל מלכי ארץ אלי, זה לא היה נחשב בעיני. כל צפייתי היא שיבואו היהודים. אני רואה ומשגיח בצעדי כל אחד לחוד. לכך מופנה לבי ומופנות עיני תמיד אליהם וזהו: ואתה מרבבת קודש [דברים לג:ב] הגיע עם 10000 קדושים, כי יבואו יהודים לבלי ספור בשורה אחת לא יהיו פחות מאשר 10000. כל גדוד ודגלו, כל הדגלים יהיו מצבעים שונים מלבד השורה האחרונה אשר דגליה יהיו בתכלת ושחור. הם יצעדו כשדגליהם מופנים למטה. אך זה רק לזמן קצר, פתאום יתגלה משהו על הדגלים האלה, יבואו ויגידו לי כך וכך נראה על הדגל וכן יבוא להגיד לי על כולם. ואז רק אקח משהו עגול ואשים בתוכו את שמות האנשים האלה ואסור יהיה לאף אחד להכניס שם את ידו, כי השם של כל אחד ואחד יופיע (יצא) מעצמו, ואז יקראו אליו: תיגש! איני יכול לגלות לכם את הדבר העגול הזה. הכוונה היתה שאתם תישאו את הדגל שלי כי אנחנו נלך על דגלינו אל דבר מסוים, לכן קראתי לכם אחים כדי שתישאו את אותו הדגל, ואני הייתי הולך אתכם מתחת לאותו דגל. עכשיו יהיה עלי לשאת אותו לבד אף על פי שזה למעלה מכוחותיי, אבל כתוב: ויותר יעקב לבדו [בראשית לב:כה]. ואז יקומו לתחייה כל אלה שמתו במעמד הזה, אז כשעמדתם לי מנגד גרמתם לכם נסיגה (פיגור) של כמה שנים. כשתבוא הישועה לי הראשון דעו לכם כי תגאלו ממצוקתכם, ותנוח דעתכם. אני אומר ברוך אלוהים שפטרני מעונשם של אלה, את זה אני אומר לכם כשיבואו היהודים האלה, אתם מוכרחים להיכנע לשלטונם, כפי שנאמר לעיל. עליכם לרדת שלוש מדרגות בהכנעה רבה, בראש מורד ובעיניים כבושות בקרקע, ואז תבינו מה יעשה אלוהים בעולם הזה ועל האדמה הזאת. הישמעו להם בכל אשר יצוו, אז ייודע כי רצונכם הוא לעבוד את אלוהים בתמימות אבל כשתקדים הישועה לבוא, לפני בוא היהודים אלך לשם קודם, ואחתוך דרך מסוימת, ואז אשוב אליכם להורות לכם את הדרך אשר תלכו בה. כל דאגותיי ומאמצי הם להוציא אתכם מהמצוקה אשר נפלתם

אליה. מעלי תלוי אותו דבר מסוים (ומאים עלי) כי קראתי לכם. אבל את ישועתכם השלמה איש אינו יכול להביא אלא אלוהים בעצמו ולחסדיו אמסור אתכם.

440§

עם עשו היו 400 איש הכתוב אומר איש, ביחיד, כי כולם עמדו מאחוריו כאיש אחד. ואני בחרתי לי רק 12 שיהיו אתי כאיש אחד.

441§

לו הייתם מחזיקים בה על ידי חוט הזהב כפי שהוסבר למעלה, בה אשר לה הכוח להביא אתכם אל אותו אח גדול אשר הוא מלך המלכים, או להביא אותו על אחיו ועל כל ביתו אליכם כדי שכל החבורה תוכל לחזות בו כפי שהבטחתי לכם להראות לכם את אלוהים. כל אחד מכם היה יכול להביע שלוש בקשות לשלושה דברים היינו נמצאים כולנו במחיצתו, הייתם נפדים מהכל מהמוות מהעבדות וכו' וכו'. כפי שנאמר למעלה.

442§

כשם שהכין המלך דוד את הכל לבנין בית המקדש למען בנו שלמה. ואף כי החפצים היו מפוזרים, אסף אותם אחר כך. כן עשו האבות, במהלכם שהלכו במעשיהם שעשו, ואף על פי שהחפצים שלהם מפוזרים הם, בכל זאת הכל מוכן לדור האחרון אשר אנחנו נמצאים בו ונלך בעקבותם.

443§

כתוב אצלכם: ושאינו יודע לשאול את פתח לו בענין שיעורר אותו לשאלות. ואני לא מצאתי ביניכם אחד שידע לשאול, איך לשאול ומה לשאול, פתחתי לכם ושאלתי על כמה פסוקים מהכתוב או מהזהר ומסתמא ידעתי את התשובות לשאלותי אך אף אחד לא בקש ממני פתרון הבעיה, אני שאלתי אתכם: ויאמר אלוהים אל משה: מה זה בדידך? וכי לא ידע אלוהים שמקל בידו? ואתם לא שאלתם אותי ולא נתתם לי הזדמנות לענות. עכשיו אני אומר לכם כי עליכם היה לשאול. מה יש בדיככם, במה תאחזו בצאתכם לדרך?

445§

יבוא יום והאחד יחזיק בידו דבר מסוים, והוא יהיה לבוש בגד. והבגד יתאים לדבר אשר יחזיק בידו. אתם תלבשו בגדים, אך לא כבגדיו יהיו בגדיכם. בקושי יהיה אחד

מני אלף ראוי לראות את אותו הדבר. עמים לא יראו, ולפני הדבר הזה יכרעו בדרך כל מלכי עולם. במקום שיעמוד הדבר יעמדו כולם, ובלכתו ילכו כולם. כי בעזרת אותו דבר נלך למקום הנחוץ לנו. בכל מקום אשר יהיה הדבר הזה ובכל מקום שהדבר ילך לא יהיה גשם ולא שלג ולא רוח. הדבר לא ימצא בשום בית אלא בשדה עד שנגיע לאותו מקום הנחוץ לנו רק אז יעמוד הדבר לפני בית, וכל מלכי עולם יכרעו בדרך ויאמרו: לפני מלכנו המשיח. בזמן המסע יהיה הדבר מכוסה בכיסוי, אני מאחל לכם שלא תרגישו בוושה לפני אותו דבר ושתוכלו לגשת אליו. כי אתם מאסתם בדבר הזה. והלבוש, וכל הלבושים שיהיו מוצאם ממקום יקר. אין אלה בגדי עשו, כי בגדי עשו נחמדים המה, אבל לפני הלבוש הזה ישרור פחד גדול ועוד אאחל לכם שתהיו מאושרים בגורלכם כפי שתואר למעלה.

446§

כשנולדתם יצאה בת קול על כל אחד ואחד שיהיה מן האחים, ובשביל כל אחד מכם היה מוכן צלב, ובצלב הזה כוח שמפניו רעדה ארץ כפי שנבהל אשמדאי כשאמר לו בניהו: שמא דמארך עלך שם מורך עליך. כל אחד בעולם הזה היה יכול להיות רשאי להטביע את חותמו על כסף, כלומר לו היו האחים ההם מביאים לכם גושי זהב, אתם הייתם טובעים מטבעות ומוציאים <און ואין אוסר>. אבל כשראיתי כי נפלתם יצא גזר דין כי תבואו תחת מכות היהודים אשר יבואו עד לזמן שנהיה ראויים לבוא אל עשו. כשתהיו טובים ושלמים תפדו ואני בעצמי אביא אתכם אל הדבר הטוב. הוא עצמו, האחר הנישא מכולם, מלך המלכים נמצא לפני אלוהים, והוא מרוגז עליכם כשופט ואחיו מסיתים אותו בכם, כי כשהעמדתם אתכם באיוואניה מוכן היה לכל אחד לבוש וכתר, ועוד כמה דברים יקרים לגברים וכן גם לנשים, וכולם שמחו ואמרו כי הגיע הזמן להתאחד עמנו. אבל כאשר מעדתם נגוז הכל ולא ניתנה לאף אחד מהם רשות לבוא לעולם הזה מלבד בת שבע זאת אומרת המלכה שבה. לה מותר לבוא לעולם אבל רק בלילה ולא ביום, וערב ערב היא נוהגת לבוא אלי ובבקר היא חוזרת, והיא מספרת לי עליהם ולהם מספרת עלי, וכל זמן שכועסים שם עליכם אף אני כועס עליכם עד שנהיה ראויים להתאחד איתם.

447§

השניים שנקראים נפילים, יש בהם חכמה הרבה, כחכמתם של השלושה אשר מנהיגים את העולם אבל פעם אמרו דבר למורת רוחם של השלושה ואם כי טוב היה הדבר אשר אמרו, אבל מכיוון שרק להם (לשלושה) השלטון והדעה, נפלו השניים עד

היום הזה. מטאוש עבדי הנאמן נחשב כמו ר"ן (Ran) אצל הראשון, לשם מה לי המאמץ הזה לצאת בכל יום וללכת לשדה וכי לא יהיה יותר טוב לו ראיתם את Ran אצלי בחדר שיאמר לכם: אחי היקרים לא מגיע לכם שאגלה לכם את הדבר, אבל בגלל אהבתי אתכם אומר לכם בכל זאת כי קל מאד לפול מהר גבוה למטה, אך קשה מאד לעלות מלמטה למעלה, למה הדבר דומה לחלום אשר ספרתי לכם לפני כמה שנים ובחלום דחפו אותי לתוך תהום, ובקושי רב עלי לעלות שוב ולהימצא במחצית גופי למעלה, כן עמלתי בשבילכם להוציא אתכם מהמקום שנפלתם אליו, ואני מוסיף ומשתדל להוציא אתכם לגמרי ולשים (להקים) אתכם שלמים (בשלמות) אני אומר לכם את האמת, ישנו איזה דבר בחדרי הנע מדלת אל דלת, וכשאני רואה שהדבר הזה מכסה מפניכם את עיניו בידיו, גם אני כועס על אותו איש כי בוודאי לא לשווא הדבר עושה זאת, אני איני יודע, יתכן שהדבר מראה לי בזה שאתם לא תהיו בחדר כשתבוא הישועה או אולי הוא רומז לי בזה שיש בכם איזה פגם. לכן היזהרו ודבקו באלוהי אמת ובי. רצוני הוא, והיה להביא אתכם בכל דבר בימין ואתם נטיתם שמאלה, אך עלינו להעביר גם את השמאל ימינה. אומר לכם: לא נכון עשה דוד בקללו את הכופרים כפי שאמר: יהי דרכם חושך וגוי [תהילים, לה:ו]. לא די שהם כופרים וילכו בדרך רע, לשם מה עוד נחוץ לקללם שלא תהיה להם חלילה אף פעם תקומה. אדרבא נחוץ להתפלל בעדם ולבקש את אלוהים שלא יאבדו לעולמים. וכי לא היה דוד בסתר עם אשה, זה לא היה רק אצל הגבירה אשר בידה עכשיו השלטון הבלעדי אלא גם אצל זאת שאנו עוקבים אחריה. שם לא ישכון כל רע (אין בזה כל רע) אלא להפך שאיפתנו היא להפוך את הרע לטוב.

448§

אמרתי לכם באיוואניה את החרוז: אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן [שיר השירים א:ח], כשהיפה בנשים בלתי ידועה לך וכו'. איש לא שאל אותי מה זה? אני הייתי עונה לכם, כי מנהג הוא אצל המלכות שנמצאות אצלן בחצרות המלכות גברות. זה מה שאמר הפסוק: היפה בנשים. אני אומר לכם כי לו הייתם הולכים אחרי בשלמות, הייתי מגלה לכם באיזה דמות ובאיזה צורה הייתם ראויים לראות אותה, הייתם מזהירים כקרני השמש או לפחות כקרני הירח. היה בידי להזהיר כך, כמו שמזהירה השמש, אך לא רציתי מפני שאף איש לא היה יכול לגשת אלי בשום מקום שאני עוד צריך ללכת אליו, ואני עוד צריך לצעוד אל מקומות אשר אסור כי יכירוני בהם. אבל לא כן אתכם, להפך, העולם כולו היה מתפלל מזוהר פניכם.

449S

ביום 17 <8bris> בשנת 1784 אמר האדון בכעסו לשם מה גיליתם בין העמים את העניין על מוסקבה איפה שכלכם? הרי ידוע לכם מה שכתוב: ומשלו מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ [זכריה ט: י] ומה שכתוב שם עוד צריכים הייתם לכרוע ברך ולתת שבח והודיה לאלוהי האמת על שנמצאתם ראויים להימנות בין אלה שילכו מים עד ים.

450S

ביום 20 <8bris> בשנת 1784 חלם האדון חלום וספר את החלום בזה הלשון: באו אלי שתי עלמות אחת כבת 15 והשניה כבת 10. אחת ישבה לימיני והשניה לשמאלי ושתיהן הזהירו כזוהר השמש, רק כששקעה החמה יכולתי לראות את יופיין אשר לא יתואר, עיניים שחורות ומבהיקות כעיני הזאב, הפנים מקרינות קרניים כקרני השמש. נכנסתי אתן לחדר, והחדר מלא ספרים מבין הספרים הוצאתי אחד ובו תאור עתידות גדולות. תמהתי כשמצאתי שם דבר אשר אסור לגלות וגם לכם לא אגלה אמרתי בזה הלשון: איך יתכן שנמצא בשר ודם אשר יודע על כך, ענו לי הבתולות: זהו מורנו, בספר היתה תמונת המחבר, אך הדיוקן היה מכוסה בלוח כסף. כשהורדתי את הלוח ראיתי את תמונת המחבר כולה מעוטרת אבני חן, אמרה האחת, הגבוהה יותר, אשר ישבה לימיני: יעקב למה תכעס על עמך? אני אגלה לך באיזה מקום הם נפלו, העיקר הוא להיכנס למקום זמני כזה אשר שם אפילו השמאל שייך לימין, כפי שאמר אברהם אל לוט: אם השמאל ואימנה וגו' [בראשית יא: ט] בדורו היתה רק הימין כי עדיין לא היו אז חכמים בעולם, אבל אתם נמצאים עכשיו בעולם הזה, והעולם מלא עכשיו חכמים ואתם מקובלים כחכמי הדור, ימינו של אברהם היתה גם השמאל של אותו מקום כי באותו מקום כל רע אינו שוכן וזה נקרא חכמה, על כך אמר שלמה: אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני [קהלת ז: כג] שאלתי אותה: כשהלך אברהם ימינה ובעל המחבר אשר גם הוא ידע על אותה ימין, וגם הוא הימין למה ובכן מתו? ענתה לי: כי הם עדיין לא ידעו אז על הצלב הרי ידוע לכם, המשיך האדון אלינו, כשנמצאים באיזה שהוא מקום חובה היא לנהוג כמנהג המקום. כשהייתם במעמד היהודי היה עליכם לנהוג בכל דבר לפי חוקי היהודים אף על פי שכבר הייתם מאמינים עכשיו שיצאתם משם והוצאתי אתכם מאותו צד שמאל היה עליכם לזנוח את כל התורות והאמונות והמעשים הלא טובים, כדי שתוכלו להתקרב לימין אתם נסוגותם אחור ונפלתם לתוך השמאל. השמאל הוא אמנם דבר יקר אבל אתם שקעתם לתוך השמאל האמיתי. אני בעצמי גם כן אינני עדיין בימין כי אני כועס יום יום עליכם. אני עומד קרוב לימין וכל מאווי הם

להוציא אתכם משמאל. מתוך מצב הירידה שאתם חיים בו עליכם להתאמץ להיות בין הנבחרים, רק כשתהיו בין הנבחרים תצאו לגמרי מהשמאל ומכל המנהגים של בניו של אדם הראשון היושבים בחושך ותקרבו לימין כדברי בלעם: הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב [במדבר כג: ט] עוד כתוב: השם בדד ינחנו ואין עמו אל נכר כן גם אתם (פן יהיה בכס כל רע) שלא יהיה בכך כל רע אלא רק טוב היא אמרה לי עוד יותר מאשר ראיתי באותו ספר, אמרה: יעקב נכנס לאוהלו ויבוא יעקב שלם (עיר שכם) שלם בגופו שלם בממונו שלם בתורתו. פרוש המילה אהלים היא שומרים ואתם אינכם עדיין שומרים.

451§

בשנת 84 ב'21 <8bris> חלם האדון חלום: היתה לי טבעת זהב, שמטתי אותה ונפלה על מראה ושברה את המראה לרסיסים, הפכתי את המראה לצד השני והנה אספקלריה מאירה, ועוד נפלה לי טבעת מהיד ושברה את הצד השני. את חלום פרשתי: ישועתי תבוא במהרה.

452§

חלום האדון: מצאתי את עצמי בבית כנסת יהודי מלא המון יהודים. גם הרב היה שם התפללו תפילת 18 ברכות. עליתי למקום הגבוה ביותר וגם אני אמרתי את התפילה הזאת, שאל אותי הרב הקשיש: וכי אתה אומר אתה בראתנו? לא, אני אומר אתה בחרתנו ותיתן לנו את חג השבועות החג המובחר והמצוין בחגים.

453§

בילדותי היה בנהר פרוט סום (som) דג שהיה שוכן במעמקי הנהר. אני נהגתי לרוחץ באותו נהר ביחד עם ילדים אחרים. הסום [הדג] משך בנשימתו כמה אנשים ובלע אותם ורק בגדיהם נשארו ונמצאו על שפת הנהר. פעם כשהייתי רוחץ בנהר יחד עם חברי הרגשנו פתאום כעין רוח הסוחפת, היה ביניהם נער נבון והוא אמר: אי זאת כי ישנה שם מכשפה או שאיזה דג מושך אליו בנשימתו. היה שם עץ בקרבת מקום, עץ עם ענפים גדולים, ויעץ לי אותו נער להיאחז בעץ ובעשותי זאת, נאחזו בי כל הנערים וכך נצלנו כולנו. אחר כך צדו את הדג הזה ומצאו בתוכו הרבה ילדים אשר בלע. כן אתם, לא נמצא בינכם אף אחד שיתן עצה טובה איך להינצל מן הפה הפעור אשר נוהג לבלוע.

454§

כל זמן שהייתם במעמד היהודי, מי אמר לכם לעשות מעשים? ואחר כך כשהייתם במעמד המאמינים האם ציוו עליכם לקיים משהו? להפך, אמרו לכם שתקיימו את הכל בסתר עד שבאתי אנוכי להוציא אתכם לפרסיה ולצוות עליכם כפי שציווה השם לאברהם לך מארצך וממולדתך וגוי ואמנם עשה כמצוות ה' כן גם אני התחלתי לצוות עליכם היה עליכם להבין שאני מתכוון להביא אתכם למקום מסוים, ולא לעשות שום דבר על דעת עצמכם. גם זאת ידוע לכם שנחוץ לבוא אל ארץ ציה בלי מים, כלומר בלי תורה, כפי שאמר משה: כבוד פה אנוכי וכבוד לשון. אף על פי שיהיה כמעין המתגבר יקשה עליו להוציא אפילו מלה אחת לכן כתוב: וכבוד לשון. הייתם צריכים להיאחזו במקום כזה ולהתקשר אליו.

455§

ישנה אלוהות וקרבנה הוא יונה שלוחה לפני להבת אש, היא עפה ונכנסה בה (באלוהות). כשאינה חוזרת למקום ממנו נשלחה, סימן הוא כי לא נתקבל הקורבן, אך כשתשוב היונה למקומה סימן הוא כי הקורבן נתקבל.

456§

כשנסעתי בשנת 60 מלבוב לוורשה חילקתי אתכם לשניים. שישה השארתי בלבוב ושישה נסעו אתי לווארשה, כי ידעתי שלא יהיה כאן שקט ורציני להציל את השישה לבל יהיו בעצה אחת עם ההם. אם כי הם, השישה, הציתו את האש בלבוב. אני הייתי מכבה אותה ופועל מה שנחוץ לפעול ונוסע לצנסטוכובה ונאסר כי המאסר נחוץ היה בשבילי. שלושה ימים לאחר הגיעי לבית הכלא היו נמצאים אתי שם השישה שהיו אתי ושש נשים אשר לא הסכימו למה שעשו אלא בלבוב היו באים והייתי מראה להם את החלון אשר בו היא יושבת תמיד. ושלושה מכם הגברים ושלוש נשים היו עומדים במשך 3 שעות כשידיהם אחת על כף השניה מורמות כנגדה כדי להביט במקום ושלושת האחרים ושלוש הנשים היו נשארם בחדר והיינו עושים שם מה שנחוץ. ולאחר שלוש שעות היינו מתחלפים וכך חוזר חלילה 24 שעות. אחר כך היה מתגלה לכם דבר והייתם מספרים לי מה ראיתם ואז הייתי מצווה עליכם מה לאמר ובאיזה צורה עליכם לראות אותה, וברגע שהיתה מתגלית הייתם כבר מוכנים על ידי ויודעים מה להגיד באותו רגע. והיא לא היתה עוד מסתתרת מפניכם ולא זזה ממקומה. איש אחד ואשה אחת מכם היו באים להודיע לי שראו אותה בצורתה זאת ושהיא עומדת במקומה אני הייתי הולך מיד אליה ולקוח את ידה והיא היתה מגלה לכם את שמה ומובילה אותנו לחדריה אשר תיתן לנו. אני והיא היינו יושבים ואתם הייתם עומדים לפניה, ואם היתה אומרת לאחד לשבת היה

יושב גם הוא. שלושת הגברים ושלוש הנשים אשר זכו לראותה ראשונים היו צריכים לכסות את פניהם מפני האור שהיה זורח מפניהם כאור השמש, ואפילו שלושת הזוגות שהיו בשעת הופעתה עמי בחדרים, לא היו מסוגלים להביט בשני רעיהם. ואתם הייתם מגיעים לחיי עולם ולחרות מוחלטת ואיש לא היה יכול לעמוד בפניכם. כל המרים ידו נגדכם תיבש היד, כל המרים קול נגדכם יאלם קולו. הייתי שולח את הבשורה לאח הגדול להודיע שהיא התגלתה עכשיו בעולם וכך שמה. כי אף על פי שכל הכוח בידו את שמה לא ידע, ורק את כינויה יידע, כי את שמה הגדול לא ידע אף אחד. הוא היה שמח שמחה גדולה ובא מיד אלינו בלית אחיו ואחיותיו. הוא עצמו היה כורע בפניה ואתם הייתם עומדים ורואים איזה כבוד הוא עושה לכם. אחרי זה הייתי משתדל להביא אלינו גם את אותם השישה מלבוב שיהיו עמנו. ולא נחוץ היה עוד למות בצנסטוכובה כולם היו חיים וקיימים לעד.

457§

היה באונגריה [הונגריה?] אדון אחד אשר מצא בשדהו עפר זהב, לקח פועלים והתחילו לחפור כדי להגיע למקור הזהב. חפרו וחפרו ולא מצאו כחלום, עד כדי כך שאיבד את כל רכושו בחפירה אחרי הזהב. באה סבתו ואמרה יש לי עוד קופסת זהב אשר שוויה 25000 תמכור אותה ותוסיף לחפור. עשה כן מצא את הזהב והתעשר.

458§

אני ומוחמד השחור הלכנו בראש חבורה בת 40 איש מלבד המפקדים. לפנינו הלכה קבוצה אחרת ועליהם התנפלו שודדים, אני הייתי במרחק שני מילין משם. מוחמד השחור טס לשם וכשראה את ראש השודדים הנורא אמר לשני יוונים חזקים אשר הלכו בראש הקבוצה דעו לכם שהשודד הזה הוא חזק מאד. ענו לו: אל תפחיד אותנו. שלח מוחמד אחרי, כשראה אותי השודד התחיל רועד רציתי להילחם בו אמרו היוונים: אתה יהודי ואנחנו רוצים בעזרתך חזרתי. אותו שודד הרג את שני היוונים ועוד 700 איש הרג במקום, ועוד היו שם פצועים רבים כשהגיעה קבוצתי והוא ראה אותי, נסוג ולא רצה להילחם בי. אחד השודדים אמר לראש: אלך אני ואלחם בו, אמר לו: אם רצונך לך אני לא אעשה זאת.

459§

את כל האבות דנו על מחשבותיהם כי הם לא עשו מעשים אלא חשבו מחשבות ונפלו במחשבותיהם לקחתי אתכם כדי לעשות עמכם מעשים בגלוי ואתם נפלתם. כאשר הוצאתם מפיכם דיבות כמו ה10 [מרגלים] ידעתם היטב כי זה העונש הגדול

ביותר, והעשרה נענשו כי הוציאו את דיבת הארץ רעה, אני לא הייתי דן אתכם באשמת מחשבות אלא באשמת דבורים אף על פי שהנכם טוענים כי רציתם לעבוד בזה את ה' והרי ידוע לכם מה עשה מקושש אחד במדבר: גם הוא טען את אותו הדבר גם כשדנו אותו. אתם חששתם להישאר עומדים על רגליכם למשך 3 שעות ומה הייתם אומרים לו הייתי מצווה עליכם לעמוד במשך 24 שעות בלי הפסק? אך לו היתה לכם הסגולה להיות רואים ואינם נראים, לא לשווא היו נותנים לכם את הכוח לעמוד בחדרי המלכות.

460§

לו הייתם נמצאים שלמים בוורשה הייתם מבינים מה זה באר שבע ובעקבות ידיעה זו הייתם מבינים מה זה בת שבע והייתם יכולים ללכת לחרון כמו יעקב אבינו.

461§

המלה התנערי מעפר קומי, אומרים לה כך, אף על פי שבה כוח כל העולמות ובכל זאת היא רוצה שירימו אותה כי היא שוכבת כמעט על האדמה, בצאתי מבית הכלא, היה הזמן להרים אותה. והמילים האלה וביצוען - התנערי מעפר קומי, רק בידי נתנו ולו הייתם אתם, אתם, הייתי גם אני, אני, ומכיוון שאינכם אתם אינני גם אני. ומה אוכל לעשות?

462§

כשמשח שמואל את דוד למלך, לא היה עוד דוד מלך אלא על שמואל כי לא נודע דבר המשחו, רק אחר כך נתגלה כי מלך על כל ישראל. אתכם שמו להיות אחים אם כי לא משחו אתכם לכך בשמן, עשו את זאת כדי לנסותכם אם תצלחו למעשים אלוהיים. אתם עכשיו אתי כמו אשה בימי נידתה אשר אסורה בנגיעה. אף על פי שיושבת עמו בשולחן אחד לא יגע בה, כן גם אני אתכם.

463§

ידוע לכם כי שאול היה מלך ושמואל נביא ומלך קודם לנביא, אך הכנעתו של שאול היתה גדולה סימן שלא ידע להיות מלך. אף על פי כן לא הצליח להחזיק שעה אחת עד שיבוא שמואל, ואמרו לו יען אשר לא שמרת את מצוות אלוהיך לא תשמר המלכות אצלך. וזה מפני שניתן הדבר לשמואל, להביא את שאול לאותו מקום. והוא גם ידע באיזה אופן להביא אותו לשם אף על פי שהמלך עלה עליו. למד מפני שהנחש נוהג לשכב בעיגול כשזנבו בפיו והוא בלתי נראה, ומי שדורך עליו יקשהו אבל

החכם יודע איך לעבור. מה עושה? עושה דבר משונה אשר מתמיה את הנחש והוא מוציא את זנבו מפיו ובאותו רגע מעביר החכם את מי שנחוץ, כך בכל מקום ישנו דבר והיפוכו ואם יפנה במשהו מהדרך הטובה מיד נמצא בהיפוכו, לכן ברגע שפנה מעול מצוות אלוהים מיד הפחיד אותו רוח אחר.

464§

כתוב במפורש: והחכם בעת ההיא ידם. כן אצל שאול כשנמצא במקום שנחוץ לשתוק נחבא בין הכלים, וכן גם אסתר, כתוב: אין אסתר מגדת, כן גם כאן, הנחש שומר על הדבר הטוב וכשמישהו דורך עליו הוא פוצע אותו.

465§

ואדוני ברך את אברהם בכל. ואם היה לו כוח כזה למה אפוא לא ברך את יצחק כפי שיצחק ברך את הבנים שלו?

466§

יעקב התפלל ואמר הצילני מיד אחי הכוונה לאותו האח הנודע.

467§

פעם הלך סניור סנטו (האדון הקדוש) עם כוהנו, כשהוא לבוש יוונית אל הכנסייה היוונית קתולית. עברו גשר המוביל לכנסייה, ובגשר היו חורים. סניור סנטו אמר: מי יהיה ראוי ללכת בדרך הזאת, אלה שהלכו עמו הבינו שהוא מתכוון לגשר, אבל החכם הבין שהעניין הוא הדת אשר אנחנו הולכים בה עכשיו. כן שמעתי מחכם גדול שעל המשיח יהיה לרדת לתהום ולהיכנס לאדום ומי יהיה ראוי ללכת שם מפני קדושת המקום?

468§

שמעתי גם מן הנשאים שאותו שני אמר להם כי המעמד הוא אדום.

469§

לקחתי אתכם שתעשו מעשים אשר אנוכי לא אוכל לעשותם. כי אני עושה מה ששייך לי, אך מה ששייך לכם לא אוכל לעשותו. כי לא ייתכן לעשות שני דברים כאחד. כמו אצל אליהו הנביא, נתנו לו שלושה מפתחות, ללידה, לגשמים ולתחיית המתים ולא יכול להשתמש בשלושתם בבת אחת, אלא אחד אחד.

470§

אמרתי לכם כמה פעמים שעומד עץ אחד על הר גבוה והעץ מוקף חומה, ענפיו מכסים את כל החומה ועוברים עליה. מבחוץ נראה כי יש שם הרבה עצים אך לאמתו של דבר יש רק עץ אחד. רציתי להכניס אתכם אל תוך הפרדס הזה, אז הייתם נעשים בני חורין מכל דבר ולא הייתם צריכים לפחד משום דבר.

471§

דבר גדול הוא להיות עם החבורה: החבורה היא כל מטרתה, החבורה אשר הלכה אחרי כפי שכתוב בפרוש: איש וביתו באו, כפי שכתוב אצל יעקב: מחנה אלוהים זה זוהי חבורת אלוהים ויקרא את שם המקום חבורה מחניים.

472§

קודם תבוא ישועה קטנה, ואחר כך ישועה גדולה יהיה מר ומתוק לענה ומתיקות. לו הייתם יודעים על כך, לא הייתם מסוגלים לשאת את השמחה הרבה הזאת.

473§

היוונים העתיקים נהגו לתלות לפני אולם בית המשפט מסך, ובפנים היו יושבים השופטים ודנים, שני שומרים היו עומדים על יד המסך ושרווליהם מגיעים עד לארץ ללמדך שנחוץ לשמור על שקט מוחלט, לו הייתם אתם נכנסים אל מעבר למסך, הייתם שותקים כי שם דומיה אך מכיוון שנשאתם בחוץ הקימותם רעש.

474§

ישבתי בצנסטוכובה ולקחתי משם מה שהיה נחוץ לי, רק בגלל שאתם נפלתם אני מוכרח ללכת לאותו מקום כדי לשבור [לשמור?] עד שהדבר לא יקום יותר.

475§

אדם הראשון מכיוון שיכול היה להגיע למדרגה אדם היה לו כוח עד שכל העולם הלך אחריו.

476§

לא תוכלו להיות אתי בחדר כי אני חושש מפני מה שאמרתי לכם בדומה לגרדומים, עד שנגיע לעשו ושם כבר לא יהיה כל פחד.

477§

כשיבואו היהודים תפקחנה עיניהם ואז תבושו על שלמדתם חוקים כי תראו מי ילמד אותם.

478§

אתם עשיתם כמעשי הנחש, אבל לא היה מי שידריך אתכם והלכתם לפי שכלכם, בדרך בלתי ידועה לגמרי. אדם ההולך בחושך או בדרך בלתי ידועה נחוץ שיהיה מדריך אשר יורה לו את הדרך. אפילו אם טוב הוא המעשה, זה שייך למי שיודע ומוכן לכך. אך מי שאינו יודע ואינו מוכן לכך מזיק במעשהו כמו מעשה זמרי, לו היתה זאת אשר נשלחה ע"י בלק מתאחדת עם משה, היה בא תיקון לעולם. אבל זמרי קלקל את המעשה ונוסף על כך הובלתי אתכם למעמד הזה כדי שתגיעו למדרגת אדם. באדום יש אדם. כסא שלמה, זאת היתה רק צורתו. אינכם יודעים מה זה עשו. אם זה העשב אשר אכלתם עד עכשיו.

479§

דודי יעקב ספר לי שכשהייתי בן שנתיים לקח אותי למיטתו לישון אתו. לא נתתי לו לישון עד שגמר [לאמר] אתי לילה טוב לברייה הקטנה ביותר עד לברייה הגדולה ביותר. גם לעכברים לגדולים ולקטנים לכל הנחשים ולחיות היער לצפרים וכו'. אחר כך אמר אתי: לילה טוב בת האלוהים! לילה טוב אשת האלוהים! לילה טוב האלוהים! ורק אז נתתי לו לישון.

480§

אמי ספרה לי שכשהייתי בן 4 ראיתי חלום, ראיתי את אלוהים אשר פניו גדולים כמו הבית יפים היו פניו מאד, הושיב אותי על ברכיו ונתן לי פקעת חוטי זהב, ואמר לי: ראה ילדי כשיבוא הזמן תתחיל לגלגל את הפקעת הזאת ולא תשמטנה מידך בשום פנים.

481§

למה לא הייתם בשלמות וטובים כדי שהיפה בנשים תלמד אתכם כפי שאם מלמדת את בניה. לו היתה העלמה בעצמה מלמדת אתכם, היה הרבה יותר טוב.

482§

כשיהיה מר מאד בעולם, עליכם להישאר בפנים הבית פן יאונה לכם רע. יתנו לכם מסך כדי שלא תהיו נראים.

483§

לו הייתם שלמים הייתי נותן בפיכם 2 או 3 מלים והייתי שולח אתכם לנהר ולמאמר המלים האלה, היו המים מתחלקים לפניכם, וכשהייתם מגיעים לנהר השני הייתם שוב אומרים מעצמכם את המלים והמים היו נפרדים והיה מתמזל לכם. הייתם רואים כי כוח אלוהים הוא לפניכם. המנהיג הזה היה נשאר לתמיד עמכם ולא היה עוזב אתכם. ועכשיו, אין לכם כלום.

484§

היה שוחט ולו הרבה ילדים, לא יכול היה לפרנס אותם לקח את הקטנים והביא אותם ליער למקום ששם היה נהר ורצה להטביעם נראה לו מלאך המוות ואמר: מה אתה עושה? אמר לו שהוא עומד להטביע את הילדים, וכי מפני שאינך יכול להחיותם אתה רוצה לאבדם שאל המלאך, אתן לך עצה ותעשה, הנה לך עשב זה אשר ירפא את כל המחלות. כשתבוא אל חולה ותראה אותי למראשותיו אל תיתן לו כי לא יועיל, אך כשתראני עומד למרגלות החולה תן לו וחיה יחיה. עשה כן נתפרסם ושמו הלך לפניו. פעם חלה מלך בעצמו, שלחו אחריו, בא וראה את מלאך המוות למרשות המיטה. התחנן לפניו, המלאך עשה עצמו כלא שומע. ציווה להפוך מהר את המיטה ויצא מלאך המוות למרגלות המיטה. נתן לו את הרפואה וחי. מלאך המוות כעס מאד ואמר הפעם אסלח לך, אל תעשה כך עוד.

485§

פעם הכריז אלוף אחד לצבאו שמי שיביא לו את ראש אויבו ייתן לו סכום כסף בעד זה. אחד החיילים בור ופשוט, אך איכר חזק הלך אל בין החללים וכשלא מצא את הראש חתך רגל והביא לאלופו, שאל אותו: למה לא הבאת את הראש? אמר לו: מפני שכבר לא היה לו ראש. כן גם אתם פחדתם שלא יורידו את ראשיכם והתהפכתם עם הרגליים למעלה.

486§

ידוע לכם כי אין הברכה שורה על דבר ריק כפי שכתוב אצל הנביא אשר שאל את האלמנה: מה יש לך בביתך? כשאין לאדם דבר אשר יוכל לבוא עליו דבר טוב

מרימים אותו כמו אצל שאול. שאול לא יכול היה להימשח ע"י שמואל עד אשר לא הושיב אותו במקום, נשא אל שולחנו ואכל עמו משולחן אחד.

487§

למה לא חיכיתם לשמות אשר פי אלוהים עצמו יכריז ולא לתת כינויים לעצמכם בעצמכם? כי כל השמות הם נסתרים, וכל מה שחשוב צריך להיות מושפל. לכן עליכם להיות מושפלים עד שירימכם אלוהים מאשפתות, אין מלבדו אף אחד שיכול לעשות זאת לכן נפלתם.

488§

כל אדם נמצא בשתי דמויות כשילך בדרך הטוב ודמותו עומדת על ידו הוא נראה כאדם שלם ואז יגורו מפניו כל חיות הטרף ולא יפגעו בו לרעה. ומה שכתוב אצל דניאל שאלוהים שלח לו מלאך, לא היה זה אלא הוא עצמו בדמותו השניה. כשהייתי אני קטן הייתי רודף אחרי זאבים רק עם כלבי האחד ולא יכלו לגרום לי כל רע. אבל אתם שינתם את דמותכם אשר קבלתם מהאלים ובזה חשבתם למצוא מרפא.

489§

מזמן ספרתי לכם משל באותו אדם שהיה לו בן אשר עזבו והלך, אחר מצאו וגדל איתו, שאלתי אתכם: למי הבן הזה, לאביו מולידו או לאביו מגדלו? כן גם אני לקחתי אתכם והבאתי אתכם לטבילה ואחר כך עזבתי אתכם ברצותי שאתם תחנכו את החבורה ויקרא שמכם עליהם.

490§

מלך אחד התאוה לצוד צפור בעלת שכל אדם, בעלת יופי מיוחד ובעלת שלל צבעים. הכריז המלך שכל מי שיביא לו צפור זאת יקבל עד חצי המלכות. אך לשווא, כי כשנודע לצפור שרוצים לצוד אותה עזבה את מושבה במקום נמוך והעתיקה מקומה לעץ גבוה מאד אשר ענפיו חדים כחרבות ואיש לא יכול לטפס עליו. בן מלך אחד שמע על הדבר וניצת בו רצון לראות את הציפור ולעשות רצונו של מלך גדול זה. בן המלך החליט ללכת בשקט שלא תדע על זה נפש חי. כשאצליח - אמר בלבו - רק אז אודיע מי אני וכשאכשל לא תכסה הבושה פני. מה עשה? החליף בגדיו לבגדים פשוטים, הוריד את נעליו והלך כל כך בשקט שלא נשמעו צעדי קרב לעץ ולקן של הציפור. הקן נראה כבית קטן, עמד לפניו ביראת כבוד כשראתה אותו הציפור אמרה: בן המלך נפשי שמחה בראותי אותך, תדע שאני בת מלך שהפכו אותה לצפור

ואם כי עוד לא הגיע זמני לעזוב את דמותי זאת, תביא אותי לפני המלך, כי ראיתי באיזו ענוה ניגשת לצוד אותי. כשהביא אותה לפני המלך קבלה את צורתה הראשונה. המלך שמח מאד ונתן אותה לאשה לבן המלך. כן גם אתם הייתם צריכים ללכת בכבוד ובצנעה.

491§

פעם היה שולטן שהיה נוסע עם הוזיר שלו בדרכים. פעם צווה עליו למצוא לו אכסניה ללינת לילה, אבל בתנאי שלא ימצא בבית שיבחר, מי שגדול ממנו גדול מהשולטן. הלך הוזיר ומצא בית של עני מרוד וחשב בלבו כי האכסניה תשא חן בעיני אדוניו, כי העני היה נדכא מאד, אבל היו לו ילדים, והילדים בכו בלילה. אמר לו השולטן: הרי אמרתי לך שתמצא לי בית שאין בו גדול ממני, הילד הזה הוא גדול ממני כי אינו ירא מפני, ומה אעשה לו לילד? ללילה הבא הכין הוזיר בית שלא היו בו ילדים אך בעל הבית היה שיכור, במשך כל הלילה שר וצעק ולא נתן למלך לישון. אמר השולטן: הריהו גדול ממני, כי מה אעשה לו והוא שיכור? כן גם אתם שמתם עצמכם חכמים ממני והייתם רוצים שאני אשמע לכם.

492§

הרי שמעתם מזמן כי כל כלי הזין המלכותיים בידיה נתנו. היה עליכם להמתין עד שהיא היתה מלבישה אתכם בנשק הזה כפי שכתוב: חגור חרבך על ירכך גבור הודך והדרך [תהילים מה: ד]. ואתם סירבתם באמרוכם: כבוד מאתנו לשאת השריון. ועם כל זה רציתם לערוך מלחמה נגד סמאל.

493§

רציתי לעשותכם, אחד אחד, לאדם שלם, כפי שאמרו לאברהם: לך לך מארצך ונתגלו אליו כאל שדי. הוא ידע שזה מהמקום הנקרא שד, אך מאהבתו את השם הלך בדרך זאת, אם כי אמר לו כה¹¹, זאת אומרת, זרעך ימצא בדרגה הנמוכה ביותר, מכת הבכורות במצרים היתה מהמדרגה אשר קוראים לה כה, אבל הוא נשמע ואמר לאלוהים: אם כי שפל המקום מכל המקומות אשמע לך כשם שיעקב יצא מבאר שבע והלך לחרן (ויפגע במקום) ומצא מקום אשר היו לו שם משמרות ורק שם עבד 7 שנים בעד רחל כי נחוץ לעבוד על מנת למצוא אותה ולכן אמרו רבותנו הגדולים בזה הלשון: יעקב לא מת מפני שהשיג את רחל, אך לאמתו של דבר

¹¹ "כה יהיה זרעך" (בראשית טו: ה). גרשום שלום טוען שהכוונה לספירת מלכות, כי ניכר שזו הספירה התחתונה, ובעיקר בחינת הדין שבספירה זו.

לא השיג את העלמה הנכונה אשר על ידיה נגיע לחיי עולם. לכן היה אברהם העמוד הראשון אשר רצה להגיע למדרגת אדם. למה לא עשיתם אתם כמנהג האבות היה עליכם לעבוד בשבילה, אני הוצאתי אתכם מהמעמד היהודי כמו אברהם כמו יעקב כשהלך לחרון, היה עליכם לעבוד בשבילה, להחזיק מעמד, לשאת את כל המילים הקשות, המכוערות, הזרות והמרות, ורק אז הייתם יכולים להגיע ולגשת אליה ולהגיע למדרגת אדם ולשבת בכסא. דעו כי בראותם דבר נחמד למראה סימן הוא כי זה נשמט מכם, ואני מראה לכם שכשיהיה בעינכם פחד וכיעור, אל תיראו ואל תחתו כי שם אלוהים. קודם תראו חוט דקיק מאד, אבל אם תאחזו בחוט הזה, תהיו מאושרים וכל רוחות העולם לא יוכלו להזיז אתכם ממקומכם לעולם. אני רציתי להוביל אתכם חלוצים כי המקום נורא מאד, ואילו היתה הדלת נפתחת, כל המחנה יכול היה לבוא אחריכם. עכשיו יהיה עלי ללכת לבדי ולהשתדל לשים את אותו הדבר הצידה ואחר כך יהיה אפשר להעביר אתכם ואני מאחל לכם שתהיו ראויים לבוא אל עשו וכשיבוא הזמן לשפיכת הדמים הגדולה בעולם לא אתן לכם לבוא לפני שמא אכעס בראותי אתכם. לו הייתם בשלמות הייתם יכולים לשחרר (לגאול) כוח עצום, לכן לא תוכלו לבוא לפני, בגלל הסכנה אך לו ידעתם מדוע נחוצה בעולם שפיכות הדמים הייתם שמחים מאד.

494§

מה שידוע לעבדי מטאוש אינו ידוע לכם, אך מה שמוכן לידיעתכם לא נודע לו בכלל. הוא יודע רק איך צריך להיות מנהג העולם, אבל לכם נכונה הידיעה על העולמות הנסתרים. וזהו מה שכתוב: אלוהים הסתיר (גנו) את האור מפני הרשעים והיהודים רצו לקרוע את המקום שבו גנוז האור הנסתר הזה, הוא יודע לשם מה תהיה שפיכות דמים בעולם ועוד כגון זה. עכשיו איני יכול כבר לגלות לאף אחד על האור הגנוז הזה, אך מה שתראו, תראו, אני רציתי שהכל יעשה על ידיכם.

495§

ב7 לינואר בשנת 1784 חלם האדון: הלכתי בשדה ונכנסה אל מתחת זרועי יונה לבנה, חפצתי לשלחה והנה עמדה לפני אשה ואמרה: אל תשלח אותה יתכן שהיא בהריון. לקחה אותה ונגעה בגרגרתה ואמרה היא תלד כפר, אחר כך נגעה בצד השני ואמרה עוד כפר, לקחתי את היונה לחדרי.

496§

לאדם הראשון ניתן כוח על כל היצורים ואמר לו קח ואל תיקח. מה שאסרו עליו היה נחמד למראה. כרגיל חומדים ביותר את האסור, בגלל שחשובים שבודאי מכיל הוא משהו טוב מאד. לכן נכשל אדם וכולם שהלכו בעקבותיו. לו היה אדם שומע ואינו הולך למקום שאסרו עליו ללכת שמה, היה זוכה לחיי עולם ואיתו כולם שהלכו בעקבותיו. ואני רציתי להביאכם לחיי עולמים ולהוציאכם מהמקום שנפל אליו אדם ולהביאכם למקום אשר אמרו לאדם ללכת שמה. ואתם סירבתם ונפלתם למקום הראשון. ועכשיו עלי לסבול עד אשר אוציא אתכם מהמקום אשר נפלתם בו.

497§

ישנו עשב, אשר כל הנושא אותו לא יפגע, ולא רק הוא אלא כמה אלפים אשר נאחזים בו כחוט, אף הם לא יפגעו. כן גם אתם, לו הייתם נאחזים בה, שום דבר לא היה יכול לפגוע בכם אפילו במרחק כמה אלפי מילין ממנה.

498§

עכשיו צריך להיאחז בחוט דק, דקיק יותר מקורי עכביש. לו היה החוט יותר עבה, היה עשו שם לב כי יש להם מסורת מעשו.

499§

אומר לכם פסוק: ילכו ולא יעופו כי כשתלכו בשליחות לא צריך לעגלה ולא לסוס.

500§

כשתבואו לעשו, תלבשו לבוש ופתאום תפערנה עיניכם לראות את הכל, דומה למי שפניו ועיניו מכוסים, והוא נמצא בחדר אשר שרוי בו כל טוב, אך מחמת אותו כיסוי לא יוכל לראות מאומה. כשמורידים מעיניו את הכיסוי הוא רואה מיד את הכל, כן גם אתם, לכשתבואו לעשו ותקבלו עליכם את הדעת (Das) תפקחנה עיניכם לראות ולדעת, ותשמחו בשמחה גדולה להכיר ולמצוא דבר שאבד לכם.

501§

קול קול יעקב קול יעקב קורא: למה תנום? מאין אתם? עליכם לענות: מבית יעקב אנחנו. אז יאמר: גש הנה, נסיך! ובמסרם את הדבר לידיך יגידו לך: לך עם זה בשם אלוהים (בשליחות אלוהים).

502§

מזמן בריאת העולם חבוי הדבר במערת המכפלה, לכן קבור שם אדם הראשון.
אברהם ידע על כך, לכן קנה את מערת המכפלה. עפרון ראה שם רק את החושך.
אבל אברהם ידע וחמד את המקום הזה. לו לא היו האבות קבורים שם חלילה, לא
היו יכולים צאצאיהם לקום לעולמים. הם הגיעו לשם באמצעות המוות ולנו נחוץ
ללכת שמה ולהרים משם דבר מסוים.

503§

אצל ישמעאל היה להם קל, לא היו זקוקים אפילו לעזרת השם. אך מה נפקא מינא?
אם כי אי אפשר היה להרים שם, שום דבר? העיקר (אולי: הסיבה) הם עשו ויעקב,
מה שהם יפעלו יתקיים לנצח. כתוב: מצפון תפתח הרעה, ואתם לא תדעו מה זה
צפון, מה זאת פתיחה ומה זאת רעה.

504§

ראיתי בחלומי את ישו כשהוא יושב על יד מעיין מים חמים וטהורים ומסביבו
כמרים. וראיתי והנה מתרחק אותו מעין מהם ובא וקרב אלי.

505§

אם אפילו אז יעקב לא יכול היה לקבל את הברכה בלי הלבוש, קל וחומר עכשיו איך
אפשר לגשת לעשו אלא אם לובשים את המלבוש. אז ייפול פחד על חיות הטרף
לכשתלבשו את הלבוש לעולם לא תפשטוהו עוד בלי הלבוש לא יתכן ללכת שמה, פן
יתפזרו כל האיברים.

506§

אמרתי לכם באיוואניה כשאינכם יודעים את היפה בנשים וכו'. כי אני מראה דבר
צנוע, ולאחר זה, דבר עוד יותר צנוע, כי קודם כל נחוץ לדעת את היפה בנשים שהיא
אמה של אותה עלמה, ואחר כך הייתם מגיעים לעלמה עצמה. אתם מיאנתם לשמוע
בקולי לכן עליכם ללכת בעקבות הצאן וכו'. ברצוני היה שתשלטו בכל ועכשיו עליכם
להיות מושפלים עד שתגיעו לעשו רק שם (אז) ייפול הפחד על החיות וכו'.

507§

אמרתי לכם העלמה יושבת במגדל, אבל אי אפשר לראות לא אותה ולא את המגדל, וכשעולה ברצונה להיות נראית למאהב שלה, היא זורקת לו מהחלון את תצלומה (portret) והוא לכשהוא מוצא את התמונה, הוא נשאר ויודע ששם נמצאת העלמה.¹²

508§

תדעו כשפותחים איזה דבר, פותחים לאט כי לא יתכן להראות פתאום אור לשרויים בחושך, שמא יתעוררו כפי שכתוב במפורש: ראה שיח דוקרני (סנה) בוער ואינו אוכל כי כל מקום יקר וגדול מופיע כקוץ זה מה שספרתי לכם על אלה שטעמו לענה והפכה למתיקות. וכי לא אמרתי לכם מזמן שקשה להיות מאמין, ולמה? מפני שמלכתחילה נחוץ שהסנה יהיה בוער פן יתקרבו כל הזרים.

509§

כל מה שנולד נולד כפול בשניים. כשילדים מתים סימן הוא שנולדו יחידים בודדים, ובגלל זה מתו. ומשתי הדמויות אחת היא לטוב לעזרה והשניה לעומתה עומדת כנגד. אתם נאחזתם בצד שכנגד. כשילדים משחקים בחבל, אחד אוחו את החבל בקצהו האחד והשני אוחו בקצה השני ושני הקצוות האלה נקראים: האחד, האם הרעה והשני, האם הטובה. האם הרעה נוהגת להתהלל שהיא טובה ועושה טובות לכל הקרבים אליה, והטובה אינה מבטיחה כלום, אלה שמגיעים לאם הרעה מוכים ע"י הילדים במכות רצח, ואלה שמגיעים לטובה, מקבלים את כל המטעמים וכך זה בכל מקום.

510§

שלמה המלך שמע שציפור על הגג אומר לזוגתו: כשאנער את כנפי יתמוטט הגג. כעס המלך ואמר לציפור: איך תעזי?! ענה הציפור: וכי אסור לי להתהלל בפני אשתי? היתוכן שאוכל להרוס בכנפי את הגג שלך? אני אלמד אותך שלא לבקש להושיט יד לדבר שאינך יכול להשיג. שלמה הכועס ניסה לתפוס את הציפור. הציפור ברח ואמר: אפוא חכמתך, המלך? הרי עכשיו לימדתיך לא לשאוף לדבר שלא תוכל להשיגו.

511§

בבוקרשט חי סוחר אשר חב לאדם מסוים כמה אלפים, בא הלווה אל המלווה והתאונן לפניו ואמר: לא רק שאבדתי בים את כל אשר לי אלא גם כל מה שלקחתי

¹² ראו זוהר צט ע"א.

ממך ירד במצולות, מה תעשה בי? ענה לו: אתן לך סכום גדול חזור ונסה ואולי תצליח להרוויח כל מה שהפסדת, ותחזור למעמדך הראשון. עשה כן, ההצלחה האירה לו פנים וזכה לכפלים ממה שהיה לו קודם.

512§

כשהייתי בפעם השניה בסלוניקי נכנסתי לבית כנסת יהודי. נוכחו שם כ-1200 איש הוציאו את ספר התורה ושמוהו על השולחן. אחזתי בעמוד וקראתי: מי שיעיז לגשת לשם קריאה, ייהרג על ידי במקום. אחר כך שכבתי על הרצפה ערום והפניתי אליו את אחורי.

513§

לא הבינותם כי כשגילו לי את האמונה (הדת) הנסתרת ואמרו שלא נחוץ להתפלל יותר, הרגשתי מרירות גדולה כי רגיל הייתי להתפלל תמיד בבית כנסת. אך בבואי לפולין, קראתי לכל החוקים והמצוות בשמות מכוערים, מכאן ברור שאין בדרך אשר נלך בה שום דבר יותר מכוער מהחוקים האלה אשר לומדים. כי כל החוקים וכל התפילות היו רק מצד המוות כפי שכתוב אצלכם במפורש: אדם כי ימות באהל [במדבר יט: יד] צריך להיהרג על התורה, צריך להתענות על החוקים עד שימות. וכי התפילות שלכם, מי במים ומי באש וכו'... איך כל אחד ימות, וכי זה יפה להלל בכך את המלך שאומרים כי יכול לגרום לרעה? כל זה היה עד עכשיו, לשם קיום גזע ישראל ושלא ישכח שמו, אבל עכשיו אין צורך לא בתורה ולא בתפילה, אלא לשמור ולעשות ולדרוך עד שנגיע לאותו טוב הצפון. איך זה יתכן שהיו מביאים אז קורבנות לשם כפרת עוונות ובכל זאת היו מתים?

514§

כשאתם הפניתם עורף עזבתם את הימין ונטיתם לשמאל וכאלה היו גם מעשיכם לכן נקרא עליכם שמו של לוט כי אברהם פנה ימינה ולוט שמאלה. גם הוא הלך לאותה מערה חשוכה כמו האחד שנקרא רבי אילעי הלך עם בנו. הם לא יכלו לשאת את החושך, כי לא כל אחד יכול לעמוד באותו חושך, ועלינו לקוות כי נזכה לבקרו של אברהם.

515§

אני בחרתי בכם, ורציתי להביאכם למקום שלא נודע עוד לשום אדם. אם כי יש בזה סיכון, הייתי הופך את זה להלצה בלבד לקצר את הדרך. למה דומה המעשה שהייתי

עושה, כמה וכמה פעמים מסרתי על ידי שרים תזכירים למלך. אך לעולם לא הגיעו לידי ומבוקשי לא נודע לו. מה עשיתי? שמתתי את עצמי טיפש תפסתי את המלך בכנפי בגדו ואמרתי: אני עשיתי אותך מלך על הארץ הזאת ואתה אני דואג שתעשה צדק, אם לא תשנה דרכיך תחדל להיות מלך. המלך ושריו צחקו ברגע זה מסרתי לו את התזכיר, קרא ועשה לי צדק. לכן בחרו בי, כי איש פשוט אני, עם הארץ, אך אחר, תלמיד חכם וגאה לא יכול היה להשתמש בתחבולה הזאת.

516§

הדבר אשר אנחנו הולכים אליו, שום אדם עוד לא טעם מהמקום הזה אף על פי שהעולם מתקיים זה יותר מ-500,000 שנה. את המקום הזה אי אפשר לפתוח בבת אחת כי העולם לא היה יכול לעמוד בזה כפי שכבר אמרתי כי הנמצא בחושך אינו יכול לשאת פתאום אור. לשם כך ישנם שומרים אשר אינם נותנים לגשת למקום הנסתר הזה. ברצונכם לבקש את אלוהים, למי שניתן יכול לחפש, הרי היו אנשים גדולים מאד, אשר הקטן שבהם עלה עליכם, להם יאה היה לבקש, אך לא ידעו באיזה מקום ומה עליהם לבקש, לכן לא מצאו כלום. כמו שכל העולם יודע כי אוצרו של קורח נמצא בעולם הזה אך איפה לבקשו, וכי אפשר לחפור את כל כדור (אזור) הארץ? רק מי שיודע את המקום יכול למצוא איך עלה על לבכם שתוכלו לחפש בעצמכם? היה עליכם ללכת אחרי כי אני יודע מה לחפש ובאיזה מקום לבקש, אמרתי לכם אני אראה לכם את אלוהים אך האם יתכן לבוא לפני אלוהי האמת בלבוש הזה שאתם לובשים? האם יוכל אביון קרוע לעמוד לפני המלך ולדבר עמו? הברכה אינה שורה על דבר ריק כפי שכתוב מה לך בבית? לכן עלי להלביש אתכם קודם במחלצות שתוכלו להגיע למדרגת אדם ואז ייפול הפחד על חיות היער ואתם תאחזו בעלמה ותוכלו לבוא לעשו ולהגיע ל-Das ואפשר יהיה לתת לכם את הדבר לידיים תוכלו לבקש את אלוהים ולבוא אליו. בלי זה אי אפשר להזכיר אפילו את שם אלוהים, ולדבר הזה אי אפשר להגיע באמצעות החוקים (המצוות) אדרבא כל מי שרוצים לשמור על נפשו ירחק מזה. בלעדיה (בלעדי העלמה) אי אפשר לבקש את אלוהים ואי אפשר לגשת אליו ומי שימצאו יאבדנו חס ושלום כי הוא השער לאלוהים. המעמד היהודי אמרתי לכם: כי היפה אינה ידועה לך. אך במעמד הזה ישנה בת ציון וכתוב במפורש: גילי מאד בת ציון הנה מלכך יבוא לך.

517§

אני הלכתי בדרך אחרת ואתם הלכתם בדרך אחרת כפי שכתוב במפורש: צדיקים ילכו בה איך יכולתם לאמר כי יש נשמה לאדם על האדמה הארורה הזאת.

518§

לאדם הראשון היה נכון דבר טוב. אך בגלל חטאו לא יכול להשיגו, לכם צריך לבוא אחד בדמותו של אדם¹³ ולהשתדל להגיע למדרגה שבה היה אדם, ויבוא לאותו דבר שהיה מוכן בשביל אדם, וכל אלה שיבואו אחרי יגיעו למדרגה זאת כי פחדם ייפול על כל חיות הארץ, אך כל זה לא יתגשם עד שיהיה דבר מסוים ביד כפי שכתוב: מה לך בבית? נחוץ גם ללבוש מלבוש אשר בעזרתו ייפול פחד על החיות, תראו יעקב צריך היה ללבוש את הלבוש רק למען קבלת הברכה לא כל שכן עכשיו כשצריך לתפוס בגלוי את השלטון על החיות.

519§

הייתי רוצה שאתם (ולא אחר) תגרמו שתתקיים הכתוב: בשופר גדול יתקע. אשר דרככם ילך הקול מסוף העולם ועד סוף העולם ולא דרך אחר.

520§

כאשר יפקדו אותי (אעלה בזיכרון) נעשה קודם צעד אחר כך נגיע למדרגה של אדם כפי שנאמר הכל. ואז נעשה קרבן כלומר התקרבות לדבר מסוים.

521§

איך אתם יכולים לדבר בכלל על יסוד כשאינכם יודעים מה זה הרי כתוב כי הצדיק הוא יסוד, כלומר יסודו של עולם. כשיש יסוד אפשר להקים עליו דבר קיים ולכן אין לך שום דבר קיים, וללא חיים, כי אין יסוד. כשיבוא הזמן ויגלו את היסוד האמיתי, כל מי שייגע בו יחיה, ואפילו שהדבר מת מזמן, יקום לתחייה.

522§

אשה בבוקרשט ספרה לאחד המאמינים שלנו את הדברים הבאים: פעם נקלעתי לבית אורחים אשר בו התאספו הרבה אנשים אשר דברו ביניהם עברית. כטוב לבי ביין התערבתי בשיחתם ואמרתי כל דבר להפך, התחיל וללעוג לי אמרי להם: עכשיו אתם צוחקים לי, ואני אומר לכם כי ילכו אחריי יהודים רבים שמנינם יותר ממניין כל השערות אשר על ראשכם.

523§

חזרתי בפניכם זה כמה פעמים על המלים הכתובות אצלכם : כד זרעיני פולין
בחמשיין ויתרין¹⁴ משמע שפולין זרועה על גבי 52 צבעים והרי ישנם בעולם חמישים
ושבע צבעים? רציתי רק להראות לכם את 52 המלכים שהיו בפולין, רציתי לשימכם
בין המלכים אך במעשיכם מנעתם את זה. אני אומר לכם לא זין כפי שכתוב שם ז'
אלא זעהן לראות (sehen). יוכלו לראות בפולין 52 צבעים. רציתי להנעיל לכם את
הנעל הזאת אבל אתם לא אויתם.

524§

אברהם פנה ימינה כי הישועה תבוא מימין, ותמיד ימינו של אדם יותר חזקה
משמאלו. הוא לא ידע בעצמו לאן ילך ורק ציית למצביאו. והמלך שאול אף על פי
שפנה שמאלה, היה משבט בנימין. כל השבט הזה היה (mankut ?) זה היה כדי
שישברו את השמאל.

525§

כשהייתי קטן ראיתי ספר לילדים אשר בו כתובים היו כל המנהגים וגם תמונות היו
בו, למשל: פרעה רוחץ בדם ילדים, זה הבהיל מאד אותנו הילדים והתחלנו לדקור
את הרע ולא רק את הרע כי גם את כל הטוב שהיה בספר עד שקרענו את כל הספר.

526§

כל הנוטים לצד המוות לא יוכלו להלל את השם כי כתוב בפרוש לא המתים יהללו
יה'.

527§

כשגילה לי ר' מרדכי את האמונה, אמר לי כי אלוהים נמצא בספירת התפארת בין
הספירות. שאלתי אותו מניין לך מי נמצא שם? ייתכן שהלך לעשות את צרכיו
והשאיר (ושם) שם את הגרוע שבגרועים.

528§

בבוקרשט לא היו היהודים רוחצים בנהר אלא אם אני רחצתי איתם, כי שמרתי
עליהם מכל רעה. פעם הלך אחד לרוחץ ואמר: אני חזק ויודע לשחות יפה, הלך לבדו
וטבע. היה שם פקיד ראשי, ואף על פי שהיה חזק נכנס למים רק בחברתי, כשהיה

¹³ ראו זוהר עי' קמ"ה.
¹⁴ ראו זוהר צ"ז ע"ב וק"ד ע"א.

בא לנהר, היה עושה כבוד גדול באמרו: אפילו אם בבית אני הראש, כאן אתה האדון שלי אתה השולטן שלי.

529§

כשיבואו היהודים, מיד בשנה הראשונה יתרחש דבר גדול בעולם, כי הם יהיו בשלמות.

530§

אני הובלתי אתכם לטבילה ואתם ראיתם מה התרחש במעמד התורכי, וכן למדתם את החוקים וצמתם באמונת היהודים. באמונת התורכים ראשכם תבוש ואסור ללכת בגילוי ראש ולא יכולתם לחזות בעיניכם בכל הסודות. אבל כאן הכל גלוי כי הראש גלוי, וכן גם הלב. לו ידעתם מה המשמעות של ראש גלוי הייתם מפסידים חלילה הרבה. הרי אמרתי לכם שנחוץ ללכת עד השד האחרון, לכן לא תוכלו להיות עמי כי אני בתוך הטבילה ואתם עדיין יהודים. יהודי אחד שידע לנאום ראה שני אדונים צעירים שבאו לפני המלך ונאמו לפניו בשעת קבלת הקהל כשנגמר הטכס קיבל אותם המלך יפה ונתן להם מתנות כיד המלך. בראות זאת היהודי נפל על ברכיו והתחיל נואם לפני המלך במילים נהדרות ובקול צלול קרא המלך: מה קרה לך יהודי?! תאמר לי בקיצור מה מבוקשך! כן גם אתם, אתם עשיתם מעשים יהודיים ולכן עליכם לסור תחת משמעת יהודי. הוא לא יעשה לכם כל רע הוא ילמד אתכם וישמור עליכם.

531§

העיקר הוא להגיע למדרגת אדם, אני הבאתי אתכם לפולין לעשו ואצלו ישנם אלופים אדונים, כל אחד מהם היה בדרגת אדם ויכול לשבת על כיסא, כל אחד מהם יכול היה להיות שופט פלילי בעירו, אתם לא שמים לב לכך כי הם נופלים אחד אחד ואסור להם אפילו לנגוע בנתין, כי הם בעצמם נכנסו תחת עול. עליכם להשיג קודם את השלטון שייפול הפחד על החיות ואז תגיעו למדרגת אדם ותוכלו לשבת על כס המשפט, ורק אז אביא אתכם לדבר מסוים שאיני יכול לגלות.

532§

כל מיני אבנים יקרות ישנם בנמצא, ישנן אבנים שמעלות את חן נושאן בעיני כל הבריות; יש אבנים המעוררות אהבה לנושאן; יש מעוררות את היצר לנשים ויש שמקררות את תשוקתן וכו'. ורק המבין רואה שישנם שם כל האיברים כמו אצל

האדם. נתנו פעם אבן המעוררת כלפי נשים, שכמעט אי אפשר לשאת הבאתי אותה לסוחר אחד, והלה התפלא מאד על הכוח שעוררתי, שאלתי אותו: איך יתכן לשאת את זה אמר לי שכל הנושא אבן כזאת נחוץ שתהיה אחת לעומתה לשם שיווי משקל.

533§

לפילוסוף שקוע בלימודו באה פעם נערה פשוטה ובקשה ממנו אש, ראה שאין לה כלום ביד, שום כלי לקחת את האש, שאל אותה: במה תיקחי את האש? ענתה: ביד אקח. איך זה יכול להיות?! קרא. מיד תראה, ענתה, לקחה עפר ושמה על ידה ועל זה שמה פחם לוהט והלכה. בראות זאת הפילוסוף זרק את ספריו ואמר מה לי ספרים אם נערה זאת חכמה ממני! כן גם אתם מה תועלת לכם בקריאה ולא תדעו מאומה.

534§

שמותיכם לא יזכרו אצל [?] ואתם אינכם יודעים.

535§

כשרצה יעקב לקבל את ברכת עשו, צריך היה ללבוש בגדי עשו, לא כל שכן כשרוצים לקבל את ברכת כל העולם וכי אפשר לקבל את הברכה בלבוש שאתם לובשים עכשיו? אני נאלץ להלביש את כל אחד בעצם ידי גברים כנשים וגם ילדים. הלבוש הראשון יעורר את יראת החיות, השני יעלה עליו והוא יסמן שלטון עליהן, אשר פחדו ייפול על החיות ואז כל אחד יקבל את האות למען הלבוש.

536§

כשרוצים להפקיד אדם על משהו, בוחנים אותו קודם. נחוץ לבדוק את הראש הרגליים הידיים וכל איבר ואיבר מלפנים ומאחור. אם תהיו מסוגלים לסחוב את מה שיטילו עליכם ותבואו לעשו, הכל יהיה אחרת.

537§

כשיצא השמש מאחורי המעטה, צריך להקדימו להכריז, כדי שינקו את כל המקומות. כי הוא נוסע בעגלה וכל הנקרה בדרכו יכול להיפגע מקרניו כי חזקים הם משמחת עשיית רצונו של אלוהים.

538§

שמתו אתכם לעוזרי כי לפני כל מתיקות באה מרירות ולפני כל אור ישנו חושך.
קבלתי אתכם כי רציתי שכל אחד יישא חלק מהמרירות ויקל בכך את משאי.

539§

מלך שלח פעם שליח אל מלך אחר, כשחזר אמר השליח משהו שלא מצא חן בעיני המלך. חמור אתה, אמר לו המלך. ענה: ייצגתי את המלך הגדול. כן גם אתכם: אני רציתי שתעמדו בדרגת אדם ואתם הייתם לחמורים וכו'.

540§

איכר שידע להבין שיחות חיות ועופות, שמע פעם את שיחת חמורו עם שורו. שאל החמור את השור: למה נפלו פניך? ענה השור: העבודה הרבה והמכות הקשות התישו את כוחי. יעץ לו החמור: תשים את עצמך חולה ולא תצא לעבודה, עשה כן. האיכר ציווה לעבדיו לגמור עם החמור את כל העבודה שהיתה מיועדת לשור. בערב אמר החמור העייף לשור: תתחיל לאכול, כי אחרת ישחט אותך בעל הבית, כי אין בך תועלת. בשמעו כך צחק בעל הבית ואמר: חמור, למה לך לתת לו עצות שתצטרך אחר כך לשאת את משאו? כן גם אתם, רציתם להקל על עצמכם ולא להיות כשור מאחורי המחרשה וכחמור, מתחת למשאו.

541§

לו היה המאמינים בוורשה יודעים דבר אחד היו ממהרים לבוא הנה ולו גם היו צריכים לחיות על לחם יבש ומים בלבד, ולהיות בין המושפלים ולגור באורווה ולשכב על זבל סוסים. זהו על מה שדברו שניים אחד אומר יתי רחמינא ואישב תחת לילי דכבשי דחמרי, הלוואי ואראה בצל זבל חמור.

542§

לשם מה קבלו את המאמינים? אגיד לכם, היהודים מופלים מאד בעיני הגויים, ויותר מהם מושפלים המאמינים. מזמן חטאו של אדם הראשון העולם הולך ונופל, יורד ויורד מטה מטה עד למקום שהוא השפל בשפלים, ורק אז תתחיל העלייה בסוף. וזהו סולמו של יעקב שהמלאכים עלו וירדו בו. אבל הוא עצמו עוד לא עלה עליו, אך משיתחיל לעלות לא ירד כבר לעולם.

543§

אותו לבוש ראשון יגרום לפחד החיות. הלבוש השני שיהיה עליו אות יקיים את פרוש הפסוק : ונחה עליו רוח אדוני רוח חכמה ובניה רוח עצה. כי נחוץ ללכת מדרגה לדרגה מכתר לכתר וכו'. לא כפי שחושבים הטיפשים כי אפשר להגיע לאלוהים בלי עמל ויגיעה, נחוץ לעבוד, יגעת מצאת.

544§

היה בן מלך שהתחתן עם אלה ושמה guinaia. לפני הנישואים התנתה עמו תנאי, שלא ישאל אותה לפשר מעשיה מגדול ועד קטן. ילדה לו בן, אחרי לידתו זרקה את הילד לאש ונשרף, לא אמר לה בעלה כלום. אחר כך ילדה לו בת יפת תואר, זרקה אותה לכלבה והכלבה טרפה את הילדה. לא יכול היה להתאפק ושאל: למה תעשי כזאת? מיד עזבה אותו והוא חזר לארצו. כעבור 10 שנים ראתה האלה כי צר לו מאד וכי מתאבל הוא על האבדה, חזרה אליו עם הבן והבת יפים ובריאים משהיו בילדותם. אמרה לו: אם כי בעיניך רעו מעשי אך באמת היו לטובתם. מסרתי אותם למקום מסוים למען ילמדו להיות מושלמים ויפים, כיאה למלכים. כן גם אתכם: לא יכולתם לשאת את מעשי ואת דבר, אך לבסוף תראו כי רק לטובה היא.

545§

היה מלך ולו בת יפה ועוד מלך ולו בן, התאהבו הילדים זה בזו אהבה עזה. אבי הבת לא הסכים לנישואים. חלה בן המלך בחולי האהבה. הרופאים יעצו להביא לפני בן המלך הרבה עלמות יפיפיות, אולי תקנה אחת את ליבו. בת המלך, אהובתו, ברחה מביתה עם אחת מנערותיה והתחפשה לצועניה. היא התערבה בין המון הנערות הרוקדות לפני בן המלך והתחילה רוקדת וקופצת. איש לא הכיר אותה בגלל עורה השחור, רק בן המלך כיוון שראה אותה ציווה להביאה לפניו. אמר אחד השרים: מה אתה רוצה להתחיל עם שחורה כזאת?! זה לא מענייך אמר בן המלך, היא נשאה חן בעיני. הכיר אותה מיד בקולה ובהליכותיה אמר לה: תורידי את השחור הזה מעליך שאראך ביופיך האמיתי. אמרה לו: אין לי צורה אחרת, כפי שאתה רואה אותי כך נולדתי. אמר לה: גם אם כזאת הנך בכל זאת אוהבך בכל לבי. הורידה את השחור ראה שהיא היא בת המלך אשר בגללה חלה. כן גם אתם: איך לא היה בכס לב לראות ולהכיר גם בצבע השחור את הדברים כפי שהם? ולאמר: אוהבך באהבת עולם כפי שאת ורק אחר כך לבקש להוריד את התחפושת ולהראות לפניכם כפי שהיא באמת.

546§

הנכם רואים ואינכם רואים, שומעים ולא תשמעו, רגליים לכם ולא תלכו, ידיים לכם ולא תמששו, תראו בעיניכם ותבכו על כך. שמרו את הדבר בלבכם.

547§

פעם נכנס השולטן incognito לבית אחד. היו שם הרבה אנשים ואיש לא הכירו. רק אחד, עבד נאמן שהיה שם הכירו. לא רצה לגלות שמא לא יכבדו את אדוניו כראוי בגלל שפלות מעמדו. יצא, לבש מדים של עשיר, חזר ונפל על פניו וקרא אדוני! מלכי! האחרים הכירו מיד שזה המלך ונתנו כבוד כראוי. איני יכול לאמר לכם ולכן מר לי מאד.

548§

מלך (Khan) אחד ציווה ששימו אחריו מותו שק עם אדמה על ארונו, הוא רמז בזה שברצונו להחליף את עולם הרוח לגופניות, ואני אומר לכם שבעולם הזה מוכרח כל מה שברוח להתחלף לגוף למען יראו כפי שרואים דבר הנראה.

549§

לא תפסתם כשבאתי לפולין עני מושפל וחלש ואמרתי לכם שתהיו מאמינים בפרהסיה ולא תעשו שום דבר בהסתר ושאוציא אתכם מכאן בגלוי למען יראו כולם.

550§

לקחתי אתכם שתהיו מלחים המובילים אוניה. הרבה חבלים באנייה ולכל אחד מהם שם, כשמבחין רב החובל ברוח נגדית הוא קורא לחותרים לתפוס כל אחד בחבל שלו ולשבור את הרוח ובתחבולות נגדה להוליך את האוניה. עכשיו נשארתי לבדי בלי מלחים.

551¹⁵§

בן המלך שספרתי עליו קודם אשר שחרר נחש והנחש הפך לעלמה יפה, קבל פקודה ממנה לשתוק במשך 9 ימים והיא עשתה לו סימנים במטה שחור אשר בידה. אם יעמוד בניסיון יהיה המטה השחור ללבן ואם לא ילבין המקל ישחיר בן המלך. כי בכל מקום צריך לעבור ניסיון. אחרי שמלאו תשעת הימים, נתנה לו מעטה לכסות את ראשו ופניו והשטיח אשר ישב עליו התחיל לעוף מאליו אל המקום בו נמצאות אותן שושנים. צוותה עליו לבל יגלה ראשו עד שהמכסה יתרומם מעליו וינחת על אחת השושנים הרבות. דע לך, אמרה, זאת תהיה השושנה השבועית, תיקח אותה וכל משאלותיך יתקיימו.

552§

גם היהודים מאמינים באותה מלה שכינה גבורה, והמאמינים הרחיקו ללכת כי אמרו על הראשון שהיה ממין נקבה בסתר. אני אגלה את הכל, מה שהיה ברוח, והיה בגוף שלא יהיה כל דבר מכוסה. כל העולם יראה בגלוי ובברור.

553§

כל אלה שמתו אינם רשאים לבא לעולם הזה, אך לו היה אחד המתים מצליח במקרה לבוא הנה היה אומר לכם שהכל נתון בידי ובלעדי לא יעשה דבר. אם כי תמצאו בעולם חכמים ומלומדים ואני עם הארץ, בכל זאת נתנו לי את הכוח שהכול יעשה בעולם על ידי. רק מי שאני אצווה לו, הוא יעשה ולא אחר. בידי להשפיל ולרומם לתת ולקחת כי נסתרים ומשונים דרכי האל. במקום אשר יאמר לכם כי לא עמי אתם יאמר לכם בני אל חי אתם [הושע ב: א]. כמו הדבורים שבוחרות לפעמים לשבת על שיח נמוך ויבש אף כי ישנם במקום עצים יפים וגבוהים. למה לא תבינו כי כשם שהרימותי אתכם לדרגת אחים כן אני יכול להפילכם שתחדלו להיות אחי. אתם הייתם נכונים לדעת ולראות את הכל כשם שמשא ראה בלי כל פחד, אך עכשיו שנפלתי הנני דומה ליהושע אשר בראותו נפל על פניו [יהושע ה: יד].

554§

כשיבואו היהודים, אתן לכם כבוד בפניהם אך בחדרי לא תמצאו.

555§

כל העולם שונא את אלוהי האמת, הכריזו מי נכון לקחת על עצמו את הדרך הזאת? איש לא קבל על עצמו. אותו ראשון ושני קבלו על עצמם אך לא במקום הזה, ואני קבלתי על עצמי ואלך בעזרת אלוהי. אתם אינכם יודעים מאומה אלא שהייתם קרובים למקום שממנו יפתח. לא היה בכם כוח ללכת כעיוורים ולהיות מודרכים, מיהרתם מאד ולדבר הזה נחוץ ניסיון ואתם לא יכולתם לשאת אפילו את הניסיונות. רציתי להוביל אתכם לדבר גדול, אך לא יכולתם להחזיק מעמד. רציתם ללכת לבד אף על פי שטרם פתחו לכם רציתם לעשות בלי פתיחה, לכן נפלתם אך כשיבואו היהודים אוביל אתכם בדרך אחרת אשר לא תהיה דרך כל כך רבה. איך עזבתם שכלכם והלכתם בלי לדעת מה ולמה זה? כשאינם מודיעים, אין רואים כשאינן נותנים, אין.

¹⁵ הסיפור שבסעיף זה ממשיך בסעיף 696 (ע.ה).

556§

בילדותי ביקרתי בגנו של אדון זקן. היו לו שם אגסים מובחרים בטעם ובריח, נתן לי לטעום וגם לאכול. שאלתי אותו: כמה עצים יש לך מהמין הזה? ענה לי: ישנם עצים זקנים גדלים לרוב ומעט עצים צעירים. אמרתי לו: אגנוב את פרותיך כולם וגם ענפים אקח ואטע אותם בגני. אמר לי: אם תצליח לגנוב מבלי להיתפס, ניחא, אך כשאתפוס אותך אעשה בך כטוב בעיני. הגן היה מוקף חומה גבוהה וחזקה. לקחתי מקל ארוך ומדדתי את גובה החומה. אספתי נערים ליער ועשו לי סולם בגובה הנחוץ. חשדתי במלכודת ולכן עליתי קודם כל בעצמי על הסולם וראיתי חבל ארוך על החומה. חשדתי שיש דבר בגו, לא נגעתי בחבל וחיפשתי בזהירות את קצהו ובאמת מצאתי והנה לקצה החבל קשורים אקדחים. הכוונה היתה שיתחילו לירות ולהרעיש כשיגיע מישהו בחבל. אני אחזתי בנצרה, הפכתי אותם והוצאתי את הכדורים ופרקתי אותם מהחבל. אז אמרתי לנערים שלי לעלות על החומה וגנבנו כאוות נפשנו. לקחתי גם שלושה ענפים ושתלתי בגני. בבוקר כשראה האדון את הגנבה, העמיד הרבה שומרים שישמרו על הגן בלילה. מה עשיתי? אני והנערים ירינו בחומה כל הלילה, שלא יוכלו השומרים להירדם, כך עשינו במשך שלושה לילות, בלילה הרביעי נרדמו השומרים ואנחנו גנבנו כהוגן. האדון שלח לקרוא לי. הלכתי בתנאי שיהי נוכח גם האדם אשר בנוכחותו דברתי עם האדון. האדון התחיל רוגז עלי, אמר לו: הרי היה בינכם הסכם, והשלמנו.

557§

בילדותי עלה פעם הנהר פרוט על גדותיו. והרבה אנשים מוסלמים יהודים ונוצרים שהיו נוהגים לרחוץ שם טבעו מחמת המים הסוערים כי לא יכלו להגיע בשחייה לחוף, הזרם היה חזק מאד. ר' לייב שהיה שחיין מצוין הצליח להגיע באלכסון ורק אנוכי שחיתי בלי קושי ישר מחוף אל חוף הלוך וחזור.

558§

את הפסוק: גילי מאד בת ציון הנה מלכך יבוא לך אסור לאמר, כי הפסוק הזה הוא סם מוות לרבים, ולרבים אחרים הנהו סם חיים. לו הייתי מגלה דבר אחד, היה קורה כפי שכתבתי לכם במכתב: כל הרוזנים וכל המלכים היו משתחוים לפני, היו מביאים את אוצרותיהם ואת בגדיהם ושמים אותם לפני, אבל אני אינני רוצה להתחיל במעשים אלוהיים עד שיצוו. לו אתם הייתם יודעים על זה הייתם מרימים את ראשכם ביהירות ובגדלות.

559§

לו הייתי מגלה דבר מסוים היה בן קם על אביו ואב על בנו.

560§

בהתעורר המלחמה, תאמר בזמן ההוא: גילי מאד וכו'. בזמן ההוא תפקחנה עיניכם הסומות ושכלכם שהיה לכם עד אז כאילו יישמט וייפול, ותרבה בכם חכמה חדשה ויפתח לכם קודם כחוט דק (כדק החוט). כשחופרים באר יוצאים קודם מעט מאד מים ואחר כך יותר ויותר עד שיוצא נהר. כן גם כאן קודם יפתח לכם חוט רק כדי לאפשר לעשות ברכה, ותרגישו שמחה גדולה, אבל גם צער גדול יהיה לכם, כי תראו ותבינו שהדבר כבר היה בידכם ויכולתם לעשות כרצונכם. ואם כי אהיה מרוחק מכם מאה מיל תרגישו שמחה כי תהיו קרובים אלי. היזהרו, אל תחטאו אל תגלו חלילה שום דבר שנוגד את רצונה, ותראו שיעקב יוצא מבאר שבע.

561§

לו היו נשארים מכם לפחות 3 או 4, ומהנשים שלוש או ארבע. אך עם נשים אי אפשר לפעול כלום אפילו לו חוה (Eva) היתה נשארת כי האישה הביאה את המוות לעולם ואני רוצה להביא לחיים בעולם.

562§

אינכם יודעים מה פירוש המילה שדה כי עשו הבין בציד והוא היה איש שדה. כתוב שיצחק הלך לשדה והתפלל אך ללא הואיל.

563§

הרי יצחק בנו של אברהם היה, והיה קרבן תמים ולמה אהב את עשו יותר מיעקב? זה איננו העשו שפירושו עשב השדה, זה העשו אשר צד באמרי פיו. אני מאחל לכם שתזכו לראותו. ושום איש אינו יכול ללכת אליו אלא אם הוא מוכתר כפי ש400 האנשים שהיו איתו היו מוכתרים כי כולם אהבוהו. ויעקב שהוא איש תמים (אדם שלם) אי אפשר היה להיות במחיצתו.

564§

איך אתם יכולים לדבר על אותו יסוד. וכי אפשר להזכיר דבר גדול כזה במקום מכוער שאתם נמצאים בו עכשיו? היה כתוב במפורש: הסירו הבגדים הצואים מעליו [זכריה ג: ד]. משמע שהתכוונו לשים אותם במקום מסוים ולכן היה עליו להסיר קודם את כסותו המכוערת וללבוש יפה במקומו, אף כי שם זה לא היה מקום כל כך

בעל ערך כמו המקום שאני רוצה להביאכם אליו. אבל המילה: יסוד דבר חי הוא, ומי מלבדה יכול להחיותו. בידיה יקום לתחייה ויחיה לעולמים. על ידי היסוד תהיה תחיית המתים. ואם ייגעו ביסוד המת, שמת לפני שנים מיד יחיה. וזה מה שכתוב צדיק ונושע הוא [זכריה ט: ט]. הצדיק עומד להיושע כי סבל במשך זמן רב, אך זה לא יכול להיות בגוף המושחת. הוא צריך להגיע לדרגת אדם ונחוץ קודם כל להגיע למדרגה זאת. לא כפי שאמר Khan יעשה מרוחניות גשמיות ומגשמיות לא כל שכן גשמיות וכי אפשר להתגלות בפני מלך ואדון רם? ואצל סוס זה יותר גדול, ומה בכך?

565§

אמרתי לכם שאלבישכם בגדי מלכות, וכי מלך אנוכי? רציתי רק להביאכם אליה, רציתי ללמד אתכם מה לעשות כך וכך לדבר ולו הייתי מביא אתכם אליה הייתם נשארים שם לעולם. הייתי ממליץ עליכם בפניה לאמור: אלה הם האנשים שהכירו בי ראשונים והלכו אחרי, והיא היתה ממליצה עליכם הלאה, כי בלא המלצתה אי אפשר לבוא לשום מקום כפי שאמרתי לכם כשקיבלתי על עצמי ללכת, הביאו אותי לחדר ובו שתי נשים מכונפות. שמתתי את ידי על הכנפיים שלהם ועפתי איתן למקום אחד, עשו לי סימן להמשיך לעוד מקום, וכך בכל מקום, עברתי על יותר מ-1000 חדרים. הצטרכתי לסימן כי בלי לא יכולתי להתקדם. כפי שנהוג בעולם, אי אפשר לבוא לפני שר או מלך בלי המלצה. היזהרו אל תזכירו אז את החוקים ואת התורות שלמדתם עד הזמן ההוא. כי שם אין כל חוקים כי כל הנשק הוא בידה, בכוחה להשפיל ולהעלות כפי רצונה. היא תהיה מגולה בפני כולם. כל העולם יראה אותה אך לא ידע עליה מאומה רק אתם תראו ותדעו. זמן מה יהיה לכם צער עד שתוכלו להיכנס פנימה אף כי תהיו שיכים לחצר. וכן השמחה שלכם תהיה גדולה מאד. אני רציתי שכל המפעל ייעשה בידיכם, לא הבינותם את זה קראתי לכם אחים. אם משהו נמצא בקללה ורוצים לשחרר אותו אומרים לו אחי, גש אלינו, אחינו אתה וכן היה ברצוני להוציא אתכם מחושך לאור.

566§

את הפסוק: גילי מאד בת ציון אני אומר רק לכם ולא לשום אדם אחר, יש לי עוד דבר לאמר אך לא אוכל ויש לי מזה מרירות גדולה. גם היא סובלת ייסורים גדולים. לו ידעתם את סבלה הייתם מתעלפים כשיתגלה הדבר תדעו מה גדול צערה והכל בגללכם, כי רציתם לעשות דבר לפי שכלכם, היה עליכם לנסות קודם אם אפשר לכם לעשות זהב לפי שכלכם ורק אחר כך לעשות דברים אחרים.

567§

איך אפשר היה לפתוח פה לפנייה? הרי ידעתם כי מי שמעיז דברים כלפי גדול, דנים אותו, ולא כל שכן כלפיה?

568§

רציתי לעשותכם קרבן כלומר שתקרבו לדבר מסוים ואחר כך תתקרבו אל הדבר.

569§

למלך אחד היה רופא חכם וענו ולמלך שני היה רופא טיפש גאוותן וקנאי, קרה שהמלך השני בא עם רופאו הגאה למלך הראשון. הגאה בא אל המלך מארחו ובדק לו את הדופק ואמר לו: דמך עכור אתן לך תרופה. התייעץ המלך עם רופאו העניו אם לקחת את התרופה, אמר לו: אל תאמין לו ולא לתרופתו ואל תסמוך על יהירותו. נודע הדבר לרופא היהיר, אמר למלך: נעשה ויכוח לפני המלכים והשרים והם ישפטו בינינו מי מאתנו גדול במקצועו. הסכימו שאחד ייתן לשני סם (כתוב: רעל) ועליהם לרפא את עצם מהרעל. נהוג שרעל חזק יותר מבטל את פעולתו של הרעל הקודם ומחזיר את האדם לאיתנו. היהיר נתן לעניו סם חזק, העניו ידע סם יותר חזק בהרבה, שתה אותו והבריא. העניו המיס קצת סיד במים ונתן לו במקום רעל, היהיר חשב מי יודע איזה רעל קיבל ושתה את הרעל החזק ביותר כדי לגבור עליו והרעיל את עצמו ברעלו.

570§

היה יהודי חוכר, הוא חב לאדון כמה אלפים והאדון שם אותו בבית הסוהר. העיר השתמשה בתחבולה, שכרה גנבים שיגנבוהו מכלאו, עשו כן והביאוהו במהירות לעגלה אשר המתינה לו. כשהגיע לעגלה נזכר ששכח את מקלו בכלא לא רצה לעלות על העגלה עד שאחד הגנבים חזר להביא לו את המקל. כן גם אתם רציתם שאוציא אתכם לחרות אך לא הייתם מוכנים לוותר על מקל פשוט.

571§

אומר לכם את האמת אתם עוד לא ראיתם את פני ואני את פניכם לא ראיתי. בעקבי דמשיחא חוצפא ישגא.

572§

אתם לא הלכתם כפי שצריך, כשמעלין כוח של מת מהאדמה, הוא עולה כשרגליו למעלה, אבל כשהעלתה אותה אשה (בעלת האוב) את שמואל לפני שאול, עלה לכבוד המלך כשראשו למעלה. ולא עוד כשהולכים אליה, צריך ללכת בראש מורס ואתם הייתם הפכפכים.

573§

נחוץ ללכת בחושך כדי לראות את האור ולראות את המקום ממנו רואים איך לצאת. אבל אתם לא ראיתם ונטיתם הצדה ונפלתם והלכתם שמאלה. דוד אמר ימין אדוני רוממה. כשנחוץ ללכת לשמאל אפשר לשבור את הימין ולהחליפה בשמאל. אם אפילו אוציא אתכם מהשמאל שנפלתם אליה נמצא בתוך הימין גם שמאל. אם גם יבוא כל העולם אלי לא יוכל להזיז אותי ממקומי. לא אפול לעולם.

574§

בבוקרשט היה צורך זהב שהיה ידדי, פעם בא צורך שני וגרם לו נזק. ידידי הצורך בקש ממני למצוא תחבולה שתוציא את השני מהעיר. יעצתי לו להזמין את האורח לביתו ולארחו יפה וגם אנוכי אספתי כמה חברים ובאנו לשם לבושים יפה. דברתי עם חברי שישכימו לכל מה שאגיד. התחלתי לדבר עם הצורך השני בדברי חלקות כיבושים וידידות. אמר לי: שמעתי שאנשי בוקרשט הם צבועים ובלתי אנושיים והנה נוכחתי שלא נכון הדבר. אמרתי לו: - היה זה לפני ראש השנה - מה אתה יודע כמה מנובלים הם, לא תאמין אך תראה בעצמך כשיגיעו החגים הם אוספים גויים ונותנים להם לתקוע בשופרות ולעבור לפני התיבה וכו' וכו'. כל המסובים הסכימו במנוד ראש לדברי בשומעו את דברי קרא הצורך: אם כך הוא מוטב שאעזוב את העיר, איני רוצה לשבת ביחד עם בני בלי-אל שמא אגרר גם אני לחטא. אמר ועשה, עזב מיד את בוקרשט והלך לFocsani ושם הכריז על הדברים ששמע מפי. כל השומעים צחקו אך לא חזר עוד לבוקרשט כי התבייש.

575§

3 ימים לפני שהגעתי ל Krajowe נפטר שם יהודי פרנק זקן. לא היה מי שיקבור אותו קניתי בד וכל מה שנחוץ לקבורה, רחצתי אותו בעצמי עטפתי אותו ושמתי אותו בארון, נשאתי את הארון לבית הקברות כריתי קבר וקברתי אותו ובעצם ידי. אמרתי לעצמי: כל בני ישראל עסקו בשוד כשיצאו ממצרים והדבר היחיד שמשא דאג לו היה להוציא את ארונו של יוסף. כן עשיתי גם אני, זנחתי את סחורתי בלי שמירה ועסקתי בקבורה, הקימותי לו מצבה וחרטתי עליה את השם יהוה Jehowa.

576§

פעם בחג השבועות הביא אבי חלק מעץ על ענפיו ואמר : אדם הראשון היה לחטא ובגלל חטא זה באו לעולם עצים וענפים כדי להעניש בהם את הילדים בעד חטאיהם. החטאים שלך הם אצלי ומכיוון שיש כאן יותר ענפים מחטאים נחוץ לגזום. קראתי : עזוב, עד מחר אמלא חטאים כמספר הענפים. כן גם אתם לא מנעתם מעצמכם כל חטא ועכשיו אינכם רוצים שיענישו אתכם?

577§

יעקב חשב מלכתחילה ששמשון הוא המשוח אדך משראה כי הלה נפל בידי אשה אמר : לישועתך קיויתי אדוני. לא זה גיבור שיכול בכוח לאויב אלא גיבור הוא זה שיש בו כוח לעמוד בכל הכאב והמצוקה. כנגד מלך יחיד יאה לנצח בכוח אדך כנגד העולם כולו, לא יבוא הניצחון בכוח ויאמר : יום נקם לבני.

578§

לשום אדם בעולם אין נשמה, אפילו לאותו ראשון ושני לא היתה נשמה, וגם לאבות לעמודי העולם (שהם עמודי העולם) גם להם לא היתה נשמה, כי אין הנשמה יכולה להינתן אלא על ידי אלוהים בעצמו, ומעוד מקום אחד. אז יהיו העולמים בני קיימא וכל אשר נשמה לו יהיה קיים לעד, ויוכל לצפות מסוף העולם עד סוף העולם וכל פעם יותר ויותר כפי שנאמר למעלה, כי אצל מדרגת אדם חסרו לו שלושה דברים (חסר הדבר השלישי) ובמקום שיש חסרון אין קיום. כתוב אשר ברא אלוהים לעשות. אלוהים ברא כדי לעשות, כלומר כדי לעשות את האדם לבלי פגם וכו'. כשמבקשים ילדים לחם מאביהם האב נותן להם אבנים? וכן האם ראינו שאנשים יראי אלוהים מבקשים לחם ואין מקבלים? ואיה רחמי אב על בניו? והאם יתכן שאב יהרוג את בניו? מזה אנו למדים כי לאלוהי האמת אין חלק בבריאה הנוכחית לכן נשברים והולכים כל הכלים עד עכשיו, כי זה שברא אותם בעצמו שבר אותם, כדי שיצאו יותר יפים ויותר טהורים. וזה שכתוב : והנפילים היו בארץ, למה נקראו נפילים? כי השפילו אותם, הורידו אותם מגדולתם. לכן אי אפשר שתהיה נשמה בגוף גס ושפל כפי שהוא עכשיו. אני רציתי להביא אתכם למקום כדי לרחוץ אתכם ולטהר אתכם למען שיהיה לכם כוח לקבל את הנשמה. אבל עכשיו אינכם יכולים לבוא במדרגה זאת עד שתהיו ראויים לבוא לעשו. רציתי לאמר לכם מלה אחת, ומיד היו נפקחות עיניכם. אבל צריך לספר לכם מההתחלה ולא מהאמצע כי כשאין יודעים את ההתחלה אי אפשר להבין את הדבר בשלמותו. איך לא הבינותם

כשכתבתי לכם במכתב? לו הייתי מגלה לכם מלה אחת, הייתם שמים את כפות ידיכם תחת כפות רגלי שלא אדרוך על האדמה סימן שיש לי מה לאמר. הייתם צריכים לבוא בהכנעה והיא היתה מרחמת עליכם. והנה אפוא היא מוכרחה להתגלות בעולם ויהא זה אפילו כדי שתעבור לפני ביתי, כשאתם מוכנים לשרת אותה ויבוא המלך לקבלה מידיכם. כפי שכתוב במפורש: הנה מלכך יבא לך. לו הייתם מחזקים מעמד 13 שנה, לפי המשל שספרתי לכם על אותו אומן שזנח בנין 13 שנה, זה למען בוא אליה כפי שאמר בעל התהילים: אני היום ילדתיך. עכשיו אני סובל למענכם 13 שנה נוספות כאן בברין, עליכם לעמוד עכשיו מנגד, בעקבות הצאן שמא יבולע לכם, לטובתכם, עד שיבוא עשו.

579§

בנעורי היה האבר שלי ער מאד. פעם רצה בחור לעלות על עץ, עמד על האבר שלי ועלה על העץ. גם במים הקרים ביותר היה עומד. וכשהייתי נמצא בין בחורות היה עלי לקשור אותו כי אחרת היה בוקע את בגדי.

580§

השם אמר לאברהם לך לך לטובתך. כי כל לכתו של אברהם למלך מצרים לטובתו היה, גם אם לא ידע והראיה שאמר לאשתו להיקרא אחותו, כי ירא. כן רציתי עכשיו שאתם תלכו אל מלכים לטובתכם, כי אמרתי אלמד אתכם כבוד מלכים ואתם בחרתם במעמדים (דרגות) השפלים ביותר והלכתם לאנשים שפלים. אני רציתי להורות לכם כבוד מלכות (מלכים) כי עתיד הכל להתחיל במלכות, כי היא השער הראשון להיכנס, או המדרגה האחרונה והנמוכה מכולם, וכן אם לא נכנסים אליה, אי אפשר להגיע הלאה. בידכם היה הדבר, יכולתם לדבר אליה להרים אותה מהארץ (אדמה) בידיכם ממש. התנערי מעפר כפי שכתוב והיא היתה מדברת אליכם לאמור: אתם עבדתם לי בחושך, מכאן אפתח לכם אור שיאיר לכם לנצח והייתם מבקשים שתושיע את כל החבורה באותו כוח שבו הושיעה אתכם, והייתם מגיעים לדרגה שהיתה עושה כבקשתכם. ואז הייתם זוכים להיות זקנים ולהנהיג אנשים, וכי לא תהיה זו שמחה גדולה לראות כי הישועה מתחילה לבוא לעולם עקב מאמצים? ותדעו את הפסוק: גילי מאד בת ציון ואף אחד לא ידע על כך ויאמרו אך מקרה הוא, גם היהודים ידעו בקושי כעבור שנתיים, ואפילו פשוטי העם מהחבורה לא ידעו מלבד אלה שאמרתי להם את הפסוק אבל אתם תדעו, יהיה לכם צער רב למה הדבר דומה? למנהג אצל היהודים שבזמן החתונה מכסים את פני הכלה בצעיף, כל העולם

יודע מי היא, אבל פניה מכוסים. כן בדיוק יהיה הדבר הזה, כשירימו את הצעיף יראו כולם את הדבר בגלוי.

581§

אלוהים אמר לאברהם: ואתן לך ולזרעך את הארץ הזאת לרשתה, ואחרי כל ההבטחה הזאת צריך היה לקנות בכסף את מערת המכפלה ולא התמרמר כלפי השם במאומה, ואני אומר לכם לאמתו שכשתתחיל הישועה יקום אברהם ואלוהים יאמר לו: ראה עכשיו קיימתי כל שהבטחתי לך.

582§

אל תחשבו כי כבר שמתי אתכם לאחים ואחיות. אני הכינתי אתכם לקראת דבר יקר ערך, אם תהיו טובים, כי לו הייתם אחים, הייתי נותן לכם אות אשר קבלתי מאלוהים ושום דבר רע לא היה יכול לקרב אליכם. ראינו למעשה איך נוהג השולטן כשהוא בוחר באחת מהסורי שלו למשכב, הוא זורק עליה מטפחת, כן הייתם גם אתם מקבלים אות ממני. לכל מקום שבאים נשאלים ומה בידך? כשמראים נותנים להתקדם.

583§

כל מי שבא מזרע אברהם יצחק ויעקב הנהו מלך. אלוהים אמר לאברהם: גוי יהיה זרעך, גוי (goi=koi=כה) זוהי מלכות כידוע לכם.

584§

מה תקנתם במעשיכם עד עכשיו? ומה טוב יצא עד כאן בעולם? אדרבא מעשיכם שפלים היו. איך יכולתם לרצות לבוא אל עשו במעשים ודברים כאלה? היו עם עשו 400 איש כולם מוכתרים. כל הרוצה להתמודד אתו צריך שיהיו אצלו אנשים אשר גם הם מוכתרים. אני אלביש את האנשים בצבעים שונים, את אלה שילכו אתי לעשו וזהו: קשת בגוונין נהירין.

585§

איך תעיזו לדבר על יסוד כשאינכם יודעים עוד מה זה אדם, ולא ראיתם אף איש במדרגה שלו?! עד עכשיו אין ראש ואין רגליים ולא ידיים בעולם. לו ראיתם את אדם כמו שצריך הייתי מלמד אתכם מה לומר ומה לעשות וצריך היה גם לספור את צעדיכם כמו שמלמדים בבלט כמה צעדים על הרקדן לעשות.

586§

איך יתכן שהאל האמיתי יברא עולם, אשר בו מוכרחים למות ולהיפרד, ואשר הוא מלא חסרונות, אין זה לפי כבודו. מכאן למדים ללא כל ספק, כי מי שברא את העולם, לא היה האל האמיתי בעצמו, אשר עליו לתקן הכל עד לשלמות.

587§

בא יהודי מארץ רחוקה ואתו אבן יקרה מאד. בקש ממני למכרה ב50 כסף ומה שאקבל בנוסף לזה יישאר אצלי. הבאתי את האבן לגברת אחת והרווחתי הרבה מאד. שלמתי ליהודי 50 הכסף. בא אחד לאותו יהודי ולעג לו על שמכר אבן כה יקרה במחיר קטן והציע לשלם לו כפליים בעדה אם יחזירה ממני. היהודי חמד את הכסף ובא אלי מחזיר לי הכסף ודורש את האבן בחזרה. הלכתי לאותה גברת ואמרתי שנתברר כי האבן פגומה ואינה שווה את הכסף ששלמה, ומכיוון שאני אדם ישר אני מחזיר לה את הכסף, ומיד ראו כל משרתיה את הפגם, החזירה את האבן ונתתיה ליהודי. בגלל הדיבה שהוצאתי על האבן לא רצה איש לקנותה, היהודי חיזר מבית לבית ולבסוף מכר אותה בחצי חנם.

588§

אדם הראשון נברא חסר (בחסרון) ולא אתם לא מישהו בעולם יודעים מה חסר לו. אני רציתי להראות לכם איש (אדם) שלם שתוכלו לראות מה חסרונו של האדם הראשון. לו הייתי מראה לכם הייתם יודעים ושואפים שהחסרון יבוא על תיקונו. לכן אסור להזכיר לפני דבר שיש בו חסרון לא רק את שם האל האמיתי אבל אפילו את כינויו, לכן על האדם להגיע קודם לשלמות ורק אז יוכל להיות מה שיכול להיות.

589§

לו הבנתם את דברי שיבוא אלי מאמין ומי הוא, הייתם אתם וכל המחנה זוחלים על הברכיים ואומרים: אשרינו שיש לנו אלוהי אמת כזה, אשר לו מאמין כזה, אשרי האל אשר לו מאמין כזה והייתם מבינים שתוכלו להגיע לחי עולם.

590§

כל האלים שקוראים להם אלילים, נמצאים באמת בעולם הזה, אף כי אין האנשים יודעים עליהם והם מפתים את האנשים לעשות את הרע. המעשים המאוסים ביותר ינעמו להם. האליל הוא כזה שגורם לאדם ללכת כשרגליו למעלה.

591§

חלמתי שרדף אחרי אחד ובידו חרב שלופה ורצה לפצוע אותי באבר.

592§

ועוד חלמתי שנחש הכיש אדם אחד באצבעו וכל כך נשך אותו עד שיצא דם מהאצבע.

593§

בן מלך התאהב בבת מלך. אבי הבחורה לא קיבל את השידוך, לקח אותה בלי ידיעת האב. בן המלך אוהב ציד היה. פעם ראה דרוויש אחד את בת המלך וחשק בה מאד, הדרויש היה מכשף. פעם כאשר הפיל בן המלך אייל בזמן הצייד אמר לו הדרויש שהוא יכול לצאת מגופו ולהיכנס לגופו של האייל וחוזר חלילה. לבקשת בן המלך עשה כן והחיה את האייל כשגופו מונח ללא רוח חיים על יד זה. נשא הדבר חן בעיני בן המלך ורצה ללמוד, לימד אותו. כשנכנס בן מלך לגופו של אייל, מהר הדרויש לפשוט את גופו וללבוש את גוף בן המלך ועמד להמית את האייל, האייל שהוא בן המלך הבין וברח. הדרויש בדמותו החדשה בא אל בת המלך אשר אהב וציווה למשרתיו להרוג את האייל. האייל ברח וברח עד שמצא פגר של ציפור, נכנס בו ועף לביתו. עמד על עץ לפני חלון אשתו והפליא לזמר. שמעה בת המלך והכניסתו לביתה בחיבה רבה. היתה הציפור מזמרת ומנשקת את ידה של בת המלך וכל פעם שניגש אליה בעלה היתה מכה אותו במקורה. לבתם הקטנה היתה כלבה, מתה הכלבה והילדה יבבה בבכי, יצא הדרויש מגופו של בן המלך ונכנס לגופה של הכלבה כדי לשמח את הילדה, בו ברגע פשט בן המלך את דמות הציפור וחזר ונכנס לגופו. הדרויש עזב את גוף הכלבה ולבש את דמות הציפור, תפסו בן המלך ושבר את מפרקתו. כעסה בת המלך על בעלה, ספר לה הכל והביא אותה למקום ששם מוטלת ביער גופתו של הדרויש, התעלפה.

594§

הסימנים אשר נתנה רחל ליעקב, הם הסימנים שנחוץ לתת עכשיו לכל אחד למען הצעד הזה. והיה כי יגיעו בעזרת הסימן למקום מסוים, לבושו של המקום בהריחו את ריח הסימן, יחליפנו להם כדי שיוכלו להמשיך בדרך. כך בכל מקום שנגיע אליו, נחוץ שיהיה בידינו או סימן או מפתח.

595§

היה לי יותר טוב כשישבתי בבית האסורים אלא שהוכרחתי לבוא כדי לשרת אותה בדבר מסוים.

596§

עת לבכות ועת לשמוח. עת להשליך אבנים ועת כנוס אבנים וכו' [קהלת ג: ד, ה]. עליכם לחזור על מזמור התהלים: לא אמות כי אחיה, יסור ייסרני ה' ולמות לא יתנני.

597§

לו הייתם הולכים בשלמות, בתקופת צנסטוכובה היתה אותה עלמה אשר שם מביאה אתכם לעלמה אחרת.

598§

חוקי משה (תורת משה) אינם מתחילים באות אלף כי אם באות בית כי אלף, זהו עשו כפי שכתוב אלופי עשו.

599§

אני רציתי שתתמודדו עם מלכים ואתם הלכתם אל פשוטי העם. עריכת מלחמה היא בעצם שימוש בתחבולות. אם אפילו ידוע שהאויב מתקרב וצבאו גדול ועצום ורכבו רב, אפשר עוד תמיד להערים ולסגור על קבוצה קטנה של האויב אשר בה נמצא המלך, ולאסור את המלך בעצמו. כשזה מצליח השאר נכנעים מעצמם. כן היה עם כורש אף כי לא הכיר את המלך ציווה להשתמש בתחבולה להתמודד איתו.

600§

שלמה חכם היה וידע כי האדם חסר משהו לכן אמר הכל הבל. אך הוא לא ידע מה הוא חסר, אם כי הלך למדבר להר תרמוד, גם שם לא הודיעו לו, כי גם שם אינם יודעים. גם דוד המלך ידע כי יש לו חסרון לכן אמר: בחטא יחמתני אמי [תהלים נא: ז]. ואני רציתי להוליך אתכם לצפון לחצות הלילה, ושם הייתם למדים על אותו חסרון. זהו אליל גדול ועצום כי עומד לפני האלוהים. ואם כי הדבר נמצא בעולם הריהו נסתר ונחבא אפילו בפני אותם שלושה כי חושך גדול מפריד בין העולם הזה והעולם ההוא ואין מלכות נוגעת בחברתה.

601§

וכי יתכן ללכת אחרי אדם אשר בעצמו נמצא חסר?

602§

העובדה שמצרים שונה מכל הארצות ואין בה לא רוחות וללא גשם באה לרמוז לעולם שיחול בו שינוי אם כי אין זה בדרך הטבע שאדם יחיה לעולם, בוא יבוא הזמן והוא יחיה לנצח.

603§

בארץ ערב נמצא תחת שפוטו של השולטן מקום מסוים מוקף חומה ושמור על כל משמר, כי פעם גילה דרוויש, על ידי רוח הקודש, לשולטן (אל) מוכד שבאותו מקום גדל צמח אשר פורח פעם בשנה בלילה בין שעה 11 לשעה 12. כשקוטפים את הפרח הזה ומבשלים אותו ונותנים מהמשקה כל חדש כוסית לעלמה צעירה אין עלומיה ויופיה משתנים לעולם, ואפילו מלאו לה 100 שנה, היא נראית כבת 15. האשה אשר השולטן אוהב אותה מקבלת מדי חודש מעצם ידו כוסית עם המשקה הזה. זהו סוד יופיין ונעוריהן של נשים אשר השולטן חפץ ביקרן.

604§

העמדת נשים שישרתו אותה, כפי שהיו בזמנו אצל אסתר, 7 נשים נתנו לה מבית המלך. ואני העמדתני 7 ועוד 7 נשים כפי שיש אצל האח הגדול (אילו) הייתי שולח אותן למקום אחד מסוים היו רוחצות בבאר שם ועולות ממנה כבנות 15 ליופי, ולכוח. ואחר כך הייתי שולחן לבאר נוספת ומן הרחצה בה היו רוכשות את כל 70 השפות והליכות מלכות. כן הייתי שולח גם אתכם לשם לאותם מעיינות והייתם משרתים אותה בכוחכם והיא היתה שולחת אתכם אל מלכים ואת הנשים לנשות המלכים. עד שהיא לא תצא מהמקום שלה, לא יוכל אותו אח גדול לבוא לעולם הזה. אתם הייתם יכולים לבוא אליו. לכל אחד ואחד מכם מוכנה מרכבת ניצחון שיכולה להגיע לשם תוך 36 שעות. הוא יודע על דבר מסוים שנמצא בעולם הזה. לו הייתם מבשרים לו כי היא נתגלתה בעולם, היה אף הוא מופיע, היא היתה מצווה עליו להביא את הדבר אשר חסר כאן והיתה נותנת לו לעומת זה את הדבר אשר חסר לו. לו הייתם עובדים שתיים או שלוש שנים הייתי פוקד עליכם מה לעשות והייתם שומעים קול. הייתי נותן לכם אות שתחזרו בקול ששמעתם את הדברים

אשר אשים בפיכם, והיא היתה מתגלה בינכם לנצח ואף פעם לא היתה עוד מסתרת בפניכם.

605§

לו הייתם טובים הייתי שולח אתכם בכוחה דרך הים, כמו לאסטנבול ואתם הייתם הולכים על פני הים כמו שהולכים ביבשה, כי היא שולטת בכל וגם על תהומות הים. העולם כולו היה מתפלא למראה הדבר. היו מביאים אתכם לפני השולטן ולפני שריו והם היו שואלים מה זה? הייתם עונים נשלחנו ממקום זה וזה למען דבר זה וזה, הדברים היו מתקבלים, כי כשרואים שומעים וכששומעים יודעים. כל השליטים היו משתוקקים לראות ולדבר עם כאלה.

606§

כשיתקיים: גילי מאד בת ציון, היא תצא לעולם וגם אני אהיה מן הצד, ואעשה מה שאעשה, הזהרתיכם לבל תתרעמו ולבל תלחשו על כך. תדעו כי כל מעשה, אל לכם לבקר בקול או בלחש.

607§

כשיתקיים גילי מאד בת ציון, היא תעבור על יד ביתי ואני אבקש ממנה לקבל את כל החבורה אל תחת כנפיה, כן אבקש אותה לזכור לכם חסד נעורים שהייתם הראשונים ללכת אחרי, ושתתן לכם עלמה אחת למשמר כי בלי עלמה אי אפשר להגיע לשום מקום, וכן שתעמדו תחת דגלה. וזהו שאמרתי כי אקח את ילדיכם, כדי לתת אותם בחסותה שתלמד אותם לפי רצונה הטוב.

608§

אתם משולים לשדה אשר לא נחרש ולא נזרע ואין מה לדוש. לו הייתם נושאים בעול החרישה, כלומר חורשים ושותקים, היו זורעים אתכם והייתם מוציאים פרי טוב. ישנם אחרים שהיו חורשים בשמחה, אך אי אפשר לזרוע עליהם.

609§

כשתתגלה העלמה הזאת נחוץ יהיה שאשלח אותה למקום מסוים לרחוץ בו. על ידי הרחצה ייפלו ממנה כל החסרונות שהם מנת חלקו של כל אדם. כמו כן נחוץ יהיה שבשעת הרחצה הזאת תהיינה נוכחות שבע בתולות ושבע נשים. קודם תרחץ היא ואחריה תרחצנה הן. וכן יהיה נחוץ ששבעה מן האחים יהיו עמה כפי שנאמר על

הראשון שהיה בנסתר ממין נקבה, כן גם אתם הייתם משרתים אותה והעולם כולו היה מבין שהנכם נשים. אותו ראשון היה בנסתר נקבה אך לא בגלוי ואף על פי כן אמרו עליו: הגבירה באה לעולם הזה (la signort vino in telvel) אך זאת תהיה באמת אשה ובגלוי אשה ובעצם אשה והיא תבנה את העולם. בלעדיה לא יתכן כל בנין. לא כפי שאמרתם עד עכשיו שאותה שכינה מהלכת בלילה ומבקשת ישועה ליראיה. עכשיו הכל יהיה לאור היום. כן אצטרך לאנשים בשביל הפמליא שלה, והמקום לרחצה נמצא בעולם הזה. כל הרוחץ שם נעשה צעיר כמו נשר (הכוונה לעיט) לומד את כל הלשוניות ויודע הליכות מלכים. היא עצמה וכל הנמצאים עמה יזהירו כזוהר השמש וכשהיא תתגלה תהיה לכם שמחה גדולה וצער גדול גם יחד וגם אני אשמח שמחה גדולה ואבכה בכיה גדולה עד שלא תהיה לי שהות לשמוח. כי הייתם נכונים לראותה פנים אל פנים אבל תראו רק את אחוריה.

610§

משנשבר כלי מזכוכית ונותנים אותו לתיקון השברים לכלי שלם, יוצא כלי יותר יפה ויותר נקי משהיה קודם לפני השבירה. אך כלי חומר כי ישבר לעולם אין לו תקנה.

611§

קודם יש משא דומא (מעמסת השתיקה) ואחר כך יקראו אלי משעיר לשעיר.

612§

איך יכולתם לפתוח פה במעמד הזה? כשסם החיים טמון בתוך סם החיים [מוות?]. כשפותחים את הפה יכול סם המוות להיכנס לתוכו. כן אמרתי לכם כי האוצר מוקף נחש אשר מחזיק זנבו בפיו. מי שיכול לחבל תחבולה שהנחש לא יפצע אותו, יכול להגיע לאותו טוב אשר צפון שם. כי לו חלילה, לא היו מגיעים לאותו טוב אשר צפון שם לא היה יכול העולם להיוושע. כי העולם קיים כבר כל כך הרבה שנים ואף אחד לא השיג עדין את אותו הטוב. ואתם איך יכולתם לפתוח פיהם, בלי לדעת את התחבולה? ואיך חשבתם לפעול? באמונה אומר לכם: כשהולכים בשביל לא דרוך על ידי אנשים, לא ניכר על השביל כל זמן שרק אחד הלך בו, ורק כשהרבה אנשים דורכים בו, זה נעשה שביל, ואחר כך נעשית מזה דרך (כביש) ורבים לאין ספור יכולים לעבור בו. כן גם כאן: לו הייתם הולכים איתי בשלמות היו יכולים לעבור בדרך הזאת אנשים לאין ספור ועכשיו כשראש העם אינו מתוקן העם אינו מתוקן וכו'.

613§

שאלתי אתכם זה כמה פעמים ולו יקהת עמים [בראשית מט: י] אליו גויים ידרשו ועוד כמה פסוקים. הרי אין מזכירים את ישראל אלא עמים וגויים כלומר עמים אחרים, כי ראשית הישועה תבוא בהכרח משם. כפי שכתוב במפורש: לפניו יכרעו מלכי האדמה¹⁶. למה הדבר דומה לחבל שאליו קשור פעמון, כשמושכים בחבל מוציא הפעמון קול. לחבל קוראים וו, לכן כתוב ולו וכו' בסופה של המלה ולו ישנה האות וו ופירושה ולו כלומר ולו יקהת עמים.

614§

אברהם אמר לשרי אמרי אחותי את, לו היה קורא לה אשתי לא היה איש יכול לקחתה ממנו, וכשאמר לה אחותי, זה כאילו הרשה לה לשכב עם אחרים? כן אמר אברהם לאשתו: הנה נא ראיתי כי הנך יפת מראה וכי לא ראה אותה קודם לכן? כאן ישנם דברי חכמה, כי אברהם לא אמר דבר מעצמו אלא דברי מנהיגו. אמרי נא אחותי את, נכון באותה מידה כמו שנכון הכתוב בשיר השירים: פתחי לי אחותי [שיר השירים, ה: ב]. כי כל הזמן שהכל סגור אין יודעים מה הוא מכיל, אך בלי מפתח לא ייפתח דבר. לו הייתם הולכים בשלמות, היו מגלים לכם את ההתחלה והיה בידכם אותו מפתח עצמו שהיה בידי אברהם, הייתם יודעים הכל. לו הייתם יודעים את פסיעות אברהם הייתם יודעים גם על כל דרכו (הילוכו) שאנו הולכים בה, על ראשית העולם ועל סופו. כתוב אצלכם כי אברהם הביט לתוך המים ושם ראה את דמותה של שרה ואת צורתה וידע כי יפה היא.¹⁷ כנראה טמונים כאן דברי חכמה, כאן יכולתם להבין את הכל בדיוק, איך לא שאלתם אותי מה פרוש שהעלמה נמצאת בצנסטוטוכובה חבויה בתוך תמונה, הרי יש דבר בגו. כפי שכתוב: פוק חזי מי עמא דבר צא ושים לב מה אומרים הבריות. כל כך הרבה ארצות ואנשים לאין ספור מדברים בה. וגם ידעתם מה שאמרתי לכם עוד בדזורדזוב שאהיה בפולין עצור בבית סוהר. ומיהו האיש שייקח על עצמו את עול הכלא ללא כל סיבה? איך תירצתם שקבלתי על עצמי את כל המצוקות במסירות נפש וללא כל תלונה? כל זה עשיתם למען אהבתה. ומה בדבר מצוותי לכם לבוא לשם בכל מחיר? הרי לטובתכם התכוונתי שאוכל להביאכם לפניה, ובכל זאת לא הקשיתם ולא שאלתם אותי: למה קרה שהעלמה מסתתרת בלוח מצוייר? ואת כל השאלות הנזכרות למעלה אשר לא שאלתם, אני לא יכולתי לענות לכם עליהן. כי כשארין דופקים אין פותחים ומי שדופק פותחים לו.

¹⁶ כך כתוב בכתב יד אך אין פסוק כזה (הערה של גרשום שלום).
¹⁷ ראוי מדרש תנחומא, בראשית, לך לך.

615§

קודם כל יהיה כך : גילי מאד בת ציון ורק אחר כך יבוא : פורה דרכתי לבדי ואחר כן יבוא : יום נקם בלבי והשמחה תגבר מפעם לפעם וכשיגיע אותו יום נקם תראו את האבות את משה דוד ושלמה ואת כל עמודי העולם כולם ישמחו בשמחת עולמים אשר כמוה עוד לא היה.

616§

איכר גרמני עבד פעם אצל סוחר יהודי. יצאו לדרך וסרו לאכסניה והיו שם עוד הרבה מאד יהודים סוחרים. בישלו בשבילם בשר בסיר אחד גדול, לקח הגרמני חתיכת בשר חזיר ושם לתוך סיר הבשר. כשהביאו את הבשר לשולחן וראו את החזיר התחילו היהודים להתווכח ביניהם. היו שאמרו הרי זה בטל בשישים ומותר לאכול ואחרים ענו כנגדם כי החזיר פגם את המאכל ולא צריך לאכול. אלה אכלו ואלה לא אכלו. התפלא הגרמני על החישובים : האומרים בשישים אוכלים, והאומרים לא בשישים אין אוכלים. כן גם כאן אלה שלא החזיקו מעמד אינם אוכלים ואלה שהחזיקו מעמד אינם אוכלים (?).

617§

אתם אינכם יכולים (רשאים) להימצא בחדרי. לטובתכם הדבר, כשתדעו ותביאו תודו לשם.

618§

מעשה באדם ששכר לו חוטב עצים. עמד עליו אחד ובכל פעם שהכה בגרון צעק : הם! כשהחוטב גמר את עבודתו הלך אל בעל הבית לקבל את שכרו. נכנס אותו אחד ודרש אף הוא שכר בעד שצעק אחרי כל חטיבה : הם! האדונים הפולנים הביאו את העניין לפני המלך סוביסקי. אמר המלך שיעמדו לפניו, לקח את הכסף וזרק אותו על השולחן ואמר : אתה שעשית את העבודה קח את המעות ואתה שעזרת בקולך תסתפק בצליל הכסף הנופל, כן גם כאן. מה שהתכוונו האבות לעזור במחשבה היה, אך העיקר המעשה ולא המחשבה, ומה שכתוב הקול קול יעקב. דבר גדול הוא כי הקול קול יעקב והידיים ידי עשו בא ממקור חשוב מאד, אבל זה נאה רק ליעקב ואלה אשר אמר להם יעקב להשמיע קול. אבל אתם השמעתם קולכם מעצמכם בלי שאני אגיד לכם ועוד כתוב : וידו אוחות בעקב עשו [בראשית כה : כו] לשם מה ובכן פניתם לעשו?

619§

אמרתם מזמן: רחם עלינו כרחם אב על בנים, וכי אפשר שבנים מבקשים רחמים מאביהם והאב לא ירחם? אבל האמת היא שיתומים אנחנו אין לנו לא אב ולא אם שירחמו עלינו, לכן כל הדרך שלנו תלויה בזה שנמצא אב ואם שיוכלו לרחם עלינו. לכן לא נחוץ לאמר עכשיו לאלוהים אתה גיבור, כי איפה גבורתו?

620§

איך לא הבינותם כשאמרתי לכם כי אראה לכם את אלוהים שקודם נחוץ לגלות את העלמה? כי היא היא לפני האלוהים היא השער לאלוהים, רק דרכה אפשר להגיע לאלוהים ולהשיג אותו. ידוע שדרכו של עלם לחזור אחרי עלמה, במה דברים אמורים? אם ראה אותה קודם לכן. אם לא ראה אותה, איך יוכל לאהוב אותה ולחזור אחריה.

621§

אתם תהיו מוכרחים (יכריחו אתכם) לעבוד את אלוהי האמת. בבית אבי היה מנהג כשמלאו לילד חמש שנים היו מושיבים אותו על יד השולחן לאכול, כדי שילמד איך מתנהגים על יד השולחן. כשהשתובב הילד, היה אבי מלקה אותו וכשסרב לאכול היה מכה אותו גם כן ומכריח אותו לאכול. אך כשהיה מכה אותי ומכריח לאכול, הייתי זולל משני השולחנות שהיו אצל אבי, על אחד מאכלי בשר ועל אחד מאכלי חלב, הייתי לוקח גבינה ומערבב אותה בבשר ואוכל.

622§

למה לא הבנתם כשבאתי ללא תורה, שאני רוצה לגלות את הכל, לא כמו האבות שנהגו רק לומר מילים. הרי אמרתי לכם כשהפרי עודנו בוסר מר הנהו ואי אפשר לאכול אותו, ואתם אמרתם לעומתי: "יהיה אשר צריך להיות" והרי הדבר איננו בשל עדין. כשהפרי בשל טעמו טוב, ריחו נעים ומעורר רצון לאוכלו. בעת ההיא, יתגלה בעולם לעיני כל העמים כפי שאמרתי לכם: ולו יקחת עמים ועוד פסוק בעיני העמים גילה צדקתו וכשיתקיים: גילי מאד בת ציון הנה מלכך יבוא לך, תדעו כמה הוא סבל והקריב את עצמו וגם היא סבלה רבות.

623§

מדוע לא הניח יעקב לאותו שר, עד שברך אותו? ושנית איזו מין ברכה היתה זו שברך אותו בה: לא ייקרא עוד שמך יעקב כי אם ישראל, יעקב ידע שיהיה עליו

ללכת למצרים לגלות, ובשם זה יעקב לא יכול היה ללכת לעבדות, לשבי, כי יעקב שייך לגאולה, לכן ישראל. ומה שאמר כן הוא ישראל סבא.

624§

אתם תסבלו בצורה כזו עד שלא תבואו לעשו ואז יתגלה לכם הדעת (Das) ותראו מראות ולא רק אתם, כי העולם כולו יראה. כמה מהאדונים הפולנים יש להם ידיעת מה על כך ולכן הם מפחדים מאד.

625§

מוטב שאני אומר לכם לרדת והיא תגיד לכם לעלות, מאשר שהייתי אני אומר לכם עתה לעלות והיא חלילה היתה אומרת לכם לרדת.

626§

הדבר אשר קרה קרה בולכיה בעת שברחו התושבים בפני הטטרים. טטר אחד פרץ לתוך בית ובבית יהודיה יפיפייה כבת 18 אשר היתה אופה לחם לצידה לדרך, ועמה ילדה, בתה, כבת שנתיים, ראתה האשה כי כלתה עליה הרעה, מה עשתה? קבלה אותו בסבר פנים יפות ואמרה: ישמח לבי ברגע שראיתך ולא זו בלבד אלא התאהבתי בך ובאשר תלך אלק, אני וכל רכושי. נתנה לו לאכול ובקשה ממנו להחזיק את הילדה עד שתגמור לארוז את כל חפציה. הטטרי שמח מאד ועשה כדבריה. אמרה לו: לך לאורווה והבא שני סוסים אחד למעני ואחד למען להעמיס עליו את חפצי, הלך הטטר להביא את הסוסים והיא חמקה בינתיים דרך הגינה לבית שכן ומשם ליער, וכך נצלה.

627§

במקום מסוים ישנם ארמונות ובהם נמצאת העלמה, מסביב לארמונות אוצרות לאין ספור מסביב לאוצרות סוגרת חומה ומסביב לחומה שוכן נחש כשזנבו בפיו. אין יוצא ואין בא, ורק לתקופות מוציא הנחש את זנבו מפיו כדי להתחמם בשמש, מי שיכול לכוון את השעה הזאת ולבוא ייכנס לחדרים. עומד שם שולחן שכולו זהב ועליו קשורה בחוט זהב צפור. כל מי שנכנס שומע קול או אפילו רואה את העלמה כשהיא אומרת קודם כל תיקח את הציפור הזאת ואל תיתן לה להירדם שלושה ימים ושלושה לילות ורק אז יינתן לך מבוקשך. כל מי שמחזיק מעמד למלא אחרי דבריה, נותנים לו אוצר גדול. אך מי שאינו יכול לעמוד בזה, מות ימות במקום. קרה שהגיע שמה פעם בן מלך אחרי שמלא אחרי דבריה שאלה אותו מה רצונך? והוא

נרגש מיופיה תפס את ידה ורצה לנשק אותה, היא השליכה אותו אל מחוץ לגדר. בבוא הזמן יגיע אליה אחד, אשר בשבילו שמור אותו דבר. אך מי שאין הדבר מיועד בשבילו, תזרוק אותו אל מחוץ לגדר. אתכם רציתי להכניס לשם שלא תירדמו, אבל אתם לא המתנתם והלכתם במשעול בלתי ידוע ולכן נכשלתם ועכשיו אתם נאלצים להיות בין החבורה.

628§

איך ייתכן שרציתם ללכת כשלעצמכם? הרי אפילו יעקב שהיה הנבחר מבין האבות, לא יכול היה לקבל את הברכה אלא בבגדי עשו? ולא פעל בכך כלום כי השיג את המלבוש בעזרת אמו. ועכשיו תבוא הברכה מאלוהים בעצמו. וכי אפשר לקבל אותה בלי המלבוש (המדים)? כי הבגדים אשר לבש יעקב היו רק כדי להראות את המלבושים המרהיבים אשר נחוץ ללבשם על מנת לקבל את הברכה. ואי אפשר לקבל אותה ברכה עד שלא מגיעים למדרגתו של אדם הראשון. ועד שלא נופל הפחד על החיות כפי שנאמר למעלה וזה יכול להיות רק באותו לבוש כפי שנאמר אצל עשו כשהיה לובש את אותם הבגדים, היו כל החיות נכנעות לו (כורעות לפניו ברך). אותם המלבושים נמצאים בידי העלמה, היא תגלה אותם למען ילבשו הם נמצאים בעולם הזה, והעולם כולו יודע עליהם רואה אותם וחושק בהם. וגם אתם רואים אותם יודעים עליהם וחושקים בהם ויחד עם זה אינכם יודעים כלום.

629§

מקדמת העולם דבקה העלמה רק בי עצמי שאני אהיה מלבושה.

630§

העמדתי אתכם כפי שעושים חבית, קודם מקרבים את החלקים שמים סביבם את חשוקי הברזל, זה עדיין אינו מספיק, כי לו היו מגלגלים את החבית במצב זה היתה מתפוררת, נחוץ להקיף אותה בעוד כמה חישוקים חזקים ולחזק אותה, ורק אז אפילו זורקים אותה ממקום למקום לא יבולע לה. כן גם אתם נחוץ לשים עליכם טבעות (אזיקים) ברזל חזקות.

631§

אני מצווה לכל החבורה שלא להזכיר את השם אחים ואחיות כי במקום שאליו אנחנו מוכרחים ללכת, לא נחוץ להזכיר את השם אחים ואחיות.

632§

עד כאן לא היה שום דבר בנגלה. הכל היה במחשבה ובקול. וכי זה יצא כבר? נחוץ להשיג אותה בגלוי. ובזמן ההוא (הזה) יהיה ברור וגלוי לפני כולם תוצאות העמל.

633§

לו הייתי מסביר ליהודים מה פרוש לך לך מארצך, היו כולם נוהרים אחרי בשמחה רבה לטבילה. לכם לא אוכל להסביר זאת כי לא הייתם יכולים להתאפק מלגלות לעולם, וכרגע הדבר הזה לא רצוי לי.

634§

היה עליכם ללכת לשתוק. כשם שהיא כידוע שרויה בצער זה זמן כל כך רב כן גם אלה אשר הולכים אליה צריכים לסבול בדומיה. למה הדבר דומה? לאדם שמזדמן על יד חדרו של המלך כשהמלך ישן, ומתחיל לצעוק. הרי היו זורקים אותו משם והוא היה עלול לתת את הדין חלילה.

635§

קניתי לעצמי מרכבה רתומה לששה סוסים לשם מה? כדי להפגין כי למען אהבתה אני מוכן לוותר גם על זה, על חיים כאחד השועים וטוב לי לשבת תחת זה בבית הכלא. למענה כפי שנמצא אצל יעקב: ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו [בראשית, כח: יא]. מכאן אנו למדים שהיה רגיל לשכב על מצעים רכים ולמען אהבתו אותה, שכב על אבנים. וכשם שיעקב הלך אליה כשרק מקלו בידו, כן גם אני וויתרתי על להיות כאחד השועים, עזבתי את הכל והלכתי למאסר למענה.

636§

עלינו להשתדל ולעמול כדי שנוכל להגיע לאותו דבר טוב כפי שכתוב: יגעת ומצאת ויעקב אמר: הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנת מעיני. גן טוב תמיד דואג לורדים בגנו, ומעטיר עליהם מים. שם אותם במקום שהשמש תחמם והם עולים ופורחים יפה, אך כשלא ישים אליהם לב יקמלו. אמרתי לכם: אני נטעתי אתכם כרם ועשיתי הכל למען תהיו זרע אמת ומה היה עוד לעשות שתמצו? אבל אתם מיאנתם. ואפילו אם ראיתם אצלי דברים (מעשים) אשר נראו בעיניכם זרים ומרים. והרי ידוע לכם, כי קודם נחוץ שתהיה מרירות ורק אחר כך מתיקות. ולפני האור הולך החושך, ורק בתוך החושך יראה האור. לנו נחוץ ללכת בתוך החשכה

אשר בה נמצא האור. סומא דחיא גנוז בסומא דמותא : סם החיים גנוז בסם המות,
אבל אתם הלכתם על דעת עצמכם באותו חושך אשר אין בו אור.

637§

לא אלוהי אמת, הוא אשר ברא את אדם הראשון, כי היה זה נוגד את גדולתו ליצור
דבר פגום. אלה אשר יצרו את אדם, וכי הם הם מנהיגי העולם? הרי אין גם להם
חיים, אלא לזמן קצר.

638§

ישנו דבר מסוים יקר מאד מוקף שבע חומות. החומה השביעית עשויה פלדה חלקה
מאד ומסביב לחומה, במרחק של קילומטרים מדרכה גם היא מפלדה בלתי נעימה
ומאד משופעת ואי אפשר לשים שם סולם כדי שיבוא מי שמבין איך להגיע שמה.

639§

כשיעזרני אלוהים, אצא לדרך. בשווי משם, תראו קשת של צבעים בהירים
(מאירים) בגלוי לעיני העולם כולו. אבל, שונים הצבעים בקשת, אין לדעת מה
שרואים. באותו זמן אהיה אנוכי רואה מה שאתם תראו. כי כל אחד יראה לפי
המדרגה שלו אשר ישים בלבו. גם אתכם יראו (גם אתם תראו) בצבעים בהירים
(מאירים) ואותו הדבר הנתון והם בעצמם לא ידעו מה שפיהם אומר. כשתתגלה
אותה קשת בצבעים בהירים יתחילו כולם להאמין בפעמי המשיח, והמולה גדולה
תקום. בזמן ההוא יגידו בכל הארצות כמו: גרמניה כולה, פולין, צרפת, איטליה,
טורקיה, בכל רוסיה וולכיה, הנה אדוני בא לשפוט בארץ. אבל כל זה יהיה רק כמו
חוד המחט לעומת כל מה שעומד לבוא אחר כך.

640§

כתוב: בשופר גדול יתקע כלומר: עומדים להכריז על מה שהוא יפה. ואתם תהיו
מוכנים ללכת מעיר לעיר ולהכריז, כי כך וכך יתרחש בעולם. אני בעצמי איני יכול
להגיד כלום, עליכם להיות מוכנים לשמש לי לפה אני עצמי אסור לי להוציא הגה
מהפה. אני יכול רק להוציא קולות בלי לאמר דבר.

641§

כשקודחים באר מגיעים קודם למים מרופשים ורק אחר כך מגיעים למים מתוקים.
אתם נפלתם למקום מכוער לכשיעזור לי אלוהים, אוציא אתכם מהחושך אל האור.

642§

כל הדברים מתגלים (נראים) בשלושה כפי שסיפרתי לכם על אותו דב. וכן אצל אברהם, נראו לו שלושה אך קרא רק לאחד: אדוני!

643§

אנחנו הולכים אל בוקרו של אברהם. החושך שלפני אותו בקר הוא רב מאד וכפי גודל החושך גדול הצער עד מאד, ולהפך: המתיקות והאורה אשר נכוננו יהיו רבה יותר גדולים מכל מה שאפשר לתאר או להזכיר.

644§

לו הייתם טובים ולא הייתם נכשלים הייתי צריך לשלוח שניים מכם, לא רחוק מכאן כלומר: 54-55 מיל, והייתי צריך רק 20 [סימון לא ברור של סוג המטבע] להוצאות. עכשיו כשתבוא ישועתי אצטרך לנסוע בעצמי ויהיו לי הרבה הוצאות.

645§

אמרתי לכם כמה פעמים: מה יש בביתך, כדי כשהברכה תוכל לשרות בו? לא די שהדבר נמצא בעולם, אלא צריך אני שימצא בביתי. עכשיו כשהדבר הוא שם הוא נוהג לפי רצונו, אבל כשאני אחזור משם, תראה הקשת בצבעים מאירים.

646§

לא טוב עשה שלמה שרצה להוציא את התולעת מאשמדאי בכוח. לו היה מבקש ממנו בנחת היה בודאי עושה למענו כי היה שלמה נחשב למלך מההתחלה והוא (אשמדאי) ידע כי החכמה ניתנה לשלמה מאדוני והיה מתחשב בזה ועושה למענו ברצון, אבל מכיוון שבא אליו בכוח והשפיל את עצמו, השליך אותו אחר כך.

דברי האדון - חלק 3

647§

אותם מחוסרי הרגליים נבראו אחרי בריאת העולם ויש להם מלך. הם נלחמו במלך אדיר ועצום והוא אותו מלך הכניע אותם ואת כל העם, ועשה זאת למען יישארו

כולם בלי רגליים. אך יש להם שלושה מיני גוף (גוף משולש) לכשיצאו למלחמה הם לובשים גוף אשר יש עמו רגליים, עד עכשיו אינם מסוגלים לנצח בקרב. לו הייתי מודיע להם את פשרה של אותה קשת בצבעים מאירים היו יכולים לנצח, כי גם הם מצפים לאותו זמן אשר בו תוחזרנה להם הרגליים.

648§

היה אדם מסוים אשר קראו לו אליעזר הגדול¹⁸. אדם גדול היה זה, וחכם מאד וידע יותר מכל בני דורו. ולכן קרה, שכשהיה אומר דבר שלא היה ידוע לחכמי הדור, היו הדברים נשמעים באוזניהם כאילו הם דבר התקוממות. לכן התרחקו ממנו ושמו אותו בחרם. ואף על פי שידע כי הצדק אתו נכנע לפניו ואמר שלא נהג נכונה. ולמה? כי ראה שעוד לא הגיע הזמן שאותו הדבר יצא לעולם. כן גם אתם, אתם רציתם שאגלה את הדבר לפני זמנו וזה לא יתכן. כי זה היה נראה כהתקוממות.

649§

כתוב בתהילים: אשר עשיתי בסתר רקמתי בתחתית הארץ. ונכון הוא, כאשר עושים תחרים יקרים משתמשים במקלות וקושרים לכל מקל חוט אחד, והאומן מעביר אותם הלוך וחזור עד שנגמרת מלמעלה תחרה יפה. כן לקחתי אתכם שתשמשו כלי למען גמר העבודה. עכשיו איני יכול להשתמש בכם לשם בצוע העבודה.

650§

כתוב: קרוב אדוני לכל אשר יקראוהו באמת. לו הייתם שואלים אותי איך נחוץ לקרוא לו באמת, הייתי מוכרח לענות לכם איך נחוץ באמת. לא שאלתם אותי איך נחוץ, לא יכולתי על כן לענות לכם איך נחוץ.

651§

כל אלה אשר היו מורדים מראשית העולם מחויבים להגיע אלי (לידי) לשם משפט.

652§

מה שאמרתי על דמבובסקי (בתואר) בול עץ (איש בעל רגליים ארוכות) משמעו שהוא היה מוכן לעקור מטה עם שורשיו כדי להחזיקו ביד. והמטה מסמל שלטון.

¹⁸ מדובר ברי' אלעזר בן הורקנוס (הערה של גרשום שלום).

653§

בסביבת טוקשן היה מנהג שלא לקחת מתוך כרם יותר משליש אשכולות של ענבים טובים. לשם כך עמדו משמרות ומי שלקח יותר הלקו אותו, לקחו ממנו את הכל ושמרו אותו בבית הסוהר. אני באתי לאותו כרם ובצרתי הרבה אשכולות, תליתי אותם על גלגל ונשאתים לפני בגלוי. כשעברתי על יד השומרים שאלתי אותם: האם מותר לעשות מה שעשיתי? ענו לי: אסור. אבל כך הוא רצוני, ענית. התנפלו עלי הכיתי את כולם והלכתי העירה. בעיר שאלו אותי מניין לי כל כך הרבה ענבים. אמרתי להם שעכשיו כבר מותר לכולם לקחת. הלכו, יהודים, נוצרים ותורכים אל אותו כרם ובצרו כמה שרצו. כשהגיעו לשומרים הוכו ונכנסו לבית האסורים. ראש העיר קרא לי ושאל: גם אתה לקחת? ספרתי לו הכל. לא עשה לי כלום ונתן לי מתנה.

654§

מאד אשתוקק להוציא אתכם מן המקום אשר נפלתם אליו. בזמן ההוא אומר: זאת היא אבן העזר.

655§

כשתבוא ישועתי יהיה זמן כזה שאני אתקין חדרי פאר ואפילו בחדרים המיועדים למשמר יהיו הקרות מצופים דמשט וכסף. כל המטלטלים יהיו מכסף טהור כגון: מנורות, מראות, כסאות, שולחנות וכו'. חדרי השרד יהיו מצופים דמשט אדום, במסגרות זהב וכל המטלטלים יהיו מזהב טהור. וזה יהיה החדר אשר יקרא "חדר הורתי" [שיר השירים, ג: ד] ובו ישב אותו שופט אשר ישפוט בצדק את כל עמי העולם. שימו לב: במדבר כשהיו רק לוחות הברית נחוץ היה להתקין ארון ומשכן, לא כל שכן עכשיו. וכל מי שתינתן לו רשות להיכנס לאותו חדר - ולו היה גם אחד המלכים - יהיה עליו לפשוט את בגדיו וללבוש מדים המוכנים שם לפני החדר. גם אתכם אלביש במדים כהים ואבוא אתכם שמה להראותכם את אותם החדרים, כי בלבוש שלנו לא יתכן שנכנס, פן נשפט.

656§

אני איני יכול לשלוח אתכם אל אותם בעלי קבין, אך לו היה אחד מהם מזדמן כאן, ולוקח אחד מכם ומביאו למקומו, כפי שכתבו אצלכם: שקרה ובא אחד, ולקח שני חכמים, ואם כי אינכם מבינים את דברי עכשיו, לו הייתם שם והזכרתם אותם

הדברים אשר דברתי אתכם היה ניתן לכם לב חכם להבין את הדברים אשר שמעתם מפי. בידיהם נמצאים אוצרות גדולים. הם היו מביאים אתכם אל הרוחות (geniuose) ואלה היו מעניקים לכם הרבה כוח והרבה ידיעות, אשר רק בידם הם, ורק בכוחם הוא להעביר אותן. וכן היו מביאים אתכם לפני בעלות אוב אשר בכוחם להעניק יופי וכן הייתם מקבלים מתנות כהנה וכהנה מידי הכוחות. שימו לב: נמרוד אשר רק בגלל בגדיו הפיל אימתו על כל החיות ולא כל שכן אתם, לו הייתם מגיעים לאותם מקומות.

657§

כשבנה נח את התיבה הוכיח את בני האדם לשוב מדרכם הרעה. כשהתחיל המבול אסף לתוך התיבה מכל דבר אשר היה בעולם, כדי שהעולם יוכל להתקיים אחרי המבול. אחרי המבול הקריב נח קרבן, הקורבן נתקבל ואלוהים הבטיח לו לבלתי הענש עוד את הארץ ע"י מבול. בראותה את כל זאת, חרדה שמא יבולע לרוחה ותשתמש בתחבולה למען ייפול ברשתה. בהשפעת בתה, שתל את שורש הגפן אשר היה עמו בתיבה. בבוא היום נשא הגפן פרי, הוא לקח את הפרי, השתכר והופיע בתוך אוהלה. סרסו אותו ועוד שמו בפיו דבר מכוער מאד. כל אלה רזים הם ואיני יכול לגלות לכם, אך לכשיתגלה הדבר יתמהו העולם כולו שלא ראו ולא הבינו דבר קטן ופשוט כזה, מפני שרחמו עליו ולא גילו לעולם את מעשיו.

658§

לא השגחתם בכך ש400 (מלכים) מוכתרים הלכו עם עשו להקביל את פני יעקב, למען הכבוד. והיה ראוי שגם יעקב יכבד את עשו באותה המידה. תראו שכשאני אלך לקראת עשו, אלך בכבוד גדול כפי שראוי, ואתם רציתם לצאת לבדכם לקראת עשו. הרי נתנו לעשו אלף כפי שמזמן עברה השמועה בין המאמינים כי הצלב נגנב ונמצא אצל עשו. לכן אין בכל העולם אלופים כפי שהם נמצאים אצל עשו. בפולין נמצאים הרבה אלופים עשירים מאד. עשו יצא הראשון ונתנו לו קודם את אותה האלף. (הביבליה) התורה מתחילה באות בית. יעקב נאחז בעקבו של עשו, משמע שבסוף הוא יחזור לעצמו.

כל מי שמוצאו מזרע המלכים עונדים לקרסולו שרשרת זהב. כשהולכים לאדון ולמלך, הולכים בכבוד ולא כל שכן כשהולכים אל עלמה מושכת ויפה, וכי יתכן ללכת אליה דווקא כשהראש למטה והרגליים למעלה?! כי אל עשו נחוץ ללכת על הראש, ומעל לראש עוד ראש.

659§

שלמה הסומא מבוקרשט אמר לי פעם בכעס: תראה מה אעולל למחרת הביא לי את (לא יכולה לקרוא את המילה) הקדמיים ואמר: אתה רואה עשיתי כפי שאמרתי אתמול.

660§

אותו איש עצמו ראה אשה מוכרת תמונות אמר לה: מכרי לי את מחצית התמונות, אמרה לו: קנה את כל החבילה, אמר לה: איני רוצה אלא את החצי, הסכימה. הוא לקח את התמונות וקרען אחת אחת לשתיים, אמר לה: תבחרי לך את החצי לפי רצונך. התחילה לצרוח: מה אעשה עם התמונות הקרועות?! אמר לה: הרי הסכמנו שתמכרי לי את החצי.

661§

לו הייתם הולכים בשלמות היו שמים עליכם את שם אלוהים, אך קודם היו נותנים לכם שבעה דברים (מטילים עליכם 7 ניסיונות). רק לאחר שהייתם עומדים בהם היה אפשר לקרוא עליכם את שם אלוהים. כפי שכתוב: והתקדשתם והייתם קדושים, כלומר: התקדשו באותם שבעה דברים ורק אחר כך תהיו קדושים.

662§

ישנו מקום ובו שוכנת הרעה (הרע), כשרוצים לעשות מעשה רע אי אפשר לבוא אליה (אל הרעה) אלא אם נמרחים בזבל. ויש מקום עוד יותר מכוער אשר למענו (כדי להגיע אליו) נחוץ להתגלגל בבוץ ובצואה מאדם שחור.

663§

ברומני (Romani) חי עם הארץ אחד ולו אשה יפה, מופקרת באורח חייה. התורכים נתנו לו סחורה ו5000 לבים כדי שייסע ויסחור בזה והם יוכלו בינתיים להתעלס עם אשתו. האיש היה רודף כבוד והשתוקק מאד להיות שופט. הוא נסע עם סחורתו לסניטין, שם ידעו על חולשתו ועשו לו כבוד גדול ונתנו לו תארים והוא גמל להם במתנות יקרות, וכך איבד את מחצית הרכוש, את החצי השני גנבו ממנו וחזר בידיים ריקות הביתה. ושוב קבל מהתורכים כסף ונסע ליסי, שם פנה לזקן העיר ששמו קמרש ואשר בכוחו להעניק משרת שופט. הרעיף עליו מתנות וכסף וקבל מנוי לשופט עם חותמת המלך. לץ אחד בשם וסאי דלק אחריו מרומניה אל יסי פנה

לאחד האדונים הפחותים שקוראים לו הוספודר ואמר לו : השמעת שאותו יהודי קבל מנוי לשופט בלי דעתך? אני מייעץ לך, תשים אותו בכלא, תשלול ממנו את המנוי וצווה להלקותו, תראה כמה כסף ייתן לך היהודי כדי שתשחררו מהכלא. עשה כן, אסר אותו ציווה להלקותו עד שימסור את כל כספו בעירבון. אחר כך הלך לזקן העיר ובקש את סליחתו על ששלל מהיהודי את המנוי ואמר לו יש לזה הרבה כסף, ישלשל לך ותיתן לו מנוי חדש, אך ליהודי לא היה כבר מה לתת וחזר הביתה בעניו. כל העיר באה לקראתו להקבילו בדברי לעג.

664§

רציתי לקחת מכם את השורשים הישנים ולתת לכם שורשים חדשים אשר ריחם טוב יותר ורב יותר.

665§

במקום מסוים נמצאת באר מים חיים כל השותה ממים אלה יחיה 1000 שנה ללא מחלה, לבאר ישנן ארבע כניסות עם שערים, לפני כל שער רובץ אריה גדול ונורא, למנוע את הכניסה לבריכה. על יד הבריכה עומדים שני אריות עוד יותר איומים. בעל הבריכה אינו מאכיל את האריות כדי להרעיבם. כל מי שמתקרב לשם, האריות משגיחים בו ומושכים אותו ברוחם אל הבריכה וקורעים אותו לגזרים. ישנה דרך לגשת שמה: לוקחים כבשה בותרים אותה 4 חלקים ומשאירים את העור. כשמגיעים למקום זורקים את ארבעת החלקים 4 הלבאים ובעוד שהם מורידים את העור ואוכלים את הבשר נכנסים, שואבים מהמים ובורחים. האם אפשר לפתוח את פתחו במפתח אשר לישמעאל? כל מנעול והמפתח שלו.

666§

כשתרצו להגיע לדבר מסוים, וכי אפשר לבטוח בצעדי המשיח לפני שתראו קשת בצבעים בהירים? ואתם אינכם יודעים אפילו מה זאת קשת, אתם עשיתם מעשה נחש. לכן אמר אדם גדול ושמו רבי עקיבא: הנה עשה מעשה נחש וכו'. ברור שהנחש הוא חכם מאד ונחוץ לעשות מעשי נחש כלומר לא ללכת בדרך הישר, ובמקרה זה, הליכה בדרכים בלתי ישרות, חכמה היא וזהו זה: עד שלא יבוא אדם בצורת אדם ואשה בצורת חוה, גם הם ילכו בדרך לא ישרה, בחכמה כנגד אותו נחש, כלומר נחוץ לחול על הבטן אל הדבר הזה, כמו נחש, כי צריך ללכת ללא הגה, וזהו משא דומא.

והמשא הוא משא באמת, כי נושאים את חצי העולם, (וכשדורכים) כשצועדים אין המשא מכאיב, אך אם מוציאים קול, עובר הקול במעוף מאחד לשני ומדבר לדבר עד שמגיע לאוזניו ואז הוא עלול לפצוע, לכן: משא דומא, ללכת ולעשות.

667§

אני רציתי להביא אתכם לתוך חדר בעל סגולה מיוחדת: כל אשר מוציאים מן הפה, מיד מתגשם, כפי שזה היה בשעת בריאת העולם. אמרו ויהי, ומיד היה. ולשם מה אמרתם על חדר אשר נועד להשפיע כוח, שהוא יפה? וכי לא מוטב לבקש על נפשכם, שיינתן לכם לראות את העולם מקצהו האחד ועד לקצהו השני?

668§

במידה שרודפים אותי, רודפים גם אותה, כי היא נמצאת ביניהם. מזמן היו כבר מחניקים אותה לולא השתמשה בתחבולה היא עומדת בשטח אסור לציד והציידים, אל להם להתקרב לשם. היא יושבת עדיין במגדל אשר בו שולט החושך.

669§

איך אתם יכולים להזכיר במעמד זה חוקים אשר מתחילים בבית (Bas). ואין צורך לאמר כאן בית רע (Bos) כי אנו הולכים לקראת דבר טוב מאד. אותה תורה מתחילה בבית שייכת לישראלים אשר כל כוחם בפיהם, וכאן נחוץ ללכת ולפעול. והרי ידוע לכם שאין מלכות נוגעת בחברתה ואין מלכות מפריעה לחברתה, גם אצל אברהם אין אנו מוצאים שאלוהים ציווה לו ללמוד משהו, אלא שיראה לו, כאותו עושה להטים המשחית מילים, ומה יוצא מזה? וכן לא הבנתם כשבא אליכם אותו צרפתי ואמר לכם שהוא יודע כמה אלפי פרושים על בראשית: מכאן יוצא כי לימוד (המצוות) החוקים הוא שפל ומכוער. הייתם צריכים לדאוג בגלל זה ולא לשמוח.

670§

אצל אליהו הנביא כתוב: והעורבים מביאים לו לחם ומים, וכי אי אפשר היה שהמלאכים יביאו לו ולא העורבים? אך הוא קבל את הדין ולא התרעם.

671§

איך לא הבנתם כי ראשית ההנהגה תהיה על ידה. והרי כתוב ברחל כי רועה היא.

672§

ישמרנו השם מהמלה קץ אשר פרושה שיבוא הקץ, וכאן תבוא ההתחלה ולא הקץ.

673§

אצל היהודים נהוג להתקין את הקלף בשביל התורה בצואת כלבים. לבסוף יתקינו אותו בצואת אדם כדי שיהיה מגועל.

674§

שולטן אחד היה נוהג לבוא בעילום שם לעיר מסוימת ולהתארח באכסניה, לאותה אכסניה נהג גם לבוא סוחר עשיר חכם ויפה תואר. הם מצאו מאד חן זה בעיני זה והסוחר שאל את המלך מי הוא, ענה לו השולטן: סוחר אני. הזמין אותו הסוחר לביתו לכמה ימים למשתה. קבל השולטן את ההזמנה ובא אצלו. נהנו מאד והשולטן קרא למארחו: אחי אתה. הביא אותו עד לעיר הנמל ושם חכתה לו ספינה. הכיר הסוחר לפי הספינה כי המלך בכבודו ובעצמו היה אורחו. לא אמר כלום והשולטן נסע לדרכו. כשהגיע השולטן בשנית לאותה עיר, שוב הזמינו הסוחר לביתו, בילו יפה מאד ונהגו זה כלפי זה כאחים. לבעל האכסניה היתה שפחה יפיפייה אשר חשב לקחתה לו לאשה. כשישבו שם שני הרעים החדשים, הסוחר והמלך ולבם טוב ביין התחילו לדבר על נשים יפות. שמע בעל הבית וציוה להביא את כל השפחות - ובחירתו בתוכן - עם כלי נגינה להנעים לאורחים את הערב בניגון וזמר. כשראה השולטן את אותה שפחה יפיפייה ושמע את קולה הערב, התאהב בה מאד. מרוב התרגשות הרגיש חולשה רבה ויצא לחדר אחר ושכב שם. בא אליו ידידו ושאל: מה לך אחי? אמר לו. אמר הסוחר כל מה שלבדך רוצה יינתן לך ובעל האכסניה מוכן לוותר על הנערה מאהבתו אותך. בא גם בעל האכסניה והתיר לו לקחת את שפחתו. לקח אותה ונסע. כשהגיעו לבית המלך אמר לו: תרשה לי זמן מה עד שתכבה אהבתי לאדוני הראשון. מצא הדבר חן בעיני השולטן והסכים. קרה שבעירו של הסוחר פשט עליו אדוני אותה עיר וגזל את כל רכושו ולמרבה העול הלשין עליו כאילו קלל את השולטן. שמו אותו בבית הסוהר. אותו סוחר היה נכבד ואהוב על כל בני העיר כי נודע כאיש חסד ואמת. בלילה נכנס אליו שומר הכלא, אשר אהבו ושאל: תודה בפני: האם אמת היא שקללת את הקיסר? אמר לו: דיבה היא, אמר לו: אם כן תברח כי מחר מתעתד האדון להרגך ולקחת את שארית רכושך, אל תדאג לגורלי כי ידידים לי הרבה והם יעזרוני וכך היה. הסוחר ברח ואיננו, למחרת שאל האדון את הממונה על הכלא: איך לא שמרת על האסיר? אמר לו: חף מפשע הוא ורק דיבה היא שהעלילו עליו. הסוחר ברח ישר לארמון המלך. רצה השולטן לשימו מושל על כל ארצותיו. סרב ואמר: תן לי להישאר אתך כפי שהייתי עד עכשיו. אני קראתי

לכם אחים ואחיות. אותו שני אמר אחי וגם אברהם אמר קראי לי אחי (קרא לי אחי).

675§

רופאו של מלך אחד היה זריז מאד וידע להכין תרופות המרפאות כל מחלה מהמחלות ששררו באותו זמן. הרופא התנשא מאד, עד כדי כך שכשקרא לו פעם המלך אמר שאין לו זמן. המלך לא עמד על כבודו בהתחשבו בטובת הכלל שבאה מידי רופא זה. עד שהופיעה מחלה חדשה, הרופא הכין כדורים חדשים והאמין שיביאו ארוכה, אך כל מי שבלע מהכדורים מת. ואפילו בן המלך, התרופה הזיקה לו והוא מת. המלך חיסל את הרופא.

676§

היה בבוקרשט אדם שהקים לו בית חדש. בבואי פעם לאותו בית ראיתי ילד שהתלכלך. הלכתי לאכסניה ובה הרבה אנשים והולכתי בה קול כי אותו בית חדש אינו נקי. קרה שבעל אותו בית ואשתו וילדו חלו, באו השכנים ויעצו להם לעזוב את הבית כי אינו נקי. הסכימו למכור את הבית בחצי מחיר, אך לא נמצא קונה. הלך למצוא את מקור השמועה כי ביתו אינו נקי. נודע לו שיעקב אמר, שאל אותי: האם אמרתי שביתו אינו נקי? מה ראית? אמרתי לו: ראיתי בו ילד שהתלכלך. פרץ בצחוק ולא מכר את הבית. השכנים הצטערו מאד על שלא קנו את הבית, כאשר הוצע בחצי מחיר.

677§

אף על פי שמצויות הרבה מלכויות בעולם המלכות שתבוא, לא תהיה עוד כמוה בעולם. וזה לא יכול להיות בלי חושך גדול ובלי אור גדול. זה ומה שהראה אלוהים לאברהם אבינו בזמן שכת עמו ברית והודיע לו שבניו יצטרכו לשאת הרבה כאבים והשפלות..

678§

Bogowie <Tramasosousey>

האלים _____ ויוכרחו לעשות מה שאותם שניים עשו. (!?)

679§

אותם בעלי קבין יש להם גוף משולש. באחד חסר הרגליים וזחלו על ברכיהם. לגוף השני כנפיים בהם יעופפו כמה מאותו מילין מבלי להתעכב. הגוף השלישי הוא מושלם, אך בגוף זה אינם יכולים לצאת מגבולם. כן גם הנשים לכולם שלושה גופים. לכל שלושת הגופים דמות אחת. ישנם ביניהם הרבה אדונים אך רק מלך אחד מולך על כל ארצותיהם. יש להם אחים ואחיות כי בכל מקום צריכים להיות אחים ואחיות. למלך יותר כוח מאשר לאחיו. אליה אפשר לשלוח רק כאלה שהם אחים ואחיות. אי אפשר לשלוח מהנשים, אלא אם כן היו נשואות 7, ומהאחים שניים. לו הייתם באים שמה ומספרים כי ישנו אחד בעולם אשר העמיד אחים ואחיות היו שמחים מאד, כי ידוע להם שעל ידי ימצאו תיקון. אני ספרתי לכם כי אנחנו באנו כדי לתקן את הכל, כלומר את המקומות אשר שם נמצאים האחים והאחיות. הם מלומדים מאד, לו הייתם אומרים להם כי הלמוד (התורה?) כבר אינו נחוץ היו מיד מבינים מדוע אינו נחוץ, והיו מתפשטים ממנו (משתחררים). היו מביאים אתכם לפני מלכים ונותנים לכם הרבה מתנות ואת היכולת לעופף כי בכוחם הוא. הייתם כבר רואים שם מי יבוא לקראתכם והייתם רואים את עצמכם. לו היה בא שמה אחד, היו מבקשים שיבוא עוד אחד ואחר כך עוד אחד, ואחר כך לו היה חוזר אלי זה שישלח, היו הם באים הנה לבקש שאשלח שמה אחד, הייתם מבליים שם שמונה ימים ובמשך שעה הייתם חוזרים.

680§

אתם רציתם לתקן את השמאל, כוח כזה אין לכם עדיין, לכן נפלתם. אף על פי שאני משתדל להוציאך מהמקום. אך אלה שאהבו אתכם והלכו אחריכם, הם עצמם מוסתים נגדכם.

681§

היה עליכם להיות בשלמות כמו 400 האיש אשר היו עם עשו. כמעט כמוהו, כתוב: ארבע מאות איש עמנו. כולם היו כמוהו, ראוי היה שאלוהים יאהב אותו ולכן אהבו יצחק. ואני מאחל לכם שתראו אותו ותדברו עמו, אך אתם לא יכולתם לעמוד במרירות, וכל אחד פנה לצד אחר, אך על ידי מרירות זאת אפשר להגיע לאל האמיתי. כפי שידוע לכם מאלה שמנת יומם תמרורים והם הופכים למתיקות, ומי שאינו יכול לסבול אין לו חלק באלוהים. לו הייתם מתגברים ונמצאים שלמים כמו 400 האיש אשר עם עשו, מי היה יכול להביט בפניכם? על ראשיכם היו כתרים מאלוהים.

682§

אני בעצמי לא יכולתי ללכת, כי הנני שליח האלוהים. אבל אתם שהנכם שליחי, הייתם יכולים ללכת והייתם שליחי השליח.

683§

אותה מדרגה "כה" היא מדרגה יותר נמוכה מאל שדי.

684§

היתה לכם מרירות כשאמרתי לכם את המלה אל שדי בצנסטוכובה. לו הייתם עומדים בסבל ומבינים כי תצא ממני מתיקות והייתם אומרים לי: תן לנו לטעום מהמרירות ותן לנו להרגיש מתיקות לא הייתי מונע מכם. לפעמים נראה הדבר טוב אך בפנים הוא רע, ולפעמים אף כי רע הדבר במחוץ מבפנים הוא מלא אהבה וטוב. כי לעולם חבוי הדבר הטוב והיקר, בתוך רע ומכוער, כדי שלא יכירו בו ולא כל אחד יוכל לקחתו וכפי שכתוב במפורש: אלוהים גונז את האור בפני הרשעים. ועוד סימן מהשושנים הטובות והיקרות שתמיד תגדלנה בין הקוצים שידקרו כל מי שבא הקטפת [לקטוף?].

685§

עלינו לרדת לתהום תחתית כי קודם עלינו ללכת לרגל ואחר כך לראש, ולכן כתוב: אל תצפה לרגלי דמשיחא וכו'.

686§

כשנסעתי לפולין עם יקובובסקי ונתן נתנו לנו שומר לדרך אשר קראו לו Jorakozyia, אותו שומר היה בעצמו גזלן, אך חמור גדול. בא אלי ואמר לי: נחוצים לי 15 לבים כדי לקנות זוג עגלים אצל השכן, אמור לי את האמת יש לך 15 לבים? אם יש לך אהרוג אותך ואקח לי. אמרתי ואם יש לי רק 10? אמר לי: לא אוכל כי נחוצים חמישה עשר. אמרתי לו: אולי יהיו לי 12 או 13 לבים. ישמרני אלוהים - אמר - אם משהו יחסר ל15 לבים לא אוכל להרוג אתכם נחוץ שיהיו 15 מלאים. כן גם אני אומר לכם הלואי שתבוא כבר ישועתי ותוכלו לצאת מביתי.

687§

לו היו נשארים לפחות 7 נשים ו3 גברים היה לכם טוב לעולמים, כי הייתי מלמד אתכם הלכות מלכים שתוכלו להימצא בבית המלך, בבית אלוהים ובשערי שמים.

מוכן היה למענכם דגל לשאתו ועוד דגל בשביל הנשים אחריכם. וכל העולם אחריכם כפי שמזמן אמרו אצלכם: והיו מגינים סביב לשכינה, כי דבר אחד היה ניתן לכם להחזיקו. כל העולם היה מבין שאתם נושאים את אותו הדבר והדבר היה נושא אתכם כפי שכתבו אצלכם: שהארון נשא את נושאו ואתם הייתם עוברים על פני המים לא כמו אצל משה שהיה צריך להכות במקלו על המים הפעם היו נותנים לכם מקל אך לא היה צריך להכות בו כי אותו הדבר שהייתם מחזיקים בו, היה נושא אתכם ומרים אתכם למעלה. ולו הייתי רואה שהאחד מתמוטט יותר מהשני הייתי מעכב את הדבר ולו רק לזמן מה עד שגם השני יתרומם, כדי שירים את כולם בשווה. זה היה קורה גם עם הנשים ועכשיו תהיו תחת עולם של אחרים ובמידה שבאתם הראשונים תהיו האחרונים.

688§

אני הייתי עם הארץ ולא ידעתי מתי חלה השבת כי גרתי בין נוצרים. רק אשה אחת היתה מביאה מדי יום שישי חלות וידעתי כי למחרת שבת. הבנתי שאותן חלות הן הן שבת. פעם חלתה האשה ולא הביאה חלות ואני לא ערכתי את השבת. לבשתי בגדי חול ופתחתי את החנות וכל הסוחרים שמחו וששו שלא שמרתי את יום השבת. היהודים שראוני בכך אמרו: הרי שבת היום, מה עשית? אמרתי להם: הרי לא הביאו לי את החלות והרי הן הן השבת? הסבירו לי שיש דבר אחד גנוז אשר בא והוא נקרא שבת. ספרתי את כל זה לאבי, אמר לי: אל תדאג, לפעמים אותה שבת הולכת לה ונסתרת.

689§

הייתי שמח מאד לו בא לי כסף כדי שאוכל לפצות אתכם בכסף כמו אלה היושבים בבית הסוהר, אף על פי שקבלו כבר רשות לצאת לחופש, הנם משלמים לשומרים אף על פי שהאסיר שואל: וכי בקשתי שיושיבו אותי כאן? לא יואיל כלום ונחוץ שיפדה את עצמו.

690§

כל מעשיכם היו מחזקים את השמאלים מעל לימנית והרי תמיד נחוץ שיד ימין תחזק על השמאל כי שום אדם לא ירים השמאלים, רק אלוהים לבדו.

691§

הרבה אנשים עשו מעשים אשר בגללם נפלו אל השמאל, אך את המעשים אשר אתם עשיתם, לא עשה עוד איש בעולם מלבדכם.

692§

כשהייתי קטן הלכתי עם ילדים לגן של נוצרי כדי לגנוב פרות, כשהיה מופיע בעל הגן הייתי עולה על גדר ובורח, אך הנערים שלא ידעו לטפס היו מקבלים מכות באחוריהם, עם סרפד. פעם הלכתי לבד לאותו גן ומצאתי בו את בני בעל הגן לקחתי סרפד והראיתי להם נחת זרועי והלכתי. בא בעל הגן אל אבי והתלונן. שאל אותי אבי: מה עשית? אמרתי לו: חשבתי שבזמן שאני נמצא בגן הגן הוא שלי ונהגתי בילדים שמצאתים שם, כפי שנוהג בעל הגן עם כל הילדים כשמוצא אותם בגנו.

693§

כשראה השטן שקורבנו של נח נתקבל, חשש שמא יבולע לכוח שלטונו, והלך להשטין עליו. אמר: אני אומר שנח איש צדיק הוא, הרשה לי להטותו מדרך הישר. הלך אצל נוח כשהוא נראה זקן מאד במרכבה וגרם לו לפליאה גדולה שלא טבע. אמר לו: אל תתפלא נח, כי גרים אנחנו על ראש הר גבוה שהמבול לא הגיע לשם. נח ספר לו את כל הספור, כמה שנים בנה את התיבה במצות השם ואיך התחיל המבול. ואחר כך הבטיח אלוהים לבלתי לשלוח עוד מבול להעניש את האדמה. אמר לו הזקן: חבל שטרחת כל כך הרבה זמן בהתקנת התיבה, ברור שמלוי ההבטחה ייקח גם כן זמן רב כל כך. לנו יש אלוהים אשר אומר ועושה מייד את כל רצונך. מייד אראה לך: יש עמי כאן ענף גפן קטן, אשתול אותו ומיד תגדל גפן גדולה על פרותיה, כן עשה. בערב מצא נח גפן גדולה על עליה ופרותיה. טעם וראה כי הענבים טובים הם. אמר לו הזקן: תרדה את הענבים מייד ותראה שיוצא מהם יין ישן. עשה כן והשתכר. הלך אותו זקן אל הבן חם ואמר לו: אני רואה כי בריא אביך וכל כוחו עמו והוא עלול עוד להוליד בנים כהנה וכהנה וירושך תקטן על ידי כך. אמר לו חם: מה אעשה? לך - אמר לו - וסרס אותו. איך אוכל לעשות כדבר הזה לאבי - אמר חם - שמא ימות מזה. אמר לו: אל תפחד, רופא גדול אני וארפא אותו. שמע חם וכן עשה. פיתה אותו עוד לעשות מעשה מכוער וגם את זה עשה.

694§

יש מנהג אצל יהודים שלפני יום הכיפורים לוקחים חוטים וקושרים בהם קשרים כמספר נשמות המתים במשפחה ועושים מזה נרות נשמה. באותו אופן עושים גם נרות למען החיים והבריאים ואלה נקראים נרות בריאות. פעם כשאבי הכין חוטים לקשרים בשביל שני סוגי הנרות גנבתי מהם ועשיתי לי מהם חבלים לקשת. ובמקומם שמתי חוטים בלי מספר על השולחן. התפארתי במעשי זה לפני אבי.

695§

כשהייתי ילד והיה יום בהיר ויפה ושמיים מלאו שלל צבעים היה אבי אומר: אלוהים מכין למענך בד לשמלה. בקשתי את אבי שאם ילך לשמיים בשביל אותו בד, ייקחני אתו, ואחר כך יעשה לי בגד מהאריג השמימי. שאלתי את אבי: למה לא לקחת אותי כשהלכת להביא את הבגדים? ענה לי: לא היית בבית כשהלכתי. שאלתי אותו: מה אמר אלוהים עלי? ענה לי: אלוהים אמר שהנך שובב וצווה אותי לייסרך בשוט, מהיום והלאה תשתדל להיות ילד טוב ואל תעשה זאת שנית. עניתי לו: אשמע בפי אלוהים והיום לא אעולל דבר, אבל מחר מותר. כן גם אתם באיוואניה הבטחתם להיות טובים וברגע נסעתי משם לא קיימת את ההבטחה.

¹⁹696§

כשהשיג סוף סוף אותו נסיך את מבוקשו בהגיעו לשושנה השביעית, מת אותו מלך עשיר ובנו המכוער קבל את המלוכה, אסף צבא ויצא למלחמה בנסיך המאושר. הנסיך המותקף הביע את המשאלה לקבל הרבה כסף, עלה על המרבד ועף לחצר מתנגדו, שם פיתה את כל הקצינים וראשי השלטון בהרבה כסף וכולם עברו לצדו בעזבם את מלכם. וכך עברה כל המלכות לידי. ואחד החיילים אשר שנא את המלך מאז שלח בו והרגו.

697§

כתוב: ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה [בראשית כח: י] וכי לא היו יותר נוסעים מלבדו? ולמה אם כן ההדגשה המיוחדת? לאמר שיש כאן דבר חכמה המרמז לזמן הנוכחי. יעקב יצא מבאר שבע וילך לחרן. מדוע לא עבדתם אתם כמוהו למענה? אצלו כתוב: ויראה והנה באר בשדה [בראשית כט: ב] ושם מצא את רחל, גם אצל משה כתוב: וישב על הבאר [שמות ב: טו] ושם נפגש בעלמה. אצל אליעזר עבד אברהם כתוב שמצא את רבקה על פי הבאר. וגם ר' שמעון ואליעזר בנו ישבו על יד המעיין. אף על פי שלא כולם ניגשו לעלמה האמיתית, טרחו כולם כדי להשיגה, ויעקב עבד למענה 7 שנים ועוד שבע שנים וסבל מאד כפי שכתוב: ביום אכלני חרב וקרח בלילה, והוא נשא כוחות רעים למענה ולמה אתם לא רימתם ולא עבדתם למענה?

698§

¹⁹ סעיף זה הוא המשך של סעיף 551.

מבורכים אתם מלפני אלוהים, שלא הלכתם אחרי. עכשיו אני רואה שהייתי צריך להראותכם את מקום העלמה ולא הייתם עומדים בזה, והייתם צריכים לעשות ככל מצוותי כדי לגשת אליה ולא הייתם מוכנים להאמין שהדבר נמצא במקום כגון זה, ולא היה נשאר מכם, חלילה שום דבר.

699§

עדיין לא הלכנו לחרון אך אם נלך שמה, ילכו אנשים לאין ספור.

700§

כתוב אצל יהושע בן יהוצדק הכהן: הסירו מעליו בגדים הצואים [ויהושע היה לבש בגדים צואים ועמד לפני המלאך. ויען ויאמר אל העומדים לפניו לאמר הסירו הבגדים הצואים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחלצות (זכריה ג: ג-ד)] כלומר רחצו אותו מבגדיו המלוכלכים. האם משמע מזה שהיה לבוש בבגדים צואים? אלא שלכל דבר נחוץ לגשת בצורה הנאותה. ישנן שתי צורות: אחת עוזרת ואחת היפוכה. ושוב ישנן שתיים. אמרו להפשיטו מהצורה המלוכלכת כדי להלבישו בצורה שאמרו לו ללבוש. גם את נבוכדנצר הפשיטו מצורתו ונשאר בצורת בהמה. אף על פי שאלוהים קרא לו: עבדי, נענש על שגילה דבר נסתר. כן גם אצל אותו צדקיהו אשר המלך ציוה לנקר את עיניו מפני שגלה סוד. אין זה הסוד אשר אבותיכם ספרו על נבוכדנצר שאכל ארנבת חיה, אלא סוד לגמרי אחר. אחר כך, משקבל נבוכדנצר את עונשו החזירו לו צורת אדם ופחד נפל על החיות מפני שהיה רכוב על אריה. ומה שכתוב אצל דניאל: הוא שלח את מלאכו, מתכוון לכך שנשלח בצורתו האמיתית. כן גם כאן: קודם כל צריך כל אחד להגיע לצורה שיפיל פחדו על החיות, אחר כך יכול כבר לשכון עליו דבר יותר נעלה (כי אין שמים דבר יקר ערך כמו זהב, על פני דבר פחות ערך כמו נחושת). יכול כבר לקבל על עצמו זהב. כן גם יעקב כשהלך אל עשו, הלך בצורתו שלו. כשהיו שניהם בבטן אמם נאבקו ביניהם וכל אחד רצה לצאת ראשון. גם עכשיו הם נמצאים בבטן אמם ולא ידוע מי יצא הראשון, יעקב או עשו.

701§

כמו אצל אותו ר' שמעון²⁰ שבהיכנס למקום מסוים נעשו כולם לחברה אחת, כן גם אני בחרתי אתכן לאחים, כלומר רציתי להביא אתכם לחדר אחר ורק אז הייתם הופכים לאחים.

702§

כשמשפילים אותך ואומרים לך חמור נחוץ לקבל את זה ולהבליג, לא כל שכן כלפי אלוהים, נחוץ לאמר לעצמו יהי כן.

703§

אבניביץ אמר: כל הדבר נחוץ ללכת בהכרח במשך הלילה כלומר בחושך, פן יצא הדבר לאור בפני כולם. ראשון היה גשר ברזל, בצוותו למשרתיו לנוח בבית מלון סמוך, היה הולך לבדו אל מתחת לגשר. הגשר השני היה מנחשת והשלישי מזהב וכו'. לבסוף השיגו ניצחון כפי שנאמר למעלה אתכם לקחתי שתעזרוני ותשמרוני כי עלי ללכת אל דבר חזק ונורא מאד. כל אחד היה עושה את זה אשר מוטל עליו והייתם שומעים על דבר מסוים, אשר לו היה נראה לכם כחודה של מחט, היה שער גבוה נפתח לפניכם.

704§

כל בירה חמץ, בטעות חשבתם שתתקינו חבית חדשה במילים חדשות ותעשו בירה אך לו הייתם שואלים אותי הייתי מודיעכם כי כל בירה חמץ היא, וכל חמץ לבער.

705§

היה פעם בן מלך חכם מאד, בקש רשות מאביו לצאת למלחמה. נתן לו המלך הרבה אוצרות ואמר לו לפזר את הכסף ביד נדיבה בכל מקום שיבוא אליו: מה שחסרת במדות טובות אשר אלוהים מנע ממך, יתנו לך האנשים תמורת המתנות אשר תעניק להם. יצא לדרך למלא אחרי עצת אביו. הגיע לעיר אחת והנה רעש והמולה והרבה אנשים מתקהלים. שאל: מה הדבר? איש לא ענה לו, הלך והתקרב למקום ההתקהלות. הגיע למגדל ושם מצא כמה וכמה אדונים משתגעים נתונים באזיקים שאל: מה קרה? מה הסיבה? ענו לו: ישנה כאן בת מלך אשר אין דומה ליופיה בכל העולם והיא נוהגת להתהלך גלויה וכל רואיה משתגעים מאהבתם אותה. היום - הוסיפו - נועצו האדונים עם המלך והוחלט להסתירה מכל עין, היא לא תורשה יותר להלך ברחובות העיר, אלא רק בגן המלך ואיש לא יורשה להיכנס לגן. בשמוע הנסיך את הדברים האלה ניצת בו רצון חזק לחזות בפני אותה נסיכה. הלך לגנו של אותו

²⁰ אזכור לסיפור על ר' שמעון באדרא רבא (הערה של גרשום שלום).

גן ושיחד אותו בכסף רב ורכש לו רשות כניסה לגן. אמר לו הגנן: לבש בגדים פשוטים כסה את ראשך כדרך המצורעים ועשה עמי בגן ותראנה, עשה כן. ראה הנסיך סוכה בגן ובה כל מיני כלי נגינה, לקח אחד והחל לנגן בו. בשמוע האיש אשר על בית המלך את נועם המנגינה ניגש אליו ובקשו להמשיך לנגן וסיפר עליו למלך ואמר כי מעודו לא שמע אמן כזה. קרא לו המלך לנסיך וצוהו לנגן עם תזמורת המלך ואחר כך צוהו לנגן לבדו. הוא מצא חן לפני המלך, אמר המלך: חבל שיש לו צרעת על הראש, כי הייתי מצרפו לתזמורת שלי. נתן לו הרבה מתנות לקח הנסיך את מתנות המלך ומיד חלק אותן בין עבדי המלך ונהג כמוקיון. שאלו המלך: מפני מה אתה מחלק את המתנות? ענה לו: דייני לעבוד בגנך, לחמי ניתן, כסף למה לי? שמעה בת המלך ובאה לשמוע קונצרט. כשראה בן המלך את בת המלך היפה נשתנו פניו וכמעט ויצא מדעתו. צחקו נערותיה ואמרו: גם מצורע זה אוהב אותך כל כך שכמעט ומשתגע. הנסיך התאושש והמשיך לנגן כל עוד כוחו בו וגרם לה הנאה מרובה. נערותיה חמדו לצון ושאלו אותו: מי מאתנו נשאה חן בעיניך? ענה בן המלך: בת המלך הנחמדה כבשה את לבי. הבינה בת המלך בלבה כי אין זה אדם פשוט כי מצאה בו חכמה וכבוד מלכים פי עשר משהיו לה. צוותה לנערותיה וחפשוהו בבגדי אשה והביאו לפניו בלילה לשמח את לבה בנגינתו. השקתה אותו יין וצוותה עליו לצאת במחולות עם נערותיה, עשה כדבריה ורקד יותר טוב מהן. תוך כדי ריקוד גלש המכסה מעל ראשו וקבוצות תלתליו היפים נראו לעין. מייד ראו כולם שאינו מצורע נודע למלך ורצה לשפטו.

706S

היה מלך שרצה לכבוש את שוויץ. הזעיק את שריו לעצה החליטו לשלוח מרגלים למצוא מעבר נוח בין ההרים להיכנס עם הצבא. חזרו והודיעוהו כי מצאו מקום נוח. ליצן המלך לעג לתוכניות אדוניו, שאל אותו המלך: למה תלעג? ענה לו הליצן: אני צוחק לביטחונך מצאתם אמנם מקום נוח להיכנס, אך נחוץ היה להבטיח דרך לנסיגה במקרה שהפלישה לא תעלה יפה. שלח עוד מרגלים למצוא מקום נסיגה ולא מצאו ונתברר כי הלץ צדק. כן גם אתם, נחוץ היה ליעץ לכם איך תצאו משם ולא רק איך תכנסו. וזה מה שכתוב וחכם עיניו בראשו. לפני ההתחלה צריך לראות את הסוף. כך הייתם צריכים לנהוג.

707S

כשספר לי ר' מרדכי על אותן עשר ספירות, וציירן לפני על נייר שאלתי אותו: מה זה? ענה לי: בתים הם. שאלתי ואיפה המעבר? לפני שבונים בית קובעים קודם כל

מקום למעבר? כשבונים בית בבוקרשט חופרים קודם עמוק באדמה, אחר כך ממיסים שם כסף טהור שיחדור באדמה עד תהום. אחר כך בונים למעלה מעבר, ורק אחר כך בונים את הבית.

708§

למה לא תפסתם כשאמרתי לכם באיוואניה גדו אילנא וחבלוהי ברם עקר שרשוהי בארעא שבקו [דניאל ד: כ] תגדעו את האילן אך עיקר שורשיו נשאר באדמה. משמע שכל הדתות אשר עד עכשיו אפילו אותה ראשונה ושניה אשר היו לכם בנות חלוץ הן הכל צריך להיגדע כי הן רק ענפים של עץ בן תמותה וכשזומרים את הענפים הם מתייבשים וזהו שכתוב אצלכם: עד תתהפך מלכות למינות כלומר כולן (כל המלכויות) יגדעו. לאמתו של דבר השרש נשאר באדמה לכן אין צורך להסתכל למעלה כפי שעושה הכלב כשנותנים לו אוכל. אני רציתי להיאחז בשורש ואתם הייתם נאחזים בו וכולכם הייתם אוחזים בעץ החיים ללא פחד מן העליונים או תחתונים, אבותנו אמרו כשנאחז בעץ החיים וכו' וכו' כי הם ידעו שקיים עץ החיים והבינו כי הם מחזיקים בו טוב. אבל הם עדיין לא נאחזו בו ולא ידעו את מקומו.

709§

כשנסעתי פעם בחבורה של כמה עגלות היה בחבורה פרנק אחד עם בנו, עשיר גדול. היו להם הרבה ריבות. הבן התפאר שהוא עשיר מאד ואיך פחד בפני שודדים. כשהגענו ללינת לילה ליער, שכבו כולם לישון. אני לקחתי מחצלת קשרתי אותה לעץ והתחלתי מכה בה והד המכות נישא למרחקים. והתחלתי צועק בקול מלא תחנונים כאילו על חיי אני מבקש: תיקחו כל מה שיש לי רק את חיי תשאירו לי. בשמוע החבורה, נסו על אחת העגלות והשאירו את העגלות ואת הדברים הטובים. אני חזרתי אל העגלות הוצאתי את המרקחות ואת כל הדברים הטובים, אשר היו להם והעמסתי על עגלתי. לא נגעתי בכסף בכלל מצאתי כמה אקדחים של אותו פרנק הוצאתי מהם את הכדורים ומילאתים גבינה. בבקר התחלתי לקרא להם ללא פחד במקרה שיזדמן שודד אני כבר אסתדר עמו. הם ראו שלא חסר להם שום דבר חשוב מרכושם והודו לאלוהים. כשהגענו לעיר כבדתי אותם בריבה. בן הפרנק שהכיר את המרקחת שלו נתמלא כעס וכיוון אלי את האקדח. כולם פרצו בצחוק כשראו את הלוע מלא גבינה.

710§

אתם לא הייתם יכולים להביט עכשיו לתוך פניו של עשו ולא באחוריו ולא כל שכר בפניו של יעקב. ואני איני יכול לדבר עליו עכשיו עד שלא יבוא דבר מסוים.

711§

להגיע למדרגה שהפחד ייפול, אחר כך לכך כדי להיות בן אדם בשלמות, כפי שדבר, לא להיות לכוח, אלא לעזרה לאותה עלמה. היא צריכה ללמד מה נחוץ לעשות כדי להגיע לאותו הדבר, ואחר כך אל אלוהים בכבודו ובעצמו.

712§

למלך אחד היו בנים אחדים, אחד הבנים הצטיין בחכמה יתרה, ידע כל תחבולה עד כדי כך הצטיין באומנות הגנבה הזריזה. הוא ידע שלא יהיה לו חלק במלוכה. עזב את אביו ויצא לעולם לחפש את עושרו. לקח עמו רכוש ניכר. הגיע לבירה אחת אשר למלכה הייתה בת יפיפייה ושכר לו בית אצל בעל בית זקן בעל אישה יפה. אחרי שסדר הכל לנוחיותו אמר לבעל הבית: שמעתי שלמלך שלכם אוצרות גדולים, בוא אתי נלך שמה ונגנוב כי מהיר אני באומנות זאת. הסכים. הלכו בלילה עשו חור באוצר וגנבו הרבה, וסתמו את החור בחומה שלא ניכר שנגנב אי פעם. בבקר הודיעו למלך כי נגנב אוצרו וכי אין לדעת מאין פרצו, כי לא ניכר שום דבר. יעצו להדליק נר, הצד אשר אליו תפנה הלהבה הוא, אשר שם עשו את הפריצה. עשו כן ומצאו את המקום, ציווה המלך לשים במקום חבית עם זפת ובמקרה שיחזור הגנב, ייפול לתוכה ללא מנוס. השניים הלכו לגנוב שנית בן המלך חשד שיכולה להיות שם מלכודת ואמר לזקן: כשהלכנו בראשונה אני נכנסתי ראשון, ואתה עמדת בחוץ, עכשיו לך אתה הכנס ואני אעמוד בחוץ. עשו כן. כשנכנס הזקן לפרצה נפל לתוך הזפת החל צועק לבן המלך להציל אותו. אמר לו בן המלך: הוצא את הראש ואוציא אותך. הוציא את הראש, התיז את ראשו והגוף נשאר בזפת, בבקר מצאו את גוף הגנב בלי הראש. רצה המלך, מלא פליאה, לראות את גוף הגנב וצווה להביאו לפניו. ועוד צווה לשאתו מבית לבית וחשב בלבו אשה שתכיר את גופת בעלה לא תוכל להתאפק ותתחיל לבכות וכך ימצא דרך להחזיר את האוצר. בן המלך שנחש מה שעלול לקרות פנה לאשה ואמר: בעלך אינו בחיים, אני צעיר ואת צעירה הבה נתחתן. הדבר נראה לה. כשנודע לה שנושאים את הגוף מבית לבית אמרה מה אעשה? לא אוכל להתאפק. לאשה היו שני ילדים שפך בן המלך על אחד רותחים, הילד בכה ואיתו אמו, וכשבאו עם הגופה מצאו אותה בוכה כבר מקודם בגלל הכויות של בנה. חזרו עם הגופה מבלי לדעת מיהו הגנב. צווה המלך לתלות את הגוף בשער ופקד לבל יעבר גבר את השער לשם קניית עצים אלא אך ורק נשים. ושם

שומרים ששימו עין מי מהנשים העוברות תפרוץ בבכי למראה הגופה. כשאזלו העצים בבית האשה הצעירה אמר לבן המלך: מה אעשה ולא אוכל לעצור בעד דמעוטיי? הלך בן המלך וקנה כמה עגלות ומלא ואתן חביות יייש, נסע לקרבת השער הפך את אחת העגלות. בקש מהשומרים לעזור להוציא את העגלה מן התעלה. משבאו שלם להם והשקה אותם יין שרף למכביר ונרדמו, הפשיט אותם בן המלך מבגדיהם ומנשקם, גלח את פניהם והלבישם בגדי נשים, ואת גוף הנרצח הוריד מהחומה וזרק אותו הצדה. למחרת נודע למלך. יעצו לעשות נשף לפזר זהב לערמות קטנות לפתוח את הדלתות לכל אחד ולהשיג מי יגנוב. מרח בן המלך שלנו את סוליות נעליו בזפת דרך בכל מקום שהיה הזהב שידבק לסוליותיו. כשנגמר הנשף ראה המלך כי הזהב איננו אך את הגנב לא תפסו. עשה עוד נשף וצווה לא לתת לאיש לעזוב את הבית ולבדוק למי יש נעליים מרוחות בזפת. כשהגיעו לנעליו של בן המלך ומצאו את סוליותיו מרוחות בזפת ודבוקות בזהב חתכו את הסוליות. ראה זאת בן המלך ועבר על כל הנעליים וחתך את סוליותיהן. למחרת חסרו לכולם הסוליות ואת הגנב לא מצאו. עשה המלך עוד נשף, השכיב את בתו קרוב לדלת ומלא את מיטתה זהב ואבנים טובות. בידה נתנו מכחול לסמן את הגנב כשיבוא. בא בן המלך וגנב כל מה שהיה שם והיא סמנה בו סמנים במכחולה. כשהביט בראי וראה את הסמן על מצחו, לקח מכחול וסמן את כולם אשר ישנו על הרצפה. עשו עוד נשף ועל יד הזהב כרו בור. בא בן המלך ונפל לתוך הבור, החל לצעוק שארמון המלך עולה באש. התעוררו כולם והחלו לרוץ ורבים נפלו אף הם לתוך הבור, ושוב לא נודע הגנב. חשב המלך אין זה אדם פשוט וכנראה שיותר מאשר הוא גונב למען הזהב, הוא גונב למען אומנות הגנבה. הכריז המלך שיתן את בתו לאשה לגנב, אז הופיע בן מלך נשא את בת המלך לאשה ומלך תחת חותנו.

713§

איכר אחד ידע להתהלך עם נחשים, היה משביע אותם נושא אותם בחיקו או בשק. קרה שהגיע לאותו מקום אדון ומצא את האיכר על נחשיו אמר לו: אשריך אם תדע לנהוג בהם כראוי ולא מוטב לעזבם. האיכר התפאר שיודע את מלאכתו מצוין. אמר לו האדון תמלא את פיך מים ותן לנחש לשתות מפיך ולהפך, עשה כן. אמר האדון עוד: תירק בעיניו. עשה האיכר כן. הנחש הנרגז קפץ והקישו. התחיל האיכר לבקש מהאדון שירפאו. צווה האדון על הנחש לגשת לאיכר ולהוציא את ארסו. התחנן הנחש לפני האדון להניח לו. האדון עמד על שלו, עשה הנחש כפי שצווה והאיכר החלים. אמר האדון לאיכר: מכיוון שאינך יודע להתהלך עם נחש, אל תעז לגשת

אליו עוד. כן גם אתם, אינכם יודעים כלום הרי אמרתי לכם איפה האוצר הגדול
ושבפתחו נחש רובץ ואתם נסיתם לבדכם. לולא חסדו הגדול הייתם נחבלים.

714§

לולא נתן שלמה את הטבעת לאשמדאי היה חי עד היום ולא היה זקוק לששים
גיבורים העומדים סביבו ושומרים עליו ולא היה מפתח משום דבר והיה יכול להפוך
עולמות. אלא שבעצמו לא ידע את הכוח הגדול הגלום בטבעת, ואפילו המלכה שבא
אשר נתנה לו אותה טבעת, בעצמה לא ידעה את כוחה. אך בניהו (בן יהוידע) ידע
יותר משלמה כי אמר לאשמדאי: שמו למורך עליך. אתם לא רציתם חלק בכוח הזה.

715§

אמרתי לכם: היזהרו מהצלב, כי דרך הצלב מובילה ל4 כיוונים ואפשר לטעות.

716§

הארבעה שהלכו לפרדס, ראו שם דבר שהשכל אינו יכול לסובלו ולכן לא עמדו בזה.
אפילו זה שיצא בשלום לא ידע איזה סוף נשקף לו. פרדס הוא דבר קטן לעומת
הדבר שאנחנו הולכים אליו. ואיני יכול לגלות לכם כי בשכל האנושי לא תוכלו
לשאת את זה. אני הובלתי אתכם הרחק מהמקום ובכל זאת התחלתם לכרוע, ומה
היה קורה לו הייתם קרובים? כמו שקבלתי את אותה הדת ואני מקיים אותה
במנהגים, אם טוב הוא הדבר מדוע איפה איני מקיים אותו כמוהם? ואם אינו טוב
למה הלכתי אליו. ואתם אינכם יודעים על הדבר שאני מדבר הדת (das) הקדוש
באדום.

717§

עכשיו איני יכול לפתוח את פי אך יבוא הזמן ואומר דבר אחד לעמים. והיהודים
ישמעוהו מהגויים. הגויים לא יבינו את זה, אך היהודים יבינו ועל ידי כך יושעו
רבים לאין ספור.

718§

או שאני אלך מכאן ואתם תישארו, או שאתם תלכו ממני ואני אשאר. ואף על פי
שלא נהיה ביחד, נעבוד את אותו אלוהים.

719§

לו הייתם במקום שבו היו נותנים לכם כסף הייתם מבקשים שיבוא, לו רק אחד וילך אתכם לעבוד גם הוא. הוא היה יכול לעבור ביום 1000 מילין ואתם לא הייתם יכולים לעבור יותר מ400 מילין.

720§

הייתי שמח מאד לו היה בא לי כסף כדי שאוכל לנסוע למדינה אחרת ולהיות שליח של עצמי.

721§

האלים סדרו שהאדם לא יחשוב על המות, כי לו היה שם לב לכך, לא היה לו חשק לשום דבר. ולכן מעסיקים אותו בדברים אחרים. ואני רציתי להטות אתכם מהמחשבות ששמים בכם האלים, כדי שתוכלו להגיע לחיי עולם.

722§

במדינה אחת היה מלך ממשפחת ילדי השמש. היה שם מנהג להקדיש את כל הבתולות היפות. זה מה שעשו: קודם הביאו אותן למקדש לשם הקדשה ושמו צעיפים על פניהם ששום גבר לא ישים עליהן עין אחר כך הביאו אותן לבית שכולו נשים, כמו מנזר נזירות. כשהגיע הזמן להביאן לפני המלך לוותה אותן אשה זקנה לארמון המלך ושם חכו עד שבאו לפני המלך. גם אחרי שהיו אצל המלך ואבדו את בתוליהן אסור היה לשום גבר לראות את פניהן. לא יכלו להתחתן שלא ברשות המלך. ואז התקדש גם הבעל על ידי האשה שניתנה לו מיד המלך. לאותו מלך היו 4 בנים אחד מהם נועז וקל דעת שחד את הזקנה ואנס את אחת הנערות שחיכו לבוא לפני המלך. כשהגיעה הנערה לפני המלך אמרה: אדוני איני ראויה שתיגע בי כי בנך בייש אותי, ונפלה על פניה. אמר לה המלך: אל תראי, שבי כאן. למחרת הזעיק המלך את משפחת המלכות שישבו וישפטו את האשמים. הם גזרו לשרוף את הזקנה חיים ובבן המלך לא נגעו לרעה כי אמרו אין הוא מפשרוטי העם ועתיד גם הוא להיות מלך. אין המשפט הפלילי חל עליו. כן גם אני קראתי לכם אחים ואחיות ואי אפשר לדון אתכם כשאר האדם.

723§

השערים נעולים זה 500,000 שנה, ומפני הזמן אין לדעת איפה הם. נחוץ להשקיע הרבה <עמל> ועבודה כדי למצוא את השערים, ולפתוח יצטרכו בדם. כמה פעמים שפכתי את דמי, כי בלי אי אפשר לפתוח.

724§

אתם הייתם הראשונים שהלכתם אחרי ומדוע לא נהגתם כמו שבט בנימין אשר קפצו ראשונים לים? ובגלל זה הגיעו ראשונים למלוכה. אתם הייתם צריכים לקפוץ ראשונים לתוך אותו ים כלומר לדרוך ולדרוס את המצוות ואת החוקים ואת מנהגי הדת. לפי נוהג העולם יוצאים החיילים ראשונים בשורה למלחמה והמלך ומקורביו אחרונים אך לו היה הולך המלך ופמליתו הראשונים, היה הדבר מעודד את הצבא ומוסיף לו אומץ. אני הלכתי לפניכם באותה דרך, ולא היתה לכם כל סיבה לפחד, אלא לסמוך עלי כפי שכתוב: גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע, כי אתה עמדי [תהילים כג:ד]. ואתם מלאתם מרירות.

725§

יציאת מצרים לא היתה שלמה, כי זה שפדה אותם היה ממין זכר וסוד הגאולה בא מן העלמה כפי שאמרתי לכם היה דוד ואותו ראשון מסוד הנקבה וקראו לעצמם מושיעים. שם היה כלול סוד במילים וכאן יהיה בגלוי. לכן עזבנו את המעמד אשר רק מילים בו, ונכנסנו אל הדת אשר היא קליפה מסביב לפרי. ופה אומרים בגלוי כי הישועה מתחילה מהעלמה ומתפללים אליה, כמו אצלו אשר הוא שבר את כל האלוהים הזרים בזמנו. ובזמנו אתם רואים שכל המלכויות משתנות ואני לקחתי אתכם להיות עדים שהדבר מתחיל מאותו מקום חושך. במקום אשר שם כל הרע, גדל כל הטוב אשר נסתר הוא. לא הבינותם כשדברתי אליכם דברים מרים וזרים, שמאחורי כסות זו מוכרח שימצאו גם דברים טובים. כמו אצל משה אשר היה חבוי בתובה מרוחה בטיט וזפת ובפנים היו דברים טובים. ושוב, היה עליכם לשים לב לאותם בעלי קבין אשר דברו אל שני החכמים, בראותם את הפסוק וזר הקרב יומת. כשהתחילו לברוח, אמרו להם: אין אתם חכמים, כי מכיוון שבאתם הנה אינכם עוד זרים, גם עליכם היה להבין זאת כשאני מראה לכם דבר זה ואומר שחבוי בו הטוב.

726§

בהיותי עוד צעיר עשיתי פעם לעת חורף סכר בנהר והמים נשפכו על פני כל העיר. המים קפאו מהקור שפכתי על הקרח שלג שלא יהיה נהר. כל זה עשיתי בלילה.

למחרתו התחלק כל מי שיצא מפתח ביתו ונפל. אני עמדתי מהצד והושטתי לכל הנופלים יד ועזרתי להם לקום. כשעזבתי אותם נפלו שוב. עמדתי וראיתי התקהלות אנשים על ידי הנופל. טוב שנפלת אמרו לו וצחקו ולעגו. עשיתי כן ביהודים נוצרים ותורכים. אחא כך שפכתי על יד כל דלת מים, וכשקפאו, נפל כל מי שיצא מפתח ביתו.

727§

כשהייתי קטן ולמדתי בחדר, הסיתותי את המורה (הרב) באשתי ולהפך כדי שיריבו. נתתי בידי האשה בול עץ ש'ידה' בו עליו והוא הכה אותה מכות רצח. ויקללו זה את זה. תוך כדי כך באתי אליו ושאלתי בתמימות לפרוש מלה התכעס וענה: תשקני וכו' ועוד מילים גסות. למחרת כשבא תורי לקרוא לפניו, מקרא ופרוש והגענו לאותה מלה, אמרתי עליה את מה ששמעתי מפיו אתמול. אמר: מה אתה מדבר?! עניתי: כך פרשת לי אתמול כשרבת עם אשתך. גרש אותי מהבית באתי הביתה ואמרתי לאמא כי המורה השתגע.

728§

כל הדברים נראים בשלוש צורות. כמו אותו צייד אשר ראה דב ב3 צורות ועליו לדעת לאיזה צורה לכוון את הרובה. גם לפני אברהם עמדו שלושה (מלאכים) כי הוא היה הראשון ולא ידע למה אלה השלושה היו צריכים לבוא אליו. אבל אני מחויב לחפש וללכת אחריהם. ואתם אינכם יודעים מה לחפש במי מהשלושה לתת אמון, לכן נשארת לכם רק ברירת השתיקה.

729§

אותו ישו הוא רק הקדמה, שהיא טיפשות, כלומר: לפני הפרי. הוא בא עם חכמה גדולה אשר איתה התכוון לצאת לדבר גדול. הוא היה יכול להגשים בעצמו את הדבר הגדול בעולם לולא היה מזייף את שליחותו ולולא היה הולך ומפיץ תורה בין הפרושים, היה עושה נכון.

730§

אתם נפלתם לשמאל. נכון וברור שהשמאל הוא דבר גדול ויקר. אבל יש שני שמאל האחד הוא לפני הפרי (הקליפה) והשני הוא טוב.

731§

נח ורבים כמוהו נפלו בגלל היין אשר השתכרו בו. אבל ישנו גם יין טוב וכתוב במפורש שיעקב הביאו ליצחק מרחוק.

732§

הרי יעקב לא הלך להלחם בעשו כי הלך עם נשיו וילדיו, ולמה הלך עשו לקראתו כשעמו 400 איש? ועוד: מדוע לא הלך עשו אל יעקב בעוד ששהה יעקב אצל לבן?

733§

אמרתי לכם: אני נטעתי כרם. ומקובל (ורגיל) הוא כשנוטעים גפן או כל עץ אחר, אין הם נותנים פרות מיד, לכן אינכם יודעים עתה כלום.

734§

כאשר תבוא ישועתי, אתפלל למענכם שתרחם עליכם ואוכל לקרב אתכם לחצרי. כפי שכתוב: במידה שמיהרתי להרוס ולנתץ כן אמהר לבנות ולנטוע. אני מזהיר אתכם לא יכולתם להתגבר על הדרך הקטנה הזאת, ונפלתם. היו זהירים כשתרחקו ממני שתוכל להעפיל על ההר. העיקר הוא להתמיד. תלמדו ממני אני נימצא עכשיו במייצר כמעט ללא לחם ואני בוטח בישועת השם. איני מדבר רעות על איש. ואם נעשה לי עוול הנני מקבל את זה באהבה ואומר לעצמי: בודאי מגיע לך. וכן כל אשר אצווה לכל אחד מכם לעשות, תשתדלו לקיים ואל תחסרו.

735§

אצל אותו אח גדול הרבה חדרים. לכל כוחות העולם. כוח, כוח וחדר מיוחד לו. למשל: לידה, תחיית המתים וכו'. רק לו לבדו המפתחות לכל החדרים, וחדר אחד נמצא שם מיוחד מכולם אשר אי אפשר לקרב אליו. יש לו אמנם מפתח גם לחדר זה, אבל הכוח אשר נמצא בחדר מחליש את כוחו כל פעם שהוא מנסה להתקרב אליו. זהו "חדר הורתי". יש לי עצה איך לאחוז במפתח ולפתוח את אותו החדר. לכן העמדתי אתכם אחים ואחיות כפי שנמצאים אחים ואחיות אצל אותו אח גדול כי רצוני היה שייפתח לפניכם הצד צפון. לו הייתם באים אליו, היו מובילים אתכם לכל החדרים הנ"ל. לא היו אומרים לכם כלום, אלא בעצם הצגת הכוחות הנמצאים שם הייתם יודעים את הכל, ובהיכנסכם לאותו חדר נעול, היה כל אחד מכם רואה את אושרו והאושר כשלעצמו היה מזכירכם לשמוע בקולו לבל תפלו חלילה, כי בנפילתכם היה נופל גם האושר. שם רשום בעצם היה כל דבר שכל אחד עשה מהרגע שהכיר את האמונה. וכן כתוב שם העתיד עד הסוף. אני חפצתי שאתם תדעו הכל

ושתביאו לי משם ידיעות. אף כי לבי יודע הכל מתוך דברי בלעם, אך רצוני היה להגיע לידיעה מושלמת על הכוח הגדול אשר נמצא שם. הייתם שומעים שם את הכרזות היוצאות לעולם. על אותו חדר נאמר: שעיקר השורש נשאר באדמה כשחותכים ענף, הוא מתייבש מהר אפילו אם עלים ירוקים עליו. אבל השורש קיים לעולם, חוזר להוציא ענפים ופרחים.²¹ שם הייתם רואים ושומעים מה זאת דת ואת כל הדרכים שנחוץ לדרוך, על עיקר השורש איני יכול לדבר עכשיו. גיזום הענפים משמעו חיסול הדתות. אך עיקר השורש נשאר באדמה והוא חי. לכן התנערי מעפר. שם שגדלים אותם אילנות זהב, ועליהם פרות זהב. גם עצי הזהב מוציאים פרות טובים למאכל ועוד שלושה דברים שאין אני יכול לגלות לכם עכשיו. לו הייתם אוכלים פרות אלה הייתם יודעים את הכל. יכולתם להביא עמכם אותם העצים על פרותיהם, ולשים עליהם שומרים לבל יקרב אליהם איש, וכל מלכויות עולם היו לאין וכאפס בעיניכם. עכשיו עלי ללכת באופן אחר בלי אחים ואחיות וכשאעבור את כל הדרכים, יפתח לפני אותו חדר נעול ואותו אח גדול יתפלא על האדם הקטנטן הנמצא שם. ממנו יוצא כוח כל הכחות.

בשנת 1778 בעת המלחמה בין הקיסר והפרוסי, היה מוכן דבר לצאת לעולם ואתם הייתם מתקרבים במדרגה גבוהה יותר אל דבר מסוים. רק בגלל דבר המלחמה בין השניים ועמכם נחוץ היה שהמלחמה תפסק עד שיתמלא ועכשיו כשתתעורר המלחמה בעולם ואני אצטרך לקחת אנשים, היזהרו, תטו אוזן לשמוע כל דבר, אל תהרהרו אפילו שזה כנגד דרך הטבע. ואל תשאלו שום דבר כי בזמן ההוא כשם שאמהר להשמיד הכל בפקודה זאת, כן אמהר לבנות ולנטוע. כשבאותו זמן לא תצייתו חלילה, אתם עלולים לפול חלילה. לבלי השמע לשום אדם בעולם ולשום חוק, עכשיו הבטיחו לי ממוקום מסוים, שכשתבוא ישועתי אתם תקומו ממפלתכם ותצאו מהחושך אשר אליו נפלתם. ואני אצא עמכם ומשם והלאה נהיה זהירים.

736§

כשפתחתי לכם את הדרך לאותה עלמה, ואף פעם לא עלה על דעתכם, זה גבוה כגבוה שמים מארץ כנגד הדרך, אשר עברתם. כן הדברים אשר אפתח לכם, יהיו רחוקים כנגד זה, כרחוק מזרח ממערב.

737§

מקור העלייה הוא בפולין שם נחוץ להרים.

²¹ המוטיב של השורש מופיע גם בסעיפים: 740, 708.

738§

ספרתי לכם על השודד אשר התנפל על חבורה. עמדתי נגדו ונלחמתי בו באמרי :
תראה, כל מה שאני עושה, עשה גם אתה, תזרוק את הנשק והלחם בי בלתי מזוין.
עשיתי את זה ועוד כמה דברים דומים. כן היה עליכם להיות נשמעים לכל פקודותיי.

739§

בן מלך בא פעם אל בת מלך בעלום שם, מיד אחרי השיחה הראשונה הכירה כי בן
מלך הוא. אמרה לו : אני רואה בך שאינך אדם רגיל, אתה גדלת בהכרח מתחת
לשמים בהירים, אמור לי מי אתה? אמר לה : צדקת, אך איני יכול לגלות לך מי אני,
רק דבר אחד אומר לך אם נפגש שנינו, איש לא ישווה לנו בין המלכים. כן רציתי
שאתם תהיו מתחת שמיים בהירים וטהורים, ואתם נכנסתם לחושך. לו היינו
מתחברים יחד לא היה שווה לנו בעולם.

740§

את הענפים אפשר לגזום, אפילו את העץ לכרות. רק בשורש אי אפשר לחבל וזהו
ברם עקר שרשוהי בארעא שבקו [דניאל ד: כ].²²

741§

בפני אותה עלמה לא יהיה כל פחד, אבל ישנו הדבר אשר לפני העלמה יהי הפחד
גדול.

742§

איך זה שרציתם לעשות מעשים זרים? מי אשר אצלו היכולת והשיג את הדבר, יכול
לפעול במעשיו זר [zar] זר [zer]. שזר [zar] יהפוך לזר [zer] וזר [zer] לזר [zar] ומי
שאינו מסוגל כך יכול לצאת מדעתו.
יהודי אחד התכוון לנסוע לתורכיה לדרוש דרשות ולאסוף מעט כסף. אמר לו אביו :
למה לך להתייגע בדרשות אני אתן לך עצה שתכניס יותר מאשר הדרשות. אצל
יהודי תורכיה מנהג לתת הרבה כסף ומתנה לנוצרי אשר מתגייר. עשה את עצמך
כאילו נמולת לא מזמן והנך לומד את האלף בית. אני אשיג לך תעודה מהשופטים
כאן כי רק מקרוב התגיירת. וכן עשה כשהגיע לתורכיה, עשה אתר עצמו כאילו הוא
לומד את האלף בית, וכשהוציאו את ספר התורה התנפל עליו לנשקו, במשך כמה

שנים אסף 9000 דוקטים. פחד שמא יגנבו לו אותם. מה עשה? קנה לו מעיל עור בלה ותפר לתוכו את הכסף החל בדרכו חזרה כשהוא מחזר על הפתחים ומבקש לחם שמא יחשדו שיש לו כסף. פעם שכב על ערמת זבל ונרדם. בא קבצן אחר וגנב לו את המעיל. עשה עצמו משוגע לקח מקל קפץ ושר ברחובות הרבה אנשים היו מתאספים סביבו לראותו בשיגעונותיו עד שיום אחד ראה פתאום את הקבצן לבוש במעילו קפץ עליו להחזיר את המעיל, לא רצה לתת לו. אמרו לו האנשים: החזר למשוגע את מעילו נקנה לך חדש במקומו, נתן לו. כשקבל את המעיל אמר לקבצן תיקח את המקל ותשתולל אתה כי אני החזרתי את אבדתי. מי שיכול לעשות מעשים זרים, יעשה, עד לרגע שיראה את הדבר למענו הוא עושה אותם ויחזירנו אליו. ואחר כך יאמר למי שהדבר היה בידו: תיקח את המקל ותשתולל, אבל מי שאינו יודע איך לחפש את הדב.

743§

עליכם להבין ולא לנגוע בדבר אשר שייך לי כי השטן עומד ומקטרג עליכם. לכן אני מרחיק אתכם הצדה שלא יקטרגו עליכם עד שיגיע הזמן ואז יהיה אשר יהיה. אפילו אם יצווה עליכם מטיאוש לעשות דבר תשאלו קודם האם בפקודתי הוא, אם כן עשו ואם לא, תניחו. ואם אני לא אצווה עליו והוא יצווה עליכם בשמי, האחריות תיפול על שכמו, ולא עליכם. כי איני יכול לאמר לו כלום, אך דברי העולם הזה תעשו כדבריו.

744§

ישנו אחד שד יהודה והוא ממונה על כמה אלפים. הוא חכם מאד ומלומד. בידיו אוצר גדול. כוח שנותיו 12000. כשתמצא בעולם אלוהות אשר ברשותה באר, אשר כל הרוחץ בה יחיה 12000. הוא בא שמה בחכמתו ואמר כי אחד האלים הוא, האלוהות התאהבה בו ונתנה לו לרוחץ. הלך לו. עכשיו הוא מולך על שדים ויודע שמי שיתקן אותם יהיה מדת אדום. והוא שואף מאד להיכנס ביחד עם אדוניו אל אותו הדת, אסף אוצרות ורצה להביאם אלי. אך נקרו לו מורדים והחלו להלחם בו באמרם כי גם להם מגיע חלק, וגם הם צריכים להשתתף בהבאת האוצרות האלה. אלא שעוד לא הגיע הזמן שנוציא את האוצרות מידינו. הוא בחכמתו הגדולה הרס כמה מעריהם שלא יהיה להם מקום מנוח והוריד גשמים עזים וברד כדי שאי אפשר יהיה לדלוק אחריו. לפני שאשלח אתכם לאח הגדול צריך אני קודם לשלחכם אליו.

²² מוטיב השורש מופיע גם בסעיפים: 708, 735.

הוא אינו זה אשר גר ב Glsrtyyn, כי ההוא הנהו רק אדון וזה הוא מלך ויכול לתת לאנוש כוח, וקומתו חצי אמה ולא יותר.

745§

לבעלי קבין יש כוח על שדים.

746§

נחוץ לצאת מכל החוקים והמצוות כמו הכהן הגדול שהיה טובל לפני שנכנס לקודש הקודשים ובצאתו גם כן טבל. כמו כן אנו צריכים להתפשט מכל החוקים ומכל ההשערות. אני רציתי לתת לכם דת למען תעשו ולא תדברו כפי שכתוב משא דומא ולא חוקים וזה מה שאומר הפתגם: מים שקטים חודרים למעמקים.

747§

אני בחרתי בכס שתהיו הלב וקיבה של כל החבורה. כשהקיבה שבעה, כל האיברים בריאים וחזקים. ואם להפך, הקיבה אינה מקבלת מזון נחלשים כל האברים. כן גם אתכם. כשאתם רעבים, כל החבורה אינה שבעה ולו הייתם אתם שבעים גם היא היתה. היתה רפובליקה אשר לה 12 ראש לשלוט בה, קרה שפרצה שם מלחמה באויב. 12 השליטים שמו מסים על האזרחים למימון המלחמה אך הם עצמם חיו חיי הוללות ומותרות. העם התמרמר, אמרו: הם נהנים מהחיים ועלינו מטילים משאות כאלה? שלחו שלושה שליחים מהעם להביא את התלונות לפני המושלים. שמו אותם בבית הסוהר ושלושה ימים ושלושה לילות לא נתנו להם אוכל. לאחר שלושת הימים שלחו לקרוא להם. אך השליחים היו חלשים ולא יכלו לעמדו על רגליהם. שאל אותם: למה פניכם רעים כל כך ואין לכם כוח לעמוד? ענו: מרעב. אמרו להם: אתם רואים, כשהקיבה ריקה כל האברים הרוגים ללא כוח וכן גם אנחנו הננו הלב שלכם והקיבה שלכם. אם אנחנו לא נאכל, נהיה חלשים ולא נוכל למצוא עצה והכל יהיה אבוד, גם אתם עמנו, הבינו וחזרו בשקט הביתה.

748§

חלמתי חלום: הנני בכנסייה לבוש במעיל אפור של וזואיתים. החזה היה גלוי. הכמרים התכוננו ל Resurekejcs, רק אחד הכמרים לבש מעיל כמוני. כל הנוכחים חשבו שירימו משהו כפי שנהוג בזמן ה Resurekejcs אך לא הרימו כלום. רק כומר ניגש אלי והזה עלי מים זכים. כל הנוכחים צחקו על המעיל שלבשתי, רציתי לכסות את חזי, ועל אף כל המאמצים נשאר גלוי.

749§

כבודה ראתה שהעמידו לדין את כל החבורה. גברים לחוד ונשים לחוד. האדון עמד מהצד וכך דנו כל אחד שצריך להגיע לחיים (להיולד?) ונערו את מעשיו הטובים. <Ewa Jerierauko> היתה גם כן שם ואחד בא להגיש השתדלות למענה באמרו שהיתה בבית הסהר בשביל חכם יעקב. על כבודה אמר: שאין היא צריכה לעמוד בדין ארשום אותך בספר חיי עולם. ואמרו לה שלוש פעמים: לחיים לחיים לחיים.

750§

ביום החמישי למאי בשנת שמונים וארבע ראתה כבודה חלום: הייתי באולם גדול ויפה ושם התהלכתי, ראיתי דלת נפתחת ומן הצד ראיתי שלושה אנשים גבוהים, האמצעי, גבוה מהשניים נשא חופה ועליה אור כאילו בא מנר. חשבתי כי שם נר אך משקרבתי ראיתי שזהו אור בעל קרינה חזקה. נבהלתי, אמרו אלי: באנו להודיעך כי ישועתך קרובה. נראה היה לי כאילו התעוררתי וראיתי את האדון בחלום והתחלתי לספר לו את חלומי. האדון אמר לי: היה זה סניור סנטו. חבל היה לי מאד שלא ראיתי את פניו. ונראה היה לי בחלום כאילו נרדמתי שוב. ושוב חזרו אלי האולם ואותם שלושה, ברצותי להביט בפניו, לא יכולתי מפני גודל האור. הרמתי את עיני פעם פעמיים שלוש פעמים וגם בפעם הרביעית לא יכולתי להביט בפניו. חשבתי בחלומי שהכל בהקיץ ושכל מה שראיתי בחלום הנני רואה בהקיץ והודיתי בעד זה לאלוהים. האדון הסביר את החלום: לו היית מביטה לתוך פניו, לא היית יודעת יותר לא חולשה ולא צער, כי אני יודע מי הוא זה שדבר אלינו, ואתם אינכם יודעים בעצמכם מה עשיתם. ראשיתכם טובה היתה כי הלכתם ממקום הולדתכם מאבותיכם כפי שאמרו לאברהם. לו הייתם עקביים ושומעים בקולי, הישועה היתה באה כבר מזמן. אני רציתי שהישועה תבוא לעולם כולו ואתם לא רציתם. את אברהם הביאו למקום שנחוץ ללכת שמה, הוא לא הלך מעצמו, אבל עכשיו נחוץ ללכת ואת המקום הזה אפשר לפתוח רק על ידי אלוהים, בכבודו ובעצמו. אתם תהיו רואים והעולם כולו יהיה רואה ויהיה מתפלל כמו שכל העיר תמהה על נעמי.

751§

נהוג אצל היהודים שכל יום שישי משחררים את הילדים מן החדר (הישיבה) אחרי שהמלמד בחן אותם והם חזרו לפניו על כל תלמודם במשך השבוע. אני וחברי רצינו חופש כבר מן הבוקר והלכנו למנהל בית המדרש לבקש שיבחן אותנו וישחרר, לא

הסכים. שיחדנו אותו ואת אשתו עד שנתנו לנו לצאת. כן כשיבוא לי כסף אפדה אתכם שתקדימו לצאת לחופש ומיד תצאו משוחררים.

752§

חי בבוקרשט אדם עשיר מאד ולו אשה יפיפייה. כשבאו הרוסים לעיר, עקב מלחמתם בתורכים החביא באדמה את כל רכושו. אשתו לבשה שמלות בלויות וצבעה את פניה כמו זקנה. הוא היה טיפש כי שמח שעבר לדת הרוסית וחשב את עצמו חופשי לנהוג כרצונו, משוחרר מעול התורכים. בפסחא קרא לאשתו ואמר: עכשיו חג לנו תרחצי את פניך ולבשי מחלצות. הוציא מהאדמה את אוצרותיו. אשתו לא הסכימה לו והזהירה אותו לבל יאמין לאנשים הרוסים. בביתם גר קצין רוסי. הבעל הרגיע את אשתו ואמר שאין להם מה לחשוש מהרוסים כי הרי דתו-דתם. עשתה כדברו. כשראה הקצין את חינה של האישה ליווה אותה בכל הכבוד לכנסייה אכל איתם, השתכר ולקח את האשה לכל הלילה. למחרת שאלו בעל הבית למה עושה לו כל הרעות? והרי אלוהיך אלוהי? ענה לו הקצין: אני נמצא בדרך ואני צריך לדאוג לנוחיות. למחרת כשנסוגו הצבאות לקח הקצין כל מה שהיה בבית וכשנשאל ענה כי מוטב שייקח את הדברים מאמין באותה דת מאשר התורכים. כן גם אתם מוטב שתהיו מושפלים.

753§

כתוב שהרוחות עושים דברו. כי יש להם גוף ומתגוררים במערות. ורק בצאתם לעולם משירים את הגוף ונעשים רוח. כשנולד ילד ונעשה בן 7 הולכים קרוביו לממונה עליהם ומבקשים רשות שיראה את כוחו, וזה גורם שיער מתהפך. כשהם חוטאים במשהו עליהם לצאת לדרך ל 1000 שנה ואינם יכולים לבוא לפני אדונם. והם מתביישים להראות בפני אדוניהם. כששולחים אחד לעולם נותנים כפפות וגרביים. גם הממונים על האויר כשהם עוברים על משהו, מוכרחים לצאת ולשוט 1000 שנה כמו האחרים. אצל המלאכים כתוב: גיבורי כח עשי דברו [תהילים קג:כ]. זו עשיית מעשה בלי דברים. כן גם כאן, אמרתי לכם שנחוץ לעשות. אני אראה לכם את אלוהים אך ללא דבורים. וזהו משא דומא.

754§

היה סוחר עשיר גדול ולו בן יחיד אשר צווה להורות לו את כל התחבולות. לפני מותו השאיר צואה לאמור: אני נותן את כל הירושה בידך ורק 3 דברים עליך לזכור: ראשון: אל תגלה את סודך לאשתך, שנית: אל תאמץ לך זר לבן, ולא יהיה יורש

אחרֵיךְ, שלישית: אל תעבוד למלך אשר לא תדע את מנהגיו וחולשותיו. הנה כל רכושי בידֵיךְ לעשות בו כרצונך, אבל למכור רק כרם אחד קטן מוקף חומה אל תעז למכרו יהיה אשר יהיה. הסוחר הזקן מת, היורש הצעיר החל לחיות חיי הוללות. עשה סעודות וחגיגות למרעיו עד כי בזמן קצר נשאר ללא כלום. רק צפור אחת נשארה לו אשר בפקודתו היתה צדה צפורים אחרות ולקריאתו היתה מופיעה מייד. הוא נדד עם הציפור מארץ לארץ והתפרנס על ידה. האנשים הודיעו למלך על הציפור המשונה. הציע לו המלך למכור את הציפור בכל מחיר שינקוף, עשה כן. התעמק המלך באותה צפור ואת הצעיר הפקיד על כל ממלכתו. וכולם אהבוהו כי היה ישר וטוב לכולם. המלך נתן לו אחת משלושת אחיותיו לאשה, התחתנו ואהבו זה את זה אז מאד. אך ילדים לא ילדה לו כי היתה עקרה. בחרו בילד עני חנכו אותו ואמצוהו לבן. נזכר בצואת אביו, אצל מלך שלא יודעהו לא לשרת, אמר לעצמו אך הנה אני עושה זאת וטוב לי. אמצתי בן והנה עברה שניה. אנסה גם את השלישית: אגלה את סודי לאשתי. לקח את הציפור ונתנה בידי גנן אחד שהיה עיוור ולו בן. צווה לו לבל יוציא את הציפור עד שיוליכוהו באזיקים וקהל אנשים יקיפו, רק אז יביא בנו את הציפור. אחר כך השיג צפור דומה וחנק אותה. כשראה המלך שהרגו את הציפור הכריז: שכל המוצא את רוצח הציפור אם גבר הוא יקבל את אחות המלך לאשה ואם אשה היא תקבל את בחיר המלך לבעל. והוא בכוונה ספר לאשתו את הסוד כאילו הוא עצמו הרג את ציפורו בכעס. האשה הלכה ישר לאחיה המלך וספרה לו. שמו אותו באזיקים ודנו אותו לכיליון. לא נמצא אפילו תליין להרגו כי כולם אהבוהו. הכריז המלך: מי שיתנדב להוריד את ראשו, יקבל מתנות יקרות לרוב. הבן המאומץ הציע את עצמו לבצע את המלאכה. כשכבר הובילוהו לתליה הלך גם המלך לראות במחזה. התחיל לצעוק אבי! אבי! כמה צדקת, צואתך אמת! כשגבר הרעש הגיע אותו בן הגנן והציפור בידו כשראה המלך שלח שימהרו וישחררוהו. המלך בקש סליחה ממנו על פחזנותו ושאל: למה קראת אבי אבי וכו'? ספר הכל וגם כי נוכח שצדק אביו: עבדתי לך ולא ידעתי כי בגלל צפור אתה מוכן לאבד עבד מסור. אשתי בגדה בי ובני המאומץ התנדב להרגני. עכשיו אלך מכאן, איני רוצה לעבוד למענך יותר. כל בקשות המלך לא הועילו. נתן לו המלך עושר ואנייה ללכת בה כרצונו. קמה סערה והאנייה וכולם טבעו רק הוא נותר ערום ועני. חזר לעירו בחוסר כל. הלך אל הכרם הקטן ראה שהכל מלא קוצים ושיחים מתחת ראה בית קטן נכנס בו ומצא בו ספר ועליו כתובים דברי אביו: בני, לא שמעת בקולי ולא מלאת אחרי מצוותי עכשיו תיקח חבל ותלה את עצמך על מסמר זה. הלך ותלה את עצמו על אותו מסמר. הבית שהיה חלש התמוטט ותחתיו נמצא אוצר גדול. ורק אז הבין את אביו ואת טוב לבו.

755§

אלוהים נראה לאברהם בשם: אל שדי. לכם גליתי את המילה שד וזהו השער הראשון לכניסה וזהו המפתח, כי בלי מפתח אי אפשר לא לפתוח ולא להיכנס. כשהולכים לארמון המלך, עומדים בטור שומרים מפשוטי העם אבל לפני עצם האולמות עומדים גנרלים. אברהם בא בדרך זו אבל לא נכנס לדת ובזה שמח ושמע הכל. וכשאתם שמעתם, הצטערתם על כך צער רב, וגילתם לאביכם הזקן, ובעטיו של אותו כאב גדול מת האב. הייתם צריכים לשתוק ולשמוח כי על ידי זה נגיע לחיי עולמים נראה את העלמה, לו הייתם שותקים ואומרים: "אנחנו שמחים אך הסבר לנו, הייתי מספר לכם ומראה לכם.

756§

כתוב: אשר ברא אלוהים לעשות משמע ממעשה זה יהיה אדם. כשתראו את האדם הזה תקנאו בו ותגיעו למדרגת אדם.

[בכ"י 191 כתוב "סוף הכרך הראשון" ויש שם 927 עמודים, כ"י 190 ממשיך כרגיל. (פאניה שלום)]

757§

לו היה שלמה הורס את בית המקדש אשר בנה, כי הוא ידע שהמקדש נבנה מהמקום אשר נקרא ואדוני - לו היה הורס אותו בעצם ידיו, היה נשאר חי לעולמים.

הערה[ע"ה1]:

758§

המלה: כשאתה תסתלק מהם ישארו כולם כגוף בלי נשמה. וזה חל על הבתולה כשהיא תלך מאתנו נשאר כמו גוף ללא נשמה.²³ וגם על עצמו אמר את זה האדון. ולכשיתגלה אותו האדם בעקבות העשייה תתגלה גם הבתולה, וחיי עולם וכל טוב יהיו מוכנים. ומאז והלאה יקבלכם אלוהים ולא אדם.

759§

האדון חלם חלום: ראיתי והנה אני בבית כנסת יהודי. היו שם גם מאמינים. היהודים קמו על המאמינים והכו אותם עד זב דם. החזירו להם כגמולם ואף אותם הכו עד זב דם. אני יצאתי מבית הכנסת כדי שלא יכו אותי.

760§

²³ "כדאנת תסתלק מנהון אשתארו כולהין כגופא בלא נשמתא" תקוני זוהר (הערה של גרשום שלום)

בכוחי לתת לכם מקל ועוד דבר ועוד דבר. לו הייתי נותן לכם זאת ומוסיף את השם הממונה על אותם דברים הייתם יכולים ליבש את הים בצעד הראשון.

761§

לו הייתי עושה דבר אחד מסוים בצנסטוכובה הייתם אתם וכל המאמינים אומרים, שאלה הם כשפים. מפני שמעשיי היו משם.

762

בנעורי הגעתי פעם לכפר אשר מעולם לא ראה יהודי. הלכתי למלון אשר בו נערו ונערים מתאספים. הנערות אורגות ונערים מספרים להן ספורים לשעשען. כשראו אותי התחיל אחד הבחורים ללעוג לי ולצחוק לי בכוונה להרגיזני. פתח ואמר: פעם הלך אלוהי היהודים לטיול עם אלוהי הנוצרים. פתאום סטר אלוהי הנוצרים בפניו של אלוהי היהודים ושאל: למה אתה שם על ראשך מה שאני שם על רגלי? פתחתי אני ואמרתי להם: פעם הלך לטייל פטר הקדוש עם מוחמד הקדוש. אמר מוחמד לפטר: יש לי חשק להרביץ לך באופן תורכי. לא רצה פטר, מוחמד שהיה חזק קשר אותו לעץ והרביץ לו. פטר התאונן שכואב לו התחת. אמר: אני מוכן להכיר בך כקדוש לי רק אל תעשה לי כך יותר. אמרו הבחורים: אתה יודע מה? נכרות שלום אנחנו לא נשמיץ את אלוהיך ואתה אל תשמיץ את פטר הקדוש שלנו.

763§

היה מלך ולו בת, בעלת שכל בלתי מצוי ויפה מאד. סירבה להינשא עד שלא יענה המחזר על 3 שאלות אשר תשאלנו. ומי שלא ידע להשיב, יוסר ראשו מעליו. שמע עליה בן מלך אחד חכם ויפה תואר. נסע אליה. בהיכנסו בשערי ארמונה ראה שאחד מובל למות. שאל לסיבת הדבר. ענו: הוא חשק בבת המלך ומכיוון שלא ידע להשיב על חידותיה תשובה נכונה, אחת דתו למות והראו לו את תמונתה. התאהב בה והלך ישר למלך להודיע שהוא מוכן לעמוד במבחן, הביט בו המלך ואמר: אתן לך את החשוב בתארים אך אל תשים את עצמך בידי אשה כי חייך בסכנה. ענה העלם: לא מלכי, אולי יעזרני אלוהים ואוכל לענות על שאלותיה. קרא המלך לבתו שתשאל את חידותיה. על השאלה הראשונה ענה כראוי. כל הנוכחים השרים וכן המלך שמחו מאד. שאלה בשניה גם הפעם ענה כרצונה. מחיאת כפיים סוערת. שאלה את שאלתה בשלישית והסירה את הצעיף מפניה, כשראה אותה התבלבל כל כך שלא ידע לענות דבר. התחנן לפניו לחזור על שאלתה, עשתה כן והוא ענה גם על השאלה שלישית. כל הנוכחים שמחו מאד, אך לה חרה שנמצא אחד אשר נצח אותה. יצאה וסגרה את

הדלת. בקש בן המלך את המלך שיחזירה. אשאל אותה עכשיו מצדי שאלה ואם תדע לענות, היא חופשיה לסרב להינשא לי. חזרה, שאל אותה: מיהו זה, ומהו, אשר אתמול חזר על הפתחים והיום הוא שרוי באושר הגדול ביותר מה שמו? לא ידעה לענות. הלכה מתעצבת אל לבה ונסגרה בחדרה. אמרה אחת מנערותיה הרשי לי ואלך אצלו ואוציא ממנו את התשובה ואגלה לך. הלכה אליו והוא חשב שבת המלך היא, אך כשהורידה את הצעיף ראה כי לא היא. אמרה לו: תראה את יופיי גם אני בת מלך הבה נברח מכאן ואני אהיה אשתך. ענה לה: ומה יהיה על כבודי? אפילו אבוא לבית אביך ואמלוך, איך אוכל להרים את עיני למלך כאן ועשיתי דבר מרמה? כן גם אתם צריכים להגיד, איך נרים את פנינו כשחלילה נעזוב אותו?

764§

כמה פעמים הזכרתי לכם את הפסוק: עם אשר בחרת מכל העמים. כתוב מכל העמים אך לא כתוב ישראלים. ואני בחרתיכם מהעמים להיות ענף תפארת משוש כל תבל.

765§

יעקב אמר: מה נורא המקום הזה: אין זה אלא בית אל. למה נבהלתם באמרי לכם אל שדי? היה עליכם להבין כי אין זה אלא בית אלוהים. אתם הייתם יכולים לראות יותר כי היה לכם מורה דרך. כתוב אצל יעקב שנשאר לבדו בכל הדרכים אשר הלך תמכו בו שניים, אברהם מימינו ויצחק משמאלו אך כשהלך לעשו לא יכלו ללכת עמו לאותו מקום לכן נותר לבדו.

766§

השמש עוברת ברקיע במשך כל היום ובערב שוקעת. בלילה מאירים הכוכבים ועושים את המוטל עליהם. וגם אורם שוקע ואינו נראה אחרי שגמרו את תפקידם. אתכם העמדתי למען עשות כל אחד מכם מה שמוטל עליו כדי שנחיה לעולמים. אך אתם סירבתם. אתם רציתם ללכת על דעת עצמכם בלי ראש. ובלי ראש לא ייתכן שום דבר, כתוב במפורש: חכם עיניו בראשו. אותה בתולה, היא היא הראש. אמרתי לכם: ראש בית היכלא טמירתא.²⁴

767§

²⁴ זְהַר בְּרֵאשֵׁחַ חֵלְקַי אֵי עֵי קֵנוּ. (הערה של גרשום שלום).

אמרתי לכם אל שדי. הורדתי את היוד משדי ונשאר שד. רציתי לתת לכם דבר שהוא עוד יותר מזהיר ועוד יותר בהיר להאיר לכם פי מאה מקרני השמש.

768§

אני רציתי להעמיד אתכם כאחים ואחיות מכיוון שבכל המקומות ישנם אחים ואחיות כפי שאצל הנ"ל האח הגדול. אפילו באויר נמצאים 7 ו 71 והם אחים ואחיות.

769§

כתוב: מי ירפא שברך? זהו שברכם. אלוהים בעצמו יוכל לעזור לכם. יעזרכם הוא, אני לא אוכל.

770§

למה לא הבינותם כשאמרתי לכם כמה וכמה פעמים: אני אראה לכם את האלוהים? ובמכתבי הגדול כתבתי: אני לדודי ודודי לי.²⁵

771§

לא יכולתם לעבור את הסבוב הקטן, איך תוכלו לגשת להר הגדול? ומי הוא זה שיעלה בהר השם. מה הועלתם במעשיכם? כשעובדים לדבר, נחוץ לקבל שכר. ומה לכם עכשיו חוץ ממרירות? גם אותי מלאתם מרירות. לו הייתי אומר לכם מה לעשות, הייתי נותן לכם דבר שתלבשוהו על הראשים ועל רגליכם. וגם לבוש שהיה עושה בכס כוח איום, אך קודם כל הייתי מצווה עליכם להתרחץ ולהיטהר. והייתי אומר לכם מה לעשות ומה לאמר במשך 6 שבועות. ורק אז הייתי מראה אותה לכם כי בשר ודם אני ואיני יכול להושיע ובידה הכוח והישועה. לו ראיתם אותה ולו אך מאחור הייתם יודעים מה למעלה ומה למטה. אני הייתי מביא אתכם אליה והיא היתה מביאה אתכם לפני אלוהים. כוחכם היה עולה על כוחם של מאה אריות. זה שאמרתם שהייתי שולח אתכם בשביל כסף, דבר של מה בכך הוא ולא חשוב כי העיקר הוא לראות אותה ולו רק מאחוריה ואז לא הייתם מפחדים בפני כל מלכי עולם כי כאין וכאפס היו בעיניכם.

772§

המקום אשר אלך אליו, כולם התדפקו עליו שיפתחו להם את השערים. האבות ומשה אהרון דוד ושלמה וכל עמודי עולם. אך לפתוח לא יכלו. ואני אפתח בעזרת

אלוהי. איש לא ידע רק בלעם ידע משהו אך לא בשלמות. מה שאני ספרתי לחבורה חל על אותם עמודי עולם כפי שנאמר למעלה.

773§

כשלומדים כשפים נותנים ליד עורב. לכם היו נותנים יונה לבנה. ונחוץ לנסות אם האיש מוכן לדבר. כאשר האיש אינו ראוי ללמוד פונה היונה ממנו ואם ראוי הוא, פונה בכוונה אליו ומביטה בו.

774§

כשאצא לדרך, אצטרך לאנשים להודיענו כל מה שנעשה בעולם.

775§

אותו שער נעול הוא עוד מלפני בריאת העולם. הרבה התדפקו עליו, אבל לא פתחו להם. רציתי להוביל אתכם בחכמה סחור סחור עד שהייתם נכנסים פתאום לאותו שער, אתם סתמתם אותו עוד יותר. אי אפשר לספר לכם כי לא הייתם שלמים. ואין בעולם אף אדם אחר שאוכל לגלות לו איזה דבר, היו כמו שנאמר והולכתי עיוורים בדרך. כשנותנים לעיוור מקל ומוליכים אותו ע"י המקל כן אוביל אתכם עיוורים. וכשכל העולם כולו יראה, גם עיניכם תראינה כי במקום יקר זה עומד שומר גדול ועצום ונורא והוא בעצמו יפתח את אותו השער.

776§

צווייתי בצנסטוכובה שכל החבורה תבוא שמה. כוונתי היתה להביא את כולם לפניה אף כי היא לא אמרה מילה ורק רמזה על פי סמנים. היא שוכבת על האדמה, חשבת כי על ידכם תקום ואתם תאמרו לה התנערי מעפר קומי וגם רני ושמחי בת ציון וכו'. לולא הייתי מביא את החבורה לפניה לא היינו יכולים חלילה לקום. בכוח זה שהבאתי אתכם תוכל אולי לחזור ולקבל אתכם למקומכם. כשתהיו בשלמות, אני מוכרח אהיה להרחיקכם ממני, אבל בידה הכוח לקבל אתכם. בזמן שהוא אני אחדל מכם כי כל רע לא יצא ממני. זה שאני מרחיק אתכם עכשיו, לטובתכם הוא שלא יבוא עליכם אסון. כשהיא תקום יקומו כולם איתה. תקומתה תהיה איטית וכל פעם תעלה יותר ויותר עד אין קץ. כפי ששפלותה הנוכחית מגיעה עד לתהום, כך גם תקומתה תהיה אין סופית ולא תיפסק לעולם.

²⁵ מוטיב המכתב עם המשפט "אני לדודי ודודי לי" מופיע גם בסעיף 144.

777§

פעם עמדו שלוש נשים לפני ארמונו של שלמה. המלך הביט בהן בעד החלון וזרק להן טבעת. כשמצאו את הטבעת באו איתה לפני המלך. אמר המלך: זאת אשר תעשה תחבולה גדולה יותר לבעלה, שלה תהייה הטבעת. הלכו לבתיהן. אחת עשתה את עצמה חולה ובקשה מבעלה להביא לה יין עתיק וטוב. באהבתו אותה סובב הבעל בכל העיר לבקש את היין. אשתו הזמינה בינתיים בנאים וסגרה את השער לביתה ופתחה שער חדש. כשחזר הבעל ובקש את השער ולא מצא באו השומרים ואסרו אותו. היא פדתה אותו בכסף. השניה השקתה את בעלה שכר, שמה אותו על מטת מתים, קראה לכמרים וצוותה לשים אותו בכנסייה ולהדליק סביבו נרות ולשיר על ידו וכשיתעורר לתת לו קודם כל מכה באף והביאו בלילה לביתו ולמיטתו שיחשוב כי חלם חלום, התפלא מאד שכאב לו האף. וגם השלישית עשתה מעשה לבעל. ביום השלישי באו לפני המלך שיקבע תעלולה של מי היה יותר חשוב ומי תקבל את הטבעת. אמר המלך: הטבעת לי היא, ניסיתי אתכן אם תמצא אחת אשר לא תרמה את בעלה לכן כתבתי נכון ואשה בכל אלה לא מצאתי, לא אתן את הטבעת לאף אחת. כן גם אתם כל מה שעשיתם לא טוב הוא.

778§

וכי לשווא ילכו מלכים ושועים בדחילו ורחימו לתמונת הבתולה בצנסטוכובה? חכמים הם מכם כי רואים הם שכל הכוח אצלה הוא ובידיה כפי שאמרו על כריסטוס שהוא קם לתחייה כן תקום היא מהאדמה ויכרעו לפניה כל מלכויות העולם.

779§

רציתי להביא אתכם למקום סתר. שם אין אומרים כלום רק רואים מה היה ומה יהיה עד הסוף. יעקב חשב שיגמור בזה שהיו לו 12 בנים, אך מפני שמכרו את יוסף ומפני עוד דבר אשר עשו שמעון לוי ואשר עוד לא גלוי בעולם, אלא רמזים קטנים בתורה. אתכם, אם כי לא הייתם זאת מלידה, קבלתי כאחים, אך אתם לא השגחתם בכך. לו היתה המלה אחים חשובה בעיניכם כמו אצל אחים מלידה, הייתם נאחזים בי. אך מכיוון שהקילותם בדבר נלקח מכם השם אחים.

780§

אני אציל אתכם מידי האם אשר נקראת אם הדיירים (או אם בני התערובת) כך תהיו זהירים והישמרו מאחות שמא תפלו חלילה בידיה.

781§

ידוע לכולם שהמלכה שבא היתה אצל שלמה, היא אשר נתנה לו אותה טבעת כפי שנאמר לעייל. ועוד הרבה מתנות. עכשיו מכחישים את זה ואומרים שלא היו דברים מעולם. ואני אומר לכם: לו היתה אותה טבעת נשארתי בידי שלמה היה חי לעולם, אלא שהיא נפלה באשמדאי והוא חי בגללה כמה אלפי שנים. ואחר כך קבל פקודה להחזירה לאדוניו, כלומר לאח הגדול ולכן מת.

782§

כשתתחיל שפיכת דמים, יתקיים: התנערי מעפר. אז תקום היא וכל נערותיה עמה.

783§

במדינה אחת לא יכלו להסכים ביניהם את מי לבחור למלך עליהם. בקשו מחכם אחד שהוא יבחר בין האדונים, אחד שיעמוד בראשם. צווה החכם שכולם יתאספו באולם והוא עצמו יישב בחדר הסמוך אשר דלת צרה הובילה ממנו לאולם. אמר לכולם להיכנס אליו, נכנסו אחד אחד וליד הדלת התנהגו בכבוד ונתנו להיכנס ראשון לזקן חכם אחד, כשנכנס הוא אמר החכם: הנה מלככם, כולכם פינתם לו מקום ולו תהיה המלוכה. וגם אתם צריכים להצטיין במעשים טובים כדי שכולם יודו כי ראויים הנכם לדבר.

784§

כאשר תבוא ישועתי אקנה בית יפה, ארהט אותו ברהיטים יפים. אפריד חדרים יפים למען בתי שתחיה, אלביש אותה בבגדי מלכות ובאבנים יקרות. לא אתן לאף אחד להיכנס אלי, אהיה רק איתה. היא ואני לבדנו. אשמח בה, נהיה סועדים יחד, אולי כשיבוא מישהו מהגויים יאכלו אתנו ואני אשב איתה יחד יום ולילה ואדבר איתה בקיצור על הכל כדי שתוכל להכיר את גדולת אמונתנו, כי עד היום עוד לא דברתי איתה אפילו מלה אחת. אבל בזמן ההוא לא אדבר עם אף אחד אלא איתה בין בבית ובין בדרך. אני מתעתד לעשות ממנה בן אדם והיא תעבור את הכל.

785§

עד למדרגה פחותה יקח אשה.

786§

אמר איש אחד למלך בבוקרשט: אני אחסוך לך בחצרך 10 אלפים כסף לשנה. שאל המלך: הא כיצד? ענה לו: אתה מחזיק בחצרך כמה מאות הולכי בטל ואפשר בלעדיהם, הרחק אותם מעליך וההוצאות תפחתנה. ענה המלך: מצדי זה לא רע, אבל צריך לשאול אותם אם הם יכולים לחיות בלעדי, כי אני מלך אם אפסיד לא אחסר, והם מניין יתקיימו?

787§

כשעמדתם על יד הפרוט שלחתי שתחזרו לפולין ואתם למרות רצונכם הוכרחתם לעבור את הפרוט ולחזור לפולין. ללמדכם, שלא בכל מקום יבקשו מכם, כי תצטרכו לציית.

788§

היה עליכם לשאול בעצתם של אברהם יצחק ויעקב. כפי שאמרו לו: לך לך מארצך, היה עליכם לזכור את זה ובשם אלוהים ללכת לארצות זרות.

789§

כשעשה לי אבי שמלה שמימית, שאלתי אותו מנין לך? ענה לי: קבלתי מאלוהים שבשמים, בקשתי את אבי: אלכה נא עמך אל האלוהים. ענה לי: הנך קטן כשימלאו לך 13 שנה תבוא אל האלוהים.

790§

זה מה שעשה הראשון בתורת משה דומה למה שעושה בורסקאי. עושה עורות בעורות אשר מסריחים מאד בעת ההתקנה. כן גם היא נמצאת עכשיו במקום מכוער ושפל.

791§

ראיתי בחלומי אשה זקנה מאד בת 1500 שנה שערות ראשה לבנות כשלג. הביאה לי פסים של כסף ו>כלי< מעור בקר, קנייתי ממנה אחד ואת השני גנבתי.

792§

ראיתי בחלום מטאטא אדום הרמתיו במקל שהיה תקוע בו ואמרתי שזהו סמל המלוכה.

793

ראיתי בחלום והנה אני בתוך כנסייה גדולה ללא מזבח וללא תמונות. הקירות היו מצופי כסף, הרבה אדונים פולנים ישבו שם ואכלו ושתו, בקשו שאוכל איתם אמרתי כי חלש אני ולא אוכל לאכול וגם שעוד לא שמעתי את המיסה. הלכתי Saryistei שהיתה יפה מאד וראיתי כומר פושט בגד תפילה ולובש אחר. הלך להתפלל כשידי למעלה אבל בלי גביע. נכנס לחדר אשר שם וילון מבד כסף. הלכתי אחריו וראיתי אדם שוכב על האדמה ומתפלש, אורכו 10, הכומר התפלל אליו. הלכתי לכמרים ואמרתי: בואו אראה לכם מחזה תאוה איך איש מתפלש באדמה וכומר מתפלל אליו. אני הייתי לבוש בבגד פולני וחגור בחגורה פרסית יקרת ערך, הקפתי בה את עצמי כמה וכמה פעמים ובכל זאת נסחבו הקצוות עד לאדמה, האדון בעצמו פתר: נכונה לי איזה דרך חדשה.

794§

היה מלך צעיר אשר נאלץ לעזוב את ארצו מפני עוצמת האויב, ולא זו בלבד אלא שהציל עצמו בברחו ברגל לתוך היער. הגיע לעושי פחמים שאל אותם אם אין כאן סכנה מפי חיות טרף. אמרו לו שאין. שכב לישון הירח והכוכבים טיילו בשקט על פני הרקיע. חלם חלום: והנה באו לפניו שתי נשים האחת היתה אילת האושר והשניה אילת התמודות. שאל את הראשונה: מי את? ענתה לו: הנני הגבירה המאושרת ביותר, בכוחי הוא להפיל ולהגביה, אוכל להפוך מלך לקבצן ומאיכר נושא כתר. אמר לה: אם אלה מעשיך, איני רוצה בך. אמרה השניה: אני הנני גבירת התמדה. אפילו נופל על מישהו צער גדול, אני נותנת לו כוח להתמיד ואם הוא מתגבר על כך האושר מחויב לפקוד אותו. אמר המלך: אם כזאת את אני רוצה לציית לך ולא אעשה צעד בלעדיך. יקץ וימשיך בדרכיו, סר אל מלך אחד אשר ידעו וארחו על שולחנו. האורח לא ספר לו את מצבו הנוכחי, סבל עד לזמן מסוים עד שהופיעה לו אילת התמודות בחלום אמרה לו בחלומי: מכיוון שהחזקת מעמד עד עכשיו הגיע הזמן לשנוי מזלך ותשוב אל ממלכתך.

795§

שלמה העיוור²⁶ התארח בבוקרשט במלון אחד, נכנסה שכנה יפה ועשירה. התחיל מתקוטט איתה ומעליב אותה. אמרה לו: למה תריב עמי? הרי לא עשיתי לך מטוב ועד רע? לא ענה לה על כך והמשיך לרגוז עליה. למחרת נפגשו שוב, נפל על צווארה, החל לחבקה ולנשקה, צחקה ואמרה: שלמה! מה עשיתי? ענה לה: אתמול רבתי אתך והיום אני מתפייס ומבקש סליחה ושוב התחיל לנשק אותה ואמר: רבתי אתך אתמול כדי שהיום תהיה אהבתנו יותר גדולה.

796§

תראו מה עוללתם שלא יכולתם לסבול את המילה אל שדי אשר אמרתי לכם. הרי אברהם לא היה יכול להגיע לממלכת מצרים לולא שמרו עליו. הוא הגיע אל בין אנשים שחורים, ואשתו שרה יפה. היו הורגים אותו ולוקחים את שרה לעצמם, לולא היו הם שומרים עליו, אף על פי שהוא עצמו לא ידע דבר על השמירה אשר היתה על ידם. כשמגיע אדם אל ארץ אשר מלך לה, מוכרח הוא להגיד את המלה אחותי, כי המלכים קוראים זה את זה אחים והמלכות אחיות. האם לא קראתם את קורות דיאוקליאנוס קיסר, מה הם היו עושים לאנשים גדולים כשהביאו אותם לפני הקיסר? כן גם בניהו (בן יהוידע) אמר לאשמדאי: שם אדוניך עליך, מכאן שאין המלך יכול ללכת בעצמו, אך שליח המלך לעשות כל יכול. מפני מה פחדתם? הרי כתוב: כי אלך בגיא צלמות לא ארע רע כי אתה עמדי? הם השער הראשון לכנסייה, אצלם חבוי כל טוב העולם. הם היו שולחים לי סכומים גדולים ולכם היו נותנים הרבה עושר. וכן בבואכם לעיר תמצאו שם חולה הייתם יכולים לרפאו כהרף עין. וכי אני הזעקתי אתכם לצנסטוכובה שתאכלו ותשתו עמי, וסעודתי אני לא היתה מספקת? כמה וכמה פעמים הראיתי לכם את הפסוק אשר אמר יעקב ללבן: עבדתי אתך, ולא אמר עבדתי אצלך ובזה אני מראה לכם שתעבדו ביחד איתי את אלוהים, ללכת בשליחויות ולאמר שם את מה שאשים בפיכם, והייתם לוקחים משם את הדבר אשר אני זקוק לו. והייתם שמחים ועליזים בלי כל צער וכל החבורה היתה חונה ברוחה [ברווחה?] ללא דאגות. לו הייתם רוצים לעבור את הים, לא הייתם נזקקים לספינות, אלא ברגליכם. והכל היה נעשה על ידיכם. לשם מה הייתם זקוקים כל אחד ואחד לשומר לחוד? כדי שיסורו לפקודתכם? הם היו צריכים לבצע את הכל. קודם בסתר לבל ידע איש אחר כך גלוי, ועכשיו אין כלום.

797§

²⁶ גם בסעיפים 659, 660 יש סיפורים על אדם זה.

פעם צווייטי לעשות סולם גבוה, שאוכל לעלות בו על חומה גבוהה אשר הקיפה גן של בעל אחוזות. בלילה לקחתי אצל איכר 200[?] עזים, נשאתי אותן על שכמי, עליתי על הסולם וזרקתי אותן לגן. הן עשו שם שמות נוראיות שברו שיחי שושנים ואכלו כל חלקה טובה. למחרת לא יכול היה הגן להבין מנין נכנסו העזים לגן. כעבור איזה זמן גיליתי לו שאני עשיתי את התעלול הזה.

798§

משה אמר לאלוהים כבד פה אנוכי וכבד שפתיים כי ראה שרוצים לתת את התורה על ידו וראה שהיא מהסטרא אחרא. לכן אמר: כבד פה אנוכי כלומר כבד לי, קשה לי להוציא חוקים כאלה מפי. והסימן שכך הוא, הוא בזה שמשנה עזב את בני ישראל והלך לבדו ואין איש יודע את מקום קבורתו. ואני לא באתי לתת למשהו תורה כי אם לרמוס. וצריך לעשות הכל בגלוי, וכי לא אמרתי לכם מזמן שראיתי בחלומי והנה הכל מחוק. כגון נייר שכותבים עליו ואחר כך שופכים עליו דיו, כן צריך הכל להיות מחוק. אמרתי לכם גם: עד אשר יתהפכו כל הממלכות, כלומר הכל יהיה מעורבב בכל ולא יישאר דבר, כי אם עיקר השרש ולכן: כשתבוא ישועתי אטהר אתכם מכל טומאה שלא תישאר אצלכם כל תורה, ולא יכול עוד דין עליכם. תהיו חופשיים ותתפטרו מהכל.

799§

כל מה שאמרתי לכם עד עכשיו הוא כטיפה אחת בים לעומת מה שתראו בעצמכם ובעיניכם תראו שיצא לעולם דבר חדש אשר אבותיה ואבות אבותיכם לא שמעו עליו. מבריאית העולם לא עלה אפילו במשתה של שום אחד מה שצריך לצאת לעולם. לכן: כל אשר תראו ותשמעו, וכל אשר יוגד לכם, אל תפתחו את פיכם. לא לדבר רק לראות ולשמע וכשישאלו אתכם מה ראיתם, למדו את לשונכם לאמר: איני יודע.

800§

כל הדברים אשר אדם רוכשם בקלות בלי עמל בקלות באים ובקלות והלכים. אך לכשאדם יגע למען דבר ועמל בשבילו בכל כוחותיו, הדבר יקר ואהוב עליו מאד. לא כל שכן דבר של נצח.

801§

היא נחה עכשיו במקום מכוער מאד ומלא מרירות כפי שאמרתי להם, היא הננה חיתא, צורתה חיה ונחוץ להקל עליה את המרירות. לו הייתם אתם טובים היה הדבר קורה בעזרתכם להפשיט אותה מדמות החיה ולהחזירה לדמות אנושית שתהיה נבחרת ומצוינת מכל העולם. אף על פי שהיא נמצאת במקום שפל כזה, לו הייתם עובדים למענה, הייתה מעניקה לכם כוח להיות רואים ואינם נראים, והייתם אוכלים ושותים אתי ומטילים אתי על חומות צנסטוכובה, ועולם לא היה רואה אתכם כי היתה מכסה אתכם בכנפיה, וכמו כן היו לכם ארמונות עם הרבה משרתים והייתם רואים את כוחם הגדול, הייתם מביאים לי משם אוצרות גדולים אחים מאחים אחיות מאחיות. כל זה הייתם עושים אפילו בלי ידיעתי, הייתם גומלים חסדים עם כל החבורה בעושרכם, והייתם מעשירים עוד הרבה מאד אנשים והים היו הופכים לכם לעבדים. החבורה היתה באה אלי והייתה מספרת בשבח מעשיכם הטובים. לו הייתם רואים בעיניכם איך היא מתפשטת מדמותה הרעה, למרות הייסורים שהיא היתה סובלת בשעת מעשה, הייתם שמחים אחר כך למראה החדש, ועל הידיעה איך לעבוד את אלוהים. ועכשיו אינכם יודעים כלום.

802§

אמרו לי באוואניה, את הדבר אשר בדעתך למסרו בידי האחים והאחיות, מוטב שתמסור אותו לאחרים והם יתנו לך זהב כרצונך. אך אני סירבתי באמרי כי הם נשאו חן בעיני מפני שטובים הם בדרך כלל. עכשיו אני מעוניין באותם אנשים אשר הציעו לי קודם, אבל אומרים לי: יהי שלך מה שהנו שלך, ואינם רוצים.

803§

כל התורות כולן תשחתנה יישארו רק ראש הבית וחדר נסתר.

804§

האדון ראה את ה-14 ביוני שנת 84 בצורה כזאת: באו אלי שתי נשים ואיש אחד בגובה פי שש, היו יפים מאד ואמרו לי: שמענו במקומנו אשר אנחנו גרים שם שאנשיך עזבו אותך ושאינך רוצה לשלוח אותם בשום שליחות. אנחנו כבר מתנו לפני כמה מאות שנה ועבדנו קשר אך מנוחה עדיין לא מצאנו, ואנחנו מבקשים אותך שלחנו ונלך לעשות את שליחותך בכל לב. עניתי להם: כבר אמרתי שלא אקרב שום אדם שלא אגלה לשום אדם ולא אשלח שום אדם בשום שליחות. בקשו אותי: הרי כבר יצא הגזרה שתהיה שפיכות דמים גדולה מאד בעולם ואנחנו עומדים לצאת ולהציל רבים, ואתה רק ברכנו נא לדרך. עניתי: איש עם הארץ אני ולברך לא אוכל.

שאלו אותי : הרי בכך תברך את אנשיך?! עניתי להם : איני יכול לאמר אלא את המילים : אברהם יצחק ויעקב וגם : המלאך הגואל אותי וכו'. דברו הם אלי : ישנו עמנו כאן ספר ועליו כתובות הברכות, ברכנו מזה הספר, ורק זאת נבקש ממך שתברכנו בקול רם. נתנו לי את הספר והיה כתוב עליו באותיות גדולות בעברית בלי נקודות. כופפו את ראשיהם ואני הרמתי את ידי מעל לראשיהם וברכתי אותם. היו שם מילים נפלאות באותו ספר, אך לא אזכור עוד אלא את שתי המילים האחרונות : דא יעקב, זה יעקב.

805§

אני אומר לכם : לכשתתחיל שפיכת הדמים ההרג הגדול, יהיה חלילה בלב מישהו שמץ מהתורה אפילו שערה הוא ייהרג על כל ביתו ואפילו שכניו מכל העולמות. כי המקום אשר אליו אנו הולכים אינו יכול לשאת את החוקים. כי כל זה מצד המות הוא ואנו הולכים לקראת החיים.

806§

לו הייתי שולח אתכם אל הבעלי קבין עם פתק ממני והם כ10000 ראשי משפחה, גרים בהרים גבוהים ומלך להם _____ בבואכם שמה הייתם אומרים להם : המנהיג שלנו החכם יעקב, נמצא כרגע במצוקה גדולה, לו הייתם עוזרים לו כעת בכסף הוא היה עוזר לכם בזמן שידוע לכם ולו. כל אחד מהם היה נותן מליון דוקטים, אתם הייתם מבטיחים לבא שמה שנית הם היו מביאים אתכם עם הפתק שלי לפני מלכם. ושם הייתם מקבלים מידי עושר עד אין קץ. הייתם מבקשים ממנו שייתן לכם 4 או 5 נשים לשירותכם. הוא היה ממלא אחרי בקשה זאת בכל לב ואחר כך היה שולח אתכם אל קיסר רומא והייתם אומרים לו שאני אלוה לו 15 או 20 מליון דוקטים לצרכי מלחמה. ושגם אני רוצה לגייס לעצמי 30000 איש על הציוד, שאוכל לעזור במלחמה. את השליח היו עושים לגנרל על 30000 האיש אותם 5 הבעלי קבין אשר היו נותנים לכם היו קובעים במי לבחור לחייל הזה, היו משלמים להם שכר כפול ממה שמשלמים שאר המלכים והם היו משרתים בחפץ לב. אותם בעלי קבין היו מודיעים גם כן מה עולה בדעתו של המלך האויב. כל מה שהם היו אומרים היה הוא צריך לקיים לא גשם לא שלג ולא רוח היו יכולים לגרום לעיכוב. יש בכוחם להפיל תרדמה על צבא האויב. ע"י כך אפשר לקחת בשבי את המלך על כל צבאו. ואחד מאלה היה כובש את ארץ האויב לעצמו ואפילו שהיה הקיסר רומא היה אומר לו : אתה שתוק ולא תדבר.

807§

אין שום עם שידמה ליהודים כי הם דומים לנחשים ולתנינים. אין ביניהם ולבין עצמם כל אהבה, רק קנאה, שנאה והתקוממות האחד נגד השני. והרעים מכולם הם יהודי פולין ולכן כתוב מצפון תפתח הרעה משם גם יתגלה הכל. לכן הוצאתיכם מהם שלא תלמדו את מעשיהם.

808§

לכל הארצות שהיינו באים אליהם, הייתם יכולים לדבר בשפת הארץ. אבל עכשיו היה עלי לבא למדינת הקיסר מפני בתי, כדי שתלמד את שפת כבוד המלכים.

809§

אף כי תבוא ישועתי והיא תתחיל להתנער מעפר, אתם תתחילו להתפלל מעמקי לבותכם: "נצפה לגדולתך ונייחל לישועתך" כי רק אז נחוץ לבטוח בישועה ולאמור: אם חלילה תאבד מלכותך לא אעשה לי מלך אחר מלבדך כי אותה ישועה תהיה כאגוז איטלקי: כשמורידים את קליפתו הירוקה, רואים מיד את האגוז. אבל עליו עוד קליפה קשה אשר נחוץ לשברה בשביל להגיע לגרעין האמצעי. כן גם כאן, רק אז יורידו את העור העליון שיראו את אותו הפרי אבל את הגרעין האמצעי עוד לא יראו ולכן ייחלו לישועה.

810§

לפנים היה יוצא הכרוז מהעולמות ההם לעולם הזה. ועכשיו הם קודם מקשיבים למה שיוצא מפי לאוויר העולם, ומודיעים שמה, ומשם מיד הכרוז. כמו הדבר שהוצאתי מפי שיהיו מלחמות גדולות ושפיכות דמים נוראה, הוכרז מיד שם, ורק אחר כך התפשטה כאן.

811§

בלילה של 17 ליוני 84 אמר האדון: היה עליכם לשמוח כששמעתי על התחלת המלחמה בעולם. ואותה אבן השתייה אשר עליה יקום כל העולם, תתחיל לצאת ולהתגלות, וכשתתחלנה המלחמות ישבו בחדרים היועצים, לייעץ איך ומה ובאיזה מקום יתרחש הכול. אתם הייתם יושבים ביניהם אני הייתי פונה לאחד ואומר: בני, לך שמה ותעשה כך וכך עד שאגיע אליך וכשאבוא אליך הייתי מצוה להמשיך ושוב הייתי בא שמה ופוקד לעשות עוד דבר.

812§

ביסי (jassy) היה אחד שהתקין לאשתו שמלה יפה לכבוד החגים. התאספו אנשים ונשים הללו את האשה באזני בעלה שהשמלה הולמת אותה, הוא אמר: אם כך הוא ואתם מספרים בשבחה והתעסק איתה לעיני כולם. היא כעסה מאד. באותו זמן הייתי גם אני שמה להתארח. הכיר אותי שהייתי בעת חתונתם ואמר לאשתו: הנה בא יעקב יקירנו, לכי נא אשתי והביאי מרקחת טובה בשביל אורח יקר כל כך. היא סירבה כי כעסה מאד על הביזיון שבייש אותה. בקש שוב, וכמה פעמים סירבה. סטר על פניה עד זוב דם והיא נפלה. התחיל מנשקה ובקש: יקירתי הביאי נא מרקחת בשביל האורח היקר ורק אז קמה נגבה את פניה מהדם והלכה והביאה מרקחת. כן גם אתם, נאלצים תהיו להביא מרקחת טובה.

813§

אסור להזכיר שום חוקים מאלה שהיו לכם עד עכשיו, כי מפי מתים באו ואנו הולכים לקראת חיי עולם. בעיניכם ראיתם כי ברגע שרק משהו התחיל להופיע מיד התחילו נופלים כל החוקים והמנהגים. וראו בעצמכם כי אותו ראשון אשר היה, היה כמורה דרך ועליו אמרו שהוא היה בסתר אשה. בשירים ובתשבחות שרתם עליו, לפניו יכרעו כל מלכי תבל. מנין לכם שמלכים יכרעו לפניו? היה זה רק רמז לזמן הנוכחי, כשתצא היא לעולם תראו בעיניכם איך יכרעו לפניו כל מלכי תבל.

814§

כתבתי לכם במכתבי: נטעתים כרם וקיויתי ממנו לענבים כלומר: ענבי יין טוב, אשר הביא יעקב ליצחק אביו כפי שכתוב בפרוש: ויבא לו יין וישת [בראשית כה: כז] ואתם ביישתם אותה בדברכם על חוקים בדת הזאת. לפניו מוטב היה לכם לאכול דברים מכוערים מאשר לדבר בחוקים כי כל זה מפי מתים ואנחנו פנינו לחיים.

815§

ברומא היה גיבור חזק וצעיר, הוא היה רוכב מזהיר והגדיל בקפיצותיו כשהוא רכוב על גבי סוסו לכל אשר יפנה, נכנעו כולם לפניו, וכן הביא אושר בכל מקום שהיה. נהוג היה ברומא העיר לצייר פורטרטים של האבירים ולרשום אותם בספר זיכרונות רומא. ביום שהיו נרשמים האבירים בספר היו עושים משתה גדול אשר במרכזו היה נמצא אותו אביר. הגיבור הצעיר שלנו היה נמנע מלבוא אל האספות האלה ואפילו לא נתן ששמו ירשם בזיכרונות של העיר. זקני העדה שלחו לשאול אותו למה ינהג

ככה? ענה להם: אתם, זקנים ונס לחכם ועוד מעט תכלו מן העולם, לכן אתם שוקדים על הנצחת שמותיכם, אך אני, צעיר עדיין, וכוחי במותני ומעשי גבורתי עתידים עוד לבוא וממני יתחיל ספר זיכרונות חדש. כן גם אתכם, עבר הזמן על דברי האבות מכאן יתחיל אור החיים.

816§

הגבאי של קהילת רזשוב²⁷ עמד פעם בתוך קהל רב במרכז העיר, עבר על ידיו שוטה העיר שהיה גם עם הארץ. אמר לו הגבאי: תעשה למעני ותשכב בתוך הרפש, עשה כן והתגלגל בתוך הרפש וכולם התגלגלו מצחוק. קם מהרפש והלך ישר לביתו של הגבאי ושכב בבגדיו המרופשים בתוך מיטה מוצעת בלבן ומכוסה משי, ונרדם. חזר הגבאי, העיר אותו ואמר: איך שכבת בבגדים כאלה במיטתי הנקיה? ענה לו עם הארץ: עם הארץ שעושה את רצונו של הגבאי באהבה, ראוי שהגבאי ייתן לו לנוח במיטתו באהבה.

817§

אמרתי לכם שתהיה שפיכת דמים גדולה, כי נחוץ שקודם ייצא הדם ואחר כך המים. אך מה זאת אומרת כי היא תצא מכאן לעולם ומכאן יאמרו לה גילי מאד בת ציון?! ושפיכת הדמים תהיה רחוקה ממנה 100 או 200 מילין? ואם אותה שפיכת דמים בגללה היא, <ראה> היה שתהיה על ידה, בקרבה, ומה זה שכתוב אילתא?

818§

לו הייתם ראויים לראות את פניה היתה נותנת לכם חיי עולם. ושנית הייתם רואים ואינם נראים. אך החדרים שהיתה נותנת לכם, לא נראו עוד כדוגמתם בעולם, ולא את דוגמת הארמונות ושאר הבניינים. לו הייתם שואלים אותה, לא היתה עונה לכם בלשון פקודה, כי אם: נראה לי שעליכם לעשות כך וכך. ואתם הייתם עושים מיד כדברה ומוטב כך. ורק איסור אחד היה חל עליכם והוא לגלות שראיתם אותה עד אשר יגיע הזמן.

819§

שודד התנפל פעם על קבוצת נוסעים אשר נעה בכביש לפני הקבוצה שלי. אני ישבתי על גבי עגלה ושמעתי מרחוק משק כלי נשק. הזדיינתי מהר בכל אשר היה לי ומיהרתי אליהם. מצאת את שני הסוחרים העשירים אשר נצחו על כל הכבודה

רכובים על סוסים בעוד שהשודד רדף אחריהם ביער. צעקתי אליהם: אם ברצונכם לשמוע בקולי ולסור למשמעתי, עשו כפי שאגיד לכם, רדו מהסוסים ועמדו על רגליכם כשהנשק ביד. המשרתים ילכו אחריכם ויטענו את הנשק בכדורים. עשו כן, כשבא השודד צויתי עליו: עמוד! אם ברצונך להלחם בי. ענה השודד: איני רוצה להלחם בך ואיני מתנפל על הקבוצה שלך אלא על הקבוצה הזאת. אמרתי לו: דע לך איפא כי שתי הקבוצות הן שלו כי סרו לפקודתי, ועוד אמרתי לו: אם אינך רוצה להתמודד אתי, אינך ראוי לשאת חרב. הרמתי מקל מבין האבנים ורדפתי אחרי עד שהשגתי. התמודדנו עד שהפלתיו מן הסוס. אמרתי לו: הלחם בי מיד! אתה בחרבך ואני במקלי. אמר לי ואפילו אם תהרגני אני לא אסכים, קח גם אתה את חרבך ביד כי אתבייש. פגעתי בו כמה פעמים במקלי, קשרו אותו בחבלים והביאו אותו לבוקרשט. הציע לסוחרים 4 מליון דוקטים ולי מליון אחד בלבד שנניח לו. לא הסכמתי, כשהבאתי אותו לבוקרשט קבלתי מהממונה על המחוז 600 דוקטים ואותו דנו והורידו את ראשו.

820§

בצרנוביץ התנפלו פעם קוזאקים על יהודי והכו בו. לקח היהודי סידור תפילה והחל להתפלל על עוונותיו והם הרביצו הלאה. באה יהודיה זקנה, קרעה את הסידור מידי וזרקה אותו אל מתחת למיטה ואת היהודי דחפה החוצה שיעלם. אמרו הקוזאקים לאשה: רצינו לראות היצילו אותו התפילות מידינו? כן גם אתם, הגיע הזמן לעבוד את אלוהים וללכת, ואתם שכבתם על הרצפה לצום לשם מה? היה עליכם לעבוד את אלוהים ולדבוק בו מאשר לעבוד אלוהים זרים.

821§

כתוב במפורש: על חרבך תחיה. תחיית המתים תהייה גם היא בעזרת החרב. גם לנשים ראוי לשאת חרב. ואתם נפלתם לתוך השמאל אצל יעקב כתוב שהרים את ימינו, ללא זה לא הייתי עובר. כן היה אברהם הראשון בין עמודי העולם ואף הוא הלך תמיד בצד ימין.

822§

האדון חלם חלום ב 21 ליוני שנת 84: ראיתי כלב גדול שקרב אלי והרית. אני הייתי כמתירא, והנה הופיעה יד והרחיקה אותנו ממני.

²⁷ עיר הולדת אמו של פרנק (הערה של גרשום שלום)

823§

ראיתי בחלומי, עלמה שעמדה לצדי רציתי בהתחברות איתה לקחת את בתוליה.
אמרו לי: יעקב, כבר האיר השחר.

824§

ברנצישק וולובסקי חלם כאילו הוא רוחץ, לקח דבש והמיס אותו להמתיק את המים. על כך אמר האדון: ברצונך להיות מאמין ולעבוד לאלוהים. אך איך זה יתכן כי אתם תרצו לעבוד את אלוהים, והרי לא רציתם? לו הייתם חפצים לעבדו, הרי אמרתי לכם שנחוץ לעמוד בכל הייסורים. כמו המשל שספרתי לכם: הרבה אנשים רדפו כדי לתפוס את הציפור שידעה את אחרית כל הדברים, כל הרודפים אחריה נפל עליהם פחד מרוב הרעש וההמולה והצעקות כלפיהם, צעקו אחרים בקול נורא: תפסו אותם, שחטו אותם, הרגו אותם, עד שפנו אחורה והפכו לגושי אבן. הגיע עלמה אחת סתמה את אוזניה בצמר גפן מפני הקולות ותפסה את הציפור. כן גם כאן, אמרו לכם: היזהרו בצעדיכם, כי דרך חדשה כאן אשר עוד לא שמעו עליה אבותיכם. את האמונה הזאת קבלתם רק מהראשון ומהשני. יכולתם להתגבר ולקבל, כי שמעתם רק באוזניכם ולא ראיתם כלום. וכאן הדבר קרוב אליכם ועינכם רואות וקשה לשאת. לכן הזהרתים לשמור את צעדי רגליכם. אם כי צר וקוצים ואבנים לא צריך לשים לב כי אם ללכת נחוץ אומץ לב, אך ללכת וללכת והשם יעזור, קודם רציתי לשלוח אתכם לשד ואחר כך לבעלי קבין ולא רציתם. בשלושת החודשים: יוני, יולי ואוגוסט שנת 84 היה הזמן לעבוד את אלוהים ולצאת בשליחות. אני יושב כאן ומשוחח אתכם, אך לא אני הוא זה שמדבר אליכם ולא אתם הנכם אלה אשר מקשיבים. פעם אמר דבר דומה לאחד אשר טייל עמו: לא אני הולך אתך, ולא אתה הוא שנמצא אתי.

825§

למה לא שאלתם אותי באיוואניה לכשהעמדתים אחים ואחיות: במה נדע כי אחים אנחנו, אין לנו שום דבר ביד ולא נדע כלום וכלום לא נראה? אין אנו שונים במאום משאר החבורה, ושוב לו הייתם אחי, מפני מה מת רבי משה?²⁸

826§

זה מאות אלפי שנה שלא רצו לגמול כל כך הרבה טובות ולהוביל כמו שאני חפצתי לגמול טובות עמכם. כשיגיע הזמן היא תחגור חרב לכל אחד כפי שכתוב: חגור חרבך על ירך גבור. היא תחגור חרב לכל מי שיעלה ברצונה. וכולם רואים וכולם חושבים כי בדרך הטבע הוא, ואיש לא יידע מה זה ולשם מה זה. לכשתצא היא לעולם יחגור חרב כל מי שהיא תרצה בכך. בפעם אחרת אמר האדון: אתם צריכים לחגור חרבות כי בלי חרבות אי אפשר ללכת לאדום תהיו טובים כשתוכלו ללכת לאדום בחרב מנצחת.

827§

לו היינו יודעים את הדבר הטוב אשר (מתרחש) נעשה כאן במשך שלושת הימים 19, 20, 21 ליוני 84, ואם כי אנו נתונים במצוקה ובעוני, הייתם הולכים שמנים מרוב שמחה כי הייתם יודעים מה ייצא לעולם.

828§

ישנו דבר אשר אי אפשר להרימו, לא באלף, לא באלפיים ולא בשלושת אלפים איש ואתם הייתם יכולים להרימו בקלות, ביד אחת.

829§

לאחר שהבאתי אתכם לזאת הדת (אמונה) והלוואי שהייתי רואה אתכם מודים ומשתחוים בקר צהרים וערב, אשרינו וברוכים יהיו אבותינו ואבות אבותינו שהגענו לזמן הזה אשר בו נלך לעשו והייתם רואים מה אגלה לכם וכן גם אתם תראו את הטובות שגמלתי עמכם.

830§

מעשה בערבים רוקדים על חבל וליצנים עושים להטים.²⁹

831§

לו הייתם טובים, הייתם עוזרים על הר ציון והייתם יודעים מה זאת בת ציון. ועכשיו אינכם יודעים מה זה הר ציון ולא מי זאת בת ציון. וכי לריק אמרתי לכם כי לו הייתם שלמים הייתם שמים את כפות ידיכם אל מתחת כפות רגלי כדי שלא אדרוך על האדמה? כי עליכם להיות מוכנים להרימה מאדמה בידיכם. ביום

²⁸ ר' משה מת בשערוריה בלובלין (הערה של גרשום שלום).
²⁹ בסעיף 880 נמשך הסיפור על הרוקדים על חבל.

תקומתה ימותו אולי כ-300000 אדונים והרבה ישתגעו, מלכים יתעלפו, הנשק ייפול מידי החיילים מרוב אימה, כי ביום ההוא ישתנה מזלם ואשרם ייפול, לו הייתי מגלה דבר אחד הייתם רואים את שכלכם מתבהר ומצטלל להבין הכל ולדעת אפילו כל מה שכתבו בספרים שלכם, וכי לריק אשב כאן בסבל ובמצוקה? ואתם לו טובים הייתם, הייתם סובלים גם כן למענה, ונאחזים בי ומנשקים את האדמה על כי ראויים נמצאתם ללכת אחרי. ואחר כך, אחרי שפיכת הדמים, כשהיא תקום, יצאו מים, והחבורה תשתה וכל העולם ישתה והמלחמה תשקוט לא כפי שאמרתם אתם שהראשון בארץ אחרת בעוד שהצרות היו בפולין. וכי כך צריך לבנות? איזה תועלת יצאה מכל הצרות האלה? הכל חזר להיות כפי שהיה אלא שלא היה לכם לאן להפנות את אותו הדבר והפכתם אותו לכוח רוחני, אבל כאן יתרחש הכל בגלוי ועיניכם תהיינה רואות.

832§

אמרתי לכם כמה פעמים בצע אמרתו לבחון על ידי דפיקה (בפולנית bycie בצע משמעו הראה דפיקה) כל אחד את דבריו. כלומר נחוץ לבחון כל מקום. כשם שהגזלן עושה בחפשו אחר אוצרות חבויים במערות סגורות על ידי חומות. איך חפצתם ללכת מבלי לדעת היכן הכניסה. קודם נחוץ לדפוק בלבנים עד שמוצאים הד למקום חלול, ורק אחר כך מוצאים את האוצר. כשאמרתי לכם על שד גם כן היה ברור כי בלי זה אי אפשר. קודם דופקים ובוחנים ואז כך מוצאים את הדרך לאוצר.

833§

בבוקרשט ישנם שני מיני עשבים שקראים להם טרון (Tron) עושים מהם סלט למאכל. ורק אחד הוא זול והשני ביוקר, בשביל ספל משלמים מחצית הדוקט, שניהם צבע אחד להם, הם רק נבדלים בריח. היקר יותר מריח הרבה יותר ועוד כשממליחים את הזול וסוחטים אותו הוא נכעס ומתחרף וכשממליחים וסוחטים את הטוב, יוצא כוחו כי אחרת אי אפשר לאוכלו בגלל החריפות אשר בו. ואז שמים עליו שמן וחומץ טוב והנה חוזר אליו צבעו הראשון וחוזר לכוחו הראשון והתוצאה שמעורר את התאבון.

834§

שימו לב: ישו כריסטוס לא הוביל לחיי נצח ובכל זאת נשאר מנהג בין העניים לשמור על כל מה שניתן לשמור ממנו וזה נקרא Rligue למשל: עץ מצלבו, המגבת

ומסמרים למזכרת ולסגולה. מסניור סנטו גם כן שמרו על חתיכות מבגדיו. עכשיו שאני רציתי להוביל אתכם לחיי עולם ולקראת הזמן אשר בו יאמרו לה: התנערי מעפר קומי גילי מאד בת ציון, והיא היתה נותנת לכל אחד לחוד דבר מעצמה להיות לו למשמרתו ולסגולה, ולכל מקום שהייתם באים אליו הייתם מראים אותו הסימן ממנה. ועוד עליכם לדעת שאפילו העפר, האדמה אשר ממנו תקום, תצא מקללתה.

835§

שימו לב: לפני שהלך שאול להלחם בפלישתם אמר לשמואל: עתה ירדו פלשתים אלי ופני יהוה לא חיליתי [שמואל א' יג: יב]. אתם יצאתם למלחמה ופני אלוהים לא בקשתם, הוא אשר לא המתין ולא נשמע לשמואל אבד בגלל זה את מלכותו.

836§

בחורף שנת 84 התדיין יוסף וולובסקי בוורשא עם גרמנים. שאלו את האדון אם כדאי להתדיין אתם היות והם משתמשים בתחבולות? ענה האדון אדרבא, התדיינו עימם ועשו כל מה שבכוחכם. עשו כן והפסידו במשפט. שמע האדון על כך אמר: תראו ותביטו במעשיכם! אני מטיף לכם יומם ולילה לבל תריבו עם איש, ושלא תגרמו כעס לאף אחד ואתם באתם לשאול ממני רשות להתדיין? וכי עוד לא נענשתם די בשל כך? ולו הייתי אומר לכם לרצוח נפש ההייתם שומעים בקולי ורוצחים?? היה עליכם להבין כי ממני לא יצא כל רע לאיש. ולו הייתי מצווה אתכם, ואפילו אלוהים בעצמו, עליכם לשאול: האם צודק הדבר ואם לא? ואני הייתי עונה לכם על שאלה זאת.

באו פעם אל שלמה איש ואשתו אשר לא היה ביניהם שלום בית. לקח המלך שלמה את האיש הצדה נתן בידו חרב ואמר: בלילה כשתישן אשתך גש אליה והורד את ראשה. ניסה האיש לעשות כן, אך כשראה את אשתו כשהיא ישנה ועל ידה תינוקה נכמרו רחמיו עליהם וחזר, שלוש פעמים ניסה למלא אחרי מצוות המלך ולא יכול. בא אל המלך החזיר את החרב וספר לו. לקח המלך את האשה ואמר לה: בלילה כשבעלך ישן תורידי את ראשו. ניסתה האשה לעשות כן, מהמכה התעורר האיש וירא את רוע לב אשתו באו שוב לפני המלך וספרו לו. אמר להם לא לשווא אמרתי אשה בכל אלה לא מצאתי [קהלת, ז: כח], לא מצאתי אשה טובה. כן גם עמכם, אני מנסה אתכם במעשיכם ואיני מוצא כלום. ועל יוסף וולובסקי אמר: כי אתה תשלם לאיש כמעשהו [תהילים סב: יג].

837§

הנה הולכים ומתקרבים 3 ימים. אחד שכתוב: כי יום נקם בלבי, היום השני הוא: כי הנה יום בא בוער כתנור [מלאכי ג: יט] והוא לא יום ולא לילה. והיום השלישי: הוא אותו יום ה' הגדול והנורא מאד [יואל ג: ד]. הראשון הוא כנגד אברהם, והוא חסד. כשיבוא יום זה ראשית יצטיין ברחמים. היום השני הוא יצחק והוא (חריופות) דינים ואם חלילה יצא הוא הראשון, יצא בחריפות. היום השלישי הוא יעקב ויעקב איש תם (שלם) אדם שלם.

838§

איש גדול השם הירי³⁰ אמר לחוזר בתשובה לשכב כמה ימים על משכבו ולחכות לו להירי אשר יבוא וישפוך לפיו עופרת רותחת אשר תגרום למותו ובזה יכפר עוונו. עשה כן שכב וחיכה, כשבא הירי סגר בעל התשובה את עיניו ופער את פיו מוכן לקבל את הדין. והנה שם לו הירי כפית מרקחת מתוקה לפה ואמר: מכיוון שהיית מוכן לקבל את הדין עונך יכפר ואל תחטא עוד.

839§

בראשון ליולי שנת 84 ראתה כבודה (הגבירה) חלום: והנה ראיתי בחלום כאילו הביאו לאדון שלושה אקדחים עשויים כסף טהור. האדון טען אותם כל אחד בכדור כסף וירה ישר אל לבי.

840§

בבוקרשט חייתה אלמנה עשירה ואשה צדקנית אשר עזרה לכל הנצרכים שאלה אותי: מה עלי לעשות למען השארות נפשי? אמרתי לה: תבני בית הארחה רחוק מן הישוב ובו כמה חדרים וכל הנוחיות, ויוכלו לסור לבית עוברי אורח, להתחמם בחורף ולנוח בקיץ. ועל הבית תשימי כומר אשר אמליץ עליו. אמרה לי כבר יעצו לי הכמרים לבנות כנסייה עם כמה חדרים במרחק מכל ישוב ואפילו התחלתי כבר בבנייה. אמרתי לה: מכיוון שהתחלת, עליך לגמור. כשהתקדמה הבנייה והתחילו כבר לצייר את הציורים על הקירות בפנים, הזדמנו שם הרבה גברים ונשים והחלו לזנות זה עם זה. הצטערה האשה על כך והפסיקה את עבודת הבניין, ובנתה [לפי] עצתי בית מלון אורחים והפקידה עליו כומר לפי המלצתי וכולם שמחו בבית והיא שמחה באורחים. פעם סרתי לאותו מלון, הכיר אותי הכומר, החזיק בי כ3 שבועות ונתן לי הרבה מתנות. כן גם אתם, את אשר בניתם הרסתם במו ידיכם, ואשרי כל מי שבקולי יישמע ובדרכי ילך.

[§ 841 - סיפור על דב שמשכו אותו מהדבש עד שהוציאו את זנבו, נמצא אצל קרוזיהאאר ותורגם על ידי הדסה (הערה של גרשום שלום).]

§ 842

מטיאש ראה בחלומו והנה הוא מחזיק בידו כף עשויה מחמר שחור והוא הולך העירה להחליפה אצל נוצריה בכף לבנה. הלכה האשה הנוצריה אצל שכנתה, אשה זקנה, לשאול למה זה יחליף שחור בלבן? אמרה לה: אגיד לך מה העניין, האדון שלהם נקרא יעקב יוסף והוא אותו יעקב ואותו יוסף שהיו במצרים, אלא שאז לאחר מותם נכנסו בניהם לעבוד תחת עול המצרים. אבל יעקב יוסף זה, ייתן כפות שחורות לכל האדונים והם יהיו נאלצים להיכנע. ספר את חלומי לאדון. אמר האדון: בקרוב תבוא ישועתי וחלומך יתקיים, כי כל מה שבפי האנשים מתקיים.

§ 843

האדון חלם חלום: ראיתי שולחן ערוך ומוכן לכל האדונים ואני עצמי שרתי אותם, במאכל ומשקה. בין האדונים היתה אשתו היפה של סרן ברושנסקי. כשקמה מאצל השולחן הלכה הלוך ונפול והלוך והתעלף. תמכתי בה ולא נתתי לה לפול. עשיתי לה הנשמה מפה לפה כדי שלא תמות, עבדתי עליה קשה עד ששבה אליה רוחה ושמתי אותה על המיטה. פתר האדון עצמו: כשתבוא ישועתי יתחילו הם להתעלף.

§ 844

איכר ניסה לגנוב אצל יהודי. תפסו היהודי בידו תפס גם האיכר בידו של היהודי ולא הניחו זה מזה וכך נסחבו לאורך העיר. ראה אותם אבי הלך לשחרר את היהודי מידי האיכר, אך לא ידע אבי מי משניהם הגנב. כי האיכר צעק ליהודי: גנב! והיהודי צעק לאיכר: גנב! צעק היהודי: תפסו את הגנב! וכן צעק הגוי: תפסו את הגנב! ואי אפשר היה לדעת. כן גם אתם מדברים לכם זה בזה ואי אפשר לדעת.

§ 845

שני אבירים חטפו בת מלך וברחו עמה ליער נקרה בדרכם בן מלך ושחרר את נסיכה מידיהם ראה את יופיה והתאהב בה מאד והיא הבטיחה להינשא לו. לקח אותה לתוך עובי היער בין ההרים ועל הר אחד היה ארמון עם הרבה חדרים, שם גרו שודדים. באותו זמן שהו שם 100 שודדים, רצו לרצוח אותו ולהחזיק בבת המלך

³⁰ ייתכן שהכוונה לאר"י (הערה של גרשום שלום).

לעצמם. הנסיך היה בעל אומץ לב ובעל כוח בלתי מצוי, התנפל עליהם והרגם אחד אחד והשליך אותם אל עמק אשר מתחת לארמון. אחרי הדברים האלה הלך לחפש מזון להשיב את לבו. כשהלך, שמעה בת המלך אנקת שניים מהרוגים אשר נשארה בהם עוד רוח חיים. הלכה וסחבה אותם אל תוך הארמון. והנה ראתה כי יפי תואר הם והתאהבה בהם. אמרו לה: יש כאן חדר ובו טמון כל טוב העולם. אמרה להם: מה אדבר כשישוב מאהבי הביתה? יעצו לה: תשימי עצמך חולה ובקשי ממנו שיביא לך חלב לביאה, וכשיביא לך שלחי אותו בשנית שיביא לך חלב נמרה. אולי תטרופנה אותו החיות, ואם לא, נלך אנחנו ליער שם נמצאים עוד 100 שודדים ובעזרתם נהרוג אותו. עשתה כן, בן המלך הביא לה חלבם של כל החיות הטורפות והמשונה ומה שרק בקשה, הביא לה. ובעת שהיה חולב את החיות היה תופס גורים ומביית אותם, אריות נמרים למות וכו'. הוא אימן את חיות הטרף למהר ולבוא אליו כל פעם ששמעו את קולו, ואמר להן: כשתשמעו אותי צוחק סימן הוא כי במצוקה גדולה אני שרוי ובואו מהר לעזרתי. כעבור זמן מה כשהוא נמצא באמבטיה ואין בידו אלא מקל שאף פעם לא נפרד ממנו, אפילו היה ערום, והיא ראתה שהוא ערום וללא כל נשק הודיעה על כך מהר לשודדים. הם התנפלו עליו להורגו הוא התגונן. עד כמה שידו השיגה והרג מהם על ימין ועל שמאל אך כשראה כי רבים הם, נתן סימן לחיות והם בשמען, אמרו זו אל זו: אדוננו במצוקה גדולה! בואו ונצילו! הגיעו, פרצו את הדלת וטרפו את כל השודדים ואותו הצילו. כן גם אני קבלתי אתכם שתהיו לי לעזר בכל מקום ואתם מיאנתם.

846§

למה אינכם שמים לב לכך שכתוב בשיר השירים, כיצד מתארים בדיוק אותו ואותה ואחר כך נאמר: ראשך עליך ככרמל מלך אסור ברהטים [שיר השירים ז: ו] וגוי וגוי, ורק אחר כך נאמר מה יפית מה נעמת אהבה בתענוגים [שיר השירים ז: ז]. כי כתוב במפורש דרך כוכב מיעקב והכוכב הזה נקרא מאדים מרס, וידוע שכששוקע כוכב זה הוא יורד עד לתהום אך לכשיעלה מעלה לא יהיה קץ לעלייתו.

847§

כל הגוונים נמצאים בה. כל אחד יראה אותה בצבע אחר. לכל אחד המשרתים שלו. כפי שאמרתי לכם במשל על אותה בת מלך אשר תפס אותה מכשף ושם אותה על כלי עליו שלושה מיני מתכות והפך אותה לעץ. בא עוד מכשף וציווה לכל בני המלך לעבוד למענה, כולל יורש העצר כי אמר שהוא יהיה המאושר באחיו. כן לקחתי אתכם ובחרתיכם שכל אחד יעשה את שירותו ולפחות אחד יזכה להגיע אליה.

848§

אני אומר לכם, אם אמת היא, והנכם מזרע האבות מדוע לא הלכתם בעקבות פסיעותיו של אברהם אביכם? הרי כל הליכתו היתה אל מלכים ואתם סירבתם ללכת אל מלכים.

849§

כפי שכל העולם מדבר על אדם שהוא היה הראשון כן ידע העולם כולו ויראה כי ממקום זה יתחיל העולם מחדש אך אתם הייתם יכולים לראות בעיניכם את המקום אשר ממנו יצמח העולם. וממנה.

850§

לא מזמן אמרתי לכם שנאמר לי וכה תדבר אותם 25 השנים אשר בהם הלכתם אחרי איש חסר ישע³¹ סבלתם מכה כי יש שני מיני כה ואני רציתי להביאכם אל הכה שלה. אך אתם הלכתם לפני אל כה אחר וכתוב עכשיו אצלכם: ויפן כה וכה וירא כי אין איש. ועוד באיוואניה שמעתם ממני כי כעסתי על אחד אשר הלך לפני. ואיך לא הבנתם והקדמתם ללכת, לכן נפלתם.

851§

אברהם חפר באר ויצחק כרה באר וכולם חפרו וחשפו את הדבר למצאו וגם אני חפרתי ורציתי שתהיו אדונים על כל העולם כמו שכתוב אצל בעל התהילים: באר חפרוה שרים ואתם סתמתם אותה. אך שימו לב כשחופרים באר עד שמגיעים לבוץ ומים עכורים ואתם <שואבים> ושופכים עד שמגיעים למים נקיים. איך לא הבינותם: כשבנה שלמה את בית המקדש הקים 12 פרים (שורים) שיעמוד עליהם הים. וזה היה רק דבר בן חלוף ואני רציתי לקבוע אתכם לצמיתות. ולכן תיזהרו מאד פן חלילה תפלו לאבדון עולם. היו טובים ועוד תוכלו להגיע. בעצמכם תראו כמה עמלתי למענכם שתהיו בנים ועכשיו עלי לעזוב <ופזר>, ומר לי.

852§

כבודה ראתה בחלומה ב5 ליולי שנת 84: ראיתי בחדרי ילד קטן, בא אדם שחור וקרניים בראשו, שאלתי אותו: מה רצונך כאן? ענה לי: באתי לקחת את הילד הזה מהבית. אמרתי: לא אתן את הילד, אמר הוא: אם לא תתני את הילד אקחהו בכוח. שאלתי אותו: מי אתה? ענה: קודם אקח את הילד ואחר כך אומר מי אני, חטף בכוח את הילד מתחת לזרועו האחת ובזרועו השנייה החזיק בצרפתייה אשר בביתי. שאלתי בשנייה: מי אתה? ענה לי: אני הגרוע בכל השדים, התחילה הצרפתייה צורחת ומבקשת שאציל אותה ממנו, אך הוא לא שעה אליה והלך איתה. ומיד החלה אש גדולה לעלות בחדרי אשר רציתי לכבותה ולא יכולתי. הגיע האדון לכבותה וקמה צעקה גדולה שגם בחדר האדון עלתה האש.

853§

אמרתי לכם: אני נטעתיכם כרם, הכל זרע אמת, כלומר זרע אברהם. וכשנוטעים כרם ושמים עליו שומרים למען שמור את הדבר שמים אותם, כלומר למענו עצמו. ורק היא היתה בוחרת במי לקבל ובמי לא לקבל כי נמצאים ביניכם אנשים שלא יכלו להתאפק וגילו, אך כתוב במפורש: בצלו נחים הגויים כי אותו צל, צלה הוא, אשר אליה ילך העולם כולם ומתפלל אליה. אל אותה בתולה, אליה נכנסנו והעולם לא ידע על מה נעבוד ואחרי מה נרדוף.

854§

כשגלה לי ר' מרדכי בזמן חתונה, שישנו משיח בעולם אמרתי לו: אם כן אלך לעבוד לו בכל מאודי וכל כוחי כי חזק ובריא אנוכי, אם יזדקק למי שיבשר [יבשל?]. מטעמים אני הוא. ואם חטיבת עצים, אני הוא, ואם לשאת על הגב ולמכור ולהביא לו את הרווח, אני הוא, ואם למלחה [למלחמה?] נחוץ מי שילך לו אני הוא שילך. הנני מוכן, לא אמרתי שאלך ללמוד אצלו רק לשרת ולעשות כי מאד השתוקקתי לראות מה קורה בעולם ואם יש בזה עיקר לכן שרתתי את הרבי שלי. כשרצה לעלות על סוס הייתי מכופף את גבי והוא היה עולה עליו וכך היה יותר קל לעלות על גב הסוס. על כך בכה רבי יששכר ואמר: את שנותיי בליתי על התורה ועכשיו אראה כי הכל הבל. לא אמרתי את המילים שאלך לשרת אותו ולעבוד לו. ומה רע ללכת

³¹ מופיע גם בסעיף 861.

ולחטט במכמניו. אמרתי לכם כי אראכם את המלך בכבודו ובעצמו והוא אלוהים, ולא ללכת לחפש במכמניו.

855§

אני גליתי לכם מקום חדש כגון על אותו האח הגדול ובעלי קבין אך לו היינו מגיעים אליה, היא היתה שולחת אתכם למרחק 1000 מילין ואף אחד בעולם לא היה יודע דבר על כך. כמו שקרה עם איוון איונוביץ³² אשר יצא עם שני אנשים לארצות רחוקות אשר העולם לא ידע עליהן.

856§

האדון חלם חלום: ראיתי כאילו אומרים לי: מזמן כבר יצאת לחופשי אלא שחוששים פן תעשה דבר מסוים. אמרתי אני רושם לי דבר אחד וחושב עליו.

857§

הגעתי בחלומי למים ברוחב 3, איש לא יכול היה לעבור אותם כי סוערים היו מאד וכולם טבעו, אך אני עשיתי רק צעד אחד קדימה וכבר הייתי מעברו השני של הנהר. עשיתי צעד אחד אחורה וחזרתי למקומי. הפתרון: אסע לארץ קשה וסוערת מאד אך אחזור ממנה בשלום.

858§

כשהולך אדם ממקום למקום עליו לשתוק לסגור את פיו לשמור על כל מה שיראה וישמע לשתוק ולהתגבר, כפי שאמרתי לכם העיקר הקביעות. כשאדם רוצה לירות מקשת, מוטב שימתח אותה עד כמה שאפשר יותר וככל שימשוך אותה בכל כוחו אליו יעוף החץ למרחק יותר גדול. כן גם כאן, ככל אשר יעצור אדם ברוחו כן ירחיק חצו לעוף. התארחתי פעם בביתו של אחד שמתח קשת עשויה נחושת, עמי התאחר חיים Turk גם הוא משך כולם לעגו לו. נאלצתי גם אני לקחת את הקשת ליד אם כי לא נעם לי הדבר. ישבתי בפינה השענתי את רגלי לקיר ומשכתי לאט לאט עד שכל החץ נכנס לקשת. עשיתי כך כ-30 פעם עד שכולם אמרו עלי: <Maschala Deli Barra>

859§

לו הייתי רוצה לספר לכם ולו אך חלק אחד קטן ממה שאבדתם, הייתם חלילה מכים את ראשיכם לקיר. אך אתם היטב למדתם אותם לבל אגלה לכם אפילו מלה אחת. אמנם גליתי לכם הרבה מאד אך לא נדבק בכם כלום. לו הייתם זוכרים את דברי, הייתם מפסידים חלילה הרבה. זה יארך עד אשר תגיעו לאדום ולפני שתגיעו שמה נחוץ שישרה עליכם דבר מסוים. כדי שאחר כך תוכל לבוא עליכם ברכה. וכן נחוץ שפחדכם יהיה נופל על החיות כפי שנאמר, יעקב עשה הכנות למען הדבר ולבש את אותו לבוש לשעה אחת בלבד. על הלבוש הזה היו מצוירים כל החיות והעופות, כשהיה עשו לובש את אותו הלבוש היו כל החיות באותו ומשתחוות לפניו. לא יתכן לבוא לאדום עד שלא יהיו הבגדים האלה עליכם כדי שייפול פחד על החיות. כשתבואו לאדום תהיה שמחה כזאת אשר כמוה לא ראה עוד העולם, העולם כולו ואפילו האלים אשר מנהיגים את העולם, לא נודע לכם עדיין כלום על אותה שמחה. וככל שתגדל השמחה כן תקרין מעיניכם, ועוד לא היה כמוה.

860§

מי הם אשר הופכים וטועמים את המרירות ואת המתיקות?³³ כשהיא תתגלה ותצא, יהיה זה במקום מכוער נורא ומלא מרירות. ואחר כך ייהפך כל זה למתיקות. בזמן שהיא תתגלה בתוך ארמוני בתוך טרקליני הייתי מאחל לכם להיות לפחות קרובים לחצרי. לכתחילה העמדתים שכל זה יתרחש על ידכם.

861§

כתוב: 25 שנה הייתם כפותים הלכתם אחרי איש חסר ישע³⁴ ועשיתם מעשים מכוערים ובעוד שנה וחצי אטהר אתכם מכל דבר בלתי נקי ואזרוק עליכם מים טהורים כפי שכתוב: וזרקתי עליכם מים וכו', כלומר תקבלו את הדת. אבל נחוצים יהיו מים רבים כדי לטהר אתכם.

862§

היו שני שכנים אשר אהבו זה את זה מאד, כמונו, כמו אני ואתם, אחד מהם נזקק פעם לשכירת סוס למהלך מילין אחדים. הלך אצל שכנו ובקשו לתת לו את סוס ועליו תהיה האכלתו. ענה לו: זה מזמן השכרתיו לאחר. אמר לו: הרי אני שומע את נחרתו של סוסך? אמר לו וכי תאמין לסוס יותר משתאמין לי? כן גם אתכם. באים

³² שמו של איוון איונוביץ מוזכר גם בסעיף 901.
³³ ראוי זוהר חלק אי ע' ד ע"א.

אלי ושואלים : איפה אחיך? ואני עונה : אינם בבית. אומרים לי : הרי נשמע את קולם בביתך? אענה להם : וכי להם תאמינו יותר מאשר לי? הם אנשים פשוטים ואומרים : בודאי נכון הדבר, והולכים. האדון זמר באותו זמן : חזרנו שנוכל לאכול מעל שולחנו.

863§

דבר אחד הוא לאכול, דבר אחר הוא להקשיב. דבר אחר הוא לדרוך ודבר אחר לגמרי הוא לשמוע. כפי שכתוב : שמעתי שמעתך יראתי.

864§

רציתי להוביל אתכם למקום יקר כפי שאומרים. ולו אפילו היו רומזים עלי שם, הייתי מכניס אתכם בחכמה כמעט כמתגנב. לו הייתם באים שמה, הייתם נאחזים בעץ החיים, ושום דבר לא היה יכול לפגוע בכם לרעה. כי כל דבר מזיק אין לו כניסה שמה. לכן אין מפחדים שם לא מן העליונים ולא מן התחתונים. אך אותו זקן וכסיל גם קוראים לו כסיל הנו חכם מני 1000 הוא השתדל בכל אמצעי שלא תוכלו ללכת אחרי ומנע בעדכם.

865§

איך תאמרו כי לעבוד את אלוהים תבקשו? וכי לעבודתם ולעזרתכם יזדקק? הרי לא אמרתי לכם אלא אראכם את אלוהים למען תראוהו ולא אמרתי למען תעבדוהו. ועוד דבר אומר לכם : שמעו בקולי ולכו אחרי למען אביאכם למקום יקר.

866§

לא אמרתי לכם עדיין אפילו מלה אחת אשר יש לה שייכות לאלוהים עצמו. כי את הדברים אשר יש להם שייכות לעצם האלוהות לא יתכן לרשמים אפילו בשחור מפני גודל הסכנה.

867§

³⁴ משפט זה מופיע גם בסעיף 850.

לא כל צאצאי אדם הראשון יכולים להגיע למדרגת אדם, רב בניו של אדם שרויים בחשכה. אך אלה אשר מוצאם מזרע האבות מסוגלים להגיע למדרגת אדם ובהמשך לבוא לאלוהים עצמו (לאלוהי אמת) מפני שאברהם התחיל להגיע למדרגת אדם כפי שנאמר למעלה.

868§

מוטב היה אילו למדתם חכמת ממלכת האופל, הייתם יודעים הרבה.

869§

דרכו של אברהם היתה כולה מימין לכן הלך אל מלכים כי מימין הם בעוד כלל בני אדם נמצאים בשמאל. ולא אמר אלוהים לאברהם: את אשר תברך יבורך עד שלא הקדים לאמר אעשך לגוי גדול. כלומר אעשה אותך עם הארץ (גוי) בלי תורה. וכן לו היה מקבל יעקב את ברכת אביו ללא לבוש של עשו, לא היה חלילה קיום לבניו. לכן נחוץ לשכוח את כל החוקים והמשפטים והמצוות שלא ישמר מהם זכר. אני מאחל לכם שתהיו כמו יברק (שם של גוי) ותלכו אחרי כמו אדם פשוט, ובלי תורה ובלי רמזים ונחויים תשמעו בקולי. וזה שיעקב לבש אז את אותו הלבוש, הרי שרק מדד אותו (נסה אותו) לבוש אשר עתידים צאצאיו ללבוש באחרית הימים. לולא היה מודד אותו אז, לא היו יכולים צאצאיו ללבוש לאחרית הימים.

870§

היו שני בעלי מלאכה, אחד צורף כסף ואחד בורסקאי שוחחו על רווחים. אחד התפאר שרווחיו יותר גדולים וגם השני עשה כן. עשו הסכם שכעבור 7 שנים יביאו לפני זקני המקום ויראו את חשבונותיהם, ויתברר מי מהם הרוויח יותר. הבורסקאי אסף שנה שנה את רווחיו אשר שווים כמה אלפים. לצורף לא היה כל רווח עד למחצית השנה השביעית ואז עבר משם אדון אחד שנודע כגנב ושכור. נתן לו שרביט, כולו אבנים טובות למען יבריקם. הצורף הוציא את האבנים הטובות ושם במקומם מזויפות. החזיר את השרביט והאדון יצא לדרך ארוכה. כמלאת שבעת השנים באו לפני ראש הקהל להעריך את רווחיהם. הבורסקאי הביא כבודה גדולה על גבי הרבה עגלות ושוויה היה גדול מאד. הצורף בא קל רגליים והוציא אבן אחת ואמר אין לי כלום מלבד האבן הזאת, והיא לא תסולא בכל מחיר. ועוד הוסיף ואמר, מה שיש

עמי מלבד זה לא אראה. את המשל הזה ספר האדון פעמיים. פעם בדזורדזב ופעם כאן, היו לכם הרבה אלים ולי רק אלוהים אחד ומי יעריכנו?

871§

שימו לב, כל הליכתו של אברהם היתה תמיד אל מלכים. ואם מזרע אברהם הנכם, עליכם להתמודד עם אברהם ולא עם פשוטי העם. כן לציין את הליכתו הראשונה של אברהם והיא היתה לפרעה מלך מצרים. מיד בהתחלה לקחו אותה לבית פרעה ומיד החל לצאת משם זרע ישראל. תראו מה הפסדתם כתוב בחוקיכם: כשבאו מלאכי יעקב אל עשו שאלו אותם: מנין אתם? ענו: מאברהם, הכו אותם. אמרו: אנחנו מיצחק, הכו אותם. לבסוף אמרו: אנחנו מיעקב באנו, קראו הרי אחי אדוננו הוא וחדלו מלהכותם. איפה השכל שלכם, בהכרח לא לחינם כתבו זאת, אלא כדי לרמוז לכם רמז לעתיד. לו הייתם נקראים על שמי ואומרים: אחי יעקב אנחנו, וכי היה יכול מי שהוא, לו קם אפילו כל העולם עליכם, להרים עליכם יד?

872§

היה אלוף אחד אשר ידע לנחש מקלפים, שם את הקלפים והראו לו כי עליו למות כעבור שנה ולא זו בלבד גם את היום ואת השעה הראו לו. התהלך נוגה כל אותה שנה וכשהגיע השבוע האחרון, כתב צוואה ושכב במיטה לחכות לגורלו הגיע היום ויבוא היום והוא עודנו בחיים. החל מקלל את מלאך המות על שלא בא ועל ששם לאל את סמני הקלפים. ואף על פי כן המשיך לחיות, אמר לאשתו לצלות לו תרנגול הודו, ואכל.

873§

כשבאו עלי האדונים והנושים התכוונתי לפזר אתכם מתוך ביתי שלא תראוני במצוקתי. אבל ראיתי שאלוהים לא נתן לאויבי לכלות בי רצונם כפי שכתוב שאלוהים עושה נסים לעצמו. את חכמת הדבר לא לגלות לכם, כי נסתרת היא. לו הייתם יודעים את זאת, הייתם מבינים את הכתוב: כי בכל חכמי הגויים ובכל מלכותם מאין כמוך [ירמיהו י: ז], ועכשיו ראיתי שאלוהים אינו דוחה אתכם כי אם רוצה בכם.

874§

מזמן כבר מלאו עליכם ימי האבל מאיכה שכתוב בני ציון המסלאים בפז [איכה ד: ב] וגוי וגוי.

875§

רציתי לשלוח אחד או שניים מכם בשביל כסף, אמרו שוב כה. כלומר שהייתם בתסבוכת 25 (כ"ה) שנה. אמרתי לכם בצע³⁵ אמרתו, הייתי מכה בעצמי וממלא בעצמי, אך מכיוון שאתם התחלתם לדפוק בעצמכם, תמלאו בעצמכם.

876§

לו היה אחד מכם עומד במשמר הלילה היה רואה בעיניו איך אותו יעקב הלך אל לבן וכן היה רואה עכשיו סימן איך לבן הולך אל יעקב, והיה רואה את זה (כמעט) בעיניו.

877§

כפי שכתוב אצל משה ויקרא אלוהים המלה ויקרא כתובה באלף זעירא: סימן שאלוהים קרא למשה אך משה לא בא. כן גם אתם, קראתי לכם ואתם לא הלכתם אחרי.

878§

לכל מקום שתפנה יש נסתר ונגלה. ואם כי הליכה כשלעצמה היא גלויה, אך איני יכול להוציא הגה מפי, כי צליל מוציא צליל, וצליל פוגע בצליל ועלול לפרסם. ואך רציתי ללכת בחכמה בעקמימות וסחור סחור. כמה פעמים רציתי לעבור את הדבר, ללכת ולחזור? לו הייתם הולכים אחרי הייתי מביא אתכם למקום אשר מעולם עוד לא היה אנוש. לו אפילו היו מתרעמים עלי, כפי שכבר אמרתי אתם קפצתם לפני. אמרתי לכם כי בעת מלחמה מנהגו של עולם הוא שהצבא צועד קדימה והמלך נמצא בגב, ובמקרה של מפלה אפשר להצילו ובשעת ניצחון מריעים לו. אבל אני אמרתי: אני אלך לפניכם. אם יורים אני ראשון, אם אש אני לפנים ואם מים אני הראשון אעברם. ולכן היה עליכם ללכת מיד אחרי.

879§

למשל הנ"ל שהמשיל האדון ביסי הוסיף אני נדחקתי בין כל המשרתים והאדונים עד שלא אחזתי בכנף בגדו של המלך בעצמו, ומי יעז להרחיקני ממנו עד שלא גמרתני את דברי תלונותיי?

880§

ולספור על הרוקדים על חבל³⁶ הוסיף האדון : אותו מוקיון עלה על חוט מתוח והלך עליו כשראשו למטה ורגליו למעלה. ועל הארץ שם איכר עומד על רגליו ואמר להם : זה לא פלא שהנכם קופצים על החבל. עשו את זה באופן שאני עושה על הארץ.

881§

מיאנתם להבין מה זה איל ואם אין יודעים מה זה איל אי אפשר לדעת מה זה שדי ואם אין מבינים מה זה שדי אי אפשר להגיע אל המלה : שמי אדוני. כשלא יכולתם לבוא אל ה : יוד הה וו הה ורק אחר כך את הכו שזה כה ו וו. כשאינן נכנסים אל אל שדי, אי אפשר ללכת אל אדוני שעירה. למה המשל דומה? כשהרבה אדונים נועדים אצל איש אחד נחוץ לשאול : מה זה? מי הוא? ורק אז אפשר לכבדם ולקרוא להם אדוני. אחרי זה הייתי מראה לכם את אלוהים כפי שכבר הבטחתי.

882§

אינכם מבינים כי בגלל רוגזי עליכם, עושים לכם רעה, וזה לטובתכם. אני אומר לכם שתהיו כמו וורק (שם איכר פשוט) אשר לא חוקים לו ולא מחשבות. אלא איש פשוט הוא בעניו. אם כמוהו תהיו ייטב לכם ותבורכו ותלכו אחרי באשר אלך. אם טובים תהיו אגלה לכם מה זה שמי יהיה. ועוד האם באתי אליכם לפולין כדי לשפוך את דמי? הכל למענכם אעשה. כשתהיו טובים לא עוד תסורו למרותו של שום אדם כי אם אתי תלכו ובקולי תשמעו. יעקב לא יכול היה לגמור מפני שבניו היו בניו מלידה אבל בכם בחרתי, כדי לסיים אתכם, ואפשר היה לסיים עמכם, ועכשיו אני מאחל לכם שבעוד 24 שנה תגיעו אל אותו מקום אשר רציתי להביאכם אליו. ושם לא הייתם רואים כלום ורק הייתם שומעים שכוועסים הם עלי בגללכם אך לכם לא היה קורה דבר והייתם נאחזים בחיי עולם והיה לכם הרבה עושר, ואיש לא יכול היה להרע לכם.

883§

אומר לכם למי שאין עקביות אין לו חלק באלוהי אמת. תביטו בי : הבטיחו לי מה שהבטיחו ואחר כך זנחו אותי והשאירוני בודד כאצבע. כי מנהג הוא לנסות אדם, אם עקבי הוא ועומד על דעתו וסומך על אלוהיו, ושם את כל יהבו על אלוהים, כפי

³⁵ על משמעות בצע בפולנית ראו סעיף 832.
³⁶ תחילת הסיפור על הרוקדים על חבל בסעיף 830.

שתראו עכשיו בעיניכם כי כולם עטו עלי להורידני שאולה ואני אמרתי : אלוהים!
עשה בי כטוב בעיניך. נשארתי <במקולי> ואלוהי הטוב לא מנע את חסדו מאתנו
ומכל החבורה. אלוהים רחם על עמו. בצלו נחיה בין הגויים. אבל כתוב בצלו ואתם
עשיתם לכם כל אח וצל אחר.

884§

לאברהם אמרו פעמיים לך לך משמע לטובתך כן גם אתכם. ועוד כתוב וייסעו,
כשאדם נוסע ממקום למקום עליו לזנוח את כל מנהגיו הקודמים כי אין מלכות
נוגעת בחברה כמלוא הנימה וכי אפשר לבוא למלך כשצואה בידיך? לכן הקטירו
קטורת בבית המקדש.

885§

כשנכנס לאדום יתהפך העולם כמו שהופכים יד. פני כל הארץ יתחדשו.

886§

חלום האדון ב26 ליולי שנת 84 : חלמתי שהביאו לי מעשה מתיקה שנקרא בתורכית
הלוא. חלקתי ביניכם ונתתי מזה לכל אחד. פתר האדון בעצמו : הלואי שיתגשם
בקרב.

887§

לו הייתי רואה מלכתחילה כי שלמים אתם כאשר העמדתים אחים הייתי מחליף
את לבושכם את שפתכם ואת הליכותיכם. אמרתי לכם כמה וכמה פעמים שכפי
שמעבירים שמן מכלי אל כלי כן יתקדש שמך בין העמים. ולעצמי אמרתי : אני
אוציא אתכם מתוך מעמד היהודים כי שם אי אפשר להתקדש, ואכניס אתכם
למעמדו של אדום ויתקדש שמי ביניכם. זה 25 שנה ולא אביתם ללכת אחרי, ואני
נאלץ להיות מקודש (להתקדש) בין העמים. לכן כתוב בשיר השירים : שלמה אהיה
כעוטיה על עדרי חבריך [שיר השירים א: ז] משמע אומות העולם. עכשיו כאשר אלך
אל אדוני שעירה אינכם יכולים לדעת, מה פירוש אדוני ומה פרוש שעירה. כתוב :
גבור חגור חרבך על מתניך מי הוא אותו גבור חיל? היה זה נמרוד אשר עליו כתוב :
כי היה גבור ציד לפני ה' וגם אצל עשו כתוב כי איש יודע ציד היה. לעשו אמרו על
חרבך תחיה, אני אחגור חרב לכל אחד, וכל אשר אחגרוהו ילך, וכל מי שלא אחגרוהו
ללכת לא יכול.

888§

גבר לא יצלח להסיר לב אנוש מדרך השם. רק אותה אשה הלובשת צורת גבר ומפתה אותה לסור מעל דרך הטוב. כי אשה מושכת לב אנוש אחריה. כשגבר מחזר אחרי אשה והיא אינה מספקת את יצרו אהבתו נדלקת בו. זה זמן רב שצווה עליכם להיזהר בלילות פן תרטיב הטומאה את מצעיקם. כלומר תשמרו מאותה אשה זרה, שתוכלו להגיע למעמד אדם. ככל אשר השתדלתם להישמר מזה כן הוספתם לפול, ככל אשר ציוויתי אתכם להפנות את פניכם ממנה כן נמשכו לבותיכם אליה.

889§

היה סרן בגדוד מרובסקי בצנסטוכובה. הקונפדרטים תפסו אותו על אנשיו, אחר כך הרגו הרוסים שלושה קצינים שסרו לפקודתו. הסרן דאג מאד. שאלתי אותו: מדוע הנך עצוב? כרע לפני על ברכיו ואמר בזו הלשון: שמעתי עליך כי איש אמת אתה ובעל עצה טובה, מה עלי לעשות? האם עלי לנטוש את פקודי ולברוח לוורשה, או לצאת למלחמה? אמנם מחויב חייל המכבד את עצמו להלחם, אך צעיר אנוכי, וצר לי על שנותיי. עניתי לו: אם בעצתי תשמע וכדברי תעשה, ייטב לך. ענה לי: שמע אשמע, ובכן איעצך אך אל תגלה לאיש. אל תברח מחייליך, להפך תישאר איתם. תקנה לך כמה שעונים יפים, ושתמצא במצוקה והאויב ידלוק אחריך, זרוק שעון אחד. הם מיד יתנפלו על השעון ואתה תמשיך להתרחק, וכן תמשיך להתחמק, ברח וזרוק שעון עד שתגיע למבצר. וכן קרה, רדפו אחריו, הוא ברח והשעונים הצילוהו. נפל לרגלי והודה על העצה הטובה שנתתי לו.

890§

לכשאעשה צעד אחד בין האומות אכנס למצב כל כך קשה שכמעט יותר קל לעלות בסולם לשמיים מאשר לעשות את הצעד הזה. ייתן אלוהים שהאבות אברהם יצחק ויעקב יוכלו להחזיק מעמד וללכת אחרי, מי ייתן! בשעיר אמשוך אתכם אחרי כפי שהבטחתי, אגמול לכם טובות אך לא בכסף חלילה אלא רק אמשוך אתכם אחרי. הישמרו מאד שלא יהיה בכם משהו מכוער (מהסטרא אחרא) ושלא יאחו בכנף הבגד חלילה וחס, ואתה תנשור ותשאר. אם יש במחשבתך יצר ללכת אחרי בשר ודם, אל תלך. אני אומר לכם אני ארמוס את החוקים ובקרוב תראו בעיניכם שאני יצאתי משפל המדרגה מבין היהודים הנדכאים והנלעגים בדת שקבלתם (שהיתה לכם) מהראשון ולא זו בלבד אלא שנכנסתי לטבילה. העניות היא עוד תוספת לכל זה, עד שאלוהים ירימני מאשפה ואהיה יושב בין האדונים ואתפוס שם כסא כבוד.

891§

כשראו השלושה אשר מנהיגים את העולם, בצאת אברהם יצחק ויעקב, רצו לבלבל אותם לכן ירד יעקב למצרים עם בניו לתוך עבודת קשה ולעבודת פרך. בראותם (השלושה) את עוניהם ואת שפלותם חדלו לשעות אליהם, ועל כן הם שרויים בעבדות עד היום הזה, וכן כשרצה אותו דור בונה מגדל בבל, לצור דבר מושלם ויפה, שוב באו השלושה ובלבלו את לשונם ופזרו אותם. כן גם עשו עמכם בבלו את לשונכם ואתכם עד שנפלתם לגבולה של אותה אשה זרה. והחליפו אתכם לאנשים אחרים, כמו שמכשפים נוהגים להחליף ילדים סמוך ללדתם.

892§

כשאלך אל בין האומות, תהיה זאת בשבילי ירידה בדרגה כי הגיע הזמן לקיים הפסוק ושח גבהות אדם. ועכשיו עלי להימצא בחברת אדונים וזאת השפלה בשבילי. כן גם עליכם ללכת בעקבות הצאן, ותהיה זאת השפלה גם עבורכם.

893§

כשנזכה לבוא אל אדום, יתגלו ויראו לעין כל הדברים שהיו נסתרים וחתומים מאז בריאת העולם. הכל יאמרו כי מאלוהים היתה זאת. כי עד הכניסה לאדום לא יזכירו בכלל את שם אלוהים. תראו חדר שהיה נסתר עד עכשיו, והנה הוא נפתח ובו מוכנים כסאות לכם ולנשותיכם, וכסא אחד לפני כולם. תכירו שם את עצמכם, כל אחד על כיסאו, והוא וכל מעשיו, ומאד תתביישו כי כתוב שם כי לא עוד תשבו עליהם. ומלכים ואדונים ייראו את הכיסאות ובכי גדול יפרוץ מסביב, תבכו מצער על מעשיכם אשר עשיתם. וגם מרוב שמחה ויהיו הצער והשמחה משמשים בערבוביה.

894§

הישראלים משולים ליונים. יש מין אחד בין היונים אשר מתחבר רק עם מינו. ואם אחד מהם גווע, השני מצר עליו עד שגווע גם הוא, ועם אחר לא יתחבר. ולו אתם אחים הייתם בשלמות לא הייתם מתחברים במין אחר.

895§

נתתי לכם מנה מנה תקל ופרסים הייתם כמעט (אל נכון) על סף המאזניים וירדתם הלוך וירוד מטה. ובגללכם ירדתי גם אנוכי כי אמרו לי: רד. אני מוכרח להיכנס לדת אשר נקרא משא דומא. אלי קורא משעיר זהו משא דומא. כפי שכתוב במפורש כבד

פה אנוכי לא אוכל ליעצכם כל עצה כי זהו משא דומה. רק מלה אחת אוכל לאמר לכם, אם תשמעוה ותבינו טוב ואם לאו, לא אוכל להוסיף לדבר, רציתי להיכנס להמון עם רב, ולשלוח אתכם אליו להודיע לו על המלה השמורה מראשית. כדי להודיע לו הייתם מתחברים אחים ואחיות לייחוד. אך אתם נכנסתם אל הצד אשר הוא שמאל. ומפני זה אני נאלץ להיכנס שמה ולרדת במדרגה. והרי ידוע שכלל שבית הדין נמוך יותר, מעכבים יותר. וכאן עלי להכריז שלא יזכר שם אחים ואחיות, בושה היא בשבילי ועל כך כתוב: לא עתה ייבוש יעקב, ומה אעשה? ומי יודע כמה זמן זה יארך? ואני רק לעבור רציתי ולא להיכנס.

896§

תשימו לב: המיילדות נוהגות לעשות קשר אחרי כל ילד שנולד, למזכרת כדי שידעו כמה ילדים עברו בידיהן. כן גם אני רציתי לקשור אתכם אל החוט הדק עליו דובר ביניכם. ולו הייתם לפחות מחכים עד אשר אבוא לכלא ובמשך אותו זמן לו הייתם נשארים קשורים אליה, כל רוחות העולם לא היו מסוגלות להזיז אתכם. אבל אתם מייד בוורשא פניתם לדרך אחרת ואני לדרך אחרת.

897§

אמרתי לכם באיוואניה ששבט בנימין זכה במלוכה, מפני שקפץ ראשון לים. וגם אתם ממטה בנימין וראשוניים קפצתם לים ולכן תהיו ראויים להגיע למקום שתגיעו. אך קראתם גם ששאלו סטה רק בדבר אחד ואף על פי שהתכוון כלפי אלוהים, נלקחה ממנו המלכות. גם כאן בנימין ואתם לא נזהרתם ועברתם על דבר אלוהים.

898§

אבי היה יושב בכפר הנקרא Wierzanka לא רחוק מהעיר HusioTyn. הוא היה מקובל מאד אצל בעל האחוזה. ובערבותו של אבי היה בעל האחוזה מלוה ליהודים כסף. קרה מקרה ביהודי פשוט ועם הארץ אשר זה דור שלישי חקר אחוזה אצל אציל מהנחותים. יהודי פשוט זה שכנו של אבי היה ופעם קנה מאשה מעט שעווה וכסף בכמות גביע ועוד דברים. כל זה גנבה האשה מתוך הכנסייה ומכרה ליהודי ב-9-טלרים. תפסו את האשה, והיא הודתה בגנבה וספרה שמכרה את החפצים לידי אותו אדון. בעל הכפר היה ירא שמים ושונא ישראל, כשהודיעו לו על המעשה לקח את אשתו ובתו הושיבם במרכבה ונסע אל אותו אציל אשר אצלו היה אבי חוכר, להניע אותו להוציא גזרה על היהודים על שקונים הם חפצי קדושה מכנסייה. עבדי

אותו אדון הודיעו לאבי, וכבר שלחו להביא את היהודי אסור באזיקים. לקח אבי דוקטים עגולים ושלמים והלך לתומו כביכול להביא לאדוניו את שכר החכירה חודש למפרע. האדון אשר חמד מאד זהב, שמח שמחה גדולה וספר לאבי, דרך אגב את סיפור היהודי שכנו, ושאל מה בדעת אבי עליו לגזור עליו. אמר אבי: הרי הוא דור שלישי לחוכרים את הכפר ואנשים הגונים הם ולא מגיע לו עונש גדול כי פשוט הוא, ואפילו לא ידע כי אסור לקנות חפצים מכנסייה. אך מה אעשה, אמר האדון, ושכני האציל דורש שאשים עליו עונש גדול? אמר אבי: כשיביאו לפניך את האסיר, תשים את עצמך כועס, תכה על פניו ותזרוק אותו למאחורי הדלת, וכן תפסוק שהכסף שקבל בעד הדברים הגנובים אבוד בשבילו ושירתום את עגלתו ויביא במו ידיו את החפצים לכנסייה. כן עשה. ולאדון השני אמר כי פשוט האיש ואינו מבין מה עולל. ובוה נגמר העניין.

899§

היה איש עשיר ונדיב שאהב כל אדם. היה מזמין אצלו כל נצרך, קבל את האורחים בסבר פנים יפות ולא חסך מפיהם מאכל ומשקה לרוב. והם, באי ביתו, אף הם הצהירו השכם וערב כי יאהבוהו מאד. מה עשה, לקח אווז צלוי עטף אותו בכתונת ושם אותו בארון קטן, הלך בבקר השכם לאוכלים על שולחנו ואמר להם: איכרים שמו לפני ביתי ילד מת, שתהיה להם עילה להתנפל עלי, עוצו לי עצה, מה אעשה? ענו לו כולם כאחד: אין זה מענייננו, אין אנו רוצים לדעת כלום לא עליך ולא על הילד. הלך מהם מתעצב ונכנס לשכנו, אף הוא איש עשיר, אך לא היו ביניהם כל קשר ידידות. ספר לו את אותו סיפור ושאל לעצתו. ענה לו: שכני היקר, נלך שנינו לקצה חלקתך, נכרה בור ונקבור את הגופה ונכסה למעלה ונעשה כל מיני דברים ולא יהיה הדבר ניכר. עשו כן. אלה שהיו אוכלים על שולחנו בלשו אחריהם והלכו לאדוני העיר והלשינו. בא האדון ואנשיו לבית היהודי. שמו אותו באזיקים וחפרו במקום למצוא את הילד. לכשמצאו את האווז השמן שאל האדון לפשר הדבר. ספר לו היהודי את כל הספור ואמר שעשה את הדבר לראות אם באמת יאהבוהו כפי דבריהם ונוכח כי לא כך הוא.

900§

הקיסר התורכי החזיק בארמונו אריה חזק. פעם פרץ האריה החוצה ופצע הרבה אנשים אשר ניסו לתופסו. נודע הדבר לשולטן, קם מכסא מלכותו ואמר לרדוף אחרי האריה. בקשו ממנו לבל יעשה את הדבר פן יעונה לו אסון כי האריה משתולל. אמר השולטן: אם כסא זה שאני יושב עליו אינו מאלוהים, חיים למה לי? ואם בחיר

אלוהים אני, מי ייגע בי לרעה? כשקרב השולטן לאריה כרע לפניו. לקח השולטן את חגורתו ושמה סביב צוואר הארי והביאו הביתה. דבר דומה קרה בבוקרשט, המלך החזיק בגנו צבי אשר רעה בגנו. אני וחברי היינו חודרים לגן ומאכילים את הצבי בלחם ועוד מאכלים עד שהורגל אלינו. אני הייתי קושר לי קרניים למצח והייתי נאבק עמו עד שהורגל להתקיף אנשים זרים ולהרגם. הודיעו למלך, ציווה המלך לירות בו. כשראה הצבי שקמה עליו צרה החל לרוץ ונכנס לתוך הארמון. אמרו למלך להיזהר. המלך ענה כפי שענה השולטן. כשראה הצבי את המלך כרע לפניו ועיניו מלאו דמעות. נכמרו רחמי המלך על הצבי וציווה לשים אותו בגן מוקף חומה ושלם לשומרים שישמרו לבל ייגש אליו איש.

901§

אמרתי לכם שאצלנו הכל שונה מאשר היה משה. הוא הלך במדבר סתם. אך אנחנו הולכים במדבר העמים, ובו האנשים הם נחשים עקרבים ותנינים וכו'. וכן אמרתי לכם שכמו איוון איונוביץ³⁷ לקחת באתי הנה ולא לתת. לכל מקום אשר נלך הם מוכרחים לתת. אחד את ידו יושיט לנו, ואחד את עצמו ייתן. וידוע לכם וכד איהו אסתלק מהם אשתארו כגופא בלא נשמתא³⁸. וכן אמרתי לכם כי משה לא ידע את דרכו של אברהם ואברהם נשאר אצל אל שדי. ואני רציתי שיהיה בכם כוח לפקד על אל שדי עצמו. איך אפשר להתפלל ולבקש את אלוהים ומקומו לא נודע? עלינו ללכת קודם לזה אשר לפני אלוהים, כפי שכתוב במפורש יצא מלפניך משפטנו [תהילים יז: ב] אבל אצל אלוהים בעצמו אף אחד מכאן אינו נמוך, כי כל רע לא ישכון שם. עלינו לחפור את הדבר הנסתר בתוך האדמה, לחפור בידיים, ולא במילים של סרק. ספרתי לכם משל במטפחת אשר המכשף חתך אותה לארבע ונשארה בכל זאת שלמה בידו. אם את זאת תבינו מה טוב, יותר לא אוכל לאמר.

902§

באיוואניה אמרתי לכם כמה וכמה פעמים: כתוב במפורש שור כי יולד [ויקרא כב: כז] ולא כתוב: עגל כי יולד. והרי אין השור נולד מכתחילה? מפני ששכלו של שור כשכלו של עגל. אבל האדם עליו להוסיף שכל בכל פעם, אתם לא הטיתם אוזנכם לדברי. לכן נתתי לכם סימנים ורמזות רמזים שלא תהיו כסוסים וכשוורים ושלא תעשו מעשי אבותיכם כי אם תצאו מעליהם. ותלכו אחרי אל אותו מקום יקר, אשר אליו רציתי להביאכם.

³⁷ שמו של איוון איונוביץ מוזכר גם בסעיף 855.
³⁸ ראו פתיחת אליהו.

903§

כשנסעתי מאיוואניה ללבוב ועברתי את פודהיצה נאספו אחרי הרבה אנשים. אמרתי להם בזה הלשון: הראוני שאני הולך עכשיו לטבילה ואני הרבה אנשים. אם תשמעו אי פעם שהייתי למדן ושאת האנשים אשר אתי מכבדים והם חיים חיי רווחה, תדעו כי השטן הוא אשר מוליכני ולא אלוהי האמת. אך אם תשמעו שאני נתון במצוקה גדולה והאנשים אשר אתי מושפלים ומושלכים ממקום למקום ללא בגד ללבוש וללא לחם לאכול, תדעו שאלוהים הוא אשר בדרכו נלך והוא יוליכנו לעולמי עולמים.

904§

בימים נוראים קוראים לתורה, רצו לקרוא לשופט אחד ולתת לו שלישי. אחזתי בשולחן וצעקתי תקראו לי שלישי לתורה ואפילו הוא גדול ממני ויש לו כתב מנוי חתום על ידי המלך. איני מחשיב את חתימתו של המלך כי כאן אנוכי המלך. הלך חתנו של השופט לחצר האדון להתאונן בפני האדון. לא חיכיתי שיקראו לי והלכתי על דעת עצמי אל אותו אדון. האדון התחיל לרגוז עלי, צעקתי אני עליו: כשבאים שניים לפני השופט שניהם חייבים וזכאים באותה מידה. ואתה צועק עלי ולא הוכחת את אשמתני!! כל הנוכחים מצאו שהצדק אתי. בא אותו שופט ואתו כמה אנשים להעיד. שאלתי מי מכם יש לו דבר עלי? ענו כולם: רק השופט יש לו דבר עליך. אמרתי: אם כן, יצאו כולם. הוציאו את כולם ורק שנינו נשארנו. אמרתי לו: מה יש לך עלי? ענה לי: אתה העלבת אותי ולא נהגת כשורה. אמרתי לו: אם העלבתך לפני היהודים אכבד אותך לפני האדונים. פרסתי מפה על השולחן ומפה אחת שמת עלי ראשי והתחלתי צועק יעמד החכם הגדול המלומד וכו' וכו'. וקראתי כמה פסוקים ואחר כך שרתי את תפלת הקדיש. כולם צחקו ולעגו לו ואני בקשתי סליחה וכך יצאתי ללא עונש והוא חלה מרוב עלבון.

905§

השטנים רעים הם ומעשיהם רעים. אך אלה הנקראים שדים (כלומר השדים היהודים) הם הגוני הרחימאים. יש ביניהם שני מיני שדים: יהודאין ואין להם לא מלך ולא שרים; ושדים נוצרים ולהם גם מלך וגם שרים, איני יכול לשלוח אתכם אליהם כי עדיין אינכם נוצרים.

906§

שני מלכים נלחמו זה בזה, ומנהג הוא כי המלך נשאר בעורף. אחד האלופים אמר למלכו: מצבנו בכי רע ולכן תרשה לי להשתמש בתחבולה, נפרוץ לעורף האויב ונכה בפמליית המלך, נתפוס את המלך והצבא ייבהל וכך נוכל לנצח. המלך הסכים ועשו כן. ובאמת חשב המלך המותקף כי יצאה אליו ואל צבאו הרעה, אסף כמה קצינים וברחו כשהם רכובים על סוסים ליער. האלוף של הצבא העוין רדף אחריהם, אמרו הקצינים: מוטב לנו לרדת מהסוסים ולהטעות את הרודפים. עשו כן, ורצו בכל כוחם לתוך עבי היער עד שהגיעו לבור עמוק ורחב ולא יכלו להמשיך בבריחתם. המלך היה עייף מאד והציע לאחד הקצינים: הנה עץ גדול ויפה, נשב נא בצלו וננוח ואתה הרשה לי לשים את ראשי על ירכך ואישן ואם יעזרני האל ונצא מן מצוקה הזאת אזכור לך את החסד הזה. גם הקצין היה עייף מאד אך הסכים לתמוך במלכו שיוכל לישון, לאחר כמה שעות בקש מאחר שיחליפו. בינתיים נצח צבאו של המלך הישן את האויב ויצאו ליער לבקש את מלכם. כשמצאוהו ישן פחדו להעירו פן יחשוב שצבא האויב הוא. כל האלופים ושאר הקצינים כרעו ברך לפני המלך הישן ובשרו לו את בשורת ניצחונם. כשפתח המלך את עיניו והבין את המצב, אחז באיש אשר נח עליו ראשו וקשרו בסימן כדי שיוכל להכירו ולגמול לו על מעשיו. בא הראשון לפני המלך ואמר: הרי על ירכי נח ראשך כמה וכמה שעות אדוני. אמר המלך: לא אכירך, אני מכיר רק את זה אשר עליו נח ראשי כשהתעוררתי.

907§

כתוב במפורש: כי יום נקם בלבי [ישעיהו סג: ד]. הפסוק הזה ידוע לכל העמים אך איש אינו יודע את פירושו. לא יתקיים אצל עשו אלא אצל אדם. ויום נקם זה לא יצוין בהרג כי אם במילים. בעיר אוקנו אשר בוולושציזנה התגורר יהודי ושמו וולף (זאב) ולו 6 אחים וכולם גיבורי חייל. פעם נסעו לקראת החג לעיר בקוי, כשהגיעו לעיר החלו הסוסים להשתולל, עובדי העיר התנפלו ורצו לגזול את הסוסים של היהודים. האחים הגנו על סוסייהם והרביצו מכות קשות, עד שאדוני העיר לקח אתו כמה חיילים בא בלילה וצר על האכסניה שלהם. וולף החליף את בגדיו בבגדי איכר פשוט כבה את הנרות והכה באדון מכות נמרצות. בתוך המהומה שקמה הצליח לברוח, החליף שוב את בגדיו ונכנס כאילו לתומו לשאול מה קרה? הדליק את הנרות ושאל: מי זה העיז לתקוף את אדוני? ענה האדון: איש פשוט, זה אשר ראיתי, בא והכה בי. הרים אותו היהודי והביאו לארמונו. ולא נודע מי היה המכה.

908§

כשישבתי בכלא בקופצינצה אמרתי לבעל האחווה ולכומר: תשתדלו לאסוף כמה מאות רבנים נגדי 241 בישופים חכמים ומלומדים, וגם 600 אדונים אבירים נאורים ומלומדים למען יתווכחו אתי לפני כל העם. אני אקח ילד בן שבע ואצווה עליו לשאול לפרוש פסוק, ואם ידעו לענות, אתן את ראשי. ועוד אשאלה נא את כל חכמי העולם מדוע שונה טבע מצרים מכל השאר? מדוע אין שם לא רוח ולא גשם ולא ברד ורק נהר נילוס יוצא על גדותיו ומשקה את השדות. אין איש שידע לענות על כך ורק לי לבדי נתנה התשובה. ועוד עמי שאלות הרבה ששום איש לא יוכל עליהן. כי כאשר אומרים ומודיעים, יודעים; וכאשר נותנים, יש; ולהפך כשאין אומרים ואין מודיעים, אינם יודעים; וכשאין נותנים, אין.

909§

תראו עכשיו העולם כולו שונא אותנו, אפילו לדבר עמנו ממאנים וכל זה בגלל גודל שפלותנו. כאשר שקדתי לנתוש ולנתוץ וכו' וכו' כן אשקוד לבנות ולנטוע [ירמיהו לא: כז]. יבואו שרים גדולים וישתוקקו לדבר עמנו להיות במחיצתנו או לפחות בקרבתה.

910§

בקרב אלך למקום מסוים. אתם לא תראו ורק תשמעו. ומשם אמשיד ללכת למקום צר ושם בעלי תשובה יעמדו.

911§

רב אחד שמח שמחה גדולה ב23 יום לאוקטובר ביום האחרון לקריאת תורתם. בא שוחט והתחיל לקפץ ולשמח. שאל אותו הרבי מפני מה תשמח, אני קראתי במשך שנה שלמה בתורה וגמרת, ואתה מפני איזו סיבה תשמח? ענה לו השוחט: אתה תשמח מפני שגמרת ואני שמח מפני שכלל לא התחלתי.

912§

היו בפולין שני מושלי מחוז. אחד היה עשיר גדול ולו בת יפה, השני לא היה עשיר אבל ממשפחה עתיקה ולו בן. הבן התאהב בבת המושל העשיר ויאהבו זה את זה מאד. העשיר לא רצה לתת את בתו לעלם ההוא כי נזדמן לו חתן עשיר כמוהו. אבי העלם הזעיק אדונים וביקשם שישתדלו למען הזיווג בין השניים כי רבה אהבתם ההדדית. בזמן הקרנבל התאספו האדונים אצל אותו מושל עשיר - עוד לפני כן שחדו את הכומר הזקן אשר שרת אצל אותו מושל שיתרחק לזמן מה מהמקום כהונתו,

והביאו במקומו כומר צעיר חסר כל ניסיון - אכלו ושתו לרוב בזמן הקרנבל והשקו גם את בעל הבית, את אבי העלמה ואת אמה, עד שהשתכרו. החלו האדונים לועגים לכומר הצעיר ואמרו לעשיר: הכומר שלך מה הוא שווה? אפילו לסדר נישואין לא יוכל. הכומר חזר והצהיר שכן יודע הוא את מלאכתו אם כי לא רכש עדיין כל ניסיון. ננסה, אמרו האדונים, ופתו את מארחם לצוות עליו סידור נישואים. את מי אביא בברית נשואים? שאל הכומר. פתו האדונים את העשיר שינסה אותו בפקדו להשיא את בתו לאותו עלם. סרב הכומר עד שבעליו השיכור רעם עליו בקולו: אני פוקד עליך שתשיא אותם! ניגש הכומר לזוג אשר גם הם עשו את עצמם מסרבים להינשא עד שהכה האב את בתו והכריחה להינשא. ברך אותם האב וברכה אותם האם. הכול בדיוק לפי המנהג והחתונה התקיימה לפני עדים. אחרי הנישואים נפלו הצעירים לרגלי הוריהם להודות, ופתאום התפכח האב וצעק: לעולם לא ארשה ברית זו, עשיתי את זה רק כדי לנסות את הכומר. גם אנחנו לא רצינו ואתה אבא הכרחת אותנו להתחתן לפני כל האדונים. לא היה לו מענה וברך אותם בשניה. כן קורה שנחוץ לפעמים להשתמש בתחבולה.

913§

מנהג הוא אצל היהודים לחפוף את ראשי הילדים לקראת שבת ואומרים להם שאם יסרבו להתרחץ יעשו הכנים חבל ויובילו אותם לנהר. כשאמרה לי זאת פעם אמי אספתי בשבת כמה נערים והלכתי לרחוץ בפרוט. כשנדע לאמי רצה בצעקה אל אבי: למען השם! הנער הלך לרחוץ בשבת! אמר לה אבי: הרי אמרתי לך כמה וכמה פעמים לא לספר לו ספורים כאלה כי הרי תדעי איזה תכשיט הוא. אחר כך שאל אותי אם שחיתי. לא, ענית, רק בשכיבה על הגב שחיתי. אם כך, אמר, אין בכך עברה.

914§

מה פרוש: ובא לשפוט את הר עשו? [עובדיה א: כא] וכי נשמע כזאת ששופטים הר? הר זה יבוא לקראתי, הר זה יפתח לפני.

915§

חלום האדון ב18 לאוגוסט בשנת 84. חלמתי ואני רועה חזיר קטן והולך אחריו במקל. הכיתי בו להכניסו לתוך שדרה חשוכה מאד. נסה להתחמק כמה פעמים ולהיכנס לשדרה מוארת. הרבצתי בו במקל. החזיר צרח ולא רצה להיכנס, לקחתי

עץ שמכניסים בו מצות בתנור והיכיתי בו להכריחו להיכנס לשדרה האפלה והוא הקים רעש וצרחות.

916§

כתוב אצל משה, שתצא מכה לעולם שאינה כתובה בתורה. מכאן שתהיה מכה חדשה למען ייראו ולא יחטאו.

917§

ידוע שהקליפה קודמת לפרי. בעצמכם תראו שקוראים לה הבתולה הנצחית. אומרים עליה כי היא הנה מלכת השמים. לפניו יכרעו וישתחוו. אומרים עליה כי היא היא המושיעה. בהתחלה היא היתה סובלת ביחד אתו ולא היה לה מקום מנוחה. נדדה אתו וברחה אתו למצרים. היא היא אשר מקדימה את הפרי אשר עומד לצאת לעולם ואשר לפניו יכרעו כל מלכי ארץ.

918§

אצל חנה כתוב: ויחשבה עלי לשיכורה, ותאמר לא אדוני אשה קשת רוח אנוכי ויין ושכר לא שתיתי. ויען עלי ויאמר: לכי לשלום ואלוהי ישראל יתן את שאלתך אשר שאלת מעמו [שמואל א' א: יג-יז]. אני אומר לכם כי שכרותכם גרמה לכך. אתם אומרים כי שכורים אתם ולא מיין כי אם קשי רוח אנחנו, לכן ישמע אלוהים את בקשתכם ויתן את שאלתכם.

919§

איך עלה על לבכם לשאול אותי לאותו דבר בעוד אני נתון בבית הכלא?

920§

רואה כוכבים גילה פעם למלך שנשקפת סכנה לבנותיו, האחת בת 7 והשניה בת 15 שנה, באם תשארנה בין אנשים ושעליו לשלחן לעבי היער. עשה המלך כן ושלח עמן את עבדו הנאמן וגם נערות לשרת הביאו איתן ליער. 4 מילין מהמקום ההוא התגורר נסיך ושמו פולסק. היה לנסיך גן יפה אשר הביא אליו מים מ12 נהרות ונטע בו עצים יפים לרוב. מדי קיץ היה הנסיך מבלה את חופשתו באותו גן. פעם כשהעמיק להיכנס לעבי היער ראה פתאום עלמה והתאהב בה מיד ורצה לשאתה לאשה. אמרה לו: אתה נסיך מבית המלכות ואני פשוטה, תאהב אותי למשך כמה חודשים ואז תגרשני. הבטיח לה אהבת תמיד. הביאה אותו הנערה אל חדריה אשר

מתחת לאדמה וספרה לשומרה את כל הדברים האלה. גילה לה שאף היא בת מלך.
רצתה להינשא לו. עבד המלך פחד להמרות את פי אדוניו וברח אתה ליער. אחרי
הרבה מאמצים מצא אותה הנסיך פולסק ונשא אותה לאשה. תשימו לב: אותו נסיך
הכיר בדמותה של נערה פשוטה בת מלך. ואתם אשר מזרע האבות הנכם, איך לא
הגיד לכם לבכם ואיך לא הכרתם אותו?

921§

מהו זה אשר כתוב שירוממוהו בקהל עמים רבים והרחוקים ישמעו ויבואו?

922§

אני אומר לכם את הכל ואיני אומר לכם כלום. איני אומר לכם כלום ואני אומר לכם
הכל. כי לא תבינו את אשר אדבר עמכם. בנקלה שבדיבורים שנראה לכם כדבר הבל,
חכמה רבה טמונה שם, אך טרם ניתן לכם לב להבין ולדעת. הכל מוכן למען תדעו
ותבינו. אמרתם שברצונכם לעבוד את אלוהים, אךן אגלה לכם כי אני עצמי, טרם
עבדתי את אלוהים, רק עמלי ויגיעתי הם למען אמצא את הדרך אל אלוהים וזה
אשר נקרא לעבוד את אלוהים.

923§

14 לאוגוסט 84 באו שני אדונים להזמין את האדון ואת הגבירה (כבודה)
למחיצתם. אמר האדון בזו הלשון: קול קורא במדבר העמים שאבוא עמם בקהלם.
אף על פי שהשפלה היא כלפי עלי להלל את אלוהים על החסד שעשה עמדי כי אתם
מיאנתם ללכת אחרי. כי אני נטבלתי ואתם הנכם עדיין יהודים. ועוד עליכם להיטבל
פעם כך שתהיו שלמים ולא כפי שהייתם קודם.

924§

אני משתדל והולך להרים דבר אשר כל העולם מאס בו. אמרתי לכם על הפסוק:
וייצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, משמעו שעוד לא הלך ורק רצה ללכת, אבל אני
רוצה ללכת לחרן. וזה מה שאומרים אצלכם כשיוצא צדיק מן העיר: יצא משם פנה
הודה, פנה זיוה, פנה הדרה של העיר. והיה עליכם להבין מתוך זה שבצאתנו מבאר
שבע, פנה ממנה כל הודה. כפי שכתוב אצלכם במדרש שיעקב יצא מהשם ישראל
ונכנס לתוך גבולות אחרים, כן גם כאן.

925§

איך יכולתם לדרוש ממני שאגלה לכם דבר והרי קראתם על דודו של שאול אשר אמר לשאול: הגידה נא לי מה אמר לכם שמואל? ויאמר שאול אל דודו: הגד הגיד לי כי נמצאו האתונות. ואת דבר המלוכה לא אמר לו אשר אמר שמואל. ואם אפילו ידע והבין הדוד, כי שמואל אמר לפניו דברים נסתרים, לא הפציר בו לגלותם, כי סייג לחכמה שתיקה וטובה השתיקה מכל. לכן אהב את דודו (גיסו) ואת בנו אבנר שם על הצבא. ומדוע לא למדתם לקח מכאן? ומכל תורתכם לא למדתם כיצד לנהוג?

926§

איכה לא הבינותם שאי אפשר להגיע לאלוהי אמת אלא אם כן התחבר האדם קודם בעמים, כי הם באים לפני הדבר (מקדימים לפני הדבר)? כפי שכתוב: על עדרי חבריך [שיר השירים א: ז] אלה הם העמים ורק אחר כך לדבר האחר.

927§

גנב בא לעיר בזמן חתונה יהודית, לבש בגדים יפים והלך לחתונה, הושיבו אותו בראש השולחן כיאה לאורח מרחוק. ראה הגנב את אחד היהודים הנכבדים והנה הוא מעלים סכינים מהשולחן, זורק אותם על הרצפה, ואחר כך שם אותם בכיסו. הגנב שלנו אחז באותו יהודי ואמר: עכשיו נלך לרב, יש לי טענה אליך, והיא שאתה גוזל את פרנסתי. אמר לו: איזו פרנסה? אמר לו: אני גנב הנני, ואתה גנבת את הסכינים במקומי. נסתממו טענותיו.

928§

אמרתי לכם באיוואניה: כה אמר המלך שלמה: הכל הבל מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש [קהלת א: ב-ג]. כן אמר שלמה ואני אומר: יגעתי מצאתי. אני אומר לכם: כשאדם משתדל ונשמע לכל מצוותי, יגיע לכוח גדול, אשר לא אבותנו ולא אבות אבותנו השיגו שכמותו.

929§

אמרתי לכם כמה פעמים: כי יום נקם בלבי. מדוע לא השתדלתם להבין את דברי? כי אותו יום נקם לא יבוא עד שלא אכנס אני לתוך לב כל הלבבות.

930§

לא היה בדעתי ללכת לתוך האסמבלום אשר נרשמו למעלה אשר מהווה השפלה בשבילי. אך תהילה לאל גם על כך. אך משם אמשיך ללכת, הלאה ועוד הלאה הלוך ועלה עד אשר ימלוך לעולמי עולמים. כפי שכתוב אצלכם על המשיח שעליו לבוא עד לתהום תחתיות.

931§

אני נוהג לטעום בעצמי את כל המאכלים עד שיצאו משובחים. כשצויתי פעם על הטבח להכין למעני מרק הזהרתי אותו שלא יסיר עיניו מהסיר ואפילו ימנע מלחשוב על משהו אחר. כשהופעתי במפתיע ולא מצאתיו על משמרתו, הריקותי את סיר המרק על הרצפה. כן גם אתכם, כשאינכם רוצים לשמוע לדברי, אשר צויתי עליכם, ועכשיו מה אעשה בכם?

932§

ידוע כי מלכות הארץ מתנהלת לפי המתכונת של מלכות שמים. הראיתם שאחד השרים יקנה לו שליטה ללא ידיעת המלך? הרי זה לא יתכן אלא אם כן ממנה אותו המלך ונותן לו סמכות. ורק אז יכול לעשות כטוב בעיניו. ואתם השתלטתם בלי ידיעתי ומה יצא מזה? הכל הבל ורעות רוח.

933§

בבוקרשט שברה שפחה כד חלב, אמר לה שלמה שגיא נהור: אל תדאגי. אסף את השברים קשר אותם בחוט שם בפנים נר ואמר שהאדים יאחו את השברים ואחר כך שר: *ich bin ein broch und du hast ein loch und wir werden machen nach.* ואמר לה לשיר: *du bist broch und ich habe ein loch und wir werden machen nach..*

934§

היה מלך חכם מכל חכמי עולם, ובגלל חכמתו הגדולה חשבו אותו לאלוהות. הרבה מבני ארצו למדו מפיו ורבים סרבו ללמוד כי היו קשי לב ועשירים. רחק אותו מלך מארצו והתיישב בארץ אחרת. התאספו 36 חכמים ואמרו: הבה ננסה אותו ונראה אם שלמה היא חכמתו ורק אז נודה כי הוא גדול החכמים. לאותו מלך שתי בנות ובן אחד. מהבנות לא שבע נחת משום השערוריות שגרמו להם. אך בנו יחידו הבטיח לגדול ולהיות מקור שמחה לאביו. אותו בן יצא למלחמה. באו החכמים לפני המלך ובשרו לו שמועה ששמעו כאילו בנו היחיד של מלך מסוים נספה במלחמה, שאל המלך: האם שמו כך וכך וקרא בשם בנו, אמרו: נכון עכשיו נזכרנו. החל המלך

לבכות ולצעוק: אלי אלי מפני מה גרמת לי ככה? אמרו החכמים איש אל רעהו וכי לזה חכם יקרא. אם אין לו העקביות לשאת את מה שהטיל עליו אלוהים? תשימו לב כמה גדולה מידת העקביות ועד היכן היא מגיעה.

935§

ראש העיר של בוקרשט היה חכם מאד. כשבאו לפניו שני בעלי דין החל צועק עליהם בכעס וברוגז. זה אשר נבהל מצעקותיו נמצא שעניינו אינו צודק. גם אני באתי פעם לפניו באיזה עניין החל צועק עלי כדרכו התחלתי גם אני צועק בקול עוד יותר רם עד שהגיעו צעקותיי לחצר המלך. שאל אותי מדוע אצעק? ענית לי: אני צודק ומעשי טובים ואיני מפחד לא מפניך ולא מפני אלוהים. החל לצחוק ולשוחח אתי בנחת.

936§

בבוקרשט היה יהודי ושמו נשה, הגון מאד, ולו 9 ילדים פעם הרוויח 100 קייס נתמלא גאוה הלך למי שהלך ובקש שיתנו לו שררה. קנה בגדי פאר אשר עלו כמה מאות לבים. אני חיבבתיו מאד וצר היה לי שעשה איולת כזאת. מה עשיתי? שמעתי שראש השוטרים נוהג לעבור ברחובות ולראות אם נקיים המה. כי הוטל על כל בעלי הבתים לדאוג לניקיון חצרם והרחוב הגובל בביתם. לכל בית היה מי ששמר על ניקיונו. פתיתי את השומר של ידידי לבל ינקה את החלקה ואני ישבתי ושוחחתי עמו עד שבא השוטר אשר שאל למה מלוכלך כאן? ענית: האיש הוא פקיד ממשלה ולכן אינו מנקה עוד. ציווה להשכיבו ולהצליף לו. אני בעצמי הורדתי את מכנסיו כדי שיקבל את המכות על גופו הערום. צעק מאד מכאב עד שהשוטר חזר להכותו שוב. ספרתו לו שיש לו הרבה ילדים והוא הרוויח כמה קייס וכבר חשקה נפשו בשררה. רצה השוטר להכותו שוב, התחננתי לפניו והניח לו. הבאתי יחף לביתו, למחרת התפטר ממשרתו ואמר לאנשים: טוב עשה ידידי יעקב שגרם לכך, אני יודע כי רק מאהבתו אותי עשה מה שעשה.

937§

שלמה שגיא נהור חתך פעם מקל בסכין, והיה יום שבת. שאלו אותו: מפני מה אתה מפר את חוק השבת? ענה: אני ידוע כי בסופו של דבר יפרו את כל החוקים אך לא אדע אם אזכה לחיות עד אז. לכן אני מקדים לשבור אותם בחיי. כן גם אתם עשיתם לפני הזמן.

938§

כשישב יוסף בבית הכלא מצא חן בעיני הממונה על בית הסוהר, כל השרים אהבוהו, וכן יכלה אשת פוטיפר לשחררו מהכלא, אך הוא ידע כי מאלוהים הוא, ולכן החזיק מעמד 13 שנה עד שהגיע הזמן והמלך שלח אחריו.

939§

איך זה רציתים להתהלך אצל עשו ואצל אדום, לבדכם בלי מנהיג? הרי היטב תדעו שיעקב הלך אל עשו ולא גמר כי התחגר (החל לצלוע) והיה צריך לרדת עם בניו למצרים. וזה אשר כתוב כי נאבק עם אלוהים ואנשים ויכול להם, רומז לזמן הזה. יהיה כאן ניצחון אך לא בגלל מה שהיה פעם. כן גם אצל משה, הוא רצה לעבור את אדום ואמר: לא נתגרה בכס לא נאנוס את בתולותכם רק נעבור בדרך המלך. ואם מימך נשתה אני ומקני ונתתי מחירם. רק אין דבר ברגלי אעבורה [דברים ב: כח], ויען מלך אדום לא תעבור כי בחרבי אצא לקראתך וכן כתוב: ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה ולא כל שכן אצל שרי אדום. ואצל ירמיהו כתוב שפסה האמונה ואתם שוחחתם ביניכם שהכוונה לצלב ואנחנו את אבדתנו באנו לבקש. ובודאי לא אצלכם השפלים אחפשה, ושמעתי ממנה את המשל על האיכר אשר שחק עם נחשים וכשירק לעיניו של משהו מיד נפגע ברעל עד שלא ציווה האדון להוציאו וכו' וכו'.

איך תעזו ללכת לבדכם ולא תדעו מה לעשות? זאת אגיד לכם: לו שלמים הייתם, הייתם מנסקים את האדמה ונותנים תודה לאלוהי אמת על אשר זכיתם להיכלל בין אלה ההולכים אל עשו ואל אדום.

940§

כתוב: דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל [במדבר כד: יז] חשבתי שאתם הנכם אותו שבט. אגיד לכם: הכל ייהרס רק אותו כוכב יעלה ויעלה ולעולם לא יוסיף לרדת.

941§

כשפנה אברהם ימינה, הלך מיד למלכים כי המלכים הם בימין ואתם הלכתם לפשוטי העם והם בשמאל. ואיך יכולתי לשלוח אתכם למלכים?

דברי האדון - חלק 4

942§

פעם התנפלו עלי 11 שודדים התחננתי לפניהם : אתן לכם כל אשר לי, רק את חיי אל תיקחו כי עול ימים אנוכי. אך המנהיג שלהם לא ידע רחמים. נתתי מכה בפרצופו, נפל מהסוס. 5 מהם הרגתי והשאר ברחו.

943§

בנעורי היה אבי סוחר באגוזים אשר נקראו אגוזי עכברים. בא יהודי מפולין קנה את האגוזים בשקים אך השאיר אותם על מנת לבוא לאספם לפני פסח. אני וחברי היינו לוקחים מהאגוזים יום ויום וכשבא היהודי לא נשאר כמעט כלום. שאלו ההורים : יעקב לאן נעלמו האגוזים מלמעלה? עניתי הרי הם נקראים אגוזי עכברים, בודאי באו העכברים והחזירו אותם לעצמם.

944§

שמעתי מפי יהודי ושמו יששכר שקרא בספר שירש מאבותיו, כפי שהיתה יציאת מצרים כן אעשה נסים וכו' וכו'. ופרוש הדבר : כפי שבזמנו של משה הפך המקל לנחוש והנחש למקל, גם באחרית הימים כשילכו אחרי רועם ומנהיגם, הוא ישעין את ידו עליהם (על האנשים ההולכים אחריו) כמו שאדם נשען על מקלו, אחר כך יהפכו לנחש ורק אחר כך יהפכו למקל. כשיבוא רצוני, כי בידי הוא.

945§

יציאתי לדרך, השמש שלחה בי את קרניה היוקדות. עייפתי מאד לא מצאתי מקום לפוש ומעדתי מרוב עלפון. פתאום ראיתי עץ ענף הנותן את צלו ופרותיו נושרים לארץ ועל יד העץ מעין מים חיים. ניגשתי לעץ רוויתי ממימי המעיין ושכבתי בצלו. כשקמתי אמרתי לעץ : במה אברכך? לברכך שירבו ענפך? הרי רבים הם. לאחל לך שימתק פריך ויעלה את ריחו ניחוח? הרי מתוק הוא כבר וריחו נפלא. לברכך במעין מים חיים? הרי נתן לך מבראשית. לא אוכל לברכך אלא בזה שכל יגעני דרך ינוח בצלך וישאו ברכה ותודה לאלוהים על שיצר אותך. כל מי שחפץ לדבר באלוהי אמת, מחויב להיות תמים בכל מעשיו ללא חסרון למען יוכלו כלם לחסות בצלו.

946§

שמעתי מר' יששכר אשר קרא בספרים עתיקים על השורש הגדול של עשו, וסיפר על כך בהתפלאות גדולה. ר' מרדכי נבהל מאד לשמע הדברים, אך אני שמחתי כי ידעתי ואדע שורשם, שאצלכם ספר התורה קדוש וארון הברית קדוש וכן קדוש הבית אשר ארון הברית נמצא בו, כן גם כאן: כל מי שיזכה לראות את עשו - כי מזמן בריאת העולם, שום איש לא ראה עוד את עשו - כל מי שיראהו יחיה לעולם. אמר לכם אפילו בהמות שתהיינה ראויות לעבור על יד חצרו של עשו, יחיו לעולמים.

947§

כתוב שיעקב ירד מצרימה עם כל ביתו, כשם שהיה כך אז לא כל שכן כשנבוא לעשו ולאדום. תנחשו מי בא עמנו. לו הייתם שלמים בזמן חגורכם חרבות, הייתם צריכים לנשק ערב ובקר, כי כתוב במפורש חרב לה'.

948§

כתוב: אדם ובהמה תושיע כשם כשאדם הוא כבהמה ומשים את עצמו כאדם, נאמר עליו הפסוק: אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך, משם אורידך נאום ה' [עובדיה א: ד]. אך כאשר האדם הוא אדם ומשים את עצמו כבהמה, אז אלוהים בעצמו ירוממנו כפי שכתוב: להחיות רוח שפלים [ישעיהו נז: טו].

949§

היה בחצרו של המלך ין בויסקי לץ ושמו ווסילובסקי. פעם שלח על ידו המלך פרות למלכה, ישב ואכלם. כשנודע למלך קרא ללץ ונתן לו פתק למסור לסיס, ובפתק ציווה מלך לסייס להכות את המוכ"ז כמה וכמה מכות בשוטו. נחש הלץ ומסר את הפתק לחדרן למוסרו לסייס. כשהוכה החדרן הלך להתלונן לפני המלך. המלך צחק ואת החדרן פצה במתנות. כשהתחתן הלץ רצתה המלכה לראות את הכלה, אמר לה: אשתי חרשת ואבקשך להגביה קולך, בא הביתה ואמר לאשתו: המלכה חרשת ולכן עליך לדבר אליה בקול רם. התחילו שתי הנשים לשוחח בקולי קולות הגיעו הצעקות לאוזני המלך הבין וצחק.

950§

כפי שעמדתם לפני אז ודרשתם שאנהג כרצונכם ואשגר אנשים בשמי, כן עליכם לנהוג עכשיו כרצוני.

951§

ספור על מנהגי שושבינים בחתונות בוולכיה ומעשה שהיה בחתונה כזאת.

952§

שוחט מצא פעם בכיס מרתו של שור אבן בעלת סגולות מיוחדות. כששמים אבן כזאת בפה היא מתחילה לגדול. לקחתי את האבן ושמתייה בפיחו של נער. קשרתי את ידיו, האבן גדלה בפיו לממדים עצומים ונחוץ היה לחתוך את פיו כדי להוציאה.

953§

היתה בחורה שהיתה מוציאה נפיחות בלי הרף והפיצה ריח רע ובגלל זה איש לא רצה בה. בא אדם ואמר לאביה: רוצה שארפא אותה ממידה מגונה זו? תשלם לי יפה. מסכים. אמר לאביה: הגד לה אם כן כי אחיך אני ודודה כדי כשתקבל אותי יפה. בא איפה אותו דוד מדומה ואמר לה: ילדתי נחוץ שתאספי בשבילי במשך 6 שבועות כמה אלפי נפיחות. שאלה אותו היכן ובאיזה מקום לאספן? קבע לה חדר ושם בו כלי כדי שתוכל לאסוף בו את הנפיחות. הנערה השתדלה אך בכל פעם שהיתה עוברת מחדר לחדר לא יכלה להתאפק ואבדה אותן בדרך. כעבור כמה שבועות בא הדוד ושאל לתוצאות. אמרה לו: אספתי אך מעטות מאד כי את רובן אבדתי בדרך. בקש שוב: תעשי זאת למען אהבתך אותי, כי נחוצות הן לי מאד. התחילה להתאפק עוד יותר עד שחדלה. כן גם אתכם, אתם הוצאתם כל יום בלי סוף עכשיו עלי לעבוד קשה כדי לגאול אתכם (מחסרונותיכם) ממידותיכם הרעות שתחדלו כבר מהמצוות שלכם אשר משולות לאותן נפיחות כי כאן משא דומא.

954§

מלך אחד לקח בהזדקנו אשה שניה. מאשתו הראשונה היה לו בן יורש העצר המיועד. פעם לקח אותו לחדר מיוחד ואמר לו: אראה לך משהו אך ראה הזהרתיך: כל מה שתראה, אל תגיב, אל תדבר ואף פעם אל תספר על כך. אם תשמע בקולי תראה בעיניך כי שמור לך כסא המלכות ואתה עתיד למלוך במקומי, הבטיח לו. עשה סביבו מעגל והנה הופיעו שדים. הבן לא פחד ולא רעד. אחר כך הופיעו לצים ועשו כל מיני לצנות, הוא נשאר דומם ולא צחק למראה עיניו. כל פעם הופיעו דברים ועניינים אחרים והוא לא הגיב. לבסוף החלו לעבור על פניו מלכים, הורידו את כובעיהם והשתחוו לפניו. אמר לו המלך אביו: מכיוון ששמעת בקולי הרי תראה בעיניך כי נכון לך כסא המלכות. כן צויתי עליכם את משא הדומא רק אחרי תלכו ובעיניכם תראו.

955§

רציתי להביא אתכם למקום, כדי שאתם תהיו המכריזים של הדבר אשר העולם כולו שם בו את יתו. וזאת היא הבתולה אשר מראשית העולם, כולם רוצים להיכנס תחת כנפיה. ואתם הייתם יכולים להיות המבשרים: גילי מאד בת ציון כי הנה מלכך בא אליך. ואפילו מלך לא היה יכול לקרב אליה בלעדיכם אתם בעצם ידיכם הייתם מובילים אליה. ולפי שהיתם מבשרים לה את הבשורה, היו מלבישים אתכם בדבר. ולו היו אותו מלך ואותו צדיק, רואים את אותו הלבוש עליכם היו מתפלאים, כי לבוש זה הוא בלתי ידעו אפילו להם. לו הייתם באים אליה באותו לבוש היתה מחייבת והיה מתקיים הפסוק: ואם על בנים שמחה. וכי תוכלו להעלות על הדעת את הדברים שהיתה מדברת עמכם! הייתם יודעים כי נבחרתם לשרת את האלוהים לעולם ועד. אבל עכשיו נפלתם כי כוחות עוללו זאת והפריעו והכשילו כל זאת. כידוע לכם ניגשים לדבר כזה כפי שכבר כתוב אצל מרדכי. בלבוש שק אי אפשר לגשת לפני המלך ואתם תראו ותשמעו מה שיראה וישמע העולם כולו. ואמרתי לכם כי עיקר השורש נשאר באדמה ומשם יתחיל העולם לצמוח. אני אחגור חרב ולכם לא אוכל לתת חרבות, עד שלא ירחם אלוהים עליכם ויצווני לתת לכם חרבות. ועוד אומר לכם: בלעדי לא יכול איש לקרב ולא להיכנס לפני אלוהים. אכניס אל כל מי שארצה להכניסו ומי שלא ארצה בו, לא ייכנס. את אותם הדברים אמר האדון בפולין בשנת 1756. ועוד הוסיף: אני הוא השוער האלוהי, ואם לא ארצה להכניס מישהו לאלוהים, אפילו ירצה בו אלוהים, אזרקו 400 פרסות. וכל מי אשר ארצה בו ואבחר בו, אפילו שלא לרצונו של אלוהים, איחל את פניו ואתחנן עד אשר יכניסו.

956§

פעם ניגש אלי שלמה שגיא נהור והחל לוחש לאוזני כאילו דברי רוגז. למחרת בא ואמר: אתמול רבנו, והיום נתפייס.

957§

איני רוצה שיהיו לי ילדים בני אדם, כי הוא עבר עברה ולא נשמע, אלא בני אברהם אשר הלך בדרכי השם. ניסיונו הראשון היה: לך לך מארצך ומבית אביך. כאשר הלך כמה פרסות התנפלו עליו קרוביו וגזלו את כל רכושו וכל מה שלקח איתו לדרך. וכך נותרו שניהם הוא ושרה יחפים וערומים ויבכו. כשסרו למקום ונתנו להם אוכל, הודו לאלוהים, וכשלא נתנו להם קבלו זאת באהבה. בלכתם סרו אל קרוב אחד אשר הכירם ושלח אותם על עגלה עם סוסים מרחק מה. ומשם נעזרו גם כן עד שהגיעו למקומם. ומכיוון שידע את ייסורי עוברי האורח ומצוקתם היה אחר כך

ביתו פתוח לפני כל הלך ללון בו.³⁹ ולכן אמר לאשתו: הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את. כי כל משך הדרך היא היתה כל כך עייפה שלא ניכר יופיה, אבל יחד עם זה נשמר יופיה. לכן אמר את הפסוק. ובכן תבינו כי ראשית ישועתו באה ממלכים.

958§

הרי שמעתם מפי עוד בשנת 1756 שהנני שוערו של אלוהים. וכשהגעתי לאיוואניה בשנת 59 אמרתי שאראה לכם את אלוהים. מכאן היה עליכם להבין שלי הכוח ולי השלטון ושאלוהים בחר בי. לכן צריך היה להיאחז בי חזק ולהישמע לי בכל. אני אומר לכם, כשם שאמרתי לכם בשנת 57 כשחזרתי מרוהטין לדזורדוב: אינכם רוצים ללכת אחרי, יבוא זמן שתספרו את צעדי ותבקשו את כפות רגלי, וכך היה. כן אומר לכם עכשיו תהיו מחפשים את צעדי ומנשקים את כפות רגלי בכל אשר אלך.

959§

איך היה יכול לעלות על דעתכם לאמר לי יהיה אשר יהיה? וכי בידי הוא? הרי קראתם בדברי ימי המלך כרש, כי עוד קודם היולדו נבאו האצטגנינים שילחם במלחמות גדולות ויכבוש את כל העולם? כשגדל קמו עליו כל המעצמות כדי להשמידו מהעולם. אפילו סבו ודודו אשר כה הרבה עשה למענם וסיכן את חיו להצלתם בזמן מלחמה, קמו עליו לאבדו וישימוהו באזיקים. ולא כל שכן אותו דבר חדש אשר עומד לצאת לעולם? כפי שכתוב: עליו יקפצו מלכים פיהם [ישעיהו נב:טו]. התעריכו אל נכונה כמה מתנגדים יקומו עלינו? אלוהים עצמו יושיענו.

960§

היה מלך אשר התאהב בגברת. המלכה נפגעה מאד. פעם יצא המלך לסיור בארצו, התייעצה המלכה באחד השרים מה עליה לעשות. אמר לה אני מכיר תלין אחד הוא יפה תואר חסון ומלומד נזמין אותו הנה ונאמר כי הוא אציל, עשו כן. אותה עלמה אהובת המלך התאהבה בו וכעבור זמן נכנסו בברית נשואים. החתן תלה למרשות מיטתם את החרב שבה היה עורף את הראשים. שאלה אשתו לפשר הדבר, ספר לה, היתה אומללה מאד. כשחזר מהלך ושמע מה עוללו לאהובתו, רחם עליה אך לא היה נאה לו להתקרב אליה. כן גם אתכם, אף כי אהבתיכם איני יכול להתקרב אליכם. אני מאחל לכם כל טוב שבעולם, אך לא אוכל שתהיו בביתי או תאכלו על שולחני. לא אוכל לקבל אתכם עד שלא יבואו היהודים ואתם יחד אתם תעברו למעמד de noviter > ואז יעשה בכם אלוהים כפי שיראה לו.

³⁹ הסיפור הוא מדמיונו של פרנק ואין לו מקור באגדה (הערה של גרשום שלום).

961§

תיזהרו בכל מה שאצווה עליכם לבל תעברו חלילה על שום דבר. לכן רצוני שילדיכם, הבנות והבנים לא יתחתנו ביניהם אלא יחכו עד בוא היהודים ויתחתנו בהם. זה יתרחש כפי שזה יתרחש ותלכו אתם ל Das ורק אז תהיו תחת כנפי ואוכל לאמר: עד עכשיו הייתם מה שהייתם ומכאן והלאה תכסו בצלי ולשטן לא יהיה פתחון פה עליכם. בינינו תוכלו לחגור חרב ולא תחתו ולא תדאגו כי אוכל להרימכם למקום אשר ארצה.

962§

איני יכול לתאר לכם איזה בלבול שורר בעולם. כפי שאתם רואים את עצמכם והנה שכלכם מבולבל וכן יתבלבלו במחשבותיכם כל המלכים, ובי בעם הארץ בחרו וזרקוני ביניהם כפי שכתוב במפורש: עליו יקפצו מלכים פיהם [ישעיהו נב: טו].

963§

אתם רשאים לשאול אותי על כל הדברים שנוגעים לכם. אך ישאל נא אחד מכם, כי אם זר הוא השואל, אצטרך לענות לפי רצונו ולא לפי רצוני.

964§

רציתי ללכת אתכם לאורך ולרוחב בצורת הצלב ל4 קצוות הארץ. משם היינו נכנסים בבת אחת לדת אשר עומד מן הצד. וזהו האח הגדול שהוא מלך המלכים. היינו יכולים להגיע להסכם אני והוא איך עלינו ללכת למקום אחר. עכשיו כל אחיו הם במצוקה וכועסים עליכם וכן האחיות על האחיות ויותר מכל המלכה שבא שהיא בת שבע והיא כבר טעמה את טעם העולם אצל שלמה.

965§

שני הגדולים אשר התווכחו ביניהם אחד אמר שיבוא ואראנו והשני אמר: שיבוא ולא אראנו. הסיבה לכך היא כפי שכתוב אצלכם: ונהפכו כל פניו לירקון [ירמיהו ל: ו] וזה אשר כל העצמה עמו, ידיו כבולות וזה אשר כתוב בירמיהו: למה תהיה כגבור ולא יוכל להושיע? [ירמיהו יד: ט] וזה היו אומרים אצלכם כמה פעמים. שם דברים אמורים במלך אחד, וכאן בכל מלכי עולם. ואני רציתי להשליך אתכם לתוך אותו

מקום אשר שם הגבורה של כל מלכי עולם וזהו הכה וזה ואשר אמרו לאברהם : כה יהיה זרעך [בראשית טו :ה] כלומר בשפל המדרגה ומקום קשה מאד. ואני הייתי נכנס אתכם לאותו מקום אך לא הייתי מסכים לצאת עד אשר תורשו גם אתם לצאת אתי. כי הייתי אומר : אלה אחי הם ולא אזוז מכאן עד אשר לא יצאו גם הם אתי.

966§

קניתי פעם אבן בזול מאד. היה לה ברק חזק עטפתי אותה בבד ושמתי באש, הבריקה עוד יותר, שמתי אותה במים הבריקה עוד יותר. הבאתי אותה לסוחר שבא ליריד בבקאו ומכר בדים. אמרו לו הנערים אשר אתי : יש לו אבן טובה תן לו עבודה בד לשמיכה. כשראה את האבן התפעל לקח אותה ולא הוציא אותה מידו. אמרתי לו : תן לי גם בד לכמה חליפות בגדים, לא רצה. אמרתי לו : החזר לי את האבן, נתן לי. וכך הוספתי כמה וכמה פעמים ודרשתי בד למכנסיים, למעיל עליון, ושוב לא הסכים, בקשתי את האבן, נתן לי. אחר כך בקשתי עוד בד לחולצות ולעוד דברים, לא רצה, דרשתי את האבן, נתן לי. לבסוף עוד בקשתי כסף במזומן וגם את זה קבלתי. הנערים אשר אתי, נשאו בשבילי את כל הסחורה ישבנו על סוסים וברחנו כי חששתי פן יתחרט סוחר וידרוש לבטל את העסקה. אך גם הסוחר אסף את כל סחורתו וברח גם הוא ואי אפשר היה למצוא אותו יותר.⁴⁰

967§

המלך הזקן פיתה את אשמדאי ללכת ולהשפיע על המלך שלמה שיתן לו את הטבעת אשר קבל מהמלכה שבא. אף על פי שהיא אסרה עליו לתת את הטבעת לאשמדאי עבר על האיסור לכן יצאה לו רעה.

968§

שלמה לקח את הטבעת מידי אשה, אבל אני רציתי לשלוח אתכם אליו עצמו שתקבלו מידיו דבר יותר חשוב מאותה טבעת.

969§

⁴⁰ בסעיף 1128 מסופר סיפור דומה מאד.

אתם העליתם את השמאל מעל לימין והפכתם את כל מעשיכם. אך אלוהים עושה את שלו ומשפיל את השמאל ואלה הם שרי פולין ונסיכיה, כולם מצד שמאל ורק ימין אלוהים מורמת.

970§

ביום 4/9 שנת 1784 ראה האדון חלום: הרבה ספרים יהודיים שזה עתה יצאו ממכבש הדפוס, היה ביניהם ספר אחד שנקרא משנה. שאל האדון לפשר ענו לו שיבואו הפורים כמו אצל אחשורוש, אמר האדון: נכון אבל אני אומר לכם שיבואו הרבה מאד יהודים והמלה: משנה (misznajes) פירושה: <Neues wird sich mischen> (כלומר משחק מלים: חדש מתערבב).

971§

ביום 5/9 ראה האדון חלום: שודדים התנפלו עלי אבל הכנעתי את כולם ולקחתי את כל נשקם במטפחת והכנסתיה לארמון אשר בו הרבה אדונים. פתאום מצאתי את עצמי ערום ורק בכותנת עד לברכיים, התביישתי בפניהם נכנסתי לחדר אחר ושם ראיתי את ין וולובסקי את שומנובסקי ואת קפולנסקי שהביאו לי גללי חתולים מהדרך. האדון בעצמו פרש: כשתבוא ישועתי אצווה שיביאו לפני את כל הבחורים הצעירים.

972§

פעם יצא השולטן למלחמה בקיזל-פשה. זה היה במרחק 200 מילין מאיסטנבול, כשהתרחקו 20 מילין מאיסטנבול שאל את אחד הפשות שלו לאן יותר רחוק מכאן, לאיסטנבול, או לקיזל-פשה? ענה לו: לקיזל-פשה, ציווה להוריד את ראשו. המשיכו לנסוע ושאל את השני אותה שאלה וגם הוא ענה אותה תשובה ואף לו ציווה המלך להוריד את הראש. כשהרחיקו 60 מילין מאיסטנבול שאל את אותה שאלה לשלישי הלה ענה לו: לאיסטנבול, כי אנו הולכים וקרבים לקיזל-פשה והולכים ומתרחקים מאיסטנבול. מצאה תשובה זאת חן בעיני השולטן. כן גם אתכם, אם כי רחוק הוא, הולך וקרב יום הישועה.

973§

מלך אחד שלח את בנו לארץ רחוקה לקנות חכמה. בהעדר הבן התנפל מלך עוין על ממלכתו, כבש כמה וכמה מבצרים והתחיל צר על עיר הבירה. נודע לבן, חזר מדרכו

סובב בכפרים והלהיב את האיכרים לצאת לעזרת אביו. הם נענו לו והגיפו את האויב כליל.

974§

מדוע לא למדתם משמואל הנביא? כשקראו בפעם הראשונה בשמו ענה הנני. גם בשניה ובשלישית ענה באותה מלה: הנני. אך כשהלך שמואל אל עלי הורה לו לענות בזו הלשון: דבר ה' כי שומע עבדך. עשה כן, אף על פי שהיה צעיר פחד לאמר: עבדך הנני, שמא מסטרא אחרא הוא. ואתם מיד מסרתם את עצמכם לעבדים לבלי שאול אחר פי.

975§

אמרתי לכם כי כל המאמינים מוצאם מבנימין. שאול אשר מוצאו מבנימין קבל נזיפה משמואל ברגע שעבר על דבר אחד. ומדוע לא נזהרתם אתם?

976§

לאשתו של קאדי היו כמה שפחות וביניהן אחת צנועה ויפה ותאהב אותה גבירתה יותר מכולן ואף היא שרתה את גבירתה בנאמנות. אך הקאדי עצמו שחיבב את כל שאר הנערות לא נטה חסד אליה. ריחמה עליה גבירתה ואמרה: בתי האם תרצי לשמוע בעצתי? ענתה: עד היום מילאתי אחרי כל דבריך ואיך לא אעשה כך היום? אמרה לה גבירתה: תצאי מהעיר ותכנסי ליער שם תצאי בנינים מלאים אנשים. היכנסי ותבקשי נערה שנראית בדיוק כמוך, זהו מזלך. אם תישן קחי מקל אשר נתתי בידך, והעירי אותה בהלקותך אותה במקל זה הכי חזק, תשאל אותך לשם מה תכי אותה, אל תשימי לב ותמשיכי להרביץ בה. אפילו אם תקום ותתחיל לרקוד תמשיכי להכות עד שתתן לך דבר מה ואז תחזרי הביתה. עשתה הנערה כמצוות גבירתה וחזרה כשבידה פקעת משי, אשר קבלה מידי מזלה. קרה שבן המלך הסתובב וראה משי שמצא חן בעיניו, קנה את הבד והביאוהו לחייט לתפור ממנו בגד, לא יכול היה למצוא חוט משי בצבע הבד, הודיע לבן המלך. שלח בן המלך כרוז להכריז בכל פינות העיר שכל המביא חוט משי בצבע המבוקש ישלמו לו מבית המלך ביד רחבה. כשמעה אשת השופט קראה לחנווני ונתנה בידו את הפקעת שהביאה הצעירה, שאל למחיר, ענתה לו: לפי המשקל. כשהביאו את הפקעת המשי לנסיך שמוה על כף המאזניים וראה זה פלא כל המשקלות אשר בבית המלך לא הספיקו כדי לשקול את המשי. התפלא הנסיך מאד ושאל לבעל הפקעת. הביאו את הנערה לבית המלך והעמידו אותה עם הפקעת על כף מאזניים אחת והנסיך עמד

על השניה והנה משקלם שווה בדיוק. הנסיך התאהב מיד בנערה, סיפר לאביו את כל המעשה. המלך אמר כי מאלוהים היא נועדה לבנו לאשה.

977§

האדון הוכיח בגלל שלושת הימים אשר האנשים צמו בהם. אמר: כשהייתם במעמד היהודי עבדתם לאלוהים מתים, שם יאה האבל, היהודים חושבים שבצומם 10 ימי התשובה יום אחרי יום הם מתקנים הרבה. הם עושים כאילו עברו את 4 מיתות בית הדין ועל ידי זה נמשכים לצד המוות. ואני מביא אתכם בשערי עשו, ואצלו כל המלכים ובניהם והם ההפך הגמור, אין להם כל יחס לאבל. אני הולכתי אתכם לקראת החיים, וכי תדעו מה עשה אותו ראשון, ומה שעשה המלך דוד בהתגלותו? ואת אשר ראתה מיכל דרך החלון את מעשי דוד? לא ידוע לכם אפילו סימן מכל זה! וגם את הכתוב שהגיע דוד אל הראש ובקש לעבוד עבודה זרה אמרו לו: מלך שכמותך יעשה זאת אך לא אתה.⁴¹ גם על זה אין לכם כל ידיעה. תראו לאן הגעתם במעשיכם כי רעים היו, לכן רחוקים תהיו מחצרי. אנשים פשוטים יוכלו לראות וישמחו, ואתם עצב תתעצבו, אני מצדי אעשה כל מה שביכולתי לטובתכם. אמרו לאברהם לך מארצך זהו מה שנאמר גם לכם, כלומר: לכו ותצאו מאותם מנהגים, אשר נהגתם במעמד היהודי כגון: צומות, אבלות, העמדת פנים, קללות והלקית איש את רעהו. כי כל אלה מצד המות הם. ועכשיו תתהלכו כמתים וכל מאמצי הם להביאכם לחיים.

978§

המלכה שבא נקראת שבא, כי הזהב אשר נמצא בארצה נקרא גם כן שבא. באהבתו הרבה אליה נתן לה אותו אח גדול יותר מאשר לכל אחיותיה, אף כי גם הן בנות מלך הן וכל טוב להן והרבה זהב. לה נתן כתשורה 10000 עצים מזהב טהור ו- 8000 עצים מזהב ירוק, מה שאין כן לאחיות האחרות וכן יש לה 5 ארמונות, אחד מאבני אודם, השני מספירים השלישי מ הרביעי מענבר והחמישי מיהלומים. ומה שנוגע לארמון אשר הוא עצמו גר בו, הרי הוא כולו זהב הנקרא פז. ובשל מה יבכרנה על כל האחרות ויאהבה יותר מכולם? הסיבה היא כי חכמתה עולה על חכמת שאר האחיות והוא עצמו נקרא חכם. כשמתאספים כולם לסנט, עושים לה כבוד גדול ושומעים לדבריה, בשל חכמתה כי רבה היא נתן לה 3 הרים במתנה וההרים כולם אבני יהלומים. כשהראו לי את המקומות אשר כל טוב העולם טמון בהם, אמרתי לעצמי: אין זאת כי נועדתי להגיע ולהשיג כל אלה כי לולא זאת לשם מה הראו לי אותם? מן

הסתם הראו לי כדי שאשתדל ואתאמץ ואמצא. חשבתי לעצמי: אעמיד אחים ואחיות כשם שנמצאים שם כדי שאוכל להתאחד אתם ולהשלים מה שחסר להם והם היו משלימים במה שחסר לנו. כתוב במפורש: וזכרתי לך חסד נעורייך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה ולא חרושה, לכתכם אחרי, זה אשר קיימתם ואת זה אזכור לכם. וזה אשר רציתי להוביל אתכם באותן ארצות לא זרועות משמעו לאותם מקומות שנזכרו לעיל. כי שם אינם זורעים, כל מה שעולה במחשבה בערב - הארץ נותנת למחרתו הן במאכל והן בלבוש כפי שנאמר למעלה. וזהו למה שרמזו אבותיכם שאדמת ארץ ישראל עתידה (להצמיח) להוציא הכל. מעט השינה והלילה שהוא שם - זהו חסרון בערך מעלתם. גם המה סומכים על הפסוק: כי הנה יום יבוא וגו', כלומר שוב יום לסמן סוף ולא יהיה לילה.

979§

שודד ושמנו גרואי התרוצץ בדרכים ועמו 30 אנשים, עוזריו. קצין בעל אומץ לב אסף כ 200 איש, התנפל על השודד ושבה אותו. הודיעו לאחיו של גרואי צעיר זריז ובן חיל. בשומעו את הבושה החליט לשחרר את אחיו מידי אויביו, וכדי לקבל אומץ השתכר. בינתיים הביאו את השודד לבוקרשט, והאח בשכרותו הרג כמה סוחרים. כן גם אתם לו נהגתם כאחים, היה עליכם לאמר: אחינו כלוא כדי שאנחנו נהיה בני חורים (ואפשר גם לקרוא: ואנחנו נהיה בני חורין?) איך אתם במעשיכם הזקתם לבני אדם, ועכשיו עלי לנדוד לבדי ביערות ושדות כי לו הייתי נשאר בבית, הייתי עלול להיכשל ולהוציא איזה מילה בפניכם לכן אני יוצא.

980§

אותו מלך זקן פתה את אדם ואת חוה ואת נוח. והוא הוא אשר פתה אתכם. הוא הופיע לפניכם כנצרך ואחר כך היה למסית העיקרי אשר הסית אתכם. הוא נברא מיד לפני בריאת העולם, והוא הוא אשר נתן לכם את התורה על הר סיני.

981§

עכשיו עלי ללכת ללבן, זהו הלוברן, וזהו שיא הלוברן. וכשאלך אליו יעזרני אלוהי ואלך בעקמימות ובחכמה ואפילו אם יעמד בדרכי וישים בה מכשולים, אלך בכל זאת

⁴¹ ראו סנהדרין קז ע"א.

בעקמימות ובחכמה ואגיע. ומי הוא האיש ההולך בעקמימות ובחכמה? אתה יעקב זהו יעקב.

982§

מה הן שתי המילים: בגדי חמודות? הראשון היה גבר ואמרו עליו שהיה ממין נקבה. שרו לו, לפניו יכרעו כל מלכי תבל, כפי שמסופר למעלה. אבל אנחנו הלכנו למקום אשר נקרא המקום שלה, המקום אשר אליו נוהרת מחצית העולם, ומשתחוים לפניו שם בקשנו אותה ומצאנוה. והיא תהיה מנהיגה את כל העולמות וכל העיניים תתורנה אחריה, וכל העיניים תראינה שכל מלכויות ארץ תהיינה כורעות בך לפניה. הכינו אתכם שתביאו לפניו את המילים: גילי מאד בת ציון וגוי וגוי. ועכשיו תעמדו מרחוק. הרי אמרתי לכם עוד באיוואניה כי ישרים דרכי אלוהים.

983§

בא אדם מארץ רחוקה והכריז שיודע לערבב ולשקול דבש. אדון אחד נתן בידי חבית דבש ואמר לו לערבבו במים והוסיף לדבש שתי חביות מים, שאב האדון ב>פחית< קנה מים וטעם, מצא שמתוק מדי וציווה להוסיף עוד מים. היה זה אדון זקן חסר שכל וכל פעם טעם מהכלי הקטן והמשיך לדרוש שיוסיפו מים. אמרו לו המשרתים: האדון טועם כל הזמן מהכלי הקטן אבל נא לטעום מהחבית הגדולה ששפכנו אליה הרבה מים. טעם והנה לא נשאר כל טעם, אמר: אי אפשר כך, נחץ לשפוך את הכול. כן גם התורה שלכם שמחזיקים בה עד עכשיו, היא כבר מקולקלת אין בה כל מתיקות. בכל דבר עושים קודם מעשים מכוערים ורק אחר כך יפים.

984§

ביום 11/9 בשנת 1784, בזמן המחנה, כשחזרו האדון עם הגבירה מראות פני הקיסר אמר האדון: כמה וכמה זמנים מסומנים אצלכם, גם אצל המאמינים מסומן תאריך אחד והוא חל על השנה 1741 יש כמה וכמה סימנים אך לא ראיתם שיתקיים משהו מהם. ואני אומר לכם כי בכל הסימנים שהיו רשומים אצלכם, היתה כלולה קריאה לכל העולם: מי הם אלה אשר ילכו? ומיהו זה אשר יוליכם? ומיהו זה אשר ייקח על עצמו את כל התמרורים ואת כל המצוקות? אני אומר לכם. ואני אומר לכם? אף אחד מכל מלכי ישראל, ולא משה ולא אהרון ולא גדולי הדורות ואפילו לא האבות היו מוכנים לקחת על עצמם, זה אשר אמר: יבוא ולא אראנו! לא רצה לראות בגלל

המרירות תראו בעצמכם זה 29 שנה שאני אתכם ואף אחד אינו יודע עדיין לאן אני הולך ואנה אפנה. לכן בחר אלוהים בי, האיש הפשוט שאחרי כבוד לא ירדוף. כמו אותם מלומדים שלו היו יודעים את אשר יודע אנוכי, לא היו מחזיקים מעמד אפילו שנתיים לבלי להכריז בקולי קולות ולעשות לעצמם שם. אני אומר לכם שנמצא אצלי דבר סתר לגלות, אשר העולם כולו יהיה שונה בו. אני עוצר בעד מלי גם כי קשה לי ואני ונמצא במצוקה מכל צד. כפי שכתוב אצל יעקב, כי פחד וצר היה לו אבל ברוך השם יש בי התמדה ותקווה. כן גם עליכם לנהוג, ללכת אחרי וללמוד ממני את אותה המידה. אני אומר לכם, איני צריך להישאר בארץ זאת, עד אתם עזרתם בעד כוכב יעקב והיה עלי לוותר על ההתייחדות עם מורשת אלהים כפי שנאמר. עכשיו צריך כוכב זה לדרוך אחרת. אמרתי לכם, לו ידעתם לאן אני הולך הייתם שמים את כפות ידיכם אל מתחת כפות רגלי. וכי זקוק אני לכיבודים שלכם? ואיזה כבוד זה לו אפילו הייתי מכובד על ידיכם? אבל חזקה היא עלי שאדע על מה שאני מדבר. ועכשיו אומר לכם: כל מי שיראת שמיים בלבו ויש לו חלק באלוהי אמת היה יושב בבית ולא רק בביתי אפילו ברחוב העשירי מביתי היה יושב ושותק ובוטח במה שיוצא מכאן.

985§

ביום הכיפורים של היהודים עמד שליח צבור אחד ושניים עוזרים על ידו. הכל היו לבושים בגדים לבנים והוא היה שיכור. מנהג הוא שכל אחד מבקש מחברו סליחה ומחילה. היה זמן להתחיל בתפילה והוא לא זז. אמר: נחכה עד שיצאו הכוכבים, וניגש לעמוד, באמצע בית התפילה, והקיא. מרוב הסרחון היו כולם נאלצים לצאת. שאלו אותו: מה עשית ולמה? ענה: היום אינו יום הכיפורים, הוא יחול רק בעוד שבועיים. שכרו שני גויים שינקו את השולחן. בבקאו קרה גם כן שמישהו הקדים לו את יום הכיפורים בשני שבועות.

986§

היה סוחר אחד ולו כ-7 אניות בלב ים. בדרך כלל חוזרות האניות רק כעבור 7 שנים. חיכה אותו סוחר אחרי שבע השנים עוד שמונה שנים ולא שמע על אניותיו דבר. אף על פי שעשיר היה האיש, לא יכול היה לעמוד באבדה הגדולה ויצא מדעתו. הפשיט את בגדיו והתחיל נוהג כתרנגול: היה אוכל ושותה כתרנגול, וכשהגיע זמן קריאת התרנגול היה מכה בידיו על אחוריו כפי שעושה תרנגול בכנפיו וקרא. לא היה אף רופא שיצליח להעלות לו ארוכה עד שבא חכם אחד שהשתמש בתחבולה: התפשט מבגדיו ונכנס לאותו חדר אשר בו שהה הסוחר המטורף וגם הוא עשה את עצמו

תרנגול אכל גרגירים כמו תרנגול. שאל אותו הסוחר התרנגולי מי אתה? ענה לו : אתה, תרנגול פשוט אתה, אבל אני תרנגול בר וזקן כל התרנגולים. בחצות העיר התרנגול החדש את הוטיק כי הגיע זמן לקריאה. וכך קרא איתו כל פעם עד שהתרגלו זה לזה. אחר כך אמר אנו יכולים לעשות את הלחם פרורים פרורים ולא דווקא לאכול גרגירים ובכל זאת נשאר תרנגולים, אחר כך אמר להביא מרק ואמר : אפשר להשרות את הלחם במרק ולאכול, ובכל זאת נהייה תרנגולים. אחר כך אמר : נוכל גם לאכול בשר ובכל זאת נשאר תרנגולים. השכיל לכל. אחר כך אמר : נוכל לישון במיטות ולהישאר תרנגולים, אך בחצות העיר אותו לקריאה אחר כך אמר אפשר לשתות גם יין טוב ולשכב במיטה ותרנגול יישאר תרנגול. שתו והסוחר נרדם שיכור. בחצות העיר אותו לקריאה והנה חזר אלי והשכל ואמר : תניח לי, תהיה אתה לבדך תרנגול אני איני רוצה עוד.⁴²

987§

אני אומר לכם : כשתקום ותצא אותה בתולה לפני בוא היהודים אלי, יכביד אותו הדבר עליכם מאד. אך אם יקדימו היהודים, ויבואו אלי לפני ההתגלות אפשר יהיה להגיע לדבר גדול.

988§

אני אומר לכם : דרככם אינה דרכי, כי אתם פניתם לאלים שלכם והתפלשתם בעפר מרוב אבלות, כפי שכתוב ורחל מבכה על בניה, אך אני, לא זו דרכי : כשתבוא ישועתי ארהט את ארמוני בפאר גדול ואנהל את ביתי ברווחה, גדלות, בנוחיות באוכל ובמשקה. אחזיק מנגנים ותאטרון על שחקניו וכולם יהיו שמחים ורוקדים כנער כזקן ויתקיים הכתוב : כשנגנו לפני שאול נחה עליו רוח ה'. כי אין אלוהי (כוח אלוהי) נח אלא במקום שמחה וצהלה.

989§

כשנפטר אהרון לעולמו אמרו על משה שכאילו נגדעה זרוע אחת מגופה. אתם הולכים בלא זרוע.

⁴² הסיפור מקביל לסיפור של ר' נחמן מברסלב שנמסר על ידי ר' אברהם חזן בספר "כוכבי אור" ע' כו-כו, על כך ראו יהודה ליבס, "ציון", שנה מ"ה (תש"ם) ע' 229. (הערה של גרשום שלום)

990§

כל דבר יש בו כפילות, כגון לכתו של יעקב אל עשו ולא היה זה אותו עשו אשר אנו מקווים לראותו. לו היה יעקב רואה אותו אז, היה חי לעולמים, אך יעקב ראה את שורשו של עשו והשתחוה לו 7 פעמים. וכן היה אמנם אצל לבן, אבל צריך היה להתחמק מלבן כי לא היה זה אותו לבן אשר אנו הולכים אליו. אותו רבי שמעון כינה את בלעם רשע (חסר אל) אך לא אותו בלעם שאנו עתידים לראותו ולדבר איתו. כשאזכה לראותו, ולו רק בחלום, אחיה חיי עולמים. הם כולם נמצאים עכשיו בעולם הזה. מזל שלא נכנסתם אתי לאדום, אם כי גם לצד השני של אדום לא נכנסתם. לו הייתם נכנסים אתי ולא הייתם שומעים בקולי הייתם עלולים חלילה לפול לבלי קום. וכי לשווא הזהרתים שתאחזו בי היטב. היה עליכם להבין שישנם מקומות קשים מאד ומלאי מרירות ונחוץ לעבור בהם. וכי נלהב אני לרמוס אתכם המסכנים? אני מחויב לבוא בין שרים ומלכים כי המה שומרים על דבר אחד גדול אשר נמצא אצלם ושם ארמוס אותם. כפי שכתוב: יפקוד השם על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה באדמה.

991§

אתם המאמינים חשבתם באמונתכם כי הגעתם כבר בכוח מעשיכם לעולם הנקרא Eiylos Archptymos לו היה בכם אפילו שכל של תינוק לא הייתם צריכים להאמין שהגעתם עד Eiylos.

כל השבירות והמעשים אשר עושים המאמינים שם מה הם לעומת מה שעושים הגויים בפרהסיה? ואם אפילו תדעו שכל היהודים מדליקים אש בשבת, מה יצא מזה? תראו כמה ריקים הייתם מכל וכול לפני שבאתי אני אליכם! למשל:

אבי שלח אותי פעם להחזיר חוב של 15 לבים, בעל החוב התגורר מחוץ לעיר, בדרך נקרה לי אדם שבידו ציפור טורפת מאומנת, אשר ככל אשר הרחיקה לעוף, היתה נוהגת לחזור לידי בעליה. חשקתי בציפור והצעתי בעדה את כל הכסף שהיה בידי, נתן לי. הציפור היתה קשורה בשרשרת ואת השרשרת החזקתי בידי ורצתי בין בתי איכרם. ציפורי טרפה אפרוחים קטנים, הנערים רצו אחרי ובכו לפני הוריהם שיקנו גם להם ציפורים דומות. חזרתי הביתה, אמי שפכה עלי את כעסה על שבזבזתי את הכסף. אבי הציל אותי מפני מתת ידה באמרו: מה טעם תכי אותו, והרי האיש אשר מכר לו את הציפור הלך ואיננו? אני החזקתי בציפור ולא נתתי שינה לעיני כמה לילות עד שגברה עלי התרדמה ונרדמתי. אבי התיר את הציפור ושלחה לחופשי. כשהתעוררתי מלא תדהמה, אמר אבי שהחתול אכל את הציפור, נרגעתי.

[סעיף 992 לא מופיע בתרגום של פאניה שלום]

993§

מדוע לא למדתם לקח מאחד ששמו רמב"ם, ולא עשיתם כאותו אדם אשר שתק 7 שנים ועשה את עצמו אילם. והרי אמרתי לכם כמה פעמים: משא דומא קורא לי לשעיר. אני התכוונתי שתגיעו לחכמה רבה: חכמה רבתי.

994§

ספר לי אבי בהיותו בדזורדזב: ביום הכיפורים בזמן התפילה הייתי מהלך בין המתפללים ומבלבל אותם ומחלק להם דברים שאומרים אותם בתפילת חג הפסח. ואבי שמח על כך מאד באמרו: משמע מזה, כי דבר חדש יצא לעולם. וכן כשהייתי מקהיל נערים ונערות נוצריים והוריתי להם מה לעשות בלולבים, היה הוא (אבי) אומר: הבנתי בלבי כי זמן יבוא והיהודים ישליכו את דתם ויבואו אל בין העמים (הגויים).

995§

כשאוספים את המן נחוץ להעביר אותו מכלי אל כלי ורק בכלי השלישי הוא מתקשה. אך לו נפל עליו טל, היה מיד נמס לטל. לכן מעבירים מכלי אל כלי עד לכלי השביעי וכשמוצאים המן בכלי השביעי אין הטל יכול להמיסו עוד. משה הסתיר את המן בכוס, ואתם אכלתם אותו.

996§

אדון אחד נטע גנים באדמותיו, בכל גן שתל 1200 עצים, באחד אפרסקים, באחד אגוזים, באחד תאנים, באחד תמרים ובאחד תפוחים. לפני השתילה ציווה לעדור את האדמה לשים הרבה זבל טבעי וגם זיבל את האדמה בדבש. ואת עצי התפוחים היו משקים במים מהולים בדבש והפרות היו בגלל זה מתוקים. כשהיה קר בימות החורף ציווה לכסות את העצים בשמיכות למען יחס להם. כן נהג כמה שנים עד שגדלו העצים והתחזקו, וחדל.

997§

האדם לא צריך לשאוף למצוא כן בעיני אלוהים. הראיה לכך הוא נח אשר כתוב עליו כי מצא חן בעיני אלוהים, והנה מה עלה לו בסוף.

998§

ביום ה-11 לספטמבר בשנת 84 ראה האדון בחלומו: נסעתי במרכבה רתומה לשני סוסים ולשני פרשים וגם דמבובסקי נסע (רכב). נראה היה לי שהדבר היה בבוקרשט. ראיתי נשר (בעצם עיט) לבן דואה לפנינו. ציוויתי על דמבובסקי שיתפוס אותו, אך לא יכול להשיגו. הנשר ירד ודאה נמוך אך דמבובסקי לא הצליח לתפוס. אני יצאתי מהמרכבה ובעמל רב דלקתי אחריו, זרקתי עליו את כובעי ותפסתי אותו.

999§

ביום ה-13 לספטמבר בשנת 84 חלמתי כאילו אני בכנסיה ובה קפלה גדולה ובתוך הקפלה הגדולה קפלה קטנטונת. מטאוש ציווה להביא מישהו אל לפני המזבח ולערוף אותו בטרם ייודע הדבר לי, וכן עשו. אחר כך בא מטאוש אלי ואמר: עכשיו אין מה לעשות כבר הורידו את ראשו. האדון פתר: מישהו הנמצא גבוה ייפול ואני אצא לדרך.

1000§

כשנלחם אלכסנדר הגדול בדריוס בא אליו בשנתו כוכב מאדים שהוא מארס ואמר לו: לך בעצמך בשליחות עצמך לעיר הבירה של דריוס ותשב אל שולחנו של המלך. אני אהיה על ידך לכל אשר תפנה. עשה כן אלכסנדר. כשהתחילו להרגיש על יד השולחן כי הוא הוא בעצמו, לחש לו מאדים: עכשיו תברח. קם מהשולחן ויצא, למשמרות הראה גביע זהב מגולף בכתר המלך, נתנו לו לצאת. כן גם כאן: היו נותנים לנו בהקיץ, ולא בחלום דבר הרבה יקר מזה ולכל מקום שהייתם באים הייתם יכולים בלשון העם המדוברת שם.

1001§

איך לא הבינותם את דברי?! אמרתי לכם שיש מגדל ובו מסתתרת אותה עלמה, וכל מי שהיא רואה שהוא משתוקק אליה בכל מאודו, תזרוק לו את תמונתה. בזה הוא מכיר את מקום המצאה, ולא יזוז עד שיגיע אליה. ואני לא ספרתי לכם כל זאת ברוח או בשמים אלא בגלוי עלי אדמות. כי ישנה בתולה וישנו מגדל וישנו ציור שקוראים לו פורטרט ואתם לא האזנתם לדברי, ועכשיו תצטערו.

1002§

מנהג הוא במצרים כשצריך הנילוס לעלות ולהשקות, מקדימים לנהר כולם, קודם שליט הארץ אחריו כל האדונים והאלופים, אחריהם האזרחים והיהודים, ומביאים

קורבנות, מביאים צאן ובקר וכלי נגינה והולכים לקראת הנהר. בעשותם כן, עולה הנהר ומשקה בשמחה עד למרחקים, וכולם נאלצים לברוח לבתיהם פן יטבעו.

1003§

בשנת 85 באוקטובר אמר האדון: הממונה בסתר על היהודים יושב למעלה ואינו יודע מה נעשה למטה. כי מלמטה עושים חור תחתיו אשר פתאום ייפול דרכו. ואז לא יעזור להם שום דבר, לא תשובה ולא תפילה ולא צדקה יוכלו להעביר את רוע הגזרה אשר כבר מזמן יצאה עליהם. הם אינם יודעים כלל מה יקרה להם. לו היו בשלמות היו מגלים להם את הדבר כולו. כתוב כי אין השם עושה דבר עד שלא גילה אותו ליראיו, אך הדבר הזה נסתר בפניהם ופתאום ייפול עליהם. הם ייפגעו על ידי הגזרה כמו הכמרים. קודם ייפלו הכמרים ואחר כך היהודים, אבל הדבר הזה אינו ממחר כי עליו לעבור כמה מקומות.

1004§

לא רחוק מבוקרשט פרץ מעין לגמרי מאליו. בא שמה פעם פסח רחץ והבריא. הדבר נתפרסם וכל מי שלקה במשהו הלך למעין, רחץ בו והבריא. רק נחוץ היה לזרוק לתוך המים מטבע. פעם בא שמה אחד וגנב את כל המטבעות אשר היו במים וקבל מיד את כל המחלות אשר היו במים מכל האנשים שרחצו בהם. נאלץ להחזיר את כל הכסף ולהוסיף משלו.

1005§

אמר לי פעם אדון אחד: אם ברצונך להתנצר אראה לך דברים נפלאים. במקום אחד אשר בו נמצא הפורטרט כשבאים שמה אנשים הגונים התמונה עפה לקראתם להקביל את פניהם. הראו את זה הפלא לשני תורכים ומיד התנצרו. לפני שנים רבות היתה אבן בצורת אשה וכל מי שהתאחד אתה חי כמה מאות שנים. והיתה אבן בצורת גבר ונשים הולכות אליה אך אחת מני אלף היתה חוזרת משם. אותם תרפים מי יודע איזה כוח היה בהם, כי הרי לבן כנה אותם אלוהים שלו כי אמר: למה גנבת את אלוהי? [בראשית לא: ל]. אך אם היו אלה אלוהים, איך אפשר היה לגנוב אותם? אתם לא תדעו.

1006§

בימים הנוראים כשהיהודים תוקעים בשופרות באים יהודים מהכפרים לצרנוביץ לימות החג. הלכתי אליהם כאילו בשליחות אבי ובקשתי שישאלו לי סוסים ועלי

לאסוף ענפים יבשים ביער, בגלל אבי השאילו לי. מילאתי את העגלה נערים ונערות וכשהגענו ליער שברתי את הגלגלים וכולם נפלו ונפצעו זה בידיו וזו ברגליה. מילאתי את העגלה ענפים דקים והתחלתי יורד במורד ההר בדרך הביתה, הילדים נאחזו בעגלה, הענפים פצעו את הסוסים. הסוסים השתוללו הילדים שוב נפלו הסוסים צלעו והכל התמוטט. היהודים באו להתאונן לפני אבי, אמר להם: איני ידוע על שום דבר, לא שלחתי למה נתתם לו את העגלה? לא רצו להשאיל לי יותר. הלכתי לבית הכנסת גנבתי מאחד מטפחת ובאתי איתה לאשתו, היא חשבה את זה לסימן מבעלה ונתנה לי את הסוסים וחזרתי על מעשי.

1007§

ביום השישי לאוקטובר שנת 84 הלך האדון לטייל. באה יונה וישבה על כתפו הימנית. תפס אותה האדון בידו ונתן לה לעוף.

1008§

כתוב כי הכסף יענה את הכל. אפילו לאלוהים אי אפשר להתקרב בלי כסף.

1009§

אמרתי לכם עוד באיוואניה כשעומד דבר טוב ויקר לצאת (להתגלות) בא דבר מנוגד ורוצה לעכבו, מפתה ומסית. כן היה אצל נח. הוא היה איש אמת והרבה עמל עם כל היצורים אשר היו עמו בתיבה, אך לא נזהר ולא עמד לפני הסטרא אחרא. וראו איזה סוף היה לו, כן גם עמכם, באותם דורות ראשונים לא היה מי שיזהיר אותם, אבל אני הנחיתי אתכם וכמה וכמה פעמים הזהרתיכם אך אתם לא שמעתם, אפילו את אשר קראתם לא תדעו. תגידו לי מה הוא הפסוק על נח: וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה [בראשית ט: כא]. אין איש מכם יודע ואף אחד בעולם אינו יודע מה פירוש המלה (באהל שלה) באהלה. וגם בעניין לכתו של יעקב אל לבן, אינכם יודעים לשם מה הלך, לו הייתם יודעים את זאת, שום דבר לא היה יכול להפרידכם מאיתי, לא אש הבוערת תחתיכם ולא זהב וכסף. ועכשיו אני דולק אחרי לבן.

1010§

נחוץ שיתקיימו אנשים כדי שיוכלו לאמר בבוא העת: גילי מאד בת ציון וגוי וגוי. כתוב: העם אשר בחרתי מכל העמים, ואני בחרתי בכם ואמרתי בלבי שאתם תהיו מבשרים, ועכשיו עלי לקחת מהעמים את אלה שעתידים להיות מבשרים.

1011§

בעיר Pytoszt היה אחד שהיה מקריא מתוך ספר מסוים, ובאותו ספר היו שמות וציורים של הסטרא אחרא. והוא, הסטרא אחרא, נשמעת לכל ההשבעות, כל ציור משמעותו וסימנו. קרה שבעל הבית אשר שם היה הספר לקח את הספר וקרא באחד השמות, מיד עמד לפניו מצביא כולו חמוש בזהב ואיתו צבא רב ושאל: מה רצונך? המקריא זינק ממיטתו כי לולא זה היו הורסים את בעל הבית על ביתו. ובכן לקח המקריא שק מלא פרג שפך אותו וציווה עליהם לאסוף את הגרגירים. ועוד הטיל עליהם עבודות קשות. היו לבעל הבית שדות בר אשר 2000 קוצרים לא יכלו להתגבר על העבודה, המקריא ציווה עליהם לאסוף את כל התבואות לשים מין למינו והכל במשך לילה אחד. כעסו על העבודה הרבה שהוטלה עליהם והוציאו לו עיין אך היו נאלצים להחזיר לו עיין תחתה. הוציאו אחת מעיניו של תלין והחזירו לו ויכול היה לראות בה. אך סופו של דבר רצחו אותו. אבי שלח למצוא את הספר, אך לא נמצא כי גנבו אותו.

1012§

עכשיו אגלה לכם: כשנכנסו הרוסים לפולין היו לוקחים את נשותיכם ואת ילדיכם למרות רצונכם. לולא היה האלוהים מרחם עליכם ונותן לכם עצה שתתגלו במעמד ההוא, וזה הציל אתכם. לו הייתם שלמים הייתם נזהרים בצורה יותר טובה. עכשיו מחפים עליכם ושומרים את כל החבורה.

1013§

ביום העשירי לאוקטובר בשנת 94⁴³ אמר האדון כשהוא עוטה כולו לובן: לו לפחות ראיתי שהגעתם לחכמת עשיית הזהב לא הייתי אומר לכם דבר. וזה שאמרתי לך יששכר ולמרדכי לא אאמין שבחרו בכם אלא אם אראה אצלכם אותה חכמה. אומר לכם, לו הלכתם אחרי בשלמות לא היתה אותה חכמה נסתרת מכם ולא הייתם חסרים שום חכמה.

1014§

אין לי צורך בדיבורים, המשא דומא, כלומר לשתוק וללכת ממדרגה למדרגה עד שמגיעים לזכות לבישת בגדי יקרות, לנמרוד היה אותו לבוש לכן היה גבור חייל וצייד לפני אלוהים, אלא שהחטיא דבר אחד ולכן נלקח ממנו. יעקב השתדל להשיגם אך קבל אותם לא מאביו כי אם מאמו ואת הברכה היה עליו לקבל מיצחק. הוא

פחד וירא בלבשו אותם באומרו : ואולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע [בראשית כז :יב]. כי אלה לא היו הבגדים האמיתיים, כי לו היו הבגדים הנכונים היו יעקב ועשו חיים לעולם בלבשם אותם בגדים, כפי שאנו מקווים עכשיו. אחרי לבישת אותם בגדים היינו פושטים אותם כפי שהיה נוהג הכהן הגדול כשהיה נכנס לקדש הקדשים. הוא היה מחליף את בגדיו בבואו ובצאתו. זהו מה שכתוב : אל תבטחו בפעמי המשיח כל עוד לא תראו קשת בצבעים בהירים.⁴⁴

1015§

חלום הגבירה : חלמתי והנה אני פורטת על פסנתר, באו אלי הפרשים שלנו ואמרו : חדלי מנגן כי באו האדונים ההונגריים ורוצים לבקרך. ציוותי עליהם להביא חגורות יפות לבנות ואחלק להן ואתן גם לכם, כן עשיתי. ראיתי את האדון לבוש בלבוש הונגרי ורכוב על סוס. גם אני לבושה בבגדי כסף ושערותיי ארגמן והנני רכובה על גבי סוס וכל האנשים אחרינו במרחק מה קראתי אליהם בקול רם שיתקרבו.

1016§

והיה האדם המשתוקק לדבר ושמע בקול מנהיגו בכל אשר יצוהו ולא יפנה ימינה או שמאלה. יוכל להגיע ולזכות לדבר טוב אך אם חלילה יפנה הצדה מיד ייפול בידי הסותר (המתנגד) כפי שזה קרה אצל נח. הוא היה צדיק והנהיג את כל ביתו והקריב קרבן לאלוהים, הקורבן נתקבל ועלה יפה, וכשבא אליו אותו זקן (עתיק) התהולל נח לפניו. אמר לו אותו זקן : תראני שזקן אנוכי אבל כוחי אתי. הביא אותו אל פי בור עמוק מאד ורחב מאד ואמר : תראני ואני זקן וחלק [חלש?] וזקוק למשענת, אך ביכולתי לעבור מעל לבור זה בקפיצה אחת, וכן עשה. תמה נח תמיהה גדולה. אמר לו : אכניס ענף זה בתוך האדמה ותראה פלא, תקעו לתוך האדמה והתהלך עמו כשלוש שעות, בחזרם ראו והנה הענף היבש היה לגפן פורייה מלאה ענבים, לבסוף השתכר, התגלה (התערטל) ונפל לידיו וכן נפלו כולם לידיו. והיו שנפלו לידיו על ידי חנופה, הוא אמר להם כי מצוינים הם בכל יושבי תבל. וזהו אשר קרה גם עמכם, לה [למה?] זה נפלתם?

1017§

אחרי שקבלתי את דת ישמעאל בדזורדוב נסעתי לאיסטנבול, קרה שבאותו זמן התאסלם יווני אחד גבוה מאד ויפה תואר. נפגש בכומר יווני אשר הטיף לו מוסר כי

⁴³ קרוב לודאי שמדובר ב 84 שכן פרנק מת ב1791 (ע.ה).
⁴⁴ ראו זוהר חלק א עב ע"ב.

נטש את אמונתו נתמלא מרירות, יצא לרחוב ורצח כמה תורכים וצרח בקולי קולות כי צר לו על שעזב את דתו. דנו אותו לעריפת ראש. הגעתי בדיוק כשהתאספו הרבה אנשים לחזות בבצוע פסק הדין הלכתי גם אנוכי. ניגש אלי תורכי זקן ואמר: ראה וזכור היטב מה יעשה לאלה אשר ממירים את דתם בדת אחרת ואחר כך זונחים אותה. הבנתי שיש דבר בגו ובאותו זמן, את דת אדם לבא לפומא לא גליא. רציתי לאחזו בבגדו, אך נעלם, זה היה הניסיון הראשון. ועוד, כשהלכתי לוזיר היו לי מכתבי המלצה מאדונים, בהם דברו בשבחי על שהעברתי 70 נפש לדת מוחמד. בזה היה הוזיר, ינצר אגא, החליטו למנות אותי חבר לאגודה השייכת לשולטן, וכל באיה ואפילו נשים מקבלים קצבה יומית של שני לביס נוסף על אורז ובשר לשלם מקופת המלך חודש בחדשו. וכן קבלתי שחרור מללכת למלחמה אני ואנשי אלא אם נרצה בכך. ובמקרה זה הייתי נעשה מפקד ולא טוראי, כלומר לו הייתי בוחר לשבת בדזורדוב. אך לו היה ברצוני לשבת באיסטנבול היו מוסרים את מחצית החאן של אלכסנדר II. באותו חאן, בתים ללא ספור ואורות ל- 4000 סוסים. יום ולילה נכנסים שמה אורחים על סוסייהם, והשעורה עם השחת היו נותנים לי מטעם האוצר ולי תהיה כל ההכנסה. אבל משנאמר לי כי עלי ללכת לפולין, ויתרתי מיד על כל הזכויות האלה ובחרתי בחיי מצוקה כדי שאוכל לקיים את רצונו של אלוהי.

1018§

איך זה העזתם ללכת על דעת עצמכם? שלמה חכם היה כי כתוב אצלו כי היה חכם מכל אדם. וכן התערב עם גויים, נשא בנות מלכים רבים לנשים, ולא יכול לבצע כי אמר: אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני [קהלת ז: כג] ולא יפלא כי הוא התערב בין העמים, כי מלך היה. אבל כאן יודע כל העולם שמוצאי מהיהודים וכי מומר אנוכי ואביון. אך אני מקווה כי בזה החורף אבוא בקהלם והם בעצמם יקראו לי שאבוא לביניהם ובעיניכם תחזו את פלאי אלוהי. וזה שכתוב: וחכמה מאין תמצא וזה נאמר כנגדי שאני בשפל המדרגה אך מה עלי לעשות? וכל הליכתי תהיה לימין ואתם לא תוכלו ללכת אתי כי אתם הגברתם את השמאל. ואני קבלתי אתכם למען תעשו את הדברים שאני איני יכול לעשותם כי אני שליחו של האלוהים בעצמו, ואתם, שליחי שלי יכולתם לעשות הכל ולא אביתם. לו הייתם בשלמות הייתם יכולים להתערב בגויים באופן טבעי, כי היו לכם אוצרות לאין ספור ויכולתם להתאחד אתם בחברתם ועכשיו, מה תתחילו? אומר לכם דבר זה: מי שלא יתערב בגויים כל עמלו לשווא. האם לא שמעתם שהבריח מגיע מקצה לקצה? והאדון עשה בידו צלב ואמר: היאחזו כאן ומכאן אל תישמט.

1019§

עוד באיוואניה ספרתי לכם משלים שבנעורי הייתי עושה קונצים ליהודי הכפרים שהיו מגיעים לימים הנוראים העירה. היהודים היו קושרים את ידי בזמן התפילה בתוך בית הכנסת ומושיבים אותי קרוב לארון הקדש ועל יד העמוד אשר אבי היה עובר לפניו. מכיוון שנתנו לי מקום זה, הרי נשארתי בו, וכשכבדו משהו בפתיחת ארון הקדש הייתי בועט בו ברגלי עד שהתגלגל מכל המדרגות. שאלתי אותו: לאן אתה הולך? ענה לי לפתוח את הארון. אמרתי: וכי אני איני יכול לפתוח את הארון בעצמי? ענה לי: הקהל מכבד אותי בכך. אמרתי: צריך היה לשאול אותי אם אני מרשה. המשל הזה נראה טיפשי בעיניכם, ואני רציתי לרמוז לכם כי בלעדי לא יכול שום אדם לפתוח שום דבר ואתם לא התייחסתם בכובד ראש לדברי.

1020§

ילדים במשחקם עושים לפעמים כאילו עומדת לפניהם קערה עם אוכל, והם עושים תנועות כאילו החזיקו כפות בידיהם ואוכלים בהם. ילד אחד עושה תנועות מהירות ובלוע כאילו את האוכל בחיפזון, מכים אותו השאר על ידיו ומזהירים אותו שיאכל לאט. כן גם אתכם, אתם עשיתם כאילו אתם אוכלים משהו ואין שום דבר בידיכם ופה מכים בכס שלא תחטפו.

1021§

היו שני אלים שם האחד דונץ והוא כולו חסד ושם השני זליג והוא עושה רע. וקרה שהיו שני מלכים רחוקים זה מזה מאתיים מילין, לאחד נולד בן ולשני בת. האל הרע החליף את הילדים והוא בעצמו הפך לחתול שחור ואמר למניקות שיגדלו את הנערה בבגדי גבר ואת הנער כאשה, ציווה ללמד את הנסיכה רכיבה על סוס, קליעה והרבה לשונות. כשגדלו הילדים נמשכה הנסיכה לגבר על אף לבושה הגברי והנסיך בבגדי אשה לא שינה את טבעו ובסופו של דבר התחתנו זה בזו. כן גם אתם, מוחלפים ומבולבלים בראשיכם מה שלמעלה הוא למטה אצלכם ומה שלמטה למעלה.

1022§

שלמה המלך לא ידע את כוחה של הטבעת אשר נתנה לו המלכה שבא. אמרה לו כי הטבעת היא מהאדון כפי שאמר בניהו ושם אדוניך מעליך. אך לא ידע שיש לה אלוהות אשר כוחה גדול. כי לו היה יודע לא היה נותן את הטבעת לאשמדאי והיה חי עד היום הזה. שמעתם כי כשבא אותו דוכס לפני הרוח שהוא גדול הרוחות וכוחותיו רבים, והיות והיתה הטבעת בידי הדוכס כרע לפני הרוח ברך ואמר בזה

הלשון: אני עבדך וכל אשר תצווה, אעשה מיד. אך במשך הזמן נאלץ אשמדאי להחזיר את הטבעת לידי המלכה שבא. כפי שנאמר.

1023§

אין איש יודע מקומם של הבעלי קבין, ורק הבתולה הודיעה לי איה מקומם. ואני הייתי שולח אתכם עם פתק שלי, ורק שתי מלים עליו אך איני יכול לאמר לכם בפה את אותן שתי המלים ורק על פתקה הייתי יכול לתת אותן למלך שלהם את, והוא חכם ועשיר מאד. הרבה אוצרות לו שבאו לו במתנה. והוא יודע את מקומה של העלמה, שמע עליה. כולם יודעים שיושעו על ידה ויקומו, כל מה שגיליתי לכם וכל אשר אחי המלך יודע, הוא כטיפה בים. הייתי מבקש ממנו אבל לא למעני, כי לי אסור לקחת משם, רק למען העלמה. הם היו נותנים לכם אוצרות רבים. והוא היה מאד רוצה לבא אלי עם עוד אחדים כדי שיהיו קרובים לחצרי ולשרותי ולכל צרכי. וכי לשווא אמרתי לכם את כל זה באיוואניה. היו שלמים, ואשלח אתכם עם בקר לאדיאנופול בשביל כד יין ובצהרים תחזרו איתו. וכן הייתי אני זקוק להוצאה גדולה בשביל לשלוח אנשים לכפתור (?) אחרי דגים. (איני יכולה להבין)⁴⁵ כל מה שהייתי מצווה היה מתקיים כי הם היו מביאים את כל צרכי. לו הייתי שולח אתכם לסלוניקי היו נושאים אתכם שמה ומייד מחזירים. אבל עכשיו אני חושש לשלוח אתכם כי הייתם חושבים שיש בכס כוח נגדי. לו הייתם שלמים בצנסטוכובה הייתי מביא אתכם לפני שתתקשרו אליה והייתי יכול לשלוח אתכם אל האח הגדול כפי שנאמר. ולו לפחות הייתם שלמים בברין הייתי יכול לשלוח אתכם אל הבעלי קבין.

1024§

לכשאיוושע בעוד ששה שבועות תראו את בתי (שתהיה בריאה) איך תתחדשנה שנותיה ותהיה כבת 15 שנה ותיזהר כזוהר השמש. ואני לא אוכל לחדש עדיין את נעורי כי התערבתי בכס - עד בא העת.

1025§

קניתי פעם קופסה עם פנינים בכמה מאות דוקטים הבאתים לפני גברת אחת, לקחה אותם והחביאה ושאלה: כמה תדרוש בעדן? עניתי: כמה תתני? אמרה: אתן לך 3000 דוקטים בעדן. אמרתי: יש לי קונה יותר טוב ממך. אמרה: אשלם לך יפה

⁴⁵ הערה של פאניה שלום.

ונתנה לי 6000 דוקטים כי הבינה יפה בסחורה. היו שם פנינים בגודל אגוזים והבריקו יפה שוויין היה אולי 20,000 דוקטים.

1026§

נסעתי פעם עם יהודי אחד ליריד בפטשט כשהגענו שמה החל לרדת גשם חזק. התחשק לי ללכת לאכסניה אשר שם גבו מסים בשביל המלך. הגובה עוד לא היה, שמתי את כל סחורתי בחדר אחד ואני ישבתי בחדר שהגובה נהוג לשבת. שמתי שם שטיחים וכורסאות עם שולחן וצווייתי על השומרים שיביאו אלי את כל המכס ואני קיבלתי. כל יום נתתי לשומרים כמה זהובים. בא שותפי ואמר: יעקב, מה אתה עושה? הנך משים עצמך כגובה המלך. הרי זה מסוכן מאד. לא עניתי על כך וישבתי שם 19 יום. ואז בא הגובה האמיתי וכעס מאד אך גברת אחת פדתה אותי והצילתני. נתתי לגובה נעליים ונעלי בית הראויים למלך, ואני עצמי מילאתי שקים כסף. כך הוא טבע האדם. כשנותנים לו איזה שהוא כוח, מוכן הוא להפוך את הארץ ואומר בלבו אני ואפסי עוד.

1027

ביום החמשה עשר לאוקטובר שנת 84 אמר האדון: כל הדברים אשר גילו לכם הם סודיים כפי שאמר דניאל לנבוכדנצר: אתה הוא ראש זהב. והרי היה לו ראש כמו לכולם? כל זה משל (אלגוריה) הוא. כאילו הוא כמו זהב, הסוד שנבוכדנצר אכל ארנבת חיה היה לאמתו של דבר סוד אחר לגמרי וראו מה יצא לו מזה.⁴⁶

יוצא מזה שישנם סודות אלוהים לאלה אשר יראים אותו. אך לא אלה שהיו אצלכם. לו הייתם מגלים את סודותיכם לפני האדונים, מה היה קורה? איש לא היה שם לב לכך. אך סוד על יום הדין הנורא אשר ידוע משהו עליו לאדונים מסוימים, הם יראים מאד מכך. אך אתם אינכם יראים כי אינכם יודעים.

1028§

למלך אחד היתה בת יפיפייה, הרבה נסיכים נלחמו עליה, אמר האב: מה התועלת אם יהרגו כך וכך נסיכים? נחוץ לשאול במי תבחר הבת להיות לו לאשה. יעזו להושיבה על הר גבוה ומכוסה זכוכית, וזה אשר יצליח להגיע אליה, הוא יקבל אותה לשאתה לו לאשה. נסו ולא הצליחו לעלות, עד שמצא אחד תחבולה, שם בפרסות סוסו יהלומים וכך עלה אל בת המלך כשהיהלומים אשר בפרסות הסוס חודרים

לזכוכית ונאחזים בה. ואיך רציתם אתם ללכת לבדכם אליה ואינכם יודעים איה מקומה? היה עליכם לחכות עד שתגיעו לשעריה או לחלון חדרה ושום כוח בעולם ושום רוחות לא היו מסוגלים להיזי אתכם.

1029§

הטבעת אשר נתנה המלכה שבא לשלמה המלך. במכוון לא גלתה לו את תכונותיה ואת כוחה. אמרה: אם באמת חכם הוא מכל אדם עליו לדעת על כך בעצמו אך הוא לא נזהר והתגרה באשמדאי ונתן לו והיה ב. ובעוד שני מקומות ואמר את המילים: ושבתי אני ואראה ולא השיג דבר וכן אמר: אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני.

1030§

אמרתי לכם באיוואניה כשאראה לכם את הדבר בגלוי את אשר תראינה עיניכם במשך שעה, לא תוכלו לתאר בכתב במשך 100 שנה.

1031§

כשהייתי קטן בא אורח אל אבי, דרשן גדול, כולם כבדוהו. הוא היה מטיף לי על שהנני משתובב. פעם ראיתי שהוא לוחש לאוזנה של השפחה. כששכבו כולם לשון האיץ בי שגם אני אשכב לישון. הבנתי את העניין ושמתי את הנר בתוך סיר וכולם חשבו שכיביתי את הנר. הלך המגיד אל מאחורי התנור אשר שם שכבה הנערה על יד ארון החלב. כשנעלם שם שברתי מהר את הסיר שהיה מעל לנר, הוא החל לברוח, הפך את הארון וכל הכלים נשברו. אנשי הבית התעוררו והוא יצא בבושת פנים מאחורי הארון וברח מהעיר.

1032§

כתוב: והאבדתי חכמים מאדום [עובדיה א:ח]. הפסוק הזה מתכוון למאמינים שהם חכמי אדום. ועוד אמר האדון נחוץ לאבד את חכמת המאמינים מאדום שלא יכיר אדום שהם חכמים. ועכשיו אמר האדון: כל החכמים בכללם, אלה הם חכמי אדום, האדונים בעצמם אינם יודעים ואין להם בעצמם השכל לכך כי טרודים המה בשלטון. אבל החכמים תמיד מחטטים בחכמה במה שהיה. במה שהיה ובמה שעתיד להיות בעולם. הישועים הם החכמים שבכולם, אלוהים יעשה למען אובדן ולמען

⁴⁶ מוטיב נבוכדנצר בעל ראש הזהב חוזר גם בסעיף 1295.

בלבול חכמתם שלא ידעו מה יצא עכשיו לעולם. לכן הם אשר ייפלו ראשונים ואחר כך ייפלו כולם.

1033§

חלום הגבירה מה- 18 לאוקטובר : ראיתי הרבה אנשים באו לתורכיה, אני נכנסתי לכנסייה. פגשתי באשה אשר ראשה למעלה מכולם. שאלתי מי היא? ענו לי כי היא גברת במעמד גדול מאד והיתה נשואה לאדון גדול. אמרו לה שאם תבוא לחכם יעקב תחיה לנצח, והנה היא באה אליו.

1034§

אשת סבי היתה אשה צדקת ולא השיבה פני איש רקם ובימות רעב פרנסה את העניים. נוצרים כיהודים, כולם באו אליה מהערים ומהכפרים. היא היתה בעלת מידות טובות כמו נשות אבותינו. חצי שנה לפני מותה נפלה למשכב, כל האנשים שהטיבה עימם נתאספו בבית הכנסת בכו וצמו והתפללו לאלוהים שיחזיר לה את כוחותיה לחיים. נתנו הרבה צדקה אך ללא הועיל, היא נפטרה. ולשם מה היה הכל? לו היה בא אלי אדם שוכב גוסס, בשכר 300 דוקטים הייתי מקים אותו מהמיטה.

1035§

היו שני מלכים שכנים. לאחד מהם נולד בן, המלך השני הרעיל את המלך, אבי הבן, ויומת. לקח אותו רוצח את הילד לחנכו ולגדלו כיוורש עצר ועשה את עצמו כאילו הוא ידיד קרוב של אביו. עד גיל שבע גדל הילד כנסיך לכל דבר ולאחר זאת נהג בו כבשבו. בחנופה רכש את לב אדוני הארץ והשתלט על ארץ קרבנו. כשגדל הילד אמרו לו השרים אתה הנך נסיכנו אך ממלכתך אבדה לך ונחוץ למצוא עצה. מתנהלת עכשיו מלחמה עם ממלכה אחרת, תעמוד כאביר בראש הצבא וצא למלחמה וכשתשוב נוכל אפילו לכבוש את ארצו שלו, וכך קרה. הוא גרש את המלך הבוגד מארצו והחזיר לעצמו את ממלכה והשתלט גם על ממלכתו של המלך הרוצח. כן גם אתנו, מראשית העולם, זה אלפי שנה שאבד מאתנו אותו דבר טוב, כפי שכתבו: אמונה (דת) אובדת, עליכם להיות מקובלים על האבירים אשר עתידים לעזור ולמצוא את הדבר האבוד.

1036§

כשהייתי קטן שחקתי משחק נפוץ אצל היהודים, ושם המשחק אחשוורוש. עשינו לעצמנו בגדים ושטיחים ואני עצמי הייתי אחשוורוש, מרדכי, המן וזרש אשתו.

1037§

הגיע פעם לבוקרשט מטיף מהולל אשר זעזע את לב כולם והחלו לבכות. בא אלי שלמה שגיא נהור ואמר: יעקב לשם מה תבכה על דבריו שעברו מהעולם מוטב שתבוא עמי ואראה לך נערה יפה כשהיא שרה ותחדל לבכות.

1038§

אדון אחד ציווה לצייר קירות אולם גדול. ציירו שם את אדם ואת חוה, את שמשון כשהוא משסע את האריה, את גלית הפלשתי ועוד כהנה וכהנה. כל זה צויר באמנות כזאת שכל מי שנכנס היה נבהל ונופל מתעלף. הצייר סדר את הצבעים בצורה טבעית ואדם נראה לנכנס כאילו גובהו הוא כמה מילין, פיו פעור ועיניו אכזריות. כן נפל פחד של הציורים על הנכנס. ואני אף על פי שחזק אני ואמיץ נבהלתי, אך כשראיתי שכולם צוחקים לי הבנתי כי מעשי בני אדם הוא.

1039§

הניסיון השני היה בסלוניקי. הייתי במצב רוח רע רעב ללחם והתהלכתי ברחובות. נפגשתי בשני אנשים מהחברים. שאלו האם אתה הוא חכם יעקב? אמרתי: אני הוא. בקשו שאבוא לביתם. אמרו לי נועצנו בינינו והחלטנו לתת לך 50 כסף למען תקבל מעמד בינינו. עניתי בעוד יומיים אשיב לכם מה החלטתי. אמרתי אל עצמי: אני רואה את כל המאמינים אשר בפולין במצוקה גדולה, סובלים ממש חרפת רעב, חשבתי שבכסף יכולתי לסחור לקנות בדים ולהביאם לבוקרשט ולהרוויח 1000 כסף ואוכל לחלקו בין המאמינים. ונראה היה לי כי מאהבתי אותם ומאהבתי את אלוהים יאה להסכים. אך באו אלי בלילה ואמרו לי לסחור אתה רוצה ולהרוויח כסף? אין זו דרכך! למחרת עניתי לחברים בשלילה. הציעו לתת לי את אחת העלמות מתוכם לאשה ומאה כסף אך לא קבלתי. כשמשדלים אדם יש בזה יראה ואהבה, כביכול, לאלוהים סימן שהיראה היא רעה.

1040§

כמה וכמה פעמים שאלתי אתכם על הכתוב אצל יעקב, ויהי בבקר והנה היא לאה, למה צריך היה לחכות עד הבקר וכי לא הבדיל בין לאה לרחל? והרי רחל קטנה היתה והגיעה לו רק עד הקורקבן, כפי שכתוב בפרוש: רחל בתך הקטנה, ולאה

הגיעה לו עד לחזה וכתוב: ושם הגדולה לאה. ואיך לא הכיר יעקב עוד בלילה כי זאת היא לאה ולא רחל?

1041§

ביום ה-15 לאוקטובר בשנת 84 אמר האדון את הדברים האלה: אני קרוב עתה [ל]מדרגה הראשונה. ואתחיל לעלות עליה בעזרת אלוהי. איני יכול לעלות עליה, והרי גבוהה ורחוקה היא מן הקרקע רק כמחצית האמה. ואני מרים כל פעם את רגלי כדי לעלות עליה ובשום פנים ואופן איני מצליח. ועלי להמתין, אף כי אני במצוקה גדולה, עד שיעזרו לי ואעלה על אותה מדרגה. ושוב נמצאים בדרך, אשר עלי לעבור אותה, ואני מחויב להיזהר מאד פן אגע בבגדים של ההוא, המקום כה צר שאי אפשר לנטות ימינה או שמאלה.

1042§

למשל על המכשפה אשר התגוררה מתחת למים הוסיף האדון: אותו בן מלך גמד היה וראה בלכתו על ידי הנהר ששני פתנים נאבקים זה בזה ואחד נשקפה סכנה לחייו. הנסיך הרג את הנחש המתגבר והציל את הנחש אשר היה בסכנה. אותו גמד רצה בבת מלך אחת לאשה, אך היא לא הסכימה מפני שהגעיל אותה. מלא צער הלך לקרבת הנהר, יצאה מכשפה מתחת לנהר ובקשה ממנו להיכנס איתה אל מתחת למים, וכי זה אפשרי? שאל. ענתה: אל תירא אתן לך דבר לכסות את ראשך, וכך עשו. הלך אל ארמונה ועמד מתחת למים, אמרה לו: התדע כי אני היא אותו הנחש אשר הצלת מפני מתנגדו. אני מכשפה כעבור 7 שנים עלי להיפך ליצור יותר גבוה כדי שאקבל יותר כוח מאשר היה לי קודם. כן החליפו אתכם לעם אחר שתוכלו להגיע ליותר כוח. בזמן ההתחלפות אמרה לו: הצלת אותי ממות, לכן אעשה גם אני עמך חסד ונתנה לו לשתות משקה, שתה ומיד נעשה גבוה. כן רציתי להביאכם למקום שאפשר להחליף את הגוף ולעוף 1000 מילין. אך לכם לא היו מחליפים את הגוף ורק נותנים כוח באברכם. שתהיה לכם קומה וכוח כפי שאמר שלמה: ושבתני אני ואראה. כן גם אתם, לו הייתם חוזרים משם הייתם רואים מה קורה בכם ומה נחוץ שיקרה בעולם. כשם ששלח נח את היונה לדעת אם אין עוד מים, כן גם אני, הייתי יכול לקבל משם ידיעות.

1043§

ר' שמעון בן יחיה (יוחאי?) אמר: אם איאחז בעץ החיים לא ארא מפני עליונים ותחתונים. ומפני מה התחבא במערות ובין מלכים לא הלך? כפי שתראו עכשיו

בעיניכם, קמו כל האדונים עלינו כדי להשמידנו, ולא רק הם, האדונים האלה משתמשים גם בכוחות ובתחבולות. אך מה יעשה לי אדם? טוב לבטוח באלוהים ואיש לא יוכל לגרום לשום רעה.

1044§

אדם ההולך בדרך רעה הרבה מפתים אותו ודוחפים אותו לדרך הרע, אך לדרך הישר והאמת אין מי שיקרא את האדם. כל מי שעניינים בראשו, כלומר נחוץ תמיד להשגיח על המנהיג והבין לתנועות ראשו, ולפי זה לעשות או לא לעשות. יותר אין אותו מנהיג יכול לאמר או להראות.

1045§

ביום ה-24 לאוקטובר שנת 84 ראתה הגבירה חלום: הייתי באולם גדול, דב נורא בא לקראתי עם פה פעור ולקק בלשונו את ידי ורגלי. מרוב הפחד שפחדתי התרוממתי באוויר ועליתי על במה. הדוב עלה שמה אחרי ופתאום ראיתי כסא אדם כפי שהיה לאדון בצנסטוכובה. אדם לבוש ארגמן כמו האדון נכנס וישב באותו כסא. חשבתי כי הוא האדון אך בהתבונני ראיתי כי זהו איש יותר צעיר ויפה מאד. שמעתי קול אומר לי: בקשי מהאדון הזה והוא ישחרר אותך מהדוב. בקשתי, לא במילים, כי אם בסימנים. לאותו איש היה מקל לבן וקצר, כשהניע אותו הלך הדוב ואני ריחפתי באוויר. אחר כך ראיתי את עצמי והנה אני בתוך כנסייה ושם היה כומר יווני שנתן לי שני נרות שאלך ממזבח אחד לשני. נראה היה לי בחלומי שאני מספרת את החלום לאדון. האדון פתר לי אותו בחלום: בקרוב יושיעך אלוהים וכל אויביך ישלימו אתך.

1046§

בת ציון אחת היא, אך ישנן הרבה בנות ציון כפי שכתוב: צאנה וראנה בנות ציון.

1047§

תראו כמה עמלתי והשתדלתי למענכם כשגורשתם מפולין ל-Woliechei. והלכתם כעם נטוש, התורכים עמדו להתנפל עליכם ולגזול את בנותיכם ואת נשותיכם. ועוד פעם שלא תפלו בידי הטטרים אשר היו אז ב-Woliechei. גם היהודים רצו להתחפש לקוזאקים ולהתנפל עליכם ולהשיגכם. פעלתי לכל צד כי להצילכם. ראיתי

שאינכם מצייתים ואינכם עושים את רצון אלוהי כפי שציוויתי אתכם. חשבתי היו שלמים כשתהיו בכל דרכי והעמדתי אתכם כאחים ואחיות למען תעבדו אתי כפי שאמר יעקב ללבן: ברחל עבדתי אותך. ועיניכם תראנה שצמקו פני וידי נפלו ורזו וכל זה מהעבודה שאני עמל בה לבדי ללא כל עזרה. כל רצוני היה שאתם תתרוממו מהאדמה ותאמרו גילי מאד בת ציון הנה מלכך בא אליך וגם צדק וישועה יבואו עליך שסבלת זה אלפי שנים. ולשם כך נחוצים מאד אנשים הנקראים אחים למען אותו הדבר, כדי שירימוה ויאמרו לה את זה, וכדי שיביאו את המלך ואת הצדיק אליה. ועכשיו בשל מה עלי להסתתר בין המצרים, כלומר בין אומות העולם? ולקחת מהן אחים ואחיות למען יביאו הם את הבשורה באומרם: גילי מאד בת ציון וגו'.

1048§

נדמה לכם לפי ראות עיניכם, שאקח מהמקום אשר אליו אושיט ידי. ולא כך הוא, אמנם מושטת ידי למקום מסוים אך עיני מביטות על דבר לקחתו ממקום אחר.

1049§

היה בדעתי להלבישכם לבוש אשר יפיל פחדו על החיות, ומבריח את כולם לפניכם. וכולם ישתחוו לכם, כמעשה בנמרוד ולבושו. שימו לב: את מרדכי הלבישו בבגדי המלך וקראו לפניו כן יעשה לאדם אשר המלך חפץ ביקרו, וזה היה רק לבוש בשר ודם, לא כל שכן בלבוש שמקורו באותו מקום יקר.

1050§

בגדי האומות אשר האחים ילבשו אותם, יבואו מאחיו של אותו אח גדול.

1051§

איכה יכולתם להעלות על הדעת שהמשיח הוא גבר? זה לא יתכן בשום פנים כי העיקר (היסוד) הוא עלמה (בתולה) היא אשר תהיה אותו משיח האמת, היא תנחה את כל העולמות כי כל הנשק בידיה נמסר.⁴⁷ מה שנאמר על דוד ועל אותו ראשון, הרי רק שהם באו כדי להראות את הדרך אליה. אך הם לא סיימו שום דבר, תשימו לב: עכשיו מחסלים את הדת שלו. אך בכבודה לא יגעו במלא הנימה.

1052§

⁴⁷ ראו זוהר חלק ב' נא ע"א.

ביום השני לאוקטובר 84: לפני לכתו לשון צריך כל אדם להתפלל לאלוה לאלוהי חכם יעקב שימחל לו על כל הרעות שעלו במחשבתו או שגרמם לבני אדם. ובבקר בהתעוררו עליו לבקש מאלוהים שיראה לו את דרך הישר ושישמור עליו ממעשים רעים וממחשבות זרות ושאוזניו לא תשמענה דבר בלע. ישווה את אלהים לנגד עיניו תמיד ויחשוב שאלוהים מביט תמיד על מעשיו. להיות שלם בכל איבריו עם אלוהים ואדם. כל אדם נולד בחטא כפי שכתוב: ובחטא יחמתני אמי [תהילים נא: ז] ולכן צריך כל אדם להשתדל בכל כוחו לעזוב את הרע ולהיות שלם עם אלוהים ואדם. <ולמל> טוב לכל אחד ואחד לפי יכולתו. בעשות כן יהיה ראוי לבוא תחת כנפיה של הבתולה, אש כלה יפה ומום אין בה. וכל העושה כן יזכה ויגיע לדבר הטוב.

1053§

כשהייתי בן שש פתה אותי בן עשירים ואמר: יש לי כמה מאות דוקטים והרבה בחפצי חן יקרים. כל זה אקח בלי ידיעת הורי, וגם אתה תגנוב כל מה שתוכל ונלך לטסמניץ ואני אהיה שם רב ואתה תלמידי ותישא אחרי את הספרים, כן עשינו. הוא חטף מה שרק בא לידי וגם אני גנבתי מהורי את כל הכסף והזהב וכמה מאות לבים. עשיתי לי ילקוט שאוכל לשאת את הכל על שכמי. לפנות בקר יצאנו לדרך, כשהגענו לפרוט רציתי לרחוץ, חברי התנגד לכך אך לא שמעתי בקולו. אחרי שרחצתי הרגשתי רעב אמרתי: אלך העירה לקנות לחם. האופות אשר אפו את הלחם עמדו בקרבת ביתה של יהודיה ושמה רחל והיא היתה קרובת אשתו של חברי. באותו זמן כבר פשטה השמועה בעיר על מעשינו, כי גנבנו אצל הורינו. בקשו אחרינו ולא יכלו למצוא. כשהלכתי לקנות את הלחם אמר לי חברי במקרה שתזדמן לקרבת רחל והיא ערה תיקח סכין ותשחט אותה. לקחתי סכין, בבואי לקנות את הלחם והנה רחל משקיפה מבעד לחלון, ראתה אותי וקראה: יעקב מנין אתה בא עכשיו? ענית: מטסמניץ, חברי הנו מכהן שם כרב ואני תלמידו. אמרה לי: אתן לך לדרך חמאה, גבינה וריבה רק אמור לי, היכן נמצא קופל חברך. אמרתי הוא נמצא בקרבת הפרוט. אחר כך הוצאתי את הסכין ואמרתי אני אשחט אותך. אמרה: אני זקנה, כבת שמונים כולי רק עור ועצמות ובבשרי לא יתנו לך שום דבר, הנחתי לה. קיימה ונתנה כל מה שהבטיחה. הבאתי כל זה לחברי, שאל אותי: האם שחטת את אותה אשה? לא, ענית, היא רזה ואין בה ערך למכירה. טיפש, אמר לי, לא למכירה רציתי במיתתה כי אם כדי שלא תגלה את מקומו. אמרתי: לא ימצאו אותנו, הלכתי לרחוץ בשנייה ואת ילקוטנו תלינו על עץ, ופתאום הגיעו ריצה ברודפנו, התחלתי לצעוק: לא אספר לכם איפה נמצא קופל. אך הם מצאו אותו קשרו את ידיו והרביצו לו. אני ברחתי ערום ויחף. רצתה אמי להכותני אך אבי לא נתן. שאל אבי מנין באת?

עניתי מטסמניץ, הוא רב ואני תלמידו. אבי שמח בי, אחז בידי ורקד אתי לפני כל האנשים.

1054§

פעם בא לפודהייצה חזן שהיה בדחן גדול, הוא התארח אצל אחד מזקני הקהילה. בא הלץ יצחק אשר התגורר בקרבת מקום ואמר לו: בוא אלי לארוחת הערב, יש לי שפע מכל דבר ומיטה נוחה. כשהחשיך לקח אותו בכוח והוביל אותו סחור סחור בכל מקום שהיתה שלולית ובוץ ואמר כל פעם: עוד מעט זה קרוב. כך הסתובבו עד חצות והאורח עייף ולא יכול היה ללכת עוד. לסוף הגיעו לבית החל דופק, פתחה האשה וקבלה אותם במטר קללות על שאחר לבוא. אמר לה: הבאתי אורח יקר, הוסיפה על קללותיה כהנה וכהנה. לבסוף פתחה את הדלת, נכנסו בבית קר וחושך וריק, ביקש הבעל: הדליקי לפחות נר, ענתה האשה: וכי נתת לי אפילו פרוטה אחת שאוכל לקנות? ראה החזן בעונו וביקש לפחות כר שישים תחת ראשו, חזרה לקלל ואמרה: בא הגובה ועיקל את כל מה שהיה לנו, כי לא שילמנו מסים. אמר הלץ לחזן: אין דרך אחרת אלא שתשכב על הרצפה ותשים את ירך מתחת לראשך. כשקם בבקר, קפוא ורצוף בקש מבעל הבית להביאו למקומו הראשון ויתחמם קצת. ניגש לחלון ואמר: הנה ביתו של אותו חבר קהל. כן גם אתכם, אני מוביל אתכם 24 שנים ועכשיו אתם מחכים שתוכלו לפנות לאותו מקום אשר קרוב אליכם מאד וכפי שהובילו אותי, כן הובילו גם אתכם.

1055§

היה אחד לעבד וצבר לו כמה מאות זלוטי. הלווה אותם בריבית גבוהה לכל זלוטי. מכל זה ביחד נתאספו אצל 600 זלוטי. עשה חשבון: אם אתן את 600 הזלוטי בריבית אקבל כל שבוע 20 זלוטי ובמשך שנה 1000 זלוטי, וכך חישב וחישב עד שהגיע לסכום של 6000 שעתידים להיות לו. עכשיו אמר כשיש לי כבר 6000 אלך למצוא לי אשה עשירה. פרט את 600 הזלוטי לפרוטות הכניסם לתרמיל והעמיסו על גבו. עזב את נותן העבודה ועבר לעיר אחרת. שם התהולל בפני כולם שיש לו 6000 זלוטי. היתה שם אלמנה צעירה ממשפחה טובה ושנותיה 18 היו לה כמה אלפי דוקטים. כשנודע לה על אותו איש ביקשה את הוריה שישאווה לו לאשה אף על פי שאינו בן ממשפחה מיוחסת כמוה. כשיהיה לי כל כך הרבה כסף, אמרה, אקנה חנות ואתעשר. שלחו לקרוא לו לפני הרב ולפני זקני הקהל. שאלו אותו: כמה כסף יש לך? ענה: 6000 זהובים, אמרו לו: תביא את הכסף ותספור אותו לפנינו. ענה להם: למה

לי לספור את כספי די לי בזה שאני ידוע כמה יש לי. אילצו אותנו לעשות כן כי מנהג המקום הוא. הביא את כספו ופרס אותו לפניכם. ספרו ומצאו שיש שם רק 600 והוא בשלו שיש לו 6000. הוא הכניס לו לראש והאמין בזה בעצמו שיש לו 6000. כן גם אתם, הכנסתם לכם לראש שיש בידיכם הרבה כסף במזומנים ועכשיו תראו שאין בידיכם כלום.

1056§

היה אדם קל דעת, הלך אצל סוחר אחד ולקח ממנו שתי חגורות, אחת כסף והשניה מזהב, ושולם בעד כל אחת 800 דוקטים. הלך עם החגורות אל היהודים, סוחרים עשירים, ביקש כל אחד לחוד ולחדר והראה את החגורות ושאל מה ערכם. אמרו לו כי שווים 20 דוקטים כל אחד, כי רצו לרכושן בזול. אמר להם כי ברשותו נמצאות מאות חגורות כאלה. התחילו, כל אחד לחוד, לקרב אותו כי חשבו שיקנו מציאה. הלך מאחד לשני ולקח מקדמות אצל אחד 100 ואצל השני 200 דוקטים. כולם נחפזו לתת לו את הכסף כי חשבו שיתעשרו באמצעותו בקלות. לכשאסף סכומים גדולים הלך לשחד את הפשה, לכל צורך שלא יבוא. כשעלה על דעתם שהלכו שולל אחר רמאי הזמינו אותו כולם ביחד לבית הכנסת לפני בית דין. לקח שני בצלים שם אותם לכיסו והלך לבית הכנסת. שאלו אותו: איפה הכסף שלנו: הוא שתק, החלו מכים אותו, קרא: הניחו לי, ואל תכוני, ישנה איתי אבן יקרה, אתן לכם, ובה אפצה אתכם על כל הפסדיכם. אחד הכניס את ידו לכיסו והוציא את האבן. הקדימו הרמאי בצעקה: שמעו לדברי, ברנש זה יגנוב את האבן ולכם יאמר, כי לא היה זה אלא בצל. אל תאמינו לדבריו. עטו עליו כולם, להציל את האבן, והוא הראה להם את הבצל, החלו להכותו ובינתיים חמק הרמאי ונמלט. כן גם עמכם, הראו לכם בצל ואתם אמרתם: אבן החן היא כבר בידינו.

1057§

תלמידי ישיבה שהגיעו לעיר בקשו פתקים לבעלי בתים לאכול על שולחנם. המנהג היה שכל בעל בית היה מקבל בחור אחד או שניים ומאכילו במשך ה"זמן",⁴⁸ בקשו את הממונה על החלוקה שיכוון אותם לביתו של בעל בית אשיר. אמר להם: יש לי כאן ברשימה יהודי עשיר, אך כילי הוא ואפילו יקבל בחור לא ייתן לו ארוחה מספקת. אמרו לו: אדרבה תן לנו פתק אליו ונמצא עצה, נתן להם. לקחו שקים ומלאו אותם אבנים גדולות ובאו אליו. קיבל אותם כמנהגו, קראו לו ושאלו מה שווים של שני פמוטים מכסף? אמר להם: כך וכך, אמרו אל תאמר לאדם, אך תן לנו

מחסן לשים את דבריני, הסכים, נתנו בידיו את השקים והביאם למחסן. ראה כי כבדים הם ושמח, אמר לאשתו להאכיל אותם ביד רחבה. כעבור כמה ימים שאלו את בעל הבית מה שוויה של אבן טובה בגודל אגוז, אמר להם. אכלו ושתו ושוב שאלו: מה שוויה של אבן טובה בגודל ביצת תרנגולת, אמר להם. אכלו ושתו מכל טוב, באו כל בני העיר לחזות בזלילה, הזמינו את כולם. ביקש בעל הבית שיראו לו לפחות אבן אחת אשר על ערכה שאלו, ענו לו: מה הבהלה הרי הכל בידך. כשאכלו לשבעה הריקו את האבנים, לקחו את כליהם וברחו. דלק אחריהם בעל הבית השיג אותם ושאל: איפה הדברים אשר הבטחתם לי? אמרו לו: שאלנו שנדע במקרה שיזדמנו לנו, אך אין בידינו שום דבר, אם יזדמנו לנו ניתן רק לך. כעס בעל הבית, אמרו לו: אתה רוצה לפתות אותנו שנשדד כנסיות ונביא לך? נבהל וחזר הביתה, והיה ללעג. כן גם אתכם הראו לכם, אמרו לכם, אך בידיכם אין כלום.

1058§

האבות לא נמשחו ולא הוכתרו ומנין לו לעשו כתר? ההוכחה שהיה מוכתר כי 400 שהיו עמו היו מוכתרים. כשלבש בגדי חמודות כבש הרבה ארצות ולכן היה לו גם כתר. מבני יעקב רק יוסף זכה למלוכה, ולכן עמל אנוכי להוציאכם מהמקום שנפלתם אליו, המקום הזה לוחץ עלי מכל צד.

1059§

נחוץ שאגלה לכם דבר, לפני שתבוא ישועתי כדי שתוכלו להתכונן אתם ובניכם, כפי שכתוב: והתקדשתם והייתם קדושים, כלומר שתהיו נכונים. אך ירא אני לגלותו פן תראו דבר אחד ולא תוכלו עוד. היה נחוץ מאד שאגלה לבניכם אלא שהילדים עלולים לגלות לכם ואתם לא תוכלו לעמוד בזה. לכן כשתבוא ישועתי אצטרך לפזר את הדבר פן ייוודע לכם.

1060§

אתם ואני למה הדבר דומה? לשני עצים העומדים זה מול זה ונהר ביניהם. ולא יתנו פרי עד כי יתאחדו. כאן איני יכול לגלות לכם עד כי יבוא הזמן ונהיה מאוחדים.

1061§

כתוב במפורש: פורה דרכתי לבדי [ישעיהו סג:ג], כשקראתי לכם בשם אחים, דרכתם אחד כאן ואחד שם כפי שכתוב: אצל גדעון: שפרה נקרא שם נערו [שופטים

⁴⁸ משמעות המונח "זמן" בהקשר זה הינו תקופת לימודים (הערה של פשאניה שלום).

ז: [ל]. זה היה הכל דבר אחד ועכשיו עלי לבדי לדרוך את כל המקומות שהיה עליכם לדרוך אותם. ותראו שזה ייקח הרבה זמן אך מה אעשה ולא אוכל לפעול מעצמי עד שלא יגידו עשה! כשרק יתנו לי מעט אני אתן הרבה. את המילה אחים, איני יכול לאמר לכם עוד, כי שמתי את הדבר הצדה ועברתי בדרך אחרת שאין בה צורך באחים. יתן אלוהים שיתירו לי לשים אתכם על דבר אחר, כי אני מצדי מוכן שינתן לכם 10,000 פעם יותר, יתן לכם אלוהים את כל אשר אנוכי מאחל לכם!

1062§

עוד באיוואניה ראיתיכם פונים לדרך אחרת וידעתי שלא תלכו אחרי, התלוננתי במקום מסוים ושאלתי: מה עלי לעשות בכם? ענו לי: אתה את שלך עשה והנח להם וכל אחד יתגלה לפי ערכו כשם שהשמן עולה במים. וכי אי אפשר היה להחזיר אתכם לדרך הטובה? והרי ידוע כי ביד חזקה הוציאו אתכם מבתיכם כדי שלבותיכם ומחשבותיכם יצאו לאור. מי הם אלה אשר ילכו אחרי בדרך הישר. הרי ידוע לכם מה ציוו על אברהם לך לך! והלך. לך למקום זה וזה! והלך. לך ממקום זה למקום אחר! הלך. עשה! עשה. שמר על כל המצוות, לא הרהר אחריהן ועשה. ואני כשצויתי עליכם לעבור מקום למקום, היו לי צרות, ועלה בהשפלה עד אשר שמעתם לדברי. אני קבלתי אתכם כמו הנפח אשר מחזיק בצבת פן תישרפנה ידיו. וכן כדי להסתיר בכם (על ידכם) את הדבר לפני העולם. לו הייתם הולכים אחרי בשלמות, הייתם למשל ולמבשרים לכל העולם, אך אתם לקחתם עצים רקובים ובניתם מהם גשר, עברתם עליו ונפלתם.

1063§

כשתבוא ישועתי, אביא אתכם לדבר מסוים ואתם תחשבו שזהו הכל. אך מחשבותיי וכוונותיי הם כלפי דבר אחר. ייתן אלוהים! זוהי תפילתי, שתזכו לראות את הדבר המחזיק את מרבית הטוב. ייתן אלוהים ביום השלישי!

1064§

אותו ראשון רמז במעשיו שיביאו לו עלמה מפולין אשר היתה בדת אדום וזהו נהל (Nahal)⁴⁹ ומה יצא מזה? שהיא נולדה אך לא היו לה חיים משלה, ונתן אות ושישנו דבר הצריך תקומה.

1065§

ידוע לכם כי דרכי אלוהים שלמים הם ואין בהם דופי ולכן הציל נח את כל החיות אשר היו איתו בתיבה והרבה עמל למענם אך לבסוף השתכר והתגלה. הדבר הזה קרה לו כי לא חיכה לפקודה מסוימת ופעל על דעת עצמו והציץ למקום מסוים, לכן נתן את הדין. אך כשאני שלחתי מצנסטוכובה הוראה לאחד שיפסיק לשתות לא שמע בקולי. לו היה אומר את המילים: מכאן והלאה לא אוסיף לשתות, הייתי שומר עליו ומציל אותו ומוציא אותו מצרה ומביא אותו למקום טוב.

1066§

מתפלא אני מאד שהעולם מתפלל ומבקש בשם מקום אשר אמנם שמעו עליו אך לא ראו אותו בעיניהם. יכול להיות שמתפללים ומתחננים למקום שהוא רע ומכל רע.

1067§

עד עכשיו התנהל העולם כפי שרצה כל הישר בעיניו יעשה ומי יגיד לו מה תעשה? אך על האנשים שהלכו אתי היו אומרים: אתה את שלך תעשה, כל אחד לעצמו ולבסוף הכל יצא לאור.

1068§

עד עכשיו עוד לא הלכתם לטבילה. אבל מעכשיו והלאה יהיה כך: כל מי שמשתדל למען דבר רע, יגיע לדבר רע. אבל כל מי שמשתדל והולך אחרי יגיע לדבר טוב ולדבר יפה.

1069§

ביום 28 לאוקטובר בשנת 84 חלם האדון חלום: נסעתי במרכבתי על הר גבוה ותלול, בתי ישבה במרכבה ואני בעצמי נהגתי בסוסים, כשהגעתי למעלה התעקם גלגל אחד, הפניתי את הסוסים שמאלה נתיישר הגלגל. בפסגה ראיתי את פבלובסקי והנה הוא יושב על יד מדורה ומדליק נר ואומר אלי: אני אכניס אותך כאן לתוך חדר אחד. לכן השתדלו להיות קשורים אלי ואולי תזכו לבוא למקום הנקרא היפה בנשים, לבתולה אשר עליה כתוב כי אין בה דופי וכדי להגיע אליה נחוץ גם כן להיות עד כמה שאפשר בלי חסרונות. ושידמה הפה ללב, ושהפה לא יוציא כל דבר רע.

⁴⁹ לדעת גרשום שלום ייתכן וזהו רמז לנסיון של "הנחל הקטן" שנוכר בסי' 1066 (השני).

[סעיפים 1065-1069 חוזרים, אלא שתוכנם אינו זהה עם הסעיפים הקודמים
במספרים אלה ולכן ציינתי אותם בגרש]

§1065'

כשיבואו היהודים, נחוץ יהיה ללמד אותם את האלף-בית, וכן גם אתכם כי אינכם יודעים עדיין את האלף בית והם ילמדו אתכם.

§1066'

לשם מה התערבתם בין שני התניינים כלומר בין יעקב לעשו? לו היה אחד מהם מביט בכם חלילה הייתם הופכים לעפר. אני קבלתי אתכם שתעמדו מרחוק ותביטו. שעיניך יאירו בזוהר השמש וחכמתכם גדולה ולא תדחפו בין שני הרים גדולים. כי מדובר רק ביעקב ובעשו. לפני שתבואו לעשו, ינסו אתכם על יד הנחל הקטן אם ראויים אתם לבוא בשקט כפי שנאמר למעלה. מתי כבר אגיע לזמן שיאמרו לי ללכת לעשו? פורה דרכתי לבדי [ישעיהו סג:ג] את הכרם הזה אדרוך לבדי ואראה כבר לגמרי אחרת. עד עתה בודקים בדבריכם אך אז יבדקו את לבותיכם. כשתבוא ישועתי תשישו ותשמחו שזכיתם לצאת מהמקום אשר לתוכו נפלתם. עד כמה שאוכל, אעזור לכם. ככל אשר אני אתקדם ואצעד הלאה, אוכל לעזור לכם יותר. אל חצרי לא אוכל להכניס אתכם. כי יתכן ויבוא עשו ויצץ אל תוך חצרי ואתם לא הייתם יכולים לעמוד בזה חלילה. לכן איעצכם להיות טובים ושלמים ותזכו לטוב. וככל אשר תטיבו תזכו לטוב יותר. אני מאחל לכם שתזכו ותבואו אל היפה בנשים כפי שנאמר למעלה.

§1067'

כשתבוא ישועתי, אמחק את השם אחים ואחיות שלא ייזכר עוד ולא אזדקק לכם. אף כי אלך בדרך מוכה צמא כי לא אשתה שלושה ימים, לא אצווה עליכם להביא לי מים לשתייה, מפני שהייתם הראשונים תהיו עכשיו האחרונים לבוא אל עשו. כשתבואו אל עשו יתרומם הכובע על ראשכם עד למחצית האמה מרוב פחד. אפילו אם תהיו שלמים לא תוכלו להלוות אלי כשאראה את עשו כי כאשר נוגעים שני תניינים זה בזה, אתם הייתם נשחקים ביניהם ואני העמדתתי אתכם על דבר שונה (אחר) כדי שתצאו מעבדות לחרות ולכל אחד תהייה מרות על הדבר, יהיה לכם כוח החיים ועיניים לראות ולב להבין וכשאחד מאתנו היה שם את ידו על אדם אחר, היה מקבל גם הוא כוח לראות נוסף על כוחות אחרים אשר היו מנת חלקכם. אך אדם אשר נולד ממקור כזה אשר גורלו להיות תמיד נכנע ועובד דברים אחרים,

כשרוצים להוציא אדם כזה לחרות נדמה לו כי נמצא בסכנה גדולה ואינו רוצה ללכת ונמשך בחזרה אל טבע מחצבתו אשר בה נולד. ומפני שסירבתם עליכם להיות זמן מה תחת שלטון בשר ודם ולשמוע לכל אשר יצווה. ברור שכל מה שצריך להיות, יהיה. כלומר צריך היה שהכל יצא מהחבורה ויגדל ממנה ואכן יבוא זמן והכל יצמח ממנה. לו רציתי שיהיו לי אוצרות גדולים, יש בידי להשיגם, אך לשם מה לי זאת אם איני יכול להיות אדון על אותו הדבר. אם לא אז לא, ואם כן אז בשלמות. ברצוני שאתם תהיו ממונים על הדבר.

1068§

אמרתי לכם את המשל על הפסל שהיה בידי מלך ואשר בעזרתו ראה מי צודק ומי לא.⁵⁰ האדונים אמרו כי חכמת האל נמצאת אצל אותו מלך ולשם מה עומד הפסל בחדרו. כן גם אתם. אני הייתי הפסל, לא היה עליכם לעשות כלום אלא ללכת בעקבותיי כי את הפסל שמים לראווה ולא כדי שידבר בפיו. לו הייתם באים לגן המלך ורואים שם שיח קוצים וכי הייתם יכולים עקור אותו? ומי יודע איזה פרי טוב גדל על השיח? כן גם אתם: אף על פי ששמעתם ממני דברים כדרבנות, היה עליכם להבין כי דברים טובים יצאו מהם, על האדם לעמול עד שיגיע לדבר הטוב ולא לחכות עד שיתנו בידו כי כך היה העולם כולו יכול להגיע לכך.

1069§

הדבר אשר אנו שואפים להגיע אליו, אי אפשר להשיגו בלי טבילה אשר אנחנו נמצאים בה. ישו יכול היה להיקרא בן אלוהים, כי גם הוא עלה על הדרך הזאת.

1070§

למזלכם התחמקתם עוד לפני שהייתי יעקב בשלמות ולפני שהייתם אצל עשו. לו היינו אנחנו ביחד, יעקב ועשו היה יכול לקרות מה שכתוב למעלה.

1071§

יעקב יצא על מנת ללכת לחרן ואתם סירבתם ללכת עמי.

1072§

⁵⁰ ראו סי' 145.

למה לא נטיתם בעצמכם לדרך הטוב כמו אברהם? כשראה את אלילי תרח אביו, פנה מהם ונטה ללכת אחרי אלוהיו. וכשם שהוציא אלוהים את אברהם החוצה ואמר לו: צא מאיצטגנינות שלך.⁵¹ מוטל עליכם לצאת מכל הדברים שנולדתם בהם כפי שנאמר וכשתזכו להגיע לאותה מדרגה של אדם בשלמותו תוכלו לשבת על הכסא בשלמות.

1073§

גנב אחד גנב בזמן היריד תפסו אותו והלקוהו. הגיע אבי למקום, הגנב ידע את אבי מאז, בקש את אבי שילקהו מהר כדי שלא יפסיד את היריד. כן גם אתם.

1074§

יצאתי פעם אל מחוץ לעיר בבוקרשט ופגשתי יהודי אדמוני אשר הלך ברגל. שאלתי לשמו. ענה לי: שמי אריה לב. הבאתי אותו לאכסניה ואמרתי לו: שב כאן עד שאבוא. היו כ-12 נערים אשר סרו למשמעתי, אמרתי להם ראיתי מחוץ לעיר אריה אדום וגדול. ההם הפיצו את השמועה בין ילדים אחרים ואלה סיפרו להוריהם והוריהם ספרו לקרוביהם, עד שהגיעה השמועה על האריה בין הסוחרים והאדונים, כולם התפלאו ושאלו: מה גודלו ומה אורך זנבו? האחד אמר דבר ושני את ניגודו. התאספו כאלף אדונים יהודים וגבירים זקנים וצעירים וכולם הלכו לראות את האריה ושאלו זה את זה למקום. וכשהגיעו למקום אותו יהודי יצא לקראתם, קראו כולם: הנה זה הוא, שאלו מה שמך? ענה להם: אריה, והיה אדום, כל הילדים אמרו הנה הוא, והיה צחוק גדול.

1075§

כשהתעכבתי בצרנוביץ בדרכי מפולין, התאכסנתי בביתו של יהודי שקראו לו עזרא ואח היה לו ושמו שמואל. אמר לי שמואל: יעקב בא סור אל ביתי, כי יש כאן יהודי מסניאטין, לייב הרניק שמו והוא מאיים להכותך. אמרתי לו: הלה לא יבוא הנה, אמר לי: בעיני ראיתי שהתלבש והתכונן לבוא הנה להכותך. אמרתי לו בשנית: אך הנה לא יגיע. בזה ראוהו כבר מבעד חלון כשהוא מתקרב לבית. אמר לי: ראה יעקב הנה הוא הולך הנהו, אמרתי להם: אך לא יגיע. כשעלה על הגשר אשר בתוך העיר, בא לקראתו תורכי זקן, יחף, ערום וגדל גוף, ואמר לו: אני מכיר אותך היטב כי באתי מקולומייה, ושם גנבו ממני כדורים ועוד כמה דברים, נזק רב והחל להכות בו וזרק אותו על בגדיו לתוך ביצה, ואחר כך הביא אותו לבית הסהר ושם השאיר אותו

⁵¹ ראו תלמוד בבלי, מסכת שבת קנו ע"ב.

מעט לעת והיהודי נאלץ לשלם לו את כל נזקו. כשיצא מבית הסהר בא שמואל אל אותו לייב ואמר: רבי לייב בוא ונלך לפרנק. אמר לו: עזוב אותו, אותו אדם יש איתו מגיד או אולי אלוהים בעצמו מדריך אותו או אולי מהסטרא אחרא. ואז אמר עליו האדון את הפסוק: ורשעת רשע עליו תהיה [יחזקאל יח:כ].

1076§

מסופר מעשה בתרמית שעשה במטבע ששמו Lukay.

1077§

לגברת אחת היה מוט זהב שמשקלו היה 150 דרכמות. רצתה בכל דרכמה דוקט אחד. אמרתי לה אין לי מאזניים, אך הבוהן שלי שוקלת 40 דרכמות. שמתי את בהן ידי על המאזניים וכך שקלתי והרווחתי הרבה כסף.

1078§

צוענייה הביאה לי מוט זהב, שמתי אותו באש אך לא להרבה זמן רק כדי שיעלה פית. הלכה עמו מבית לבית ולא מצאה קונה חזרה אלי וקניתי בזול מאד. ורק אחר כך שמתיו באש שיצורף וישאר זהב טהור.

1079§

הביאו לי פעם אבנים יקרות אשר נגנבו מאיכר. הבאתי אותם לסוחר ושאלתי לערכם ואם מוכן הוא לקנותם. אמר הסוחר: אקנה אותם במיליון אך בתנאי אחד שתלך לפולין ותישאר לגור שם. אך אני החזרתי את אותו האוצר, לא רציתי לא להתעשר ולא ללכת לפולין, כי שמעתי מאמי שבפולין אין לחם לבן ואין בשר שמן ולא יין ואנשיה אינם כנים.

1080§

כשהלך יעקב לחרון בא השמש והוא חלם בלילה חלום, אבל מעשי לאור היום הם ובהקיץ. יעקב לקח אבנים מאותו מקום אך אני בחרתי באנשים. אני הובלתי אתכם לדבר היפה ביותר בעולם ואתם חזרתם. ועכשיו אומר לכם את אשר אמרו לאברהם: לך לך מחצרי, מחדרי וכל זה לטובתכם ולתועלתכם.

1081§

ביום הראשון לנובמבר בשנת 84 חלם האדון חלם : ראיתי והנה יש לי סל עם עופות וצויתי להביאו לכנסייה. פתר האדון : משמע שיהיו נשמעים לי, יתאספו וילכו אחרי. אחר כך פגש האדון בתרנגולת על אפרוחיה, אמר בזו הלשון : הנה אין אני מבין לשונם והם אינם מבינים אותה. כן אני עמכם, שאיני מבין את דבריכם ואתם אינכם מבינים אותי.

1082§

אותם בעלי הקבין הם מחוסרי רגליים עד לברכיים, הם מעופפים באוויר ובשעה אחת מסוגלים לעבור את כל אירופה. כן גם נשותיהם וילדיהם ויש ביניהם יהודים נוצרים ותורכים, כי לא יתכן חסרון בשום מקום. ישנם ביניהם מלומדים גדולים, בעלי ידיעות רבות, ויודעים גם כן כי עתידים הם להיושע. הם רואים אך אינם נראים ורק לעתים רחוקות הם נראים לבני אדם באשר ידעו כי רק על ידי בשר ודם תבוא ישועתם בבא העת. אין עכשיו בידיהם שום דבר, כי רק שומרים הנם על כל אוצרות העולם. לו הייתם אתם שלמים הייתי שולח אחדים מכם עם פתק והם היו שולחים לי מיליון או שני מיליונים דוקטים.

1083§

כשקראו לי לעלות לתורה, אסרתי להשתמש בכל תואר כלפי ונאמר רק : יעמוד הבחור יעקב.

1084§

שמעתי מאורח אשר סר לבית אבי, ספור ביהודי מאחת הערים בפולין אשר לו בן בן 16, חתן אותו עם נערה בת 13. החתן דבק מאד באשתו אך היא לא החזירה לו אהבה. עזב אותה ואת עירו והלך למדינות הים. נפגש ביהודי בעל נכסים אשר לו שני בנים. לקח אותה להיות להם מורה, נשאר הבחור באותו בית 9 שנים וצבר הרבה כסף כ- 15000 דוקטים ונוסף על כך מתנות ואבנים טובות, הלך וחזר לעירו, אך לא נכנס לבית אביו אלא הלך לבית אחותו. נודע לו שם שאביו מת ואשתו ואחותן הקטנה גרות בבית אמו. אמרה לו אחותו לנסוע לבית אמו, לא לספר מי הוא, כי אם לתת לכולם מתנות ובבקר היא תבוא ואז תהייה השמחה שלמה, עשה כן. בא לבית אמו ושמח שמחה גדולה למראה, בקש אוכל ולא אמר מי הוא. מרוב אהבתו את אשתו נתן לה טבעת בשווי 200 דוקטים, הראתה לחמותה, שאלה האם, לשם מה תעשה זאת? ענה לה : מאהבתי אותה, נתן גם לאמו טבעת בשווי רב, אכלו ושתו, נתן

לאשתו 1000 דוקטים ולאמו 1800 דוקטים, הציעו לו מיטה שכב לישון. אמרה האם לכלתה: אורחנו נראה עשיר והוא עייף מאד, נהרוג אותו, נחביא אותו באדמה וניקח את כל כספו, כן עשו. למחרת באה האחות ושאלה לשלום ההלך. לא היה כאן אף אחד ענו שתי הנשים. צעקה הבת למען השם, הרי אחי הוא ובנד! אני שלחתי את אברהם אחי אשר חזר בעושר רב, תקעה האם סכין בלבה וכל השמחה המיוחלת הפכה לאבל.

1085§

מעשה בסנדלר בעל חוב גדול, כמה אלפים, והוא עני ושיכור, כל כסף אשר בא לידו. הוא מוציאו על משקה. תמיד היו בביתו 400 זוגות נעליים לתיקון. נושיו חשבו כי רכושו הם והאמינו שכספם בטוח. אך כשהגיע זמן הפירעון באו הנושים לקחת את הנעליים, אך גם בעלי הנעליים שמעו את השמועה וכל אחד בא ולקח את נעליו, ולנושים נשארה מחט וכסא על שלוש רגליים.

1086§

אדון אחד נסע פעם במרכבה רתומה לששה סוסים, נכנסו לבוץ ובשום פנים ואופן אי אפשר היה להזיזם משם. עבר איכר בעגלה רתומה לשני סוסים. נעצר האיכר ושאל את האדון: כמה תשלם לי ואוציא אותך מהבוץ? שאל האדון: איך תעשה זאת? ענה לו: עיניך תראינה. נתן לו דוקט. שחרר האיכר את מרכבת האדון מסוסיה ורתם לה את שני סוסיו והם הוציאוה מן הבוץ. שאל האדון לפשר הדבר, אמר לו, הסוסים האצילים אשר לך, כל אחד בא מאורווה אחרת בעוד שסוסתי עם סייחה ממקום אחד מוצאם. סוסיך מושכים זה לכאן וזה לכאן ולעולם לא יוציאו את העגלה. כן גם אתכם, כשתהיו שלמים בלב אחד, ולבותיכם ימשכו לכיוון אחד לעבוד את אלוהים. תוכלו לעבור בכל מקום ללא כל נזק.

1087§

אני לא בא אליכם כדי לגלות לכם אמונה (דת) חדשה, אלא כדי להראותכם את דרך האמת שתלכו בה בעקבותיי.

1088§

הראיתי לכם כמה דברים בספר הזוהר ואמרתם שבכל ספר הזוהר אהבתי ביותר את הפרק אשר בו כתוב: מי שם את יוסף לבית הסהר? אלוהים, מי גאל אותו משם? אלוהים, מי עשה אותו למלך? אלוהים. וכן מצא חן בעיני הפרק ה-24 אשר בו

שואלים למשמעות שבחניטת גופתו של יעקב? ענה ר' שמעון שאל רופא.⁵² אם שאלתי אתכם, משמע שיש דבר בגו אמרתי לכם כמה וכמה פעמים שלא תהיו כאותם סוסים ופרדות אשר אין להם שכל. היה עליכם לשאול אותי והייתי מגלה לכם את האמת, שלא כל הזוהר בכל חלקיו מוצא חן בעיני ושאין לנו כלל צורך בכל ספרי הקבלה. רק דבר אחד מוצא חן בעיני, שאלוהים עושה את הכל לכם. תשימו את מבטחכם באלוהים כי אלוהים עצמו עושה את הכל בעיקר עכשיו שבאתי להנחותכם בשם אלוהים ואמרתי: מי נחני עד אדום? [תהילים ס: יא] אלוהים, מי הביא אותי לפולין? אלוהים, מי הכניס אותי לצנסטוכובה לבית הסוהר? אלוהים, מי הוציא אותי מבית התפיסה? אלוהים וכן הלאה לעולמי עולמים. וכן צריכים כל המאמינים לתת את מבטחם באלוהים ולא לבטוח בבשר ודם. כשיבוא אחד ויאמר: נביא אנוכי, אמור לו: עצור בעד נבואתך אין לי צורך בה, ואמר כי חכם הוא, מלומד הוא, ענה לו: אין לי צורך בחכמתך ולא בתורתך, לא אתה הובלת אותי לטבילה ולא אלך לא אחריך ולא אחרי תורתך.

1089§

הרי תראו בעיניכם כמה כפוף גופנו עד כי כמעט לחוץ הוא אל האדמה, אך אני לא מביט לשמים לעזרה ולישועה ולא מצפה למה שיעשה לי אלוהים על האדמה, בעולם הזה. עליכם אני מתפלל ותמה תימהוון רב, איכה פניתם מן הדרך, ואיך לא נטה לבבכם ללכת בדרכי אלוהים אשר מנהיג אותי ומלוה אותי בכל אשר אלך. אגיד לכם: כשתבוא ישועתי, עליכם להיות טובים לפי רצוני, כי אתם בחירי, אשים עליכם אנשים אשר בקולם תשמעו, לולא הייתם, כפי שהנכם, לא היה צורך בזה, כי יאה יותר שאתם תורו לאחרים את הדרך הטובה. ישנה עיר פטשט ואצלה באים סוחרים מבוקרשט ליריד בדרך מתרוצצים שודדים. מה עושים העשירים? מחליפים את שמלותיהם עם המשרתים וגם את שמותיהם. העבד נקרא בשם אדונו, והאדון בשם עבדו. ומשרת את משרתו עד אשר יגיעו למקום מבטחים, ולכשמגיעים מתחלפים שוב, והבגד וכן השם חוזרים לבעליו.

1090§

מעשה במשרתת יהודיה אשר סבלה קשות מבעלת הבית, הגברת היתה רעה כעסנית ולא פעם הראתה לה גם את נחת זרועה. פעם היה על הגברת לנסוע, מסרה את דאגת כל הבית על המשרתת הראה לה חדר מלא צנצנות ריבה ומיני מרקחת אמרה לה הזהירה את המשרתת לבל תיגע בהן כי מורעלות הן ומות בחובן. נסעה הגברת,

⁵² ראו זוהר חלק א' רנ ע"ב.

החלה המשרתת לעשות חשבון חייה האומללים וחשבה שטוב לה למות מאשר להמשיך בחיים כאלה וגמרה להמית נפשה עם המרקחת. אכלה תוכנה של צנצנת שלמה ולא מתה, הוריקה את השניה ונשארה בחיים, כשהגיעה לשלישית חזרה הגברת, שכבה המשרתת בחדר הריבות ואמרה לגברת: רציתי לשים קץ לחיי ובקשתי את המות שיפריד ביני לבינך, אך לדאבוני נשארת בחיים.

1091§

בצומת הדרכים בליטא עמד בית מרוזח, בעליו היה מסרב למכור אוכל לעוברי דרך. פעם עבר שם סוחר יהודי, בקש לקנות אוכל ולא מכר לו. אותה שעה עבר שם אציל פולני, מודעו של הסוחר. אמר לו הסוחר: בקשה לי אליך, בעל בית המרוזח אינו רוצה למכור לי אוכל ואני רעב מאד, ראיתי שם אווז צלוי, תכניס אותי כאילו בכוח ותצווה עלי לאכול, אני אתחנן לפניך להניח לי ואתה תאיים עלי שתהרגני אם לא אוכל, עשה כן. כשגמר לאכול את הבשר הביא הפריץ פרות וציווה עליו לאוכלם, ולא יהרגו, גם בעל האכסניה אמר מוטב שתאכל כי הוא עלול להרוג אותך, וכך אכל בכוח את אשר בקש ברצון.

1092§

ביום 28 לאוקטובר בשנת 84 חלם האדון חלום: ראיתי והנה שני דובים מתקרבים אלי ופיותיהם פעורים, רציתי להכניס להם מרקחת כמו שנותנים את ההוסטיה, לא קבלו, פנו ממני ושכבו למרגלותיי על יד שני הכלבים והחלו מתנשקים אתם. הפשר: שני אדונים פולנים נסעו לוינה כדי להרע לי אך הם בעיני ככלבים.

1093§

סיפר האדון: מטאוס חלם חלום. הפולנים טחנו בטחנת קמח שהיו בה שני אבנים, שפכו על אחת שיפון, אך הגרעינים יצאו מתחת לאבן שלמים כלעומת שנכנסו. אמר להם: מה זה? הרי דבר לא נטחון? ענו לו: השיפון הזה הוא של אדוניך, ואין לנו עצה איך לטחון אותו. האדון בעצמו פתר: הם מתכוונים לגמול רעה למאמינים ואלוהים מתכוון לטובה.

1094§

ביום החמישי לנובמבר ראה האדון בחלמו: נכנסתי לחדר ובו מראה ובה 6 נרות שעווה קטנים במעגל ובתוך המעגל הנר השביעי. חפצתי להדליק את הנרות ולברך עליהם, בא אלי אחד ואמר: יעקב, מה אתה עומד לעשות? זה שייך לאשה, עליה

להדליק ועליה לברך. עניתי: פעם היה נהוג כך אבל עכשיו אני בעצמי אדליק ואברך. הדלקתי נר אחד, ובו ברגע ניצתו כל שבעת הנרות והלהבה נראתה כאילו באה ממנורה אחת. הבטתי באותה להבה האם באה מנר אחד או מכל הנרות. והנה הופיע אחד וקרא אלי בקול נורא: יעקב!

1095§

יבוא הזמן וכמה אנשים יהיו נאלצים לחכות לילה שלם כשהם רכובים על סוסים כי אני אהיה צפוי להגיע. אחד יבוא לקראתי. אתם מאסתם בזה. יתכן שימצאו יהודים שיהיו מוכנים לקיים את המשמרת הזאת. כי 5 פעמים יבואו היהודים ותהיינה חמש חבורות, וכן לא תהיה עדיין האבן אשר תתבלט מן ההר בלי ידיים.

1096§

יספרו על אחד הקדמונים אשר מצא כתב על שני מלומדים וחכמים גדולים אשר התווכחו ביניהם האם יש אלוהים אשר אצלו ההשגחה על העולם ואם לא? שניהם היו מקובלים אשר היה בכוחם לצוות. קראו למלאכים שיאירו את עיניהם ויתנו להם תשובה. עשו תשובה, התענו התבודדו עד אשר חזרו אותם המלאכים ותשובה בפייהם: גם אנחנו איננו יודעים. לאמור שעליכם לצאת לדרך ארוכה, תיקחו צדה לדרך, אך מים לא תיקחו כי מצויים הם בשפע בתוך היערות, עד שלא תגיעו להר מסוים אשר ראשו בדולח ושיש, ושם תלונו, אך היזהרו ואל תגעו באותם אבנים. כן עשו אותם שניים בהגיעם שם שכבו לישון בלי לגעת באבנים. הראו להם בחלום שככל אשר יתאמץ האדם ויגיע למצוא את האלוהים, ככל אשר ישתדל, יתבלבל יותר. מה שהאדם מסוגל הוא, לרדוף ולהשתדל למצוא את אשר עומד לפני האלוהים. ולכן כל מה שהבטחתי לכם להראותכם את האלוהים לא התכוונתי אלא לזה אשר נמצא לפני האלוהים.

1097§

כתוב אצל אברהם שהוציא והו החוצה, גם אתכם הוציאו אבותיכם החוצה, וכמעט ונאלצתם ללכת לארץ אחרת, לשדה, אל מתחת לכיפת שמים כדי שתהיו נעים ונדים ומושפלים מאדם. למקום הנקלה ביותר למען תבינו שהגאולה תבוא בהכרח מתוך שפל המדרגה. ועוד: כשנמצא אדם בביתו, אינו ממהר לעבוד את השם, כי הוא עושה כל מה שלבו חפץ, לומד מה שעולה בדעתו ומתפלל לפי ראות עיניו. וכשנחה על מישהו הרוח, הרי רק לשעה. וכל הנביאים אשר היו, הרי רק במצר היו. ומה משתמע מכל זאת? אתכם הוציאו החוצה, להראות לכם את הדרך בה תלכו, כי זהו

החוק, לנדוד ממקום למקום ולדרוך בכל המקומות. אל תראוני שעם הארץ אנוכי הרי תדעו כי חכמה מאין תמצא כלומר החכמה נמצאת בתוך הלא כלום. יש לי מדריך אשר מביא אותי לכל מקום באמרו: יעקב, עד כאן תלך, הנה תראה בעיניך, כן תעשה, ולעולם לא יפנה ממני ולא יעזבני. ולא היה עליכם לפנות לשמאל או לימין, אלא ללכת אחרי. אומר לכם זאת: דבר אחד כבר הפסדתם ומכאן והלאה תיזהרו פן תפסידו חלילה גם את הדבר השני. האמת היא כי בכוחנו להעלות עוד דבר אחד כדי שנוכל להתחזק תוך כמה שבועות ולהגיע לחיי עולם ולעוד דבר אחד.

1098§

חמש פעמים יבואו היהודים ובחמש חטיבות יבואו, אתם תהיו קרובים לחצרי, אבל כשתבוא החטיבה הראשונה ויתקרבו אלי, אתם תהיו אחריהם כ-7 מילין מרוחקים ממני. וכן יבואו האחרים עד לחטיבה הרביעית. אבל כשתגיע החטיבה החמישית, כן אמר האדון, כשיבואו גם כל אותם היהודים אתם תעמדו במרחק כ-70 מילין ממני. ישאלו אתכם: האם ידעתם את חכם יעקב? מי הוא? אתם תענו מתוך בושה מפניהם: אין אנחנו מכירים אותו. כמו אותו מלך אשר יוצא למחנה אל בין האוהלים, אהיה עמכם לאחר רבע שעה או מחצית השעה. כשייוודע לכם על בואי אליכם ירעד עור בשרכם ולא תאבו לעזוב את אוהליכם מרוב בושה ומרוב פחד.

1099§

כשתבוא ישועתי ואלך בדרכי אקח אחד או שניים מכם ללכת עמי בדרך. אך יתכן שאהיה צריך לעשות את הדרך לבדי ולא אוכל לקחת אף אחד מכם, ואתם תבינו דבר מתוך דברי אשר שמעתם. וכשתראו דבר מסוים תבינו את פשרו. ואולי תראו לפני עיניכם אותה תמונה (Portret), אשר תעינו [טעינו?] בה. אנשים אשר לא השתתפו בזה לא יבינו מה שענייהם רואות. לכן, היו טובים ושמעו בקולי, עשו כן וחייתם.

1100§

היה בדעתי לגלות דבר מסוים, והייתי מבקש לקרוא לפני איזה פרק וכאן הייתי מסביר לכם כי ראיתם את כל הדרך אשר נלך בה. ובידיעה זאת הייתי שולח שניים מכם, לא אחד, כי אם שניים אל אותם בעלי קבין אשר גם הם מאמינים בדבר מסוים, והייתם מתמהמהים שם 7 ימים והם אינם יכולים לבוא אצלי כי רגלים אין להם ועוד מפני שאני נמצא בנצרות (בטבילה) ועוד דבר אחד אינו יכול לבוא אצלי בגלל נצרותי. בקרבתם שני שומרים, האחד, גובהו מיל אחד ונשק בידו באורך רבע

מיל, היה שואל: לאן? הייתם עונים לו, מה השם? תדעו לענות גם על זאת כי שמותיכם יהיו שמות אשר פי ה' יקבנו, וגם אני הייתי קורא לכם לפי שמות אלה. ועוד הייתם מראים לו פתק ממני, והם היו מברכים אתכם. השומר הראשון היה אומר בזה הלשון: היו ברוכים בפי האלוהים אשר עלה במחשבתו לברוא את כל העולמות. לו הייתם ניגשים לשומר השני העולה בגובהו על הראשון היה שואל אתכם בקול אשר יישמע 10 מילין למרחק, את השאלות ששאל הראשון. ועל כך תבוא אותה התשובה וכשתראו לו את הפתק תשמעו כבר מה הוא היה אומר לכם.

1101§

לא שמו את דניאל לתוך הכבשן הבוער, כי נקרא עליו שם אלוהים. וכתוב שנבוכדנצר השתחוה לפניו וחלק לו כבוד כמו לאלוהים. ולו היו מכניסים אותו לתוך הכבשן היה נשרף. דבר אחד איני נכון להראות לכם פן תיזוקו. לו הייתם אחים, היו מעמידים לכם כמה אלפים עוזרים, לעזור לכם ולתמוך בכל אחד מאבריכם אפילו את שולי בגדיכם היו נושאים בשבילכם. ואתם נסוגותם.

1102§

צויתי על שניים מכם ללכת מבית לבית שתתוודו ותודו בכל מעשיכם, המנהיג שלי אמר: אם ישמעו. לפני עזבי את בית האסורים היה בדעתי לאמר למנהיגי כדברים הבאים: לא אצא מכאן עד אשר תחזיר את האחים למקום. מכאן תבינו איך הקרבתי את עצמי למענכם.

1103§

אמרתי לכם שנטעתי כרם מזרע אמת כפי שכתוב: אמת מארץ תצמח [תהילים פה: יב]. כי העיקר נמצא במעמקי האדמה כשם שהאבות וכל היתר נמצאים שם, כל עמלי היה להוציא אותם לעולם הזה, וזהו אמת מארץ תצמח. ברצוני היה כי אתם תהיו זרע אמת.

1104§

ידוע לכם כי אותו הדבר מונח זה אלפי שנים, ומכיוון שעבר כל כך הרבה זמן העלה חלודה והשחיר. כמה עמל נחוץ בשביל לנקותו ולצחצחו?

1105§

כתוב שיעקב יצא לדרך - לפולין, פגעו בו מלאכי אלוהים, אתם. אבן מאסו הבונים, אלה אשר בניתי אותם. אני הייתי במייצר, אלוהים היה במייצר ואתם מאסתם בבניין. אני אומר לכם: כשיבוא זמן הצער לעולם יהיה קשה מאד. אהיה צריך לדחוק אתכם הצידה כי ייווצר דבר מסוים בעולם וכל החבורה תבוא מוורשה אחרי שישמעו על הדבר החדש והעולם כולו יראה וישמע, וכל אלה שהחזיקו בכם לא יוכלו לגשת וכדי שיוכלו להיות ברוגז אתכם, עליכם להידחק הצדה. אבל מאחר שאחזור אליכם תתחילו לאמר דברים אלה: אנו מצפים לבוא זמן גדולתך ומאמינים בישועתך. כי כל זה עוד לא יהיה. אני אכניס אתכם לשער הראשון ואומר לחבורה בזה הלשון: כן צריך היה להיות זה היה צד זה, וזה היה צד זה. וכשיפתחו את השער השני, רק אז אביא אתכם לשער הראשון. תשימו לב כמה זמן ייקח עד שיבנה הבית. אבל כשיבנה יתקיים הפסוק: וילכו עמים רבים לבית אלוהי יעקב. לא יהיו אחים אחרים.

1106§

אותם בעלי קבין הם מחוסרי רגלים אך מחצית גופם העליון הוא בדיוק כמו שלנו. יש בהם עמים שונים. גם הרבה יהודים בעלי זקנים והם תלמיד חכמים גדולים. אחרי בריאת העולם היו מעטים אבל רבו מאד. יש בהם גם מהמאמינים מהראשון ומהשני. היה מנהג אצל אדירי עולם, כגון: אלכסנדר הגדול, נבוכדנצר, שלמה, אחשוורוש ועוד שהיו מטמינים את אוצרותיהם באדמה שלא יפלו בידי היוורשים. כל אחד היה לוקח יהודי נאמן משביע אותו שישמור על האוצר ולאחר השבועה היו עורפים אותו שמים את ראשו על האוצר. ואז היו באים בעלי הקבין שהם יהודים, מחזירים לשומר היהודי את ראשו ומקימים אותו לתחייה ורק את רגליו מורידים ומכאן הם בעלי הקבין השומרים הנאמנים של כל האוצרות ויש להם שליטה גמורה על כל בעלי האוצרות ויכולים לחלק הרבה כסף לפי ראות עיניהם אבל בעיקר האוצר לא יגעו בלי רשות הבעלים. והם מאמינים שיבואו יום אחד לעולם הזה וייתנו להם רגליים, אבל יש סיבה שמפניה לא יוכלו לבוא. אני הייתי יכול לשלוח שני אנשים והם היו נותנים בידם למעני סכומים גדולים, והמלך בעל האוצר בעצמו, היה שולח הרבה הון בשביל העצה שהייתי מייעץ לו. לשונם היא כלשונונו, כלומר עברית, והיהודים הממונים על שמירת האוצרות מקבלים את כוחם מהבעלי קבין, הם זוכרים את שמש ואת מעמדם. הם רואים ואינם נראים.

1107§

איפה היה שכלכם, שהאמנתם כי ממעמדו של ישמעאל יכול דבר להתגלות לעולם. הרי תראו בעיניכם שבאותה דת בראשים מכוסים, חבושים בתחבוש והידיים למטה. אך הדת הזאת בראש גלוי וסימן הוא שיש כאן ראש וידיים שעונות בגאווה על הצלע משמע כי מכאן ייצא הדבר לעולם.

1108§

באיוואניה משלתי לכם משל, נוצרי הזדמן לארץ שעבדו לסוס כעבוד את האלוהים. שאל אותם לפשר הדבר, ענו לו: שמענו על מדינות רבות שבהן משתחווים ליהודי מת... מכאן עליכם ללמוד: אל לכם ללכת אחרי האדם חסר הישע אשר נחשב כמת וכל הדרך מובילה לצד המוות, ואני התכוונתי להביא אתכם לדרך החיים.

1109§

בדזורדוב בקשו פעם את אוסמן שילך ויקנה סיר בישול, אמר להם: איני יודע אם ברצונו של אלוהים הוא. צחקו לו, ואני אומר: יבורך ששמע לדברי אשר אמרתי: אם אין בלבך אלא האחד, לא תירא ולא תחת. וכך עזבתיו בדזורדוב לבדו נתון לסכנות. ולו הייתי משליכו אל תוך הים, הים לא היה מטביע אותו. העולם יתהפך ברעש ובדם ולו לא יאונה כל רע, כפי שכתוב: ואתה עמדי. כי כאן אין צורך בפקחים, כי: משא דומא, אלא לציית וללכת אחרי. כמה פעמים שמעתם מפי את שבחו של אליעזר עבד אברהם. כי עבד אדוני היה אליעזר ועבד אותו בשלמות.⁵³

1110§

כשבאים אצל השמש, נחוץ לדבר בלשונות ולהתלבש כמנהגו. וכשבאים אל הירח, נחוץ להתלבש בבגדי הירח ולדבר בשפת הירח.

1111§

אמרתי: אני נטעתים כרם, ואתם?

1112§

אותם בעלי הקבין עזבו את מקומם הראשון, ראו דבר והלכו משם ועכשיו הם מצויים בכל ההרים.

1113§

כתוב שאברהם התפלל למען אבימלך ואשתו ואמתו שיפרו וירבו כי עצר אלוהים את זרעם. אך מניין ידעו כי בלילה מסוים נעצר זרעם?

1114§

אמרתי לכם שאלישע שאל את השונמית מה יש לה בבית. אמרה לו: כד קטן עם שמן. היה זה רמז למה שעליכם לעשות כדי שתבוא עליכם ברכה ואתם לא הרגשתם בטיב שאלתי. לו הייתי שואל את האחרים, אשר אינם מחזיקים בכם, היו יכולים לענות לי.

1115§

אתם הלכתם לקראת עשו מרצונכם הטוב, ומדוע לא לבשתם את הבגדים? ומדוע לא המתנתם עד שאתן בידיכם את הבגדים אשר הבטחתי?

1116§

כתוב: דרך כוכב מיעקב, ומעולם נוהג כוכב זה לרדת, הלוך וירוד את תחתית השפלות. וכל מה שבזוי ונדכא נמצא בתחומו של אותו כוכב. ומי שלא נכנס לתוך הכוכב (המזל!) לא יגיע לשום הדבר. כי זהו השער. אני רציתי להכניס אתכם לתוך הכוכב, מפני שאני עצמי שרוי בתוכו. ואתם יצאתם מן הכוכב ולכן כה קשה דרככם, ולכן ברצוני הוא להביא אתכם לתוך זה השער. וכשיבוא הזמן שאותו כוכב יתחיל לעלות, לא יהיה סוף לעלייתו עד אין קץ.

1117§

כתוב בטחתי באלוהים אשר הסב את פניו מבית יעקב [ישעיהו ח: יז]. וכשמכסים את הפנים חושך (שחור).

1118§

אמר האדון אל דמבובסקי: לו היית הולך אחרי, כפי שאמרתי לך בדזורדזב, אני עם הארץ, היה גם אתה כזה. וכן לו היית שומע בקולי בוורשה כששאלת אם ללכת אתם לו הייתי שומע בקולי הרי בירכתך, לו היית נשאר במקומך היית לוקח אותך אתי אל בית הכלא. הייתי מנסה אותך שלוש ארבע פעמים, הייתי לוקח אותך לכנסייה שתביא לי דבר מסוים מהמזבח. היית הולך בשלמות, בלי מורא מלא בטחון. היית רואה ואינו נראה לבלי לדעת על כך. הייתי מראה לך אותה בדמות שהיא נמצאת בה

⁵³ ראוי זוהר חלק א' קג ע"א.

והיא היתה קוראת לך בשם חדש אשר פי ה' יקבנו. היית מדבר אתה, כפי שאני עושה את זאת, וכמו שזכה בנימין על ידי כך שנכנס הראשון לים - שמלכים יצאו מחלציו. כן היה קורה לזה שהיה הולך איתה לבית הכלא. היא אמרה לי שבאותו הר חבוי אוצר של 600 מיליונים דוקטים אשר אין יודעים עליו. וגם באולשטין ישנם אוצרות רבים. הייתי אומר לך להיכנס לתוך מערה אשר בה 600 חיטים התופרים בגדים, ואליהם מחברים מטבעות זהב, והן מחוברות לבגדים בתפירה רופפת, עד שהיו נושרות ונופלות בשווקי העיר ורחובותיה אחרי כניסתנו לוורשה. הייתי מכין את כל השאלות הללו לפני צאתי מהכלא וגם חמש מרכבות הייתי מכין מצופות כסף וזהב ואף ציפוי זה היה נופל וגם הסוסים היו עדויים בצורה זאת, ומאתיים רוכבים לפנינו, כל זאת הייתי מכין מראש. אנחנו לא היינו לוקחים מכל האוצרות האלה, לא דבר ולא חצי דבר לצרכינו ורק לצורכיהם של המאמינים הייתי נותן. ובעת צאתי מהכלא הייתי יושב אתה בתוך המרכבה אך איש לא היה רואה אותה רק אתה ואני. והיינו נכנסים לוורשה, והכסף עם הזהב היו נשפכים בכל אשר נלך. ואתה היית צועק בקול גדול יחי המלך! וכל העם היה עונה: הנה מלכנו, ואת מלכם הם היו משליכים לתוך הנהר וויסלה. ואנחנו היינו יושבים על כס המלכות. דע לך, שהיא הנה חיי כל העולמות והיא תנהיג את בני ישראל. אחרי הדברים האלה הייתי מחלק לכל פשוטי העם דוקטים וכולם היו נוהרים אחרי, ובכל מקום שהיית דורך היה נמצא אוצר לפי הצורך ופחד גדול היה נופל על מוסקוה. ועכשיו שהסתלקתם אמרה לי: ראה! האנשים אשר בחרת, נפלו ולא עמדו! היא בכתה ואני בכיתי איתה. נתנה לבחירה לעזוב אתכם ולקבל מידיה כל מה שהובטח לי, או לסבול אתכם ולא תאבדו חלילה. אמרתי לה ארים את המשא, אמרה לי: לא יכול להיות. עד עתה עוד לא הבטתי היטב לתוך פניה כי כל המביט לתוך פניה מתעוור והיא כיסתה את פניה. לא יכולתי לגלות את לבי למטאוש כי לא נקרא שם אח עליו.

[ס' 1119 ואילך לא מצויים במחברות התרגום של פאניה שלום שבידינו, אלא רק בצילום]

1119S

אני אומר לכם: למקום אשר רציתי להביא אתכם אליו לא היה בו אדם חי מעולם. הייתם באים שם איתי, כי אני והיא היינו מביאים אתכם שמה ואין מוחה. ועכשיו לעולמים לא יבוא שמה אדם חי מלבדי. כשיצאתי מבית אסורים הבטיחו לי שאני אגשים הכל לעולמי עולמים.

1120§

היהודים הולכים אחרי הקול, מתפללים לומדים והקול קול יעקב. הקול הזה יעורר קולות אחרים כי זהו דרך העולם. הכל, כל הדברים אשר באו לעולם באים לאחר שנקראים, ורק אז הם מתגשמים. כן גם עכשיו.

1121§

כל אדם השואף להגיע לדבר, צריך להיות ישר ותמים וטהור. ואם יחסר אחד מני אלף אינו שווה כלום. וקודם כל נחוץ לראות את הדבר בברור, כדי שנוכל לראות בברור נחוץ שנהיה ראויים לכך. נחוץ שהגוף יהיה טהור.

1122§

כתוב: ויצא יעקב מבאר שבע, כשיצא משם יצא איתו היופי והטוהר. וילך לחרן ועוד לא הגיע כי העיקר הוא ללכת. כשעומד מלך לכבוש מצודה ובה סגור מלך, לא יוכל לבצע את זה בעזרת דבור בלבד. הוא צריך ללכת לשם בראש חילו כן עלינו ללכת לדרוך ולא לאמר דבר, לו היינו נוהגים עד עכשיו בענווה ובהתבטלות בפני כולם. כמה טוב היה לנו כי כתוב: זה קטן גדול יהיה.

1123§

משלתי לכם את המשל על איוון איונוביץ אשר רדף אחרי השמש ואחרי הירח, אך עכשיו די לכם משמש ומירח.

1124§

לא אעביר אתכם את השער הראשון ואת השער השני עד שתהיו טובים.

1125§

אחד ושמו פשה בא לעיר אחת ודרש בה דרשה. היה בעיר עשיר ולו בת יפה. רצה לשאתה לאשה, מאנה הנערה כי היה מכוער. מה עשה? הלך מעיר לעיר ואסף כמה אלפים. מצא איכר פשוט, גוי ובור גמור. קנה לו בגדים יפים ואמר לו: תבוא עמי, אני אכריז עליך כתלמיד חכם גדול ואתה אל תוציא הגה מפיך, כי עם מוצא פיך ייראו מיד מי אתה. וכשיבואו חכמי העיר לשאול אותך שאלות, תראה עלי כעל תלמידך: "תענה אתה במקומי", עשו כן. כשהגיעו לאותה עיר אשר בה הנערה

הכריז עליו כעל תלמיד חכם ושרת אותו לפני כולם. הנערה ראתה שיפה תואר הוא ונישאה לו לאשה. אחרי החתונה התפלאו בני העיר שלא שמעו אף פעם תורה מפיו. שאלו את אשתו, אמרה להם: הוא מדבר לילה לילה עם המלאכים. ארבו לו אביה ואחיה בלילה לשמוע את שיחתו עם המלאכים, והנה שמעו אותו מדבר <ברוסית> ובגסות דברים של מה בכך. ראו את התרמית אך היא נשארה לגור אתו. כן גם אני ואתם. הולכתי אתכם במשא דומא ואתם דברתם דברי גסות. צווייתי על זלשצינסקי ועל זברזצינסקי שישלמו את החוב בשביל אווה להראות שעשינו חסד כדי שכל המסיתים יהפכו לתומכים.

1126§

שימו לב: אני משכתי אתכם לדרך הטוב, בא השטן (כתוב המתנגד) להטותכם מן הדרך כדי שלא תוכלו להגיע למקום הראוי, אבל עכשיו כשהתערבתם עם החבורה, אל לכם לפחד יותר כי לא יוסיף להטעות אתכם. אך הישמרו שפיכם ולבכם יהיו אחד וצייתו לכל דבר שאומר לכם וחבורה. ובכל פעם שייזכר שמי יבואו אצלכם ויברכוכם.

1127§

כדרך העולם כך הוא: כי יחזר גבר אחרי אשה ויאהב אותה, נתונים כל לבו ודעתו עליה לא ישים לב לאוכל או למשקה כי אם ישים את כל הגותו ועמלו בה. אך אתכם לא מצאתי בכך, אדרבא כל מחשבותיכם באוכל ובמשקה. ידוע כי בכל מקום שיש הילולות בא השטן ומפתה לחטא. וכשהיא רואה שהאיש מפנה את פניו לאחרת היא מסבה את ראשה ממנו ויותר לא תביט בו, אך אם תראה שהוא מתרכז בה, היא שמחה וכשהיא רואה שיש לו מפתה והוא אינו שם לב אליו ואינו שומע לדבריו, היא חדלה להתחמק. מי שבא ולבו תמים וטהור, עוזרים לו מכל צד. ואתם משרק באתם אלי מיד שמעתם בקולם של אחרים ונפלתם.

1128§

בנעורי קניתי בפרוטות אבן בגודל של אצבע טובה מאד. שחקתי איתה והשלכתי לתוך המים. האירה מתוך המים, קפצתי אחריה ומצאתיה. אחר כך שמתי אותה לתוך בוץ הבריקה והאירה גם משם. הוצאתיה שמתי אותה לתוך תנור בוער, קבלה צבע יוקד ולא איבדה מזוהרה. מכרתי אותה לסוחר עשיר בשוק. בלילה זנח הסוחר

את כל סחורתו וברח איתה. משמע כשנופלת אבן טובה לידי חכם, יחכים עוד יותר וכשתיפול בידי קל דעת יאבד אותה ללא טעם.⁵⁴

1129§

היינו בדרך, לו הייתי פעם שומע שאחד מכם אומר לחברו: תשמור אתה אצלו הלילה ואני אשמור מחר, אולי נשמע ממנו דבר, הייתי מבין כי הנכם משתדלים להציל מפי דבר, וגם היא היתה רואה שהנכם נוטים אליה.

1130§

כשיהודי מתנצר ומלבישים אותו בגדים יפים וחוגרים חרב למותניו, כולם מקנאים בו ושונאים אותו. אבל כשמלבישים אותו בגדים פשוטים בלי חרב אומרים עליו כי פשוט הוא והגון ומחבבים אותו. כן גם עליכם לנהוג, תיזהרו בדבריכם לבל תחפשו [תחפו?]: על אמיתיתכם [עמיתיתכם?]: כשיתנהגו כך גם עליכם לא ידברו רעות. וכשתראה את ידיך בקלקלתו תקרא לו הצדה ואמור: יקירי נראה לי כי לא טוב הדבר אשר אתה עושה, הישמר.

1131§

כשמלבישים אדם במדים אך בלי חרב, לא שמים אליו לב אפילו בלילה. אך כשרואים שחרב חגורה במותניו, מיד מתנגדים לו.

1132§

לפני שנבוא אל עשו אבדוק בעצמי כל אחד לחוד אם יש בו פגם ואזהיר אותו, וכשניכנס לעשו, נלך בבטחה ובאומץ.

1133§

כתוב מריקים מכלי אל כלי. כן היה גם עליכם להמתין שירוקנו אתכם ממקום אחד אשר עבר זמנו כדי להעמיד אתכם על משהו אחר ואתם עמדתם דווקא על המקום הראשון.

1134§

תבינו, כי יצו עליכם הרבה דברים, ואני אומר לכם כי יספיקו 6 או 7 דברים.

⁵⁴ בסעיף 966 מסופר סיפור דומה מאד.

1135§

אותה אשה זרה אשר רודפת אחרי האדם היא היא הרשת אשר נופלים לתוכה. אבל העלמה שאנחנו משתדלים למענה ומחזרים אחריה היא זאת שנרצה לחסות בצלה.

1136§

הלכתי פעם עם אנשים מבית המרחץ. נשאנו לפידים, התנפלו עלינו קצין וחייליו רכובים על סוסים, תפסו מהאנשים שלי ואסרו אותם. אמרתי לאנשי: עמדו וראו איך אלחם למענכם. ניגש הקצין ושאל: מי אתה? אמרתי, איש ישר אנוכי, ניסה להכותני. הוצאתי מידו את מקל הכסף (אשר קבל מהמלך) והרבצתי בגבו, נפל מהסוס, צעק אל אנשיו שיתפסוני. אמרו לו: איש זה ישר הוא וגם חזק הוא עלול לרסק את כל איברנו. הלך לו וכך הצלתי 37 איש.

⁵⁵1137§

כשצלחתי את הפרוט היו כשישה בחורים שאמרתי להם: היאחזו בי, כל אחד החזיק בי אחד פה ואחד שם והעברתי אותם. אחד, שאחז בי בלי שאומר לו, דחפתי אותו לתוך הנהר. אך כשהעברתי את ששת הבחורים חזרתי והצלתי גם אותו כי הוא התחיל טובע.

1138§

מעשה בשועל אשר ברח מפני צייד אל מערה, כשהגיע החל מקלס את אברי גופו: ראשי היקר מה רב ערכך, שהבנת בצורך לברוח, רגלי שידעו לרוץ ולקפוץ להצלתי, עיני היקרות שראיתן את הדרך לבריחה, וכו' כו', עד שהגיע תור הזנב אמר: אתה לא סייעת לי בכלל אלא להפך עצרת אותי במנוסתי אין בך חפץ. הכניס את כל גופו אל תוך המחבוא מלבד הזנב אשר השאירו בחוץ. ראה הצייד את הזנב, אחז בו והוציא את כל השועל.

1139§

בבוקרשט חי אדם עשיר מאד ולו בן יחיד. פעם השתכר תפס רובה ואיים לרצוח את אביו. היה זה בחצר, האב רצה למנוע ממנו את הדבר, אך הבן בשכרותו כיוון כלפיו את הרובה. הזדמנו אנשים והוציאו מידיו את הרובה. שכב לישון. כשסיפרו לו למחרת מה עולל, עזב מרוב בושה את הארץ ומת אין איש יודע היכן.

1140§

כתוב: שמתני שומר לכרמי זרים, כרמי שלי לא נטרתי [שיר השירים א: ו]. עמך אשר בחרת מכל העמים. בחרו בכם כפי שכתוב אצל דוד, כשהביאו את כל אחיו לפני שמואל, לא אותו ולא אתו בחר השם אלא את זה בהראותו על דוד [שמואל א' טז: ח-יב]. כן גם בחרו בכם, כשעומדים לבחור מלך בפולין בוחרים קודם כל כמה וכמה מועמדים מבין האצולה ומביניהם בוחרים מלך. הצארית הרוסייה בחרה זה עתה אחד מהם ושמה עליהם למלך. ואתם בחרתם לכם אחים אחרים אשר לא צויתני. אני העמדתני אתכם בעגול סביבי, שתסובבו אותי ותכסו עלי, עד אשר יבוא מה שיבוא, רציתי שתשמשו לי אוהל ומחבוא. אך אתם הפקרתם אותי ושמתם אותי לראווה בפני העולם כולו. אגיד לכם: הייתי שולח אתכם למקום ושם הייתם מקבלים מתנות שאין כמותן בעולם, וכל זה לכבודה כי היא היא בראש הכל. לכורש קראו גם משיח, כי כל מלחמותיו ומאודו היו למען השיג נסיכה אחת ושמה Mandana והיה זה אות שיבוא אחד אשר ירדוף אחרי עלמה אשר היא Madana Eylem (מעדני עולם) מחמד העולם.

1141§

אמרתם כי את אלוהים ברצונכם לעבוד, אך קודם נחוץ לדעת מי הוא לפני אלוהים ולהשתדל לבוא קודם לפניו.

1148§

ביום 17/9 בשנת 84 הרגיש האדון חולשה רבה והפסיד שוב הרבה דם, הוא ספר את הסיפור הבא: איש אחד הפך לחיה רעה וצריך היה להישאר כך עד שתבוא עלמה מסוימת ותציל אותו, קראו לחיה שנור. היא הסתובבה בסביבות אחת מערי הבירה ופצעה אנשים רבים. הכריז המלך שכל מי שיהרוג את שנור יקבל במתנה פלך שלם. למלך היה בן אשר התאהב באחד ממסעותיו בבת מלך, וגם היא אהבה אותו מאד, אך משום מה היה עליהם להיפרד ולא התחתנו. בת המלך לא יכלה להבליג על אהבתה, לבשה בגדי אביר והגיעה כבן מלך לחצרו של המלך אבי אהובה. אותו מלך התאלמן, ונשא כעבור איזה זמן את שפחתו לאשה. כשראתה המלכה החדשה את העלמה שלנו בצורתה כגבר התאהבה בו ובקשה מבעלה המלך לתת לו חדרים בקרבת חדריה, קראה לו ואמרה: שמע אני רוצה לשכב אתך, ענה הנסיך המדומה: אין זה הוגן כלפי המלך המארח אותי, אין זה לא לכבודך ולא לכבודי. באותו רגע הגיע המלך ומצא את שניהם עצובים. שאל פשר הדבר אמרה לו אשתו: הנסיך הזה

⁵⁵ בכתב היד היו שני סעיפים המצוינים במספר 1137, אך פאניה שלום תיקנה את המיספור.

מבקש רשות לצאת נגד שנוור הטורף, כוונתה היתה להתנקם בו על אשר סרב לה, הנסיך לא ענה דבר, היא אמרה בלבה שמוטב לה להיהרג על ידי החיה הרעה מאשר לגרום עלבון למלכה. בקשה מאת המלך שיכינו לה יין ולחם לבן ויצא לקראת שנוור. נתנו לו הכל, שמה את הדברים על השולחן והיא עצמה נהפכה לבלתי נראית. שנוור ראה אותה ולא זו בלבד אלא ידע גם כי עלמה היא בלבוש גבר, וכשהגיע זמנו לצאת לחופש ולהשיר את דמות החיה הרעה, ניגש ואכל מהלחם ושתה מהיין והשתכר ונרדם. הנסיך המדומה צווה לקשור את גפיו ולהביאו לחצר המלך, עשו כן. התחיל שנוור צוחק בקול רם כזה ששמעו אותו בכל ארמון המלך ובכל העיר. קראה המלכה בשנית את הנסיך המדומה והציעה לו שוב את הצעתה, סרב. מה עשתה, פצעה את פניה וידיה והתחילה לצעוק, בא המלך, אמרה לו כי הנסיך האורח זמם לאנסה, צווה מלך לאסור את אורחו באזיקים ולזרוק אותו לשנוור. ראה שנוור את בת המלך והתחיל שוב לצחוק בקולי קולות. שאל אותו המלך מה פשר הדבר, ענה שנוור: יבואו כל השרים ותבוא המלכה עם כל הגברות ואספר את סיבת הצחוק. כשבאו כולם, אמר שנוור: הנסיך שאתם רואים אינו נסיך זאת היתה הסיבה שצחקתי אתמול, ועכשיו תבדקו את 4 מלוות המלך ותראו ותבינו. מצאו שהיו אלה 4 גברים אשר קיימו יחסים עם המלכה. הנסיך המדומה גילה את זהותו שהוא גברת אשר אהבה את בן מהלך המארח. גזרו שהמלכה וארבעת הגברים ישרפו.

1143§

תדעו כי כל מי שילך אתי לטבילה ולאותה דרך שיהיה בידי כחומר ביד היוצר, מי שלא יהיה אפילו אלוהי כל האלוהים או כל מלכות בבל, כשילכו אחרי, אוכל לעשות בהם כפי שיעלה ברצוני. (כאן בא ספור ארוך ובלתי ברור על אלכסנדר מוקדון, הערה של פאניה שלום)

1144§

אני נשלחתי ממקום גדול ואדיר ואין לי צורך בכס אלא כפי ששמואל פחד מפני זעמו של שאול שמא יהרגנו. אמרו לו: קח כמה עגלים ותגיד כי להקריב קרבן באת. כן גם אני קבלתי אתכם כדי לשמכם לפני בעיני העולם. כשתהיו טובים תזכו להגיע לטוב הצפון.

1145§

עוד לא נודע לכם שמי האמיתי.

1146§

אני הובלתי אתכם למקום אשר שום מעצמה אינה יודעת עליו. היה עליכם לשתוק, אבל אתם צעקתם לכן נחוץ היה לדחות וייקח עוד כמה שנים.

1147§

מדוע לא נמשלתם לצאן כבשים העומדים כולם צפופים כשראשם מורד וממתינים לרועה שיבוא ויובילם? אתם הייתם כעזים הקופצות בראש.

1148§

מעשה ברועה בקריובה אשר מצא פעם אוצר גדול בתוך מרתף. ולרועה אין אשה ולא בנים. היה מהלך במשך עשר שנים, מבית לבית ומשים עצמו משוגע. היה מבקש שיתנו לו לאכול ולשתות חינם אין כסף וכשנתנו לו היה מתחיל להכות את כולם ועוד שגעונו כגון אלה, עד שהיו מגרשים אותו. כך היה נוהג בכל בית עד שהיו דוחים אותו בשתי ידיים. בא לביתה של אלמנה אחת, לולנית, היה לה בן יחיד בן 28, שהיה מביא את העופות לווידיניה ומוכרם שם. מזה היו מתפרנסים האם ובנה. בקש הרועה: תני לי אוכל ומשקה, נתנה לו ברצון, אחר כך בקש שתתן לו עשר תרנגולות והבטיח לגלות עבור זה דבר טוב, הלכה אצל בנה וספרה לו את מנהגו של הרועה, כי יבקש כך וכך ומדבר כמשוגע, פעם מכה אותה ופעם דוחף אותה וכו'. אמר לה הבן: אימא, תעשי הכל כרצונו ותחזיקי מעמד ולבסוף נראה מה יצא מכל זה. האשה סבלה שבועות אחדים ונענתה לכל בקשותיו של הרועה. ראה כי כך, הלך עם הבן ומסר לו את כל המרתף על אוצרו, כך גם אתם לו יכולתם להחזיק מעמד ולגמול טוב לכולם, הייתם יכולים להתקרב לאותו אוצר.

1149§

מעשה ביהודי עם הארץ אשר קנה כלים חדשים ועשה בירה לפסח. שלח את החבית החדשה כשהיא מלאה בירה לרב כמתנה לכבוד החג. שלח הרב לקרוא לו ואמר: מה עשית?! בירה לפסח? הרי חל עליה איסור חמץ?! ענה לו יהודי: הרי עשיתי חבית חדשה ודוד חדש! לא ידע הרבה עצה כיצד להסביר לו, עד שפתח לפניו ספר המנהגים והראה לו את הפסוק: כל ביעור חמץ (ביר בידיש בירה) ורק אז האמין עם הארץ כי חשב שביעור הוא בירה. כך גם עמכם אף אחד לא נשאר. אומר לכם זאת: אף כי תהיו אחים, לא תהיו בני חורין ועליכם למלא אחרי פקודותיי, ככל שאני מתרחק אתם תתקרבו. אני זקוק לאחים שיקיפוני ויסתירו את הפסיעה שאני דורך.

1150§

כשתכנסו לעשו, תקראו בשם אחר, אשר שפתי האל יכריזו עליו. אבל יהיה עליכם לשאת כסות על פניכם, פן ישאלוכם. שתוכלו להגיע.

1151§

ידעתם את הפסוק פורה דרכתי לבדי [ישעיהו סג:ג]. ישנו מקום אשר מעולם לא היה בו אדם וחי, ולעולם לא יהיה. ולו הייתי מקבל אתכם כאחים ואחיות, הייתי אני כאדם פשוט מכניס אתכם אתי והייתם הולכים אחרי אל תוך המקום שאלוהים נמצא בו. ואפילו היו מוחים, הייתי אומר: טובים הם כמוני כי אחי הם ואחיותיי. כפי שכתוב אצל משה: של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא [שמות ג:ה]. מדוע לא נאמר לו קודם שסר אל המקום? אך מכיוון שנכנס לא צריך היה לסגת. כן גם אתכם: לו הייתם נכנסים לא היו אומרים לכם לצאת.

1152§

כשהיו הקוזאקים בפולין ברחו היהודים לוולכיה הרבה יהודים עשירים עברו את הדניסטר והקוזאקים דלקו אחריהם. כשהגיעו היהודים לצדו השני של הנהר הראו את אחוריהם לקוזאקים ולעגו להם כי לא יכלו כבר להשיגם. כן גם אתם! לו הייתם משתדלים להגיע למקום הטוב מי יכול היה ל>הדביק< אתכם? כן אין מלכות נוגעת בחברתה.

1153§

אותה עלמה מתגלה לפעמים ביום ולפעמים בלילה ולפעמים בחצות הלילה. כשרואים אותה נחוץ להביט בה כפי שהיהודים מביטים בלבנה בראש חודש. לכן חסר האדם (לכן יש לאדם חסרון?). לו הייתם מביטים בה בכל מאודכם והזוכה לראותה היה קורא מלה אחת, היתה היא בעצמה עומדת ומדברת ונותנת כוח לאדם לראותה אל נכונה, כי היא בעצמה רוצה שהאדם יוכל לדבר עמה והיא תגיע לשלמות.

1154§

ביום 13/9 טייל האדון עם אחד מאתנו בגן הגברת מטושבסקה (זיכרונה קדוש) עליה השלום. אמר לה וויטל וויטל (Witel Witel) מיד תזכי לשמחה.

1155§

לא לקחתי אף אחד מקהלכם לשימו מעליכם להענישכם ושתתוודו בפניו. רק את אווה (חוה) שמתתי מעליכם, אחותכם, שתתוודו בפניה ושתעניש אתכם בשתיים שלוש מכות כל אחד. כי היתה זאת תקופה ללא מלך. וכשהיא היתה כותבת אז כי פלוני קבל את עונשו, סימן שהיה כבר בן חורין כי הדבר נתן בידיה.

1157§

לעבוד את אלוהים זה דבר אחד, אך ללכת בדרך שאני מוליך בה, זה שוב דבר אחר.

1158§

אותו סניור סנטו קרא עליו: אחי הוא, ובוזה קבע שיהיו אחים. ולו הייתם אתם אחים היתה ניתנת לכם אולמות שעין אדם לא ראתה לשמח בהם אתה ועם האבות והאמהות ו12 בני יעקב, משה ואהרון, דוד ושלמה כולל אלה שאיני יכול להגות את שמם. ועכשיו כשתמצאו ראויים לבוא אל עשו וללבוש אותם מדים, ידברו אליכם 12 בני יעקב.

1159§

אמרתי לכם כמה וכמה פעמים באיוואניה לא ברוח ולא באש, כי אם בקול דממה דקה שהיא אחרי האש, שם בא המלך. וכשאמרתי לכם שכאן משא דומא ולך דמיה תהלה [תהילים סה: ב]. הייתם צריכים להבין את הרמז כי המלך עומד לבוא הנה. וכן אמרתי לכם: אני אראה לכם את האל ולא נאמר שזאת היא העלמה אשר אמרתי להראות לכם ועכשיו אני הנני במצבו של יהודה שאמר אל יוסף: כי עבדך ערב את הנער בראשית מד: לב], ומה אעשה בכם?

1160§

פעם העניש מלך את בניו בשוטים ואמר: תיראו עבדי איך אני מייסר את בני, ייראו מפני ושרתו בשלמות.

1161§

יבוא הזמן ותראו אנשים יוצאים מול פני שפניהם יפים וגדולים ושמנים. ואתם תדעו את פשר הדבר ותבושו.

1162§

המקום שעמדתי לשימכם בו, אפלו יעקב אבינו לא ידע עליו, אמרתי לכם כמה פעמים את הפסוק: כי יפלא ממך דבר בין דם לדם וגוי [דברים יז:ח]. ומי חכם ויידע מהו כל הדם ומה אינו כל הדם? היה עליכם לשאול בפי ושקול כל צעד וצעד למה הדבר דומה? למשקה שעשוי על שמרים, כשממתינים עד שהשמרים שוקעים בכלי אפשר לשתות, אך הממהר לשתות את המשקה, שותה אותו על שמריו. ותורת השקר אשר קראתם נתפשטה כך בגופכם מראש ועד כף רגל.

1163§

הביטו וראו: כשקרא בניהו את השם על אשמדאי ואמר לו: שם אדוניה עליך. אני אומר לכם: היה בי הכוח לזרוק עליו את השם אלא שהיה חכם וחשבתי מוטב לשאת את שלשלת הברזל אפילו אם יתארך הזמן ויהיה שם אדוני עלי מאהבתי אותו עלי להחזיק מעמד לשאת הכל. ועליכם קראו את שמות היקרים אחים ואחיות ולא יכולתם להחזיק בשמות הטובים (הישרים).

1164§

משלתי לכם משל באיוואניה: משל בעץ אשר עמד <?> חשוך, כולם באים ונאחזים בענפים אשר עשויים מכל המתכות. כולם בטוחים שאחזו בענפי הזהב. אך בעבור החושך מתברר מי מחזיק בענפי עופרת ומי בברזל ומי הם האלה הנאחזים בענפי הזהב. כן גם כאן, אני אומר לכם שיתכן וקרוב היום הגדול שאנו מאחלים לו, יהיה חיל ורעדה בכל העולם, ייתן אלוהים שאתם לא תפחדו.

1165§

הביטו: כשבונים בנין עם לשכות נקראת אחת: הלשכה הסודית, והשניה לשכת האוצר וכו' וכו'.

1166§

אדון אחד בנה לו ארמון גדול ובו הרבה חדרים במרחק של חצי מיל. האדון הזה נפטר ואותם שחורים התנפלו על אותו ארמון לא נתנו לאף אחד דריסת רגל. כל המתקרב יידו בו אבנים. עבר שם פעם כומר, ראה את הארמון ושאל לסיבת שוממותו. אמרו לו: השחורים שולטים בו. צווה למשרת להציב מיטה בארמון, לקח מקל ביד ושכב במיטה. בלילה באו 6 אנשים לבושים שחורים ובידיהם <?> כדי לשחוט אותו. אחר כך הלכו, באו 6 נוספים והשתדלו להפחידו ולבסוף נפתחה הדלת ונכנסו עוד שניים ואמרו לשישה שיצאו, והחלו מדברים אליו כך אמרו: הכומר!

אנחנו בני אדם ולא שחורים, יש לנו כאן הר אשר אדמתו כולה זהב, ואנו עושים כל הזמן זהב טהור. אבל אנחנו רבים מאד בעולם. כשתהיה נאמן ולא תפצה פיך לא יאונה לך כל רע להפך, תקבל מתנה יפה מאתנו, אבל אם תגלה למלך או לכל מישהו, נהרוג אותך בכל מקום שתהיה בו. הבטיח להם ונסע לווינה. עברו כמה שנים והוא לא גילה דבר. באו אליו אנשים לבושים כסוחרים ונתנו לו מתנה ששווייה 15 מיליונים. תראו כמה שווה השתיקה.

1167§

כשתתמהמה הישועה, אצווה על אשה אחת לאה ושניה רוחמה (שתיהן כבר מתו מזמן) שתקומנה לתחייה בצורה גדולה לבושות במדים, כל העיר תראה אותן ותדע שבאו מהעולם ההוא. אני אצווה עליהן להימנע מהרבה אוכל ומשקה. וכשאנשי העיר יבקשו להרע להם תצעקנה בקול גדול שיפיל פחד על כל העיר. פרנציסק וולובסקי יתלווה אליהן כל הזמן ולפעמים גם אתם. הן יגלו לכם הרבה דברים, ויגידו לכם מה התרחש בזמן שעמדו לדון אתכם, אלא שהייתם ברשותי. וכשתבוא ישועתי אצווה להם לבשר לכל המתים כי התחילה התשועה.

1168§

ביום 21/9 בשנת 84 חלמה הגברת חלום: ראיתי זקן בעל זקן שוכב ספק מת וספק חי, פניתי ממנו והתרחקתי. קרא לי לחזור: אל תראי ואל תפחדי מפני - אמר - גשי אלי, ניגשתי. כפל [קיפלי?] את ידיו, הרימן ואמר דברי הודיה לאלוהים: אשרי שזכיתי לראותך פנים אל פנים, אלוהים בכבודו ובעצמו גרם שאביא לך את הבשורה, כי הלילה תמלאנה 500 שאני קבור באדמה. עד עכשיו הייתי מתגלגל ו>ותוגה< ועכשיו תני את ידך - נתתי - הסתכל בידי הגיד לי את כל קורותיי מיום היוולדי, כל מה שעבר עלי בבית הכלא. אפילו את מחשבותיי ודאגותיי ידע, וספר לי גם שחששתי פן לא אנשא אף פעם לאיש. הוא מנה את כל מחזרי וקרא בשמותיהם. מכיוון שלבך נטה כלפי אלוהים - אמר - ושמת את מבטך בו להושיע בקרוב, באתי לבשרך כי מהיום והלאה לא תדעי דאגה עוד, כי בא יומך ובחיר לבך, שנועד לך מבריאת העולם, מחכה לך ונכון לך, וכן גילה לי את יום כלולותיי, תלדי ארבעה בנים ותשמחי בהם שמחת אמת, תחדשי נעוריך ויופיך יזהר כזוהר השמש. שאלתי: כמה שנים אחיה? ענה לי: אף כי תזדקני תחדשי את נעוריך ותעשי צעירה. הוא גילה לי את כל מה שיקרה עמדי עד נצח. לאות שאמת בפי אני מודיע לך שהכתרה <בחסיך> של הקיסר הרוסי לא תתקיים, כי זה היה גורם להשהיית

תשועתכם. שאלתי אותו לשמו אמר לי: אביך יודע אותי. האדון העיד שאמת היתה בפי הזקן, כי הרבה מאותן חדשות גילה כבר קודם <מטיישיבשך>.

1169§

באותו יום גילה לנו האדון לאמור: כמה מלכים השתדלו לעשות שלום בין ממלכות אך לשווא כי מעם אלוהים היה הדבר שהמלחמה תתחולל ותהיה שפיכת דמים שלא היתה כמוה מאז נברא העולם. ואמר את הפסוק: וסכסכתי גוי' בגוי' ממלכה בממלכה וכל המים יהפכו לדם [תהילים קה: כט]. הרבה מאד דברים ספרתי לכם בצנסטוכובה אבל שכחתם מפני הבלבול ששרר בתוכם. לו הייתי מגלה לכם מילה אחת, הייתם יודעים כל מה שקורה וכל שיקרה ושמחתם היתה אין סופית. העולם כולו יהיה שרוי בצער ואתם תשמחו. מאותה מלחמה כד יעשה אך לפניכם אי אפשר לגלות זאת.

1170§

Lustig wollen wir sein Konig Mesias komm : שר האדון : <?> hereim' licht wollen wir (נגיל ונשמח מלך משיח נכנס, נדליק אור). ועתה לו הייתם שלמים (בשלמות) והייתי שולח אתכם לארבע כנפות ארץ, אתכם ואת נשותיכם והיה מתקיים בכם הפסוק ילכו ולא יעופו. כי אחד היה נושא אתכם ללא לאות כמה מאות הפרסות בשעה אחת. הגיע הזמן שתצילו כמה אלפי נפשות מזעמו של אלוהים, <אשר> <עתיד> לצאת לעולם כי הכל מוכן לצאתו. קודם כל הייתי שולח אתכם ליהודים, כלומר בארץ זאת, לפראג ולשאר ערים, לפולין, לברודי וערים אחרות, לליטא לבין היהודים. הייתם מקהילים אותם בבית הכנסת ומראים להם שניים שלושה פסוקים מהתורה והנביאים ואומרים להם כי כעבור 4 שבועות כל הכתוב יתקיים. אני רוצה להישאר עמכם עד שהכל יתקיים וכשתבטחו באדון אשר שלח אותנו הנה, תיושעו אתם ונשיכם ותנצלו מכאב, הם היו כורעים ברך לפניכם ומנשקים את האדמה. אחרי זה הייתי שולח אתכם בשליחות אלד <?>. בתוך כל המהומה ושפיכות הדמים הייתם נעמדים כאן לשעה ואני הייתי מברך אתכם בברכת הדרך והייתי אומר לכם שתי מילים. אך במקום אשר בו הייתם (מקהילים) מזעיקים אותם, היה עומד אחד מאחורי אוזניכם והיה נותן לכם <?> <?> מה עליכם להגיד. במקום להיות <?> לעיני תהיה כל החבורה כסות לכם לכסותכם ולשמור שמא יביטו בכם.

1171§

אני אומר לכם כי כל <?> <נער> <?> ושואלים אותי: אתה ואנשיך אשר הבאת אותם לטבילה מדוע אינם עוזרים לנו ולבנינו ולנכדינו? כי מזמן יצא הקול על הכאבים העתידיים לבוא חזקים כחבלי לידה, ומה תשובה תתנו לאבותינו אברהם יצחק ויעקב, על הכאב אשר יסבלו בניהם, שלא היה כמוהו מאז בריאת העולם? כולם ישאלו מפני מה אדמו בגדיכם? וכו' וכו'. לדרך אשר הייתם נשלחים בה, היו נותנים לכם מדים והייתם מסוגלים לדבר אל כל עם בלשונו. ולו הייתם מגלים ליהודים את אותו דבר הייתם משמינים ומתרבים ואלה אשר היו שומעים אתכם גם הם היו משמינים כי היו מכירים דברי אמת ושומעים שאלוהים <מאיר> את בית יעקב כפי שכתוב במפורש: והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלוהי יעקב [ישעיהו ב: ג]. הוא שליח אמת <מים> אלוהי אמת. אני אומר לכם כשבאתי בראשונה אליכם לפולין רציתי לגלות את האמת ליהודים ולגויים, אמרו לי: אם תעשה כן ינהרו אחריך כולם, ויעבדוך והרי עליך ללכת לבית הכלא, לחזר אחריה, להרוס אותה ולהעמיד אותה, ולכן עליך לשנות את לשונך ולשים עצמך כאדם פשוט. תיקח עמך אנשים פשוטים מאמינים. ובכן בחרתי בכם, באמרי: אתם תהיו הנבחרים, ועתה נקלעתי בגללכם למצוקה גדולה. כל הכוחות קמו עלי ומנענעים אותי ואני חלש ובכל מקום מעכבים את הכסף שנועד בשבילי.

1172§

אני אומר לכם: האבות משה ואהרן וכל מלכי ישראל, כולם יהיו אצלי בפולין ואותו ראשון ואותו שני יהיו גם כן. אני אכבד אותם בכבוד גדול. כל המתים יושבים במקום אחד, ובעולם ההוא הם לובשים את הלבוש שהיו לובשים אותו בעולם הזה. ושם יושב בית הדין וכל דבר שעומד לקום בעולם הזה, מכריזים עליו שם, אותם מתים שומעים כל דבר. הם היו רוצים להודיע לבני אדם בחלומם מה עומד להתרחש בעולם אלא שהשומרים מעכבים. אלא אם כן נותנים רשות ל-?> שילך ויודיע. עכשיו אני משתדל בכל כוחי להצילכם מהפח שנפלתם אליו וכשתבוא ישועתי אמסור אתכם בידי אלוהים כי הוא סומך נופלים.

1173§

בנעורי באו יהודים צעירים מפולין לוולוכיה לדרוך ענבים. הם לא ראו מעודם ענבים שאלו: היכן זה? הבאתי אותם לשדה קוצים אשר שם ענבים מרים, התחילו לבצור. צעקתי: התורכים באים והכרם שלהם! ברחו. כן גם אתם, קיוויתי שתבצרו ענבים ואתם אספתם ענבי בר מרים ועוקצים.

1174§

מהו אדם פשוט? אמרתי לכם כפי שכתוב בפסוק: והברית התיכון... מברח מן הקצה אל הקצה [שמות כו: כח]. כל רצוננו הוא שהאדם יהיה בשלמות, כפי שצריך להיות. וראיתם כשהתנשא נבוכדנצר ולבו גבה, ירדה בת קול מן השמים. ועוד כתוב שהרחק מחברת בני אדם ישכון עם חיות השדה, ולבסוף כתוב שהרים את עיניו לשמים, כי חיות ובהמות מביטים למטה כלפי האדמה. ואתם נעשיתם נחשים ומעשיכם מעשי נחשים.

1175§

צאו וראו מנהגי הגויים: כולם כרוכים אחרי הממלכה כי בה מכתירים את המלכים, ורק היהודים מחזרים (כרוכים) אחרי האילתה והם מבקשים את האלוהים. שימו לב: אצל ישמעאל, לא יתכן לא לקרב אליה ולא לחזר אחריה, כי אצלם (אצל הישמעאלים) האשה היא שפחה אסירה ואיש אינו מכבד אותה. אך במעמד הזה מושלות הגברות והעלמות ויהי אפילו אדון גדול כשהוא עומד לפני גברת ראשו גלוי והוא עומד לפני כעבד ומחמיא לה מחמאות. רק כאן אנו צריכים לדלוק אחריה ולחסות תחת כנפיה וזהו דבר הפסוק: מבשרי אחזה אלוה [איוב יט: כו]. כדרך העולם ובעיקר באדום מעולם לא נתגלתה <עוד> לאיש ומקומה לא נודע. <ואלי> הופיעה, בחדרי בצנסטוכובה והראתי לה את צורותיכם ודמותכם. <אבל> לא מצאתי אתכם נוטים לפני אליה לכן נפלתם. כשתתגלה לעולם אתם תתרחקו ממנה 20 אמה, ופניכם מכוסים. עיניכם פקוחות תהיינה מבריקות ורואות במרחק 20 אמה אך אתם רחוקים תהיו ותעמדו מנגד.

1176§

תראו שאכנס לחדר יפה מאד ורק משם יראו לי את הדרך אשר בה אלך, וככל שארחיק לכת, הכל יתברר ויתחדש.

1177§

אמרתי לכם הרבה פעמים: איש יהודי היה. אני אומר את הדבר: איש אחד (יהודי) היה. כלומר אחד (איש) בחיר (נבחר) בעמו. ועכשיו אומר לכם: שיבוא יהודי אחד, שאין שני לו בכל החבורה, ואני אשים אותו עליכם והוא יגיד לכם מה תעשו, ולפני שהיהודים יבואו אלי, אקבץ אתכם כולכם במקום מיוחד ללא עדים, ואדבר אליכם וכל אשר אדבר תעשו.

1178§

אותם בעלי קבין מלומדים המה, על דלתותיהם כתוב כפי שהיה אצל הראשונים על דלתותיהם: הזר הקרב יומת ולו הייתם מסבירים את הפסוק הלז היו מבינים שאלוהים מחדש חידוש עלי אדמות והיו סרים לרצונכם ומכבדים אתכם בכבוד ובעשירות.

1179§

אותו המקום אי אפשר לפתוח בלי דם. באגם עולה על גדותיו, נוהגים לחפור בור כדי שהמים לא יעלו על גדותיהם ולא יהיה שיטפון. כן גם כאן: לו הייתם הולכים בשלמות, הייתי שולח אתכם אל היהודים ואל הגויים להכריז כי כזאת יהיה, לא הייתם צריכים לברוח כיונה הנביא, כי עיניהם היו רואות מיד. כי אש בוערת על ידם ואותו יום קרב ובא, וכולם היו סרים לשלטוני וכמה מיליונים אנשים היו ניצולים, והייתם מכריזים לפני העולם כולו, שהאדם ממוצא כה שפל, כמונים [כמוני?] מורם מכולם ומביא ישועה לכל העולם. כמו בלעם שאמר: יזל מים מדליו [במדבר כד: ז]. ושוב הייתם עסוקים באילתה, ולמראכס היא היתה מאירה ביופיה. אך למען הדבר הזה נחוצים אנשים שלמים עם אלוהים ואדם בלי כל חסרון כמו הפרה האדומה אשר לא שמו עליה כל משא. ועכשיו איך אשלח אתכם למקום כזה? ובגללכם מוכרחה להיות עוד במייצר ונסתרת לכמה וכמה שנים עד יבוא <שילה>.

1180§

יהודים נוהגים ללבוש שחורים ובחצות עורכים קינות על חרבן בית המקדש וצמים. אתם נהגתם כמוהם כי צמתם והשתטחתם על האדמה ולא עשיתם כמו דוד המלך אשר בכה והתענה כל עוד הילד חי, למען יבריא ויחיה, אך כאשר מת הילד אמר: ועתה מת ולמה זה אני צם. ואתם בכיתם על הילד המת. בוודאי נחוץ להשתטח לפניה, להראות לה הכנעה ועבוד אותה מכל לב.

1181§

למה הדבר דומה, לציד שיצא לצוד את הדוב. מרב פחד רואה את הדב שלוש פעמים ונחוץ שהציד ידע היטב ויירה לדוב האמיתי ולא לדמותו המדומה. כן גם כשאנחנו רודפים אחריה והיא נסתרת בפני כל חי מראשית העולם. במבט הראשון אליה היא מופיעה בשלוש דמויות ואי אפשר לדעת מי האמיתית. לכן נפלתם. לו הייתם הולכים אחרי באהבה, הייתם מכירים אותה בעצמכם כפי שהיא כי לבבכם היה

נמשך אחריה ועכשיו שאינכם יודעים את היפה בנשים, עליכם <להכנס> וכו' וכו'.
כי לא ייתכן <תהיו> אחים כמו קדם. אוביל אתכם לדבר הטוב. תשתדלו להיות
שלמים.

1182§

ביום השמיני לדצמבר אמר האדון: מתקרב חג חנוכה אדליק נרות, תהיו שמחים
משיח יבוא. אך ישמרכם האל בפני תקווה כזאת כפי שקיוותם עד עכשיו לבוא
המשיח. רק באל שלי עליכם לקוות. אחר כך הראה האדון בידו על הטבור שלו ואחר
כך הגביה את היד על החזה וכן הצביע על דמבובסקי, הצביע עליו פעמיים.

1183§

עד עכשיו עוד אינכם רשומים בפנקס שלי, אך כשתהיו טובים ארשום אתכם מחדש
בפנקס שלי.

1184§

לו הייתם מחזיקים באלוהי אשר להראותו הבטחתי לכם, לא הייתם נופלים. אלא
שעדיין לא נאחזתם בו. אבל אלה אשר נאסרו והוחזקו בכלה, מפני ששמו מבטחם
באלוהי אשר הבטחתי להם להראותו, אנשים אלה נושעו בכי אמונתם זה, מכל רע
ויצאו בשלום.

1185§

בני אהרון, אשר הציתו אש זרה קרבן לאלוהים נאכלו בה. ואותו מעשה שהיה בזמן
הוא כאין וכאפס לעומת הדבר שאנו רודפים אחריו למענה.

1186§

כשהגנרלים עמדו למרוד במלך, נפל מכתב בידי המלך צווה לאבדם על נשותיהם ועל
טפם. עמדה ילדה קטנה ובכתה מה אשמתי? לא ידעתי על שום דבר, ואם חטאתי
מגיע לי מלקות. לא עזר כלום. אבל אני אינו נוהג כך. איני רוצה להרוג חלילה שום
אדם. ישמרני אלוהים מדברים כאלה! כל אחד ייענש על מעשיו אבל לא לאבדון.

1187§

ביום השישי לדצמבר בשנת 1784 חלם האדון חלום : ראיתי את הקיסרית הרוסית הזקנה שוכבת <?> והיא שיכורה. קראו לי אליה, כשהגעתי היא מתה, לקחתי שמיכה שהיתה עליה וקרעתי לשניים.

1188§

ביום השמיני לדצמבר שנת 1784 חלם האדון : רדפו אחרי להרגני, ברחתי מפניהם, ראיתי כלב לבן וגדול רץ אחרי, הרמתי אבן ורוצצתי את קדקודו והוא התפגר. ועוד אחד רדף אחרי וגם אותו הרגתי. פתר את החלום בעצמו : כשתבוא ישועתי ייפלו לפני שני ראשים.

1189§

ראיתי בחלומי אדון אחד פולני שהזמין אותי אליו לארוחת צהרים, סירבתי. הבטתי (מן הצד) אל תוך החצר וראיתי 3 תמונות של אם האלוהים (מרים הקדושה) כפי שנוהגים להחזיק, מצופות זהב. אמרתי בלבי : אולי זה מוזר ורצתי אל האורווה מקום הסוסים, קפץ אלי כלב גדול מאד כמו סוס. הכנסתי פעמיים את ידי אל תוך גרונו אך הוא לא נשך אלא לחץ את ידי כאילו היה בלי שניים.

1190§

היה עם הארץ, ולו בת אחרונה יפה מאד. היו כמה אדונים שרצו לקחתה לאשה, לא רצה לתת אותה. ברח מהעיר ומצא שדה בתוך יער, בנה שם כמה חדרים, זרע את האדמה והיה מזון לצרכיו. נטע לו גם <?> <?> גדלו שושנים יפות. קרה שנערה אשר חטאה במשהו, צריכה היתה לברוח מהמנזר והגיעה לאיש אשר גר בתוך היער. בראותה את הבת אמרה לאב הזקן : תדע כי מוצאי ממשפחה מכובדת כשתיתן לי מכסה בביתך אלמד את בתך את כל הלשונות ואת המנהגים אשר מלמדים בנות מלכים, הסכים האב. קרה פעם שבן המלך אשר עסק בציד דובים באותו היער, מצא את עצמו מוקף 4 דובים, התחיל לברוח להציל את נפשו ופגע בבית האיש הפשוט, עם הארץ, שביתו בתוך היער. נכנס לחדרים שבהם נמצאה הבת, ראה את יופיה ואת הליכותיה והתאהב בה. כשחזר בן המלך לארמונו חלה במחלת האהבה, כשמת אביו המלך, והוא ישב על כסא המלכות נסע ליער ונשא את האהבת נפשו לו לאשה. היו מאושרים אבל לא נולדו להם ילדים. החלו מפצירים במלך שיתן לאשתו כל שתרצה ורק תשחרר אותו ויוכל לקחת אשה אחרת ולהוליד יורש עזר, הסכים. אמרו למלכה : קחי כל אשר תיקחי ורק שחררי את המלך שיוכל לשאת אשה אחרת ותלד

לו בנים. אמרה להם: טוב, תתנו לי בכתב שאני רשאית לקח כל שאחפוץ נתנו לה. בלילה השקתה את המלך יין וברחה עמו לבית אביה ביער. בבקר דפקו, דפקו פתחו את הדלת והמלך והמלכה אינם. הלכו אחריו ליער, אמרה להם: כתבתם <והבטחתם> שרשאית אני לקחת כל אשר ארצה והנה אין לי חפץ לא בכסף ולא בזהב ולא במלכות כולה, אלא במלך עצמו רציתי, כי אותו אהבתי. ענו לה: מכיוון שחמתך רבה ראויה את להיות המלכה שלנו. כן גם אתכם, לו הייתם אוהבים את אלוהים כפי שאמרתי לכם: אראה לכם את אלוהים וכל אוצרות עולם כאין יהיו בעיניכם, והייתם רצים אחרי.

1191§

ידוע לכם שכל אדם נברא בכפילות (דו פרצופין?). וזה מה שכתבו: אעשה לו עזר כנגדו [בראשית ב: יח]. ואת זה מפרשים זכה, <עזר>, לא זכה, כנגדו. אלה הם שתי צורות אחת צורת אנוש ואחת צורת בהמה, לכן אמרו לנבוכדנצר: יפשיטו אותך מצורתך האנושית <ועם> חיות טרף תהיה <?>, כלומר לקחו ממנו צורת אנוש ועשו אותו בהמה. לכן ניתנת לכל מלכי עולם צורה חדשה שיהיו נבדלים משאר בשר ודם ושיהיו בדרגת <יותר> <גבוהה> וגם כתוב אצל <שאול> שכאשר נושע נהפך לאיש אריה. כן גם אתכם, אתם חוללתם ממקום אשר חוללתם ולכן כתוב: ובחטא יחמתני אמי [תהלים נא: ז]. מכל <?> <משתתף> <ועמל> <ומפשיט> <מעצמו> מת מקור. תזכרו, עוזרים לי עד אשר יגיע ...

[בצילום התרגום של פאניה שלום חסר עמוד עם המשך סעיף 1191, סעיפים 1192 ו-1193 ותחילת סעיף 1194]

1194§

[חסרה התחלה].

...המסובים קבלו כל אחד קערת זהב לאכול ממנה, אותו כמר הצפין את הקערה בבגדיו לעיני המלך, כי רצה להתגרות בו. באשר לא נאה למלך לתפוס גנב בגנבתו. מה עשה המלך סוביסקי? בקש מליצן החצר, ווסיובסקי, שיעשה מעשה להטיים וישיב על ידי כך את הקערה. הליצן קם על רגליו ובקש מהמסובים ומהמלך רשות למלוך במשך שעתיים כדי שיוכל להנהיג סדר במדינה. נתנה לו הרשות על ידי המלך ועל ידי כל האדונים שהיו שם. הושיבו אותו על כסא המלכות וכולם כרעו ברך לפניו וגם המלך השתחוה. נתן הליצן שמות ותארים לכל האדונים וכשהגיע התור של

אותו גנב נתן לו תואר שפרוש המילים שלו היה: לך <ישנה> הקערה. <והוציא>
מ?> את קערת הזהב ואמר: הנה יש לך קערה. כן גם השמות שנתתם לעצמכם.

1195§

האדון קלל את כל אלה אשר הגו במעשים של ישמעאל. ששם היה הכל עטוף
ומכוסה וגם הנשים מכסות פניהן. אבל במעמדו של אדום הכל גלוי הולכים <גלויי>
ראש והנשים מגלות שערן ו?> וכל זה <בזמן> <העתיד> ולא נחוץ להכיר את שם
השכינה, אלא את השם עלמה כנהוג אצל הגויים. ולא כמו עד עכשיו שלחשו את
המלה עלמה בסודיות, כי אם בגלוי, כי ממנה תבוא התחדשות העולם.

1196§

ידוע שנחש מקיף את האוצר מאז בריאת העולם ואי אפשר להתקרב לאוצר אלא
אם כן חכם המנהיג וידוע איך לגשת. הנחש אינו מכיש אלא אם דורכים על ראשו
ואז הוא הורג ברעלו. וכשדורכים על זנבו הוא מכה בזנבו. שיכור נופל עליו בלי שים
לב. איך העזתם ללכת אליו לבדכם? אני חפצתי להביא אתכם אל הנחש. אך אתם
נפלתם אל תוך הרע והשפל וכו'.

1197§

מאותם בעלי קבין לקחו את הרגליים מפני שנשבעו למלכים. אפילו אלוהים בעצמו
לא יכול לעזור להם. אבל יבוא אחד ויעזור להם בעזרת אלוהים ועל זה הם מחכים.
בידו לתת להם רגליים.

1198§

אינכם יודעים כי לפעמים משתמש אלוהים בתחבולות, והיה <גם> <מזמין>
<אותי> להיות בחברתו לקרוא לי <אחיכם>. למען אוכל לקחת מהם אחים ואחיות
כדי שיכריזו גילי מאד בת ציון וגוי. אני בחרתי בכם מכל העמים, כדי שתהיו
נבחרים והיה ראוי שהייתם נבחרים עוד לפני שבחרו בכם. אני בחרתי בכם ואתם
סירבתם. על כך השיב מטושבסקי עליו השלום: האם אנחנו העולם כולו? יהללוך
גויים. כעס האדון וקרא: אמרתי שבכם בחרתי למען תביאו את הבשורה ותעשו
מעשים טובים, ואתה אומר יהללוך גויים!>

1199§

משה אמר: כבוד פה וכבוד לשון אנוכי. אך אין אילם כמדומה לי, בין העמים. אני אילם, בין היהודים גם בין המאמינים אני אילם. מהיום שנכנסתי לדבר הזה עוד לא אמרתי מילה לשום אדם. ואין לך דבר יותר קשה מאשר לעצור בדיבור. הרבה דברים איתי לגלותם, ועלי להתאפק. הבטתי כה וכה ולא ראיתי איש אשר אוכל לגלות לו דבר.

1200§

כשהייתי בפעם <האחרונה> אצל אבי בשובי מסלוניקי היו עמי רבי נתן ויקובובסקי. עשינו שם כמה ימים. אמר יקובובסקי לאבי: אני בא ממקום יקר ומתפלא עליך שבנדך איש חשוב ואינדך שואל ממני לדעת מה ראיתי ומה למדתי ומה תורה קניתי שם?! ענה לו אבי: לאמתו של דבר מה תועלת תהיה לי מהידיעה? אפילו תגלה לי שיש יום שוק בשמים, איזה חכמה אוסיף מכך? בעיני כל זאת שטות. מוטב שתגלה מה עומד להתרחש כאן, בעולם הזה, ואיזה מעשים גדולים יעשה אלוהים בעולם? בזה הייתי שמח. כבר בנעוריו - אמר האדון - היה צמא לדעת ואוהב ספר עד שפעם גילה לו רבו, רבי נתן, סוד גדול ומאז חדל להיות שוחר תורה. באותה עיר רומניה, אמרתי ליקובובסקי בזה הלשון: אם שמע תשמע בקולי ותלך אחרי בדרכי, בכל דבר כקטן כגדול, תגיע למה שאבותיך לא הגיעו. ולא אבות אבותיך. הוא הבטיח לי, אבל הגענו לצרנוביץ בילינו שם 8 ימים, ביום התשיעי בערב, אמרתי לו פתאום לרתום את העגלה, כי מיד עלינו לנסוע, התחיל להתחנן שרוצה ללון עוד לילה, אמרתי לו: אם אינדך רוצה לנסוע היום תצטער על כך מחר. למחרת פגע בנו שודד תורכי ושמו הדר, קשר את ידיהם אחורנית ורצה להוריד את ראשו, בכה מאד ואמר: מהיום והלאה לא אעבור על דבריך ואשמע לך בכל, וכשהיה עמי על הים והאנייה כמעט ונתרסקה, התחיל לצעוק בקול גדול שלא יראה יותר את אשתו. אמרתי לו: תבטיח לי להתחייב להיות טוב ולא לשתות, וברגע שהבטיח נרגע הים והסערה שקטה. השמעתם הידעתם כל זאת כשעברתם על כל דברי? עוד בהיותי בפעם הראשונה בוורשה בכיתי מפני שסירבתם ללכת אתי ביחד אל הדת (Das) כי אם כמתנצרים (משומדים) רגילים. ועכשיו כמה זמן ייקח עד שתלכו בשניה לדת בין היהודים? שימו לב קרח רב עם משה, משה העניש אותו בזה שנבלע ע"י שאול, ובמה חטא כל כך? בכך שרצה להיות שליט? צריך היה לתת לו כמה אלפים, שיהיה שליט ובפרט שהיה יותר חכם ממשה וגם אפילו יותר עשיר, ומשה העניש אותו. לו היה שואל אותי הייתי עונה לו: עשה כרצונך. לו הייתם אתם חלילה בפיקוחם של רועים כמו שהיו הראשונים, לא הייתם חלילה קמים לעולם, אך מצבכם הוא לא כך, אני - כמו יהודה בזמנו - ערבתי בשבילכם, ואני משתדל להוציא אתכם מהמקום שנפלתם

אליו. וגם קורח, לו היה נותן לי אז קערה מלאה עם זהב, הייתי מוציא אותו ואת עדתו מן השאול.

1201§

כשהייתי צעיר בקבוצת נערים, עשיתי את עצמי מושל מחוז. ואם אני מושל מחוז נחוץ שיביאו לפני לפחות גנב אחד. וכך שכרנו אחד שיהיה הגנב. קשרו את ידיו על גבו ושאלו אותו כמה שורים גנב? והוא התעקש ולא הודה. הלהטנו מוט ברזל וענינו אותו שיודה, הוא התעלף מכאב, באותו רגע עברה אמו ורצה בצעקה גדולה אל אבי. שאל אבי: יעקב, לשם מה עשית זאת? עניתי: אם אני מושל מחוז, נחוץ שיהיה לי גנב, ולמה עינית אותו באופן כל כך נורא? וכי עשיתי בכוונה? אנחנו רק שחקנו וחמדנו לצון. רצה להכותני, אמרתי: אבא! מי זה ראה בעולם שמכים ראש מחוז? גם אני רק אשחק ואפגע בדך מתוך לצון.

1202§

קרה שבכמה ערים חלמו אנשים כי בעיר קרובה נמצא המשיח. הרבה רבנים צמו מפני כך ובקשו אות לדעת, איזו היא העיר ומי הוא האיש. נתן האות לאחד גם שם העיר וגם שם האיש. נסע שמה ושלח לבקש רשות לבוא אליו לדבר אתו. שלח לו בתשובה שקודם עליו לעשות תשובה והטיל עליו כך וכך תעניות. עשה כן עד שאפסו כוחותיו לפני גמר כל התעניות. שלח אליו בשניה לספר לו כי הנה אין בו עוד כוח להמשיך בצומות. צווה לענות לו: לו היה ראוי לשוחח אתי, היה עומד בצומות, לא עמד, סימן שלא צריך לראות אותי.

1203§

מעשה בקונץ עם רכיבה על סוס ובריחה עם סוס של אחד האדונים, סתם מעשה גבורה.

1204§

אמרתי לכם כמה וכמה פעמים: כששופכים שמן מכלי אל כלי, מתפשט ריח השמן למרחקים, כן יתקדש שמך בין הגויים. ועוד אמרתי לכם על המן, כשהוא יורד מהשמים הוא כמו טל ונחוץ להעבירו מכלי אל כלי שבע פעמים, עד שיגליד, כן גם אתכם: העבירו אתכם ממעמד למעמד וטלטלו אתכם ממקום למקום כדי שתוכלו להגיע לחיים. ישנו שם אמנם שומר אשר מונע את הכניסה, אך לו ראה אתכם ובגדיכם כבגדיו, ואפילו הסיסמה הסודית ידועה לכם, היה בעצמו פותח לפניכם את

השערים שתוכלו להיכנס ולו הייתם נכנסים שמה, כל כוחות העולם לא היו מסוגלים להזיז אתכם משם. אך אתם לא רציתם והפסדתם. בעיר אחת היה מגיד, כשעמד לעבור לעיר אחרת העמידה הקהילה לרשותו רכב עם עגלון. כשיצא אל מחוץ לעיר עמד העגלון לאכול והמגיד ראה שלא עשה את הצלב לפני האוכל. אמר לו: שכחתי דבר מה במלון תחזור עמי לעיר, עשה כן. הלך המגיד לראש הקהל ואמר: איני רוצה לנסוע עם האיכר הזה, אני חושש שמא יהרגני. שאל אותו: משום מה? אמר לו: אם אינו מקיים את חוקי דתו יש לי סיבה לחשוש שמא יהרוג אותי. כן גם אתם אבדתם את האמון שלי כי הרמתם את יד שמאלכם, ועכשיו תחגרו את החרב שכל העולם חוגר, אך את חרבי שלי לא אוכל לתת לכם. לו ידעתם את מקורה של אותה חרב, הייתם מחבקים ומנשקים אותה יותר מאשר את עשרת הדברות והתורה.

1205§

עד עכשיו בא קול הקורא מלמעלה אבל עכשיו הוא יוצא קודם מפי כאן למטה ועולה למעלה ורק אחר כך נשמע מלמעלה. לו הייתם שלמים הייתי שולח את הקול לפניכם. ואתם הייתם שולחים אותו לפני החבורה וכן הייתי שולח אתכם על פני המדינה, אל הערים, להכריז על מה שעומד להתרחש. והיה אותו קול נשמע בעולמות העליונים. ואחר כך היה יוצא משם קול קורא ומתממש בעולם כולו. ועתה כל הדברים תלויים ועומדים <ויעבור> זמן עד בא <העת>.

1206§

הרי יצחק ברך את עשו: על חרבך תחיה, ומפני מה <?חיים>?

1207§

בצנסטוכובה אמר האדון: אותו מקום נקבע מראשית העולם, לגולל שם את האבן מפי הבאר. אצל יעקב כתוב שהסיר את האבן, אבל החזיר אותה. ואנוכי העמדתי אתכם לאחים למען תהיו עוזרים להסיר את האבן. לו הייתם רואים בעיניכם את אותו המקום הייתם אומרים: זה לא יתכן! זה רחוק מהמציאות כרחוק מזרח ממערב. אלא שהיא נתנה לנו כוח חדש, למען הסר ואתם הייתם יכולים להגיע ע"י כך לחיי עולמים, כי אין דומות שתי ידיים העובדות לכמה זוגות ידיים. במדינה זאת אני לבדי עובד, ואתם רואים את כפות ידי והן כחולות מרוב עמל.

1208§

היה בבוקרשט מלך אחד ולו בן אחרון. בזקנתו עבר פעם את העיר וראה עלמה יפיפייה עומדת בחלון, מצאה מאד חן בעיני המלך, ואמר לתיתה לבנו לאשה. שאל מי היא ומי משפחתה. אמרו לו כי בת טובים היא, אלא שאחיה קלי דעת הם. אמנם למודי חרב הם וחכמים אך הנהגתם לקויה. צווה לאסור את כל האחים. אמרו להם: כי ברצון המלך הוא שתנקו עצמכם מכל המעשים הרעים ותהיו ראויים לשם אדונים. הבטיחו להטיב דרכם ולחדול מקלות דעת. המלך העלה את תואריהם ועשה אותם אצילים ורק אז לקח את אחותם לאשה לבנו. כן גם אתכם: הבטחתי לכם יותר מאשר לכל החבורה, ושתגיעו לחיי עולמים ואמרתם שמיים וארץ ישתנו ודברי לא ישתנו, ומדוע לא נזהרתם להישמע לי?

1209§

אני אומר לכם כשתתחיל שפיכות הדמים, ואתם תישארו חלילה בעיוורונכם, עלולים הנכם להכלות חלילה. אך אנוכי לא כן עמכם, אעזור לכם בכל שאוכל, בכל מאודי אעזור לכם.

1210§

איך לא הבנתם את הרמז כשספרתי לכם את המשל על איוון איונוביץ? באותו זמן כשהוא בא אל אותם שלושת הגשרים, נאלץ להתחבא אל מתחת לגשר, שאיש לא יראהו ושקולו לא ישמע עד שהגיע מתנגדו רכוב על סוס והסוס נבהל וקפץ הצדה כפי שספרתי קודם. אמר לסוס: אל תפחד, הרי את כולם ניצחתי וכולם נפלו בידי. וחזר עמו לגשר ברוגז גדול ואש יצאה מנחיריו. ורק אז קפץ איוון ויצא ממתחת לגשר וצעק: באתי לקחת, אחרי שחיסל את שלושת האבירים מצא יותר מ-30000 נסיכים ושלושים אלף נסיכות, והוציא ואתם לחופשי. כן גם אתם, נחוץ שתלכו אחרי בדומיה בלי להוציא קול.

1211§

כתוב בתורה: אצל קללת משה כי אלוהים יכה בשגעון ובעורון ובתמהון לבב [דברים כח: כח]. זה נאמר כלפיכם. כלפי אמונתכם וכלפי תורתכם עד עכשיו, כי אמרתם שעגולא דעגולין אינו משגיח בתחתונים, ורק האמצעי תפארת ברא העולמות והוא משגיח. מי מכם אשר ראה כי תפארת, יש לו השגחה, ומיהו שראה כי עיגולא אין לו

השגחה בתחתונים?⁵⁶ וכי לא זעקתם בתפילותיכם: מי ימות במים ומי בחרב מי באש ומי ברעב וכו'. מוטב היה עליכם לבקש שלא יבוא עליכם כל עונש. היה אצלנו אחד, אשר בימים הנוראים עמד לפני הארון ובעת התפילה הגדולה הזאת שתה והשתכר ואמר: כך צריך להיות שיהיה לו כוח לצעוק בקול רם. ומה ענה לו?! זקן אחד אכל ביום הכיפורים ואתו בחורות ובחורים צעירים ומה קרה להם בשל כך? כטוב וכרע דין אחד להם. וגם צעקתם בתפילות אם כבנים ואם כעבדים וכו'. ומי ענה על כך?! בא פעם משוגע לצרנוביץ והיה מדבר אל עצמו, והיה מעקם את פיו, אנחנו הנערים הלכנו אחריו ולמדנו את מעשיו וכשבאנו לביתנו נהגנו כמוהו, והיינו משלמים לו ללמד אותנו את מעשי שגעונו. וכך התרגלנו לנהוג בשיגעון עד ששכחנו את לשוננו ודברנו כמוהו עד ששלחו אותו לעיר אחרת. היינו כל כך רגילים לנהוג בשיגעון עד שבמשך חצי שנה ייסרו אותנו בשוטים שנגמל ממעשה השיגעון. כן גם אתם, כל כך רגילים אתם בשיגעונכם כי אפילו כשעברתם למעמד אחר, לא שכחתם להשתגע. אמרתם כי המשיח יהיה ממין זכר ועוד שיגעונות כידוע. ואני אמרתי לכם כי אראה לכם את אלוהים, ואיש לא לקח ללב ללכת אחרי בשלמות ואני סובל הרבה ייסורים ודחקות כפי שנאמר: אגרא דכלה דוחקא יעזרנו אלוהים.

1212§

אתם אומרים לי: יודוך עמים כולם וכי בזה טמון הביטחון שלנו? והרי אמרתי לכם עוד באיוואניה: כשמנער, אביר חסון, עץ צעיר ירעדו כל ענפיו ויפלו ארצה. כן ינערו ויזעזעו את כל העמים ואת כל האדונים ואת מלכיהם, כשיבוא הזמן לקום מהאדמה, ימותו הרבה בני מלכים וגם בנות מלכים וכל אדוני אדום, הרבה ימותו והרבה יתעלפו ואחרים יהרגו את עצמם. ידוע לכם שכתוב כשאתה תעזוב אותם יישארו כולם כגוף בלי נשמה כד אנת תסתלק מנהו אשתארו כלהון כגופא בלא נשמתא.⁵⁷ וזהו כי בצאתך משעיר בלכתך בשדה אדום הארץ רעדה. לא הארץ, אלא כל הדירים בה, כפי שנאמר למעלה. אמרתי לכם כשאחד ייפול יקום ההוא. וזה מה שכתוב: יום נקם בלבי. וכי זקוק אלוהים להסכמתם ולתהילתם? הכל מה שקורה בעולם בא מזה אשר לפני אלוהים. ועכשיו תבינו כי כל דבריכם היו כרוח וכאין ודברי סרק לפני כי לא ידעתם מאומה.

דברי האדון - חלק 5

1213§

⁵⁶ זוהי ביקורת על אוצר ההשקפות והמושגים של השבתאים הפודולים (הערה של גרשום שלום).
⁵⁷ ראו פתיחת אליהו.

זה עתה נחוצים לפחות שלושה אנשים שאוכל לשלוח אחד לפולין, אחד למילנו ואחד לצרפת. הייתי נותן בידי כל אחד ואחד שתיים שלוש מילים שיודיעם ליהודים ולמלכים, וקולי היה נוגע בקול אחר עד שהיה מגיע לשיבה של מעלה ושם היתה באה קריאה שהיתה מתקיימת מיד. ואתם הייתם מוכנים לכך שאשלח אתכם ואת נשותיכם לארצות רחוקות כמו בבל וערב. והייתם הולכים בלי לרוץ ורצים בלי להתעייף. אבל אתם לא רציתם. ואין לי איש שאוכל למסור לו אותה מילה.

1214§

כשהייתי בן 19 נסעתי לעיירה אוקנו להביא עופות לשחיטה לחג השבועות. כשחזרתי בחצות, ראיתי אוצר מאיר, היה כבר לפנות בקר השחר התחיל לעלות. להב האש היה לבן. ירדתי מהסוס וחרבי בידי אמרתי אשים לחם על האש ואקח את האוצר. אך כאשר קרבתי ראיתי סוס שחור, גדול מאד, הפך את אחוריו אלי ורצה לבעוט בי ברגליו האחוריות. הוצאתי את החרב לחתוך את ערפו, נבהל הסוס ופנה אלי בראשו שהיה כתנור יוקד, שיניו נוראות אך לא נבהלתי ואמרתי להרגו, אך הוא גדל ועצם ועיניו איומות והבנתי שלפני השטן והלכתי לדרכי. כמה פעמים הערתי לכם שתלכו אחרי באומץ לבב כפי שכתוב: אחרי אדוני יהלכו כאריה ישאג [הושע יא: ג] כלומר שיהיה לבך לב אריה ולא תחת משום דבר בעולם.

1215§

סיפרתי לכם משל על הדוב, אשר לקחו ממנו את גוריו והוא פרץ אל תוך הכפר. לא פחד מפני אנשי הכפר עד שלא נאמר לו כי יצאו לקראתו ארבעה אחים, רק אז נסוג לכן קראתי לכם אחים שלבכם יאמץ ושיהיה לכולכם לב אחד מלא העזה.

1216§

אני אומר לכם: עד שלא יביאו אתכם לחגור את החרב לא תוכלו להיכנס לאדום.

1217§

אמר האדון לדמבובסקי לו היית אתה ומטושבסקי מחזיקים מעמד, הייתי שולח אתכם אל האח הגדול, והייתם מבקשם ממנו לתת לכם את שני האחים אשר הם בדמותכם שילכו עמכם אלי. אך הוא היה עושה שאתם תישארו אצלו והיה שמח מאד כי ידע שממני יוודע לו דבר גדול. והאחים ההם היו שמחים להימצא בעולם, ושאר האחים שלכם, עד כמה שהיו מחזיקים מעמד, היו מתפעלים מגדולתכם ומעצמתכם. להם היו מגלים את זהותכם (מי אתם) והיו מתקנאים בכם ואתם

הייתם רואים בעיניכם מי יושב מאחור במרכבה, ואת האלפים שנסעו לפני, אז כשיצאתי מן המאסר לוורשה וכי דימיתם שנתנו לי ללכת משם לבדי לאדום? אני אומר לכם, אלפים היו אתי.

1218§

לו הייתם שלמים איתי בצנסטוכובה, הייתי מלביש אתכם במלבוש לתימהון העולם כולו. והיו יודעים כי אין אלה מעשי בני אדם, פחד ומורא הייתם מפילים על כל חיות העולם. העולם כולו היה כורע ברך לפניכם והיו אומרים כי העלמה מריה הלבישה אתכם בלבוש זה, ועתה איני יודע מה אעשה בכם. כדי להביא אתכם אליה הייתי צריך לשוב לצנסטוכובה ולבלות שם ימים ושנים איך אפשר! ועכשיו אני סובל בגללכם הגיע הזמן שארפא מהשבר הזה.

1219§

בבוקרשט נכנס סוחר גדול לבית שיכר לשתות יין. צווה בעל הבית שיביאו לו קודם כל כסא לשבת עליו. מהר שלמה הסומא והגיש לו כסא מאחור ואמר: שב נא אדוני, ישב ושלמה הוציא מהר את הכסא מתחתיו, הסוחר נפל פרקדן והיה צחוק גדול. רצו הנוכחים להרימו, לא נתן שלמה ואמר: אני הפלתי אותו ואני ארימו, אך עבר זמן, קודם התעלל בו שכולם יצחקו ורק אחר כך הרימו.

1220§

כשהייתי בן שלוש עשרה שהיתי עם אמי בכפר פרון אמרו כי שומעים שם בין ההרים מפלצת צועקת. עליתי על הר גבוה וצעקתי בקול גדול ושמעו את קולי במרחק רב בכפר, ראיתי את המפלצת, היתה בדמות אדם קטן, ערם, היה כולו אדום כמו דם עיניו יקדו כלפידים שערותיו אדומות נופלות על זרועותיו, הרבה מאד אנשים מתו מקולו. הוא אוכל אנשים בהמות וכבשים.

1221§

ראיתי פעם עץ בבקעה בין ההרים. והעץ יותר גבוה מהעצים המצויים ביער. ענפי העץ ועליו היו עגולים כאפונים והיו מזהב טהור העלים היו גדולים כקערות וכולם זהב צרוף. עשיתי לי סימן איפה בערך עומד העץ הזה וירדתי לחפשו. חיפשתי אחריו במשך שלושה שבועות יום אחרי יום ולא מצאתי. ספרתי לאיכרים בכפר, אמרו לי כי הדבר ידוע מדורי דורות, ומאות אנשים עמלו למצוא את העץ ולא מצאו. הוא רק

נראה למרחוק. פעם מצא רועה צאן עלה אחד שנפל מהעץ והוא היה מזהב צרוף. אין ספק שהעץ גדל מעל אוצר גדול.

1222§

מדוע לא למדתם מאברהם אבינו, אשר בא למצרים וקרב למלך. הוא בקש מאשתו לאמר כי אחותו היא והוא אחיה. כאשר בא אדם למקום חזק עליו להתחבר עם אחים ואחיות. כשהייתי בשנת 1756 אצלכם בפולין לא התקרבתני עדיין אל מלכים, לכן לא שמתי אתכם עוד להיות אחים ואחיות. אבל בשנת 1759 כשהתכוונתי לקרב אל מלכים עשיתי כמו אברהם והעמדתים כאחים ואחיות וכשבאתי לוורשה יצאתם מתוך גבולותיי (מתוך תחומי). לא רציתם לשמוע את דברי וראיתי שעתידי אני להיות מרוחק מכם. לו הייתם אז בשלמות, הייתי סועד על שולחן המלך.

1223§

כמו קרמוסטפה אשר בקר בחוצין (Chocin) אצל קיאוי וספר אחר כך לאשתו שהיה אצל הבשא בכבודו ובעצמו. צחקה לו אשתו ואמרה: זה לא יתכן, כי המשמרות לא היו נותנים לך בשום פנים להיכנס אל הבשא. אך הוא בשלו, נשבע כי אין לו ספק בכך שהיה אצל הבשא. שאלה אותו לצורת החדרים ולדמות פניו של מארחו, אמר לה הכירה מיד שהיה אצל זה אשר על ביתו של הבשא. כן גם אתם, אתם מבקשים ומתפללים ואינכם יודעים למי.

1224§

ביום 17 לנובמבר בשנת 84 חלם האדון חלום: ראיתי כשישים רוכבי דואר כולם צעירים מהחבורה לבושים במדים עם עיטורי זהב וכובעים עם נוצות גבוהות. באותו יום אמר האדון: מקור החלומות, מן אין הוא? שאלה זאת שאלתיכם כמה פעמים באיוואניה. ועוד: וצלו של האדם, מה זה? וכששאלתי זאת, התכוונתי בוודאי להראות לכם את הדרך בה תלכו. כלומר, לו הייתי נוכח, שאתם שואפים לכך ורוצים לדעת. לו הייתם שואלים, הייתי אומר לכם את מקור (סיבת) הדברים. לא הייתי מונע טובה מכם והייתי מגלה לכם למען ייטב לכם לעד. ספרתי לכם את המשל על אותו סוחר אבלבזם אשר התארח אצלו השולטן. הראה לו שפחה אשר לא היה דומה לה ליופי. היא נגנה בפניו עד שחלה במחלת האהבה. וכן הראה לו כלים אשר כשולטן לא ראה כדוגמתם מימיו, ומיד הסתירם שוב. וכשראה שהשולטן חשק מאד בכל מה שראה, שלח לו את הכלים עם השפחה אל האכסניה שלו. וכשהגיע

השולטן לאכסניה שמח שמחה גדולה. ואתם לא השתדלתם למצוא את דברי (מילותי) אלא רדפתם אחרי שטויות אשר שמעתם במקומות אחרים.

1225§

אמר אלוהים לירבעם המלך, חזור בך, ונטייל אני ואתה ובן ישי בגן עדן. שאל את אלוהים: מי ילך לפנינו? מה מקום פה לשאלה, והרי אלוהים שם אותו מיד אחרי עצמו ואת בן ישי אחריו? מה משמע ששאל מי ילך לפניהם?

1226§

לו הייתי מגלה לכם לשם מה הלך אברהם למצרים, הייתם נמלטים מביתי.

1227§

לא אבין איך באו דברי האמת אל פי נביא שאמר: למה תהיה כגבור לא יוכל להושיע לעצמו? [ירמיהו יד: ט] דבר זה, הוא נעלה מאד, הוא עומד מעל לרוח הקדש. ועכשיו תראו בעיניכם איך נפלתי לעמקי העניות ואין לי במה לפרנס את ביתי. בעזרת אלוהים הייתי יוכל לעזור לעצמי בכך שהייתי שולח אחדים מכם לכמה מקומות לא רחוקים שיצא הקול לעולם כולו המכריז מה הולך להתרחש איתי ועכשיו אין איש עמדי. ואת מי מכם אשלח כאשר לא רציתם לשמוע כאשר אני רציתי, ועכשיו אתם רוצים ואני איני רוצה אף על פי שאני נמצא במצוקה גדולה.

1228§

היה אחד, רבי אבא שמו והוא אמר: או או לשעה שבה אמרה שרה לאברהם לבוא אל אמתה הגר, ואז יצא ישמעאל. ואני אומר לכם כי ר' אבא טעה, כמוכם נעדר שכל, ומה שרע בעיניכם טוב הוא בעיני, כי לולא באו ישמעאל ועשו לעולם לא היה לו לעולם קיום. כי קודם כל נחוץ שיצאו דברים לעולם שישברו ב>חפשויות<. מוחמד לא ייסד את דת ישמעאל אלא בשלושה, אחד חכם גדול יהודי ואחד גדול נוצרי. ואני אומר לו היה ישמעאל נולד 100 שנה קודם היוולדו לפחות לא היינו במצוקה אשר בה אנו נתונים עכשיו. איכה העזתם ללכת אל עשו לפני? ולא למדתם ממה שכתוב על יעקב אביכם? כתוב כי העמיד קודם את הפילגשים עם בניהם אחר כך את לאה ובניה ואחר כך את רחל ואת יוסף? והוא בעצמו הלך לפני כולם והשתחוה 7 פעמים עד אשר ניגש אל אחיו. ולשם מה עמדתם אתם במקום הפילגשים והלכתם לפני והרי קראתיכם אחים ואחיות? עד עכשיו היה שפחה ירשה את גבירתה ומעתה יהיה ההפך השפחה תהיה תחת שלטון גבירתה.

1229§

נחוץ שאני אהיה בדחקות כי אגרא דכלה דחקא אך לשם מה לכם הדחקות?

1230§

כל המלחמות אשר היו עד עכשיו, כולל הפלישה של חמלניצקי, מה חדש הביאו לעולם? הכל נסתר כמו שהיה קדם. אבל עכשיו שיתחילו המלחמות, ושפיכות הדמים תגבר, בתוך עצם כל המבול הזה יתגלה אלוהים לעולם, ויותר ויותר יצא הדבר החדש לעולם.

1231§

אני מאחל לכם שאלוהים יעניק לכם את הטובות וישמח לבי ויתן אלוהים שתהיו ראויים להגיע לאותו טוב גדול הצפון ליראיו.

1232§

בן מלך יצא לבקר במדינות רחוקות על מנת לרכוש חכמה וניסיון. איתו היו כמה משרתים ושר אחד. כשיצאו לדרך היה להם אוצר גדול של אבנים טובות וגם כסף במזומנים. כל זאת אזל להם במשך הנסיעה ונשארו בחוסר כל בדיוק כשהיה עליהם לחצות ארץ בלתי מיושבת מדברית. לא נשאר להם כלום מלבד פרוסת לחם קטנה ששמרוה למען בן המלך. וכך בלכתם רעבים ויגיעים הגיעו למאגר מים קטן, הלכו לאורך החוף פתאום ראו תיבה מלוכלכת בבוץ שטה על פני המים. אמר אחד: תדחוף את התיבה שתרחק מאתנו כי מאוסת מראה היא, אמר השני: לא אוכל כי לא נשאר בי כוח מרוב רעב ויגיעה. שמע את השיחה הזאת בן המלך, פנה אחורה וקרא אל אחד המשרתים לשלות את התיבה מן המים. אמרו לו: הרי מאוסה היא למראה. אמר להם אף על פי כן תביאוה לפני. פתחו אותה, ומצאו בה עוד תיבה לא כל כך מלוכלכת, פתחו אותה ובפנים עוד אחת, יותר יפה, וכך חמש פעמים תיבה בתוך תיבה. בסוף: מצאו מפתחות וטבעת בעל תכונות רבות ושונוות. כל מה שעלה ברצונו של מחזיק הטבעת נתמלא מיד. בקש בן המלך שימצאו מיד בעיר גדולה ומאוכלסת, וכך קרה. תשימו לב! זרע המלכות שואף לדבר טוב וכל המשרתים מוצאים אותו מאוס. אתם קראתם: אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו ואיך לא נהה לבכם אחרי ולא נקשרתם אלי?

1233§

בנעורי היו מבליים בחורים עם בחורות, אם משהו עבר על הגינות נידינו אותו מחברתנו במשך חודש ימים. כל אותו זמן איש מאתנו לא דבר אליו. כשהתאספנו ושוחחנו עמד הוא במרחק מאתנו. אני הבטתי בו ופחד גדול אחז בו כי חשב שאנו עומדים להרגו.

1234§

קראתם איך יהוא בן נמשי מצא את יהונדב בן רכב ברך אותו ואמר לו: היש את לבבך ישר כאשר לבבי עם לבבך? ויאמר יהונדב יש ויש. אמר לו: תנה את ידך ויתן ידו ויעלהו אליו אל המרכבה. ויאמר: לך אתי וראה בקנאתי להי' [מלכים ב' י: טו-יח]. כלומר תראה איך נתנקם באלים של שונאנו, כאשר קראתיכם אחים, ואמרת שלבכם נוטה בצדק אלי, רציתי להביאכם למקום נסתר.

1235§

כשהייתי קטן קמה פעם מהומה ברומניה (וולכיה) שהנה הרוסים באים ראינו איך מתכוננים התורכים לקראת מלחמה. אנחנו הילדים עשינו כמוהם. חלק מהילדים היו כביכול רוסים ואני וחברי היינו תורכים. התנפלנו עליהם בצעקות: רוסים! רוסים! והכינו בהם ופצענו אותם, הרבה מהילדים התעלפו והרבה חלו ברצינות ואחדים מתו. הלכו האיכרים אל ראש המחוז ובקשו עונש, אמר להם איזה עונש אתן לילדים? לכו להורים היהודים וראו שכל אחד יעניש את בנו לחוד. באו אל אבי, ואבי הכה אותי בשוט עד זוב דם בנוכחותם ואני בכאבי צרחתי וצעקתי. כשחדל להכותני והדם המשיך לזול המשכתי לצרוח: הרוסים, הרוסים וחרקתי שיניים. כל העומדים ורואים אמרו שיש לי לב אריה ובלי להתחשב בכאב אני מוכן להתנקם באויבי. וכולם קלסו אותי.

1236§

וכי ידעתם מפני מה הלך אברהם למצרים? וכי לשווא לקח אותו אלוהים מעבר לנהר וצווה עליו לרדת מצרימה? ואמר לאשתו: קראי לי אחי ואני אקרא לך אחותי. אילולא היה אברהם שומע בקול אלוהים, ולא היה הולך למצרים לא היתה לנו חלילה תקומה.

1237§

אחרי שברחנו מצרנוביץ לסנאטין ראיתי פעם ביום שישי אחרי הצהרים יהודי מהלך בשווקים ודופק בברזל וצועק: לבית המרחץ! לבית המרחץ! שילמתי לו כמה פרוטות בעד הברזל ואני התחלתי מצלצל וצועק במקומו שכולם ילכו לבית המרחץ. כשבאתי לבית המרחץ ראיתי הרבה ספסלים אחד מעל לשני כמו בתאטרון, והיהודים עולים ויורדים בהם. וכן ראיתי שם תנור עם הרבה אבנים לוהטות ושבר תותח אף הוא לוהט ו<שופך> מים רותחים. שמעתי צועקים כי נחוץ להוסיף מים שיהיו יותר אדים. כשראיתי שיש מספיק אדים התחלתי מוסיף מים על ברזל הלוהט ונעשה כל כך חם עד שהיהודים התחילו מתעלפים ונופלים על הספסלים מרוב חם. אני בינתיים ברחתי הביתה ללא בגדים לגופי הבגדים שהיו תלויים בבית המרחץ נפלו במהומה ונשרפו. האחראי על המרחץ בא אל אבי בתלונה ואבי נאלץ לשלם את הנזק.

1238§

תורכי זקן תושב צרנוביץ, ירד פעם בספינה לים. היתה סערה והספינה עמדה להיטרף. ומנהג התורכים הוא לנדור במקרה זה נדר ולהבטיח קורבן לכשיצאו מן הסכנה בשלום. התורכי נדר לתת לאבי 300 לביבים במקרה שיישאר בחיים. אך נדר את נדרו והים נרגע. ברגע שחזר הביתה שלם את נדרו ותמיד כבד את אבי מאד.

1239§

יהודי פולין יודעים יותר מכם. דבר מסוים עובר (מסתובב) ביניהם אשר עשיתי אצלם ב1756. חששתי לגלות מה מעשי בפניכם. הראיתי להם משהו בספר עין יעקב ואפילו לרבי עצמו.

1240§

הרי קראתם כי בסוף ישכחו הישראלים את החוקים והמצוות אבל אתכם בחרו לעתיד.

1241§

סיפר האדון: כשהייתי צעיר הייתי גונב כסף מאבי, הילדים פיתו אותי, והלכתי לשחק אתם בקלפים. בבקר כשקם אבי וראה מטבעות מפוזרות על הרצפה ואני אינני, הלך לחפש אותי ומצא אותי בבית משחק קלפים מחוץ לעיר הכיר את קולי.

הנערים סגרו בפניו את הדלת. אך הוא היה חסון ופרץ אותה. הכה אותי חזק עצמתי
עין אחת ואמרת כי הוציא את עיני, וגם צעקתי כי שבר את ידי. בשמוע זאת אמי
בכתה מאד ואמרה לאבי: ראה איזה גזלן אתה, הוצאת לו עין ושברת לו יד! ועכשיו
הוא עיוור ובעל מום. כשעזבו הורי את הבית, חזרתי אל תעלולי, ירדתי בחבלים
מהגג. כשראתה זאת אמי הבינה שאני רק משים עצמי בעל מום לפניהם.

1242§

לו הייתם לפחות בשלמות, במשך 12 שנות ברין כשלא יכולתי לשלוח אתכם אל
האח הגדול, הייתי שולח אתכם לפחות לבעלי קבין אשר נמצאים פה בקרבת מקום.
הם היו מודיעים למלך שלהם והיו שולחים לי סכומים למפרע. והייתי משתמש בהם
לשלוח אתכם לארצות רחוקות כפי שהבטחתי לכם בפסוק: תלכו ולא תעופו תרוצו
ולא תיגעו [ישעיהו מ: לא].⁵⁸ הייתם יכולים להיכנס לחדרי חדרים ולראות הכל
ולשמעו הכל ואתם הייתם בלתי נראים. הייתם מבינים את כל הלשונות שמדברים
בהם שם. המה יודעים בידי [מי] נמצא תיקונם, שיהיו להם רגליים. ועתה, מה
אעשה בכם? לו היו אומרים לי לשלוח אתכם, הייתי שולח אך אין מצווים עלי,
ומעצמי איני יכול לעשות דבר.

1243§

אני מסוגל להוציא מוורשה את כל החבורה ורק את שני בני שלי לא אוכל להוציא
משם, אני צריך לקנות רכוש, אך לא על שמם, אתן כסף למישהו והוא ישלם את כל
מחסורם, ויקנה את הרכוש על שמו שלו. גם כשתבוא ישועתי לא אקנה כל רכוש על
שמי, ולא אקח לעצמי שום ממלכה אלא מה שפי אלהים יקבע הוא ירימני. כפי
שכתוב ומאשפות ירים אביון [תהילים קיג: ז].

1244§

ביום 17/11 שנת 84 כתב האדון מכתב למחנה שקיימוהו ופרנסוהו במשך ששה
חודשים. כי הגיע הזמן שיתקיים הפסוק: עד תעברנה הצאן על ידי מונה [ירמיהו
לג: יג]. ביום ה' 7/11 (84) אמר האדון: בעוד שבוע תתחיל שנה חדשה בשביל החבורה
יירשם כל אחד בפנקס, הוא וכל ביתו.

1245§

⁵⁸ בפסוק בישעיהו נאמר "ייעפו", ככל הנראה לא הבין המתרגם את משמעות המילה (הערה של פאניה שלום).

כל הדברים נעשים על ידי עשייה ביחד כפי שכתוב: נעשה את האדם. וכן כל הדברים אשר הולכים ביחד יחרבו כי הכול רוח. שלמה, אשר כתוב עליו שהיה החכם באדם אמר שהכל הבל. הוא גם אמר שחכם הוא ובכל זאת החכמה ממנו תרחק, המלכים משנים עכשיו את סדריהם למען הרבות אוצרותיהם שארצם תתעשר. אבל להפוך שמים לארץ וארץ לשמים, לכך לא יספיק שכלם. גם מוחמד יסד את דתו על שיתוף כפי שכבר נאמר למעלה, אבל כל זה רק זמני כי הכל ישבר. ואני, אני לא באתי כדי שהכל ישבר אין זאת עשיתי ואין זה ברצוני ושקבלתי אתכם לאחים ואחיות, מה יצא מזה? זה מאה שנים הלכתם אחרי אדם שאין לו תושייה, ואני אמרתי לכם שיש כאן דרך חדשה אשר עליה לא ידעו אבותיכם. אפילו אברהם ויצחק אינם יודעים מה יצא עכשיו לעולם. וגם יעקב אשר הלך בדרך זו, לא ידע מה יצא בסופו של דבר ובמה זה ייגמר. ועכשיו אני אומר לכם: מה שהיה, היה כפי שאומר החכם: מה שהיה אין. מכאן תהיו שלמים עם אלוהים ואדם והיו נכנעים ושפלים כמו מפתן הבית אשר כולם דורכים עליו ואוכל להרים אתכם. ואם תתרומו בעצמכם, מי ירים אתכם? כי זאת מידת אלוהים: את הגבוהים הוא מוריד ואת הנמוכים הוא מרים. אולי ירחם אלוהים עליכם ויואיל להרימכם. למשל: מנהג התורכים, כשלבן של אדון מלאו 13 שנה מלים אותו. מלבישים אותו בגדי זהב ושמים אותו על גבי סוס ומביאים אותו ברחובות העיר וקוראים לפניו עד עכשיו הוא היה תחת שלטונו של השטן והילדים עונים בקולי קולות: ועכשיו הוא תורכי אמתי ובנו של מוחמד ועכשיו הוא תחת כנפיו, כן גם אתם.

1246§

אמרתי לכם: אתם תהיו המבשרים גילי מאד בת ציון והעמים יבקשו אותו ואלי יתאספו לאומים. כלומר אלי אשר אני הוא ממונה לשמור עליה. אבל אני רציתי לעשות אתכם לאדונים כפי שכתוב: תשיתמו שרים בכל הארץ [תהילים מה: יז]. וזה היה טבעי מאד כי הייתם מביאים אוצרות גדולים מכל קצוות עולם ורוכשים אחוזות והייתם לשרים. ועכשיו היא בעניות ובשפלות וחשבתי שתפרנסו אותה. נחוץ שיבוא אחד משרי הגויים ויבשר לה וירם אותה משפלותה. אך הוא לא יכול להביא את הבשורה: גילי מאד בת ציון כי הוא בעצמו אינו יודע כל כך כי לו ידע שהיא בת ציון היה בוחר להיחנק ולא להגיד לה. אבל אלוהים מוצא תחבולות וכך צריך להיות.

1247§

היה בן מלך חסר שכל: שלח אותו אביו לארצות רחוקות לקנות דעת, נסע ולמד תחבולה אחת: הוא ידע לנחש מה שכל אחד מחזיק בתוך כף ידו הסגורה. כשחזר עשה המלך משתה גדול והזמין את כל שועי העיר, וביקש שכל אחד יחזיק חפץ ביד ובנו יגיד מהו החפץ. הבן באמת הצליח לנחש נכון מה שהיה בידיים. אחד השרים שידע כי שכל [סכל?] בן המלך שם בידו טבעת בלי אבן? אמר בן המלך בידך חפץ עגול עם חור, זאת בודאי אבן רכב של רחיים, כי לא היה [לו] שכל כולם צחקו.

1248§

בשנת 56 אמר לנו מי יכול להעריך את כאבו ואכזבתו שמרגיש סוחר אשר נושא אבן טובה שאין ערך שישווה לה, ומסתובב איתה בשווקים ובערים ואינו מוצא איש שיידע את רוב ערכה של האבן? ולא זו בלבד, כולם אומרים שאבן זו היא מזויפת. ועכשיו בשנת 84 חזר האדון על המשל הזה ואמר עוד: אתם אטמתם פניכם בפני האבן הטובה הזאת שהיא חסויה במקום שפל, כן גם אני שאני לפחות עם הארץ, אך אלוהים איננו עם הארץ. מעשה באדם ממשפחת אמי רחל, אשר התגורר בזשוב ושמו ישי. היה בנו של עשיר גדול, הוא ירש הרבה מקרוביו וסרב לעסוק בכל מסחר שהוא ורק ישב על התורה והתפרנס מהכסף, עד שאזל ונעשה עני גדול. אמר לאשתו: אלך ליער ואמות שם, וכעבור כמה ימים תעשי את כמוני, תלכי ליער עד שתמותי ואת ילדינו נשאיר לחסדי אלוהים. ביער פגש את אביו המת. שאל אותו: לאן דרכך בני? סיפר לו את כל האמת. אמר לו אביו: חזור הביתה ואל תדאג, חזר ומשהתקרב לבית פנה שוב והלך ליער. פגע שוב באביו המת, לקח את ידו והביאו אותו לבית אבלים. אמר לו: הייתי מליץ טובה בשבילך לפני אלוהים והשגתי בשבילך קול ערב ובעזרתו תוכל להתפרנס. עבר לפני התיבה והתפלל. כל שומעיו שלחו לאשתו ולילדיו דבר אוכל, כשחזר הביתה מצא בו כל טוב. עשה את זה שוב בבית הכנסת הגדול ושמו הלך לפניו כבעל תפילה מבוקש והתחילו מזמינים אותו לערים אחרות לימים נוראים. התנגדו אנשי קהילתו שיצא מעירם והכפילו את שכרו. בקיצור חי ברווחה עד סוף ימיו. כן גם אני אם כי עם הארץ אנוכי חנני אלהים כמעין המתגבר שמימיו אינם חדלים לנבוע.

1249§

אני אומר לכם: לו היה הקיסר מציע לי את כל האוצרות ואת כל הארצות בשביל שאביא אותו אל אותו המקום שאני רוצה להראות לכם, לא הייתי עושה זאת ואפילו אני נמצא במצוקה גדולה. לו הייתי מראה לכם את אותו המקום הייתם

משלמים בעד זה את כל אוצרות העולם ולא הייתם זזים משם אפילו חרב מונחת על צווארכם. ועכשיו, גדול כים הוא שברכם ורק אלוהים לבדו יוכל להביא רפואה.

1250§

היה לי שכן בבוקרשט צבע, הוא היה צובע פרות ועזים לבנות לשחור. שאלתי או: מפני מה אינך צובע השחור ללבן? ענה: זה אינו בידי בשר ודם רק אלוהים יכול לעשות זאת.

1251§

היה לי סב בקליש ושמו יצחק טוריער (פוריער) והיה בעל בית. פעם באה גבירה אחת לקליש וחפצה להיפגש עמו. מה עשתה? צוותה לאסור את כל היהודים. כשהביאו את סבי לפניו ניסתה את כוחו. היה לה גוש זהב בגודלה של אבן רחיים שאלה אם יוכל להזיז אותו ממקומו, הוא הזיז אותו, אחר כך שאלה אותו אם יוכל להרימו, סבא קשר סביבו חבל והרים אותו. היא צוותה בשניה לאסור את היהודים כי רצתה שסבא יתעסק איתה. עשו היהודים אספה והתירו לו, היא מצאה בו הרבה אושר וחשקה בו.

1252§

לבשר לבת ציון: גילי מאד בת ציון וגוי יוכל רק מישוהו אדון על אדונים אשר סרים למשמעתו ועושים דברו. רק כזה יכול לבשר לה. אני בחרתי בכם מכל העמים ורציתי לעשותכם אדונים ואתם סירבתם.

1253§

כמה פעמים הזכרתי לכם באיוואניה: חכם עיניו בראשו וכי הכסיל, עיניו ברגליו? אלא סימן הוא שאם רוצים אתם לפעול משהו בשכלכם, נחוץ קודם כל לדעת את היוצא מזה, איזה סוף יהיה לעשייה זאת, כפי שקרה לי בבוקרשט: אחד פיתה את השמש דוד לגנוב ממני חפץ יקר ערך אשר אהבתי מאד. החפץ היה מונח בין בגדי אבי. שמע דוד בקולו, גנב את החפץ והחביא אותו בביתו של אחד מאבות המחוז. ילד בן שש ראה את המעשה. בבוא השבת הלכתי לבית אבי ולא יכולתי למצוא את החפץ. אמר לי הילד: השמש הסתירו בבגדיו והלך. כאשר הביא דוד את החפץ לביתו של נכבד המחוז נמצא שם שלמה העוור אמר לנכבד: אדם חכם

כמוך, נחוץ שיראה את נולד, הרי הכרת את האיש ואת מעשיו, אדם גס הנהו וכשייוודע לו הדבר הוא ירביץ ועלול הוא להכות את השמש ואת המסית, ובשילך אדוני יצא מזה אי כבוד גדול, עצתי לך: אל תחזיק את החפץ בביתך. אמר לו מה יש? מה יעשה לי?! הלכתי אל קצין שהיו ברשותו כמה חיילים וספרתי לו את המעשה. נתן לי כמה חיילים וצווה עליהם להישמע לי. <פרצנו> קודם כל לבית השמש והלקינו אותו, בעצמי חפצתי לסטור על לחיו אך התחנן: יכני מי שיכה, אך רק אל תיגע בי, כי לא אוכל לעמוד בזה. וצויתי להביאו לפני ביתו של הנכבד. יצא ואמר: הרי יודעים אתם כי משרי המחוז אני, אמרתי לו אתה הנך גנב בדיוק כמוהו כי הגנבה נמצאת בביתך. אמר השמש: הרי פיתית אותי לעשות זאת. צויתי על החיילים לקחת אותו, הוריד את כובעו הרביצו לו והובילוהו לכיוון בית הכלא. נקרו בדרכנו כמה יהודים ובקשו לשחרר אותו, שחררתי אותו. אך את השמש לקחנו ונתנו לו מכות עד שהנכבד צריך היה לפדות אותו ולתת 20 שקים. אמר שלמה: הרי אמרתי לכם: וחכם עיניו בראשו. כן גם אתכם, היה עליכם לשקול מה יהיה בסופו של דבר. כתבתי לכם בסופו של אותו מכתב ארוך אני לדידי ודידי לי. והראיתי לכם באצבע, כפי שאומרים. ועכשיו אני נאלץ לקחת את אחד האדונים שילך ויבשר לה את הבשורה כפי שנאמר למעלה. אמנם נקבע הכל עוד לפני יצירת העולם, מה ומי ואיך יתקיים הכל. אבל כל זה היה בתנאי...

1254§

ביום השלישי לדצמבר בערב אמר האדון בזה הלשון: ברביעי לדצמבר ביום הרביעי לשבוע יגיע השליח שלי לוורשה, וביום החמישי לשבוע החמישי בדצמבר תתחיל השנה החדשה למאמינים.⁵⁹

1255§

איכה לא שמתם לב לדברי אשר אמרתי כמה וכמה פעמים: הקול קול יעקב כי הקול היוצא מפי נוגע בקול אחר, כפי שנאמר למעלה. לו היה יוצא מפי אותו קול של שפיכת הדמים, בזמן שאתם הייתם בשלמות, הייתם אתם קול כלומר: קול השופר, כי הייתם נושאים ומביאים את דברי במדינות רחוקות בערים ובעיירות, עד שהיה הקול של שפיכת הדמים יוצא לעולם היה העולם מתמלא בדם: כי קודם כל נחוץ דם. נחוץ דם לפי שהיא תצא לעולם. כפי שאתם יודעים בדיוק, קודם יצא הדם מן האילתא ואחר כך וכו'. ופסוק זה מסביר את הכל: הקול קול יעקב והידיים ידי עשו. כשאיך קול, קול יעקב, אין גם ידיים ידי עשו, והמלחמה אינה מתחילה. אבל כאשר

יוצא קול, קול יעקב, מיד קמות הידיים ידי עשו למלחמה. ואתכם הכינו להיות לי לקול בין המלכים, לאמר להם בשמי מתי עליהם לצאת למלחמה. ולו היה אומר אחד המלכים כרתי ברית שלום, לא אצא למלחמה. הייתם אומרים לו: מכריחים אותך ואני אשב כאן ולא אזוז עד שיגיע הזמן המזומן על ידי האדון למען תדע כי אמת הדבר. ולא ייפול דבר גדול או קטן ארצה, ולא רק את זאת הייתם אומרים לו, אלא עוד דבר אחד הייתם מגלים לו והוא שכשם שהאדם תוקע בשופר כן מתייחס אותו דבר כשופר לקול. וכן הנכם יודעים את משמעות התקיעה אשר מתקיימת במשך חודש אוקטובר אצל היהודים ב4 קולות והם תקיעה, שברים, תרועה ותקיעה גדולה. וכן את שאומרים אשרי העם יודעי תרועה, לא ככתוב שומעי תרועה או תוקעי תרועה אלא יודעי תרועה והכל כלפי הזמן הזה, הקולות שיצאו לעולם.

1256§

נכון אמר דוד המלך: אפלה נא ביד אדוני וביד אדם אל אפולה [דברי הימים א' כא:יג]. היה בן מלך אשר ביום היוולדו אמרו האסטרולוגים: שבמלאת לו 14 שנה יפגע בו הרעם וייהרג. הנער היה יפה מאד, חכם ובעל מידות. כשקרב הזמן זימן המלך את שריו ושאל בעצתם איך להעביר את הרעה, יעצו לו לחפור מערה בעמקי ההר, לבנות מעליה קימורים על גבי קימורים שיחליחו [יחלישו?]. את מכת הרעם ואולי יינצל, עשו כן והמלך שלח את בנו עם מחנכו שישב עמו במערה עד עבור הזעם. כשהגיע היום התחילו כל מלווייהם לברוח. וגם המורה שאהב את הנער אהבת נפש, ספר לנער את סיבת היותם במערה, חבק אותו כשדמעות חונקות את גרונו וברח גם הוא. והילד נשאר לבדו התעצב אל לבו ואמר אלוהים, לאן אברח מפניך? כשנגזר עלי כך הרי לא אוכל להימלט ואפילו הייתי מסתתר בלב ים, ידך תשיגני מוטב שלא אתחבא כלל ו>אלא< [אצא?]. אל מתחת לשמים ואעמוד לגורלי. סגר את המערה ויצא ובשלמות לבו מסר את עצמו לאלוהים. וירחם עליו אלוהים והרעם פגע והרס כליל את המערה והנער נשאר בחיים. אשרי האיש אשר שם מבטחו באדוניו.

1257§

כשחזרתי מפולין לניקופוליס בשנת 56 ובאתי לבית חותני התארחו שם שני דרשנים מפולין אשר באו לשבת. על יד השולחן התחילו לספר על אחד פרנק שהיגר לפולין ומקים שם מהומה גדולה, עשה נסים הרבה, חלקם אמת וחלקם תרמית. אחרי הארוחה הפלתי אותם לרצפה אחזתי בחלף שוחטים ואמרתי: תדעו כי אני הוא אותו פרנק, אם תקבלו על עצמכם להאמין בראשון טוב, ואם לאו אשחט אתכם כאן

⁵⁹ המסופר בסעיף הולם רק את 1782 או 1788 (הערה של גרשום שלום).

במקום, קבלו על עצמם. אמרתי: חזרו אחרי מי דיו ברוכיה, סרבו, לקחתי את החלף ועמדתי לשחוט אותם והתחלתי שוב לשיר את השיר אלוהי וכו'. אמרו לי: כמה יפה השיר, לא נשמע כמוהו מבריאת העולם. בקיצור, קיבלו בשמחה רבה כשהגיע החרוז: אתה הוא מלך העמוד האמצעי ואני שמעתי ממאמינים בפולין שבהגיעם אל החרוז הזה הוסיפו עוד מילים כשם שהוסיפו מי דיו ברוכיה, וגם אני הוספתי. שמתי לחם, יין, בשר ומאפה ורק אחר כך סיימתי במילים העמוד האמצעי. כששמעו זאת נבהלו ונסוגו כבדו אותי בפיהם אך לבס קפא וכשמשכתי את ידי ברחו. אחר כך ראו את חותני ואמרו לו: היינו מוכנים לקבל את הדת הזאת, אך שמענו מילים ונסוגנו. באותו זמן גם אני לא אהבתי כשמאמינים שמו הרבה אליהם בשק אחד.

1258§

עוד באיוואניה אמרתי לכם: יש ארץ אשר כשבחרים במלך הם מושיבים אותו על כסא המלכות <עד שלא יושב> שלוש יממות על כסא וחרב חדה כחוד השערה מונחת על ראשו. כשנופלת החרב והורגת אותו סימן שלא היה ראוי להיות מלך כשנשאר בחיים ימלוך. כן אמרתי לכם חרב חדה כחוד השערה מונחת על ראשכם ואתם לא נזהרתם.

1259§

מזמן נועדתם לדלוק אחרי כפי שכתוב מה שאירע ליעקב, אירע ליוסף. ולהפך מה שאירע ליוסף אירע ליעקב. איפה מצאו שיעקב ישב בבית האסורים במשך כמה שנים כמו יוסף? ואיפה קראנו שהאחים שנאו את יעקב כשם שאחיו שנאו את יוסף? אלא שהכוונה היתה לזמננו, כשאחיו שנאו גם אותו ועכשיו <נדבר> <בננו> <לבין> <עצמנו> במה הריעותי לכם? לא הטלתי עליכם יותר מאשר הרוח ושכל יכולים לשאת. ספרתי לכם על בעלי הקבין. ידוע כי גם <חזונם> של אנשים גדולים היו מקבלים מהם כסף. ואשר אמרתי לכם על אל שדי ולא יכולתם שאת כי זה השער לאדוני אשר לא תבואו בו.

1260§

בעלי קבין אנשים שלמים ללא פגם, הם באים משבט דן. בגלל דבר אחד <לפני> <קיסר> אחד <שבועה> קטעו את רגליהם. הלכו לפני אדוני והתאוננו, אמר לכם: הרי העולם כולו פגום ואין בו קביעות כן גם אתם, מוכרח שיהיה פגם יבוא יום וכל הפגמים יתוקנו. וגם <?> יבוא על תיקונו ובוזה הם בוטחים, כי יבוא אחד אשר

יתנצר והוא יביא להם תיקון. הם יודעים שאני כבר באתי לעולם ונחוץ לי כסף. אלא שאיני יכול לקבל מהם מחשש שמא ינסו אותי בעשירות, אבל דרככם הייתי יכול לקחת מהם. להם שולחנות מלכים והם אוכלים מאכלים של זהב וכסף יקרים מאד. הם מתפרנסים ממקום אחד בעולם הזה ומשם מספקים להם מצרכים בשר יענות, ומקום זה שגם הוא מעשי ידי אדם <וישנה> <פרכת> אשר <אשה> <רוצה> בה, כפי שנאמר למעלה. ישנם ביניהם גם אנשים פשוטים כמו פשוטי העם בעולם הזה. ישנם גם בעלי קבין העובדים בחקלאות, אך הם נסתרים בפני אדם וכן גם מדעתם <?>. הנשים והנערות שלהם, אין דומה להם ליופי. לו הייתם כולכם בשלמות היו כורעים ברך בפניכם והייתם שולטים בהם. הם שמחו מאד למשמע רצונכם לקחת את נשותיהם ברצון יתנו לכם. לכם היה הכוח לתת להם רגליים והייתם רואים את פלאי אדום והכול בדרך הטבילה, ואפילו <?> <הרגלים> <?> בדרך <הטבילה>. לפעמים הם נוהגים כמו האנשים הרגילים. יש להם רגליים והם מהלכים עלי אדמות, הם נמצאים בהרי שוויצריה בטירול ובהונגריה. הם אוכלים ביחד עם אנשים ומקשיבים לחדשות הנשמעות כאן בעולם הזה. לו הייתם רוצים לברוח 70 מילין היו נושאים אתכם. יש להם שלטון על השדים. לו הייתי שולח אחד מכם לבקר במקומם לא היה יכול למצוא את מקומם בהרים ואפילו הייתי מוסר לו את כל הסימנים. לשם כך היה עלי לשגר אתכם אחד אשר נמצא איתי, שיראה לכם את הדרך בה תלכו אל מערתם. ואם תראו שם את הפסוק: זר כי יקרב מות יומת, אין לכם מה לפחד כי אתכם היו מקבלים בשמחה כי היו מבינים שהגיע סוף הזמן לתיקונם והיו נותנים לכם אוצרות גדולים, כי הם מקבלים שמונה עשיריות מכל אוצר ושתי עשיריות שייכות לאוצר של מלכם לחסכון. ואם מוצאים אוצרון קטן, הרי הוא כולו שלהם. הרבה מהם נמצאים בפולין.

1261§

משלתי לכם עוד באיוואניה את המשל של הרופא המזהיר את החולה ואומר לו מה יאכל ומה לא יאכל, מה ישתה ומה לא ישתה. ובא הרופא השני ומתרה בו את זאת אל תאכל ואת זה אל תשתה שמא תמות. ואני נמשל לאותו רופא שני והתריתי בכם שתהיו זהירים. ואתם לא נוהרתם ולא שמעתם בקולי.

1262§

אמרתי לכם כי המשיח צריך להיכנס בתוך עשו כפי שכתוב: אנוכי אשמח באדוני, בתוך אדוני ממש. אצל יעקב כתוב: וילך חרנה, הוא יצא אמנם כדי ללכת לחרן אבל

לא הלך. ואני לעומת זאת הלכתי לחרון, כי חרן נמצאת בעולם הזה, חפצתי שאתם תלכו עמי לחרן אבל אתם סירבתם, הלכתי לבדי.

1263§

וכי לשווא כעסתי עליכם על אותן שנים שסרתם מאדוני והלכתם אחרי בשר ודם אשר אין לו תשועה. כי הייתי מודיע לכל היהודים כי בבוא הזמן יקראו כולם למלחמה, שיהיו מוכנים ללכת בשמחה גדולה. ושילמדו יפה את תורת המלחמה ואת כל תכסיסי המלחמה. וגם...

[בצילום התרגום של פאניה שלום חסר עמוד עם המשך סעיף 1263 ותחילת סעיף 1264 ע.ה.]

1264§

[חסרה התחלה].
...כי הנני עכשיו אריה טורף.

1265§

<כשהיה> אותו רבי יצחק פוריער הזקן בקורולובקה, היו לו הרבה אויבים בין היהודים. עבד אצל הזקן יוגב אחד ישר ומסור אשר לא השתכר ולא זנה וחסך את כספו. הוא עבד אצל רבי יצחק 17 שנה. באו אליו היהודים והתחילו לפתות אותו שישתכר שיזנה ועוד שיכין יין שרף בשבת (הוא לא היה עושה את זה אף פעם מקודם לכן) והסיתו אותו להרוג את מעבידו לכשיבוא עליו בכעסו ונתנו לו לשם כך גרזן חד. אל הזקן הלכו וספרו לו כי הפועל שלו שורף יין בשבת. הלך אצל היוגב לראות אם נכונה ההאשמה, ידה בו הפועל את הגרזן אך החטיא והגרזן פגע בעץ עבה וקרע אותו לשניים. נתכעס הזקן, העיד את כל האיכרים שעמדו שם וסטר לפועל על פניו והלה נפל מת. הלך בעצמו לפרץ וספר לו את המעשה ושלח לו את שכר האיכר וגם לכומר שלם סכום ניכר ואחרי הקבורה נתן לאיכרים 30 חביות שיכר ועשה להם סעודה וכולם הללו אותו כל אחד איחל לעצמו הלוויה יפה כזאת כשיבוא זמנו. אחרי הדברים האלה הלך ר' יצחק אל החדר אשר גר בו היוגב ומצא שם יותר כסף מאשר הוציא.

1266§

כשהייתי צעיר שמעתי שלהרבה יהודים ישנן כוורות הזמנתי בעל מלאכה ובקשתי שיעשה חורים בקצה הבית הפונה לרחוב, לקחת דבש ומרחתי את כל החורים באו הדבורים ועשו שם כוורת. כשבאו היהודים אל אבי וספרו לו על הכוורות שלהם הזמנתי אותם לבוא ולראות את הדבורים שלי. הזהיר אותם אבי שלא ילכו אחרי ולא ישמעו בקולי ובאו והתנפלו עליהם הדבורים ועקצו אותם, ובפנים נפוחות הלכו הביתה. כן גם עשו לכם, קודם מרחו אתכם בדבש ואחר כך עקצו.

1267§

וכי אפשר לרדת מסולם אשר לא עלו עליו ממדרגה הנמוכה ביותר עד לגבוהה? כפי שכתוב אצל יעקב והנה מלאכי אלוהים עולים ויורדים בו. כן גם אני מוכרח מלמטה למעלה ממדרגה למדרגה מכתר לכתר וכו'. גיליתי לכם שאלוהים נראה לאברהם כאל שדי שהוא שד והוא השער הראשון והם שומרי השערים חפצתי להראותם לכם בגלוי כדי שתהיה לכם שליטה עליהם, והם היו משרתים אתכם בכל מקום לפי רצונכם, ולו רציתם לעבור 1000 מילין ביום אחד היו מעבירים אתכם ללא כל נזק והיו כערדליים לרגליכם והיה מתקיים הפסוק: ילכו ולא ייעפו ירוצו ולא ייגעו. גם אברהם יכול היה ל4 המלכים, בכוח הזה הוא רדף אחריהם והכה אותם והחזיר את לוט בן אחיו. וכל זה בודאי בכוחו של אל שדי. עליכם להבין שכוחו של אלוהים דומה לכוחו של בעל הקרן האחת. אמרו לי ששמו של הראשון שבתי צבי הוא בגמטריא רוח שקר. ואני אמרתי לכם כי משה הוא בגמטריא אלהים אחרים. ואני אומר לכם כי למרות הגמטריא הוא בא להביא תיקון ואף אנחנו באנו לעשות תיקון לרוח השקר כי גם הם מחכים לתיקון ואנחנו זקוקים להם ועלינו להגיע לידי הסכם איתם.

1268§

לאברהם הראו במפורש שאל שדי הוא שד, ליצחק הראו רק אל שדי. יעקב רצה לרדת עוד יותר נמוך עד לתחתית, וחשב שהנה כבר הגיע לתחתית אבל טעה ומעד ונפל, כי ככל שמנמיכים לרדת עולים בחשיבות אצל זה שממונה עליו. אני, אני הוא זה אשר יורד עכשיו עד הסוף (התחתית) וידוע לכם שישנו אזור עליון ואזור תחתון ועלינו להקדם אל האזור התחתון כדי להביא לתיקונו ואחר כך נוכל להביא לתיקון גם למעלה. ישנם שדים וישנם רוחין טהירין והם רוחות ממין שפל והם גרועים מכול. הם התעסקו בכם והטעו את מחשבותיכם ונפלתם.⁶⁰ אבל שדים ממדרגה גבוהה יותר, הם משולים למלכים ולאדונים, הם אינם מזיקים בכלל אלא להפך

מיטיבים.⁶¹ לבסוף מוכרחים גם הרעים לענות אמן ולהפוך להיות טובים, עכשיו הם מעכבים בכל מקום, הם שמחו מאד כששמעו עלי, ידעו שיבוא יעקב ויביא להם תיקון, אלא שאני מתיירא לבוא אליהם והם מפחדים לבוא אלי. ואתם הייתם יכולים להיות המקשרים ביני לבינם ולגרום לכך שהכל יגיע לגמר כי עליכם לדעת שנמנע מהם לקרב אל מלך מלכי המלכים אשר עומד לפני אלוהים, אף על פי שאלוהיהם הוא, יחסו אליהם משול לשני עצים העומדים זה מול זה וביניהם נהר מפריד. כן יחסו של האח הגדול אליהם. ולכן בחרתי בכם לאחים ורציתי להראות לכם את אל שדי שהוא שד, למען תעשו מעשים מסוימים והם יבואו לשרת אתכם, כפי שנאמר. הם היו מביאים אתכם אל אותו אח הגדול ואל אחיו. הם היו רואים איך הנכם מתקבלים על ידי האחים ההם ואיך היו מתנשקים אתכם, והיו מבינים שעל ידכם יקבלו תיקון. כי לאות תודה על שרותם אתכם, הייתם מבקשים מהאח הגדול ומאחיו שייטיבו עימם. אבל עכשיו לועגים אותם הכוחות השפלים לשדים ואומרים להם: אתם בטחתם בהם שיטיבו עמכם וגם האח הגדול ואחיו אומרים עלי שעוד טרם באתי להתאחד אתם כי רואים המה שעזבתם אותי וסירבתם לבוא אתי, ומסיקים מכך שעוד לא הגיע הזמן. אותו אח גדול מנסה כל פעם לעבור את (המחיצה) המעטה שלו אבל איזה דבר מושך אותו אחורנית ומכאן הוא לומד שיש משהו עליון מעליו. וגם אחיו מרגישים כך. ואני הייתי מייעץ לאותם שדים איך להתאחד עם אותו אח גדול, ולאח הייתי מייעץ איך לעבור את המעטה שלו והכל היה מתבצע דרככם. לו היה אותו אח מגיע אלי, הייתם רואים מה היה קורה בעולם. אמנם הראו לאברהם את אל שדי, אך לא הראו לו את כולו, כי לו היו מראים לו את כולו היה חי לנצח. ואמרתי לכם לאותו דבר יקר ערך נסתר הוא, אחד בתוך השני. לאברהם הראו רק את העטיפה החיצונית ולא מה שיש בפנים כפי שאני חפצתי להראות לכם. גם לאבות נתנו את השם הגדול אל שדי, למה הדבר דומה שנותנים לאחד האדונים הגדולים תואר בלי משרה ומה בכך שיש לו תואר? כן היו גם הם. השם אל שדי הוא חשוב מאד, אך הם זקוקים לנו למען תיקונם ואנו זקוקים להם שישרתו ושיביאו אותנו למדינות רחוקות בלי יגיעה ובלי עמל. יש בכוחם לעשות אותנו בלתי נראים במקומות שנוחץ. כל זאת אשר גיליתי לכם הוא אך כטיפה בים לעומת המקום שאני חפץ ללכם [להוליקם?] בכוחו של אלוהי.

1269S

⁶⁰ הכוונה למונחים: "טהירו העליון" ו"טהירו התחתון" מהתאולוגיה השבתאית (הערה של גרשום שלום).
⁶¹ כאן השדים מזדהים עם בעלי קבין (הערה של גרשום שלום).

היו שני מלכים לאחד בן ולאחד בת, אהבו זה את זה וזו את זה באהבה עזה. ההורים לא הסכימו לשידוך. בן המלך עשה חבל ממשי ועלה בו למרפסת הקומה העליונה ומשם לחדרה של בת המלך שישנה במיטתה. העיר אותה, שאלה מי זה? ענה לה: אני אהוב לבך, התעלפה, עבד קשה עד שהשיב את רוחה, שאל אותה: מפני מה התעלפת? אמרה לו: איך יכולת לעלות לקומה כל כך גבוהה עד לחדרי? אמר לה: החזקתי בחבל משי. אמרה: מפני זה התעלפתי, הרי יכולת לפול ולא היה נשאר זכר לעצמותיך. כן גם אני מתעלף בראותי כמה נפלתם, מי ייתן שיתן אלוהים שמחה בלבתיכם.

1270§

קראתם על משה שהביאו אותו לפני פרעה ושמנו לפניו שני כלים, האחד מלא זהב והשני מלא גחלים. ומרחוק השגיוחו לאיזה כלי ישלח את ידו. זהו הדין בכל מקום בוחנים את האדם באיזה דרך יבחר. ועוד אמרתי לכם שישנה דרך וישנו משעול. ואמרתי לכם שאנחנו הולכים במשעול שזה מקרוב נפתח ואשר איש עדיין לא דרך בו. ואיך העזתם ללכת לבדכם?

1271§

אתם עשיתם מעשה נחשים, אני אומר לכם, נהגתם כאותם נחשים רעים אשר מקישים אנשים ונושכים אותם ברעל. וכי ידעתם גם על הנחש הקדוש שומר הגן אשר הדרך אליו אינה ידועה אפילו לצפור? ואתם שואלים מה לנחש בגן עדן? ומי שיהיה ראוי לנגוע בו יזכה לחיי עולמים וזהו שאמר אדוני אל משה: עשה לך שרף (כתוב נחש) ושים אותו על נס והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחושת וחי [במדבר כא: ט]. לו הייתם נוגעים חלילה בכבודו של אותו נחש הייתם <נהפכים> לאפר ואפר. אלא שאתם עשיתם מעשה נחשים הנושכים לכן הם נושכים עד עכשיו גם אותי וגם אתכם. כפי שאמרתי לכם נבראו כל הדברים בשנים. חצי, חצי, דבר והיפוכו, החצי הרע גורם לרעה כי עכור הוא, אך החצי הטוב אין קץ לטובו.

1272§

אמרתי לכם עוד באיוואניה שיש כאן משא דומא, והלב לא יגלה לפה ואיך אפשר בלי אומר ודברים? אמרתי לכם: מוטב לראות בעיניים מאשר לשמוע באוזניים, כי מה שמסוגל אדם לראות בעיניו אי אפשר לתאר במשך שנה שלמה, לכן לא הייתם זקוקים לשום שפה כי הייתם יכולים לראות הכול בעיניכם.

1273§

שלמה העיוור ראה אשה יפה ושאל לשמה, אמרה לו. נפל על צווארה ואמר כמה יפה הוא שמך ונשק אותה בלי הרף לשמחת לבם של כל הנוכחים. כן גם אתם: אתם נתתם שמות לעצמכם אשר מצאו חן בעיני כולם ומה יצא מכם? הייתם צריכים להמתין עד שפי אלוהים היה נותן לכם שמות.

1274§

מלכתחילה היו הבעלי קבין אנשים כמונו, תלמידי חכמים גדולים היו. היו מעטים מפני דבר מסוים הודחו מהעולם הזה ונקטעו רגליהם. הם לקחו נשים מהעולם הזה והולידו ילדים, ועכשיו הם רבים. אותו הדבר התרחש עם השדים. מנין נבראו לא אוכל לגלות לכם. לו נודע לכם הדבר הזה הייתם יודעים גם לאן נלך ואיפה נדרוך. גם השדים לקחו נשים מהעולם הזה ולכן מיטיבים הם עם האנשים.

1275§

לו הייתם שלמים, הייתי שולח אחד מכם עם פתק מאותה בתולה אל האח הגדול. היה מגיע לשם עד המעטה (הפרגוד) והיית מוצא שם שומר והוא היה שואל: לאן תלך? היית עונה לו: את אחי אני מבקש. היה מכיר אותך שהנך אחי אחד מהם כי דומה לך בפנים כי כל דבר נברא בשניים. וכשהיה אחיך שם עיניו בך ומכיר כי אחי הנך, היה מרוב אהבתו מאציל עליך מרוחו ומיד היית משתווה לו ביופי בכוח בקומה ובחכמה. ורק אחר כך היה מביא אותך עם הפתק לפני האח הגדול ועליכם לדעת שישנם שם חדרים לאין ספור, ובהרבה מהם לא היה מעודו כי פועלים עליו שישכח על מציאותם. בין החדרים יש חדר אשר בו נרשמים כל מעשי בני האדם וכל דבוריהם אשר מדברים הם במשך היום. הוא בעצמו רואה הכל שנעשה בעולם הזה. ולו היית נכנס לאותו חדר, היית מוצא שם את המילים שאני אמרתי כאן באותו יום. הכל היה כתוב לפניך במפורש והיית קורא שם שעליך לאמר לאח הגדול להיכנס לחדר שמעודו לא היה בו. היית כבר מכיר איזהו החדר שעליו אני מדבר כי היה זה מצויין בדברי. ובאותו החדר היה האח הגדול קורא את כל דברי שאני אומר אליו מכאן. ידעתם שהוא אינו מסוגל לעבור את המעטה (הפרגוד) ואני הייתי מגלה מה לעשות כדי לעבור את המחיצה. לו בעצמו אין הכוח אך מעניק את הכוח כל לילה למלכת שבא שתוכל להגיע הנה כפי שכבר נאמר. לו היה בא הנה אלי לעולם הזה הייתי מביא אותו אל חדרי שהוא חדר הורתי [שיר השירים ג: ד] ושם היה קורא בעצמו את כל הדברים הנחוצים לו. ואז היו מתחברים האחים שלנו עם האחיות דשם והאחים ההם עם שלנו כפי שנאמר למעלה. כי אנחנו הננו המים והם

הנם האש והיו נעשים אחד, כי הם משתוקקים מאד לבעלי גוף וגם אנחנו זקוקים להם. לכן אמרתי לכם כמה פעמים שאני בעצמי אערוך את הכלולות לבניכם ולבנותיכם. זאת היתה כוונתי: הילדים שהיו נולדים היו בעל כוח עצום לקול צעקתם היתה נופלת עיר שלמה ולו הייתי מבקש מהאח השווה לך כמה עצי זהב אשר במדינתו וגבוהים כמגדל גבוה, היה שולח לו, היית צריך לציין להם את המקום לנטיעה והיו גדלים.

1276§

אצל יעקב מעשים זרים. לו הייתם לובשים לבוש שאיש בעולם כולו לא היה יודע את מהות הבד ולא סוד האריגה. כל אחד היה משתומם וכל אחד מכס היה לובש לבוש אחר כפי שכתוב כי כל אחד שונה מרעהו. כל יום הייתם מחליפים את הלבוש, ובלבושים אלה הייתם יודעים מה למטה ומה למעלה, מה לפניכם ומה לאחור, וזה מה שנקרא מעשים מתחלפים. לו הייתי מגלה לכם את סיבת המילה מתחלפים (השתנות) לא הייתם רוצים להיכנס אפילו לחדרי.

1277§

בנעורי היתה יהודיה אשר פטמה אווזים, אווזים לבנים. הלכתי אני ועוד נערים בלילה והוצאנו אווזים לבנים ושמנים ושמנו לתוך הלול 4 אווזים שחורים רזים ושני ברווזים. כשראתה זאת האשה השתוממה מאד ובאה אל אמי לספר לה על הדבר המופלא שהתרחש בלולה, שאווזים לבנים הפכו שחורים ושניים נעשו ברווזים. כן גנבנו תרנגול הודו לבן בן 17 שנים לתרנגול שחור, ועוד מעשים כגון אלה.

1278§

אני אומר לכם שלולא זה שאברהם ושרי ירדו למצרים ולולא ירד יוסף למצרים להיקרא שם אברך [בראשית מא: מג] - מלך צעיר - לא היתה תקומה לעולם ולא היתה תקומה לישראל. אלוהים עשה כל זאת שמוכרחים יהיו לרדת מצרימה.

1279§

איזה אדם יכול לרומם אדם אחר? כי לאדם אין כוח לרומם. גם אני לא באתי כדי לרומם אתכם, אני באתי להשפיל אתכם לעמקי מעמקים עד ליסוד שמשם אין עוד ירידה אפשרית, ומשם לא יכול שום אדם לרומם אלא אלוהים לבדו ובכוחו יכול לרומם, להוציא ממעמקים ולרומם לגבהים כאלה אשר אין מהם עוד ירידה.

1280§

יעקב לא יכול היה לאמר את המילים: כן תעשו ותחיו, כי טרם היה במצרים לכן אמר רק כן תעשו. אבל יוסף שהיה במצרים, ונקרא באותו שם שמובנו מלך צעיר [אברך]⁶² חשב שהוא יסיים הכל לכן אמר כן תעשו ותחיו.

1281§

יעקב ידע על אלוהי האח הגדול, וידע שיש לו 12 אחים וחשב ללכת אליו עם 12 בניו, אך כשראה שיוסף איננו אמר: והורדתם את שיבתי ביגון שאולה [בראשית מב: לח]. וכשהגיע למצרים ו12 בניו איתו ידע ששם אי אפשר לקרב לאח הגדול, אלא אם כן נקי כפיים ובר לבב והבנים שלו הרי חטאו בזה שמכרו את יוסף. כן גם אתם.

1282§

איכר אחד בא לשוק למכור עז ניגש אליו אדון צעיר ושאלו כמה עולה האווז הזה? אמר לו: עיוור אתה ואינך רואה כי זאת עז ולא אווז. הלך האדון ופיתה את כל באי השוק להתייחס לעז כאילו היא אווז. האיכר התבלבל מאד ואמר לאדון: תדע לך כי לפני צאת השנה הזאת ארביץ לך 3 פעמים והלך לו. שמע האיכר שאותו אדון עומד לבנות לו בית, הלך אליו ואמר שיודע הוא בעל מלאכה שיטיב לעשות את העבודה, אך נחוץ שילכו שניהם לנער ויסמנו עצים יפים לבנייה, הלכו. כשנכנסו לעבי היער והמשרתים נשאר מאחור קשר אותו לעץ והכה בו מכות קשות, המשרתים מצאו את אדונם כל עוד רוחו בו וחולה הביאווהו הביתה. עשה אותו איכר את עצמו רופא ובא לפני ביתו של האדון החולה והציע את שרותיו, הכניסוהו. ברגע שנשאר עם החולה לבדו הוסיף על מכותיו כהנה וכהנה ואמר לו: עוד פעם אחת ארביץ לך על הגשר אשר על יד הכנסייה. בליל חג המולד כשהלך אותו אדון לכנסייה, רכב לקראתו פועל של אותו איכר וצעק: היום יתקיים האיום. החלו כל המשרתים לדלוק אחרי הבחור והאדון נשאר לבדו על הגשר, יצא האיכר ממחבוא מתחת לגשר והפליא בו את מכותיו.

1283§

קראתם שלעתיד הימים ילבש עשו את הבגדים היהודיים, הנהוג עכשיו, ועלינו ללכת בחכמה לדרוך ולעשות. כאשר תפגש איתו תדחוף אותו מהמקום שעליו הוא עומד ותזיז אותו אל המקום אשר אתה עמדת עליו ואתה תירש את מקומו, והוא יעמוד

על מקומך. קבלתי אתכם שתהיו לי לעזר בדבר הזה ושתהיו אדוניים. חפצתי לנסוע עם כל החבורה מארץ לארץ במרכבות ועל סוסי רכיבה מקושטים ומצוידים בכל הנוחיות ולכל מקום שהיינו מגיעים היינו מיד תופסים את מקומותיהם והם היו מתחילים לעסוק בתור מלומדים, כי הבטלה היתה מביאה אותם לידי לימוד, בלא נכסים שייקחו את זמנם ומרצם, בדיוק כמו שהיה לכם זמן פנוי עד עכשיו. בנעורי הלבשו פועל איכרים פשוט בלבוש יהודי הדביקו לו זקן והודיעו כי רב גדול בא לעיר. כדי לדרוש הביאו אותו לבית הכנסת והעמידהו לפני ארון הקדוש. למדו איתו כמה פסוקים מהתנך. כשהתחיל לדבר צחקו לו עד שהכירו שגוי פשוט הנהו ודחפוהו החוצה, וכי לא אמרתי לכם כי מוטב לאכול רפש מאשר ללמוד חוקים, כי החוקים נתנו להקשות על החיים והם מחלישים את כוחו של האדם, ומה פעלתם בדבריכם הריקים? החשבתם שדברי הבל אלה יקרבו אתכם לשמים או לגן עדן? לאחד היה בן טיפש עלה על הר גדול והשתין למטה אך כשראה אנשים חוזרים מבית הכנסת פנה להר וגמר שם. באו לאביו לברך אותו כי בנו החכים מפני שהראה לפחות בושה, אמר האב: זה לא כך. שאלו את הבן מפני מה הסתובב. אמר: כי פחדתי שמא יתפסו אותי בגלל ההשתנה. אמר האב: אמרתי לכם שלא החכים כי אם להפך. כן גם אתכם, לשם מה פניתם לחוקים שלכם, זחלתם כמו סרטן ונפלתם. ואני אשר שמתו אתכם להיות הכרוזים באוזני העולם, הייתי נאלץ ליפול גם כן.

1284§

היה עליכם להמתין לדבר שאמרתי. למה הדבר דומה? לצורף כשהוא מתין את הכסף והכסף מתפזר בין העפר, מה עושה? שם חתיכה גדולה של כסף לתוך סיר ההיתוך וכל פזורי הכסף מתקבצים את [סביב] הגוש הגדול ומצטרפים אליו. וכשנמצאים בתוך הכסף עוד הרבה מתכות אחרות, מכניס הוא לסיר גוש אחד של כסף וגוש אחד של עופרת. העופרת מוציא את כל המתכות והכסף נשאר טהור. כן היה גם עליכם להמתין.

1285§

בנעורי כשבאו פעם אורחים אל אבי הצעתי להראות דבר נפלא. עשיתי 5 כדורים של שעווה ושמתו בתוך הכובע ואמרתי יוציא מי שיוציא כדור אחד ותמיד יישארו חמישה. התפלאו, הציעו לי טלר אם זה נכון. כל מי שהכניס את ידו ולקח כדור קיבל מכה ביד עד שעזב את הכדור, ונשארו תמיד חמישה כדורים.

⁶² ראו סעיף 1278.

1286§

אמרתי לכם באיוואניה כי לפני דלתות המלכים ישנם ווילונות (פרגודים), קודם מזיזים את הווילון ורק אחר כך פותחים את הדלת. וכן כל הדברים בעלי ערך מונחים מוסתרים בתיבות. ואתם בעיניכם תראו את הווילון, זאת היא אותה הדת אשר אנחנו נמצאים בתוכה. קוראים לו בשם ישו ושם אמו בתולה, ושם אביו?? מה אומרים במעמד היהודי? אלוהי אברהם, אלוהי יצחק וכו' אבל עכשיו יתקיים מה שכתוב: את אברהם לא ידענו את ישראל לא קראנו [יכירנו] אתה אדוני אבינו [ישעיהו סג:טז]. נחוץ שנדע את שמותיהם בגלוי ונחסה בצל כנפיהם. אתם חזרתם כסרטן אל המעמד היהודי ונפלתם <ומשתם>, כשיבואו היהודים עליכם לעבור מחדש למעמד. כפי שאמר אדוני לאברהם ואעשך לגוי גדול כלומר: אעשך גדול בגוי. כן גם אתכם.

1287§

והרי שמעתם, כשבא אלי לרוהטין אחי מיכאל, הרבצתי לו ואמרתי: חזור בך ולך הביתה, אל תלך בדרך קשה זאת. כי מי ראוי ללכת בדרך זאת? היה עליכם להבין שכאשר אסרתי על אחי מבטן לא היה זה דבר קל בכלל. ואתכם הזהרתי בלי סוף פעמים כפי שאומר הפתגם העממי: את השור עוצרים בחבלים ואת האדם במילים. ואתם הבטחתם שתשמעו בקולי, היכן ההבטחה?

1288§

משלתי לכם משל בבחורה שיצאה להלבין בד פשתן בשמש, תלתה אותו על גדר להלבנה. רמאי אחד שחשק בבגד תפס בקצהו והתחבא בין השיחים ומשך את הבד לאט לאט. הנערה ראתה את הבד זז, אך לא הבינה מה מתרחש. כשחזרה הביתה שאלה אמה איפה הבד בתי? ענתה: לאט לאט התרחק ממני. כן גם אתם, וכי לא אמרתי לכם היזהרו מפני הזקן כי תדעו שדרכו עקומה וזה 500,000 שנים מאז קיום העולם המפתה הגדול ומסית אנשים לסור מדרך האמת. לכן מה שהיה אין, ולו היה העולם כולו קם להרע לכם, לא היה יכול לגרום לכם רעה כפי שגרמתם לעצמכם. וזאת ברכתי לכם בעזרת אדוני: אפילו אם לא תוכלו להחזיק מעמד במקום הזה, ולא כל שכן כאשר אלך לאדום כפי שכתוב: אדוני בצעדך משדה אדום ארץ רעשה [שופטים ה:ד]. תהיו לפחות ראויים בבוא הזמן. אך מי הוא זה שיהיה ראוי? ולכן אני מזהיר אתכם שנית: אל תלכו אחרי בשר ודם שלא תיכשלו חלילה, פן תגורשו מהחבורה ומהכל. אך כאשר טובים תהיו אעניק לכם מכל הטוב אשר אשפיע על

החבורה כפי שכתוב: אם לא תדעי לך (הבלתי ידועה) היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן [שיר השירים א:ח], כלומר החבורה.

1289§

יעקב לא הלך אל לבן, עד שלא קבל את ברכת יצחק אביו. כבר אז לבש את בגדי עשו. ורק אחרי כל אלה יצא מבאר שבע איתו יצאו גם כל היופי וכל האור וכל ההדר. ורק אחר כך כתוב שהלך לחרן לא כתוב שנסע במרכבה אלא ברגל כפי שכתוב: וישא יעקב את רגליו והלך [בראשית כט:א]. ואיך העזתם ללכת לבדכם בלא לבוש וללא ברכה?

1290§

בן מלך בהיותו בארץ רחוקה נשדד מכל אשר לו ע"י שודדי דרכים. נשאר ערום הלך אצל השולטן אשר הכיר היטב את אביו המלך. הושיב אותו השולטן אל שולחנו ונתן לו בגדים. הבגדים היו פשוטים, התפלא על הבגדים הפשוטים שקבל כי הרי השולטן הכיר את אביו המלך. למחרת קבל בן המלך בגדים יותר יפים וביום השלישי קבל מחלצות וגם סוס נתן לו השולטן ומשרת. חשב בלבו בן המלך: אין זה אלא בחכמתו הרבה נוהג בי השולטן כפי שנוהג ויש סוד בדבר. התחיל פורס את בגדיו ומצא שם אבנים טובות שכמוהם לא ראה אפילו באוצרו של אביו. כן גם אתם, אתם מזרע אברהם ואיך לא הבנתם את שאמרו לו: לך לך מארצך וגו'. כן גם אנוכי אמרתי לכם לך לך מארצך וכו'. והובלתי אתכם לטבילה. ואני מדבר עמכם במשלים <ובדברים> שונים ואין כאן אלא <חכמה> נסתרת <בשטויות>.

1291§

עכשיו אגלה לכם מה היה בדעתי לעשות כאשר באתי בפעם הראשונה מלבוב לוורשה. כולם ראו שהעמדתי אתכם לאחים, השמות שלכם כי שמות <?> <?> ראתם שהתחלתי במעשים אשר <מחוץ> לדרך הטבע. צויתי לרתום שלושה סוסים לפני המזחלת, אחד לפני השני וכך נסעתי ברחובות העיר המלכותית כאחד השועים שאלו אותי? מה אתה עושה? עניתי: אני, אני הוא ישו והאחים שלי הם השליחים. והייתי מוביל אתכם לכנסייה ושם הייתי שובר את הכל ואומר: זה איננו המשיח, כי מפני מה נהרג ע"י יהודים כמוהו? כל החיילים אשר בוורשה לא היה בכוחם להתגבר עליכם והייתם רואים את גדולת מעשיו של אדוני שהיו מתרחשים ואתם הייתם הראשונים להיקרא <ום> בשלמות ולא אנוש כפי שהיה לפני בריאתו של אדם. האמינו אז באין סוף ולא קראו בשם אלוהות לסוף דבר או מקום עד שבא

אחד וברא את אדם ובגללו התקלקל הכל <והאדמה> נהייתה ארורה. <ישו>
התגלה כאלוהים <?> <הזהה> שיביא אדם. <בדמותו> של אדם <והוא היה> <?>
השלם. משם תבוא ה- <?> של חוה ויערימו ויחכימו לה. ואתכם קבלתי ותקראו אדם
השלם ומכם יתחיל <?>, כל זה היה מתקיים לו הייתי עושה לבדי את מעשי בכוח
של מנהיגי אבל אתם קפצתם בראש ועשיתם מעשי בני אדם ומה יצא מזה? ואני
סובל עמכם. אתם ואני כי אני ערבתי לנער הזה, כפי שכתוב שם. ועוד כתוב על יעקב
אתה שרית עם אלוהים ואנשים ויכולת [בראשית לב: כט] <עם> אלוהים כן עם
אלוהים אפשר לנצח. אבל בחכמתם בלי רצונו של אלוהים. אמרתי לכם עוד
באיוואניה: כשאדם רוצה לעשות איזה חכמה בעולם עליו לשקול את זה היטב כדי
שכל אחד יראה ו- <יהלל> את החכמה. ואם אלוהים עושה חכמה האם לא יראו
אותה אנשים? ואתם לא נטיתם את אוזנכם לשמוע דברי, אמרתי לכם כמה וכמה
פעמים שמכל הסחורות שהיו לי בחרתי את הטובות ביותר ושמתם למטה ואת
הסחורות הגרועות למעלה לפי מנהג <יעקב> ש- <?> <?> את הסחורה הגרועה ואתם
לא <?> עם <?> לסבול לשתוק עד ש- <?> <?> <?> <?> <?> <?> קודם <?>
<המסריחים> והמכוערים ורק אחר כך <מגיעים> למים הנקיים. כך זה בכל
<מקום>.

1292§

בוורשה, עיר המלכים הקפתי אתכם מכל צד כפי שחכם עושה מעגל סביב עצמו שלא
יאונה לו כל רע. הקפתי אתכם.

1293§

האדון קלל את אלה המלמדים [את] החוקים היהודים בדת <הזאת>, כל אלה שאין
להם אלוהים לומדים לפחות חוקים. תשימו לב: אלוהים אמר לאברהם: לך לזרעך
אתן את הארץ הזאת [בראשית יב: ז, כד: ז], לא אמר שיתן להם חוקים. וכל
המאמצים שלי הם שנעמוד במדרגה שלהם והמה ילמדו את החוקים כפי שנאמר.

1294§

עלינו <?> <?> עד לתהום נחוץ שיהיה לכל אחד לב אריה ללא מורא, כי אני הוא זה
שהולך לפניכם. ואינכם יודעים עדיין מה זה נקבה בתהום <רבא>.

1295§

תשימו לב דניאל אמר לנבוכדנצר שיש לו ראש זהב והרי היה לו ראש כמו לשאר בני אדם, אבל <?> <כנראה> <להיות> אדם <?> ראש זהב.⁶³ מה זה שהיהודים צועקים בקול גדול: בראש השנה ראש של שנה? ראש של זהב, יש כל מיני כינויים לראשים כמו שאומרים על אותו קיסר שהוא ראש, ישנם ראשים שונים.

1296§

היהודים שיכנסו לרליגיה, יכנסו רק לטבילה אבל לא יכנסו לדת כפי שאתם הלכתם עכשיו לטבילה אבל לא לדת.

1297§

אותו אח גדול נמצא במצוקה יותר גדולה ממני למרות שהוא הינו אלוהות. הוא מאד כועס עליכם ואחיו לא כל שכן.

1298§

היו שני <גברים> גבוהי קומה והיו נוהגים לקפוץ למעלה לראות מי קופץ יותר גבוה. אמרו לי <להתחרות> אתם בקפיצה ולהם אמרו לעמוד על <?> <?> שלא אוכל לעלות עליהם. כשהתרוממו הסתבכו במכנסים ונפלו. כן גם אתם התרוממתם ונפלתם.

1299§

היו לי פעם פרוות שועלים למכירה, בחרתי את הפחות יפות ונתתי אותם לסוחר שיביאם לשוק ולא יגלה של מי הם. הלכתי לשוק והכרזתי שאני מחפש פרוות ואשלם בעין יפה. כשבא שליחי קנו ממנו את הפרוות הרעות ונשאר אתם, ואני הלכתי לדרכי עם הסחורה הטובה.

1300§

אומרים שהעולם הוא גדול כמרחק שמים מן הארץ, ונחוצים 500 שנה כדי לעבור מן הקצה אל הקצה. אבל באמת לא כן הדבר, כי הגיאוגרפים אומרים שאפשר להקיף את העולם ב4 או 5 שנים. אבל כשנתחשב בכל העולם שאני מגלה לפניכם אמת הדבר כי נחוצים 500 שנה.

⁶³ המוטיב של נבוכדנצר בעל ראש זהב מופיע גם בסעיף 1027.

1301§

האח הגדול לא הרשה למלכת שבא להיות בעולם הזה, אלא אם כן היא נמצאת בארץ ישראל. כי לו היתה נמצאת בין העמים אשר אינם ישראל, היתה מתגברת בה הגשמיות, ולא היתה מסוגלת יותר לחזור למקומה שלה. אם כי גם כך (כלומר שלא בארץ ישראל) היתה זוכה לחיי עולם, אבל לחזור אל מקומה, לא היתה יכולה. ולו היתה (כשהיא נמצאת בין האומות שאינם ישראל) חפצה לשלוח משהו אל המלך שלה, היתה נאלצת לנהוג בסודיות שמא יגיע הדבר לאוזני אדוני הארץ. את עצם ההבדל בין עם ישראל ובין אותם עמים, לא אוכל לגלות לכם, לו הייתם מביאים לי מהם דבר מסוים, היה כוחי ככוחם של שבעה שוורים. אילו היתה המלכה שבא לוקחת מהמלך שלמה עלמה מסוימת כמתנה למלך שלה בבית, היתה זוכה ליותר עוצמה וליותר כוח ממנו, מפני שהוא היה מקבל <יותר> גשמיות ממנה.

1302§

לו הייתם שלמים הייתי <?> מלך פולין ואתם הייתם <?> 12 השרים אשר לעושרם יתפלאו הרבה מלכים.

1303§

יש 3 מינים של בעלי קבין, המין השלישי הוא המובחר. הוא עולה בחכמה ובעשירות על שני המינים האחרים. אתם הייתם מיועדים להיות שליחים ממני אליהם מהם הייתי מקבל את כוח שבעת השורים שהזכרתי קודם. אך לו הייתם מביאים לי עלמה מהאח הגדול, הייתי רוכש יותר כוח ויופי הייתי מתחדש ומחדש נעורי כנער בן 15 והייתי מקבל קול חזק. ולו הייתי שולח אליו עלמה מסוימת ממני, היה כוחי מתגבר פי ששה מזה שיש לו עכשיו. ועכשיו הוא נמצא במצוקה ואילו אחרת היה מרגיש שמחה גדולה בלבו.

1304§

הדעת מסתתר בין ספירות ונמצא בצד. כשיבוא הזמן ואתם תכסו לדת, נחוץ לעזוב ולצאת מכל עשרת הספירות וללכת אל הדעת עצמו הממלא את כל החדרים.

1305§

משלתי לכם משל על שני מלכים אשר נלחמים זה בזה. הם אינם מעוניינים להפיל חיילים פשוטים בשדה הקרב, הם משתדלים להפיל קצינים, כי על ידי זה נופלים גם החיילים לידיהם. כשקבלתי אתכם לאחים ושמתי אתכם לראשי החבורה, ואתם עשיתם אל כל החבורה לאחים. ויאמר יהודה אל יוסף הננו עבדים לאדוני [בראשית מד:טז], אחים הננו.

1306§

ספרתי לכם שבזמן רדיפת הקוזאקים את היהודים בפולין קרה שברגע שעברו את הדניסטר התחילו היהודים מלגלים עליהם. כן גם מצב הדברים אתכם, לקחתי אתכם למען תלכו אתי צעד בצעד, נסעתם אתי מלבוב אל וורשה וסחבתי אתכם אחרי כדי שתצאו מהגבולות שהייתם בהם קודם אל <הגבולות> שלי ורודפיכם לא יוכלו להמשיך לרדוף אחריכם ולא לנגוע בכם כי אין מלכות נוגעת בחברתה. אך כאשר נתברר לי שגם בוורשה אתם מקילים בי ראש, ואין זאת דרכו של אלוהים שתקתי בהכרח, וגם כעסי עליכם ומה שאסרתי עליכם היה מיותר כיוון שהייתם עדיין סרים לשליטתם של הרודפים. וחשבתי בלבי: אולי <?ל> אתכם ותישמעו לי, אבל אתם לא שמעתם ואני זנחתי אתכם והנכם נמצאים עדיין בידיהם.

1307§

במעמד התורכי משמש התרבוש כעין הגן <המקי?> אחר כך בא הקווק (?) ורק מתחתיו הראש, אך במעמד האדומי כולם בגלוי ראש.

1308§

קבוצה של סוחרים שנסעו ליום שוק היו נאלצים ללון בשדה. אנשים אחדים חפצו לגרום לאחד שיחזור לעירו אשר גם בה התקיים יום שוק. מה עשו? קמו בחצות והפנו את עגלתו לכיוון חזרה וחזרו לישון. בבקר השכימו ועזבו בזהירות את המקום כדי שלא יתעורר, קם האיש וראה שכולם הלכו, העיר את נערו שירתום את הסוסים ויוכלו להשיג את הקבוצה. נסעו עד שהגיעו לעיר שהיתה מוכרת לו ולא הבין עד שראה את אשתו וילדיו כן גם אתם נסעתם לשוק, לטבילה וחזרתם לעירכם ולבתיכם והתבלבלתם בשכל.

1309§

בילדותי בניתי יחד עם עוד ילדים מבצר ולא נתנו לאיש להיכנס, כל מי שהתקרב
גמנו אותו באבנים ובחול ופצענו אותו. בא העוזר לרבי לקחת אותנו לחדר, השלכנו
עליו אבנים עד שברח. בא אבי והבטיח לתת לי דבר חדש, רק אז חזרתי הביתה.

1310§

אמרו לפרעה: אין זאת כי אם קרנה של מצרים שוקעת, אמר להם: עד עכשיו
מצרים עדיין הטובה בארצות. גשמים אינם יורדים בה ולא שלגים והרוח אינה
נושפת. כפי שכתוב: כגן אדוני כארץ מצרים [בראשית יג:].

1311§

לו הייתם הולכים אחרי בשלמות, ואפילו עד לשפל המדרגה, הייתי נמצא עמכם שם
והייתי רוחץ אתכם ומלביש אתכם באותו לבוש שנחוץ ללבשו.

1312§

ראיתם בעיניכם כי בזמן שהייתי בפעם הראשונה בפולין, עשיתי הכל בגלוי, אף כי
אמרתם כי צויתם להסתיר דרכיכם, אך אני אמרתי אדרבא! יראו וידעו, העולם
כולו! אם רע הדבר, יחוסל במהירות אך אם טובה היא האמונה מי יוכל לה? וכשבא
אל לאנצקורון ומצאתיכם שרים שירים מאחורי חלונות מוגפים בלילה, יצאתי
ופתחתי את החלונות למען ישמעו. אם כי הייתי בכלא, לא התחשבתי בזה.
וכשחזרתי מוולכיה לקופוצינצה עם ר' ישעיה מלבוב עברתי על צום תענית אסתר
בגלוי ואכלתי ברחוב ריבת פרות, וכן ציוויתי להכין ארוחת צהרים ופתחתי את
דלתות הבית. ואף על פי שישבתי שם 7 ימים בבית הסוהר דאגתי שהכל יהיה
בפרהסיא. גם באיוואניה פקדתי לשיר בפני כל הגויים, ומי יכול היה להתנגד?
ועכשיו כשיבוא יומי, אעשה כל מה שאעשה לעיני העולם כולו והרחוקים מלראות,
ישמעו. ואתם, שעשיתם הכל בסתר, מה יצא לכם מזה?

1313§

שימו לב, כאשר נלחמו בני יעקב אחרי מעשה שכם, התאספו עליהם כל הארצות.
בני יעקב נלחמו לבדם ועלו על כל המבצרים. יעקב, אביהם עמד מן הצד, אך בראותו
שבניו נמצאים בצרה שלח חץ באויבי בניו והושיע אותם. כן לקחתי אתכם כדי
שתצאו לעולם ואף פעם לא הייתי הופך את פני מכם, אפילו הייתי מרחוק.

1314§

מעשה שהיה כשברחו היהודים מפני הקוזאקים מצרונוביץ לסנטין, בסנטין היה בית מרחץ והיו בו 30 מדרגות. אני קפצתי מכל המדרגות כלומר מלמעלה למים ומצאתי שם הרבה צעירים שבאו לרחוץ או רק לטבול לפני 10 ימי התשובה. התגנבתי ודחפתי אותם מלמעלה אל המים העמוקים, הם נבהלו ואמרו ששטן דוחף אותם אל תוך המים, ולא הוסיפו לבוא לבית המרחץ.

1315§

הייתי בטחנת קמח וראיתי שטן לבוש לבוש גרמני. ראיתי שהוא מחזיק באבן הרכב ומעכב את הטחינה. עשיתי כמוהו בכוחי שלי. אחר כך ראיתי שהוא מעכב את האופן שלא יסתובב במים, חפצתי גם אני לעשות כמוהו, אבל הטוחן בקש שלא אתגרה. אחר כך נאבקתי עמו והוא חפץ לזרקני אל תוך האש, התחזקתי וניסיתי לזרוק אותו לתוך האש. במאבקנו עשינו בור באדמה. הוא רצה לזרוק אותי אל מתחת לגלגל אשר בתוך המים ואני השתדלתי לזרוק אותו לעצם המקום ההוא. הורדתי את הכובע מראשו ונתתי לנער להחזיקו, אך בכוחו קרע את הכובע מידי הילד וברח.

1316§

איך לא הבנתם, כי כאשר הולכים אל מקום חדש נחוץ להשתנות בכל, במנהגים בשפה במעשים ובלבוש. ובכל שאר הדברים ולא להביט אחורה. אתם, נעשתם מאמינים בפולין, הייתם צריכים להפסיק את כל מנהגיכם, לא לקיים את הצומות ולא לקיים את מצוות תורת משה. ואם הכל נעשה בסתר, בכל זאת הוכרחתם לשנות ולהשתנות. ובאותו זמן הרי עוד לא היה שום דבר. לא כל שכן עכשיו!!!

1317§

אני הובלתי אתכם לקראת חיי נצח, ואתם משכתם לצד התמותה. שכבתם על האדמה בצום ואמרתם במה טובנו מאבותנו שלא נמות? ואני ענית: לא תמותו אבל ייסרו אתכם בשוטים. נחוץ מאד שענייכם תראינה את גדולתו של אלוהים. אחד אמר: אשים יד בנפשי, אטביע את עצמי, אמרתי לו: ולו תהרוג את עצמך במאה מיתות, חיה תחיה וענש תיענש. וזאת אעשה למען ילדיכם, כי לא ימותו ילדים בעונות אבותיהם.

היה גוי אחד שמכר תמונות. היה מסתובב אתם מבית לבית, פעם בא אל חנותי, משרתי רצה לקנות לעצמו תמונה. אך התמונה נקרעה לשניים כי היתה מצוירת על ניר פשוט. התחיל מוכר התמונות מתקוטט עם המשרת שלי. ברגע זה הגעתי והצעתי להכפיל את התשלום. לא רצה לשמוע והתנפל עלי. העידותי את שכני ונתתי לו בפרצוף עד שכל שניו נפלו והתעלף. ניסיתי להשיב אותו אך לא התעורר, לקחתי מקל והרבצתי לו 3 פעמים, התעורר ואמר: אני הכרתי הרבה יהודים אך אף פעם לא הכה אותי יהודי כמוך, אני אתנקם: אהרוג את עצמי לפני ביתך ואגרום לך שיתנפלו עליך. אמרו לו השכנים: כאשר תהרוג את עצמך נקבור אותך, כי אין נוהגים בארצנו כפי שנוהגים בארצך. כן גם אתכם אתם מחויבים לחיות.

1318§

דרור, עטלף ושיח קוצים נמצאו פעם במצב כדלהלן: לשיח היתה אנייה בלב ים עמוסה סחורות, הדרור רצתה להיות רב חובל באנייה, העטלף התעקש ונעשה הרב חובל. תחת פיקודו טבעה האנייה על סחורתה. נעלם העטלף והסתתר למשך היום היה מעופף רק בלילות כי פחד מפני שיח הקוצים. הדרור התעופפה מעל לים וחפשה את האנייה. שיח הקוצים נעמד לתמיד באמצע הדרך ותפס וקרע כל עובר בבגדו, ודרש שיחזירו לו את האבדה. כן גם אתכם, זה אשר הוביל אתכם הסתתר מפניכם, כדי שלא יראה ואתם אבדתם דבר מסוים, חיפשתם ולא תמצאו.

1319§

בבוקרשט חי אדון גדול אחד והיה לו בן יחיד בן 15 שנה. בקש הנער את אביו שירשה לו להיות כומר. האב נענה לבנו, הלך אל ראשי הכנסייה נתן להם 30,000 כסף במזומן כדי שבנו יתחיל מיד במשרה מכובדת. כשמלאו לבן 25 שנים ראה אשה יפה, מצאה חן בעיניו ושכב אתה, ולא זו בלבד אלא שהיה מופיע אתה בפומבי במרכבתו. התביישו הכמרים והלכו לאביו להתלונן, אך הוא לא שם לב. ספרו למלך, אמר המלך: אקרא לו מחר אולי אשפיע עליו לשנות את דרכו. למחרת נסע בחברת אותה אשה לארמון המלך, שאל אותו המלך: איך אתה מתנהג והרי נשבעת לאלוהים? אמר לו: נכון, אבל הנטיות שלי לא נשבעו, ואז הייתי עדיין צעיר ועכשיו יש לי שכל. צעק המלך: אני אקצץ לך את צמות הכומר. לקח הצעיר מספרים ובעצמו הסתפר לפני כולם, המלך יצא בבושת פנים. הוציאו את הצעיר מהכנסייה, חזר אל אביו, נשא אשה והוליד ילדים, ונתן להם הרבה רכוש אשר צבר בהיותו במנזר.

